OBECNÁ KRONIKA

KRONIKA
HOLÍČA

1. DIEL
1945-1964

KRONIKA HOLÍČA

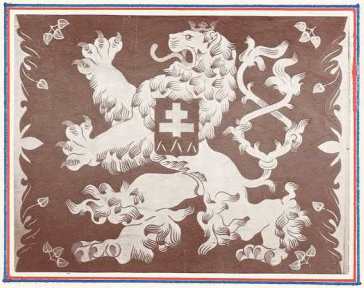

Kronikár o sebe.

V roku 1947 bol som poverený vedením obecnej kroniky obce Holíč. Ujímam sa tejto úlohy rád, uvedomujem si jej dôležitosť pre budúce pokolenia a prehlasujem, že udalosti tu zachytené sú bez akéhokoľvek osobného alebo iného zamerania.

Hneď na začiatku poznamenávam, že udalosti v tejto kronike sú zaznačené iba od r. 1945 a to do jeho konca len čiastočne, lebo obecná kronika vedená do r. 1945 nevysvetliteľným spôsobom zmizla a nepodarilo sa ju ani po veľkom úsilí objaviť.

Volám sa Edmund Vallo, som učiteľom na štátnej meštianskej škole v Šunajšej obci. Narodil som sa 3. mája 1912 v Bytči. Som slovenskej národnosti, rím. kat. náboženstva, ženatý. Skúšku dospelosti vykonal som na štátnej reálke v Žiline, skúšku učit. dospelosti som urobil na Učiteľ. ústave v Spiš. Kapitule a skúšku uč. spôsobilosti na Uč. ústave v Spiš. N. Vsi. Pôsobil som v Bytči, Hvozdnici, Hričove. Do Holíča som bol preložený zo štát. mešt. školy vo Veľkom Rovnom v r. 1946. Na Šunajšej škole pôsobím od 1. októbra 1946.

Celkový pohľad na Holíč.

Obec Holíč leží v úrodnej rovine pri rieke Morave v najzápadnejšom kúte Slovenska. Podľa svojho vzhľadu, bohatej minulosti, počtu obyvateľstva a úspešnej budovateľskej práce v prítomnosti, mala by sa už dávno menovať mestom. Má ráz dolniackeho mesta. Dlhé ulice, väčšinou dláždené, vysadené sú po okrajoch vzdobnými i ovocnými stromami. Ich zelené a počas kvitnutia dorůžova a biela nadýchané koruny, robia obec úhľadnou, peknou. Košaté koruny stáročných líp a mohutných mužných gaštanov tvoriacich aleje v niektorých častkach obce, rozhýbané vetríkom, hovoria Vám o svojich zážitkoch, rozprávajú históriky, maľujú obrázky radostné i smutné z dávnej minulosti. Zájdite si do starobylého holíčskeho zámku, pyšného to-

kedysi letného sídla spanilej cisárovnej Márie Terézie. Badateľné, ustavičné chvenie dva metre hrubých múrov pripomenie vám dobu, v ktorých sa ony skvely od bujných, nespútaných zábav rozmarnej, požívačnej šľachty, žijúcej z krvopotnej práce biedneho poddaného ľudu. A z podzemných chodieb očujete ako by nariekajúce, kvílivé hlasy kladom mučených, dokrvi na dreši došľahaných úbohých poddaných. Snáď i Biela pani sa vám ukáže a povie Vám dačo o panskej zlovôli, ktorej i ona sa stala obeťou.

V pyšnej, krvavej nádhere skvel sa holíčsky zámok až do r. 1918. Ľudská sláva - polná krása a lobôž sláva založená na násilí a krivde, ktoré podľa prirodzených zákonov nemôžu trvať stále. Krivda páchaná na bezbranných sa pomstí. A pomstila sa. Šľachta, boháči, páni, svojím konaním odsúdili sa k zániku, zabudnutiu. A keď aj letmá spomienka na nich, ale dopreádzaná spravodlivým zlorečením potomkov, ktorých pradedovia a dedovia potokami sĺz a krvavého potu museli platiť ľudským upírom za skromnú skývu čierneho chleba.

S príchodom oslobodenia v r. 1918 zmenila sa tvárnosť Holíča. Role, polia, lúky, vinohrady, kropené slzami a krvou drábom bičovaných, dnes spokojne oddychujú pod rukami slobodných, poľníkov. Z niekdajších cisárskych majetkov sú porobené šľachtické veľkostatky, na ktorých pobolníci dostávajú spravodlivú mzdu za svo-ju prácu a zlaté zrno z šíreých lánov ide na chlieb pre všetkých pracujúcich.

Holíčsky zámok, kedysi pelech bezuzdných zábav zlumpačenej, nerestnej šľachty, je dnes stánkom kultúry. V jeho sieňach ozýva sa veselý džavot slovenských žiakov. Steny, kedysi zdobené podobizňami zobrazujúcimi odulé a vyžité tváre šľachtických fajerkárov, sú dnes pýšia podobizňami mužov, ktorí svoj život zasvetili práci pre blaho svojho národa a štátu.

Radostný pohľad dnešku. Všade mravenčia práca, spokojné, usmievavé tváre, tešiace sa z príležitosti a plné nádeje v šťastnú a spokojnú budúcnosť, budúcnosť našu, slovenskú, československú, slovanskú.

Vznik a minulosť Holíča.

O tom, kedy obec Holíč vznikla niet dostatok spoľahlivých historických správ. Vznik obce i jej vývoj úzko súvisel so vznikom a vývojom hradu, ktorého začiatky spadajú už do doby Veľkomoravskej ríše. Už v týchto dobách bol Holíč hradom, stavaným podľa vtedajšieho spôsobu z dreva a obohnaným násypmi. Blízko, po zániku Veľkomoravskej ríše a vzniku uhorského kráľovstva, keď Biele Karpaty a rieka Morava, za čias uhorského kráľa Štefana Svätého, stali sa politickou hranicou českej a uhorskej ríše, vyrástol Holíč v dôležitú pevnosť, ktorá mala za úkol chrániť hranice uhorského kráľovstva. Už v tejto dobe viedla cez Holíč dôležitá cesta, ktorá spojovala Slovensko s ostatnými krajinami. Jeho pomenovanie bolo rozmanité: Ulivar, niekedy i Ulibar, ba aj Ulinar, Alba Ecclesia, Castrum Ujvar, Novohrad, Golič a konečne Holíč, ktorý názov podľa Mateja Bela vznikol tak, že pôvodný hu stojací hrad bol - holým - nazvaný, od holej roviny, na ktorej bol založený. Na ktorom mieste dnešnej obce hrad stál nie presne známe, sú len dohady, že na konci dnešnej Kopčianskej ulice. V XIII. storočí bol kastelánom hradu comes Mikuláš, ktorý musel hrad brániť pred Čechmi, ktorí ho napádali.

V XIV. storočí bol hrad Holíč majetkom Matúša Trenčianskeho pána Váhu a Považia a stál už na dnešnom svojom mieste. Keďže ležal na hlavnej ceste, ktorá spojovala Slovensko s Moravou a Čechami prúd dejinných udalostí ho zriedka obišiel. A tak stáva sa Holíč dejiskom pôžnych udalostí slávnych, menej slávnych, smutných, až bolestných.

Tak v júli r. 1301 v Holíči bol slávnostne odovzdaný Uhrom syn českého kráľa Václava II. dvanásťročný Václav III., odkiaľ potom bol dopravený do Stolného Belehradu a tam korunovaný za uhorského kráľa. V r. 1315 vojská Matúšove vytlačené z Veselí na Morave rytierskym Jánom Luxemburským, českým kráľom, uchýlili sa do Holíča, chráneného pevnými hradbami. V krvavej bitke, ktorá sa rozpútala

medzi vojskom Matúšovým a českého kráľa, vojsko Matúšovo Hoľič uhájilo. O osem rokov neskoršie bolo v Hoľiči uzavreté prímerie medzi Jánom Luxemburským, uhorským kráľom Karolom Róbertom a pakúskymi vojvodom.

Po Matúšovi Trenčianskom sláva sa pánom Hoľiča Ján Luxemburský, ktorý však postúpil ho po r. 1332 Karolovi Róbertovi, uhorskému kráľovi. V r. 1372 sišiel sa tu uhorský kráľ Ľudovít I. Veľký s cisárom Karolom IV, aby odstránili prekážky vzájomného porozumenia. Až do r. 1386 je Hoľič majetkom kráľovským. Od toho roku prechádza do rúk veľmožov. Sláva sa majetkom Clibora, ktorému ho daroval kráľ Žigmund, aby si získal podporu oproti Turkom. Clibor nahradil drevenné časti zámku murovanými a rozšíril priekopu okolo zámku, do ktorej sa včas nebezpečia napúšťala voda. Potom mení Hoľič viackrát majiteľa. V r. 1437 je hrad i mesto majetkom Fr. Schlicka, od r. 1444 prechádza do vlastníctva Pongráca. V r. 1423 prechádzajú Hoľičom Žižkove vojská, ktoré ho dobyly a vypálily. Tiež r. 1428. husiti, vedení slávnym Prokopom Holým tiahnuci z Uherského Brodu na Skalicu, prešli cez Hoľič, čo sa neobišlo bez drancovania a pustošenia. V r. 1458 prechádza Hoľičom novozvolený uhorský kráľ Matej I., doprevádzaný uhorskými veľmožmi na ceste zo Skalice do Trnavy, Vsluhova a odtiaľ potom do Budína.

V r. 1506 sláva sa Hoľič majetkom Czoborovcov. Palatín Imrich Czobor zámok rozšíril a dal mu dnešný tvar. Tiež dal okolo zámku vykopať ešte druhú priekopu, vystavať strieľne a vykopať podzemné chodby.

Keď v dobe zápasov o uhorský trón medzi Jánom Zápolským a Ferdinandom Habsburským vtrhli na západné Slovensko Turci, pocítil aj Hoľič hrôzy ich drancovania a pustošenia. Celá prvá polovica XVI. storočia, veľmi búrlivá, zanechala znateľné stopy na Hoľiči.

Však druhá polovica toho storočia je pre Hoľič dobou pomerne pokojnou. V tej dobe usadili sa v Hoľiči z Moravy vyhnaní habáni-

anabaptisti. Podnes je po nich pomenovanie: Habánsky dvor.

Búrlivé udalosti XVII. storočia, odohrávajúce sa po celom Uhorsku, boje to o náboženskú slobodu, zasiahly aj Holíč. Už v prvom desaťročí spomínaného storočia Štefan Bočkay v boji oproti cisárovi podmanil si okolité hrady. Jediný Holíč, síce bránený Petrom Revayom odolával náporu Bočkayovmu a zostal verný cisárovi. Až neskôr Thurzovci, aby ukrotili hnev Bočkayov, ktorý im spustošil ich majetky, pristúpili k nemu. To iste urobil i Cabor a tak sa i Holíč dostal pod panstvo Bočkayovo. Je len samozrejmé, že udalosti tieto zanechávaly neblahé stopy na Holíči, lúpeže a pustošenie.

A ďalšie roky neboly o nič lepšie. Roku 1618 valia sa cez Holíč vojská Gábora Bethlena smerom na Trnavu, aby sa stretly s vojskami cisárovými. Roku 1622 sa síce oba monarchi dohodli, ale len preto, aby sa mohli dôkladnejšie pripraviť na novú vojnu, ktorá iste toho roku v auguste skutočne aj vypukla. A keď sa Bethlenovi poddala Trnava, prekročil tento Bielu Horu a tiahol cez Holíč, ktorý dobyl a nakoniec podpálil.

Roku 1642 povstal Rákoczy proti cisárovi Ferdinandovi II., aby bojoval za náboženskú slobodu. Medzi Holíčom a Hodonínom chystaly sa vojská oboch k stretnutiu. K boju však nedošlo, cisár sa s Rákoczym dohodol.

Keď Turci znovu ohrážujú Uhorsko i Holíč je zapojený do obrannej akcie oproti nim. Holíčom prechádzajú pomocné vojská Leopoldove a sústreďujú a sostavujú sa tu za vedenia palatína Wesselényiho ďalšie vojenské sbory z Ostrihomu, Turca Trenčína a Nitry. Keď potom Turci opanovali Trnavu i s celým okolím, tiahli cez Bielu Horu na Holíč a Skalicu. Ritom všetko pustošili, pálili a vraždili obyvateľstvo.

Nová vlna nepokojov v XVIII. storočí zasiahla i Holíč. Povstalecké vojská Františka Rákoczyho II. tiahly západným Slovenskom, prešly i Holíčom a vypálily ho roku 1705.

Sotva sa Holíč spamätal z ťažkých rán, ktoré ho zasiahly, prišla nová pohroma. V r. 1710 vypukol v meste mor, ktorý zanechal po sebe veľké škody a spústy.

Je len samozrejmé, že spomínanými vojnovými udalosťami, ktoré zasahovali Holíč, najviac trpel poddaný ľud, bezbak už do nevydržania utláčaný vrchnosťou, ktorá nemala pochopenia ani pre tie najminimálnejšie jeho ľudské požiadavky. Len práca, práca ťažká, nevďačná, bieda, hlad a slzy boly jeho každodenným údelom. A zmilovania nebolo. I dúfať sa báť každý. Úbohé príbytky spustošené ustavičnými vojnami, zničené polia, boly nevďačným domovom.

Až rok 1736 je v určitom smere a pojatí rokom šťastlivého obratu pre Holíč. V tomto roku stáva sa Holíč majetkom cisárskej rodiny a tým nastáva pre Holíč doba povznesenia a rozkvetu. Cisárovná Mária Terézia zvolivši si Holíč za svoje letné sídlo snaží sa ho povzniesť a vybudovať, čo sa jej aj podarilo.

Zámok nechala prebudovať na dvojposchodový a vyzdobila ho jedinečnými drahocennými obrazmi, kobercami, nábytkom a zátkanami. Zriedkavo nádherným spôsobom dala vyzdobiť zábavnú sieň a fajčiareň tapetami zo svinskej kože, na ktorých sú rozvité japanské ornamenty. Sál tento je zachovaný podnes, mylne sa však nazýva „Čínsky sál". Ovšem, že zariadenie bolo skoro všetko už po prvej svetovej vojne odnesené. Zachovaly sa len tapety a svietniky, čo však i dnes má milionovú hodnotu. I pravý čínsky sál je čiastočne podnes zachovaný. Je to miestnosť, ktorej steny potiahnuté hodvábom vlastnoručne zdobila cisárovná Mária Terézia a to tým spôsobom, že na steny lepila siluety, vystrihnuté z novín.

V r. 1746 dal František Lotrinský, manžel M. Terézie vystavať v Holíči továreň na keramiku. Predmety zhotovované v tejto továrni: hrnce, misy, taniere, krčahy boly bielej farby, zdobené rokokovými maľbami. Jemnosť a belosť glazúry, ukľadná forma, hrúč-

nosť, boly prednosťami, pre ktoré boly predmety z holíčskej keramiky vzácne a hľadané. Továreň bola veľmi dobre vybavená. Mala črepoklad, dielne pre maliarov, modelárov a lokárov, priestranné sušiarne a veľké pece. Fabriku viedol faktor, ktorému boli podriadení majstri, umelci a ostatní robotníci. K ruke mal kontrolóra, ktorý mal na starosti sklad a odpredaj výrobkov. Továreň bola umiestnená v miestnostiach dnešnej Besedy. Škoda, že už roku 1825 továreň zanikla a to pravdepodobne preto, že zomretý maliar nezanechal po sebe niekoho, kto by bol poznal tajnosti miešania farieb, ktorých sa používalo k maľovaniu keramiky.

Za Jozefa II. bola bývalosť zámku čiastočne pozmenená. Vonkajšie ohradené priekopy nechal zaviesť, mučiarne - valy - boly síce odvodnené, ale zostaly v pôvodnom stave až podnes.

Život v storočí XIX plynul v Holíči pomerne kľudným tokom. Búrlivé udalosti v pamätných rokoch 1848 a 1849, hoci sa bezprostredne dotkly Holíča, nezanechaly po sebe zhubných následkov. Ba naopak, boly vzpruhou pre všetkých k intenzívnejšej práci pre národ.

V r. 1866 strelly sa tu vojská pruské a rakúske v bitke na Sliebenici. Svedkom týchto bojov bol i 16 ročný Tomáš Masaryk.

Odchodom cisárskej rodiny z Holíča poklesol i jeho význam. V posledných predvojnových rokoch je Holíč navštevovaný vysokou šľachtou a rakúskym dostojníctvom, ale len v jeseni od septembra do polovice decembra, kedy tu bývaly poriadané koňské dostihy a hony na diviačiu zver. Len vtedy sa znovu pri zámku ozývaly hurkajom a okolie štekotom psov, vyzbrelmi aby po ich ukončení zase nastalo ticho.

Počas prvej vojny bola v zámku umiestnená vojenská dostojnícka jazdecká škola.

Pádom Rakúsko-Uhorska zanikla i nádhera holíčskeho zámku a len jej zlomky hovoria nám a dokazujú nezmyselnosť a prázdnotu konania bývalej šľachty, kráľov a cisárov.

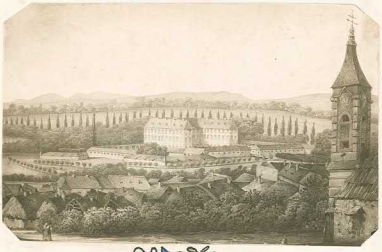

Holíčský zámok
v roku 1860.

Holíčský zámok
v r. 1946.

Holíčský zámok
pohľad od Bačambrice.

Zóbery z čínskeho sálu.

Vznik Československej republiky v r. 1918 uvítalo obyvateľstvo Holíča s radosťou a nadšením. Holíč bolo prvé mesto, ktoré vítalo príchod novej vlády na území Slovenska, odkiaľ potom prešla do Skalice.

Vznikom samostatného československého štátu sa pomery v Holíči, obzvlášť hospodárske úplne zmenily. Nastávala nová práca s úplne iným zameraním. Bolo treba previesť mnoho, veľmi mnoho úloh. Oceňujú sa dnes práca, ktorá bola v obci vykonaná od r. 1918 do r. 1945. No, môže sa dnes smelo povedať, že sa mohlo a malo vykonať o mnoho viac, že úlohy, ktoré mały byť splnené, boly previedené len z časti, hoci podmienky boly veľmi, veľmi priaznivé. Chyba veľká však bola v tom, že obyvateľstvo rozbriešlené v mnoho politických stranách nevedelo sa sjednotiť a spoločnými silami budovať základy lepšieho zajtrajška. Energia jeho a jeho zástupcov vo vedení obce, vybíjala sa na neplodných, škodlivých stranických zápasoch a možnosti pre budovanie obce a jej rozkvetu uhádzaly. Veď 15. mája r. 1920 bol i okresný úrad z Holíča preložený do Skalice. Či snáď preto, že tam sú preň priaznivejšie podmienky? Možno dnes smelo povedať, že toto bolo zavinené bezuhodnou nedbalosťou vtedajšieho vedenia obce a nezi možno pre tento skutok nájsť ospravedlnenia.

Z rôznych dokladov je dnes vidno, že tu v obci boli falošní prorocí, ktorých úkolom bolo rozbíjať jednotu pracujúcich, siať nenávisť voči Čechom a československej vláde, voči Sokolu, RTJ a slovom všetkému, čo bolo československé, čo nebolo ľúdacke. V tejto podkopnej práci použí-

vali všetkých možných prostriedkov i náboženského cítenia obyvateľstva. Plného uplatnenia títo lživí prorocí dosiahli v čase trvania Slovenského štátu. Vyháňanie Čechov, transportovanie komunistov, židov a československy cítiacich občanov do žalárov a koncentračných táborov bolo ich dielom. A umučenie vysokoškoláka Mirka Nešpora nebude im nikdy zabudnuté!

Minula doba neradostná. Pomery sa zmenily. Občania Holíča dnes stoja pred mnohými ťažkými úlohami do budúcnosti. V všetkých je však pevná viera a odhodlanie, spojenými silami, s vynaložením všemožného úsilia svorne pracovať na rozvoji a rozkvetu milovanej rodnej obce.

Staršie zábery z Holíča

Len letmý pohľad som ku podal na dobu od r. 1918 do r. 1945. Však opísať ju podrobne nebolo ani mojou úlohou a hoci by som to i bol chcel urobiť, nebolo mi to možné, keďže som nemal k tomu potrebných dát a záznamov. V svojej krátkej správe snažil som sa podať len náznak na pomery, ktoré vládly v obci do oslobodenia v roku 1945. Je isté, že ovzdušie, ktoré bolo v obci v tých časoch bolo nezdravé pre myšlienku československú, štátnu a tobôž pre myšlienku vzájomnosti všeslavianskej. A škodlivosť tá bola dokázaná udalosťami a skutkami ľudí nesvedomitých, ktorí pre záujmy vlastné zrádzali a prenasledovali svojich spoluobčanov.

Svojimi skutkami sa odsúdili sami, dnes nemôžu prijatí do kolektíva tých, ktorí pracujú na povznesení svojej domoviny československej. Kainovo znamenie zostane im na večné časy.

R. 1945.

Prišiel rok 1945, rok plný veľavýznamných udalostí, ktoré majú nesmiernu význam nielen pre nás, ale i pre celý svet. Rok tento je medzníkom v histórii oboch našich národov a obzvlášť ich pracujúcich vrstiev.

Na začiatku roku vojna zúrila v tých najvyšších obrátkach na východe i na západe. Germánske hordy nevedeli sa postaviť nezadržateľne napredujúcej Červenej armáde, ktorá krok za krokom oslobodzovala i územie našej vlasti. Nepomáhali nacistickým lupičom žiadne opevnenia, ani zbesilé ničenie mostov, ciest, železníc a všetkého, čo im prišlo pod ruku. Museli ustupovať. Bezhlavo prchaly germánske hordy a s nimi aj ich pomáhači, bojac sa pomsty za krivdy, ktoré popáchali na bezbrannom slavianskom obyvateľstve, zanechávajúc za sebou púšť lýšiec umučených, masové hroby.....

Odkrávajúce sa frontové udalosti vplývajú v nemalej miere aj na obec Holíč. PO HG v Holíči spolupracuje s Nemcami. Je tu ubytované výcvikové stredisko, vo všetkých školách sa umiestňuje „vojsko" PO HG.

Z jari, v mesiaci marci presťahovala sa do Holíča slovenská vláda spolu s Dr. J. Tisom. Na kvetnú nedeľu miestna ľudová strana spolu s HG zorganizovaly verejné shromaždenie, na ktorom mal prejav Šaňo Mach, za prítomnosti hrdlorezov Höflého a Karnazina. Posledný raz si tu rytier smutnej postavy Šaňo Mach jedovato zanadával. Bola to jeho posledná štvavá reč proti Čechom, Rusom a židoboľševikom. V krátkosti potom utiekaj, naplnený strachom s gardou i celou slov. vládou kdesi do Rakúska. A tak sa skončilo ich neslávne panovanie.

Červená armáda sa nezadržateľne blíži k skalickému okresu. Nemci sa zúrivo bránia. Celý Holíč je frontovým bojovým úsekom v plnej paľbe a bombardovaní.

Vo večerných hodinách 10. apríla opúšťajú germánske hordy

obec Holíč, podpáliac pred odchodom miestny liehovar a skladište na nádraží.

Oslobodenie Holíča r. 1945.

V časných ranných hodinách 11. apríla objavily sa v obci prvé jednotky Červenej armády a oslobodzujú Holíč. Nastávajú radostné, nezabudnuteľné chvíle. Obyvateľstvo s radosťou a jasotom víta hrdinov od Stalingradu, ktorí neváhali ani okamih i život položiť za jeho oslobodenie. Ožily ulice, plné sú dospelých, mužov, žien i mládeže. Na tvárach všetkých odzrkadľuje sa radosť nad oslobodením.

Hneď v ranných hodinách preberá vládu v obci do rúk revolučný národný výbor, ktorý organizuje pomoc Červenej armáde pri zásobovaní a stavaní mostov, ktoré nemecké vojsko na svojom ústupe zničilo.

V bojoch o Holíč položilo svoje životy asi 30 hrdinov Červenej armády, ktorých pozostatky boly neskôr 3. februára 1946 prevezené do Bratislavy a uložené v Slávičom údolí.

33 hrdinov.

Po oslobodení obce dáva sa obyvateľstvo s chuťou do práce na odstraňovaní vojnových škôd, ktoré na šťastie nebolý veľké a venuje sa svojmu zamestnaniu. Robotníci odchádzajú za svojím zamestnaním, roľníci prevádzajú jarné práce na poliach. Pomery sa pomaly ukľudňovaly. Ťažkosti boly so zásobovaním obyvateľstva. Spolupráca s miestnou posádkou bola dobrá. K udržovaniu verejného poriadku na pomoc NB bola zorganizovaná miestna milícia, ktorej veliteľom bol poručík Milan Kuchárek. Veliteľom NB bol Ján Poživenec.

MNV po ustavení, pozostával z týchto členov: Andrej Marcina, predseda, Ján Nedúchal, podpredseda, Karol Valuch, Anton Jedlička, Ján Kollár, Ján Roštek, J. Lanťoš, Ľud. Lukáčí, Ján Zlocha, Pavel Bystrický, Michal Pikoňa, Štefan Slašek, vol., Ernest Holub, Ľ. Špalina, P. Škodáček, Ľud. Gaža, Marenčák, R. Kučera, R. Dočkal, M. Oliva, F. Sasinek, Ľ. Čerenc

Kacek, K. Tichý, Pavel Jurásek, M. Nôščák, Ján Palák, Š. Kollár sm., Ján Šubín, Hromádka, F. Joch.

Národný výbor mal mnohé ťažkosti pri zdolávaní povojnových pomerov. Všetku sa mu však dobre podarilo zdolať všetky prekážky a tak uviesť v obci pomery do normálneho chodu.

Politické strany v obci.

Mimo KSS, ktorá už tu bola dávno založená, bola v obci založená strana DS, ktorej predsedom sa stal a PP, s predsedom. Všetky tieto strany vytvorily Národný front a zaviazaly sa, že spoločnými silami budú budovať Republiku.

Poľné práce.

Žatevné práce sa začaly okolo , počasie počasných v celku vyhovovalo. Úroda bola dobrá. Tiež úroda ostatných hospodárskych plodín, ako aj ovocia bola dobrá. Jesenné poľné práce sa riadne skončily za pomerne priaznivého počasia.

Kultúrna činnosť.

Z osláv, ktoré boly usporiadané v obci v r. 1945 najviac spomenúť oslavu 1. mája. Bola to mohutná manifestácia robotníctva, roľníctva a pracujúcej inteligencie. O 9 hod 15 min. začal sprievod, ktorý počítal cez 3.500 účastníkov. Bolo v ňom nesených 115 štandard. Na shromaždení, ktoré bolo na námestí a počítalo 5.000 účastníkov, prehovoril s. Adrej Marcina, predseda ONV a delegát z Bratislavy s. Kellner. Po prejavoch bol odovzdaný MOVKSS prápor Strány, ktorý darovali manželia Obrtlíkovi. Na manifestácii zročil aj zástupca miestnej posádky ČA.

Rovnež okázalá bola i oslava „Dňa víťazstva" 9. V. 1945. a oslava 28. októbra. V tieto pamätné dni boly v obci vyvesené zástavy a vyzdobené výklady obchodníkov.

Odchod ČA.

Začiatkom mesiaca augusta opustila naše obec Červe-

ná armáda pozdravovaná nadšene obyvateľstvom, ktoré jej ďakuje za svoju oslobodenie a nikdy nezabudne na jej hrdinov, ktorí položili život za oslobodenie Holíča.

R. 1946.

Začiatok r. 1946.

Rok 1946 ohlásil svoj príchod ľadovými mrazmi. Život v obci na začiatku roku prebieha v normálnom tempe. Priemyselné podniky sú v riadnom chode, v školách sa riadne vyučuje, v úradoch riadne úradujú. V obchodoch je pomerne dostatok tovarov všetkého druhu.

Príslušnosť obce javí sa takto:

Obec Holíč leží medzi 48°40'-48°50' sever. šírky a 34°40'-34°50' v. d. Výška nad morom je 167 m. Rozloha je 36 km².

Holíč bol vždy a je i dosiaľ prirodzeným hospodárskym i obchodným strediskom celej Chvojnice. Má výhodnú polohu, lebo leží na hlavnej ceste, ktorá spojuje Moravu a Čechy so Slovenskom. Tiež železničné spojenie má výhodné a to smerom na Kúty, Hodonín a Veselí na Morave. I autobusové spojenie je priaznivé.

Pôda je ľahká, kyprá a je veľmi úrodná. Lesov je málo. Ťahnú sa pri rieke Morave, sú to lesy listnaté. Rastú v nich najviac duby, jaseňa osiky. Žijú v nich pomerne hodne zvere, obrovský zajac, bažant, srna i líška. Na poliach žijú veľa zajacov a jarabíc. Trochu sa stav zvere znížil. V pohraničnej rieke Morave žijú mnoho rýb: šťuky, sumce a iné. Nad morom Holíča sú komáre, ktoré majú priaznivé životné podmienky v močiarnatých častiach chotára pri rieke Morave.

Podnebie je prevažne zemské. Horúce leta, často veľmi suché, ale i silné zimy s ľadovými mrazmi. Poväčšine roka dujú vetry, častokrát veľmi silné, že polámu alebo vyvrátia i stĺpy elektrického vedenia a stromy.

Charakteristické pastliny sú: pšenica, raž, kukurica, zelenina a ovocné stromy všetkého druhu, iba tabak i vinná réva.

Obyvateľstvo.

Podľa posledného sčítania ľudu z r. 1940 mala

obec Holíč 5653 obyvateľov prevážne slovenskej národnosti. Z bývalo bolo 4769 r. k. nábož., 860 ev a. v., 10 gr. kat., 10 žid. 2 helv. a 10 bez vyznania.

Obyvatelia sú z prevážnej časti robotníci, pracujúci v rôznych odvetviach priemyslu, nie však v tunajšej obci, ale v obciach iných, najmä v Hodoníne a Gbeloch. V tunajšej obci niet väčšieho priemyselného podniku. Časť obyvateľstva zamestnáva sa poľ ným hospodárstvom. Roľníci pestujú obilie, kukuricu, zemiaky, zeleninu a cukrovú repu. Pôda chotára i podnebie poskytujú priaznivé podmienky pre pestovanie tabaku. Doteraz však sa tabak pestuje len na štátnom majetku a je dobrej akosti. Pri obrábaní pôdy používajú roľníci aj hospodárskych strojov. K hnojeniu používajú hodne umelých hnojív. Žírnostenský stav je pomerne hodne zastúpený. V obci je do 400 rôznych živností.

Povaha obyvateľstva.

Obyvateľstvo je povahy miernej, dobrosrdečnej. Holíčan rád uzaviera priateľstvo, k neznámym je privetivý, rád poradí i pomôže. Je pracovitý. Rád sa zabaví, rád chodí do kina, divadla a na športové podniky, obzvlášť futbal. Nájdu sa ovšem aj výnimky, ktoré však pre celkový charakter nemajú významu.
Oblieka sa pomestsky, no vidieť ešte i dnes zachovalé národné kroje, ale len u ľudí z poľnohospodárskeho stavu.

Priemyselné podniky.

Priemysel v obci je pomerne veľmi málo vyvinutý a ani zďaleka nepostačuje, aby zamestnal obyvateľstvo, ktoré je na zárobok v továrňach odkázané. Je však nádej, že v rámci akcie zpriemyselnenia Slovenska, bude i tu postavená väčšia továrňa.
Tunajšie priemyselné podniky sú:

„Studenka", továrňa na výrobu cukroviniek, ktorá zamestnáva pracovných síl. Pri výrobe je používané moderných strojov. Výrobky sú pre svoju akosť známe a hľadané.

„Kufris", továrňa na výrobu kufrov z lepenkového papiera. Zamestnáva pracovných síl, prevažne žien. Majiteľom je Sloboda Hollý, výroba pleteného tovaru. Zamestnáva pracovných síl a to len ženy. Vyrába detské súpravy, svetre a iné pletené výrobky.

Štátna parná píla, spracováva drevo všetkého druhu na dosky, laty, hranoly a rôzne stavebné druhy. Zamestnáva robotníkov. Prednostom závodu je Juraj Kozgura.

Družstevný líchovar, bol vypálený Nemcami v r. 1945. Práve sa v ňom prevádzajú renovovacie práce.

Menšie podniky sú: F. Meinárik, výroba sódovej vody a limonády, Bohumil Vobruba, výroba francovky. Treba tiež spomenúť Mlačiareň, ktorej Majiteľom je Ján Pešan.

Zo živnostenských podnikov je najviac obchodov s miešaným tovarom. Sú však zastúpené živnosti všetkého druhu. Je tu tiež predajňa a správkarňa obuvi Baťa. Tiež Zväz hospodárskych družstiev má tu svoje sídlo, i veľkoobchod Nosek a spol., ktorý rozdeľuje tovar celému skalickému okresu.

Školy v obci.

Štátna ľudová škola je trieda, má žiakov. Umiestnená je v všetkých budovách. Riaditeľom školy je Rudolf Hosťiak.

O prvých začiatkoch ľudovej školy niet žiadnych záznamov a preto nie je ani presne známy rok jej založenia. Isté je však, že najstaršou ľudovou školou v Holíči bola jednotriedna Rím. kat. ľud. škola. V kanonickej vizitácii Eszterházyho z r. 1731 je spomínané, že budova školy sa rozpadáva, jej steny sú drúkmi podopreté a preto sa nariaďuje, aby bola čím skôr opravená. Vtedajším učiteľom bol Martin Agnelli. Vzoku 1788 už bola škola dvojtriedna, vlastne tu boly školy dve: Rím. katolícka a Patronálna, ktorú založila cisárovná Mária Terézia r. 1774 pre deti cisárskych zamestnancov.

holičského panstva. Veľký i osobný náklad na túto školu znášal patrónát, t. j. cisárska rodina. V r. 1823 je spomínaná škola vystavaná z tvrdého materiálu pri kostole Božského prdca a stála až do r. 1939, kedy bola zvalená, lebo školským účelom už nevyhovovala. Ale túto školu boly pozdejšie spojené v jednu. R. 1860 bola škola trojtriedna, r. 1880 už štvortriedna. Keďže škola nemala vyhovujúcej budovy, bolo nutné vystavať budovu novú. Základný kameň novej školskej budovy bol položený 4. júna 1894.

Budova ev. a. v. 1/4 dvoj. ŠdZ - postavená 1904 - z dreva 1872 ako ZNB!

Štátna meštianska škola je umiestnená v Zámku. Má
kied s žiakmi. Riaditeľom školy je Andrej Marcina.
Štátna mešt. škola bola založená až za ČSR v r. 1919. Pred
tým tu meštianskej školy nebolo. Od svojho vzniku je u-
miestnená v bývalom cisárskom zámku. Však budova tá-
to, hoci aj čiastočne upravená, školským účelom nevyho-
vuje. Vyučovanie na novozaloženej meštianskej škole sa za-
čalo 15. októbra 1919. Pôvodne bola umiestnená len v druhom
poschodí, keď však žiakov pribúdalo zaberala aj ďalšie časti
zámku. Pri otvorení mala škola 119 žiakov, z toho 58 chlapcov
a 61 dievčat. Podľa náboženstva bolo 85% katolíkov 12% evanje-
likov a 3% židov a bezvyznania. Žiakov z Hoľiča bolo 60%, z o-
kolitých obcí 40%. Prvým riaditeľom školy bol Jaromír Hradil,
odb. uč. zo Žilina.

Je veľmi potrebné, aby v obci bola vystavaná budova, v kto-
rej by boly umiestnené všetky školy. Miestny národný výbor, sa
aj o toto stará a snáď už v najbližšej dobe bude možno, stav-
bu započať.

V zámockej budove už je umiestnená i Štátna učňovská
škola, zriadená v r. 1935 Riaditeľom je Andrej Marcina. Na-ňho
sa vyučujú učitelia hlavnej meštianskej školy.

Štátna hospodárska škola bola zriadená v roku 1923 a bola umiestnená v budove bývalého služňovského úradu, pri rím. kat. kostole. Prvým riaditeľom bol J. Krúžek, bývalý hosp. správca arcibiskup. statkov. Dnes má škola dve triedy s počtom žiakov . Riaditeľom školy je Ľud. Šimek. Je umiestnená v novej vlastnej budove na Bernolákovej ulici, ktorá bola postavená r.

Spolky v obci.

Jedným z najstarších spolkov v obci je telovýchovná jednota Sokol. Založený bol 14. XII. 1919. Jeho tvorcami boli: J. Hradil, riad. mešt. školy, I. Klúpal, úradník, J. Čabelka, správca liehovaru a F. Čulík, správca ľud. školy. Za Slovenského štátu bol Sokol zrušený, všetký inventár, mimo kolkových peňazí bol zkabaný H. G. Po oslobodení bol Sokol znova ustanovený 7. októbra 1945. Dnes má Sokol potrebné náradie. Mimo telovýchovnej činnosti, prevádza i osvetovú činnosť poriadaním divadelných predstavení a bábkových predstavení. Členov má 153, z toho 92 mužov a 61 žien. Cvičiacich členov je 150. Starostom Sokola je Ján Kollár, učiteľ, miestostarostom je Andrej Marcina, riaditeľ mešt. školy, tajomníkom Viktor Kožík, knihkupec, náčelníkom J. Vaňa, náčelníčou Helena Mazárová.

Dobrovoľný hasičský zbor bol založený v r. Veliteľom je Čabelka, krajčír. Dnes má členov. Má svoju motorovú striekačku. Hasičské skladište je umiestnené

V hanajšej obci sa nachádza aj okresné veliteľstvo hasičského zboru. Okresným veliteľom je odb. uč. Pavel Steklík.

Svojpov má členov, predsedom je

Sprov má členov, predsedom je

Zväz partizánov má členov, predsedom je

Spolok vyslužilých vojakov bol založený r. , má 200 členov, predsedom je Bednárik. Spolok má vlastný prápor.

Sväz slovenských žien má členiek, predsedkyňou je Henrietta Marcinová, učiteľka meštian. školy.

Jednota katolíckych žien má členiek, predsedkyňou je

Jednota evanjelických žien má členiek, predsedkyňou je M.B.

Sväz evanjelickej a Sväz katolíckej mládeže obmedzujú svoju činnosť ponajviac v rámci náboženskej výchovy.

Komunistická mládež má 48 členov. Pořiada schôdze, na ktorých sa oboznamuje so zásadami a vývojom komunizmu a venuje sa nacvičovaniu príležitostných piesní.

Skaut, bol založený v r. r. má členov. Pořiada tábory i divadelné predstavenia. Vedúcim Skautu je

Miestny NV a iné úrady.

Miestny národný výbor je umiestnený v budove č. na Štefánikovej ulici. Predsedom MNV je Karol Valuch. Tajomníkom je Žigmund Vanay od 8.IX. 1945. Na MNV je zamestnaných 11 síl, z toho 3 žl. a 8 vedľajších.

Okresný úrad práce je umiestnený v budove č. na Novej ulici. Prednostom úradu je Sliva.

Okresné živnostenské spoločenstvo je umiestnené v budove č. na Kálovskej ulici. Tajomníkom Okr. živ. spoloč. je Jozef Kapáneк.

Poštový úrad je umiestnený v budove č. na Bernolákovej ulici. Prednostom úradu je Miloš Oliva.

Stanica NB je v budove č. na Námestí Mieru. Veliteľom stanice je Ján Poživenec. Podľa sdelenia NB sú pomery v dnešnom čase kľudné, nevyskytujú sa žiadne zločiny, len občas menšie krádeže. Po prevratu r. 1945 sa vyskytovalo viac hrešných činov, obvlaš" krádeží. Pri zachraňovaní štátneho majetku po prevrate bol zákerne zastrelený podpor. Jaroslav Macek. Páchateľa sa nepodarilo zistiť.

Železničná stanica, prednostom je

Správa štátnych majetkov je umiestnená v budove č. na ulici Bernolákovej. Predsedom správy je Václav Mareš.

Správa štátnych lesov je umiestnená v budove č. na ulici Bernolákovej. Predsedom správy je Ing. Švrček.

Ešte iné spolky.

Okrem spolkov už uvedených sú v Lunajšej obci ešte: Včelársky spolok, predsedom je Gejza Galláš, má členov. Spolok chovateľov drobnýc hosp. zvierat, predsedom je Spolok má členov. Poriada výstavy ušľachtilých druhov drobných hosp. zvierat, hydiny, holubov, zajacov a pod.

Odbočka Matice slovenskej, má 12 členov. Predsedom je Gejza Galláš.

Osvetu v obci má na starosti Miestna osvetová rada, ktorej predsedom je Ján Kollár, učiteľ, tajomníkom Eugen Lojan odb. učiteľ na Lunajšej mešt. škole.

Obecná knižnica má svázkov. Knihy sa požičiavajú raz do týždňa. Knihovníkom je učiteľ Šebesta.

Osobitné označenie zasluhuje Športový klub Holíč. Má odbory: futbalový, stolnotenisový a hockejový. Predsedom klubu je . Futbal je pomerne na dobrej úrovni. Futbalové zápasy sa v obci veľkej obľube. Futbalové ihrisko je umiestnené na farskom pozemku za Kalolíckym domom. Bolo zriadené v r. Staré ihrisko, ktoré bolo na pozemku miestneho štát. veľkostatku viedlo gaštanovej aleje viedúcej na stanicu, zaniklo.

4. apríla 1946 bola v obci založená Masarykova československá spoločnosť, ktorej predsedom je Andrej Marcina, riaditeľ Lunajšej mešt. školy. Je priznačné, že časť obyvateľstva Lunajšej obce ešte i dnes prejavuje určitý stupeň nenávisti proti Čechom. No, úctchom je, že sú to len ľudia starého ľudáka

kého razenia a ich mienka a náhľad nemá na celok značného vplyvu.

Fary a kostoly.

Rím. kat. fara „Holič" je spomínaná už r. 1397. Dnešná rím. kat. cirkev má dva kostoly a to: farský kostol a kostol Božského srdca. Najstarším kostolom je práve kostol Božského srdca, ktorý bol kedysi farským kostolom. Chrám tento bol postavený rodinou Czoborovcov v r. . Okolo kostola bol cintorín. Pri kostole bola aj fara a byt organistu. Pod kostolom je hrobka czoborovskej rodiny. Vchod do hrobky je dnes zakrytý dlažbou. V kostole boly tri oltáre, hlavný a bočné. V roku 1786 preniesla sa fara i kostol do kláštora kapucínov a bývalý farský kostol zostáva opustený plných 156 rokov. Až v r. 1931 začal sa renovovať. Roku 1942 bola oprava dokončená a kostol znovu slúži svojmu účelu.

Dnešný farský kostol i s farou bol kedysi kapucínskym kláštorom, ktorý dal vystavať r. 1756 cisár František. Kostol má štyri oltáre. Po zrušení rehole kapucínov slúži sa kláštor farou r. 1786. Rím. kat. farárom je vdp. František Pástor.

Mimo oboch kostolov sú v obci ešte r. k. kaplnky a to: Loretánska kaplnka, ktorú dala vystavať rodina Czoborovcov r. 1731, kaplnka sv. Floriána, stojaca na výšku v novom cintoríne bola tiež rodinou Czoborovcov a vysvätená r. 1731. V holičskom zámku je kaplnka, ktorá bola používaná cisárskou rodinou. Dnes sa jej už k náboženským úkonom nepoužíva.

Prvým zndegným farárom rím. kat. cirkve bol r. 1561 Václav, ktorý bol však toho istého roku zavraždený. Mená jeho predchodcov sú nám neznáme. Pri rím. kat. fare nachádza sa tiež farská knižnica, ktorá vznikla z darov mnohých duchovných a kúpou rôznych kníh. Obsahuje knihy náboženské, písané latinsky i slovensky, knihy svetské, písané latinsky, slovensky, ne-

Evanjelickým farárom v Turjašom čase je Peter Boor, organistom ján Kollár, učiteľ.

Kino „Kuvaň" je umiestnené v budove Hrámka, hostinského. Pred oslobodením boly v obci kiná dve a to kino Tatra, ktoré bolo umiestnené v katolíckom kultúrnom dome a kino dnešné. Obe však boly frontovými udalosťami zničené. Hneď po oslobodení zásluhou Ernesta Holuba, úradníka bolo dnešné kino dané do chodu. Menovaný je dnes návod. správcom kina. Predstavenia bývajú každý deň o 20. hod.

Katolícky kultúrny dom, bol postavený v r. [illegible] Majiteľom jeho je Rím. kat. cirkevná obec Holíč. Používa sa ho k poriadaniu pôžnych zhromaždení, divadel. predstavení, verejných osláv, zábav a pod.

Okresný starobinec bol postavený v r. 1914 Leží pri ceste z Holíča do Skalice. Budova frontovými udalosťami veľmi utrpela. Boly odnesené kľúčiky z okien, dvier, ba i celé dvere a okná, umyvadlá, slovom všetko, čo sa ukradnúť dalo. Dnes stojí budova prázdna. Je snahou NV, aby bola budova opravená a odovzdaná svojmu účelu.

V obci Holíči je tiež Okresný detský domov, v ktorom sú umiestnené chudobné dietky zo všetkých obcí skalického okresu. Domov je umiestnený na Štefánikovej ulici v budove č. Plánuje sa postavenie novej budovy s moderným zariadením.

Peňažné ústavy v tunajšej obci sú: Mestská sporiteľňa v Bratislave, filiálka v Holíči, ktorej dirigentom je Ján Baláž a Roľnícka vzájomná pokladnica, ktorej riaditeľom je Gejza Drobný.

V obci sú traja lekári: Alojz Poláček, Sergej Panov a Štefan Vidlár, dvaja zubní technikovia: Richard Vyskočil a Pavel Macháček.

Kultúrna činnosť.

V roku 1946 boly usporiadané v obci tieto slávnosti: oslava zaboženia ČA, pietna oslava narod. T. G. Masaryka, oslava narodenín prez. Dr. E. Beneša, oslava oslobodenia Holíča 11. IV., Deň víťazstva, oslava 1. mája, Mierová oslava, pietna spom. osl. gen. M. R. Štefánika, Deň matiek, Oslava 28. októbra, oslava Októbrovej revolúcie a oslava narodenín J. V. Stalina. Na oslavách prednášali žiaci tunajších škôl príležitostné básne a spievali oslavné piesne. Príležitostné prejavy mali na oslavách učitelia tunajších škôl.

Odvody v obci boly dva . Odvedených bolo
Branci rukovali dva

Voľby, MNV.

Dňa 26. mája 1946 konaly sa voľby do Ú.N.S. V tunajšej obci obdržaly jednotlivé strany nasledujúci počet hlasov:

Komunistická strana Slovenska . . . . 1731 hlasov
Slovenská demokratická strana . . . . 1464 ~"~
Strana práce . . . . . 117 ~"~
Strana slobody . . . . . 138 ~"~

Podľa výsledku volieb boly jednotlivým polit. stranám pridelené mandáty do MNVa to:

KSS dostala 19 mandátov
SD ~"~ 16 ~"~
SP ~"~ 1 mandát

Dňa 24. októbra 1946 na ustavujúcej schôdzi obnoveného MNV bola prevedená voľba predsedu a podpredsedov MNV. Za predsedu bol zvolený Karol Valúch, robotník, ktorý patrí k strane komunistickej. I. miestopredsedom bol zvolený Štefan Slašek, patriaci k DS, II. miestopredsedom bol zvolený Ján Nedúchal za strany komunistickej.

MNV pozostáva z týchto členov:

Predseda: Karol Valúch

I. podpredseda: Štefan Slašek

II. podpredseda: Ján Nedúchal

Členovia výboru sú: z KSS Ján Kollár, učiteľ, Pavel Škodáček, Ferdinand Dohnálek, Ľudovít Gažza, Anton Jedlička, Štefan Nejedlík, Jozef Pilát, Miloš Oliva, Štefan Kanský, Ladislav Lorenc, Ľudovít Lukáči, Stanislav Špatina, Ernest Holub, Valeria Brezinová, Pavel Jurásek, Rudolf Ohrlík.

Z DS: Pavel Bystrický, Michal Nosek, Štefan Švrček, Ignác Čáran, Ján Zloch, Richard Trúba, Michal Nešťák, Imrich Čermák, Anton Kamba, Štefan Zloch, Pavel Budovič, Martin Jaborník, J. Jelínek.

z Abráš Ferdinand a Ernest Jakubek.

Rada obce.

Na tejto schôdzi bola zároveň ustavená i Rada MNV. KSS dostala v Rade 7 miest, DS 5 miest.

Za KSS boli do Rady zvolení: Ľudovít Gaža, Pavel Škodáček Ladislav Lorenc, Anton Jedlička, Ľudovít Lukáči. Za DS: Richard Truba, Ján Zlock, Imrich Čermák a Štefan Šrček.

Zasedanie Rady i pléna MNV prevádzané boly podľa potreby.

Obyvateľstvo obce.

V roku 1946 sa narodilo , zomrelo , prisťahovalo

Zdravotný stav obyvateľstva bol behom r. 1946 celkove dobrý. Nákazlivé choroby vo väčšom meradle sa nevyskytly, iba v ojedinelých prípadoch. Bolo prevedené povinné očkovanie detí jednaročných, sedemročných a štrnásťročných.

Morálka obyvateľstva a jeho chovanie celkom boly dobré. Len v ojedinelých prípadoch vyskytly sa bitky pri zábavách, ktoré vyvolali ľudia opilí, ktoré však nemaly nijaké väčšie následky. Krádeže sa nevyskytly

Pracovná morálka bola dobrá. Každý, kto chce pracovať zamestnanie dostane. Našli sa však v obci i poloriční zahalači, obzvlášť Cigáni, ktorí sa práci vyhýbajú.

Bytová otázka v obci je veľmi ťažká. Je nedostatok bytov Však obec nemá doteraz možnosti bytovú otázku riešiť k spokojnosti občanov. Nedostatok bytov spôsobený je jednak zvýšením živelnej úrovne obyvateľstva a jednak prisťahovaním nových osôb a rodín do obce.

Kultúrna a osvetová činnosť.

Kultúrna a osvetová činnosť bola v tomto roku bohatá. Prevádzajú ju školy i rôzne miestne spolky. Boly usporiadané rôzne sťažne a príležitostné oslavy, poučné prednášky a besiedky. Obzvlášť treba vyzdvihnúť oslavu 1. mája, kedy bol usporiadaný sprie-

vod ulicami obce, ktorého sa zúčastnily školy, miestne spolky a ostatné obyvateľstvo obce. Ďalšie oslavy boly: Pelna oslava gen. M. R. Štefánika, oslava narodenín prez. Dr. E. Beneša, stromková slávnosť, Deň slov. rodiny, oslava Slov. národ. povstania, oslava 28 októbra, oslava Októbrovej revolúcie, oslava narodenín generalis. Stalina i iné menšie oslavy.

Stavebná činnosť

Behom roku bol v obci čulý stavebný ruch. Boly prevádzané obzvlášť rozne opravy súkromných i verejných a štátnych budov, bolo však dokončených i niekoľko novostavieb súkromných domov, opravované cesty, upravované ulice a vysadzované stromky. Stavebný ruch by bol väčší, javí sa však nedostatok stavebného materiálu.

Zásobovanie obyvateľstva.

Zásobovanie obyvateľstva deje sa voľným nákupom spotrebných produktov. U niektorých javí sa nedostatok, možno ich kúpiť len za pomerne vysoké ceny, čo si nemôže dovoliť robotníctvo a pracujúca inteligencia. Živnostníci všetkého druhu i roľníci sú v hmotnom postavení veľmi dobrom, lebo ich výrobky sú hľadané a veľmi dobre platené.

Ceny niektorých produktov.

múka biela....	mäso bravč....	krava	1 pár muž. topánok...
múka chlieb....	masť -"-....	teľa	-"- žien. -"-...
chlieb.....	mlieko.....	ošípané	-"- det. -"-...
cukor.....	maslo.....	hoš	1 muž. šaty.....
soľ.....	vajcia.....	kura	1 žen. -"-.....
káva.....	umelý luk.....	hus	1 det. -"-.....
čaj rus.....	mydlo.....	kačka	košeľa muž.....

Hospodárske plodiny.

1q pšenice....	1q kukurice...	1q jačmeňa....	1kg jabĺk...
1q raži....	1q ovsa.....	1q zemiakov...	1-"- sliviek..

Priemerný mesačný zárobok robotníka bol:
kovárenského... Kčs, stavebného... Kčs, zemedelského... Kčs.

Zemedelskí robotníci sú najhoršie platení a preto ich je aj nedostatok, obvykle na šľachtených majetkoch. Podobne je to i s robotníkmi lesnými.

Počasie.

Zima tuhá, silné mrazy, časté fujavice, pomerne málo snehu.

Jar, pomerne prišla rýchlo a celkove s priaznivým počasím. Pozdnejších mrazov silnejších nebolo. Jarných dažďov pomerne málo.

Leto horúce s častými búrkami. Jeseň s častými dažďami, pomerne chladná. Prišla skoro.

Poľné práce.

Jarné poľné práce následkom priaznivého celkom počasia prebiehaly dobre a rýchlo. Boly ukončené v riadnom čase. Letné poľné práce, obvykle žatva v dôsledku častých dažďov skončily sa opozdene. Jesenné poľné práce vzdor pomerne nepriaznivému počasiu, (hoci) boly ukončené v riadnom čase. Úroda hospodárskych plodín bola následovná:

Na 1 ha sa urodilo priemerne

q pšenice, q jačmeňa, q raže, q ovsa, q kukurice, q zemiak.

Úroda ovocia priemerná. Vyskytovaly sa rôzny škodcovia ovoc. stromov. Je veľmi potrebné, aby majitelia ovocných stromov venovali týmto väčšiu pozornosť, obvykle aby prevádzali jarný postrek.

Stav zvere.

Frontové udalosti (malý) zkubne zapôsobily na stav zveriny v chotári obce. Najviac ubrelo srnčia zver. V roku 1946 sa však predsa stav zvere zlepšil a jej počet sa zvýšil, obvykle zajacov a jarabíc. A možno povedať, že v budúcnosti sa stav tento ešte zlepší, keďže majitelia obecného revíru venujú zveríne náležitú pozornosť a starajú sa o ňu, obvykle v zime robením zásypov a kŕmelísk. Rovnež prevádzajú regulovaný odstrel.

Všeobecné udalosti.

18. júna tohoto roku bolo prvé pracovné zasedanie N.Z. na ktorom bolo zvolené predsedníctvo. Zúčastnilo sa ho 246 poslancov. Predsedom N.Z. stal sa Antonín Zápotocký, príslušník K.S.Č. Predsedom vlády sa stal Klement Gottwald a predsedom S.N.R. Jozef Lettrich príslušník D.S. Významným dňom v histórii Č.S.R. bude deň 19.VI. 1946, kedy bola prevedená voľba prezidenta Č.S.R. Jednohlasne bol zvolený dr. Eduard Beneš zaslúžilý bojovník za slobodu Čechov a Slovákov.

V marci r. 1946 prebiehal zjazd Komunistickej strany Československa, prvý po víťaznej vojne nad fašizmom. Na tomto zjazde po prvý raz vystupovala K.S.Č. ako vládnuca strana. Význam tohoto zjazdu je veľmi veľký. Spočíva v tom, že sa v ňom zrkadlil náš vstup k moci robotníckej triedy a spolu s ňou všetkých pracujúcich miest i vidiecka.

Ďalšou udalosťou nesmierneho významu bola vyhlásenie Dvojročnice 28.X.1946. Jej splnenie bude mať za následok zvýšenie životnej úrovne všetkého pracujúceho obyvateľstva nášho štátu, zaistenie jeho lepšej a krajšej budúcnosti.

Od oslobodenia stále prebiehajúci zápas robotníckej triedy a pracujúceho ľudu s reakciou sa čím ďalej tým viac stupňuje a prialuje. Reakcia sa snaží udržať panstvo veľkokapitálu, zvrátiť pomery u nás tak, ako sa jej to podarilo r. 1920. Bráni sa znárodňovaniu priemyselných podnikov, parcelácii veľkostatkov, snaží sa o likvidáciu vymoženosti našej národnej a demokratickej revolúcie, sabotuje vládny program. Dosiahnuť zvrat v Č.S.R. snaží sa všetkými možnými prostriedkami. Snaží sa vykradnúť voľby do Ú.N.S. To sa jej však nepodarilo. Komunistická strana získava v celoštátnom merade 40% všetkých hlasov a spolu s pokrokovou stranou sov. dem. má v Ú.N.S. nadpolovičnú väčšinu. Reakcia bola teda vo voľbách porazená. No, je isté, že ani po tejto porážke sa svojich plánov

o zvrat v Republike nevzdá, bude sa ho snažiť všemožnými prostriedkami docieliť. Však robotnícka trieda a pracujúci ľud v ČSR na čele s KSČ toto dobre vie a dokážu plany reakcie zmariť.

Rôzne doplnky a opravy.

R. 1947.

Len prácou pilnou vykvitne
nám v zimi našij raj
a len práca nám rozsvjs
šťastia v náš rodný kraj.

Práca nám paše zosilí
a silu vdýchne v hrudi.
O práca, matka vzmužná
nám vždycky drahou buď.

Začínam nový rok 1947. A tu naskytuje sa mi otázka: Aký bude, čo prinesie so sebou? "No, hneď na jaro začiatkom mňažme sneh povedal", že bude plný práce na výstavbe našej obce. A verím, že každý občan s radosťou, s chuťou bude pracovať, veď bude svojou svedomitou prácou pomáhať nielen sebe, ale i ostatným spoluobčanom.

Vedenie obce.

Vedenie obce zostalo nezmenené. Národný výbor pozostáva z tých istých členov ako v minulom roku a snaží sa vo všetkých svojich dňoch rozvoj obce a blahobyt jej občanov. Zasadanie MNV deje sa podľa potreby. Predsedom MNV je Karol Valúch.

Hospodárske pomery.

a. počasie.

Zima v tomto roku bola mierna, málo snehu. Jar prišla skoro, bola suchá a teplá. Leto vyznačovalo sa obrovskými horúčavami a veľkým suchom. Vodných zrážok bolo len veľmi málo. Jeseň tiež suchá a teplá. Raz, dva snek padal až v druhej polovici novembra dcambra.

b. stav úrody.

Rok 1947 bol, čo sa týka úrody, rokom katastrofálnym. Veľké sucho ako na jar, tak aj v jeseni spôsobilo katastrofálnu neúrodu hospodárskych plodín všetkého druhu. Jo omnohých okoch pozvali naši roľníci po svojich poliach. Ich namáhavá práca bola skoro úplne marná, väčšina roľníkov sa neuvidela ani bôbu, fazuľu zasiali. Obilia ani plevelu, dobre nevzišlo.

slabá úroda zemiakov a repy. Úroda ovocia bola síce podpriemerná, ovocie bolo hodne červavé, lebo následkom sucha rozmnožily sa vo veľkej miere rôzny škodlivý hmyz. Len úroda vyberačiek bola dobrá a uspokojivá i úroda hrozna. Táto katastrofálna neúroda postihla však celú Československú republiku. Hovorí hlásk. Nič z tohoto pohromenia, v ktorom sme sa vďaka vinou neúrody ocitli, zachránil nás SSSR, ktorý nám dodal pohonné množstvo obilia na zaistenie výživy nášho obyvateľstva.

c. Obrábanie pôdy.

I v tomto roku poľnohospodári v našej obci obrábajú pôdu po najväčšej časti spôsobom. Pri orbe používajú najviac dobytčie potahy. Kosia mnohí ešte ručne - kosou. Na úmrtie tým viac začínajú používať i rôznych hospodárskych strojov. Žiadosti a sľubov ale len na dobytčí potiahy. Títo strojov si vraj môžu kúpiť len väčší - bohatší rolníci. Malí a chudobní rolníci nemajú k tým zakúpeniu potrebných peňazí. Len na štátnych veľkostatkoch používa sa tých najmodernejších hospodárskych strojov, traktorov a pod. Je samozrejmé, že pri dokladnejšom spracovaní pôdy je tu i väčšia úroda. Pri hnojení pôdy používajú poľnísi jedmak maštaľníka hnoja a jedmak hnojivo umelých. Hlinitá podnebia, z jesenní prevažujú hlbokú orbu. Používajú mamých a umanených osiv.

d. Pozemkové zmeny.

V r. 1947 neboly v obci žiadne pozemkové zmeny.

e. Stavebný ruch v obci.

Je možno povedať, že v tomto roku „prejavil sa v obci obzvlášť živý stavebný ruch. Bolo odjakživa prianím obyvateľov obce, aby v hmotnej obci bol nejaký priemyselný podnik, aby v ňom našli zamestnanie. Veď všetky mesto odsávalo za prácou do iných miest. Priania obyvateľstva bolo v tomto roku splnené. Započalo sa so stavbou továrne Kobi-i-wood. Okrem toho sa tu plánuje stavať budovať novú továrenskú budovu

do ktorej bude premiestená továreň z terajšej budovy na námestí, lebo tá už nevyhovuje. Na priestore nachádzajúcom sa pri Nových domkoch bola započatá v lomba roku so stavbou „Detského domova." V lomba budú umiestnené deti z celého kraja. Domov má byť dostavaný v 3RP.

Aby bolo zaistené ubytovanie pracujúcich v budujúcej sa továrni Kok-i-nov bolo v lomba roku prikročené k stavbe dvoch činžiakov pri ceste do Kášova, nedaleko Starobinca. Práce bolo prikročené k oprave cesty na Majerkoch, lebo tá bola cesta už vo veľmi zlom stave. Okrem týchto najdôležitejších stavieb prevádzané sú i stavby súkromných obytných domov, rôzne opravy a prestavby. Je treba však spomenúť výstavbu šabakovej sušiarne na Kuvajčíkoch Štábnych majetkoch. Táto bola daná v mesiaci júli už aj do prevádzky. Sušiareň je najmodernejšieho typu.

Obraz obce so stránky populačnej.

a národnostné pomery.

Národnostné pomery sa oproti predchádzajúcim rokom nijako zvlášte nezmenily. Väčšina obyvateľov sú slovenskej národnosti a len malé percento je českej národnosti. S radosťou konštatujem, že pomer medzi obyvateľmi slovenskej národnosti a národnosti českej sa krok za krokom zlepšuje. Mizne stará nevraživosť a verím, že príde za krátke doba, keď zavládne medzi nami a Čechmi prává, nefalšovaná bratská láska.

b. náboženské pomery.

Číselný pomer medzi katolíkmi a evanjelikmi sa oproti predchádzajúcim rokom nijako zvlášte nezmenil. Je však treba s uspokojením spomenúť, že nenávisť medzi obyvateľstvom zďaleka nevládne. Spolu, ruka v ruke katolíci i evanjelici pracujú,

navzájom sa podporujú, pomáhajú si, všetci bez rozdielu usilujú sa svojou prácou napomáhať rozkvet svojej obce.

c. populácia v obci.

Podľa štatistiky narodených a zomretých je rozdiel, že populácia v obci vzrastá.

V lomb roku 1947 sa:

narodilo: , zomrelo: , prisťahovalo:

Sobášov bolo v r. 1947: , rozvodov 0.

d. nehody, vraždy, sebevraždy a pod.

Pri búraní drevených baráčkov na staveništi pre Zelený dvor bol nešťastnou náhodou zabitý A. Maschášek, vojnový invalid, bytom na Nových domkoch. Pri búraní padla naň jedna stena a zabila ho.

Vražda a sebevražda sa v obci v r. 1947 nevyskytly. S radosťou podotýkam ku cti, že podľa oznámenia hlavnej stanice SNB vyskytly sa v lomb roku len veľmi málo významné krádeže, čo treba pripísať dobrej morálke obyvateľstva hlavnej obce.

Obraz obce po stránky sociálnej a politickej.

a. bytové a majetkové pomery.

Bytové pomery obyvateľstva sú celkom dobré. Len je ešte dosť prípadov, že niektoré rodiny bývajú v bytoch zlých, nehygienických. Byty obyvateľstva sú povačšine úplne vyhovujúco zariadené. Len málo domácností je, kde nemajú ešte rádio. Elektrické osvetlenie je vo všetkých bytoch. Ako všade i v hlavnej obci javí sa nedostatok bytov. Možno to vysvetliť jednak stúpajúcou životnou úrovňou obyvateľstva a jednak prílivom nových obyvateľov do hlavnej obce.

Majetkové pomery obyvateľstva sú dobré, u mnohých

veľmi dobré. Možno to odôvodniť tým, že väčšina členov rodiny pracuje, inde zase má rodina výnosný podnik, ako obchod, živnosť a pod, v iných prípadoch zase má rodina hospodárstvo, pri ktorom sláči ešte niektorý člen rodiny pracovať v továrni. Pobré hmotné pomery obyvateľstva odzrkadľujú sa okrem toho v bytovom zariadení, výžive i oblečení sa obyvateľstva.

Mravnosť obyvateľstva možno povedať je v tomto roku dobrá, lieč i pracovná morálka. Každý pracuje rád, lebo si je vedomý toho, že pracuje pre dobro svoje i pre dobro ostatných spoluobčanov.

Obraz obce po stránky verejno zdravotníckej.

V roku 1947 zdravotné pomery obyvateľstva možno povedať, že boly dobré. Epidemické choroby nevyskytly sa v žiadnom zmysle (chrípka, angína) len veľmi ojedinele a nemaly nijaké väčšie následky. Toho možno pripisovať opatreniam vedenia obce a väčšinou zákrokom miestnych lekárov a konic-konom i vysporiadaniu obyvateľstva, ktoré dbá o čistotu bytov, odevu i tela. Bola by však veľmi potrebná kanalizácia v obci čo však v blízkej dobe pre hmotné ťažkosti nie je možné.

Kultúrne pomery v obci.

Kultúrna činnosť v obci v r. 1947 bola bohatá. O kultúru starajú sa v obci rôzne spolky: Sokol, Skaut, Komunistická mládež, ROH, Katol. jednota žien, Evanjelická mládež, Športový klub, a kinajšie školy a MNV.

V tomto roku boly usporiadané rôzne príležitostné oslavy, manifestácie, potom divadelné predstavenia a besiedky.

Oslavy boly tieto: Oslava T. G. Masaryka, Oslava 1. mája, pri. osl. gen. M. R. Štefánika, osl. prez. E. Beneša, osl. oslobodenia

Kolíčka a „Dňa mieru, osl. Slov. nár. povstania, osl. 28. októbra, osl. Veľkej októbrovej revolúcie a osl. gen. J. V. Štalina. Na týchto oslavách účinkovali žiaci miestnych škôl a členovia rôznych spolkov. Je treba spomenúť, že obvoláčť oslavu 1. mája mohutne vyzvala. Sprievodu sa zúčastnilo vyše 2.000 osôb.

Športový klub postaral sa o mnohé hodnotné futbalové prelatky, ktoré boly obecenstvom obvoláčť hojne navštevované.

Ako snáď zvláštnosť spomeniem to, že ex Šaštangy bývajú obi mnoho zábav, pri ktorých bývajú miestnosti prepitané. Z toho vidieť, že obyvateľstvo Kolíčka má okrem práce rado aj zábavu.

Všeobecné.

Život v obci v tomto roku ubral sa až do jeho konca tichým kľudným tokom. Katastrofálna úroda však spôsobila značné ponuky v zásobovaní obyvateľstva. Javí sa nedostatok múky, mäsa i iných spotrebných článkov. Toho využívajú mnohí jednotlivci, špekulanti, s týmito produktami obchodujú sa tak obvoláčť na úkor pracujúcich v továrňach a dedinách, ktorým ich predávajú za vysoké ceny. Tohoto využíva naša reakcia, ktorá medzi obyvateľstvom popúšťa rozsiahlu, že komunisti budú odstránení z vlády a vôbec z verejného a politického života, že príde prevrat a pod. Takýchto chýrov kolovalo i v našej obci mnoho. Vďačným členom KSS bolo vykrádané, posielané im boly zastrašovacie dopisy a pod. Odpovedou komunistov v našej obci na všetko toho bola zvýšená agitačná činnosť v prospech KSS, ich nebojácne vystupovanie proti rozvratným živlom, poukazovanie na výčiny reakcie. Uvidíme, čo nám budúci rok 1948 prinesie. Možno však už teraz povedať, že bude plný zápasov. Však vývoj sa nedá zastaviť. A vývoj ide k socializmu!

Zapísal Edo. Kocúr kronikár.

Různé doplňky a opravy.

1948

Začiatok roku 1948.

Ako som už vo kapitole všeobecné v minulom roku spomenul, dalo sa už vtedy podľa rôznych známok predvídať, že rok 1948 bude plný boja a zápasov medzi našou reakciou a pokrokovými silami na čele s KSS. A predvídal som dobre. Boj ľudu prebiehal v celom našom štáte a v zmenšenom meradle i v našej obci, čo konečne opíšem v príslušnej kapitole.

Hospodárske pomery.

a. počasie.

Ako i predchádzajúci rok 1947 i ľudu rok oblá-sil sa mierou zimou. Sucho málo a len občas priletely akoby ľahšie mraky spovádzané s hŕčedavými lupaničami. No nebavaly nikedy dlho. Odbehly, aby uvolnily miesto oblevám a dažďu, ktoré sa akosi nasilu k nám nadiskalo. Však ani bolo nemalo dlhého trvania. Koncom zimy nechcela sa ba vôbec bez boja vzdať svojho panovania. A akoby na zaistrašenie znovu rozpávala po krajoch svetlené svitkové hviezdičky a dýchala svojím mrazivým dychom na skorodnutú zem. Ožiala sa skoro až do jarca, no potom bol koniec jej panstvu. Musela ustúpiť predjarnej jari. A ľudia už robiči vyliakli pluhy a odpočatú zem zhlboka pod navoštvenými plukmi. Za priaznivého počasia skončili robiči jarné práce. Májový dažďik posilnil pôdu, zelenajúce sa obilie. I hojne zakvitlé ovocné stromy ovocia svojou posilňujúcou vlahou. A oči poľníkov žiarily nádejou na dobrú úrodu. A nádeje ich neboly sklamané. V slnečných letných dňoch padaly ťažké zlaté klasy obilia pod ovendrážacími kosami a rapotajúcimi žacími strojmi. A potom pri kučiarich mláťačkach vypalo sa ťažké ako hroty zrno do vrchnatých vriec. Úroda obilia bola v tomto roku

dobrá. I úroda ostatných hospodárskych plodín nesklamala. Však úroda cukrovky mohla byť lepšia. I ovocné stromy potešily svojich pestovateľov bohatou úrodou. Zlaté plody marhúľ len sa usmievali, veľmi jabloní sklonily pod tiažou červenajúcich sa jabĺk, čerňajúce slivky čakali na premenu v ohnivú západniarsku slivovicu a na vinohradníkov usmievalo sa ako palec hrubé hrozno.

Stav zveri.

Vďaka priaznivému počasiu, obvláštť priaznivej jari a polovi i pečlivosti miestnej loveckej spoločnosti bol stav zveri v chotári veľmi dobrý. O zajačika si zakopol skoro na každom kroku, hŕdle jarabíc ovečkami svojim „čuju-rjo" ohlasovaly sa v kukuričniskách a po oráčinách. A za chvíľku sa mrazíka vyskákaly pošteká chŕdle, skupiny prebrýkl bažantov na pastvu.

Obrábanie pôdy.

O obrábaní pôdy sa nebudem a nemusím ku už rozširovať. Prevádza sa i teraz ešte spôsobom, ako som to vyznačil v minulom roku. Je však možno povedať, že naši roľníci, čítajúc roľnícke časopisy a rôzne odborné hospodárske spisy zavádzajú na svojich hospodárskach mnohé užitočné novoty; budujú moštárňové jamy, betónové hnojiská, zavádzajú chov ušľachtilého dobytka a hydiny. Jedno by však bolo veľmi, veľmi potrebné: scelenie pôdy. Na úžitok, ľahkých zemo nemožno použiť chejov. No dúfajme, že raz i k tomu dojde.

Stavebný ruch v obci.

V tomto roku pokračovalo sa v stavbe továrne Kak-i-noor ako aj v stavbe už spomínaných činžiakov. Dokončená bola stavba továrne Kubis. Pri odovzdávaní dokončenej stavby Dlhého domova bola príležitostná slávnosť, na ktorej prehovoril zástupca

poverenníka sociálnej starostlivosti, predsedu MNV a iné. Žiaľ však ešte dielky v ňom ubytované nebolo, lebo treba bolo ešte previesť všetky drobnejšie práce na vnútornom zariadení.

Už od dávna bolo túžbou obyvateľstva obce mať po vzoru iných obcí park, v ktorom by sa po svojej práci a obzvlášť v nedeľu mohli oddať odpočinku. Preto sa vedenie obce rozhodlo park vybudovať na mieste, kde bol niekdajší ihriskový areál. Bolo za tým účelom usporiadaná dobrovoľná brigáda z občanov, ktorá previedla prvé práce na úprave pozemku pre park. Výstavba na vybudovaní parku sa bude ďalej pokračovať.

V tomto roku sláva za veľmi významnú udalosť v obci. Bola započatá s búraním maštalí (zmeti) štátnych majetkov, ktoré sa nachádzali na hlavnej ulici pri kat. kostole a ktoré vzbĺkali obci len kazily. Odstránením týchto maštalí pokúšala sa už vedenie obce za predmníchovskej ČSR i za Slov. štátu. A je pravdivé, že to, čo nemalo vykonať vedenie obce, na čele ktorého stáli ľudia s rôznymi konskými titulmi, vykonalo vedenie obce, MNV, na čele ktorého stojí robotník-komunista. Vidieť ako sa starali predchádzajúci vedúci obce o blaho občanov, vidieť ako plynuly niekdajšie štátňácke vlastky požiadavky širokých pracujúcich ľudových más. Rozobraním maštalí dejú sa dobrovoľnými brigádami. Na mieste tom bude stáť stavebná škola, ktorá má byť vybudovaná v SRP.

Národnostné pomery v obci.

V roku 1948 sa národnostné pomery oproti roku 1947 nijako podstatne nezmenily.

Náboženské pomery v obci.

Náboženské pomery v r. 1948 zostávajú nezmenené.

Populačné pomery v obci.

Štatistika narodených a zomretých v obci z. 1948 je táto:

Narodilo sa: , zomrelo: prisťahovalo:

Sobášov bolo v r. 1948: , rozvodov: 0.

Nehody, vraždy, sebevraždy a pod.

V roku 1948 nestaly sa v obci nijaké pozoruhodnejšie nehody. Sem-tam nejaká ľahká zlámaná ruka, noha alebo odlúknutý prst. To však nestojí ani za zmienku. Ani sebevraždu nespáchal nikto. Prečo by aj? Veď každý rád žije na svete.

Však predsa na čas rozrušené boly mysle obyvateľstva obce bezhlavnou vraždou, ktorú spáchal obyvateľ hornejšej obce (Mučín) J. Zavraždil vlastnú ženu, sekerou ju rozhúskoval a po kusoch spaľoval. Bol však prichytený a odsúdený.

Ako v minulom roku i v tomto vyskytla sa len veľmi málo krádeží a to ešte k tomu podvratného vykonania. Len dajaký len kukuričný klas, snop obilia, hus alebo kura. Svedčí to o dobrej morálke obyvateľstva obce. Naša NB má samozrejme popri boku políciu, môže sa viacej venovať stíhaniu šmelinárov, ktorí veru šmelia všelikými možnými produktami.

Sociálne pomery obyvateľstva.

Ako som už spomenul v príslušnej kapitole v roku 1947 sociálne pomery obyvateľstva sú dobré a mnohých až veľmi dobré. A stále sa ešte zlepšujú. Životná úroveň obzvlášť po udalostiach februárových veľmi skúpa. Len bytová otázka v obci je stále aktuálnejšia. A vyriešiť ju veru v dohľadnom čase možné. I stavebné družstvo bolo v obci založené. No nie je isté či svoju úlohu splní. Príčiny nedostatku bytov sú tie isté ako v roku 1947. Stúpajúca životná úroveň a príliv obyvateľstva do obce. Pri dobrej vôli mnohých majiteľov domov mohla by byť bytová

núdza aspoň čiastočne zmierňená a to tak, žeby nezabývala bojačtivá rodina Švorcovej býľ a viac-členná rodina sa blačila v byte jedizbovom.

Mravnosť obyvateľstva v r. 1948 dobrá. Pracovná morálka možno povedať stále stúpa. Bolo by však treba zapojiť do pracovného procesu i mnohých cigánov, ktorí sa vo veľkej väčšine venujú šmelinárstvu.

Zdravotné pomery v obci.

Je šťastím, že môžem povedať, že zdravotné pomery v obci v r. 1948 boly dobré. Vyskytly sa síce infekčné choroby ako chrípka a angína, ale nemaly nijaké ďalekosiahlejšie následky. V širšom meradle sa nerozšírily. Iné infekčné choroby sa nevyskytly.

Kultúrne pomery v obci.

Ako v predchádzajúcich rokoch i v tomto roku bola v hmajšej obci živá kultúrna činnosť. Boly usporiadané obvyklé oslavy. No, zvlášť treba spomenúť oslavu 1. mája. Oslava sama bola usporiadaná v Skalici. Však lesku tejto oslave dodala obveľašť naša obec, odkiaľ išlo spriev-vodných nevídaných alegorických vozov. Okrem obyvateľstva obce ako aj školská mládež sa na tejto oslave súčastnily. Tiež bolo usporiadaných niekoľko divadelných predstavení, ktoré predviedla TJJ a Skauti.

Februárové udalosti a ich ohlas v obci.

Ako som už spomenul v kapitole o roku 1947 koncom toho roku nastal boj medzi reakciou a pokrokovými silami na čele s KSS. Začiatkom roku 1948 boj ešte sa prudkovalo. Vyvrcholil v mesiaci februári, kedy ministri reakčných politických strán podali demisiu. Chceli tak povaliť Gottwaldovu vládu a nastoliť novú, úradnícku bez komunistov. Toto sa im však nepodarilo. Prezident Beneš ich

demisiu prijal. Ministerský predseda Gottwald vládu doplnil novými pokrokovými ľuďmi, zástupcami ROH a masových organizácií. Zámery reakcie sa tedy nevydarily. Stojí tu vláda nová, oprastená od reakčných živlov, ktorá je zárukou, že vývoj v ČSR pojde ďalej k socializmu.

Víťazstvo robotníckej triedy na čele s KSČ vo februári malo ďalekosiahly význam pre ďalší vývoj pomerov u nás. Znárodňovací proces začal prebiehať o mnoho rýchlejšie. Boly znárodnené podniky i pod 50 zamestnancov. Bola prevedená parcelácia veľkostatkov, odhlasovaná nová ústava, prevedené voľby, zavedení AVNF, ktorí sa stali svätými, aby sa do nášho verejného a politického života nedostali reakčné živly, ktoré by našu socialistickú výstavbu kalily a sabotovaly.

Februárové udalosti mali veľký ohlas i v našej obci. V mesiaci februárovej dúvoci bolo pozvané zvýšené členstvo strany DS. Nebolo dňa, aby zástupy jej príslušníkov nehodily do Italice na ctené schôdze a porady. Na mítinge boly tiež Víťazstvo robotníckej triedy na čele s KSČ prijato. V obci bol ustavený akčný výbor NF, ktorého predsedom sa stal Ondrej Mazina, riaditeľ školy. V AV boli zástupcovia politických strán a masových organizácií. Na schôdzi AV dňa 28.1. bol AV rozšírený na 30 členov.

Po ustavení AV sa život v obci rozprúdil rýchlejším tempom. Začal sa znárodňovací proces priemyselných podnikov v obci. Znárodnená bola továrňa na cukríky, Bratia Studenič, továrňa Kupris, veľkoobchod Nosek, Družstevný liehovar, Mestská sporiteľňa a pletáreň J. Holly. Boly tiež učinené prísne opatrenia proti špekulantom, ďalej opatrenia na zaistenie riadnej distribúcie mäsa. AV sa tiež usniesol, aby členom s ľudom boly odňaté povolenia k jazde motorovými vozidlami. Miestnym rozhlasom boli vyzvaní všetci tí, ktorí nepracovali,

aby sa zapojili do pracovného procesu. Preč bola ustanovená zásobovacia komisia, bytová komisia a komisia, ktorá mala zistiť majiteľov pôdy nad 50 ha a ľudí, príslušníkov bývalej HG a HSĽS, ktorí nadobudli majetku z titulu vykonávania funkcií v týchto organizáciách.

Voľby v obci.

30. mája boly v obci prevedené voľby do NV. Ako v celej republike i tu voliba sa jednotná kandidátka na ktorej boly zastúpenia KSS a masových organizácií. Za túto kandidátku hlasovalo 92% obyvateľstva obce. Z volených bol poznamenaný i bývalý MNV. Členovia DS z NV vypadli a na ich miesto prišli členovia noví, zástupcovia ROH, JSK a iných masových organizácií. Predsedom NV zostal doterajší predseda Karol Valúch, prvým podpredsedom Ján Nedučkal, ktorý bol súčasne zvolený i za predsedu JSK.

Iné udalosti.

Po víťaznom februári bola pokračované k prevedovaniu sedení výborných organizácií v obci, závodov ako aj štátnych a verejných zamestnancov. Vyložení realizovaní boli z týchto odstránení.

11. apríla bola v obci odpracovaná „Národná smena", ktorej sa obyvateľstvo v hojnom počte zúčastnilo. Pri tejto „Národnej smene" boly upravené a vyčistené ulice a prevedený zber starého železa a papiera.

25. apríla bola usporiadaná poľnícka manifestácia na Mierovom námestí. Týchto manifestácie sa zúčastnili i poľníci z okolitých obcí.

Postoj obyvateľstva obce k februárovým udalostiam bol kladný. Víťazstvo robotníckej triedy na čele s KSČ nad reakciou prijalo obyvateľstvo so zadosťučinením, ba s radosťou. Toho sa prejavilo obrovským počtom nových členov do KSČ.

A z bahala možno usudzovať, že konečne všetko obyvateľstvo pochopilo, že je to jedine KSS, ktorá je schopná zaistiť kľudný a spokojný život, spokojnú a šťastnú budúcnosť.

Po víťaznom februári reakčné strany sa rozpadly. Ľud človeka pochopilo, že ich vedúci ich vidli do záhuby, že mali na mysli len svoj vlastný prospech, že im neišlo o blaho širokých pracujúcich más, ale len o blaho vlastné, že im neišlo o Republiku, ktorú chceli opäťovne zradiť, predať západným imperialistom. Ľud pochopil, že páni reakcionári chceli u nás zaviesť staré kapitalistické pomery, zabrzdiť vývoj k socializmu u nás. Áno, chceli, aby zasa zástupy nezamestnaných stály na poklone pri Tálovi! Ľud pochopil, pridal sa a stále sa pridáva na stranu pokroku po boku KSS. Chce budovať socialistickú ČSR, ktorej oslobodenie stálo tisíce a tisíce životov najlepších synov českého a slovenského národa a národov nášho zástavcov a verného spojenca veľkého SSSR.

Je radosť sa dívať na mravenčiu pilnosť obyvateľstva našej obce, ktorá sa prejavila po februári. Každý sa snaží priložiť ruku k dielu, každý chce svojou prácou prispieť pri budovaní svojej vlastnej obce a tým aj pri budovaní našej milovanej ČSR. Je možno pozorovať, že i tí najzarytejší nikdajší odporcovia socializmu, ktorí nevedeli komunistom prísť ani na mená, dnes slabujú sa do ich radov, programy KSS stávajú sa ich programami, napomáhajú práci komunistov pri výstavbe socialistickej československej republiky. Je vidieť v obci zmenu. Inak sa teraz dívajú na komunistov, každý v nich vidí popredných bojovníkov za práva a blaho všetkých pracujúcich.

Rôzne doplnky a opravy.

=1949=

Začiatok roku 1949.

Uplynul rok 1948, rok plný zápasov, rok víťazného boja robotníckej triedy na čele s KSČ s československou reakciou. Rok bolo sláva sa medzníkom v dejinách československého pracujúceho ľudu, ktorý sa stal pánom v svojej zemi. Po víťaznom februári nastúpili sme cestu socialistickej výstavby nášho štátu. No hneď na začiatku roku 1949 možno otvorene povedať, že bude krvpa svieť ešte mnohé boje s domácou reakciou, ktorá sa len tak ľahko nevzdá svojho panstva. Je však isté, že i z tohoto boja vyjde pracujúci ľud československa víťazne, veď na jeho čele stojí spoľahlivá KSČ a skúsený bojovník za práva pracujúcich, prezident K. Gottwald. Hneď na začiatku roku 1949 bol vyhlásený 5 RP, ktorého úlohou je vybudovanie priemyslu, obzvlášť na Slovensku, aby sa tak dosiahlo zvýšenia životnej úrovne širokých pracujúcich más.

I v našej obci jej vedenie vypracovalo plán prác a úloh, ktoré majú byť v 5 RP splnené. Z týchto úloh spomeniem obzvlášť výstavbu novej strednej školy. No je ich ešte o mnoho viac. A keď každý občan bude svedomito pracovať je isté že 5 RP bude splnený.

A začínam písať rok 1949 s pevnou vierou, že nám všetkým prinesie lepší a spokojnejší život.

Hospodárske pomery v obci.

a. počasie a úroda.

Rok 1949 vyznačoval sa krutými mrazmi a ostrými fujaviciami i snehu bolo dosť a držal sa dosť dlho. Na jar zase prišly pozdné mrazy. Zmrzly markuľe. Jarné práce však boly prevedené v riadnom čase. Pri ich prevádzaní bolo priaznivé počasie. Však leto sklamalo. Obzvlášť v jeho druhej polo-

vici často prišiavalo. Časté letné dažde poškodily práve kvitnúcu vinnú révu i priebeh žatvy bol nimi spomalený a ťažený. Obilie ťažko šlo, niektoré poľnúce mláťili i vlhké.

Jesenné poliné práce boly vinou častých sychravých dažďov tiež spomalené. Úroda zemiakov bola dobrá, úroda repy priemerná. Úroda ovocia bola u rôznych druhov rozmanitá. Ako som už spomenul, jarné mrazy poškodily rozkvitlé marhule. Úroda týchto bola preto veľmi slabá. Tiež úroda hrozna bola slabá, lebo bolo poškodené sluteným dažďami práve v čase, keď kvitlo. Žalo bola dobrá úroda jabĺk, sliviak a orechov.

V jeseni sa vo veľkom množstve rozmnožily myši, ktoré vo veľkom mierade poškodily oziminy. Boly usporiadané žiacke brigády, ktoré ich po poliach ničily.

Stav zvere.

Stav zvere i v tomto roku bol dobrý, ba až veľmi dobrý. Odzvlášť stav jarabíc sa stále zlepšuje. Ťak isto i stav zajacov. A odzvlášť zajacov bolo v tomto roku mnoho. Starý poľovník Veselský hovorí, že keď je moc myší, je aj mnoho zajacov. Asi má pravdu. No i početné skupiny bažantov vychádzaly večer na pastvu.

Obrábanie pôdy.

Naši poľníci obrábali i v tomto roku pôdu obvyklým spôsobom. S potešením možno konštatovať, že čím ďalej, tým viac používajú pri obrábaní pôdy strojov. A odzvlášť teraz, keď v obci bolo založené „Strojové družstvo", môžu si naši poľníci ľu stroje vypožičať za prístupný obnos. K tomu ešte stále viac a viac používajú umelých hnojiv, čím sa samozrejme výnos pôdy zvyšuje.

V pôdohospodárstve javí sa nedostatok pracovných síl. Prejavuje sa to odzvlášť na šľachtených majetkoch a preto boly

kované dobrovolné brigády zo žiakov i dospelých, ktoré pomáhaly spratovať úrodu s pali a ošetrovať rôzne hospodárske plodiny, aby malo byť zaistené zásobovanie obyvateľstva.

V tomto roku bola odňatá časť pozemkov roľníkovi Pavlačkovi, ktorý na pôde sám nepracoval a pridelená bola Štátnym majetkom v Holíči.

Hospodárske plodiny, ktoré sa v obci pestujú sú: pšenica, raž, kukurica, cukrovka, zemiaky. Na štátnych podnikoch majetkoch pestujú i rypku olejku, slnečnicu a babak. Mimo týchto plodín pestuje sa i zelenina rôzneho druhu.

Stavebný ruch v obci.

V stavbe továrne sa pokračuje. Bola však premenovaná na „Ľanokonop" a bude sa v nej spracovávať ľan. Do továrne už boly privezené aj stroje a započalo sa s prácou. Továrňa Hefiš sa presťahovala do novej budovy úplne. Na miestnom chadobínci boly ukončené adaptačné práce a bol daný svojmu účelu. Ďalej „Detský domov" bol tiež úplne dostavaný a odovzdaný svojmu účelu. V jeseni nasťahovaly sa tam dietky zo starého det. domova i deti predtým ubytované v Harmonii. Ďalej bola postavená budova kaklonovej stanice, na Štátnych majetkoch vybudované boly moderné výkrmne ošípaných a rybníky na chov kaprov. Z toholo možno posúdiť, že i v tomto roku bol stavebný ruch v obci veľmi čulý.

Národnostné a nábož. pomery.

Národnostné i náboženské pomery sú v tomto roku tie isté ako v r. 1948.

Populačné pomery v obci.

Podľa štatistiky javia sa populač. pomery v r. 1949 takto:

narodených: zomretých: prírastok:

2

Sobášov bolo v r. 1949: , rozvodov: 0.

Nehody, vraždy, sebevraždy a pod.

V r. 1949 nevyskytly sa žiadne pozoruhodnejšie nehody. Nevyskytly sa ani vraždy. Sebevraždy sa vyskytly dve. J. S. spáchal sebevraždu zastrelením a M. S. sebevraždu obesením.

Sociálne pomery obyvateľstva.

Sociálne pomery obyvateľstva sa stále zlepšujú. Životná úroveň obyvateľstva stále stúpa. Zásobovanie obyvateľstva sa stále zlepšuje, čmelina ku koncu roku už skoro úplne vymizla. Len bytová otázka v obci je stále kaklivá. Na čo bolo pomôcť vedenie obce odstránením postavením niekoľkých bytových jednotiek.

Mravnosť obyvateľstva i v tomto roku bola dobrá, pozoruhodnejšie hádeže sa nevyskytly.

Pracovná morálka obyvateľstva sa v tomto roku ešte zvýšila, nemi nezamestnaných, každý, kto chce pracovať prácu dostane.

Zdravotné pomery v obci.

Ako v predchádzajúcich rokoch i v tomto roku sa nákazlivé choroby nevyskytly v širšom meradle a nemaly nijakých väčnejších následkov. Vedenie obce sa pečlivo stará o hygienu v obci.

Kultúrne a spoločenské pomery v obci.

O kultúrnu a osvetovú činnosť v obci sa v tomto roku starali: MO KSS, Sokol, SČM, Živena SSŽ, NV, školy a činnejšie priemyselné závody. Rôzne bývalé organizácie ako Skaut, jednota kal. žien, lv mládež a pod. boly rozpustené. V tomto roku boly boly usporiadané tieto oslavy: oslava výročia februárových udalostí, osl. oslobodenia Holíča, osl. 1. mája, Deň víťazstva, osl. Slov. nár. povstania, osl. výročia Veľkej okt. revolúcie, osl. narod. prezid. Gottwalda a generál. j. Stalina. Okrem toho bola usporiadaná i výstava kníh.

Divadelná činnosť v tomto roku ochabla. Boly usporiadané dve divadelné predstavenia. Jedno usporiadala MO KSS a druhé Živena SSŽ. V mesiaci októbri zavítal do našej obce známy jozefek z Národného divadla v Brne. Okrem týchto podujatí bola usporiadaná hmyzím spolkom chovateľov dud. domácich zvierat výstava hydiny a králikov. Ďalej bolo v obci usporiadaných niekoľko poučných prednášok a kurz ruského jazyka.

Socializácia v obci.

Socializácia v obci v tomto roku postupuje výkladným tempom. Znárodnené boly už mnohé obchody, mnohým živnostníkom boly odobraté živnosti. No všetko toto ešte nepostačuje. Čaká na vás ešte mnoho úloh, ktoré musíme vykonať, aby sme socializmus čo najvýkladnejšie vybudovali.

Rôzne doplnky a opravy.

~1950~

Začiatok r. 1950.

A zasa sme o rok starší. Uplynul rok 1949, rok plný nových a zaujímal k nám nový rok 1950. Čo nám prinesie tento, koľko prekvapení, aké zážitky. Rok 1950 prišiel súčasne s bielymi mrazmi a silnými fujavicami. No, prišiel v znamení nových nádejí v lepší život. Veď je druhým rokom 5 RP, ktorý každý budeme všetci svedomito plniť, poctivo pracovať na svojom pôsobisku, zlepšíme svoje postavenie. Hor sa teda s chuťou do práce.

Hospodárske pomery v obci.

a. počasie a úroda.

Ako som už spomenul, rok 1950 ohlásil sa bielymi mrazmi a ostrými fujavicami. Zvečka však bolo pomerne málo. Jar prišla zavčasu. Jarné práce boly previedené za priaznivého počasia. Leto bolo veľmi veľké, málo pršalo. Hojné dažde nasbaly až zaočalkom jesene a trvaly s malými prestávkami až do príchodu zimy. Vianoce v tomto roku boly skoro bez snehu. Len tenučká snehová prikrývka zabalila polia. A k tomu ešte nasbal odmäk a i to málo snehu skoro, skoro zmizlo.

Úroda v tomto roku bola dobrá. Ľudia mali obavy, že nebude zemiakov ani repy, keďže bolo veľké sucho. No povodňové dažde všetko napravily. Urodilo sa dosť zemiakova úroda cukrovky bola obrovská dobrá. Na boly veľké ťažkosti s jej vyberaním, lebo ustavične pršalo, zem bola rozmoklá. Na všetky ťažkosti i tu boly prekonané. Okrovnené hromady cukrovky na našej stanici dávajú nádej, že bude dosť cukru.

Úroda ovocia bola rozmanitá v rôznych druhov. Hojná bola úroda čerešní, orechov i hrušiek, úroda os-

ľalných druhov ovocia bola slabá, obzvlášť jablk. Ovocie bolo k tomu išle hodne červavé.

V tomto roku bolo mnoho skúšobov

Stav zvere.

Oproti predchádzajúcim rokom sa stav zvere veľmi zhoršil. Možno sa uspokojiť len so stavom perwalej zveri. U zajacov bolo tomu už inači. Hoci bola priaznivá jar, čas to pre ich množenie, bolo zajacov málo, ba až veľmi málo. Možno to vysvetliť tým, že veľmi rozmnožená škodná v nedostatku inej potravy vyničila malých zajačikov.

Obrábanie pôdy.

I v tomto roku sa obrábanie pôdy diało povaţiviac obvyklým spôsobom. Treba však poznamenať, že mechanizácia pôdohospodárstva sa i u nás stále stupňuje, zvlášť možno ďakovať umajšiemu, umajšej obrjadovej stanici, kde si môžu naši roľníci potrebné hospodárske stroje vypožičať.

Na štátnych majetkoch i v tomto roku pomáhali pri obhospodarovaní plodín a pri okopávaní pracovné brigády, pomocou ktorých bolo mnoho zachránené.

Mandelinka zemiaková.

V tomto roku vyskytla sa u nás mandelinka zemiaková, veľký škodca na zemiakoch. Aby i náš chotár nepostihla, boly v obci konané povinné brigády, ktoré mali za úlohu mandelinku ničiť. Pri prechliadke polí v našom chotári nebola mandelinka objavená.

Stavebný ruch v obci.

Stavebný ruch v obci je stále rušný. Budovaly sa v tomto roku okrem súkromných bytov i bytové jednotky pre za-

bolníkov na šľachtených majetkoch. Ďalej prevádzala sa stavba cesty k továrni Šankovoj, oprava cesty na Šasinkovej ulici i na iných miestach. Ďalej sa prevádzalo, vlastne pokračovalo v búraní maštalí a úprave bahala pricestou pre stavbu strednej školy, ktorá sa má už začať stavať v roku 1951. Práce tiež prevádzaly dobrovoľné brigády.

Národnostné a náboženské pomery.

Pomery národnostné i náboženské sa v tomto roku vôbec nezmenily.

Populačné pomery v obci.

Podľa štatistiky populačné pomery v r. 1950 javia sa takto:

narodených: zomretých: prisťahovaných:

Sobášov bolo v r. 1950: rozvodov - 0

Nehody, vraždy, sebevraždy a pod.

V r. 1950 nevyskytly sa v obci nijaké pozoruhodnejšie nehody, ani vraždy a sebevraždy.

Sociálne pomery obyvateľstva.

Sociálne pomery obyvateľstva v tomto roku boly dobré. Živobytná úroveň obyvateľstva stále stúpa. Je to preto, že každý môže pracovať a zarobí toľko, že môže slušne vyžiť svoju rodinu. Len bytová otázka i v tomto roku bola veľmi háklivou. I v tomto roku javil sa veľký nedostatok bytov.

Mravnosť obyvateľstva i v tomto roku bola dobrá. Nebolo počuť o krádežiach. Len koncom roku, začiatkom decembra vyskytly sa dve krádeže motorov. Na mieste išlo či krádeže boly spáchané obyvateľmi našej obce.

Pracovná morálka je dobrá. Priaznivé sociálne pomery odzrkadľovaly sa na bývaní obyvateľstva našej obce,

ktoré žiaria spokojnosťou

Zdravotné pomery v obci.

Zdravotné pomery v obci v r. 1950 boly opäťovne dobré. Nákazlivé choroby za vo väčšom meradle nevyskytly, len v ojedinelých prípadoch, no nemaly nijakých väčnejších následkov.

Kultúrne a spoločenské pomery v obci.

V roku 1950 boly usporiadané obvyklé oslavy. Je radostno poznamenať, že v tomto roku sa obyvateľstvo zúčastňovalo v omnoho väčšom počte ako v rokoch predchádzajúcich. Na oslavách okrem žiactva účinkovala i robotnícka mládež z tunajších priemyselných závodov.

Boly usporiadané dve výstavy kníh. SPSSR usporiadal kurz ruského jazyka. Pre našich roľníkov boly usporiadané prednášky o JRD.

V r. 1950 bola v tunajšej obci zriadená odborná učňovská škola, ktorá je umiestnená v zámku.

Socializácia v obci.

V r. 1950 pokračovala socializácia obce ešte rýchlejším tempom ako v roku minulom. Boly už zväčdna odstránené všetky obtiažnosti až na malé výnimky. Z hospodárov, až na jedného, boly vybavené kamunálne podniky. A čo je najdôležitejšie i v tunajšej obci bola založená JRD. V tunajších závodoch, školách i úradoch prebiehala socialistická súťaživosť a výsledky jej boly veľmi uspokojujúce. Z príležitosti zjazdu KSS závody, školy a úrady uzatvárały socialistické záväzky veľmi cenné.

Treba jedno tu tvrdo spomenúť, že dodávky obilia a iných poľnohosp. plodín, boly v tomto roku splnené nad 100%.

Doplňky a opravy.

— 1951 —

Začiatok roku 1951.

1. január 1951 - začiatok nového roku a súčasne náš vstup do krásneho roku Gottwaldovskej päťročnice, cesty ku k vybudovaniu socializmu v našej vlasti, k zabezpečeniu lepšieho a krajšieho života všetkých pracujúcich u nás.

Pri vstupe do nového roku 1951 obraciame aspoň letmý pohľad do uplynulého roku 1950. Bol to rok veľkých a radostných úspechov v budovaní našej vlasti. Pod pilnými rukami našich robotníkov, roľníkov, družstevníkov a pracujúcej inteligencie vyrástly v našej vlasti nové podniky, závody, stavby, ktoré budú slúžiť všetkým pracujúcim pre zabezpečenie ešte lepšieho a krajšieho života, ako ho mali doteraz. Budovateľské nadšenie zasiahlo i najzapadlejšie časti našej vlasti. Na miestach, kde kedysi jednotvárnosť života, pesimizmus a beznádej do budúcna, vyvolávala údolím na líce vrásky utrpenia, dnes stoja nové fabriky a veľkými hlasmi ich sirén ohlasujú radostný a spokojný život všetkým, ktorým práca je radosťou a potešením. Ďalšie stovky obcí boli zelektrifikované, zavedené nové stovky autobusových liniek i do najzapadlejších obcí našej vlasti, založené boly nové JRD.

Mení sa tvár našej vlasti, postupne sa zacelujú rany, ktoré spôsobila krutá vláda kapitalistov a fašistov. Rastie nová republika - socialistická - spokojný domov všetkých pracujúcich. A vďaka za to patrí v prvom rade Komunistickej strane Československa, ktorá je iniciátorkou všetkého počínania v našej vlasti, jako na poli hospodárskom, tak aj kultúrnom a politickom.

Budovateľské nadšenie sa prejavilo a prejavuje i v na-

šej obci. Menú sa tvár našej obce a na základe toho mení sa aj zmýšľanie jej obyvateľstva. I ľudí, ktorí ešte nedávno stáli stranou, dnes pomáhajú svojou prácou pri budovaní.

Však r. 1950 nebol len rokom radostných udalostí pre nás. 25. VI. 1950 mierumilovní ľudia na celom svete boli zaskočení správou, že americkí imperialisti prepadli Kórejskú ľudovú republiku, čo znamenalo ohrozenie mieru na celom svete a tým aj ohrozenie nášho pokojného budovania. Na tento čin odpovedal náš ľud rezolúciami, v ktorých odsúdil prepadnutie Kórejskej ľudovej republiky.

Hospodárske pomery v obci.

a. Počasie a úroda.

Rok 1951 začal sa bez snehu. Až 16. januára napadol, no trval len jeden jediný deň a zmizol nadobro, nezanechal po sebe ani najmenší biely fliačik. Celý január bol dažďový a pomerne teplý. Až 2. februára prilietol ostrý mráz a potrval až 7. II. Snehu však zasa nič. No, 4. marca v noci predsa napadol, však netrval dlho. Už 6. III. zmizol. Zanechal po sebe holé, pusté polia, sčľakané studeným mrazivým vetrom. Celý marec bol studený. Až 2. apríla sa slniečko pochlapilo. Jeho teplé paprsleky rozliali sa po odpočinutej zemi, posmelily v nej prebúdzajúci sa život. Začiatky sa i jarné poľné práce. V máji a júni boly neustále zmeny v počasí, pršalo však málo. V júli bolo horúco a sucho. Až 16. VII. popoludní prišla búrka a celú noc pršalo. Potom sa ochladilo. Čoskoro 25. júla bolo chladno a neustále prehánky. Až august priniesol zmenu v počasí. Od konca augusta až do druhej polovice septembra bolo neustále horúco a sucho. 19. IX. nastalo ochladenie, 20. IX. padaly i dažde

ľadovú krupy. Prvý mráz sa vrhol oblásil zavčasu - už 9. októbra. Potom už nepolevil chladné počasie potrvalo až do príchodu zimy.

Poľnohospodárske práce.

Vzdor tomu, že jarné počasie nebolo nijako priaznivé, predsa sa jarné poľné práce v obci previedly úspešne. Najskôr ich skončili na šľachtených majetkoch, potom na JRD a na koniec i súkromní roľníci. A podobne to bolo pri letných a jesenných poľných prácach.

A tu treba spomenúť, že tohoročného započatia žatvy v našej obci zúčastnily sa významné politické osobnosti. Boli to s. B. Marianovič, predseda KNV v Bratislavy, poverenik dopravy - s. Jozef Gierelh, zástupcovia KV a OV KSS. I. Marianovič i s. Gierelh prehovorili na slávností započatia žatvy, ktorá bola na JRD v Holiči, na ktorej však bolo prítomné len málo obyvateľstva. Po oslave bola slávnostné zasadnutie pléna MNV, na ktorom prehovoril s. predseda KNV. V svojom prejave poukázal na nedostatky, ktoré sú v našej obci sú, však súčasne aj naznačil, akým spôsobom je treba tieto nedostatky odstraňovať.

Pri prevádzaní poľnohospodárskych prác každého druhu ako aj pri mlatbe pomáhali dobrovoľné pracovné brigády pozostávajúce z pracujúcich zo závodov, miestneho obyvateľstva i zo žiakov strednej škôl. Pri poľných prácach používala sa vo väčšej miere ako doposiaľ strojov. Najskôr skončila žatvu Hospodárska škola v Holiči, potom SVM, potom JRD a na koniec súkromnohospodáriaci roľníci.

Je isté, že pri prevádzaní všetkých druhov poľnohospodárskych prác, obzvlášť na JRD, bolo mnoho tažkostí

i nedostatkov. Bolo treba veľkého vypätia všetkých síl MNV a JRD, aby tieto ťažkosti boly prekonané a aby poľnohospodárske práce boly úspešne skončené.

Úroda bola v tomto roku celkove dobrá, jak u obilia, tak aj u ostatných poľnohospodárskych plodín. Veľmi bola dobrá úroda ovocia, tabaku a hrozna, ktoré v tomto roku nezmrzlo.

I v tomto roku vyskytli sa rozmanití, už známi škodcovia poľnohospodárskych plodín a ovocných stromov a krov. Na, vďaka včasným opatreniam MNV, škodcami spôsobené škody boly malé. Tak sa vyskytla v ojedinelých prípadoch mandelinka zemiaková. Na jej zničenie sa usporiadávaly brigády k občanov i žiaka, ktoré v určitých časových odstupoch prezerały zemiakové kultúry po celom chotári obce. Vo väčšom množstve mandelinka zistená nebola. Podobne tomu bolo u rypníka škodcu - drepčíka.

Vo väčšej miere sa vyskytli škodcovia ovocných stromov, obrvbáši priadkovník americký. Húsenice tohoto chrobáka zamorily všetky záhrady, sady a aleje ovocných stromov. V záhradách, kde sa neošetrovali majidlami a ich pravidelné a neustále ničenie, poobhrýzaly konáre stromov úplne. I proti týmto škodcom MNV bojoval. Nariadil povinný postrek ovocných stromov patričnými mieškavinami chemickými prostriedkami. Iné škodcovia, napr. chrúsky, vyskytly sa vo zvyčajnom množstve, nevarobily však nijaké obrvbášske škody.

Živočíšna výroba v obci i v tomto roku zaostávala u súkromnohospodáriacich roľníkov. Mnohí z nich, obrvbáši nielen špekulanti a väčší roľníci neplnia si štátne dodávky, dlhovali mlieko, vajcia, mäso i poľnohos-

podárske plodiny. Inak tomu bolo u ŠM a JRD, ktoré neustále živočíšnu výrobu zvyšovaly a predpísané štátne dodávky si plnily. V živočíšnej výrobe prevádza sa už do veľkej miery umelého oplodňovania. V živočíšnej výrobe vyskytly sa niektoré nákazlivé choroby u dobytka - bangy, mor hydiny a ošípaných. Na obranu proti týmto chorobám sa prevádzalo povinné očkovanie zvierat. Pôsobili však len do určitej miery nákazlivým chorobám zabránilo. V živočíšnej výrobe používalo sa aj moderných chovateľských metód, obzvlášť na štátnych majetkoch a JRD.

Obrábanie pôdy.

Je radostnou skutočnosťou, že v tomto roku sa v omnoho väčšom množstve ako pred., používalo pri obrábaní pôdy a pri prevádzaní poľnohospodárskych prác moderných strojov, obzvlášť na ŠM a JRD, čím sa priamo zvýšily aj hektárové výnosy u jednotlivých plodín. Keď sa v poľnohospodárstve postupovalo podľa zásad modernej agrotechniky a agrobiológie a využívalo sa poznatkov a skúseností sovietskeho poľnohospodárstva. Vo väčšej miere sa tiež v tomto roku používalo umelých hnojív na hnojenie a prihnojovanie poľnohospodárskych plodín ako aj okrasných ovocných a iných poľnohosp. rastlín. Celkove možno povedať, že na ŠM a JRD už skoro nevidíme orať pluhom, iba strojmi. Len súkromnohospodáriaci poľnúci používajú ešte pri obrábaní pôdy pluhov a riadia sa ešte starými prežitými metódami v poľnohospodárstve, čo sa potom prejavuje i v zmenšených hektárových výnosoch.

Socializácia obce, JRD.

Tým v živočíšstve a maloobchode je socializ-

zácia už skoro úplne dokončená a títo sú už komunálnymi podnikmi, pričom socializácia poľnohospodárstva postupovala v tomto roku prevažným tempom. Mnohí roľníci v našej obci oprotivovaní nevrannými jednotlivcami hmotnými, ako aj plamennými a nepravdivými rečami domácej a zahraničnej reakcie zdráhajú sa vstupovať do JRD, zostávajú pri starom spôsobe života. Hoci ľudová správa a komunistická strana prevádzkaly presvedčovacie akcie pre vstup do JRD medzi roľníkmi, nepodarilo sa ich väčšinu presvedčiť. Následok toho je, že naše JRD nemá dostatok aktívnych roľníkov a teda aj pracovných síl. A tento nedostatok spôsobil, že JRD zaostávalo i v prevádzaní poľnohospodárskych prác všetkého druhu. Zaostávalo i v živočíšnej výrobe, kedže nemá ešte dostatok vyhovujúceho priestoru pre umiestnenie dobytka a ošípaných.

Bolo treba potom, aby dobrovoľné pracovné brigády pomáhaly zdolávať poľné práce. Však ani za pomoci týchto nebolo možno v niektorých prípadoch previesť včas pohrebné práce. Tým vznikly určité škody, obzvlášť v kukurici, a v cukrovej repe i v zemiakov. No i v tejto našom JRD váži časť viny na týchto skratách. Nie v dostatočnej miere sa na JRD využívajú skúsenosti sovietskych kolchozníkov, nie sú ešte všetci družstevníci na vyššej odbornej a politickej výške. Uvedomenie spoločného vlastníctva a pracovná morálka nie sú ešte dostačujúce. Bude preto potrebné, aby správa a ľudová správa v budúcnosti venovaly ešte väčšiu pozornosť JRD, v prvom rade, aby sa do JRD získalo viac aktívnych malých a stredných roľníkov, čím by sa zabezpečil úspešný rast JRD. Pri dobrej pôdy, akú JRD vlastní má aj všetky predpoklady zvyšovať svoju rastlinnú i živoč. výrobu.

Stavebný ruch v obci.

Mohutný stavebný ruch prejavuje sa i v našej obci a v lonho roku čile vzrástol. Obvláštľ radostnou udalosťou pre všetkých občanov bolo, že 16.VIII. prvýkrát sa stávnostný výkop základov pre novú strednú školu. A tak, konečne, bude splnená túžba občanov mladých i starých - mať strednú školu, ktorá by vyhovovala všetkým potrebným podmienkam. Táto škola bude dokončená v r. 1953. Je to dôkazom, že naša ľudová vláda má pochopenie pre skutočné **potreby** ľudu. No, uskutočnenie stavby novej školy je aj dôkazom toho, že vedenie obce, pozostávajúce poväčšine z robotníkov je schopné a vie sa lepšie starať o potreby občianstva, ako vedenia obce za kapitalistický ČSR, alebo v čase neslobody. No, to nie je čile všetko. Rozrastá sa i krabicová stavica, vyrástly moderné činžiaky na Kálovskej ulici, stavia sa tam ďalší internát pre učňovský dorast z Ľavárskych závodov. Snáď nie je ulice v našej obci, kde by sa niečo nepravovalo. Opravujú sa obytné domy, verejné budovy i cesty.

O obyvateľstvo obce i vlastným počínaním dokázalo, že chápe potreby obce. Na stavbe novej školy pracujú dobrovoľné brigády z občanov všetkých druhov zamestnaní, robotníci, roľníci i pracujúca inteligencia.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľstva obce neustále rastie a to z toho dôvodu, že sa zvyšuje počet zamestnancov v priemyselných závodoch i ostatných národných podnikov.

Pomer medzi jednotlivými zamestnaniami sa do väčšej miery zmenil len u živnostníctva. Bývalí samostatní živnostníci sa po znárodnení stali zamestnancami buď

kommunálnych podnikov, alebo iných podnikom zvátedvenej výroby a obchodu. Ďiež u roľníckeho zamestnania nastalo úbytok a to preto, že mnoho členov roľníckych rodín prešlo pracovať do priemyslu.

Sociálne pomery obyvateľstva sa v tomto roku rasa zlepšily. Životná úroveň neustále stúpa. To však má za následok zvýšenie bytovej krízy. Mnoho rodín sa už dnes neuspokojuje s bytovými pomermi, v akých žily ešte pred rokom, ini sa si zakladajú svoje vlastné domácnosti. Že životná úroveň i v tomto roku stúpa, toho dôkazom je aj to, že odpredaj životných potrieb všetkého druhu sa v tomto roku zvýšil. Obzvlášť stúpol odpredaj bytového zariadenia, nábytku, elektrických spotrebičov: sporákov, ľadničiek, práčok a rádiových prijímačov. Takiež zvýšil sa značne odpredaj obuvi a textilu. Je to prirodzený následok plnej zamestnanosti obyvateľstva.

Čo sa týka spôsobu života obyvateľstva v obci v tomto roku sa tento nijako značne nezmenil. Záľuby ľudí, zábavy, zvyky zostávajú tie isté. I v tomto roku obyvateľstvo najradšej navštevovalo futbalové stretnutia a ostatné športové podujatia, potom filmové predstavenia, obzvlášť ľahšieho zábavného obsahu, ďalej zábavy, divadlá a zábavné zábavy. Pomerne málo obyvateľstva sa zúčastňovalo na verejných oslavách, sľúbdiach a verejných pohovoroch.

Politický život v obci.

I v tomto roku pôsobil sa politický život v obci v NSS a ostatných masových organizáciách. Nie je však možno povedať, že všetky z nich dostatočne plnily svoje poslanie, čo bolo spôsobené nedostatočným uvedomením členov týchto masových organizácií.

Jedinou organizáciou, ktorá pracovala pravidelne, ktorej činnosť bola plánovitá a teda aj úspešná, bola MOHSS. Sálo mávala pravidelné výborové i plenárne schôdze, pomáhala ľudovej správe pri jej práci, pomáhala organizovať dobrovoľné pracovné brigády na JRD a ŠM, bola vedúcou a riadiacou silou NF pri všetkých akciách hospodárskych, politických a kultúrnych, ktoré sa v obci prevádzkaly.

Ďalej úspešnou masovou organizáciou bola JPO Sokol. Jej výbor sa tiež schádzal pravidelne; členovia - muži, ženy i mládež mávali pravidelné cvičenia, aktívne pomáhali pri usporiadaní osláv, sprievodov i pri brigádach. Najsilnejší činnosť vyvíjal futbalový oddiel.

Nie postačujúcu činnosť v tomto roku vyvíjala miestna skupina ČSM. Jej činnosť bola neplánovitá, schôdze sa málo konaly i účasť na nich bola nedostačujúca. I keď MOHSS a MNV urobily určité opatrenia na oživenie a zlepšenie činnosti ČSM, nemaly žiadúceho výsledku. Vinou stagnácie ČSM bol nedostatok vedúcich, ktorí by mali organizačné schopnosti a ktorí by boli na patričnej ideovopolitickej výške.

Rovnako i SČSP nevyvíjal žiadúcu činnosť a to pre tie isté príčiny ako ČSM.

Ľ Živena - kvôli slovenských žien nie vždy úspešne plnila svoje poslanie

MNV

Predsedom MNV v tomto roku bol ďalej s. Karol Valúch, zástupcom predsedu bol Rudolf Kučera. Rada MNV sa schádzala a zasadala pravidelne. Však plénum MNV sa pravidelne a dostatočnom počte nescházalo. Je treba tu vypdvihnúť prácu MNV pri zabezpečovaní poľnohospodárskych prác, pri zabezpečovaní výživy obyvateľstva,

pri organizovaní osláv i pri ostatných akciách, ktoré sa v obci poriadali. Miestneho rozhlasu sa používalo jednak pre vlastné pokyny MNV, jednak pre ciele masových organizácií. Nie v dostatočnej miere sa ho používalo pre kultúrne a osvetové ciele.

Kultúrny život v obci:

a. oslavy

V roku 1951 boli v hmajšej obci usporiadané tieto oslavy:

20. januára - spomienková slávnosť pri príležitosti 27. výročia smrti V. I. Lenina, ktorú usporiadala KS za spolupráce masových organizácií.

25. II. - oslava Víťazstva čsl. pracujúceho ľudu vo februári 1948 - usporiadala KS, MNV a masové organizácie.

8. III. - oslava „Medzinárodného dňa žien" - usporiadala Ženská SŽ.

1. V. - oslava Sviatku práce. Táto bola usporiadaná v celookresnom merítku v Skalici. Účasť zabezpečovala KS.

9. V. - oslava „Dňa víťazstva" - usporiadal MNV za spolupráce KS a masových organizácií.

3. VI. - oslava „Medzinárodného dňa detí" - usporiadala Ženská SŽ

VI. - Slávnosť začatia mierovej žatvy - usporiadal MNV na JRD v Holiči. Slávnostným rečníkom bol s. R. Marčanovič, predseda KNV v Bratislave.

29. VIII. - oslava Slovenského národ. povstania - usporiadala KS, MNV a masové organizácie

1. IX. - oslava pri príležitosti započatia škol. roku 1951/52 - usporiadali miestne školy za podpory MNV.

6. X. - oslava „Dňa československej armády" - usporiadal MNV.

16. XII. - oslava narod. J. V. Stalina - usporiadala KS za spolupráce MNV a masových organizácií

Pri všetkých týchto oslavách účinkovalo žiactvo hmajších škôl i súbory z miestnych závodov.

Iné kultúrne akcie.

4. 6. a 8. mája usporiadala ČSM pri Ľoľnovskej škole v Holiči divadelné predstavenie „Lampáš."

6. mája slávnosť pri príležitosti preberania pokračovateľa nad jaslami v Holiči Závodom-SŽ- usporiadala Závoda-SŽ.

5. V. - ľudí víťazstva - usporiadala JTO-Sokol.

26. V. - akadémia - usporiadala JTO-Sokol

Od 7. XI. do 5. XII. usporiadal sa „Mesiac čsl.-sovietskeho priateľstva, ktorý sa začal oslavou Veľkej októbr. socialist. revolúcie. V Mesiaci čsl. sov. priateľstva poriadaly sa prednášky a filmové predstavenia o SSSR. Usporiadaná bola tiež výstava sovietskych knižka kurzy ruského jazyka. usporiadal SČSP.

7. XII. - Pionierský estrádny večer - usporiadala PO pri Strednej škole v Holiči

9. XII. - Slovácke divadlo z Uhor. Hradišťa predviedlo divad. hru „Bankrotári"

15. XII. - ľudovýchovná akadémia - usporiadala JTO-Sokol.

21. XII. - oslava pri príležitosti príchodu „Deda Mráza" - usporiadal Okresný detský domov v Holiči.

31. XII. - estrádny „Silvestrovský večer" - usporiadaly Ľanárske závody v Holiči.

Okrem tu uvedených akcií usporiadaly sa v obci ešte zaujímavé zábavy. Je zvykom v kuvajšej obci, že ces. Fašiangy závody, podniky, KS a masové organizácie poriadajú kaučné zábavy. Tak tomu bolo aj v tomto roku.

Zdravotné pomery obyvateľstva.

Zdravotné pomery obyvateľstva boly v tomto roku celkove vyhovujúce. Nijaké nákazlivé choroby sa nevyskytly v širšom rozsahu, len v ojedinelých prípadoch. Tieto boly izolované, nemaly nijakých vážnejších následkov.

Tabuľka narodených a zomrelých.

Narodených	Zomrelých	Prírodzo

Zapísal E. Ivanov

Opravy, doplnky.

Rok 1952.

Uplynul rok 1951, priniesol nový 1952. Bol to rok plný významných udalostí, úporného boja za udržanie mieru na celom svete. Reakčné, vojnové sily sveta, vedené americkým imperializmom robily všetko možné, aby vyvolaly novú svetovú vojnu. Že sa im to nepodarilo, to je zásluha predovšetkým obrovského mierového hnutia, ktoré vedie mohutný Sovietsky zväz, a po boku ktorého kráčame aj my, všetci obyvatelia v Československej republike. A keďže my zložíme na jednej z významných pozícií mierového tábora, je pochopiteľné, že všetko, čo sa okolo nás deje, má vliv i na naše vnútorné položenie, že naše úsilie za udržanie mieru vo svete musí byť ešte intenzívnejšie ako kdekoľvek inde. A my sme aj úspešne za veľkú vec mieru bojovali a to tak, že sme budovali a upevňovali našu ľudovodemokratickú republiku po hospodárskej i politickej stránke. A dosiahli sme veľkých úspechov. Stúpla u nás priemyselná výroba, stúpol národný dôchodok, zvýšila sa úroveň obyvateľstva.

Keď vstupujeme do nového roku 1952, musíme si uvedomiť, že svetová reakcia vyvinie v tomto roku ešte väčšie úsilie vyvolať svetovú vojnu. Z toho pre nás vyplýva povinnosť - ešte usilovnejšie, obetavejšie a uvedomelejšie pracovať na výstavbe našej vlasti, ešte rozhodnejšie uskutočňovať nový a lepší hospodársko-spoločenský socialistický poriadok v našej domovine.

Pre nás, občanov Holíča, z toho vyplýva, že v roku 1952 ešte s väčším úsilím a chuťou musíme pracovať na výstavbe našej obce a v prvom rade na rozšírení a upevnení JRD. V uplynulom roku dosiahli sme veľkých úspechov, nedosiahli sme však všetko, čo sme chceli. Preto sa v tomto roku bu-

deme išlo viac usilovať pri výstavbe našej obce, aby sa táto stala jednou z najlepších v našom kraji

Hospodárske pomery.

Počasie.

Zima v tomto roku bola mierna. Však prozdné mrazy narobily mnoho škôd. Zmrzly ovocné stromy, vinná réva, poškodené boly mrazmi i poľnohospodárske kultúry, obzvlášť ranná zelenina, zemiaky i kukurica. Na niektorých miestach bolo mrazmi poškodené i obilie.

Na jar málo pršalo. Nedostatok vlahy mal potom škodlivý vplyv na vývin poľnohospodárskych plodín obzvlášť na zemiaky, ale aj na kukuricu a obilie. Neskoré letné dažde nápravu neurobily. Jeseň bola pomerne chladná a daždivá. Značnejšie živelné pohromy sa nevyskytly.

Nedostatok vlahy spôsobil vzrast rozmanitej buriny

Úroda.

I vzdor pomerne nepriaznivému počasiu bola úroda priemerná u všetkých poľnohospodárskych plodín. Len úroda ovocia, obzvlášť čerešní, marhúľ, hrozna a včasného ovocia bola slabá.

Poľnohospodárske práce.

Vzhľadom na nepriaznivé počasie na jar zdržalo sa i prevedenie jarných poľných prác. I v tomto roku najskôr ukončily jarné poľné práce ŠM, potom JRD a nakoniec súkromne hospodáriaci roľníci.

Letné poľnohospodárske práce, obzvlášť žatva a mlatba sa skončily úspešne, čo bolo umožnené širším použitím strojov i lepšou organizáciou práce. V tomto roku pomáhaly v našej obci pri Mičurovej žatve a mlatbe sovietske kombajny. Ich použitím sa žatva i mlatba urýchlila, obzvlášť na JRD

I v tomto roku pri všetkých poľnohospodárskych prácach vypomáhaly dobrovoľné pracovné brigády zo závodov, obchodov, škôl i brigády utvorené z obyvateľstva obce. Pri mlatbe pracovaly brigády i v noci. Tu je treba vyzdvihnúť obzvlášť pomoc, ktorú poskytovaly ces. žatvu a mlatbu nášmu JRD Ťanárske závody.

Práca dobrovoľné brigády organizovala MO SSS, spolu s MNV. Brigády pomáhaly hlavne pri jesenných poľných prácach a to pri zbere zemiakov, kukurice a repy. Vďaka im, že mohly byť poľnohospodárske práce zdolané.

Obrábanie pôdy.

Obrábanie pôdy sa v tomto roku dialo ešte v širšom meradle pomocou strojov, obzvlášť na ŠM a JRD. Pri žatve sa používaly aj kombajny. Je potešiteľné, že stále vo väčšom rozsahu sa prevádza podmeľanie slnečníc. Len v súkromnom poľnohospodárstve podmeľanie slnečníc zaostáva. Na ŠM i na JRD sa hlavne využívajú vo väčšej miere moderné sovietske poľnohospodárske metódy. Na ŠM sa používa i granulovaných hnojív. Ďalej je tam zavedené súťažnie medzi jednotlivými dvormi. Pri zbere zemiakov sa používalo na ŠM a JRD strojov, hlavne i pri vyberaní repy.

Škodci v poľnohospodárstve a ovocinárstve.

I v tomto roku vyskytol sa v poľnohospodárstve a ovocinárstve rozmanitý škodlivý hmyz. Vyskytla sa mandelinka zemiaková, však nie vo väčšom množstve. Škody mandelinkou spôsobené boby v hnojišti chotári nepatrné. I v tomto roku MNV organizoval medzné dobrovoľné brigády, ktoré mandelinku hľadaly v zemiakových kultúrach po celom chotári.

Vo veľkom množstve sa vyskytly húsenice priadkovníka amerického a spôsobily škody na ovocných stromoch. Postrek ovocných stromov, ktorý prevádzal MNV mal len obmedzený účinok.

Chrúsky a ostatný škodlivý hmyz sa vyskytly len v obmedzenom množstve a nespôsobily väčších škôd.

Živočíšna výroba v poľnohospodárstve.

I v tomto roku živočíšna výroba v poľnohospodárstve zaostáva, obzvlášť zasa u súkromných roľníkov a to najviac u takých, ktorí majú väčšiu výmeru pôdy. Tiež si ani v tomto roku nesplnili povinné štátne dodávky jak rastlinných, tak aj živočíšnych výrobkov. Preto proti niektorým musely byť použité prísnejšie opatrenia.

V živočíšnej výrobe, u ošípaných a hydiny vyskytly sa obvyklé nákazlivé choroby i v tomto roku. Bolo prevedené povinné očkovanie ošípaných i hydiny.

ĽM a JRD plánované dodávky štátu splnily.

Jednotné roľnícke družstvo.

V tomto roku nastalo určité zlepšenie v JRD. Rozšírila sa jeho základňa. Vďaka neustálemu presvedčovaniu, ktoré prevádzkala strana a MNV do JRD vstúpili noví členovia, aktívni malí a strední roľníci. JRD tak mohlo zvýšiť výrobu rastlinnú i živočíšnu. Vybudovaly sa na JRD výkrmne ošípaných i hydinárňa, opravily sa hospodárske budovy. Však i v tomto roku musely JRD pri poľnohospodárskych prácach vypomáhať ešte dobrovoľné pracovné brigády. JRD má mnoho pôdy a nemá k nej úmerný počet pracovných síl.

Stavebný ruch v obci.

I v tomto roku bol živý stavebný ruch v obci. Dostavával sa internát pre učňovský dorast z Ľanárskych závodov na Kalovskej ulici, výkrmne ošípaných a hydinárňa na JRD, stavba benzínovej stanice pri nádraží, pokračuje sa v stavbe strednej školy a začalo sa aj s opravou kunajšicko kúmku. Ďalej na ĽM boly postavené nové bytové jednotky. Začalo sa s opravou

starých mažbalí pri zámku a budú tam umiestnené dielne JRD, ktoré sa tu zriadila namiesto bývalej učňovskej školy.

Socializácia obce.

V tomto roku pokračuje i socializácia poľnohospodárstva. Do JRD vstúpili ďalší malí a strední roľníci. V ostatných sektoroch je socializácia až na malé výnimky dokončená.

Živnostníci, až na ojedinelé výnimky (Korčák-kovač, Jaka-krajčír, Novotný-výroba kartáčov) sú už v komunálnych podnikoch, rovnako aj všetky obchody sú už znárodnené. V poľnohospodárstve i keď bol urobený krok vpred, socializácia ide pomaly. Bude treba, aby KS i ľudová správa vyvinuli ešte väčšiu usilie a pravidelným mravolúčaním presvedčaním usilovali sa získať do JRD ďalších malých a strednych roľníkov.

Obyvateľstvo, sociálne a zdravotné pomery.

Sociálne pomery obyvateľstva sa za tento rok zasa zlepšily. Nie je v našej obci nezamestnaných. V niektorých rodinách a bytí je pomerne veľké percento pracujúci dvaja, traja i štyria. Ich životná úroveň prirodzene neustále stúpa. Stupňujú sa nároky obyvateľstva po každej stránke a obzvlášť sa stupňujú bytové požiadavky. Družstvom bola i bytová otázka zostáva i v tomto roku aktuálnou. Zásobovanie obyvateľstva v tomto roku sa dialo pravidelne.

Zdravotné pomery obyvateľstva boly dobré, nákazlivé choroby sa vo väčšom meradle nevyskytly a nemaly nijakých vážnejších následkov.

Politický život v obci.

Usmerňovateľkou politického života v obci i v tomto roku bola KSS. Je možno smelo povedať, že dnes už v našej obci každý uznáva vedúcu úlohu KSS, že je presvedčený, že línia KSS je tá, ktorá udáva a zabezpečuje cestu k lepšiemu a krajšiemu budúcnosti každého jednotlivého obyvateľa v ČSR.

Jediná MOKSS mávala v tomto roku pravidelné schádze. Masové organizácie i v tomto roku nevyvíjali žiadúcnu činnosť.

Kultúrny život v obci.

a. oslavy.

V r. 1952 boly v tunajšej obci usporiadané tieto oslavy:

20. januára pietna spomienková slávnosť pri príležitosti 28. výročia smrti V. I. Lenina. Oslavu usporiadala MOKSS za spolupráce MNV a masových organizácií.

25. februára „Oslava Víťazstva československého pracujúceho ľudu vo februári 1948- usporiadal AVVF za spolupráce KS, masových organizácií a jednotlivých závodov a škôl v obci. Súčasne sa previedla i oslava „Dňa sovietskej armády."

8. marca bola usporiadaná oslava „Medzinárodného dňa žien". Oslavu usporiadala Živena- SSŽ

1. mája usporiadala sa oslava „Sviatku práce" v ulobkresnom priestore v Skalici. Účasť na tejto oslave zabezpečovala MOKSS a MNV.

9. mája usporiadala sa „Oslava Dňa víťazstva". Oslavu túto usporiadala MOKSS za spolupráce MNV, masových organizácií, závodov a škôl. Usporiadal sa sprievod obcou, potom bol kultúrny program a predmátka v Ľanárskych závodoch v Holíči. Treba tu spomenúť, že účasť občianstva na tejto oslave bola neobvykle veľká. Sprievodu sa zúčastnilo okolo 4.000 účastníkov. V programe účinkovali: hudobnospevácky súbor ĽŽ, školy a JRD Sokol.

31. mája usporiadala sa „Oslava Medzinárodného dňa detí" a súčasne i oslava narodenín s. Viliama Širokého" Oslavu usporiadala Živena- SSŽ za spolupráce MOKSS a MNV.

28. augusta usporiadala sa „Oslava Slovenského národného povstania". Pri tejto príležitosti položil sa venieč padlým hrdinom pri pomníku padlých na Námestí mieru.

9. septembra usporiadala sa oslava „Dňa čsl. baníkov v kine Krivoň. Oslavu usporiadal MNV za spolupráci národ. a strednej školy a ZOS."

6. októbra prevedla sa oslava „Dňa československej armády."

28. októbra bola oslava „Dňa znárodnenia priemyslu."

7. novembra bola oslava Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a súčasne sa začal „Mesiac čsl. sovietskeho priateľstva". Oslavu usporiadal MNV za spolupráce KS, MNV, škôl a SČSP. V rámci Mesiaca čsl. sovietskeho priateľstva usporiadaly sa prednášky o SSSR, výstavy sovietskych kníh, v miestnom kine Krivoň predvádzaly sa sovietske filmy spojené s prednáškami o Sovietskom zväze. Mesiac čsl. sovietskeho priateľstva usporiadal SČSP.

5. decembra usporiadala sa „Oslava zakončenia Mesiaca čsl. sovietskeho priateľstva". Oslavu usporiadal SČSP.

20. decembra bola usporiadaná „Oslava narodenín Antonína Zápotockého a J.V. Stalina. Poriadateľom bola MOKSS za spolupráce MNV a masových organizácií.

Pri všetkých osbaváchkoré sa v obci cez tento rok usporiadaly účinkovaly žiaci ľudových škôl, ako aj hudobno-spevácke súbory z miestnych priemyselných závodov, vrátane ĽŽ i chovanci DSD.

Je však treba spomenúť, že k mnohým oslavám sa chovalo miestne obyvateľstvo ľahostajne a tak po-

lom účasť na týchto oslavách nebola uspokojujúca.

Iné kultúrne akcie a podujatia.

o. januára usporiadali žiaci Gymnázia v Skalici v tunajšej obci zábavnú estrádu. Táto bola hojne navštívená.

23. marca Slovácke divadlo z Uherského Hradišťa usporiadalo v tunajšej obci divadelné predstavenie „Kalinový háj."

30. marca ČSM z Mokrého Hája usporiadalo v tunajšej obci divadelné predstavenie „Za frontom"

Deň československej armády bol usporiadaný v celookresnom meradle v tunajšej obci na miestnom letisku. Vyzdobu ulíc malý na starosti jednotlivé závody a podniky. Súťaž o najkrajšiu vyzdobu vyhrali Skalné majetky v Holíči. Boly odmenené cenou knih.

I v tomto roku ZČSP usporiadal kurzy ruského jazyka v podnikoch, závodoch a v obci.

Pre žatvu a mlatbu zriadil MNV v obci Miestne agitačné stredisko, ktorého úlohou bolo propagovať výsledky žatvy a mlatby, oboznamovať občianstvo s priebehom žatvy a mlatby, zverejňovať ich výsledky a pomáhať pri organizovaní dobrovoľných pracovných brigád na pomoc JRD a ŠM.

Okrem tu uvedených akcií usporiadaly sa v tunajšej obci i tanečné zábavy a ľudové veselice s kultúrnymi vložkami. Usporiadaly ich tunajšie priemyselné závody, podniky, ZS a masové organizácie.

Tabuľka narodených a zomretých.

Narodených	Zomretých	Priezvisko

Zapísal Valny

Doplňky a opravy.

Rok 1953

Vedomie kroniky od roku 1953 koncom roku 1956 po s. Č. Vallovi prevzal Peter Baar.

Narodil sa som sa 16. decembra 1883 v Holiči, kde + otec Jan Baar bol ev. farárom. Matka Mária Štúrová bola neterou Ľudovíta Štúra. Navštevoval som školy: ľudovú v Holiči, nižšie gymnázium v v Skalici, vyššie v Šoprone a v Bratislave, kde v roku 1901 zložil som skúšku dospelosti. Vysokoškolské štúdia končil som na ev. teol. akadémii v Bratislave a na ev. teol. fakulte univerzity v Rostocku (Meklinbursko). Ordinovaný som bol dňa 7. VIII. 1907 v Bratislave.

Od 8. VIII. 1907 do 25. VIII. 1908 bol som kaplánom, do 26. II. 1911 farárom v Lubine (okr. Nové Mesto n/Váhom) a od 27. II. 1911 do 31. XII. 1954 (ľalšie do 31. VIII. 1955 (do príchodu nástupcu) farárom v Holiči. V I. svetovej vojne od 8. I. 1915 do 5. III. 1917 účinkoval som ako vojenský kňaz v obvode 33. divízie na východnom fronte. V r. 1919 stal sa som šafárikovským dekanom, r. 1928 konsiliárom a r. 1934 seniorom ev. seniorátu nitrianskeho, ktorý úrad zastával som až do r. 1953. Okrem toho zastával som rôzne funkcie. Bol som predsedom sen. pastor. konferencií, predsedom Luthérovho spolku ev. farárov, zastupoval som seniorát na synode, administroval som biskupský úrad čo v zastúpení evang. cirkvi na Slovensku v rokoch 1930 - 37. zúčastnil som sa viacerých cirkevných slávností a výročitých pracovných zhromaždení Lipskej misijnej spoločnosti v Augsburgu, Berlíne, Míminšteri a Osnabrücku. - Od r. 1955 žijem ako dôchodca

v Holíči.

Literárne sam pracoval 15. rokov ako spolupracovník Ev. Posla zpod Tatier, okrem toho prispieval sam článkami a úvahami do cirkevných i svetských časopisov, tak do Národných Novín, do Obzoru (Skalica), Nášho Kraja (Kvačanín). V nakladateľstve Franosciue i tlačou vyšli niektoré moje menšie publikácie.

Od založenia Miestneho odboru Matice Slov. v Holíči, od r. 1919 bol sam zpočiatku tajomníkom, napokon predsedom odboru. Ako taký mával sam viac prednášok a pri pamätných dňoch republiky hovoril sam zaviše slávnostným rečníkom. Reč povedaná pri založení M.O.M.S. vyšla i tlačou.

Politického života sam sa aktívne nezúčastňoval. Za rakúsko-uhorskej éry a napokon za I. československej republiky bol sam členom okresného zastupiteľstva, napokon okresného výboru, vysluhuj daň za obranu národnú a rolníckou. Po roku 1947 ako člen OVOM v Skalici zúčastňoval sam sa mierovej práce v obci i v okrese.

Moja manželka Mária r. Gašparová je sestra mojej prvej v P. zosnulej manželky Mabríny. Môj syn Dr. Ján Bosý je učiteľom na VŠMU v Bratislave, dcera Darina vydatá za Ondrejom Petrom, riaditeľom OSat v Senici, je učiteľkou na domajšej OŠ., syn Miluším zomrel ako vysokoškolák r. 1946.

Rok 1953 bol rokom veľkých strát, ale i rokom veľkých nádejí.

Bol rokom veľkých strát pre našu vlasť i pre veľké štáty sa socialistickým zriadením, lebo dňa 5. marca zomrel a pochovaný bol v Moskve J.V. Stalin a o týždeň zatým, dňa 14. marca 1953 pobral sa za ním, odprevadivší ho ešte na poslednej ceste, prvý prezident republiky ČSR. Klement Gottwald. Na pohreb Klementa Gottwalda obecná rada vyslala vedľajšieho predsedu MNV s. Karola Čaluchu. Zamiatku obidvoch veľkých zosnulých si MNV pripomenul na zasadnutí dňa 25. III. 1953.

Nový rok 1953 bol i rokom veľkej nádeje pre všetky štáty a národy sveta. Ženevské zastavenie vojny na Kórei dalo podnet k zrodeniu sa veľkej nádeje, že i tie najspletitejšie otázky môžu a majú byť vyriešené rozhovormi a vyjednávaním, takže vojnu týmto činom bude nádobro eliminovaná za ženúca ľudstva. V tejto nádeji utvrdila i konferencia zahraničných ministrov štyroch veľmocí vydržiavaná v Berlíne.

Spravovanie obce MNV a Radou MNV.

V r. 1953 dokončená bola stavba novej školskej budovy a 27. júla bola uznesením, že verejnosti odovzdaná bude dňa 30. VIII. 1953. Zriadená bola kultúrna komisia k porizdaniu stavebnostných aktov s členmi: s. K. Valúchy, Otšák, Kožík a Lonyauer. Zároveň zriadená bola komisia k odovzdaniu novej školskej budovy verejnosti, do ktorej privzatí boli títo s. Hrúnek a Mišík. Novostavba už na ústredné kúrenie bola správne prevedená.

Medzi Holičanmi a Skalicou prebiehuť má socialistická súťaž. Tým možno vysvetliť, že s. Hájek za zaujatosti proti Holíčku podal ešte r. 1953 samovraždu správe na Povereníctva vnútra, že Holíč obchodný dom nepotrebuje. Dňa 23. IX. bola uznesení, že Kultúrny dom dáva sa Ľanárskym závodom do správníctva pod podmienkou, že bude slúť stále k dispozícii MNV a všetkým zložkám masových organizácií v Holíči a že Ľanárske závody sa postarajú o účelnú prestavbu bohože budú v ňom i múzeum, najmä pre holíčsku keramiku. - Čím bolo uznesené predsedníctvo žiadosť na krajskú plánovaciu komisiu o stavbu bytových jednotiek pre učiteľov a v lýtke veci predseda MNV vyslaný bol do Trnavy na stavebné závody. Robia sa prípravy ku stavbe novej poštovej budovy a ku zriadeniu kúpaliska a uznesené bolo ku kúpalisku viesť jednu stuďňu za kožičianskou ulicou. Šíri sa výstavba Kaničkej zbožnice a predseda sa vyslela do Bratislavy, a do Brna kde by vypovedkoval skoré previedenie stavby (3. a 10. XI. J. - Určená bola miestnosť pre obecnú práčovňu a ešte r. 1952 rada dala súhlas k tomu, aby ku výstavbe ďalej žiadaná bola kvota za výške 2.500.000.- Kčs. K previedeniu vydláždenia námestia vyzvala sa komisia a na previedenie práce plánované je 491.000.- Kčs. Schválené bolo vysadenie ulice Červenej armády s Chyblilam. čerešňami. - Odvážaním smetia a prevzala poverení boli miestne komunálne podniky za ročnú mzdu 328.000.- Kčs. Ešte r. 1952 podniklo sa už o výstavbu Hádzovna. - V zasadaniach radu radilo sa prípravy ku MDŽ, ku dňu Čs. armády a iné. - Správ-

com Miestnej ľudovej knižnice mesta Samuela Tešedíka ustanovený bol s. Arnold Steiner.-

Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch.
Práca v Ľanárskych závodoch.

V roku 1953 na čele podniku stál s. Štefan Bocko, ktorý spolu s ostatnými vedúcimi hospodárskymi pracovníkmi snažil sa splniť a splnil národohospodársky plán. Začiatkom roku síce situácia s plnením plánu bola veľmi nepriaznivá, preto že v podniku bola značná absencia. Až v druhej polovici roku sa pomery napravili a pracovná morálka sa ulepšila. Plán pracovníkov splnený bol na 100%. Taktiež plán ťahovej priadze „Lenky" splnil podnik na 100% a „Ľudky" na 99%.-

Behom roku vyznamenaná bola pracovníčka závodu s. Anděla Píšová.

V závodoch 29. augusta n. p. v Holíči.

V roku 1953 závod priclenený bol k podniku „Kožiarske závody" Leopoldov Mikuláš. Vedúcim závodu bol menovaný s. Ján Hummel. V závode pracovalo okrúhle 150 zamestnancov. Ich pracovná morálka ako aj dochádzka do práce bola dobrá, výsledkom čoho je i tá skutočnosť, že závod splnil plánované úlohy na 100%. V tomto období výroba zameraná bola na výrobky bečiarske a sedlárske. Vyrábali sa dámske kabelky rôznych druhov a farieb, detské kabelky a školské aktovky z rôznych kožených materiálov všetko dobrej kvality. Mimo toho vyrábali sa všetky druhy polopuzdier; ako flecarka 1. 2 a podobné.

Poľnohospodárske práce.
Práca na štátnych majetkoch.

Štátne majetky obrábali 2 182.54 ha ornej pôdy a 637.71 ha inej pôdy. Obilniny zasiate na 773.75 ha priniesli pekné úrody a to: pšenice 3.15 q, jačmeňa 27.2 q a jarného ovsa 20.3 q na 1 ha. Cukrovka zasiata bola na 199.21 ha, kukurica na 60.14, babak na 75 ha a vydalili úrodu 226 q, 31.5 q, paláčne 13.6 q na 1 ha. Za živočíšnej výroby hodno spomenúť priemernú ročnú dojivosť pripadajúcu na 1 kravu, za výške 2849 lit., omáčku slepačích vajec, pripadajúca na 1 nosnicu 102 kusov, striž vlny na 1 ovcu 2.53 kg. Konzumný zeleniny vyrobené bolo do 5.000 q, ovocia 24 q. Priemerná mesačná mzda 1 robotníka činila 901.- Kčs. Príjem hrubej výroby na 1 ha 6.919.- Kčs, na jednoho robotníka 19.376.- Kčs. - Správcom ŠM bol s. Jozef Zjavlek, hlavným účtovníkom s. Ján Rosa, predsedom ZV ROH Eda Filip.

O práci v JRD z tohto roku niet záznamov.

Kultúrna práca.

Jedenásťročná stredná škola.

Najvýznamnejšou udalosťou v živote školy ako celej obce bolo otvorenie novej školy a s tým v súvise premenenie dosiaľadnej ZDŠ na JSŠ. Stavbu školy viedol stavebný výbor, členmi ktorého boli: Karol Valúch predseda, František Škrovánek, predseda MNV NSS, Jozef Krajánek tajomník ROH a Žigmund Vannay, prednosta úradu MNV.

Dlho viedol sa úporný boj o miesto, na ktorom stáli maštale ŠM. Keď konečne po viacerých intervenciách miesto bolo pre školu pridelené, maštale boli v r. 1949/50 zrúcané. Skorovedelí obyvatelia Kálicu nikdy by sa nebolí nazdali, že k takejto premene budé môcť kedy prísť.

So stavbou započalo sa 15. VIII. 1951, potiaľ ne 1. II. 1951 keď zaistené boli pozemky pre novostavbu a 20. VIII. zaisťovali sa brigády ku novostavbe. Stavbu budovy prevzrtali: Pozemné stavby n. p. Trnava, stavebná kancelania Galič 713/2. Celkový náklad činil vyše 4 miliónov Kčs Stavba bola dokončena v auguste 1953, takže 1. septembra t. r. mohlo sa začať v škole s vyučovaním. Hlavnú zásluhu o vybudovanie školy mal vtedajší predseda MNV Karol Vašlick, ktorý spolu s riaditeľom Jozefom Hlaškom viac razy vo veci stavby intervenovali v Bratislave. Aj občania s hojnom počte pomáhali pri manuálnymi pracami ako aj poskytnutím povozov pri vozbierani a odstraňovaní materiálu z rozbúraných maštalí.

Budova bolo pôvodne určená pre 12 triednu strednú školu, ale v dôsledku vydania nového školského zákona bola v nej umiestená 11 ročná stredná škola. Gymnázium v Skalici bolo zrušené a triedy začlenené k JSŠ.

Školský rok 1953/54 bol zahájený slávnostným spôsobom za prítomnosti školského referenta KNV Gustáva Čecha, ktorý zástupcov ONV a MNV. Slávnostné otvorenie školského roku bolo 9. IX. 1953. Prítomný bol vtedajší poverenik školstva s. Hlaková, predseda KNV Marbanovič, krajský školský inšpektor Andrej Marcina, zaslúžilý sa tiež o stavbu školy a iní početní hostia z Bratislavy, Skalice a Galiča.

V školskom roku 1953/54 bolo zapísaných 715 žiakov. V ročníku 1-5 bolo 9 tried v ročníku 6-8 7 tried v ročníku 9-11 3 triedy. 10. triedy v tomto školskom roku nebolo.

Prvé maturitné skúšky sa ku písomné konali sa 3. 4., ústne 27-31. V. 1954. Z 35 maturantov s vyznamenaním

prospelo 8.

Záverečné skúšky 8. ročníka písomné a ústne konali sa 14., 15. poludňajšie 21 - 24 VI. 1954, ktorým podrobilo sa 72 žiakov, z nich na opravnú skúšku odkázaní boto 5 žiakov. Všetkých žiakov bolo na konci školského roku 750.

Osemročná stredná škola.

V školskom roku 1953/54 pod správou riaditeľa s. R. Hosťiaka a jeho zástupcu s. Šašáka učinkovalo na škole 14 učiteľov (- liek), z ktorých v priebehu roka jeden odišiel do prezenčnej vojenskej služby. Zapísaných bolo 456 žiakov, spolu aj s 26 žiakmi maršlovávkými jednoročný kurz, zriadený pri škole pre tých, ktorí nemohli byť umiestení už či na vybranej škole alebo v ŠPZ (Štát. prac. zálohy). Škola mala 12. triedu a jednu triedu jednoročného, dobrovoľného kurzu. Z celkového počtu žiakov s vyznamenaním prospelo 34, prospelo 332, neprospelo 34 a na opravnú skúšku upravené bolo 2 žiaci.

Poľnohospodárska majstrovská škola, odbor mechanizačný, v Holíči.

V školskom roku 1953/54 na čele z 9 členov pozostávajúceho učiteľského sboru stál riaditeľ Ing. Juraj Hlúdak, ktorý bol preložený 1. XII. 1953 na PTŠ v Rakovciach. Miesto neho riaditeľom sa stal František Jurečka. Koncom školského roku preložená bola aj Olga Bacharová na PPŠ Vaderady, Štefan Petrík na Severničtva poľnohospodárstva v Bratislave, a s. Milan Božan na PTŠ v Holíči za funkciu riaditeľa. - Správcom internátu bol Rudolf Čermák, vychovávateľom Ferdinand Filip.

za školníkom Ján Vaňa.

Do I. triedy zapísaných bolo 46 žiakov, z ktorých s vyznamenaním skončili 3, neprospeli 9. Z 15 žiakov II. triedy s vyznamenaním prospeli 4, prospeli 11. Boli to prví absolventi, vyšli z PMŠ v Holíči a boli rozmiestení na ŠM a STS najmä vo funkcii úsekových mechanikov.

V mimoškolskej činnosti, mimo prácu v rôznych organizáciách v škole všetci učitelia zúčastňovali sa nábaru do poľnohospodárskych škôl. Riaditeľ Hudák pracoval v miestnom MNV, s Petrík, Bachárová a Krč prednášali na družstevnej škole práce v Holíči a vo Gbelcoch.

Poľnohospodárska učňovská škola.

Tento rok bol pre PUŠ rokom ďalšieho života siahajúcich premien. Učni počiatkom škol. roku navštevovali základnú odbornú školu, lebo učiteľského zboru pre PUŠ nebolo. Riaditeľom ZOŠ bol Oto Krška. Do učiteľského zboru, pozostávajúceho zo 6 členov, počas roku pribudli s Ľudevít Jakubovič a Ivan Straka. Odišiel s. Vítězoslav Křivánek.

Školu navštevovalo 45 žiakov, zapísaných do odboru autoelektrikárskeho. Ich priemerný prospech možno vyčísliť známkou 2.49, zdravotný stav bol dobrý. Záverečnými skúškami podrobila sa 43 žiakov.

Koncom roku prišla k zlúčeniu základnej odbornej školy s SPO pod názvom Poľnohospodárska učňovská škola. Riaditeľom školy sa stal s Frankiel Hruševský. Od 1. septembra pribudli nové odbory a to kolár a kováč. V tomto roku 25 žiakov Poľnohospodárskej učňovskej školy premiestené bolo do PUŠ

Holič.

Základná odborná škola vystúpila 5 krát pred verejnosťou a divadelnou hrou Hrúškovou: Lucerna.

Miestna ľudová knižnica.

Miestna ľudová knižnica, zriadená po reorganizácii ľudového knihovníctva a po vydaní štatútu pre ľudové knižnice, je miestupkyňou a právnou sedičkou dňa 16. I. 1923 zriadenej obecnej verejnej knižnice, slúžiacej zpočiatku so svojím z 90 kníh pozostávajúcim knižným fondom i za knižnicu školskú. Vedením a spravovaním knižnice, umiestenej zpočiatku v zasadacej miestnosti obecného domu, zapakovaná v čítarni Miestneho odboru Matice slovenskej, poverený bol podnadar Hauptvogel a po ňom učiteľ miestnej štátnej školy S. Schesta, ktorý túto funkciu zastával až do 1. III. 1953, kedy zamenený bol Arnoldom Steinerom. Knihy požičiavali sa zpočiatku 3 krát týždenne, vždy medzi 17 a 18. hodinou. MLK mala v roku 1953 spolu 1578 svázkov, počet čitateľov činil 43. MOKSS v roku 1953 daroval knižnici 500 svázkov politickej literatúry, takže čitateľom umožnené bolo venovať sa štúdiu Marx-leninizmu. Knihovník Steiner je zamestnaný s 50% zaväzkom, jeho manželka od 1. XI. 1955 už s 50% zaväzkom. Knihovník vedie Prírastkový zoznam, Knižný katalog a Pokladničný denník. Knižnica 31. XII. 1953 mala už 2470 svázkov, počet návštev: 3420 osôb, ktorí si požičali 8.500 svázkov. Knižnicu užívalo 356 čitateľov, ktorí behom roka zaplatili 906.50 Kčs.

Iná kultúrna práca.

Jestvuje úpadok v kultúrnom živote možno vysvetliť tým, že v centre mesta nebola vhodnej miestnosti pre kultúrne podniky a ak bola požadovaný v ako-tak vyhovujúcich miestnostiach, jedálňa Ťažiarskych závodov, kedže bola je až na 3 km od stredu mesta, ostávala zostala poloprázdna. Po úspešných intervenciách na ONV v Skalici ako aj na Povereníctve miestnych vecí v Bratislave, budova Kultúrneho, pôvodne Kalouckého domu, pridelená bola Závodnému klubu Ťažiarskych závodov v Skalici.

V tomto roku ZK-Ťažiarskych závodov uviedol hru Makarenkovu: „Začíname žiť" a to v Skalici 6 razy a po jednom razy v Senici a v Kútoch. K ďalšiemu rozvíjaniu činnosti Záv. klubu poslúžila založenie spevokolu, súboru, orchestru, dychovej hudby a menšej folklórnej skupiny. Aj miestna osvetová beseda uviedla v tomto roku a v r. 1954 Lukáčovho „Slabošného valacha" a J. Gr. Tajovského „Ženský zákon."

Behom roku zadržaní boli 3 prednášky a to: spisovateľ Milan Lajčiak prednášal o „Knihe" a na témy zo zdravotníctva najmä so zreteľom na pracujúceho človeka prednášal Mudr. Alojz Poláček.

Telovýchovná práca. Šport.

O špeciálne telovýchovnej práci gymnastov za roky 1953 – 1955 bude reč v r. 1955. Tu len o jednotlivých športových odvetviach Telovýchovnej jednoty „Iskra":

Oddiel futbalový v tomto roku odohral iba jedno stretnutie so Spartakom Trnava v pomere 3:2. Spartak Trnava bol účastníkom v naj-

vyššej súťaži v ČSR a to „Majstrovstva republiky". Viac dôležitejších zápasov s vyššími mužstvami v tomto roku nebolo odohratých.

Oddiel hokejový v zimnom období 1952-1953 znovu zahájil intenzívnejšiu činnosť. V šatine zúčastnil sa súťaže, v ktorej umiestnil sa na tretím mieste, za Brodským a Skalicou. Priateľské stretnutie s Brodským bolo vyrovnané v pomere 2:2, so Skalicou dopadlo v neprospech, za to ale so Šaštínom v prospech nášho mužstva.

Odbor jazdecký, zriadený pre TJ - ISKRA ešte len v predošlom a v tomto roku, predbežne nevykazuje zaznamenania hodnej činnosti.

Podobne odbor stolno tenisový, ktorý nedisponuje vhodnou priestorou, nemôže sa pochváliť pozoru hodnejšou činnosťou.

V roku 1953 slúčil sa dobrovolný Svaz ľudového telesného „Orol" s novozaloženou organizáciou Spartakom.

Prvým náčelníkom tunajšieho oddielu stáva sa Ladislav Lorenc. V tomto roku prihodila sa prvá vážna havarija na bezmotorovom lietadle VI-125 OK-0633 riadeným pilotom Ladislavom Noskom. Po uzdravení z utŕžených rán a zlomeniny ešte koncom tohoto roku sláva sa tento náčelníkom miestneho odboru.

Opravy, doplňky.

Rok 1954

Rok 1954 stál a uplynul v znamení desiateho výročia slovenského národného povstania a v znamení volieb do národných výborov na každom stupni a napokon do národného zhromaždenia a slovenskej národnej Rady. V pamätné výročie celý národ s vďačnou piet spomínal na bohatierov - bojovníkov, ktorí v partizánskych oddieloch v boji proti ľudskému nepriateľovi s nasadením vlastných životov pripravovali cestu postupujúcej oslobodzovacej armáde. Slovenský národ slávnym národným povstaním i pred tribunálom histórie dokumentoval, že jeho miesto nebolo na strane fašistických vrahov, ale na strane bojovníkov za ľudské práva a spravodlivosť, za národnú slobodu a samostatnosť.

I v našej obci pamiatka povstania pripomenutá bola dôstojne.

Pokojným a idôstojným priebehom volieb zase pred tvárou svetovej verejnosti preukázané bolo na to, že u nás nie je žiadneho tlačenia síl v sterilných stranníckych bojoch, ale že celý národ v samkniutom šiku svorne a jednotne kráča za vytýčeným cieľom, vybudovaním spravodlivého socialistického štátu.

Práca MNV a Rady MNV pri spravovaní obce.

Aby voľby do národných výborov každého stupňa, teda do NZ a SNR boli cieľuprimerane pripravené v zasadaní rady MNV 8. III. zriadená bola miestna volebná komisia. Od 13. III. do 4. V. v zasadaniach rady konali sa prípravy k voľbám, ktoré prebiehali 16. mája a na ktorých zvolení boli členovia národných výborov na všetkých troch stupňoch. V zasadnutí plena MNV dňa 26. V. 1954

zvolený bol nový predseda MNV v osobe Jozefa Chodúra. Podpredsedom sa stal Eugen Farkaš, členmi rady a zástupcami referentmi sa stali: Štefan Poláček odboru poľnohospodárskeho, Eugen Farkaš referentom výstavby, miestneho hospodárstva a finančných vecí, Pavol Chodúr, referentom vecí bezpečnostných, Martin Pavelka školskej osvety a telovýchovy, Mária Šeblová vecí sociálnych a zdravotných, František Škvarenek výživy a verejného zásobovania a bajomník František Drian, zastávajúci funkciu bajomníka od 1.I. 1952, odboru všeobecného.

Novému výboru do vienka ponechané bolo začatky započaté, na nedokončené práce ako: 1. zriadenie kanalizácie a vodovodu, 2. vybudovanie kaziečkej zbrojnice, 3. vydláždenie námestia, 4. kúpalisko, 5. vystavba bezpoprašných ciest na Mozesovej a Štúrovej ulici.

Prípravné agitačné práce k voľbám do NV a SNR konali sa od 2.XI. do 22.XI. 1954 po obvodoch s dobrým výsledkom. Priebeh volieb bol tichý, pokojný a dôstojný. Volieb zúčastnilo sa len 7 ľudí, takže účasť voličov na voľbe konanej 10. XII. bola 100%-ná. 22. XII. pochodová bola veľká mierová manifestácia, z ktorej bola zaslaná rezolúcia pracujúcemu ľudu do Francúzska.- V zasadnutí Rady dňa 31. VIII. bola vzatá na vedomie, že desiate výročie Slovenského národného povstania bola dôstojne zaslávená. 9. II. stanovený bol program oslavy februárovéhe víťazstva a funkciou slávnostného rečníka poverený bol s. učiteľ Edmund Vallo.- O priebehu Medzinárodného dňa detí správa podaná bola v Rade dňa 8. júna.

So správou MNV zovrubne zoberali sa členovia

závody a poslali diskusné príspevky, na ktoré MNV reagoval. – Predsedníctvom zmeny zriadenia výboru žien pri s. Ivanovej – ženy zaslúžilej uznanie a pochvalu za vykonanú prácu (dňa zápisnice z 15. II. 1955) – ďalej sa s. Helena Masárová. Už 19. I. poukázané bolo na potrebu reorganizácie a zakliesňovanie všetkých komisií. –

V kultúrnom dome uzavretá bola zmluva – V prítomnosti zástupcov telovýchovy. Rada sa uzniesla vyhliadnuť pozemok pre nové ihrisko. Športovému jazdeckému odboru „Iskry" vymeraná bola parcela na jazdecké dráhy. –

Socialistická súťaž medzi Kolíšom a Skalicou, zahŕňajúca sa nielen na veci poľnohospodárske ale aj na veci organizačné a politické, od 13. VII. premiňa sa na súťaž medzi Kolíšom a Radenovom, v ktorej súťaži Kolíš stal sa lepším o 2 body (11-9).

Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch.
Práca v ľanárskych závodoch:

V tomto roku závod plánoval proti roku 1953 zvýšiť výrobu o 3.47%.

V tomto roku závod zase nemal dostatočný počet pracovníkov a preto tento plán splnený bol len na 90%. Vzdor tomu plán výroby v sektore priadní „Lenka" splnený bol na 103.7% v sektore priadní „Kúdelka" na 102.2%.

K základnému závodu dňom 1. januára 1954 pribudol ďalší závod na výrobu samovyzačovacích priadzí a to závod v Dráľovciach.

V roku 1954 vyznamenaná bola zase s. Anděla Pindová, odznakom ministra „najlepší pracovník ľahkého priemyslu". Na základe kĺzajúcej skutočnosti menovaná dostala v rámci individuálnej výzbroje prí-

dil na jeden radinný dom, ktorý si vyznamenaná skutočne aj vystavala.

Popri tejto tejto tiež významenaním obdarovaná bola aj s. Andula Vrábliková, ktorá pri svojej práci sa riadila mottom s. Čulkina.

Práca v závodoch 29. augusta n. p. Partizánske z. p. Baťa

Závod bol pričlenený k závodu 29. augusta Partizánske a prevenbavaný na naprosto odlišnú výrobu, totiž na výrobu obuvníctva. Počet pracovníkov sa zvýšil približne o 100 osôb. Táto závažná zmena vo výrobe vyžadovala si intenzívneho zapracovania sa všetkých zamestnancov, na pri skutočnom usilí všetkých pracovníkov bolo bolo nakoniec treba splniť úlohy štátneho plánu i v tomto roku. Vyrábané boli topánky detské i mužské, tiež dámske sandále. Denne vyrobilo sa do 1000 párov, čo aj slúžilo k úspešnému plneniu plánu.

Vedúci závodu bol vo tomto roku s. J. Hummel, účtovníkom s. J. Balážik.

Poľnohospodárske práce.

Práca v JRD.

Ako v predošlom roku 1953 tak i v tomto roku JRD. obhospodárovalo poľnohospodársku pôdu vo výmere 971.61 ha., z toho 855 ha ornej pôdy. Obilniny pestované boli na 480 ha, cukrová repa na 65, kukurica na 39 ha, atď. Prevšetko v roku 1954 hospodárilo sa stratou 355.538.- Kčs, čo bolo zavinené nedostatkom pracovných síl zhatkovaním suchom zavinenou slabou úrodou. Priemerná úroda na 1 ha činila 1.350.- Kčs, náklady na 1 ha 1.700.- Kčs. Pracovná jednotka plánovaná bola v Kčs.

a naturáliách sumárne na 20.35 Kčs, ale dosiahnutá bola iba vo výške 2.48 Kčs a 2.55 Kčs, spolu 5.03 Kčs.

Družstvo malo v bode roku 101 členov.

Práca na štátnych majetkoch.

Výmera pôdy, obrábanej štátnymi majetkami síce vzrástla na 2.523 ha, iný zostala 656.44 ha., no úroda pre dlho trvajúce sucho bola veľmi slabá, takže dosiahla sa pšenice iba 13.1 q, jačmeňa jarného 23.3 q a ovsa 18.6 q á 1 ha. Slabší bol i výnos tabaku 9 q na 1 ha, no lepší bol výnos kukurice: 37.2 ha a cukrovky 327 q na 1 ha. — Klesba i dojivosť priemerne o 140 litrov začne, no snáška nosníc zostala na úrovni 104. Dopestované bolo menej zeleniny 2919 q, zato ale viac ovocia: 2066 q. Mäsačná mzda zostala nezmenená. Objem hrubej výroby na 1 ha klesnul o 800.— na jestvaha robotníka o 3.100— Kčs. Riaditeľom ŠM. bol Štefan Vojtaš, účtovníkom Štefan Zalinek, predsedom ZV-ROH bol Otto Filip.

Kultúrna práca vo školách.

V jedenásťročnej strednej škole.

V školskom roku 1954/55 riaditeľom školy bol Jozef Ošiak, zástupcom riaditeľa Dr. Terezička Bachka. Na škole učinkovalo 26 učiteľov — profesorov, 1 administratívny pracovník a pri správe ostatných zamestnancoch školy aj 5 pracovníc. Družiny mládeže školský rok započal sa 1. 18., končil 18. V. predčasne pre celoštátne Spartakiády. Všetkých žiakov bolo 756. Okresnej Spartakiady v Skalici zúčastnila sa 415 žiakov a dorastencov, krajskej v Bratislave 80, celoštátnej v Prahe 77. Telovýchovná organizácia mala 248, ČSM 128 členov. Majstrovské skúšky sa bolo

roku nekonali. Z celkového počtu žiakov s vyznamenaním prospelo 4.25%, prospelo 78% neprospelo 17%.

V osemročnej strednej škole.

Na škole pod vedením riaditeľa s. Rudolfa Kotka a jeho zástupcu s. Štefana Havelku v tomto školskom roku účinkovalo 13 učiteľov. V 13. triedach za písomných bolo a školu navštevovalo 445 žiakov. Školský rok zakončený bol o 10 dní skôr pre Sviatkami, na ktorej i z tejto školy brali účasť žiaci na stavbe. Z celkového počtu žiakov s vyznamenaním prospelo 34, prospelo 382, neprospelo 34, na opravnú skúšku odkázaní boli 4 žiaci, nemohol byť klasifikovaný 1 žiak.

V poľnohospodárskej majstrovskej škole, odbor mechanizačný, v Holíči.

Riaditeľom školy do konca roku 1954 bol František Jurečka, ktorý od 1. 5. 1955 zostal na škole učiteľom a po tom jeho miesto zaujal František Moravec. Učiteľský zbor tvorili pri konci r. učiteľov odborníkov, dvaja učitelia praxe, 3 zamestnanci príbudní Rudolf Holiček, podujice Marek Havelka a účtovník. V internáte pracovali 3 zamestnankyne. Počas roku učiteľ praktického vyučenia S. Masaryk odišiel do iného zamestnania. Vychovávateľ Ferdinand Filip bol z funkcie uvoľnený. Učiteľ František Jurečka v auguste 1955 preložený bol na PTŠ v Holíči.

V r. 1954 z 37 do I. triedy zapísaných žiakov 1 prospel s vyznamenaním, 8 neprospeli. Do II. žiakov II. triedy 4 prospeli s vyznamenaním, 4 neprospeli, všetkí prospeli.

V mimoškolskej práci, po sbárke výpomoci JRD, učitelia venovali sa hlavne rozvoju a upevňovaniu JRD v okrese. Škola prevzala nad JRD vo Vrádišti patronát. Na JRD v Holiči a vo Vrádišti len v mesiaci júni odpracovali žiaci školy 164 pracovných jednotiek. Spolu s osadenstvom školy žiaci značne prispeli pri šírení dusenej myšlienky v Okresom.

Z krúžkov najúspešnejšiu činnosť vyvíjal krúžok hlavýchovný, zúčastňujúci sa I. celoslovenskej Spartakiady, na ktorej žiaci školy vystupovali za dospelých mužov ako jediní v okrese a to v počte 64 na okresnej, 56 na krajskej a 34 na I. celoslovenskej Spartakiade. Za ich úspešné vystúpenia bola škola odmenená 1.000.- Kčs, okrem pochvalným uznaním a čestným odmenám. Nemalú zásluhu, možno povedať lví podiel má na týchto vystúpeniach s. Ján Vaňa, ktorý nácvik prevádzal bez ohľadu na svoj voľný čas.

Učitelia Vrana a Krč v zimných mesiacoch predmášali na dvojročnej škole práce v Holiči a v Bradlone a zadržali odborné prednášky v Chropove a Lopašove. Učiteľom náboru a propagácie poľnohospodárskych škôl slúžili plakaty a letáky.

Práca v poľnohospodárskej učňovskej škole.

Na čele učiteľského zboru stál Oto Krška ako pedagogický zástupca. Riaditeľom po odchádzajúcom Františkovi Hrušickom sa stal s. Milan Zošan.

Škola mala 130 žiakov, zaučených do dosiaľ 4mych odborov, z ktorých odbor automechanik

za zmmih na odbor: kabinetníka - anrarár. - Ťi do-
brom zdravotnom stave prospech bol valaču skalič,
v priemere 3.1.-

Záverečným skúškam podrobila sa 67 učeň. z 61 mi-
lo počtu však bolo 23 automechanikov, remeselníkov
z PMS Žužomberok. V tomto roku odchádzajú prví ab-
solventi PMS na pracoviská.

V tomto roku bola prevedná adaptácia ďalšie z
bývalých maštalí. Okrem internátnych učiteľov pre prak-
tický výcvik pod značne zaťažený.

Učni vyšetrili zámocké váľy z mäch vyplietli
okrúhle 40 vtáčik zmeli.-

Miestna ľudová knižnica.

Ľudovému vzdelávaniu, doplňovaním knižnič-
ného fondu stále novými jak časovými tak nemec-
kými za hodnoty Nemcami zničenými literatúry za
du i lu i agitačnými väzkami za miestneho
rozhlasu dosiahla bola, že miestna ľudová knižnica
má tendenciu stále vzostupnú, takže počet
svázkov v r. 1954 vzrástol na 3.438 + 968 a počet
návštevovateľov na 756. Tiež pri 12.456 návštevách
vypožičali si 17.174 svázkov, z nich v preklade
originálu 86 svázkov a zaplatili 2854.- Kčs.

Vzrast MLK podľa údajov uvedených v uplynu-
lých troch rokoch predstihuje priemer celorepub-
likového vzrastu, ktorý vykazuje v počte čitateľov
od r. 1937 do 1957 asi 250%-ový a v počte po-
žičaných kníh takmer 300%-ný prírastok.

Obec Kalič na nákup kníh zabezpečuje 1 Kčs
za každého obyvateľa.

Iná kultúrna práca.

V kultúrnom živote v tomto roku oproti predošlému roku možno zaznamenať potešiteľný vzostup. Domáci ochotníci zahrali 3 divadelné predstavenia a to Mrázkova „Kozie mlieko", Záborského „Najdúcha" a Klimáček - Taktiež 3 divadelné predstavenia uviedli profesionálni herci a to Krajské divadlo z Nitry hru „Márandolína", Detinské divadlo z Bratislavy hru „Július Tučík a Pražské zájazdové divadlo „Ťažkí hostia" Ondrejovej. Odzneli 4 prednášky a to jedna zo zdravotníctva pod titulom „Matka a dieťa", jedna o ošetrovaní ovocných stromov. Okrem o tomto a jeho účinkoch prednášal profesor Dr. Hradečný z Bratislavy. Tieto akcie spolu s početnými kultúrnymi zábavami pořadala Miestna osvetová beseda za ŽK Baníckych závodov v Količi.

Zdravotná služba.

V našom meste i v minulosti, na konci 19 a na začiatku 20 storočia, hoci aj pomery po stránke zdravotnej služby nebolo snáď celkom uspokojivé, predsa nebolo tie najhoršie, nakoľko po dlhý rad rokov účinkoval tu a lekársku prax prevádzal lekár - ľudomil, na slovo vzatý odborník, pritom spisovateľ - myslitel', vydávajúci svoje fejtónové spisy v Lipsku a vo Viedni, rodák kopčianský MUDR M. Mandelík, pri ktorom aj jeho kolega MUDR Neuwirth vynasnažil sa nebyť horším.

Do roku 1953 účinkovali v Količi za tých lekári a to MUDR S. Pamov, MUDR Štefan Vitlár a MUDR A. Poličík, takže na každého lekára pripadalo niečo vyše 2000 obyvateľov.

K základnému a ideovému rozvoju zdravotníctva a k zriadeniu zdravotnej služby, zodpovedajúcej zmenám nášho ľudovo-demokratického zriadenia prešlo v rokoch 1953 a 1954. Vzrástol aj počet lekárov, takže na jednoho pripadá dnes už len cca 1.200 obyvateľov, teda počet už len o 400 prevyšujúci krajinský priemer, no podstatný rozdiel nastal v tom, že na bezplatnú službu príslušného lekára má nárok každý občan, kdežto doteraz bola táto privilégiou len členov nemocenských poisťovní prispievajúcich vysokými poplatkami do nemocenských pokladníc a ostatní boli povinní každé lekárske návštevy odmeniť a lieky si zakúpiť. Súkromné ordinácie lekárov boli zrušené a v budove ONV-ky zriadená bola ordinácia pre všetkých okresných úradov, závodov vynímajúce a zároveň zriadený bol obvodný systém práce, podľa ktorého každému lekárovi vymedzené bolo vlastné pole práce.

V stredisku pracuje: obvodný lekár, zdravotná sestra, detská sestra, šofér, pôrodná asistentka, denlista a zubná inštrumentárka. Dr. Vidlárovi predelená je menšia polovica obyvateľov Holíča, popri čom vedie okresnú posudkovú službu do chorobového zabezpečenia. Dr. Poliček je závodným lekárom pre Šanárske závody, Slovenské pečivárne pre závody 29. augusta, pre Mäsoprodukt, pre PMŠ a PMŠ v Holíči. Dr. Reha vedie Krajský ošetrujúci ústav chronicky chorých, má na starosti tiež učňov 955, 055 a Majerské školy. Pohotovostnú službu každodenne od 18 hod. večernej do 7. hod. rannej vykonávajú všetci traja uvedení lekári, okrem

ních Dr. Nosek, lekár v Kopčanoch, bývam naliezal v službe. Každú sobotu, nedeľu a sviatok pohotovostná služba sa koná od soboty pôlačne predsviatočného dňa popoludňajšej 13 hodiny do pondelka, pôlačne posviatočného dňa rána 7. hodiny.

Detská lekárka Dr. Černá pracuje denne od 8-11. hodiny a po utorkoch vedie detskú poradňu, stará sa o deti do 3 rokov. Ženský lekár ordinuje pravidelne každú stredu v ženskej poradni. V zubnom ambulatóriu pracujú zubníci s. Vyskočil za Sachov. Vážne a ťažko chorým stoja k dispozícii 2 sanitné vozy so šoférmi, aby v prípadoch vyžadujúcich okamžitú pomoc, pôlačne operatívny zákrok, nemocní mohli byť bleskove prevezení do OÚNZ v Skalici.

Za bývalej rakúsko-uhorskej monarchie mali sme v Holíči jednu, za I. republiky dve lekárne, v ktorých pracovali ich majitelia Mg.Ph. Chrášlek a Mg.Ph. Moravec. Po prevzatí lekární štátom boli tieto dve lekárne zjednotené a vedie ju Mg.Ph. Milan Srnec. Umiestnenie lekárne nie je síce zrovna ideálne, ale obec má v pláne postaviť novú lekáreň na priadiť sa majúcom novom námestí v centre Holíča, ktorá bude vzornou lekárňou. Predpísané lieky obdržia pacienti zadarmo, bez úhrady na výšku ceny lieku.

Šport.

Futbalový oddiel Telovýchovnej jednoty Iskra v r. 1954 môže sa vykázať s úhrnného počtu bodov priateľských stretnutí s inými mužstvami, ako v predchádzajúcom roku. Účinní pekným stret-

mulim bol priateľský prípravný zápas Juniorov ČSR na ihrisku v Holíči dňa 29.11. 1954. Bol to prípravný zápas výberového mužstva Juniorov ČSR pred medzištátnym zápasom v Bratislave proti Rumunsku. Superom v priateľskom zápase bola Iskra Holíč. Zápas vyhrali Juniori proti Iskre Holíč v pomere 4:1. V tomto roku 1954 v letných mesiacoch uskutočnený bol zájazd futbalového mužstva Holíč do Čiech a na Moravu. Bolo odohrané priateľské zápasy medzi iným v Turnove, Červenom Kostelci, Ústí nad Orlicí a inde. Pri tej príležitosti bola umožnené športovcom prezrieť si rozličné prírodné krásy v Krkonošiach.

Jazdecký oddiel Iskra v druhom roku svojej činnosti, nakoľko rok sa zaplnený bol prípravnými prácami, zúčastnil sa 12 dostihových dní a jednoho parkurového, na ktorých 16 jazdcov na 7 závodných koňoch získala 6 prvých, 9 druhých, 8 tretích, 3 štvrté a 7 piatich miest. 38 jazdcov zostalo nemiestnych. Prvé ceny získali: s. Milan Brestický 4 ra Milan Smažinka 2 ceny. Druhú - okrem uvedených Milan Zappant 3 ceny. Za závodných koní najviac vyhrá príbuzba na Blena, (21.400.- Kčs) na koňa Fijo 11.500.- Kčs, na Užanku 5.750.- Kčs atď., takže výhry činili súhrnom 42.000.- Kčs. Oddiel zúčastnil sa výkonných jazdeckých preborov v Holíči, poriadaných spoločne s KV Svazarmom Bratislava. Týchto preborov zúčastnilo sa 45 koní. Tunajší oddiel nezískal žiadne víťazstvo, nakoľko jeho jazdci a kone sa pre tento druh jazdy nedostatočne pripravil.

V úspechy odboru pri odvážnych a pohalových jazdcoch zasluhuje sa vedúci výcviku s. Mališek, znovavší sa s jazdcami po celý rok svedomitej príprave.

Oddiel hokejový v rokoch 1953/54 vybudoval si vlastné kluziská. V sezone zúčastky na domácom, zúčastky na cudzích kluziskách absolvali sa zápasy so Skalicou, Kopčanmi a Šaštínom, v ktorých domáce mužstvo muselo prevahu len mať Šaštínanom, ale svoj počiatočný nepriaznivý nepriaznivý priati Skalici (1:16) hru koncu napravilo na 3:3.

V kolieckom oddiele Svážarmu Ladislav Nosek vzdáva sa náčelníctva. Miesto neho náčelníkom sa stáva s. Rudolf Blevček. V tomto roku celoštátnych plachtárskych závodov v Bratislave zúčastnil sa z oddielu v Holíči s. Milan Gregor.

Oddiel cyklistov v rokoch 1953 a 1954 nevykazuje žiadne zaznamenania hodnú činnosť, lebo nebolo v odbore vedúceho pracovníka, ktorý by sa bol o to postaral.

S týmto rok, ako takéž v živote, zakončili sme s dávnou, vyjadrenou našim hviezdoslavom: „.... na nový časť vlne ideme v budúcnosť — posvieť nás, ó Hospodine, posvätným radostným!"

Rok 1955

V roku 1955 pripomínali sme si v šírej československej vlasti desiate výročie nášho oslobodenia. S vďačným srdcom spomínali sme na Sovietsky zväz, nášho osloboditeľa zpod ľudského područia, na slávnosť obete, ktorí priniesol, aby sme vo veľkej rodine národov mohli žiť voľne a venovať sa pokojným, budovateľským prácam.

Za desať rokov slobodného života nielen že odstránené boli materiálne škody za nakvadené štvaly spôsobené svetovou vojnou, ale vykonaný bol aj kus poctivej práce na poli ďalšieho budovania, čo je aj zrejmé na každom kroku, na každom poli a každom životnom odbore. Vidieť to i na našom mieste, o čom svedčia i tieto zaznamy, hovoriace o takých prácach, podnikoch, družstvách, stavbách, školách a kultúrnych podujatiach, o akých - nie že sme predtým vôbec ale ani staršie generácie nechýrovali! Pri priaznivých podmienkach zdarného vývoja ani čoby k naplneniu prichádzali slová najväčšieho básnika Slovenskej školy, povedané na adresu národa v dobe prežmanajvyšš nepriaznivej: . . . kto sa len pek na krok rozvíja svoby nám závidieť bude!

Významnejšie uznesenia MNV a Rady MNV.

K desiatemu výročiu nášho oslobodenia, MNV a rada MNV položili si za cieľ, zasadiť sa v miere čo možno najväčšej o zvelaďenie obce. Dňa 1. II. 1955 schválený bol plán pre novostavbu internátu a po 30. VIII. započala sa stavať. - Na letisku postavený bol nový hangár. - Jedná sa o ďalšiu výstavbu kúpaliska - menovite o letiskú za bezpečné cesty. - Bytaní sľubujú previesť úpravu rybníka. Dokončené je zriadenie miestnej

práčovne, slúžiacej širokej verejnosti, ktorá bola počiatkom roku 1956 odovzdaná do prevádzky. – S uspokojením bolo treba konštatovať a na známosť vziať, že N.H.V. má záujem na oprave a prestavovaní zámku do pôvodného stavu. Treba pracovať na tom, aby bol uznaný za historickú pamiatku. – V roku 1956 uvažované bolo o potrebe ešte jedného kultúrneho domu. – Treba sa domáhať vystavenia novej požiarnej budovy a vybudovaní železničnej trate: Holíč – Radošovce – Senica n/T. Myjavou. – Niektoré ulice v meste boli premenované, tak ulica Radlinského na ulicu Priateľstva, Kasselna na Hodonínsku, Betlehem na ul. 1. Mája a ul. Sv. Anny na Hlboveckú. –

Prevedené bolo zrušenie vymeriavania pôdy a ustanovená bola vodozrávna komisia. Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch. Ľahárske závody.

Svoje výrobné povinnosti závody v Senici roku v priadni „Senica" splnili na 101.2 % a v priadni „Kudelka" na 101.8 %. Okrem týchto dvoch podnikov si veľmi dobre plnil aj ostatné časti plánu, na základe ktorej skutočnosti podnik dostal za I. II a III štvrťrok „Čestné uznanie III. stupňa". Pracovná morálka pracovníkov závodu bola dobrá. Bolo uzatváraní socialistické zmluvy jednotlivcov ako aj kolektívne. V medzipodnikovej súťaži v rámci Ministerstva ľahkého priemyslu podnik sa umiestnil na 4. mieste.

Za rok 1955 zase bola vyznamenaná pracovníčka podniku s. Andrea Vrablecová.

Závod 29. augusta n.p. Partizánske, závod Holíč.

Závod i naďalej prevádzal výrobu obuvníckou a kožiarskou všetci zamestnanci závodu stupňujú boli do sa socialistickej súťaže, úlohy štátneho plánu splnené

bolí úspešne. O úspešnom plnení plánu svedčí skutočnosť, že v IV. štvrťroku 1955 závod v celopodnikovej súťaži výhodnotený bol ako najlepší závod podniku a bola mu udelená peňažná odmena ako aj červený prápor podnikového riaditeľa. Tí, ktorí boli prítomní boli odmenení boli aj najlepší pracovníci závodu peňažnou odmenou ako aj čestným uznaním.

Na čele závodu stál i v tomto roku s. Ján Hummel, účtovníkom bol s. Jan Balážik, pri ňom sídlil jeden vedúci výplaty.

V socialistickej - podnikovej súťaži závod 29. augusta v Holíči vyznamenaný bol putovnou zástavou podnikového riaditeľa ako najlepší závod podniku a to v IV. štvrťroku 1955 za v II. štvrťroku 1957. V roku 1954 závod stal sa aj držiteľom zástavy poriadku a čistoty.

Za zamestnancov závodu titulom „najlepšieho pracovníka ministerstva ľahkého priemyslu" vyznamenaný bol s. Richard Suchovský.

Slovenské ručiváreň n.p. riaditeľstvo v Seredi.

Vedúcim závodu bol v roku 1953 Leopold Lesňacha, v roku 1954 Karol Pecúch po ňom Pavol Karbárik a v roku 1955 Jan Žiak, zástupcom vedúceho účtovníka bol stále Rudolf Barborík.

Počet pracujúcich pohyboval sa medzi 230 a 250. Pracovná morálka pracujúcich bola dobrá, taktiež aj ich dochádzka do zamestnania.

V závode vyrábali sa pančuchy a ponožky všetkých druhov z bavlnitovej bavlny. Priemerná výroba činila približne 80-90 g. Plán splnený bol každomesačne na 100% niekedy i vyše. Celoročný plán splnený bol tiež na 100%.

Zamestnanci závodu zapojení boli do socialistickej súťaže, v ktorej najlepší zamestnanci boli vyhodnotení a odmenení peňažnou a vecnou odmenou. Zamestnanci závodu podali niekoľko zlepšovacích návrhov, tak na zdokonalenie vyúčtovacieho stroja na pomník - strúhak, zdvihák na ťažké predmety, automatické nasypanie cukru do kotla na varenie a iné.

V závode bol vytvorený kultúrny kolektív, ktorý pozostával niekoľko divadelných predstavení a zábavných večierkov, svojim programom zúčastňoval sa na rôznych oslavách a pozostával aj kultúrne brigády na pohraničnom ŽNV v Trebišove.

Zamestnanci závodu sa v hojnom počte zúčastňovali na pracovných brigádach na ŽNV v Trebišove.

Všeodborové výrobné ľudové družstvo.

V máji r. 1949. na mieste bývalej štátnej pily zriadené bolo „Všeodborové výrobné ľudové družstvo" podľa družstevných stanov pre ľudové družstvá výrobné. Družstvo je dobrovoľným združením remeselníkov a ostatných pracujúcich, aby spoločnými prostriedkami a spoločnou prácou vybudovali miesto rozkvitnutej maloveroby kolektívny podnik, organizovaný podľa zásad socialistického hospodárenia.

Úlohou Družstva je uspokojovanie potrieb miestneho obyvateľstva a zlepšovanie služieb pre obyvateľstvo. Služby bolo koná menovite v drevovýrobe, výrobkami pre poľnohospodárske, priemyselné a iné účely sektory. Konajú je aj maliari, maliarskými a natieračskými prácami, podlahovými a inými.

Na čele závodu stojí ako predseda s. Ján Kovač a hlavný účtovník Emil Polák, ktorí s vý-

borom stojacim vin po boku, spravujú závod. V závode je zamestnaných asi 110 - 120 pracovníkov.

Strojnozámočnícke a automechanické dielne v Holiči. [Kálovská ulica]

Dielne bolo, spadajúce od 1. III. 1950 pod správu Československej štátnej automobilovej dopravy, od 1. III. 1952 boli prevzaté oblastnými komunálnymi podnikmi obce Holič. 1. júla bola dielňa pridelená Okresnému priemyselnému kombinátu v Skalici. Do 1. X. 1957 pracovalo v nej priemerne 8 pracovníkov, od 1. X. 1957 pripadla dielňa znovu pod správu miestnych komunálnych podnikov. Prevádzajú sa v nej všetky údržbárske práce zámočnícke, strojnícke a automechanické.

Poľnohospodárske práce.

Práca v JRD.

Koncom roku 1954 štátne majetky prevzali od JRD 521 ha poľnohospodarskej pôdy, takže JRD mohlo sa venovať intenzívnejšiemu obrábaniu pozostalých asi 377.53 ha ornej a 73.63 ha inej pôdy. Obilnými zasiate bolo na 222 ha, cukrovka na 28 ha, kukurica na 15, zemiaky na 19 ha. Družstvo hospodárilo s veľmi dobrým výsledkom, takže členovia na pracovné jednotky vyplatiť si mohli 947.798 Kčs, na sociálny fond 30.000, na kultúrny fond 13.865 Kčs. Priemerná úžitba dosiahnutá na 1 ha činila 4750.- Kčs, náklad na 1 ha pôdy činil 2.100.- Kčs. Pracovná jednotka v peniazoch a prírodninách plánovaná bola na 19.39 Kčs, dosiahnutá v hodnote 23.64 Kčs.

Družstvo v roku 1955 malo 109 členov.

Predsedom družstva v rokoch 1951 - 1955 bol s. Jan Medvíchal, účtovníkom s. K. Musiar, pokladníkom s. Hanusová.

JRD v rokoch 1952 - 1956 postavilo, poťažne ku svojmu účelom adaptovalo nasledujúce budovy: dve výkrmne pre ošípané s kapacitou 200 kusov, prvú nákladom 91.179.53, druhú nákladom 96 173.- Kčs, dva maštaľníky pre 50 kusov prasníc, nákladom 99.420.- a 97.795.06 Kčs, kurín pre 500 kusov hydiny, nákladom 34.890.- a dva kurníny každý pre 250 kusov, nákladom 28.636.- poťažne 28.375.- Kčs, líca montovaný kurín pre 200 kusov hydiny nákladom 6.000.- Kčs. Družstvo ďalej postavilo kravín K - 96 s drevenným stropom nákladom 151.960 Kčs a kravín K - 96 s betónovým stropom nákladom 410.714.54 Kčs. Postavilo sklník 54/100 nákladom 37.956.96 Kčs, sušiareň na kukuricu Kčs. 36.150. Kčs nákladom s kapacitou na 10 vagónov, a mostnú váhu s kapacitou na 150 q nákladom 81.347.36 Kčs. Postavilo sýpku na 50 vagónov zbožia a adaptovalo slamu vo Ľanovarni dvore nákladom 98.919.83 Kčs a vo dvore Ľavlačkovom nákladom 16.716.20 Kčs.

Súhrnom JRD za tieto roky vynaložilo na stavby 1,658.847.87 Kčs.

Poľnohospodárska pôda, obrábaná JRD do konca roku 1954 v pomere k počtu členov pracujúcich v JRD bola príliš rozsiahla, takže JRD nemohlo sa preukázať takými výsledkami práce aké by bola bývala žiadúce, čo nepriaznivci Družstva využívali proti nemu. Nápravu nastalo, keď z podnetu ÚV KSČ Štátne majetky prevzali veľkú časť JRD obhospodárovanej pôdy, takže družstvo mohlo sa intenzívnejšie venovať prácam na pozostalej mu pôde a mohlo dosahovať lepšie pracovné

výsledky.

Práca na štátnych majetkoch.

Pri stále vzrastajúcej výmere zhospodárovanej pôdy, vcelku na 3.660.30 ha, v tomto roku pri priaznivom počasí i výsledky hospodárenia boli priaznivejšie, čo je zrejmé z toho, že pšenice dosiahnuté bolo 33.4 q na 1 ha, jačmeňa 18.7 q, ovsa síce len 18 q, kukurice 24 q, ale cukrovky 353 q a tabaku 11.4 q na 1 ha. Prevýšená bola aj predtvárajúca ročná dojivosť 2851 l/ako aj priemerná ročná snáška vajec 119 kusov/. Zvýšilo sa priemerná ročná mzda robotníka na 990.- Kčs. /mesačne/. Objem hrubej výroby na 1 ha poklesnul, tenže na jednoho robotníka sa zvýšil o 3.500.- Kčs. — Osobné zmeny pri správe majetkov behom roku nenastali.

Ministerstvo štátnych majetkov v Prahe udelilo tunajším štátnym majetkom vyznamenanie „za dobré výsledky hospodárenia v r. 1951".

Strojnotraktorová stanica v Holíči.

Strojnotraktorová stanica - STS - v Holíči, založená bola v r. 1950. Prvým riaditeľom podniku v rokoch 1950-53 bol s. Michal Jeřa. V rokoch 1954-57 s. Jozef Dubecký. Hlavným inžinierom za tie roky bol s. Ján Paľovenec, vedúcim účtovníkom s. Teodor Gučík. Hlavným agronómom bol v r. 1950-52 s. Zoltán Beneš, v r. 1953-54 s. Miloslav Macháčak, v r. 1955-57 s. ing. Ladislav Gaňa.

Podnik vo r. 1956 zamestnával 235 pracujúcich. Dochádzka do práce ako aj pracovná morálka zamestnancov bola dobrá. Ďakovaním toho je

fakt, že pracovný plán v r. 1955 plnený bol na 103, v r. 1956 na 116%.

STS. nie je samostatným výrobným podnikom, no svojim strojovým vybavením a prácami prevádzanými na rýchlych strojoch, podiela sa na celkovej výrobnej produkcii v JRD. Strojmi STS prevádzajú sa všetky druhy poľnohospodárskych mechanizačných prác, doprava a tiež inštalácia zariadení pre živočíšnu výrobu na JRD, tak namontovanie kravských a hnojných rúrok, vodovodov a dojíčiek.

Pracovný plán plnený bol v r. 1955 na 103 a v r. 1956 na 116%. V r. 1955 sa previedla 36.119 0 ha. 0 ha značí mernú jednotku, t. priemerný ha. V r. 1956 previedlo sa už 49.450 0. Zvyšovanie skutočne previedených výkonov je následkom zvýšenia stavu kádrov, pracovníkov, rozšírením socializácie dedín a lepším a dokonalejším využitím strojového parku.

Zpočiatku diala sa prevádzka z centra, postupne v obciach s JRD ako Skalica, Vrádište, Kátov atď. Riadenie poľnohospodárskej výroby postupným rozširovaním mechanizácie prechádzalo cez vedúcich brigádnických stredísk. Toho času v každé brigádnické stredisko pridelia naplánované úlohy podľa zmlúv, uzavretých s jednotlivými JRD na mechanizáciu poľnohospodárskych prác. Ihneď v roku 1950 zriadená bola opravárska dielňa, postupne doplňovaná obrábacími strojmi, takže toho času je vstave robiť všetky opravy na poľnohospodárskych a mechanizačných strojoch.

Obilné kombajny značka S-4 zdvádzame bolo do žatvy už v r. 1953 a už v r. 1951 postupne dovhádzali pásové stroje ako významné pomoc-

né stroje do rady.

S TS navštívili poľnohospodárski odborníci a to r. 1956 z Poľskej ľud. republiky a v marci r. 1957 z Ukrajiny.

Objem výroby v poľnohospodárskych mechanizačných prácach oproti roku 1950 vzrástol sa takmer 5 násobne.

V roku 1950 postavená bola drevená kôlňa na nízke stroje, súčasne murovaná kôlňa na vysoké stroje. R 1951 postavená bola švabybavka a sociálna / administratívna budova. Súčasne so stavbami zariadená bola kanalizácia, vodovod a cesty ku STS, ktoré však podnes nie sú dokončené. R 1951 postavený bol malý sklad na pohonné hmoty. Na stavby vynaložené bolo 3, 482.000-Kčs na cesty, kanalizáciu a vodovod 434.000.- Kčs, spolu na nehnuteľnosti 3, 916.000.- Kčs.

Kultúrna práca. Vo školách:

V jedenásťročnej strednej škole:

Školskom roku 1955-56 pod vedením riaditeľa s. J. Olšáka a zástupcu riaditeľa s. Kamily Čermákovej, sbor mal 27 členov, 1 administratívneho úradníka, okrem toho 5 zamestnancov a DM 5 pracovníčok. Zapísaných bolo 808 žiakov, z ktorých maturitným skúškam podrobila sa 53 žiakov. S vyznamenaním prospelo 6 žiakov. Predsedami komisií boli Daniel Mika a Andrej Valent, učiteľ JSŠ v Malackách. Záverečným skúškam podrobila sa 76 žiakov, z nich s vyznamenaním prospelo 15. Z 830 žiakov na konci roka prospelo 86.8 %, neprospelo, polročne na opravnú skúšku odkázaných bolo 13 %.

Osemročná stredná škola.

OSŠ v školskom roku 1955-56 mala tried I. stupňa 8, II. stupňa 5., učiteľov I. stupňa 8, II. stupňa 8, žiakov I. stupňa 285, II. stupňa 114. Z prvých prospelo 97.1%, z druhých 89.8%. Zdravotný stav žiacva už na 4 prípady šarlachu bol dobrý. Všetkých 51 žiakov 8 tried na skúškach obsiahlo 1a ba 12 s. vyznamenaním. - Škola poriadala 8 slávností a 2 akadémie. Z učiteľov v masových organizáciách pracovali 6, v PO 2, v Svážarme 1, dvaja kove študovali 3, divadlá nacvičovať 1. Riaditeľom školy bol i v šamo roku s. Rudolf Hosťiak.

Poľnohospodárska majstrovská škola, odbor mechanizačný, v Holíči.

Pod vedením riaditeľa s. Františka Moravčíka vyučovalo na škole 6. učiteľov, z nich Martin Orgonník 1. XI. nastúpil prezenčnú vojenskú službu a 1. XII. učiteľ Svetozár Štefošek preložený bol na PUŠ Brunovce. Zmena sa stala i v osobe vychovávateľa, ktorým sa stal Jozef Kolian.

Z 39 žiakov zapísaných do I. triedy s vyznamenaním prospeli 2, neprospeli 5. V II. triede z 31. žiakov 2 boli vyznamenaní.

Mimoškolskú prácu konali s. riaditeľ Moravčík v MNV a MO-HSS, učiteľka Kraná a učiteľ Krč. prednášali na OS-P v Holíči a v Kopčanoch. Žiaci školy v jesenných prácach odpracovali 596 hodín na JRD v Čeľkam.

Škola ako mechanizačná zamerala sa na pomoc JRD pri oprave strojov vo voľnom čase.

V mesiaci októbri 1956 začala sa stavba nového žiackeho domova pre 360 žiakov.

Zdravotný stav žiakov škol po všetky roky dobrý.

Poľnohospodárska učňovská škola.

V učebnom obore v porovnaní s predchádzajúcim rokom nebolo žiadne zmeny. Počet žiakov stúpol na 146, ktorí za 75% boli z robotníckeho a 25% roľníckeho a iného pôvodu. Záverečným skúškam podrobila sa 109 učňov odchádzajúcich na pracoviská. Z týchto nepostúpili dvaja. V odbore kolár a kováč odchádzajú školu roku prvé absolventi.

Mimoškolská činnosť žiactva zamerala sa na úzkej škole zámku. Prvoradý bol návoz siete sa na vysadnie krávnikov okolo zámku. Nastrieľalo sa viac stýk s 720 v Trnovci pri stráve mechanizačných prostriedkov. Začalo sa s vystavbou cesty z mesta do zámku, ktorá vraca bola dokončená až v roku 1956. Vysadená bolo 390 topoľov v okolí zámku a to vo vnútorných a vo vonkajších valoch.

Materská škola. Jasle.

Materská škola budová od r. 1951 s. Zalou Tá-nikovou, odkázaná i s nadpočetným množstvom detí na jednu miestnosť, v r. 1953 otvorením 2. materskej školy bola rozšírená. Okolo 170 detí plne zamestnaných rodičov nachádzalo tu starostlivé zaopatrenie.

V detských jasliach od r. 1951 ako vedúca pracuje s. Brigita Lalinaková, ktorá má po boku 2 sestry-pestúnky, kuchárku, upratovačky a práčky, spolu 7 pracovníc. Detské jasle majú kapacitu pre 21 detí. Z počiatku bývalo ich iba 6-7, dnes až 36, takže jasle sú preplnené.

Miestna ľudová knižnica.

Návšteva knižnice ako zo strany dospelých čitateľov tak mnoviek zo strany mládeže z roka na rok stúpa. Tomu primerane vzrastá i knižný fond. V roku 1955 dosia-

bol 4.811 svázkov. 934 návštevovateľov knižnice pri 14.572 návštevách požičali si 20.327 svázkov, z nich 52 v ruskom originále a zaplatili 3.813.58 Kčs.— Napriek peknému vzrastu knižnica má i vážne nedostatky. Knižnica nemá dostatočný počet regálov na uloženie kníh, nemá písacieho stroja a iné. Odstrániť tieto nedostatky bola by povolaná knižničná rada, ktorá bude musieť pozmeniť svoje vyčkávacie stanovisko a vyvinúť veci odkladu netrpiace.

Iná kultúrna práca.

Pre prestavbu Katolíckeho domu v tomto roku všetka kultúrna činnosť prenáša sa zase do závodnej jedálne Ťažiarskych závodov. Miestna osvetová beseda uviedla hru „Hľadajú sa svorní" z prostredia družstevného života za réžie s. J. Blahu. ZK-Ťažiarskych závodov uviedol 5 div. hry a to: operetu „Vdovy viteľ" a hru „Zuby Podpoliansky". Hodonínski ochotníci zavítali k nám s hrou: „Lieta zaľúbaná" S jedným deväťdesiatym predstavením hosťoval v Holíči ZK-Slovenský hodvab zo Senice a 4 predstavenia uviedli profesionálny herci z Uh. Hradišťa.

V tomto roku nastúpili do súťaže krúžky ZK a to: spevácky, dychová hudba a tanečný orchester, ktorý postupuje do krajského kola, ako okresný víťaz. V krajskej súťaži, zadržaný v Holíči sa v Piešťanoch umiestnil sa spevácky krúžok na 3. mieste, dychovka na 4 mieste, tanečný orchester na I. mieste, takže stal sa víťazom bratislavského kraja. Do celokrajovej súťaže ľudových súborov zapojil sa aj pri Miestnej osvetovej besede vytvorený folklórový tanečný a spevácky súbor „Záhorák", pozostávajúci zo 40 členov a 8 hudobníkov pod vedením s. Jozefa Blahu. Na celokrajovej súťaži v Trenčíne súbor umiestil sa na I. mieste. Tanečný orchester nepostúpil. Súbor ako samostatná zložka zúčastnil sa na Spartakiáde v Prahe so výstupmi:

„Veselica krojovaných skupín" Ved. Spartakiadou v Prahe prevádzal estrádne vystúpenie v dome v záhrade pracujúcich. Po Spartakiade vystupoval v rámci estrádneho programu v obci Dubovec v rámci Medzinárodného družstevného dňa. Dňa 8. marca vystupoval na slávnosti Medzinárodného dňa žien v Količí. Za vykonateľné družstevníkov JRD v Kopčanoch usporiadal tam súbor estrádny program. Dobrá spolupráca ZK- Červárskych závodov s MOB prejavila sa dokázala sa menovite pri poriadaní spoločných oslav.

Prednášková činnosť bola zameraná pre pracujúcich závodu: o ochrane proti úrazom, liečivé prednášky týkajúce sa výroby atď. ZK- poriadal každú nedeľu tanečky s tancom v závodnej jedálni, aby tým odpútaná bola mládež od návštevy nočných podnikov v Hodoníne a bola jej daná príležitosť na príjemné a príjemné, solídne pobavenie v domácom prostredí, čo sa aj veľmi dobre osvedčilo.

Duchovná práca.

Rím kat. veriaci zapojili sa do akcie zveľaďovaniu a okrášľovaniu obce dôkladným obnovením zvonívajúceho svojho kostolíka. Duchovným správcom je od roku 19 do účinkujúci dekan František Pastor, po jeho boku stál v posledných rokoch kaplán Jozef Kľačko.

Farár miestneho evanj. cirk. zboru Peter Boor, od počiatku r. 1911 do 31. VIII. 1955 spravovanie najsi ev. cirk. zbor, uchádzal sa na odpočinok. Na jeho miesto vyvolený bol a 1. IX. 1955 nastúpil Pavol Krokus, farár v Košariskách - Príjemnom cirkevný zbor veľmi účelne opravil farskú budovu.

Práca sociálna.

Významná a hlavne sociálna práca sa koná v Krajskom očkovacom ústave, pôvodne ústavníci sú bratislavský kraj, poverenom zdravotnému odboru N.V. v Bratislave. Správcom ústavu je s. Martin Ludziš, účtovníkom Rudolf Paulúšak, domovníkom s. Šavara. V ústave najčí znovatrúne chorobami slúžnuté starci a starny, ktorým v rodinnom kruhu tak starostlivá opatera nemôže byť poskytnutá. V ústave opatruje 170 pacientov, v ich zdravie stará sa Dr. Vlka. Jednodenný náklad na jednoho pacienta činí asi 20.- Kčs.

Budova pôvodne zamýšľaného starobinca postavená bola v rokoch druhej svetovej vojny. O jej vostavenie pričinilo sa kuratórium starobinca pod predsedníctvom Dr A. Výskočila /členovia: Dr. Varvaš, Dr. Lovassy, M. Malík, P. Pavlačka a iní. Členovia i nečlenovia kuratória k vybudovaniu starobinca prispeli formankami, ručnou prácou i peňažitými darmi. Dary prišli i z cudziny, tak z Maďarska (podvojné) Rakúska a i. Šehelne v Hodoníne čiastočne darovali, čiastočne bolo vrátiť tehly. Do prevratu bola budova dohotovená, ex frantu utrpela značne škody, takže na jej dohotovenie obrátil sa asi 2,2 miliónov Kčs.

Ústav bol daný do prevádzky dňa 1.XII.1949, zpočiatku ako starobinec, napokon ako Krajský očkovací ústav.

Okresný detský domov vostavený bol z iniciatívy Povereníctva sociálnej starostlivosti nákladom výše 1 miliónov Kčs za verejnosti, do prevádzky odovzdaný v októbri 1949. V Domove

našlo zaopatrenie zpočiatku 70 chlapcov a dievčat. Prvou správkyňou Domova bola Margita Schillerová po nej Valéria Kulíšková, po tejto Alena Subalíková a napokon Valéria Špitálska. Terajším správcom je Štefan Janičák.

V Domove mládeže dnes zaopatrenie 60 chlapcov vo veku 10-15 rokov. Chovanci Domova majú svoje pracovňu, jedáleň, spálne i spoločenské miestnosti, takže v Domove cítia sa naozaj ako doma. Dojazdní chovanci na sviatky a v prázdninách i po celý vracajú sa do Domova, ktorý - ako dobrá matka - prichýlil ich do svojho náručia.

Správca má ku pomoci troch vychovávateľov, kuchárky, upratovačky a domovníka.

Telesná výchova, šport.

V odbore gymnastov za posledné roky treba vyzdvihnúť činnosť cvičiacich mužov, rekrutujúcich sa napospol zo žiakov poľnohospodárskej majstrovskej školy, ktorá - ako bola v mimoškolskej činnosti školy uvedené - zúčastnila sa Spartakiád až po celoslovenskú a celoštátnu v Žiline, na ktorej zúčastnilo sa 34 cvičiacich. Ich vedúci a cvičiteľ s. Ján Vaňa, vyznamenaný bol Výročným odznakom zdatnosti a odznakom „za úspechy v 1. celoštátnej Spartakiade." Bolo mu udelené aj čestné uznanie Krajského výboru Sokola.

Prvej celoštátnej Spartakiády zúčastnili sa aj holičské ženy. Na aby sa tak mohlo stať s. Helena Masárová so s. Jiřinou Chodurovou zvrbili veľký nábor žien vo všetkých závodoch, na každom kroku volajúc a zvadžujúc ženy a dievčatá do cvičenia. Spoločným úsilím získali bolo

do 40 žien. Aby mohli verejne vystúpiť bolo treba dať sa do pravidelného cvičenia, čo vzhľadom na celodenné zamestnanie cvičiacich mohla sa konať len vo večerných skorých ranných hodinách.

Jednaka sa vdalami veľkých úspechov, zúčastnila sa Okresnej Spartakiady v Skalici, Krajskej v Bratislave a Celoštátnej v Prahe 24 cvičiacich členiek Ižene.

Za prácu, ktorú vedúca Helena Masárová pre I. Celoštátnu Spartakiadu vykonala, bola táto odmenená udelením odznaku „Za zásluhy dobrovoľnej športovej organizácie Sokol", odznakom „Za úspešný I. Celoštátnej Spartakiady" a Čestným odznakom vlastnosti. (zlatým.)

Keď aj táto práca spojená bola s veľkými ťažkosťami a mnohé prekážky kládli sa jej v cestu, i tu pri cvičiacich i jejich vedúcej sa dokazalo, že „pevné vôli touhe úsilného, nezvratného srdce žiadosti, páda dáva nebo dojíť cíle" (Kollár: „Slávy dcéra").

Pre odbor futbalový bol rok 1955 jedným z najbohatších zvykov na priateľské zápasy dôležitejšieho rázu. Tvorím takýmto zápasom bolo priateľské stretnutie na ihrisku v Holiči s účastníkom MR (majstrovstva republiky), Spartakom Praha Sokolova dňa 4. IV. 1955, v ktorej domuce mužstva prehrala v pomere 6:1. Jednaka bol to zápas výborný úrovne. Ďalším takýmto zápasom bolo priateľské stretnutie domáceho mužstva dňa 19. IV. 1955 so Spartakom V.S.S. (Východoslovenských strojární Košice) v Ižorom po peknom výkone naše mužstvo celkom zaslúžene zvíťazilo v pomere 1:0. Z priateľských stretnutí v r. 1955

Spomenúť zaslúhuje víťazstvo Ženy Ilaľč na turnaji v Hodoníne na dňoch 3-4. VIII. 1955 na letných múrových stávnostiach, ktoré poriadal OV SČSP. Za víťazstvo turnaja obdržala mužstvo krásny brúsený pohár. Vo dňoch 9-10. VII. 1955 zúčastnila sa víťazom Ženy Ilaľč tiež pohárovéha turnaja v Holíči.

Spomenúť treba ešte, že v roku 1955 Ženy Ilaľč stala sa víťazom krajskej súťaže a postúpila do najvyššej súťaže v rámci Bratislavského kraja.

Oddiel hokeja odohrał v zimnej sezone 1954/55 na vlastnom ihrisku niekoľko priateľských zápasov. Za pas so susednou Skalicou sa skončił výsledkom 5:5 v zápase s Hodonínom, Pohořelcom, Strínkom a Jakubovom Žohor ilaľčské mužstvo zvíťazilo, napríklad tomu však v zápase s Bánikom Hodonín, Ženy Skalica, Bojničany a Ženy (na vlastnom ihrisku) zvíťazilo.

V hokejových skelnutiach sa vyznamenali nasledujúci členovia: Fr. Sasinek, Milan Šebanina, Ivan Jaborník, Jozef a Alojz Marenčík, M. Sirný, M. Tušina, Milan Jabarník, Mir. Záleśník, Mir. Macek. (II.) Dušan Srnec, Ernest Korčák, Pavol Nosek, Otto Skaličík, Bruno Balog, Miroslav Pikorňa, Jozef Polčí, Martin Serżeň, Ladislav Jankovič a Milan Julen.

Činnosť jazdeckého odboru T. J. Iskra, v r. 1955 nebola tak bohatá ako v predchádzajúcom roku. Jazdci odboru zúčastnili sa 6 rôznych dní, medzi nimi i Medzinárodného mítingu v Kardubiciach. Z 23 štartov jazdci získali 3 prvé, 4 druhé, 3 tretie a 4 štvrté miesta, takže 14 behov zostalo nevmiestených. Prvé a druhé miesta získali jazdci Smaženka M. a Bystrický M., druhé a tretie Kapant Ivan a Slavík Štefan, Ivan Kapant

zúčastnil sa na Medzinárodnom meetingu v Pardubiciach. Za zranenie dvoch najlepších kaní, bola účasť členov odboru na dostihoch sklamaná. Pokalovú prípravu jazdcov v tomto roku svedomite viedol tréner Mališek. Čisty majetok odboru, po odpočítaní 68.630.- Kčs tvorby činí 53.080.- Kčs.

V **letectvom** športe prevádzanom v rámci Svazarmu nastala zmena v osobe náčelníka, nakoľko po R. Herzkovi, ktorý vzdáva sa funkcie, prichádza nový náčelník od armády. Tento zastáva za funkcii náčelníka až do r. 1957., kedy z letiška ukončí dvaja členovia z Dolných Bojanovíc (okres Hodonín) za hranice, do Rakúska.

Od r. 1953 až do r. 1957 o rozvoj leteckého športu v Holiči najviac sa zasluhili Milan Gregor, Jaromír Kuchárek, Drahoslav Nosek a Alojz Petrovič.

Cyklistické družstvo po víťaznej preteku v r. 1955 zásluhou holičského predsedu Jaroslava Barboša, účastnilo sa pretekov „Majstrovstva Slovenska", kde aj v súťaži jednotlivcov umiestnenia sa mu nedostalo.-

Na čele jednotlivých odborov stáli nasledujúci vedúci činitelia: predsedom futbalového odboru bol s. Anton Kučera, tajomníkom s. Fabian Kožík.

Predsedom jazdeckého odboru bol s. František Škovránek, pokladníkom s. Jaromír Pekárna a hospodárom s. Adolf Weiss. Tajomníkom Kožík Viktor

Predsedom hokejového odboru bol s. Miroslav Sirný.

Opravy, doplňky.

Rok „1956"

Žačiatok roku 1956.

Udalosti vo svete.

Keď na konci roku pozeráme naspäť na veci v ňom prekonané, je žiaduce, aby sme si uvedomili, že vtiahnuté dôba niaka nebola by sme sa nadali, že také zvlášť významné udalosti v živote medzinárodnom, ktoré žiadostivo očakávali sa v našom bezprostrednom susedstve, skrývajú vo svojom lone.

Od 23 októbra do 4 novembra susedné Maďarsko zmietané bolo krvavou vojnou ničiacou a vraždiacou kontrarevolúciou. Cieľom kontrarevolúcie, vedenej grófom Esterházym, knieža Lávenstejnom a ímmi za súhlasu kardinála Mindszentyho, bolo: zvrhnúť ľudovú demokraciu a nastoliť vládu kapitalizmu. Účinnému úsiliu myšlienke socializmu oddaného jadra obyvateľstva, za občianskej a oprávnenej vojny ii jednotiek Zväzu sovietskych socialistických republík bola čo čakovať, že bolšia dejín ani z Maďarska nepodarilo sa zvrátiť naspäť a že výdobytky socializmu — ovoce to úporného úsilia pracujúcich robotníkov, roľníkov a inteligencie — za cenu nesmiernych obetí, bola zachránené.

Obyvateľia našej vlasti s napnutou pozornosťou sledovali, smie vývin udalostí v susednom Maďarsku. Pevne zomknutí v jednotnej šík vôkol národného frontu s mravným rozhorčením odsudzovali sme výjavy kontrarevolúcie v Maďarsku, čomu dali sme v našej vlasti výraz tým, že kontrarevolúciou postihnutému obyvateľstvu poskytnutá bola pomoc a to v peniazoch, v prírodninách, v liekoch, v textíliách i v stavebnom materiáli atď. Peňažné zbierka prevedená v našej obci vyniesla Kčs 28.706.28.

Temer súčasne s kontrarevolúciou v Maďarsku, prišlo dňom 29. októbra prebiehala i neľudská agresia Izraela, Veľkej Británie a Francúzska proti Egyptu, pre znárodnenie Suezského prieplavu, nachádzajúceho sa na území Egypta. Len pre opätovnom, rázom zakročení OSN zastavená bola paľba. Veľká Británia i Francúzsko stratili svoje vojská, loďstvo i letectvo, ktoré narobili miliónové škody na majetkoch a nenahraditeľné škody na ľudských životoch najmä v Port Saide a v Káhire sa svojím zásahom spôsobili, že Suez stál sa na dlhší čas nepoužiteľným vo plavbe.

Dňa 29. novembra bola úradne oznámené a dňa 3. decembra uskutočnené v poradie šieste zníženie cien spotrebného tovaru. Týmto znížením nielen že spotrebiteľia ušetrili a ušetria za rok viac miliónové obnosy ale tomu zodpovedne bude sa môcť zvyšovať životná úroveň obyvateľstva pre každej stránke.

Už i pre tieto kladné výsledky spoločne vykonaného pracovného úsilia naučili sme sa vážiť si každý dar pokoja, v ňom s prospechom mohli sme konať budovateľskú prácu svojho povolania a spoločnými silami prospešne sa pričiniť k budovaniu socializmu v drahej našej vlasti.

Ako, za akých podmienok a s akými výsledkami prebiehala naše práce v našom meste v roku 1956?

Práca MNV a Rady MNV.

Práca bola bola všestranná, rozprestierajúca sa na všetky odvetvia, spadajúce pod jej správu. A čo je hlavná vec: na zasadnutiach Rady MNV nebolo vynášané len uznesenia, nerobili sa len plány, ale prizerala sa k tomu, aby uznesenia a plány sa vy-

Temer súčasne súčasne s kontrarevolúciou v Maďarsku, počnúc dňom 29. októbra prebiehala i mimoriadna agresia Izraela, Veľkej Británie a Francúzska proti Egyptu, pre znárodnenie Suezského prieplavu, nachodiaceho sa na území Egypta. Len pre spätosnom, rámcom zákerného USA zaslepená bola snaha, Veľká Británia i Francúzsko sľubili svoje vojská, lodstvo i lietectvo, ktoré napáchali miliónové škody na majetkoch a nenahraditeľné škody na ľudských životoch najmä v Port Said-e a v Kairu a svojimi zásahom spôsobili, že Suez stal sa na dlhší čas nepoužiteľným pre plavbu.

Dňa 23. novembra bola úradne oznámená a dňa 3. decembra 1956 uskutočnené v poradí šieste zníženie cien spotrebného tovaru. Týmto znížením mieni že spotrebiteľia ušetria za rok viac miliónové obnosy, ale tomu zodpovedne bude sa môcť zase dvíhať životná úroveň obyvateľstva pa každý občanka.

Už i pre ľudí kladné výsledky spoločne vynuteného pracovného úsilia naučili sme si vážiť hodnoty dňa pokojaj v ňom s prospechom mohli sme konať budovateľské práce vojna povolania a spoločnými silami prispešne sa pričiniť k budovaniu socializmu v drahej našej vlasti.

Ako, za akých podmienok a s akými výsledkami prebiehali naše práce v našom meste v r. 1956.?

Práca MNV a Rady MNV.

Práca táto bola všestranná, rozprestierajúca sa na všetky pracovné odvetvia, spadajúce pod jej správu. A čo je hlavná vec: na zasadnutiach rady MNV nebolo vymýšľané len uzavretia, nerobili sa len plány, ale prizvalo sa k tomu, aby uzavretia a plány sa aj plnili, takže v tomto smere dosiahnuté bolo značných, všeobecne prospešných a chvalitebných výsledkov.

Investičná výstavba, zvelaďovanie a skrášľovanie obce

pokračovalo podľa plánu. Dokončenie a do užívania odovzdané bolo 12 bytových jednotiek, v rámci slávnostného polročného cvičenia do užitku odovzdaná bola nová požiarna zbrojnica, dokončená bola úprava námestia. Táto práca honorovaná bola uznaním v vyššieho miesta a odmenou v obnose 30.000.- Kčs. Počas roku pokračovalo sa k ďalším budovateľským prácam. Vybudovanie bolo plánu k detskému kúpalisku a uzavretie, zbývajúce priekopy na miestne komunikácie v sume 90.000.- Kčs. obrátiť na vybudovanie odpadového kanála z detského kúpaliska. Uzavretie bolo tiež v domčeku pre dozorcu kúpaliska postaviť jednoizbový byt. Ďalším z uchádzacov vydané bolo povolenia ku stavbe novych bytov a na dobývacom mieste pozdĺžne bolo opatrenia o priadelenie príslušnej podpory ku stavbe. Uzavretie bolo tiež postaviť autobusovú čakáreň na ceste do Hodonína.

V odbore priemyselnej výroby MNV postavil sa proti plánu návrhu premiestnenia prevádzarne na výrobu cukrovinek z Holíča do Skalice.

Taktiež zhodil sa MNV pred vyššími orgánmi proti návrhu ONV v Skalici: zrušiť 9. a 10. triedu jedenásťročnej strednej školy a zriadiť tieže v Skalici. Napokon uzavreté bolo pomenovať jedenásťročnú školu, školou Mirka Nešpora a taktiež postaviť pomník v našej obci nákladom okrúhle 500.000.- korún čsl.

Rada na svojich zasadaniach jednala o pridelení oslav na pamiatku pamätných dní a udalostí, tak udalosti februárovych, 11-ho výročia oslobodenia republiky čsl. slamovacie ročníkov tak pri pomníku padlých s/s predsedá Chadúrej, ale aj na verejnej manifestácii p. Šmellas. S príležitostným Výboru žien a najmä pričinením pracovníčky MNV J. Chadúrovej postarala sa o dôstojné zaviatenie Medzinárodného dňa žien, Mesiaca SČSP, postarala sa proti skrášleniu telovýchovnej činnosti, postarala sa o zaviatenie

osvetovej komisie a zrušila komisiu pre dôstojné pochovávanie zosnulých, zrušenie pohrebov pre občanov bez vyznania.

Zasadanie rady MNV počas roku konalo sa 48 krát, plénum MNV zasadalo 8. krát.

Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch.
Ľanárske závody n. p. v Holíči.

Závod založený 1. I. 1951 na čele s riaditeľom Lacinom, od roku 1952 Štefanom Bockom a hlavným inžinierom Pajbrayom, po ňom Jozefom Kvasničom, pokračoval vo vyrábaní ľanovej priadze z kúdele a bane. Ročný plán plnený bol na 100 - 102 %, takže ľanovej priadze vyrobilo sa za rok za nákladu deväťdesiat miliónov Kčs.

Koncom roku končilo sa adaptačné práce na Kultúrnom dome, ktorý sa slávnostne MNV odovzdal do majetku Ľanárskych závodov. Adaptačné práce financované ROH-om viedli sa pod dozorom správy Ľanárskych závodov a vyžiadali si nákladu 1,700.000.- Kčs. Zakúpilo sa na stavbu majú Ľan. závody i vystavbu sladovne, ktorý má slúžiť liečebným a športovým účelom v obci.

Závody 29. augusta, n. p. v Holíči.

V týchto závodoch zamestnaných 200 robotníkov je zamestnaných výrobou obuvi pre domácu potrebu, takzvaných „tatranič" a „mrazovič" posledných dva od 1. 8. 1956 a podobne aj papučiek. Plán výroby v celku plnený bol na 100 - 102 %. V budúcnosti výroba má stúpnuť o 75 %. Na čele podniku stojí Jan Hummel s dvoma majstrami, podnikový účtovník a mzdová účtovníčka s ďalšími pracovnými silami.

Slovenské pivovary, n. p. riaditeľstvo v Seredi.

Vedúcim závodu bol s. Jozef Maťas, vedúcim účtovníctvom s. Jozef Barborík vedúcim oddelenia práce a mzdy s. František Pilčík. Podnik zamestnával priemerne 260 robotníkov.

V závode dorábali sa perníky a sušienky v množstve denne do 100-120 q. Dochádzka robotníkov bývala dobrá, takisto dobrá bola aj pracovná morálka, takže pracovný plán plnený bol na 100-103%.

Práca v JRD.

Jednotné roľnícke družstvo v Holiči obhospodarovalo 460 ha ornej a 77 ha inej pôdy a to za priaznivých povetrnostných podmienok, takže všetky poľnohospodárske práce: jarné, žatevné i jesenné mohli byť načas a bez prekážky konané i skončené. Plodiny, zasiate okrúhle na 300 ha, vypadajú v priemere na ha: 23.93 q., cukrovka 221 q., kukurica 26.81 q. Pri dobrej dojivosti a iných priaznivých výsledkoch živočíšnej výroby povinné dodávky rastlinnej a živočíšnej výroby mali byť splnené v priemere na 114%. Finančný plán v hrubej prevýšený bol o 157.000.- Kčs, oproti tomu v nákladoch znížený bol o 84.000.- Kčs, čo svedčí o dobrom a úspešnom hospodárení v JRD, takže i nad plánované docielila sa o 1.- Kčs väčšia pracovná jednotka, v peniazoch 18.- Kčs a v prírodninách 5.30 kg. Na čele 121 členov početnejšieho JRD stál Miroslav Macháček, ako predseda, Ján Piha ako podpredseda, ktorí s 5 členmi správnej rady viedli a spravovali družstvo. Pokladníkom bol Michal Pihanič, účtovníkom Jozef Ovčička. V roku 1956 na 1 ha poľnohospodárskej pôdy bola dosiahnutá tržba vo výške 3.400.- Kčs, na 1 ha náklady činili 1.260.- Kčs, takže dosiahnutý bol na 1 ha čistý zisk v obnose 2.140.- Kčs.

Na 1 ha poľnohospodárskej pôdy vyžadovala sa 10 3.5 pracovných jednotiek.

Výsledky do isté miery, približujúce sa k výsledkom v JRD. sa zdokonávacím zariadením, kde dosiahli na 1 ha až 500 q cukrovej repy, 55 q kukurice a 34 q pšenice a kde čistý výnos z 1 ha vynášal vo 4.200.- Kčs.

Práca na štátnych majetkoch.

Štátne majetky /obhospodarovali 3.467 H. 90 ha ornej a 536.65 ha inej pôdy, pravda nielen v chotári kaličskom ale i v chotároch susedných, ku hlavnej správe v Kalči príčlenených. Ako ex lete mesiace dlhá trvajúce sucha malo neblahý vplyv na výnos cukrovky a kukurice. Obilniny zasiate na 1.203 ha vyniesli v priemere na ha 23 q, cukrovka, dovábaná na 310 ha priemerne na ha 191 q, kukurica na 143 ha priemerne 11 q. Rastlinná výroba splnená bola priemerne na 145%, živočíšna na 100% a vlna na 55%. Okrem toho odovzdané bolo 37 vagonov zeleniny a 21 vagonov ovocia. Objem hrubej výroby z 1 ha činil 1.299.- Kčs. objem hrubej výroby na jednotku zobalníka 19.249.- Kčs. Priemerná mesačná mzda jednotky zobalníka činila 976.- Kčs. Na čele správy stál Vendelín Mesko, vedúci výrobného oddelenia.

Práca v súkromnom sektore.

Súkromne hospodáriaci rolníci, obrábajúci ešte okrúhle 1560 ha t, 26.5% čiastku poľnohospodárskej pôdy v chotári, odvádzajúc povinné dodávky rastlinnej a živočíšnej výroby podľa možnosti plnili svoje povinnosti. Jednako na neplnenie povinných dodávok musela byť v rade MNV navrhnutá pokuta stanice väčších, povinností zanedbávajúcich rolníkov. Počas kampaní vyvinula bola agitácia pre získavanie rolníkov do JRD a získané boli 2 políčia. Pre skorý úmrtí väčší samostatne hospodáriaci rolníci nebolo vôbec splniť dodávku cukrovej repy - preto aj zdržávajú sa pestovať ju v predpísanom množstve.

Počas žatvy a mlatby s porušením poľnohospodárskych opatrení poverený kol. s. Jaroslav Šutliak, veliteľ poľnohospodárskej brany.

Po dokončených poľných prácach i naši priroodzenia, členovia poľnohospodárskeho spoločenstva prišli na svoje a výdatnou mierou prispeli k zásobovaniu obyvateľstva zverinou.

Z odstrelených 520 zajacov, 92 jarabíc a 12 bažantov na verejné zásobovanie odovzdané bolo 440 zajacov, 72 jarabíc, 30 zajacov a bažantov bolo na záchranné akcie počas kŕdľov chorobu obyvateľstva v susedných, bolševizovaných Maďarsku.

Príjem spoločnosti činil 7.303.70 Kčs, výdavok 5.216.- Kčs, hotovosť koncom roku 2.087.70 Kčs.-

Kultúrna práca. Vo školách:

V jedenásťročnej strednej škole:

Z učiteľského zboru ZSS, stojaceho pod správou riaditeľa s. Oršáka a zástupcu riaditeľa s. Čermákovej behom roku odišli: Štefánia Čobanová na OSŠ v Uniníe, Marcela Žvachová na OSŠ v Holiči, Leonard Zálešák na štúdium na VŠ, Štefan Havelka na OSŠ v Uniníe, Olga Zálešaková do OM na ZSS, Štefan Masár v Miláne. Prišli: Stanislav Lašák z OSŠ v Holiči, Anna Petrášová z OSŠ v Kopčanoch, Jozefa Dvořáčková z OSŠ v Radošovciach, Mária Slezáková a Anna Kavická, absolventky PŠ v Skalici, Ľudmila Vojtášová a Anna Kočí z OSŠ v Holiči.

Školu v šk. roku 1955/56 navštevovalo 831, v r. 1956/57 853 žiakov. Z tých prvých prospelo 751 (90.4%), neprospelo alebo nebola klasifikovaných 80 (9.6%). Zdravotný stav žiactva, až na ojedinelé prípady šarlachu, angíny a infekčnej žltačky, bol dobrý.

Maturitným skúškam v r. 1956 podrobila sa 28 chlapcov a 26 dievčat. Prospelo veľkými 54, s vyznamenaním 6. Záverečnú skúšku v 8 ročníku školy za zapísaných 82 žiakov vykonalo s prospechom 75, z toho s vyznamenaním 15, na skúške nebol papušteí 7.

Školu behom školského roku navštívili: vedúci šk. odboru rady NV s. Stibr, krajský školský inšpektori Šikerle a Hubeľ, okr. školskí inšpektori Vojtech Knaizel a Vinc. Polesňák, vedúci ŠOR ONV Milan Celerý, vedúci OPS Jozef Halák, pracovník PSK Alfonz Svobyľ, predseda ONV Pavol Kvaltín, pracovníci OV KSS s. Havlík,

s. Buchla, a Gustáv Oliva, pracovníci KV OSZŠ s. Ladislav Mayling a Elena Vižňanská, pracovník ústavu pre ďalšie štúdium učiteľov v Bratislave: Dr. Branislav Ľichardus.

Žiactvo a učiteľstvo zúčastnilo sa oslavy 1. a 9. mája v Skalici a v Holíči, škola pripadala akcie zúčastnila sa slávnosti februarového víťazstva, MDŽ, dňa učiteľov, 86 výročia narodenín V. I. Lenina, spartakiáde v Holíči i okresnej v Skalici, MDD, výročia Slov. nár. povstania, dňa čsl. armády, 39. výročia veľkej októbrovej revolúcie, medzinárodného dňa študentstva, 60. výročia narodenia prezidenta Č.S.R., Klementa Gottwalda, pripadala akcia deda Mráza.

Členovia učiteľského zboru okrem návštiev v rodinách žiakov zúčastňovali sa predmaškarovej činnosti, i prednáškami do miestneho rozhlasu, prácou v ňa i ako vedúci funkcionári v rôznych masových organizáciach ako ROH, SČSP, ČSM, akcií, brali účasť na príprave programov na verejné oslavy na spartakiáde a na športové hry mládeže o Ziacsku.

Práca v Osemročnej strednej škole.

Na čele 15 členného učiteľského zboru OSŠ, z ktorého behom roku 1956 odišli: Eva Marková, Viera Jojáková a František Lašák a prišli: Mária Čembová, Mária Langrová a Pavol Hehlík, stál sa riaditeľ Rudolf Hosliak a jeho zástupca Ako Guláš.

Školu v školskom roku 1956/56 a 1956/57 navštevovalo priemerne 445 žiakov, z ktorých nepropadlo len 7.3%. Zdravotný stav žiactva až na 11 prípadov šarlachu a 160 ochorení na infekčnú žltačku bol dobrý, takže nepriaznivosť pre chorobu činila len 5.7%. K záverečným skúškam 8mych tried pripustených bolo 53 žiakov, nepripustený bol 1. Prospelo 40, s vyznamenaním 11, neprospeli 2.

Školu navštívili: okresný a krajský školský inšpektor. Škola poriadala 18 školských slávností a prispela do programu 9 verejných osláv 40 bodmi programu, požiarne 21 samostatnými vystúpeniami.
Členovia učiteľského zboru absolvovali 276 návštev v rodinách žiakov, vykonali 6 prednášok, mali 3 samostatné podujatia u patróna školy (závody 29. augusta) a zúčastnili sa poriadania verejných osláv.

V poľnohospodárskej majstrovskej škole (odbor mechanizačný).

Na škole pod vedením riaditeľa školy F. Moravčíka účinkovalo 5 učiteľov a 1 vychovávateľ. Behom roku zo služieb školy odišiel Svetozár Štefíček, učiteľ, v auguste nastúpil ako vychovávateľ Jozef Kolian.
Školu navštevovalo vo 2 ročníkoch 60 žiakov, z ktorých nepospelo len 5 žiakov v 1. ročníku. Na záverečných skúškach prospelo všetkých 31 žiakov II. ročníka, z nich s vyznamenaním prospelo 3.
Školské slávnosti usporiadané boli na zahájenie a zakončenie školského roku, z príležitosti výročia VOSR, februárových udalostí a iné.
Učitelia sa zúčastnili mimoškolskej práce prednáškami v JRD a DSP ako vedúci spevokolu, krúžku v ČSM, technického krúžku pri výrobe učebných pomôcok, atď.

V poľnohospodárskej učňovskej škole.

Riaditeľom školy v školskom roku 1955/56 bol s. Milan Bočan, pedagogickým zástupcom riaditeľa Ako Kiška. Z učiteľského zboru odišiel František Jurička, k dosiaľ nastúpili 4 noví učitelia

a to Pavol Duffek, Ľudovít Jakubovič a Ladislav Mikola. Pri učilištkom sbore pod vedením Karla Kováča, vedúceho odborného výcviku vyučovalo 7 inštruktorov.

V školskom roku 1955/56 školu navštevovalo 144 žiakov, v školskom roku 1956/57 205 žiakov. Záverečné skúšky v r. 1956 skladalo 60, vo februári 1957 46 absolventov. Učni sú ubytovaní v internáte, kde po telesnej stránke dobre je o nich postarané, takže priberajú na váhe za rok 4-5 kg.

Škola slávnostne zahájila a zakončila školský rok, pripomenula si pamiatku februárových udalostí, zasvätila sviatok práce a iné.

Učilelia zapojili sa do mimoškolskej práce v osvetovej besede, v ROH, v STO Sokol, v akcii náboru do JRD a pomáhajú pri úprave okolia školy.

Škôlky a jasle.

Aby v domácnostiach obidvaja pilne zamestnaných rodičov bilo na svojom pracovisku pokojne venovať sa môžu svojim prácam o výchove školou nepovinných detí postarané bolo do dvoch škôlkach. Prvú, dojčiacu pod vedením riaditeľky Zlaty Pánikovej a učiteliek Boženy Lieskovej a Anny Bačovej navštevovalo 110, druhú spravovanú uč. Annou Tulákovou 42 dietok.

V jasliach, stojacich pod správou vychovávateľky Brigity Lalinákovej nachádzalo cez deň úplné a starostlivé opatrenie 36 nemluvniat.

Miestna ľudová knižnica.

Obraz o kultúrnej činnosti nebol by úplný, keby nepojali sme ďalej do aj osvetovú prácu konanú v MĽK, nachodiacej sa v budove r. kat. fary, slojacej pod vedením profesionálneho knihovníka Arnolda Steinera.

Knižnica vlastní 5 950 svázkov kníh, z toho 1 823 svázkov odborných a iných naučných a 4 127 svázkov beletrie, poťažne literatúry pre mládež.

V roku 1956 pribudlo 1 433 svázkov.

Knižnicu používalo 1 185 čitateľov, z toho 540 z radov mládeže do 14 rokov, ktorí pri 18 513 návštevách čitárne vypožičali si dovedna 28 260 kníh, a to 1 990 svázkov naučnej, 12 211 svázkov krásnej literatúry a 14 069 kníh pre mládež, takže na jedného čitateľa padne 12 a na jedného obyvateľa 4.7 požičiek. Užívateľia MĽK za užívanie knižnice zaplatili 4 987 Kčs.

S knižnicou je spojená aj čitáreň, do ktorej dochádza 25 časopisov a ktorá mala 882 návštevníkov.

Behom roku zadržané bolo 6 desiatok besiedok, 13 výstav kníh, 25 prelácií v miestnom rozhlase, vynesených bolo 13 nástenieck a podniknuté bolo 12 iných akcií, čo všetko poslúžilo k pekným výsledkom, dosiahnutým v osvetovej činnosti v MĽK, ktorá takto v celokrajinskom meradle dostala sa na 11. miesto a v nej dva ja aktivisti z radov mládeže, zapojení do súťaže odmenení boli poverníctvom kultúry.

Veľmi by bolo žiaduce zadovážiť pre čitáreň osobitnú miestnosť.

Duchovná práca. Bohoslužobný život.

Obidve kresťanské cirkvi, rím. kalolícka a evanj. aug. vyzn., ku ktorým drvivá väčšina obyvateľstva sa prizná va, mohli bez prekážky pokračovať vo svojej duchovno-vzdelávateľnej práci a tak konať svoje poslanie. Podrobné záznamy o ich práci nachodia sa v kronikách obidvoch cirkví. Poznamenať sluší, že podľa zákona cintoríny, stojace dovtiaľ pod správou jednotlivých konfesií, zpod správy cirkvi prešli do správy obcí, poťažne obecných komunálnych podnikov. Ešte pred prevzatím cintorínov na evanj. cintorínne sa nachodiaca umrlčia komora s výdatnou finančnou podporou obce rozšírená, poťažne prestavená bola na primeranú cintorínovú kaplnku.

Iné kultúrne podujatia.

Ku stému výročiu úmrtia Ľudovíta Štúra dňa 25. marca zadržaná bola pietna spomienková slávnosť. O Ľudovítovi Štúrovi a jeho životnom diele prednášal P. Bodor. Pietna spomienka spestrená bola hudobnými, spevnými a tanečnými číslami žiakov OSŠ pod vedením a za spoluúčinkovania s. Josefa Blahu a jeho synov.

Divadelné predstavenie poriadali: ZK Závarských závodov za režie s. Bedricka Pekerku predviedol hru Bylliakova žena od F. Urbánka, Figliari spod Oslany a operetku Divá Bára za spolupráce MO ČSL – Hasičský spolok vystúpili divadelné súbory, nasledujúcimi hrami: OSŠ Skalica s hrou Zaklia-

v hale divadelný krúžok Gbely, s hrou J. Holléhy: Gilo Šebechlebský, Krajské divadlo v Nitre s Palárikovým Antonom, Odborárske združenie pri občinkoch, ZK Cena v Hodoníne s Goldoniho hrou: Škarlinove šibalstvá, Slovácke divadlo v Uh. Hradišti so Shakespearovým Snom noci Svätojánskej, Chirurgom Kalonom Kučerom a Kalinovým hájom.

V - SČSP po dozrazy poriadal Miestne mierové slávnosti v Žahrade pracujúcich, pri ktorých vystupovali súbor Běla slavan a súbor z Dušník, na Morave.

Kultúrny kolektív Slov. Čičmáry poriadal dňa 26. decembra „Veselú estrádu" a behom roku previedol „Dožinkové pásmo" nielen v mieste, ale aj i v Kopčanoch a v Priebrži.

Práca telovýchovná.

Táto práca, konaná dosiaľ, rozhodne vo väčšine telovýchovných organizáciách a športových spolkoch, zjednotená a jednotne upravená bola v Telovýchovnej jednote Iskra, stojacej pod vedením Štefana Čička, predsedu a Štefana Kožíka, tajomníka.

Zo 6 odborov Telovýchovnej jednoty v roku 1936 najvynikajúcejšiek, výsledkov dosiahol futbalový odbor. Predsedom odboru bol Anton Kučera. Odbor mal 4 družstvá: jedno v I. a tiede, jedno v II. triede a dva dorasty.

Pozoruhodný úspech docielilo mužstvo I., keď vo svojej súťaži umiestnilo sa na 4 mieste. Behom roku zohralo aj niekoľko hodnotných stretnutí. Tak zvíťazilo nad ligovým mužstvom „Baník" Hlubina v pomere 4:2. Hralo sa: o Pohár župana Jaroša v Hodoníne, o Pohár župana Jaroša v Skalici a v Holíči, o 10

vždy za silnej konkurencie.

Okrem toho zohralo mužstvo 1. dve medzinárodné stretnutia a to v Holíči proti Vörös Lobogó Sorlex, nad ktorým zvíťazil Holíč v pomere 3:2 a jedno stretnutie pre práve vo výstavbe sa nachádzajúce v tesnej hre zohralo mužstvo 1. na futbalovom ihrisku v Rodonínu proti Vasas Győr, nad ktorým Holíč po vyrovnávajúcej hre svojho mužstva zvíťazil 3:1. Tento zápas zapôsobil iste lepším dojmom na účastníkov medzi nimi z Holíča, ale i z Rodonína.

O dokončenie výstavby štadiónu staral sa za tým účelom zriadený odbor, na čele ktorého stál Marek Havel.

Oddiel gymnastov, vyznamenavších sa na celoštátnej spartakiáde v r. 1955 cvičil v počte 64 mužov pod vedením náčelníka Jána Vaňu, po ňom Milana Vaňu a 38 žien pod vedením náčelníčky Heleny Masárovej, vyznamenanej na spartakiáde ľudí za zásluhy. Ženy i v roku 1956 zúčastnili sa okresnej spartakiády v Skalici, no v cvičení mužov nastalo isté ochabnutie.

Jazdecký odbor pod vedením Františka Škovránka, majúci za sebou rad zdarilých podujatí, v našom meste poriadaných doslihov, pripravoval sa k ďalším podnikom aby tak v nastávajúcom roku dôstojne zavŕšil 40 výročie trvania Sokola Športu v Holíči, pestovateľského duchu tejto, za R.U.K. trvajúcou dobu, vedomostnou equitačnou školou poriadanými dostihmi.

Odbor hokeja stojací pod vedením s. Miroslava Ženého, pozostávajúci okrúhle z 20 činných členov, v r. 1956 obmedzoval sa na domáce cvičenia. Zápasy s inoklannými mužstvami nepoužadali ani k zápasom na inoklannych ihriskách domáce mužstvo nevychádzalo.

Odbor stolného tenisu, klonj riedol s. Štefan Šebesta dosiaľ bohužiaľ nemal miestnosti, v ktorej by bolo advelovie športu, mohlo byť prevádzané. Akonáhle bude táto prekážka odstránená, odbor bude sa môcť vykázať ajzod. povedajúcou činnosťou.

Odbor cyklistov, pozostávajúci z jedného 6 členného družstva, vedúcim ktorého bol s. Gregor Milan, zúčastnil sa viacerých podnikov Cyklistických pretekov v Hodoníne, v Klobúkach a v Bratislave s úspechom zúčastnili sa s. Gregor Oldrich, Barboš Jaroslav a Barbas Jozef.

V rámci Svázarmu prevádzal sa i letecký šport. Mladí ľudia v hojnom počte (cca 50) zúčastnovali sa výchovy v lietaní. Učebnými lietania boli s. Gregor Milan, Nosek Drahoslav a Cikrovič Alojz. Ich prácu usmerňoval Jaroslav Kuchárek. - Jedno 6 členné družstvo vyslané bolo na krajské letecké preteky do Bratislavy. Z družstva vyznamenaná bola jed. na členka, ktorá postúpila do celoštátneho preteku.

Prácu parašutistov vedie a usmerňuje Jaroslav Fagan.

Uvedeným spôsobom Telovýchovná jed.

nola športovou a telovýchovou výchovou dorastu a takou ísť činnosťou dospelých členov, učiniť všetko, čo učiniť mohla a čo učiniť mala, aby tak v mladej nastúpivšej majúcej generácii ako v širšom sektore pracujúcich prebýval a utužoval sa v zdravom tele zdravý duch, aby tak i po stránke fyzickej vyspelej, rovnako dobre pripravení s chuťou mohli pristúpiť a pribrať sa k zdolaniu úloh, ktoré ich očakávajú v budovaní socializmu v drahej našej vlasti!

Rôzne doplnky a opravy.

1957.

Rok 1957 priniesol nečakaný smútok všetkým národom
šíry vlasti našej republiky československej, keď po mne
dlhom chorľavení v kľúčom podľa rozhlasom podá-
vaných správ lekárov nastávalo už trvalý obrat k
lepšiemu dňa 13.11. v rannných hodinách zomrel
prezident republiky československej

Antonín Zápotocký,

ktorý začiatkom veku starší – narodil sa 19.III.1884
– ako jeho predchodca, Klement Gottwald, po jeho
smrti, 14.III.1953, stal sa prezidentom a ako taký
za pohnutá roka múdro, prezieravo a obozretne
viedol a spravoval našu vlasť, majúc na zreteli predovšetkým ničím nerušenú výstavbu socializmu

Od 13. do 18. novembra, odo dňa smrti
do dňa pohrebu i naše mesto dalo výraz svojho
smútku vyvesením smútočných praporov na budo-
vách NV, úradov, škôl, národných podnikov, roz-
žiarom veľkých ohňov na námestí republiky pred
pomníkom padlých, vystavením busty zosnulé-
ho prezidenta a najmä smútočnou slávnosťou, ko-
nanou v deň a hodinu pohrebu vo veľkej dvora-
ne Kultúrneho domu.

Na čiernym súknom zahalenom javisku
veľkej dvorany Kultúrneho domu pred vencami,
kyticami a kvetmi obklopeným obrazom veľ-
kého mŕtveho v deň pohrebu a v deň pred
pohrebom stála čestná stráž, zakiaľ na vy-
ložených smútočných hárkoch zapisovali sa
návštevníci, prišli vzdať hold a úctu pamiat-
ke zosnulého. V čestnej stráži, pozostávajúcej z 8-8
členov v deň pohrebu pravidelne, zamieňali sa

dvoja členovia MNV, poťažne NSS, NF, alebo úradov, podnikov a závodov, dvoja zväzáci, členovia ČSM a dvoja pionieri. Odovzdaním venca uctili pamiatku zosnulého prezidenta MNV, ŠM, JRD, závody, podniky, riaditeľstvá a učiteľia miestnych škôl, úrady a korporácie.

Prípravy k miestnej smútočnej slávnosti vzala na starosti komisia, v ktorej pod predsedníctvom s. Martina Pavelku potrebné opatrenia porobili nasledujúci členovia: s. Kyjka, Cilery, Kallenbachová, Žimbová a J. Chodúrová. Smútočná tryzna konala sa v hodinu pohrebu vo veľkej, do posledného miesta smútiacim obecenstvom naplnenej dvorane Kultúrneho domu. Dvorana primerane upravil a smútočne vyzdobil s. Ignác Michalovič. Tryzna konala sa za účasti členov MV, úbor KSJ, zástupcov úradov, učiteľov podnikov, JRD, ŠM a ď. Smútočnú slávnosť zahájil predseda miestnej organizácie KSS s. Martin Pavelka, ktorý pohnutými slovami poukázal na stratu, ktorú utrpením naša vlasť odchodom druhého robotníckeho prezidenta republiky s. Antonína Zápotockého do večnosti, v ktorom uctávame štátnika, politika, spisovateľa, vzácnych kvalít. Poukázal na jeho životné dielo, ktorého pokračovateľmi máme za stať my, občania. Po prejave s. predsedu MO KSS smútočné zhromaždenie v naprostom tichu rozhodlo sa do vyprevadenia priebehu pohrebu prezidenta, vysielaného z Prahy a vypočulo smútočné prejavy predsedu vlády Viliama Širokého, tiež predsedu MV KSČ s. Antonína Novotného, poslom predsedu prezídia Najvyššieho sovietu ZSSR K. J. Vorošilova a predsedu štátnej rady Poľskej republiky Alexandra Zawadského.

Po vypočutí vysielania v zriadenom sa sprievode priniesené vence boli odnesené a položené ku pomníku padlých na námestí, kde s. M. Pavelka, predseda MO KSS, smútočné zhromaždenie, podákujúc prítomným za účasť, zakončil.

Na pohrebe v Prahe MNV zastupoval zadom MNV tam vyslaný delegovaný člen MNV s. Milan Holeček.

V nasledujúci deň po pohrebe prezidenta Antonína Zápotockého, dňa 13. novembra 1957, v slávnostnej schôdzi Národného zhromaždenia, zadržanej v historickej Vladislavovskej sále Pražského hradu za prezidenta republiky jednomyseľne vyvolený bol súdruh

Antonín Novotný,

prvý tajomník ÚSS ČSL republiky, narodený 10. decembra 1904 v Lebňanoch pri Prahe, ktorý v najlepších rokoch, v plnej sile a čerstvosti stáva sa prezidentom. Z jeho životopisu, zaznamenaného na stránkach histórie nášho národa a našej vlasti, tu vynímame len, že keď do novembra 1937 do septembrovej mobilizácie 1938 vyslaný bol do Hodonína ako krajský sekretár strany a pracuje tam súčasne ako vedúci redaktor krajských stranických novín: za tento čas svojho pobytu v Hodoníne iste mal príležitosť navštíviť i naše mesto.

Čo sa dialo vôkol nás vo svete

Uviesť chceme predovšetkým udalosti v našom bezprostrednom susedstve, na pokon kdekoľvek inde sa odohrávajúce, ale i nás sa bezprostredne týkajúce.

2. februára 1937 zásahom ministra

mieru susedného Rakúska, znemožnená bola činnosť sekretariátu Svetovej rady mieru vo Viedni. Takýto zákrok voči organizácii, majúcej na zreteli len dobro ľudstva celého sveta, v neutrálnom štáte nijako nemôže byť ospravedlnený.

Svetová rada mieru tohto roku zasadala Kolombe na Cejlone vo dňoch 11-16. VI., za účasti delegátov z 80 krajín sveta, ktorí všetci jednomyseľne žiadali odzbrojenie, na celej čiare a zastavenie skúšok s termonukleárnymi, jadrovými zbraňami. Československý Výbor obrancov mieru zastupoval Dr. h.c. Alexander Novák.

Vo dňoch 14-16. VI. zadržaná bola v Moskve porada krajín s komunistickým, robotníckym, sociálistickým zriadením, ktorá prijala komunistickou stranou SSSR a Čínou navrhnutú „Deklaráciu predstaviteľov komunistických a robotníckych strán socialistických krajín.“ V nasledujúcich dňoch, od 16. do 19. VI. ale zadržaná bola tamže porada 64 delegácií krajských strán. Výsledkom porady bolo schválenie „Manifestu mieru“, návrh ktorého predložila komunistická strana SSSR a Poľská zjednotená robotnícka strana.

Nielen u nás, ale i v susednom Rakúsku a v NSR prebiehali tohto roku, ako by sa do v Rakúsku dňa 5. mája, volba prezidenta a v NSR dňa 15. IX. voľby do snemu. V Rakúsku 10.000 — voličov väčšinou hlasov za prezidenta zvolený bol Dr. Schärf oproti Dr. Denkovi, kandidátovi reakčných strán.

Zaťal však v NSR strana kancelára Dr. Adenauera - Christlich Deutsche Union - získala 51% všetkých hlasov.

Vo dňoch 16-19. decembra zasadzala bola konferencia zástupcov krajín združených v NATO v Paríži, na ktorej pri hospodárskych a kultúrnych otázkach pokorolo sa hlavne o rozpočtových otázkach o umiestnovaní základní pre rakety a balistické strely v európskych štátoch, organizovaných v NATO.

Pred zasadaním konferencie NATO predsedal rady ministrov SSSR V. A. Bulganin obrátil sa s posolstvom na šéfov štátu USA, VSR, Veľkej Británie a Francie, na prezidenta Eisenhowera, kancelára Adenauera, ministra zahraničných vecí Mac Millana a prezidenta Gayarda, v ktorom navrhuje zastavenie pokusov s termonuklearnymi zbraňami a varuje každý štát pred zriaďovaním základní na svojom území, lebo už týmto činom berie na seba zodpovednosť za prípadné odvetné opatrenia.

V noci dňa 4. októbra bola vypustená v SSSR druhá umelá družica zeme, ktorá vo výške cca 1000 km za 5 dní obletela zem 53 krát, rýchlosťou 8 km za sekundu, takže 8 násobne prevyšuje rýchlosť mesiaca. Vo večerných hodinách dňa 26. októbra bola sovietska umelá družica po 18 hodine slobodným okom viditeľná i u nás, ak len nebola zamenená prevádzajúcou ju raketou.

Udalosťou medzinárodného významu stala sa návšteva sovietskych štátn-

nikov u nás vo dňoch 8-16.VII. Delegácia, vedená s. N.S. Chruščevom a A. N. Bulganinom, vydala sa na cestu 8.VII. a 9.VIII. bola privítaná v Čiernej n/Tisou. Hneď za ním navštívila Košice, Žilinu, Olomouc a 13.VII. Prahu. 15.VII. bola v Bratislave, 13.VII. prejazdom cez Kúty, kde - ako aj pri jej návrate v Bratislave - prítomné boli väčší občania z Holíča pod vedením s. tajomníka MNV M. Holčíka. Delegácia 16.VII. opustila Prahu lietadlom.

Hneď po odchode sovietskej delegácie, dňa 17.VII. navštívil republiku prezident Vietnamskej ľudovej republiky Ho-Či-Min, ktorý dňa 18.VII. zavítal do Bratislavy a ku štátnemu sviatku Poľskej ľudovej republiky, 22.VII. odišiel do Varšavy.

Štafeta mieru a priateľstva na svojej ceste krajinami Strednej a Východnej Európy dňa 27.VI. prebehla i našim mestom. Štafetu pred krajským ošetrovacím ústavom prijímal podpredseda MNV, s. Ján Belikán, odkiaľ spolu s pioniermi, žiačkami a najväčším počtom dospelých občanov ubiehala za štafetou na cestu k Senici.

Politický život v obci.

Najvýznamnejšou udalosťou politického života v obci malí sa stať a stali sa voľby do národných výborov na všetkých stupňoch, ktoré prevedené boli na celej čiare v mesiaci máji. O príprave volieb hovorila sa denne ulič i miestny rozhlas, poukazujúci na ďaleko siahajúci význam týchto

že, no starala sa o ňu najmä predvolebná komisia, ktorá už od 17. apríla, zvolávala občanov po jednotlivých volebných okrsoch na schôdze, na ktorých konalo sa najskôr prvé, nie osobné predstavenie kandidátov do NV, ONV a KNV v našej obci. Nejasť pred ich predstavením, podaním ich životopisu a charakteristiky, mal s. predseda MO KSS M. Panelka, ktorý podčiarkol veľký rozdiel v spôsobe prevádzania volieb kedysi a dnes, keď voľby bývali nanútenými odkrojom, zavše i dosť nevedomelými a nepamäťnými voličov a nie spontánnym prejavom slobodnej vôle za jediným cieľom, zomknutej prospolitosti. Osobné predstavenie kandidátov do NV, ONV a KNV konalo sa po obvodoch 9. mája a v nasledujúcich dňoch.

Samotné voľby ako v našej obci tak v celej krajine, zadržané boli dňa 13. mája. Voľby prebiehali všade v najprostom tichu a poriadku, s výsledkom pre navrhnutých kandidátov Národného frontu, nanajvýš uspokojivým. V celokrajinskom meradle k hlasovacím urnám sa dostavilo 99.26% voličov a to v Čechách a na Morave 99.12% a na Slovensku 99.32%. Pre kandidátku NF hlasovalo 99.12% a to v Čechách a na Morave 98.99%, na Slovensku 99.45%. Proti kandidátke NF v celej republike odovzdané bolo 47641 hlasov, takže neboli zvolení, celkom 74 kandidáti NF, z toho na Slovensku 5.

V pamom Holíči, zúčastnilo sa volieb 99.98% obyvateľov obce, z nich za kandidátku NF hlasovalo 94.50% voličov.

I tieto výsledky potvrdili voľby, že všetok ľud našej vlasti podporuje politickú líniu a budovateľský program, vytýčený KSS Československa a uskutočňovaný vládou W. Vysoké percento hlasov odovzdaných na kandidátov W svedčí ale i o tom, že W navrhol skutočne najlepších za kandidátov a títo svojou prácou na pracoviskách, verejnou činnosťou i súkromným životom plne si získali dôveru voličov.

Miestne volebné predgrády Rada MNV počala konať už 15. januára, keď bola utvorená komisia pre voľby do Národných výborov v tomto zložení: Eugen Farkaš, predseda, s. Mrenková, bajomníčka, s. Nedúchal, Fiala, Čálich, J. Blaha, Hrušecká, Nasarová, M. Rybár a súd. Žemborová, Klenovia. S. M. poučení boli o prácach a povinnostiach, ktoré ich očakávajú v predvolebnom období. Že kto zostane členom rady Rady vyrieši výbor KSS. Vo februári jednalo sa aj o agitačnom stredisku a agitačných prácach. V marci predseda ČSM prisľúbuje zapojenie sa mládeže do predvolebnej kampane. Tiež schválené boli miestna a obvodné volebné komisie. Na zasadaniach v apríli uznesené bolo, že behom týždňa prevedené budú besedy s voličmi o kandidátoch navrhnutých do Nár. výborov. Uzavreté bolo posrať agitátorov, ktorí, zabezpečia účasť voličov na voľbách. Rada MNV sa zmienila, že ktorého z kandidátov do ktorého obvodu ONV má navrhnúť. Napokon uzavreté bolo, že besedy s občanmi pre

dosiahnuť slabú účasť na bychlo budú sa opakovať dňa 17.11. Prvý raz v histórii v zasadnutí dňa 14.11. navrhnutý bol aj kandidát cigánskej národnosti v osobe Gregora Malíka. 4.11. menovaní boli členovia Rady, ktorí sa majú starať o zaktivizovanie jednotlivých komisií a to: s. Nedúchal o zaktivizovanie poľnohospodárskej, s. Farkaš finančnej, s. Margita Fialová zásobovacej, s. Jedlička bytovej, s. V. Klemon komisie pre výstavbu a M. s. Kolvan sociálno-zdravotnej a Masarová školsko-osvetovej.

Novozvolený MNV zriadil sa na slávnostnom zasadnutí dňa 29. mája. Za odstupujúci výbor a jeho prácu zprávu podal odstupujúci predseda MNV s. Chodúr, ktorý poukázal na vykonané práce v ZRD, vo výstavbe (prebudovanie kultúrneho domu, stavba internátu pre poľnohospodársku školu, nové i doplnenie chodníky, 12 bytových jednotiek, mlynský náhon, ambulancie, studne, atď.) a na ďalšie plánované a to: 24 a 12 a na pokon ešte 12 bytových jednotiek a novú poštovú budovu. Za členov MNV vyvolení boli: s. Veselý Ján, Maluščík Vojtech, Ivanová Štefánia, Šutlová Mária, Nedúchal Ján, Šulc Ondrej, Kolvan Jozef, Budovič Štefan, Šuliga Ján, Hiška Eto, Blašková Kamila, Macek Ján, Farkaš Eugen, Šavara Jozef, Dian František, Rajčáková Júlia, Klemon Viktor, Valúch Karol, Chodúr Karol, Dohnálek Ferdinand, Heklíková Mária, Kučera Rudolf, Blahová Mária, Cukančík Jozef, Jedlička Anton, Hlaváč Jaromír, Balážik Anton, Pavelka Martin, Dujsíková Ružena, Ing. Schaal

Veľkor Gbelská Edita, Žaliešak Ernest, Fialová Margita, Hosťiak Rudolf, Duffek Ján, Mestoklo-delín, Žabadal Martin, Kallenbachová Helena, Vzmyslická Emília, Zlámalová Angela, Okenica Alojz, Masárová Helena, Malík Gregor, Holúk Milan, Vrzy Štefan, Petráková Anna. - Do NV vy-volení boli s. Ruščeká Valéria, Veľková Eva, Da-vid Marek, Caletka Jozef, Alikán Ján, Sladko-vá Mária a Kapánek Ignác. - Do KNV vyvole-ní boli s. Chodúrová Jurina.

Za predsedu MNV vyvolený bol s. Ferdinand Dohnálek, za tajomníka s. Milan Holúk.

S. F. Dohnálek je rodák hoštický, *2. mája 1910. Vychodil 6 tried ľudovej a 2 triedy meštianskej školy. Po skončení po-vinnej školskej dochádzky v rokoch 1924-26 učil sa obchodníkom a po vyučení po dobu 3 rokov, do r. 1929, pracoval ako obchodný pomocník vo Gbeloch. Počas trvania veľkej ne-zamestnanosti, nemal stáleho zamestnania, takže odkázaný bol na žobračenky prideľované mu od obce. V roku 1934 dostal sa do zamestna-nia v Kl. naftových baniach vo Gbeloch, kde pracoval do r. 1944. V tom roku nastúpil ako záložník do Nového Mesta n/Váhom a keď vypuklo Slov. národné povstanie už 26. augusta zapojil sa doňho a zúčastňoval v ňom až do jeho zlikvidovania, keď aj bol odvlečený do kon-centračného tábora v Berlíne - Charlottenburgu. Oddialil prepustený bol 12. apríla a domov sa vrá-til 5. mája 1945.

Do národného domova v r. 1945 vstúpil do KSS, v ktorej prešiel rôznymi stranickými prácami a funkciami. Súčasne však pri týchto prácach bol vedúcim Zelovoce a referentom odbytu na štátnych majetkoch v Holíči až do r. 1954. Na pokoj prešiel do manuelnej práce v podniku „Lignum" - Hodonín a pracoval tam až do roku 1957. Overený sú funkciou predsedu MNV v zasadnutí MNV zastáva ju od 29.V. 1957.

Tajomník MNV s. Milan Holčík nie je tunajším rodákom. Pochádza z Čičkova (okr. N. Mesto n/Váhom), kde sa narodil 4.októbra 1912. Skončil obchodnú akadémiu v Bratislave a po skončení štúdia pracoval v sociálnom poisťovníctve v Senici. Pred svojím ustanovením za tajomníka MNV v Holíči, zastával funkciu bol v ľudovej správe na ONV v Skalici.

Za členov rady MNV vyvolení boli: s. Ján Reduchal podpredseda, Milan Holčík tajomník, Eugen Baťkaň Margita Fialová, Pavol Chodúr, A. Jedlička, Viktor Klemon, Jozef Kolvan, Helena Masárová, Alojz Okenica. Predsedom poľnohospodárskej komisie sa stal Anton Balážik, komisie pre miestne hospodárstvo a výstavbu Ing. V. Schaal, sociálno-zdravotnej Martin Čavelka, bytovej Štefan Budovič, finančnej Rudolf Kostiak, školskej a osvetovej Ado Kliška, zásobovacej Štefánia Ivanová, kultúrnej Ferdinand Dohnálek.

Okrem hore uvedeného mal MNV v roku 1958 ešte jedno slávnostné zasadnutie a to dňa 6.XI. k príležitosti 40. výročia

Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a jedno smutočné, dňa 16.XI. z príležitosti úmrtia prezidenta republiky Antonína Zápotockého.

Práca MNV a Rady MNV.

Vo veciach výstavby a MH: 2. 1 plánované 2 bytové jednotky pre Slov. pivovárne. Zakúpených 290 m² dlaždíc použije sa na vydláždenie Nejedlého ulice, kde chodníky nie sú dohotovené. Odsúdený bol návrh komisie požiarnej ochrany, aby predsedom MJ - ČSTO stal sa s. Dobrovolný, podpredsedom s. Jaroslav Tuhlár, bajomníkom s. Čáliek a pokladníkom s. Rampala. V zasadnutí 5.II. stanovené dokončiť stavbu kanála zo štadiona na Nejedlého ulicu. V marci jednalo sa o posilnení požiarneho zboru a o nezrovnalostiach pri pridelení finančných prostriedkov pre domovú správu medzi Kolíčom a Skalicou. 2.IV. jednalo sa o zdarení sa majúcich 24 bytových jednotkách na novom námestí pri Šafárikovej ulici, kde v prízemí vybudujú sa obchodné miestnosti pre potravinársky priemysel. Dve nové ulice v rade 30.IV. pomenované „Poľná" a „Špalová" a ubvrený bol jeden osadný výbor pre Bresty a 2 uličné výbory. 25. júna uznalo, že rada pripraví územie, aby sa mohlo započať so stavbou novej poštovej budovy. 6.VIII. Rada sa uznáša pracovať pokrebné opatrenia k tomu, aby na požiarnej zbrojnici mohli byť zriadené očistné kúpele. Od 5.VI. predsedom MJ - ČSTO stáva sa s. Karol Rampala.

Vo veciach zásobovania hnedíne

prvom zasadnutí MNV jednané bolo s vedúcim uholných skladov o správnom zásobovaní obyvateľstva palivom. 18.II. utvorené komisie zásobovacia a poľnohospodárska s členmi: s Hodáň, Masaryk Ján a Jozef, Hrušecký Jozef a II. kom.: Ing. Macháček Jozef, Gogulka Miroslav a Brkal Milan. 16.III. hlásené, že SS pokračne JRD plnia v kavičovom mäse plán na 94 a 109%, v hovädzom mäse na 80, pokračne 84%, v mlieku na 95 a 130% a vo vajciach na 83 a 54%. Napokon 6.VIII. uzavreté, že Rada dá vyhotoviť stoly pre predavačov z hygienických dôvodov (aby tovar neležal na holej zemi). Občanom stoja k dispozícii popolnice za 2 Kčs mesačného poplatku.-

O práci komunálnych služieb pojednávala Rada 19.II. a pridelila miestnosť pre kvetinárstvo v dome Štefana Vyskočila na Hlinovej ulici. 16.III. hľadala zlepšenie prevádzky v komunálnych službách, ktoré - v krajskom meradle - sú v Holíči najslabšie. O hasičstve referoval v Rade 30.VIII.s. Kováč. Družstvo utvorilo sa z bývalých živnostníkov, ktorí mali stroje a prevádzkovne. Dnes zamestnáva 120 pracovníkov a vyrába sa v ňom tovar z odpadového palivového dreva a to: debničky na ovocie, bubny a podobne. Nakoniec boli služby premenované na komunálne služby obce Holíč. Zamestnávajú 55 pracovníkov. Predsedom pre s. Kováčikovi stal sa s. E. Ederle.

V sektore kultúry a osvety Rada

v marci prideluje miestnosť ku cieľom hudobnej ško-
ly a schvaľuje, že tajomníkom bude sťahovať s. Longauer. 19. III. Rada jednala o prevýchove osôb cigánskeho pôvodu pomocou akcií, ktoré by boli pre nich poriadané. Aktív pre osoby cigánskej národnosti, zadržaný v Skalici, absolvaný bol aj v Holíči. Postarané bolo i o negramotných cigánov a stanovené, že kurz pre nich bude v osobitnej škole. Aktív pre cigánov má byť zadržaný dňa 15. VIII. Rada dňa 18. VI. s poľutovaním vzala na vedomie MNV dobre prosperuje, takže v krajinskom meradle bola vyhodnotená na II. mieste. V zásade bolo stanovené bolo, že z príležitosti sviedovského boja proti okupantom nebezpečenstvo dňa 16. VIII. zadržaná má byť beseda s občanmi. Súčasne oživený bol aj aktív pre občianske záležitosti, ako občianske sňatky, záznamy narodenia atď. Členmi tohoto sú s. Longauer, Farkaš, Chodúrová, Hladíková a i. Dňa 1. X. uznesené, že osobitnej škole pridelená bude vhodná miestnosť v novovybudovanom internáte. Po resignácii Jozefa Blahu z funkcie predsedu ZO za predsedu sa navrhuje s. Petrka, za tajomníka s. Máriu Žitňanovú. Zároveň utvorený bol výbor ku príležitosti dňa čsl. armády v ČSR. Napokon Rada 26. XI. uznesením zaviedla žiadať osobitného osvetového inšpektora pre Holíč a okolie a pre osadovú prácu v Holíči pridelič plateného pracovníka, čo aj plénum v zasadnutí dňa 29. XI. uznesením schválilo k ďalšiemu poriadeniu.

Predsedníčka výboru žien, s. Masárová oznamuje Rade, že výbor žien poriadal už

II. kurz varenia a chystá kurz pre plelenie. VŽ pripravuje MDŽ dňa 26. II. a na kulinárnom odmenu navrhnuté sú: s. Pániková, Káňavá, Novosadová, Baburinská, Zlámalová, Vymyslická, Hrnčiriková, Juríková, Zlochová, Svrčková. Výbor, ktorý uznaný za najlepší v okrese a dňa 11. II. schválený bol novozvolený výbor. Aj v krajskom ošetrovacom ústave pořiadal VŽ zábavné popoludnie pre starcov a chorých, za čo boli mu títo veľmi pochvální.

Do JRD podarilo sa získať 29 roľníkov a zatým ešte 51 členov s 207 ha pôdy. Je nádej, že ešte 14 samostatne hospodáriaci roľníci.

V zasadnutí Rady dňa 5. II. za správcu detského domova navrhnutý bol s. Richard Korvál z Lanárskych závodov a za domovníka s. Jozef Kroměrinský.

V Rade i v plenu rokovalo sa o veci premiestnenia vojenský spárny zo Skalice do Holíča, prejednané bolo množstvo bežných vecí, ako povolení ku stavbám, prideleva pozemkov, doporučenia na udelenie štipendií študujúcim, podpôr a vtáž, prerokovania účtov atď.. V zasadaniach plena prehľad o politickej situácii doma i za hranicami okrem s. predsedu podávali: s. Martin Canelka a f. Alikán, podpredseda OV.

Z domáceho politického života spomenúť slušší, že 1. mája pracujúci z Holíča zúčastnili sa prvomájovej okresnej manifestácie a 1. májového sprievodu v okres-

nom mieste. – 9. mája dvanáste výročie nášho oslobodenia zasvätené bolo manifestačným slávnostným zhromaždením ľudu v Kultúrnom dome, na ktorom slávnostným rečníkom bol s. podpredseda ONV Ján Čelikán. – Dňa 28. VIII., v deň 13-ho výročia Slov. národného povstania vo večerných hodinách zasadalo plenum MNV za účasti širokej verejnosti pod predsedníctvom podpredsedu MNV s. Nedúchala. Slávnostnú reč predniesol predseda MNV s. Dohnálek. Po slávnostnom prejave odovzdané boli kvetinové dary účastníkom Národného povstania z radov členov MNV a to s. predsedovi Dohnálkovi, s. M. Pavelkovi a s. J. Čukančíkovi.

3. októbra a v nasledujúcich dňoch zadržané boli verejné schôdze občanov jednotlivých obvodov, na ktorých bolo prejednané a zhodnotené plnenie pracovného plánu. Referentami boli členovia Rady a MNV, tak v centrálnom obvode, v miestnostiach MNV s. M. Pavelka, A. Jedlička a iní.

Dňa 6.XI., na oslavu veľkého októbra, vo večerných hodinách po vydarenom a efektnom vhostroji zadržaný bol slávnostný večierok vo vďačnom poslucháčstvom prepĺnenom, až do posledného miestočka nabitom Kultúrnom dome. Po zahájení slávnostného večierka v. krížkom maľbené skupiny žiakov miestnych škôl, SSČ, ČSŠ a odborných, ľanečné páry, ľanečnice z telovýchovnej jednoty Tesla, pionieri, recitátori a spevačky prednesenými recitáciami, spevmi, zborovými recitáciami a

bancami dostavne súperili o palmu prvenstva. A ťažko bolo by bývalo priznať jednému-jedinému z nich, keď všetky čísla programu nielen že boli vhodne volené a starostlivo a svedomito pripravené, ale i bezvadne prevedené a predo všetkým obecenstvom s účasťou a hojným poľoskom prijaté a odmenené. Vo veľmi priaznivom svetle predstavil sa i miestny orchester pod taktovkou s. Richarda Karvaľha podaním zdarilých výkon predneseným príležitostnej skladby. Hlavnosľný ručník podpredseda MNV Ján Čelica kan v príležitostnom prejave zhodnotil historický význam Veľkej októbrovej revolúcie, poukazujúc na jej expanzívnu silu doma i navonok, doma i za hranicami, v celom svete na súčasný, obrovský pokrok národohospodársky, kultúrny, technických vied a vymožeností a to nielen v SSSR, ale i v oprietelených štátoch, dnes na ulici štvrtine obyvateľstva sveta s jednou tretinou jeho obyvateľstva. Z toho všetkého vyrástla i najistejšia záruka trvalého mieru. Zahraním Internacionály bola zdarilá a dôstojná slávnosť zakončená.

Dňa 27.XI. zadržaná bola schôdza mládeže vo dvorane Kultúrneho domu v prítomnosti s. predsedu MNV F. Dohnálka. Referoval okresný referent ČSM zo Skalice s. Tomík Jozef. Jednalo sa o zintenzívnenie práce v miestnom kruhu mládeže a o užšiu spoluprácu ČSM a MNV, ktorá by pozostávala obidvoma stránkami.

Dňa 12. XI. novozvolený prezident republiky s. Antonín Novotný navštívil Bratislavu, kde tejto návštevy prítomná bola i deputácia z našej obce pod vedením predsedníčky M.N.V.

Kultúrna práca. V. V. školách: jedenásťročná strednú škola.

Učiteľský zbor v r. 1957 pozostával z 31 členov. Okrem v minulých rokoch uvedených učiteľov a profesorov na škole účinkovali ešte: s. Anna Pavelková, Valéria Bakurinská, Mária Godišková, Lucia Kiššofíková, Viktória Machačková, Mária Kovačová, Vladimír Náser, Jozef Longauer, Emília Ančiková, Kamila Dobrucká, Andrej Bakurinský, Edmund Vallo, Elena Pavčáková, Štefan Pavčák, Vladimír Gurský, Ľudovít Lašák, Elena Lalalová, Mira Klačanková, Ladislav Dianovský, Imrich Rublík, Gejza Kančík. Dňom 1. VIII. 1957 nadobudol Jozef Oľšák, pôsobiaci bol na OSŠ vo Gbeloch. Za riaditeľku NSŠ v Holíči bym. dňom preložená bola s. Helena Haškova z OSŠ vo Gbeloch.

Na škole zamestnaní boli s. M. Pavelka ako administratívny pracovník, Štefan Váňa ako školník a 5 upratovačiek. V DM pracovali dve vychovávateľky, 3 kuchárky a jedna upratovačka.

V školskom r. 1956/57 zapísaných bolo 851 žiakov, ktorí boli zadelení do 25 tried. Do konca šk. roku prestalo 844 žiakov. V šk. roku 1957/58 zapísalo sa ďalších 892 žiakov. Zadelení boli tiež do 25 tried. V 1-5 ročníkoch

prospelo 93,2%, neprospelo 17 žiakov, nebolí klasifikovaní 2 žiaci. V 6.-9. ročníkoch prospelo 87,4%, z toho s vyznamenaním 30 žiakov, neprospelo 9 žiakov, 1 žiak nebol klasifikovaný, 24 žiakov malo opravnú skúšku. V 9.-11. ročníkoch prospelo 91,6%, z toho 25 žiakov s vyznamenaním, neprospeli 4 žiaci, 12 žiakov malo opravnú skúšku. V prvom s predchádzajúcim škol. rokom prospech na celej škole sa zlepšil o 4,2%.

Maturitným skúškam podrobilo sa v XI.A. tr. 25, v XI.B. 23 žiakov, z nich 4 skúšku s vyznamenaním zložilo 7, prospelo 41 žiakov. Ústne maturitné skúšky konalo aj 14 externistov, všetci s prospechom.

Z záverečným skúškam v 9. ročníku z 39 žiakov pripustených bolo 38 žiakov. Jeden žiak pre nedostatočný prospech nemohol byť pripustený. Prospelo 34, z nich 4 s vyznamenaním, 1 neprospel a 3 upravení boli na opravnú skúšku.

Celkový zdravotný stav žiakov, až na ojedinelé prípady šarlachu a infekčnej žltačky, bol dobrý. Žiaci boli očkovaní proti detskej obrne, lekárom pravidelne vyšetrovaní. Na škole zriadená bola zubná ambulancia, kde sa deťom chrup pravidelne ošetruje.

Počas školského roku 1956/57 školu navštívili ku cti školskí pracovníci ako v roku predchádzajúcom okrem okresného šk. inšpektora Kraisla, ktorý bol preložený.

Školské slávnosti, okrem na zakončenie a na začiatok šk. roku boli: 8.V. na 13. výročie

oslobodenia Čsl. republiky, 7. XI. v 40. výročie VOSR škola zúčastnila sa verejnej oslavy riadnymi číslami a prijatím nových pionierov atď.

Pri škole zriadení rodičovské združenie malo výborové schôdze pravidelne každomesačne raz, plenárne raz za štvrť roka. Štvrťné schôdzky sa konali raz za mesiac. Predsedom rodičovského združenia bol Ladislav Harnáš, podpredsedom J. Páník, pokladníkom J. Páral, tajomníkom A. Duda.

Mimo školy učiteľka pracovali v PO v ČSM ako vedúci rôznych kružkov (hudobno-spevácky, recitačný, technický, miczurinský, fotografický, telovýchovný, zdravotný), vo verejných funkciách, tak s. Pavelková ako predsedkyňa VZ., pri úprave obce, nacvičovaní divadelné predstavenia, pútavé programy na školské i verejné oslavy a slávnosti.

Osemročná, stredná škola.

V 16 člennom, pod správou s. R. Hoffera stojacom, učiteľskom zbore nastali len menšie zmeny, nakoľko miesto 4 odišlých učiteľov prišli 3 noví. V stave iných pracovníkov (upratovačiek) zostalo pri starom.

V školskom roku 1956/57 škola mala 438 v školskom roku 1957/58 442, žiakov, z nich prospelo 96,4%. Zdravotný stav žiakov bol dobrý, infekčných chorôb nebolo.

Záverečnej skúške podrobilo sa 53 žiakov, z nich 1 žiačka neprospela a 2 žiaci neboli na skúške pripustení. 6 žiakov vyznamenaných bolo 32 knihami.

Škola zúčastnovala sa v meste pria-
davaných slávností, v každú slávnosť, čo oslava
i aktívne vyplnením toho- ktorého čísla pro-
gramu. Rodičovské združenie malo 7 schôdzok
výborových a 4 členské. Z pučelského zboru s.
Maliarová je činná vo VZ a Kollárová v OV,
ostatní v masových organizáciach a pri po-
riadaní slávností. Riaditeľ R. Hosťiak je
členom MNV, ako taký predsedom finančnej
a rozpočtovej komisie.

Z učiteľov ISŠ vyznamenaná bola
s. uč. Pavelková, za prácu vo VZ. — Pochval-
ného uznania dostalo sa žiakom, ktorí
pod vedením s. uč. Kovačovej pracovali na
chmeľnici, brigáde na Mačane cez prázdni-
ny za svedomitú prácu.

Poľnohospodárska technická a maj-
strovská škola.

Riaditeľom i v tomto roku bol s.
František Macúrek. K doterajšiu učiacim
učiteľom (s. Sedlák, Kríž a Kranová) pribudli
s. Vosečková Oľga, Ing. Škápik Karol a ma-
jstrovský učiteľ Jozef Ukrin. Odišiel Rudolf Bla-
žek, učiteľ praktického výcviku. K inými pra-
covníkom pribudla s. Macúrková, kancelárska
sila a s. Anna Gamková, hospodárska pra-
covníčka. Zomrel Rudolf Čermák, hospodár.

Školu v šk. r. 1956/57 navštevovalo
23 a 26, spolu 49 žiakov. K 1. II. 1957 zapísaných
bolo do 1. ročníka PTS 6d, do II. ročníka 2d,
spolu 8 žiakov. Zdravotný stav žiakov — až
na to, že v októbri 90% žiakov ochoreli na

ázijskú chrípku, bol dobrý. Priemerná známka 2,58 v šk. roku 1956/57 a 2,67 v šk. r. 1957/58 svedčí o tom, že žiaci sa usilovali. Záverečné skúšky absolvovalo 23 žiakov II. ročníka s dobrým prospechom, s priemerom známok 2,47.

1. septembrom 1957 rázy školy sa menia. Ruší sa smer mechanizačný, ako taký zostáva len dokončujúci II. ročník a pribúdajú dva prvé ročníky poľnohospodársky technickej školy smeru chovateľského s celkovým počtom 65 žiakov. Škola je štvorročná štúdium na nejakom maturitou.

15.X. posilnila školu a všetkých školských pracovníkov veľká skala odumretím Rudolfa Čermáka, správcu internátu. Rudolf Čermák dal sa do služieb poľnohospodárskeho školstva 15.X.1953. Bol svedomitým pracovníkom, ktorý ako správca internátu manipuloval aj pokladňou zboru a dal sa hospodárom. Vo vykonávaní povinností bol príkladným vo veci žiakom a spolupracovníkom, ale i pri sebe samému.

Z učiteľského zboru s. Moravčík pracoval v MNV, s. Vraná prednášala na OV-KSS v Skalici a pomáhala KD v Holíči pri organizovaní brigád. S. Kňaze prednášal na OVV v Skalici a riedol hudobno-spevácky kvietok. S. Sedlák renoval sa hlavne učebným pomôckam. S. Škrapík bol predsedom MNV v Popudinských Močidlanoch. Do III. všetci skvedaro zastupovali vychovávateľa, prevádzali nábor žiakov a nábor do KD.-

Poľnohospodárska učňovská škola

Na čele z členov pozostávajúceho učiteľského zboru stál s. Milan Bošan ako riaditeľ a s. O. Líška, ako pedagogický zástupca riaditeľa. Zmeny v učiteľskom zbore počas roku nenastali.

Popri učiteľoch účinkujú na škole 3 vychovávatelia, 1 inštruktor telesnej výchovy, 1 vedúci odborného výcviku, 2 vedúci inštruktorov a 5 inštruktorov. Takže s pomocným personálom stav zamestnancov školy je 38 osôb.

V šk. roku 1956/57 školu navštevovalo 155 žiakov, v šk. roku 1957/58 zapísaných bolo 185 žiakov, ich prospech v učebných predmetoch i v praxi bol dosť dobrý s priemerne vyčíslenou známkou: 2,65. Zdravotný stav žiakov až na jeden prípad vážnej srdečnej choroby bol dobrý.

Záverečným skúškam, za účelom získania výučného listu, podrobilo sa 91 učňov. Z týchto 4 upravení boli na opravné skúšky a jednomu bola učebná doba predĺžená. – Postupovým skúškam do II. ročníka podrobilo sa 64 žiakov, z nich neprospelo 7. Opravné skúšky zložilo 5 žiakov, 2 žiakovi žiaci na nich neobstáli.

Okrem inšpekčných návštev na škole iných návštev nebolo. Školské slávnosti pozostávané boli: pri príležitosti školy zúčastnila sa oslav 1. a 9. mája, Dňa znárodnenia, MDŽ a iných.

Rodičovské združenie pri škole nie je, nakoľko školu navštevujú žiaci z celé

ho Slovenska. Na začiatku roku zadržaná bola jedna beseda s rodičmi.

Celý učiteľský zbor zúčastnil sa agitačnej náboru do KD v Čiernom. Okrem toho s. uč. Šebeska Štefan je členom slávičkového orchestra v Hodoníne a členom TJ Iskra v Kolíčí, s. uč. Milan Hrabec je členom SSZ, miestnej odbočky a členom TJ pre výstavbu štadiónu, s. Ivan Slaka je kajomníkom ZV-ROH a s. Karol Dufflek je členom ZV-ROH.

Vyznamenaný bohom roku nebol nik.

Materská škola.

V materskej škole umiestnenej vo dvoch budovách, okrúhle 140 detí, našlo každodenne starostlivú opateru a nielen celodenné zaopatrenie, ale i prípravnú predškolskú výchovu. Denný poplatok činil 3.94 Kčs a i len bol plnenia niekoným odpustený, lebo zaplatil za nich MNV Kladielka. s. Čánková zúčastnila sa v decembri t. celoštátnej konferencie predškolskej výchovy v Prahe, dvojdňovej. V priad. bola vyznamenaná OVV v Skalici ako okresná odborná poradkyňa pre všetky materské školy. Na miesto preloženej A. Bačovej nastúpila E. Hovalthová.

S malými chovancami materskej školy skrátali sme si nielen na prechádzkach mestom i vo voľnej prírode, ale, zaiste i milo pobavili sme sa ich podarenými vystúpeniami na verejných oslavách, v pamätné dni republiky, na MDŽ, MSV a pri

iných príležitostiach.

Miestna ľudová knižnica.

Knižnica mala 7539 väzkov. Behom roku pribudlo 1649 väzkov. Z týchto je spisov o mare-leninizme, politickej politickej literatúry 242, odbornych kníh a náučnej literatúry 1.604, beletrie 3.222, väzkov z literatúry pre mládež 1.931 väzkov.

Čitateľov, zapísaných čitateľov koncom r. 1957 bolo 1.204, z toho 604 z radov mládeže a 600 dospelých. V pomere k počtu obyvateľstva je to bezmála 20%. Čitatelia behom roku vypožičali si 29.971 väzkov, z toho 732 väzkov politickej literatúry (2,5%), 2.412 náučnej literatúry (8,04%), literatúry pre mládež 16.593 väzkov (55,5%) a beletrie 10.114 väzkov (33,9%). Veľku, splnenú bolo všetky podmienky, stanovené pre „vzornú ľudovú knižnicu", až na chybujúcich 112 väzkov politickej literatúry.

MNK odoberala 25 časopisov a novín, z týchto 14 v ruskom jazyku. Zadržaných bolo 12 čitateľských besied, 3 z odbornej, 4 z krásnej a 5 z literatúry pre mládež. Usporiadaných bolo 6 výstav kníh, z toho 3 nástenné, zhotovené a vystavené bolo 12 nástenných novín, uskutočnilo sa 12 rozhlasových relácií a poriadaní bolo 8 iných osvetových akcií. Záujmy čitateľov splnené boli jak po stránke správodajnej, tak po stránke obsahovania nových a do MNK doposiaľ nezadovážených diel, v čom bola najpomocná Krajská ľudová knižnica (melodický kabinet) v Bratislave.

Príjmy MĽK činili na zápisnom od dospelých 1.200.-, od mladistvých 60.- Kčs, za vypožičané knihy po 10 hal. spolu Z. 973.10.- Kčs, so 179.30 Kčs prebytkom 4.960.40 Kčs, ktoré boli upotrebené na zakúpenie novej literatúry.

Knižnica bola otvorená denne až 6 hodín, ačkoľvek s. Steiner, knihomník, s manželkou zamestnaní sú len s 50%-ným úväzkom. V literatúre menej orientovaným čitateľom odporúča pomáha pri výbere kníh a to nielen so záväzkom, ale i s výchovnou tendenciou.

V prebiehajúcej súťaži „Budujeme najlepšiu ľudovú knižnicu" Povereníctvo školstva a kultúry oceňujúc priekopnícku prácu knihomilov vyznamenaných knižníc, do radu ktorých v III. kole bolo súťaže vyhodnotená bola aj naša MĽK za rok 1956: Dňa 9. mája 1957 odovzdalo MĽK v Holíči, čestným uznaním za výkon v roku 1956."

Iná kultúrna práca.

Dňa 14.II. zavítalo do nášho mesta Jedinské divadlo z Bratislavy, ktoré uviedlo hru A. Bredea „Dámy a husári" a dňa 19.II. hru L. Smrčkov „Cukrový mliečnik."

28.III. v popoludňajších hodinách prebiehal v Kultúrnom dome „Deň učiteľov" nášho okresu. Z hromadných učiteľov okresu za MNV prozabezpečil a rokovaniu úvodné prijal predseda MNV s. P. Chodúr. O J. A. Komenskom prednášal s. uč. Ľ. Valášek, básnické a básnické vložky SSŠ a OSŠ vhodne zarámovali ich s recitáciami, hudbou na klavíri a

na cimbale. Nakoniec divadelný kolektív Lanárskych závodov zopakoval hru M. Fajša „Inteligenti, dňa 23. 5. a napokon 30. a 31. 10. uviedol na obnovenie kultúrnej činnosti v novo upravenom Kultúrnom dome. Pre bola s uznaním a pochvalou prijatá, čoho si predstavitelia jak hlavných, tak nedlažších úloh v plnej miere zaslúžili.

Dňa 6. a 7. apr. dir. odbor ZK - Slov. Očisvárni uviedol v Kultúrnom dome F. Urbánkovho „Škriatka." Nato dňa 13. a 14. apríla SSŠ predstavila sa na pôdnách Kultúrneho domu predstavením „Pohádky o hrúzdičke." Po nich dňa 21. apr. kálovský ochotníci uviedli hru „Na chrosle."

Dňa 16. mája navštívil naše mesto SĽUK z Bratislavy, ktorý vo dvoch vystúpeniach popoludní i večer pobavil početné obecenstvo virtuózne predvedenými ľudovými, humorných a spevníckymi číslami.

26. mája pariadala PVŠ zdařilý a úspešný deň v zámockých valoch s vystúpením ľudového rozprávača Vaška Mlynka z Kukelova.

Dňa 1. júna zadržaný bol MDD na štadióne. Pred obecným domom zriadil sa sprievod, ktorý uberal sa oddiel, námestím republiky na ihrisko, kde sa pokračovalo v programe. Príležitostný prejav mala predsedníčka VŽ, s. Helena Mašárová, poukazujúc na pekné prostredie a nádejné budúcnosť našich detí, ktorá ich čaká v mieri, za ktorý už i preto chceme pracovať všetci. Kultúrnemu programu prispeli škôlky i školy

svojimi číslami. Napokon zapálený bol taborák, pri ktorom prijatú rezolúciu prečítal s predsedu MNV Karol Chodúr.

Dňa 20 júna divadelní ochotníci z Kodomína uviedli divadelnú hru nemeckého spisovateľa A. Petermanna, Remica sa odkladá. Hra podobne ako bol príčinou, že nás večera bola, akú si ju kvalitné predstavenie nezaslúžilo. Kodomínskym ochotníkom, reprezentujúcim sa za ZK Nafta a MNV za pútavé nácvičenie podakoval s. riad. SSČ J. Olšák.

Dňa 29 júna zvláštny sprievod viniel sa hlavnou ulicou mesta. Tvorili ho žiaci a žiačky SSČ pristrojení do zvláštnych úborov, žiačky ako poľné kvetiny, slnečnice, vlčie maky, margarétky, žiaci zasa ako indiánski náčelníci a bojovníci s pestrofarebnými perami, zdobenými hlavami. Všetci pochodovali v radostnej nálade, že po zdarne skončených prácach jedného školského roku môžu sa venovať s rozplynením a potavením spojenému odpočinku a k načerpaniu síl k ďalšej práci.

Vo dňoch 17. a 18. VIII. prišli do Holíča ľudoví umelci svojich umeleckých kvalít v rámci odborárskej súťaže ľudovej umeleckej tvorivosti, sledujúcej ďalší rozvoj kultúrneho a spoločenského života a podieľajúce sa najmä na spestrení zábavy v závodoch. Sú to tanečné orchestre, artisti a ľudoví tanečníci. Do Holíča prišli len tí, ktorí sa úrovňou svojho programu počítajú medzi najlepších. Napr. Tanečný orchester Hlaváčových závodov

z Martina, rytmická skupina Chemosvit, z Svidníka, Estrádny a tanečný orchester Baťana z Opatovej, artisti z tabakovej továrne z Dimitrovskej Soboty, z Krajského ústavu národného zdravia z Košíc a ďalší. Na dvojdennej celoslovenskej prehliadke v Kultúrnom dome ťažobných závodov celkove vystúpilo 13 tanečných orchestrov, 8 tanečných párov a 12 artistov, všetko víťazi krajských súťažných kôl. Na programe súborov boli poväčšine nové tanečné melódie našich hudobných skladateľov.

Ochotníci z Lužíc, združení v ľudovej Osvetovej besede dňa 18. VIII. uviedli v Kultúrnom dome hru „V tichém domě na Lužci". Počiatkom septembra vystúpilo u nás Slovácke divadlo s hrou Al. Fiuráška „Noc na Karlštejne" a dňa 5. októbra zase Slovácke divadlo s hrou Alfréda Musseta „S láskou sa neradno zahrávať."

20. IX. započalo sa raz v týždni s premietaním filmov vo dvorane Kultúrneho domu. Prvým tam premietaným filmom bol film „Dobrý vojak Švejk", ďalším „Bytie bez zákona" a iné.

Dňa 23. a 24. IX. pořiadal div. predstavenie ZK Ťažkých závodov. Vo vhodne volenej hre V. Egriho „Manželstvo", ktorá je umnou a účinnou obžalobou sporiadaného a šťastného manželského života a prísnym odsúdením ľahkomyseľných rozvodov, pekný výkon podali všetci účinkujúci, napospol

domáci ochotníci. Zvláštneho uznania zaslúžia s. M. Turáková, A. Krížková a M. Kuchaučová, ako aj Inž. B. Gaža a D. Nuroční. Úspešnú réžiu včera v nemalej miere prispela J. Michalovičom: pripravená, efektná scéna a s. Budovičom obstarané masky. Všetko svedčí o starostlivej príprave hry režisérom s. Petrikom, takže najspolahlivejší piliér niejednoho ochotníckeho divadla, šepkár, stal sa zbytočným. Nakoniec obecenstvu za bojnú účasť a porozumenie, nainak i kolektívu ochotníkov za zdarilé hru a pekné výkony poďakoval s. Ľ. Kozniak.

30. XI. Slovenské divadlo z Uh. Hradišťa uviedlo Voskovec - Werichovu frašnou hru „Těžká Barbora". — 14. a 15. dec. prinášali školy DSŠ a HSŠ „Deda Mráza".

15. VIII vystúpila na javisku ASŠ o Palackom „Inkognitom". Študenti a študentky ASŠ a ó Horváthová, Balážová a Ľudmila Chovancová v úlohe grófky, jej dcéry a spoločníčky, spolu so svojimi partnermi a spoluúčinkujúcimi: Lienym o úlohe radoľuba - učiteľa, Longauera, slovenského básnika, Fabovníka v úlohe maďarského džentryho a Gregora ako jeho husára, Fejka v úlohe, nadšenca, Čecha, predsedajúceho krčmára, Hoslaka a Galamboša v úlohe radného pána a úradníka úloh podali najskvelšie nakreslený obraz predprevratového slovenského života, na ktorý - najmä pamätníci tohoto - nemohli pozerať bez hlbokého pohnutia ani, ba tohto nie dnes, keď i najmenší sny v službu našich buditeľov došli ku svojmu uskutočneniu. Na zdarilej

ke zaslúžili sa najmä s. učiteľka Slezáková a Cilery, ktorí ju nacvičili.

26., 28. a 29. XII. postaral sa zase o pekné pohavenie obecenstva div. odbor ZK Záh. závodov naštudovaním a uvedením na scénu Kultúrneho domu rytierskej hry V. K. Klicperu „Hadrián z Rimsov". V tejto rytierskej, v skutočných krajoch, na efektnej, s. Michalovičom pripravenej scéne, pod režiou s. P. Dinku podanej hre pri predstaveniach hlavných postáv: H. Iskenej a E. Vallonej, ako aj ich partnerov: s. V. Stanovi, F. Malulíkovi, P. Dinkovi a Ing. B. Gačovi aj ostatní účinkujúci v zdarom prispeli k vyloženiu žartovno-rytierskej romantickej nálady, ktorou je celá hra nesená.

Sociálna práca.

Detské jasle, ktoré sú pod vedením s. Brigity Zalinákovej a nachádzalo v nich celodenné zaopatrenie 32 batoliat. Okrem zamestnaní manželiek, nemajúcich poruke žiadnych, starých rodičov s pokojným srdcom môžu odchádzať po práci a radi zaplatia mierny poplatok, stanovený denne vo výške 2 40 Kčs keď sú si len istí, že o ich dieťa počas ich neprítomnosti dobre je postarané. Vedúcej jasiel o každodennej práci stoja k dispozícii 2 vychovávateľky, 1 kuchárka, 1 upratovačka a 1 práčka. A že práce svoje konali svedomite a úspešne, dokazuje i skutočnosť, že s vedením jasiel OVV v Skalici za rok 1957 dva razy vyznamenával peňažnou odmenou a s. kuchárke udelil

iba jednu peňažnú odmenu.

Vo vedení Detského domova nastala zmena, nakoľko vedúcim pre Štefanov fanišáko-vi sa stal s. Martin Vašina. V domove nachodilo sa okolo 60 chlapcov vo veku od 9 do 15 rokov. Nebolo to len sirotky, alebo polosirotky, ale i deti, keď i nie práve rozličných manželov ale takých rodičov, ktorí svojich detí nevenujú dostatočnú starostlivosť. Domov stará sa o svojich chovancov i keď opustia ústav, na štúdia do učenia, alebo do ďalšieho štúdia, zaopatruje ich primeraným, skromným vreckovým peniazom, preto aj v prázdninách bývali chovanci v Domove radi sa dlho zdržiavali...

Pri vedúcom ústavu jak po telesnej, tak po duševnej stránke, starali sa o chovancov 3 vychovávatelia a to Hrotko Jozef, Čavička Ján a Bridová Anna, šiesta kuchárky, 2 upratovačky, 1 práčka a 1 údržbár prádla. Domovníkom pri s. Podmajerskom sa stal s. Jozef Kromčinský.

V miestnom Krajskom učňovskom ústave bolo spolu 12 učebných a lekárske ošetrenie 152 chorých, starcov a starien. Vo vedení ústavu nenastala žiadna zmena, aj vo funkcii ústavného lekára zotrvával naďalej Dr. Riha, po jeho boku stálo 21 ošetrovateliek. Veľkých zamestnancov s kuchárkami, upratovačkami atď. bolo 41. Na ošetrovanie jedného chovanca vynaložil sa denne 11.- Kčs, mesačne sa všetkým i so započítaním ošetrovania 300.- Kčs. Chovancom z ich starobného dôchodku, ktorý je 8% z čistého vreckového ponechávalo sa každému 15%.

Celoročný náklad na všetkých chovancov vynáša 1.640.000.- Kčs, z ktorých 40 % ústavných prostriedkov zaokrýva sa 1.200.000.- Kčs. Behom roku 1958 má vstúpiť do života samospráva chovancov, vedená k tomu schopnými chovancami a podliehajúca Povereníctvu sociálnej starostlivosti. Správa ústavu plánuje, zapracovanie okolia ústavu. Za materiál potrebný ku týmto prácam dosiaľ vynaložené bolo 6.000.- Kčs. Ústav navštívili pracovníci z MNV a ONV v Hodoníne, ako aj vedúce členky ZV v Hodoníne, kde, mesto priberá sa k vybudovaniu starobinca, požiarne ošetrovacieho ústavu, širších rozmerov.

O dobrej opatere a zdravej strave o ústave svedčí, že chovanec Jur Belcak, rodák z Humenného, dožil sa behom roku 102 rokov. Okrem medzi chronicky chorými, v premennej väčšine starými obyvateľmi ústavu značná je i úmrtnosť. Smrť spoznáte ako inde brala tu svoje obete, zomrelo behom roku 36 pacientov.

Zdravotná služba

Behom roku vyšetrení bolo v ordinácii každého lekára priemerne 15.000 pacientov. Každoročne koná sa očkovanie a preočkovanie detí proti záškrtu, čiernemu kašľu, neštoviciam a v tomto roku prevedené bolo očkovanie detí aj proti detskej obrne, čím značne klesá percentuálny výskyt týchto chorôb. U nás očkovanie dieťok koná sa bezplatne, no, ako sa dozvedáme z dennej tlače, v Detroite mno-

ho nezamestnaných robotníkov nemôže dať zaočkovať svoje deti proti záškrtu, lebo na injekciu, ktorá stojí 5 dolárov - 10.- Kčs - nemajú potrebné peniaze.

V mesiacoch september - október i v našom meste zúrila úžasná chrípka. Na celom Slovensku v polovici októbra napočítaných bolo do 70.000 chorých. U nás pre mnohé absencie od 8. do 13. októbra NSŠ musela byť zatvorená. Keď i tu i tam vyskytli sa ťažšie prípady ochorenia, ktoré končili smrťou, u nás - vďaka prevenčívnym zdravotným opatreniam - ľahších prípadov nebolo.

Ako po iné roky i tohto roku zadržaná bola zdravotnícke kurzy, mesačne raz zdravotná prednáška pre občanov. Prednášali miestni ako aj lekári z OÚNZ v Skalici. 10.XI. prednášal o očných chorobách primár očného oddelenia OÚNZ, Dr. Konečný.

Duchovný život.

O duchovný život v cirkvi, ktorý rozrastal sa do šírky i do hĺbky, starali sa duchovní správcovia obidvoch kresťanských cirkví i so svojimi pomocníkmi. Po boku miestneho v. kat. farára - dekana miesto odišlého kooperátora nastúpil nový kaplán v osobe p. Školudeu.

Svojich súvercov v Holíči, nanútených slov. ev. kolonisti, prichádzajúci z Nadlaku, Bačvarošu, Bánhedešu a iných miest, osadených v Hevíne a na okolí v okresoch Mikulov a Znojmo, ktorí ač po lúbenej skánke nemajú nedostatku, jednako len prekážali na duši, keď ani tí sa medzi rodnými hradmi a usadami v cirkvi

a v národe.

Poľnohospodárske práce. Štátne majetky

Štátne majetky obhospodarovali vcelku 3.657.58 ha pôdy, z toho ornej vo výmere 3050.71, inej vo výmere 603.87 ha. Priemerný výnos obilnín na 1 ha obnášal 22 q, a to pšenice 22.94, raže 17.33, jačmeňa 25.62, ovsa 17.82 q. Kukurice na 1 ha urodilo sa 17.93 q, cukrovky 284.98 q, sem. cukrovky 27.37 q, ľanu (slamky) 22.97, ozimnej repky 18.15 a tabaku 15.09 q na 1 ha. Zemiakov sa na 1 ha urodilo 115.03 q, zeleniny 169.04 q. Ovocia, zobralo sa z jedného stromu a to čerešní 23.98 kg, sliviek 12.43 kg a jabĺk 7.720 kg.

To, že úrody, najmä cukrovky, kukurice a tabaku proti predchádzajúcemu roku podstatne sa zlepšila, okrem priaznivejšej pohody a počasiu pripisať treba tak, zvýšenému úsiliu všetkých pracujúcich, ako aj ale sa, zdokonaľujúcemu spôsobu obrábania pôdy.

V živočíšnej výrobe priemerná ročná dojivosť na jednu kravu robila 2.682 litrov, priemerný odchov prasiat na jednu prasnicu 9.73 ks, priemerný prírastok hovädzieho dobytka na 1 kus za deň 0.54 kg, priemerný prírastok ošípaných vo výkrme na kus za deň 0.54 kg, priemerná znáška jednej sliepky za rok 132.08 kusov, celková dodávka mäsa z 1 ha ornej pôdy 422.5 kg, dodávka mlieka na 1 ha ornej pôdy 532 litrov.

Objem hrubej výroby na 100 ha ornej pôdy vynášal 4.636 – tis., objem hrubej výroby na

1 ha ornej pôdy vynášal 4.636.- Kčs, objem hrubej výroby na jedného robotníka činil 18.399.- Kčs. Priemerná mzda jednoho robotníka dosiahla výšku 986.- Kčs. ŠM zamestnávali až 949 pracovníkov.

V rámci družby navštívila minulý majetok delegácia pracovníkov štátneho majetku Kolíšch z NDR v čase od 2.X. do 10.X. 1957 za účelom vzájomnej výmeny skúseností. Delegáciu viedol s. riaditeľ ŠM Kolíšch, Ulrich a boli v nej zastúpení predseda stranníckej organizácie Rohler, hlavný účtovník Budler a hlavný ovčiar Aldschi.

ŠM získali na celoštátnom plemennom trhu v Čiżove za vystavených plemenných baranov zlatú medailu. Majetok odpredal do Juhoslávie 58 kusov plemenných baranov v kríženci Elida R a Elida.

Majetok získal aj čestné uznanie za úspešné plnenie úloh pri pestovaní tabaku v roku 1957.

Riaditeľom ŠM v tomto roku bol Štefan Vajda, hlavným účtovníkom Štefan Kolínek, predsedom ZR ROH Ľdo Filip.

Práca v jednotnom poľnohospodárskom družstve

JRD obhospodárovalo 537 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho obrábalo ornej pôdy vo výmere 460 ha. Dobre okopená pôda primerala hojnú úrodu, takže približovala sa k priemeru, ktorý do roku 1965 dosiahnuť vyžiadal za cieľ na XI. zjazde KSČ prezident republiky a 1. tajomník KSČ A. Novotný. Tak obilniny, zaoraté na 248 ha dosiahli na 1 ha priemerného

výnosu a to pšenica 23.50 q (do r. 1965 má byť 26 q), raž 19.80, jačmeň 24.70 (do r. 1965 má byť 25), ovos 26.70 q. Priemerný výnos z 1 ha bol 23.39 q, takže plánovaný výnos bol o 0.32 q na 1 ha prekročený.

Kukurica obsiata bola na výmere 20 ha, cukrovka na 37 ha. V kukurici dosiahnutý bol výnos 29.60 q, čiže o 0.40 q nižší, v cukrovke 293 q na 1 ha, čiže o 13 q vyšší proti plánu (do r. 1965 má byť 312 q), napriek tomu že bolo veľké sucho. Kukurici trvajúca sucha sa nevšla tak k duchu.

Povinné dodávky jak v rastlinnej tak v živočíšnej výrobe splnené boli na 100%. Okrem toho na štátny nákup pre voľný predaj dodané bolo 55.153 litrov mlieka, 1.367 kusov vajec, 15.254 kg bravčového a 13.381 kg hovädzieho mäsa. Práce za práce prevedené 573 v Haliči bolo platené naturáliami a to bravčovým mäsom vo váhe 4.000 kg a pšenicou v množstve 239 q.

Krajinský priemer v pracovnej jednotky činil v r. 1957 14.51 Kčs okrem naturálií. Vraštom dnešne plánovaná bola vo výške 18.- Kčs v peniazoch a 6.50 Kčs v prídomkách. Že bola dosiahnutá len vo výške 13.- Kčs v peniazoch a 4.35 Kčs v naturáliách, vysvetluje sa tým, že trhby boli síce prekročené o cca 100.000 Kčs proti plánovanému obnosu, ale náklady boli až o 260.000.- Kčs prečerpané proti plánu. Toto prečerpanie zapríčinené bolo zvláštnym, škrkoviska, do ktorého sa v bombo-

ku len investovalo, no úroh nedonášalo ešte žiaden.

Na obrobenie 1 ha poľnohospodárskej pôdy bolo treba vynaložiť 110 Kčs, čo znamená, že bolo vyžiarané o 6 Kčs viac než bolo plánované.

Na 1 ha poľnohospodárskej pôdy dosiahnutá bola hrubá v obnose 3.380.- Kčs, teda o 650.- Kčs viac, ako činil krajinský priemer (2.730.- Kčs). Napriek tomu na obrobenie 1 ha vynaložilo sa 1.600.- Kčs, takže čistý zisk z 1 ha činil 1.780.- Kčs.

Na čele MRD v tomto roku stál ako predseda s. Miroslav Macháček, ako podpredseda s. P. Bzdúcky, ako členovia správy: s. Šavara Július, Gričík Ján, Oliva Ján, Macánková Mária, Skaličková Tuzia, účtovníkom bol s. (Ján Riha) Jozef Denička, pokladníkom Michal Rihoňa, predsedom revíznej komisie s. Ján Riha, členmi dejín Martin Horniak a Štefan Tóth.

Po ukončení hospodárskeho roku pristúpilo do MRD 51 členov, ktorí odovzdali doň 200 ha pôdy. Na členskej schôdzi dňa 31/III 1958 z nových členov do správy družstva navrhnutí a zvolení boli Ľudomil Faša a Ján Kaščák a do revíznej komisie Mária Dufková. Veľkých členov MRD bolo 179.

Behom roku postavená bola stodola na 10 vagónov suchého krmiva (T-60), líž. lešeník T-9 pre 60 teliec, hydináreň T-37 pre 500 kusov hydiny. Adaptovaná bola ošipárňa, všetko dovedna nákladom 290.000.- Kčs.

Práca v strojnotraktorovej stanici.

Vo vedení STS nenastala zmena.

Pod vedením starých, osvedčených síl, z plánovaných 250, zamestnaných bolo 233 pracovníkov. Ak pracovná morálka bola dobrá, dôkazom čoho sú aj dosiahnuté pracovné výsledky, podľa ktorých v poľných prácach docielených bolo 52.955.300 Kčs, čiže plán splnený bol na 103.1%, v doprave poľnej 9.438.900 Kčs, plán splnený na 100.7% a v doprave pre cudzích 8.745.096 Kčs, plán splnený na 97.2%, čiže celkový výkon činí 71.139.039 Kčs a v priemere splnený bol na 110.5%. Ubúdajúci pozdiel medzi výrobou v rokoch 1956 a 1957 vykazuje okolo 22.000 Kčs.

Že plán mohol byť splnený, pri nesilnom výpadu síl pracujúcich treba pripísať aj rozšíreniu socialistickej dediny, založením nových JRD. Počet socialistického sektora behom roku rozšírený bola na 85%. Keď aj v dôsledku pribudnutia nových JRD plán bol podstatne zvýšený, jednako len vďaka usilovnosti a zvýšenému pracovnému elánu mohol byť splnený. Značne zlepšila sa behom roku aj spolupráca s JRD, keď jednotlivými JRD-mi reálnejšie zaplánované práce mohli byť STS bez prekážky prevádzané.

K dosavadným 12 brigádnym strediskám behom roku pribudli 2 nové a všetky konali funkciu výkonných orgánov pre nich vypracovaného plánu.

Behom roku 1957 zavedené boli plnovýkonné silážne kombajny, ktoré rezú zvonka z kopca silážne zmesy, čím práca v JRD je zase značne oblahčená. Stroje sú domáceho a maďar-

skej výroby.

Na nákladoch behom roku ušetrené bolo 1.202.000.- Kčs, kedže však STS pracuje pre SRJ predbežne ťažko jej byť aktívnym podnikom.

Na konci každého obdobia z riaditeľského fondu udelené boli peňažné odmeny vzorným pracovníkom, skladníkom, odbočárom a zlepšovateľom.

Medzi pracovníkmi STS nájde sa viac hudobníkov. Vzhľadom na to zakúpené boli hudobné nástroje pre ustanovič sa majúci hudobný kúžok.

Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch.

Ťažiarske závody.

Podnikovým riaditeľom bol s. Štefan Bačík, hlavným inžinierom do 31.8. s. Jozef Kovačica, potom s. Ján Španko, vedúcim obchodno-administratívnej skupiny bol do 15.11. prom. ekonom s. Rudolf Novák, potom s. Ladislav Baňák.

Priemerný počet pracujúcich činí 652. Ich dochádzka bola by bývala dobrá, keby nie zvýšenej chorobnosti. Ťažiská chrípka, ktorá počas niekoľkých dní dosahovala až 33% z celkového počtu zamestnancov. Ťažiská chrípka prepukla v októbri a v druhej polovici mesiaca dosiahla svojho kulminačného bodu.

Pracovná morálka bola dobrá. Zamestnanci rekrutujú sa prevažne z roľníckych rodín z Holíča a z okolitých obcí a vedia si vážiť prácu v továrni než i preto, že poznali rozdiel medzi prácou fabrickou a prácou poľ-

hospodárskou najmä čo do dĺžky pracovnej doby.

Podnik vyrábal ľanové vlákno a ľanovú kúdeľ, čo aj v podstate spracovával na ľanové priadze mestských čísiel 7,5 až 24 a na ľanové samoviazačové motúzy. V pobočnom závode Bratislava vyrábal sisalové samoviazačové motúzy.

Celoročný plán, vďaka rozvinutej socialistickej súťaži celého osadenstva, splnený bol na 103.4% a do priadze na 100.3% a motúzy samoviazačové na 102.4%.-

Dňa 27. marca bol Kultúrny dom, vybudovaný z prostriedkov ROH, slávnostne otvorený. Slávnosti sa zúčastnili početní hostia, zástupcovia ROH z Praby a Bratislavy; zástupcovia povereníctva, spotrebného priemyslu z Bratislavy. Kultúrny dom bol na tejto slávnosti odovzdaný do vlastníctva Ľanárskych závodov, n.p. v Dolíči; riaditeľ týchto odovzdal ho zase do bezplatného užívania Závodnému klubu ROH pri Ľanárskych závodoch.

Vo dňoch 4-5. III. konali sa už v novootvorenom Kultúrnom dome, Dni novej techniky, ktorí sa venali za úlohu zoznámiť pracovníkov spotrebného priemyslu - technikov s vypriadaním ľanového vlákna a kúdele za použitia gudronov.

O veci referoval vedúci výskumného pracoviska pri n.p. Ľan. záv. s. Dr. Inž. Ján Ječek. Prítomní boli: za ministerstvo spotrebného priemyslu ss. Račín a Hamuš, za povereníctvo spotrebného priemyslu ss. Hlaga, Palka a Španko, zástup-

covia odborových svázov, výskumných ústavov, Vyššej priemyselnej školy v Ružomberku, zástupcovia jednotlivých závodov v Trstenej, v Lomnici v Popelkou, v Ivánke pri Nitre, v Kežmarku a v Revúcej.

Súdružka Margita Smolinská, pracovníčka na predpradiarni, bola za svoju vzornú prácu vyznamenaná odznakom ministerky spotrebného priemyslu. Pochádza z Kopčian. Odmenaná najlepší pracovníčka odovzdala jej vlastnoručne ministerka spotrebného priemyslu, s. Machačová - Dostálová, na celoštátnej konferencii najlepších pracovníkov textilnej ministerstva, ktorá konala sa v Prahe, dňa 30. nov. vo veľkej dvorane Slovanského domu.

Vedúci výskumného pracoviska, priadelníko pri podniku, Dr. Ing. Ján Ježek, bol vo dňoch 21-28. X. na služobnej ceste v NDR. V Drážďanoch zúčastnil sa konzultácie o otázkach základného výskumu bykových vlákien, vlastníctvo Mare-Stadte prenikol prehliadku Výskumného ústavu bykových vlákien Nemeckej akadémie vied a v Erdmuse prezrel si provizorné zariadenie na aerobné mačanie ľanu.

V stavebnej oblasti behom roku prevedené bolo postavenie drevených regálov a poslednej lisčine skladu surovín. Stavbu prevádzal okresný stavebný podnik Skalica. Postavených bolo tiež 10 nových mokro- dopriadiacich skríň kusenskej výroby. -

Závody 29 augusta v Holíči.

Vedúci závodu, s. Ján Hummel, so svojim pracovným kolektívom a to vedúcim

prevádzky s. Imrichom Tribordom, majstrom, s. Marianom Ukrovom, účtovníkom s. Jánom Balážom a predsedom ZK ROH s. Imrichom Hylkom pri plnení úloh štátneho plánu dosiahli veľké výsledky.

Plán výroby v štátno-obchodných cenách splnený bol na 101.06%, produktivita práce na 102.08% a plán akumulácie na 101.09%.

Dosiahnuté tak priaznivých výsledkov treba pripísať v prvom rade tomu, že celý kolektív závodu zapojený bol do socialistickej súťaže, zameranej na súťaženie o úsporu surovín, o znižovanie kalkulácie výrobkov a o rovnomerné plnenie plánu. Pomohlo i to, že celý kolektív pracujúcich spravoval sa podľa rozpočtu, t.j. uplatňoval a prekladoval včasky prvky (smernice) chozraščotu. Pracujúci vedia vo vlastnej réžii úspor, materiálu a v tomto smere bolo dosiahnutých veľmi pekných výsledkov. Za veľké úspechy závod v celospoločenskej súťaži získal za III. štvrťrok čestný prapor podnikového riaditeľa a veľkú odmenu.

Dosiahnuté úspechy dokazujú, že jak pracovná morálka, tak dochádzka do práce kolektívu pracujúcich v závode 29. augusta je na veľmi dobrej úrovni. Pravda, dosiahnuté priaznivých výsledkov umožnené bolo aj tým, že vo výrobe obuvi behom roku nenastala podstatná zmena, čím bola daná možnosť každému pracovníkovi k čo možno najlepšiemu zapracovaniu sa do svojho odboru. Závod využíval aj výmenu skúseností nadobudnutých v iných závodoch, za účelom prenášania

dobrých pracovných výsledkov do vlastného závodu. Takáto výmena skúseností bola prevedená v Bardejovskom, v Moravskom Lieskovom a v Uhorskom Hradišti, napospol v obuvníckych závodoch na vypĺňanie obuvi každého druhu.

Na úseku sociálnom prevedené bolo rozšírenie závodnej jedálne, daný do prevádzky v mesiaci apríli. Vhodnejšie boli upravení aj umyvárne a šatne. Na prevádzkanie kultúrnych podujatí vybudované bolo v závode primerané javisko.

V Slovenských pečiarňach n.p. Sred.

vedúcim prevádzky bol aj naďalej s. Jozef Maťaš a jeho zástupcom s. Rudolf Barbotík. Počet pracovníkov pohyboval sa okolo 250 osôb. Pracovná morálka zamestnancov ako aj dochádzka do zamestnania bola celkove dobrá.

Podnik sa špecializoval na výrobu kvalitného pečiva a to pernikov a sušienok. Za celý rok vyrobilo sa hr 606 vagónov.

Plán výroby plnený bol rovnomerne v percentách na 100.6%.

Behom roku upravená bola cesta k závodu a vydlaždení boli nové sklady. Podnik bol odmenený červenou vlajkou PZV VS III. Zamestnanci pri zapojení do soc. súťaže podľa melody Čulkových, Kosabelníkovej a Paschmenkovej. Najlepší zamestnanci odmenení boli peňažnou odmenou. Pre pracovníkov závodu usporiadaný bol 5-denný zájazd do „Českého raja". Závod behom roku navštívil delegát z Kórey. Uvede-

ním F. Urbánkovho „Škvatka", ktoré umenia milovné obecenstvo Košíc a okolia vďačne prijalo a sledovalo so živým záujmom, dielňa kolektív závodu zapísal sa i do kultúrneho života mesta v tomto roku.-

Práca vo Všeodborovom družstve.

Družstvo zamestnávalo 108 pracovníkov. Na čele družstva stál s. Ján Kováč, ako predseda päťčlenného, povinnosti svoje hodnotiaco a svedomite si plniaceho výboru. Najmä v organizačnej práci dosiahnutá bola značná náprava, dôkazom čoho je skutočnosť, že družstvo predpísaný plán HV na r. 1957 nielen splnilo, ale i značne prekročilo.

Vplynutím roku družstvo značne sa podielalo na prevádzaní služieb a údržby pre obyvateľstvo. Družstvo súčasne sledovalo centralizovanie výroby a likvidovalo niekoľko prevádzovní, ktoré po zavedení chozrasčotu, pre nedostačujúcu náplň dokazatelia, nielen neúnosnými, ale aj pre potreby obyvateľstva mŕtvadúcimi. Zlepšila spolupráca s OKSO Košice. V rámci tejto koordinácie družstvo delimitovalo rádioúdržbu a elektroúdržbu OKSO Košice a prezorientovalo sa na výrobu výlučne priemyselného charakteru. Všetka náplň HV sa dala do konca roku usmernená v tomto smere.

Družstvo súčasne plánuje ďalšie zlepšenie služieb pre potreby obyvateľstva a za tým cieľom prevádza potrebné prípravné kroky, aby v súlade s intenciami orgánov miestnej politickej správy dopyt obyvateľstva

v tomto smere bol plne uspokojený.

Hospodárenie družstva bolo úspešné a bolo schválené valným zhromaždením družstva, ako i nadriadeným orgánom KSVD. Plán HV v ulovenom priemere splnený bol na 111.6%.

Z celkového počtu pracovníkov bolo, mužov 66.03% žien 33.97%. Pracovná morálka i dochádzka do zamestnania bola dobrá. Neospravedlnené meškanie bolo minimálne. Zraziné percento ospravedlnenej absencie prejavilo sa u vydatých žien, ktoré prišli do družstva z domácnosti.

Koncom roku 1957 družstvo pripravy k zavedeniu socialistickej súťaže, k uskutočneniu ktorej došlo začiatkom roku 1958. Dosiahnuté výsledky po počiatočných ťažkostiach sú veľmi priaznivé.

Družstvo sa zaoberalo aj o sociálne a kultúrne potreby svojich členov. Najlepších pracovníkov a to s. Mráznú a s. Libušiovú odmenilo 14-dennou rekreáciou. Pritom družstvo zorganizovalo návštevu zbrojárenskej výstavy v Brne, návštevu divadelných predstavení a akciu Deda Mráza. Okrem toho družstvo zakúpilo rádiogramofón pre svojich členov a zriadilo pre nich zárodok knižničky. V roku 1958 plánuje zriadiť miestny rozhlas a televíziu.

Družstevný veľkoobchod poľnohospodárskym a priemyselným tovarom v Holíči.

Družstevný veľkoobchod poľnohospodárskym a priemyselným tovarom v Holíči

Pobočný závod DVPT 1410 v Holíči vznikol dňom 1. jan. 1958 odlúčením veľkoobchodnej činnosti od bývalého Okresného svázu spotrebných družstiev v Skalici a podliehal podnikovému riaditeľstvu v Bratislave. Na čele závodu nie je správa, ale závod je podľa skalického riadený jednou osobou, vedúcim pobočného závodu, ktorého menuje podnikový riaditeľ v Bratislave.

Závod v r. 1957 zamestnával priemerne 38-40 zamestnancov, v prevažnej miere v Holíči.

Vedúcim závodu je od jeho vzniku s. Jaromír Pichorňa, bytom v Holíči, námestie mieru 22.

Predmetom podnikania je zásobovanie spotrebiteľov - obyvateľstva - v akosti veľkoobchodu. Jeho činnosť spočíva v nákupe tovaru priamo vo výrobe, v poľnohospodárskych podnikoch a v zásobovaní týmto tovarom maloobchodnej jednotky, t.j. predajne, jednoty, prevažne na vonkove. V r. 1957 bola prevádzkaná špecializácia veľkoobchodnej činnosti, ktorá spočívala v tom, že doterajšie zmiešané závody (potravinárske a priemyselné) boli postupne špecializované na závody čiste len potravinárske a čiste len priemyselným tovarom a to podľa skladových podmienok. Funkcie závod bol špecializovaný na predaj priemyselného tovaru s plným sortimentom. Na základe prevedenej špecializácie bola nám rozšírená zásobovacia činnosť mimo okresu Skalica

i na okresy Malacky a Senica n/Myjavou.

Závod splnil celoročný plán veľkoobchodného obratu predčasne, už 27. XI. 1957, na 101.3%. Do konca roku 1957 bol celoročný plán splnený na 113.9%, k tomu plán predaja pohonín na 110.9% a plán predaja priemyselného tovaru na 114.9%.

Po celý rok prebiehala v závode celopodniková socialistická súťaž, ktorá umožnila závodu nielen predčasne splniť, ale i celoročne prekročiť plán, a v rámci ktorej na základe dosiahnutých dobrých výsledkov bol závod DVPPT v Holíči v III. štvrťroku vyhodnotený a odmenený ako kolektív, ktorý odmenení boli jednotlivci.

O celkových dobrých výsledkoch svedčí spomenuté plnenie plánu veľkoobchodného obratu na 113.9%, ako i vykazovaná produktivita práce, ktorá činí, na jednoho zamestnanca priemerne 128.3%.

Cieľom zlepšenia skladových podmienok závod vybudoval nový sklad o úžitkovej ploche 142 štvorc. metrov. Za účelom zlepšenia pracovného prostredia bol daný do prevádzky vodovod s príslušným zariadením v objektoch na námestí Mieru pod č. 25. Pre umožnenie kultúrnej činnosti zamestnancov zriadený bol červený kútik, vybudované televízne antény, takže zamestnanci a ich rodinní príslušníci môžu sledovať televízne vysielania.

Komunálne služby obce Holíč

Podnik Oblastné komunálne služby v Holíči prevádzal svoju činnosť do 1. októbra 1957.

Tento podnik mal 61 zamestnancov a jeho náplň spočívala v prevádzaní týchto služieb: autodoprava, nákladná autodoprava, poľahová doprava, holičstvo, kaderníctvo, fotoslužba, pílenie dreva, pračovne a pohrebníctvo. Tieto služby sa prevádzali v nasledovných obciach: Holíč, Skalica, Gbely, Kúty, Brodské, riaditeľom podniku bol s. František Korčák. Podnik do reorganizácie, t.j. do 1. okt. 1957 plnil plán, výkonov na 102,6%, avšak náklady na uvedené služby sa tak vysoko prekračovali, že zisk bol plnený len na 89%.

V rámci reorganizácie miestneho hospodárstva ku dňu 1. okt. 1957 bol podnik Oblastné komunálne služby v Holíči zrušený a vytvorený nový podnik: Komunálne služby, obec Holíč pod priamym vedením Rady MNV v Holíči. Pri tejto reorganizácii boli odčlenené prevádzkárne nachádzajúce sa v meste Skalica a pričlenené nasledovné účelové dielne, nachádzajúce sa v obci Holíči a Gbely: stolárstvo, sklenárstvo a zámočníctvo. Riaditeľom podniku bol menovaný s. Emil Čederle.

Nové vedenie podniku našlo si cestu k pracujúcim a hneď v prvom mesiaci IV. štvrťroku 1957 vedelo splniť plánované úkoly vo všetkých úsekoch plánu. Mzdové fondy neboli už prekračované, disproporcia medzi rastom priemerných miezd a rastom produktivity práce bola odstránená, pričom i zárobky pracujúcich reálne stúpali. Rada MNV začala sústavne kontrolovať a usmerňovať vedenie

podniku, priamo riaditeľ podniku, predseda ZO-KSS a predseda ZV ROH, zodpovedajú na zas. Rade MNV, v pléne MNV a na pohovoroch s občanmi o výsledkoch a to ako hospodárskych, tak i politických. Menovite pohovory s občanmi, v ktorých títo poukazujú na nedostatky v práci podniku, pracovníkom takmer skutočne pomáhajú, lebo len tak mohli zvýšiť úroveň poskytovaných služieb obyvateľstvu, na ktoré strana a vláda kladie tak veľký dôraz.

V priebehu IV. štvrťroku 1957 prebiehala v rámci podniku súťaž socialistická, zameraná hlavne na plnenie plánu výkonov, znižovanie vlastných nákladov a kvality poskytovaných služieb. Víťazi tejto súťaže boli odmenení peňažitou odmenou z Fondu rozvoja miestneho hospodárstva.

V mesiaci decembri 1957 urobené boli prípravy na rozšírenie poskytovaných služieb a to: rádio- opravovňa, elektro- údržba a nanášanie motorov, kefárstvo- údržba a zapojčalo sa s výplatou očistných kúpeľov, ktoré boli dňom 1.1.1958 dané do prevádzky.

Naše spojenie so svetom prostredkuje a s ním nás skutočne spája

Poštový a telegrafný úrad v Holíči.

Prevažali sme ho od štátneho Rakúsko- Uhorska. V posledných rokoch pred prvou svetovou vojnou umiestnený bol v dome, kde nachodí sa dnes lekáreň.

Posledným prednostami za Rakúsko-Uhorska boli pp. Zwinger a po ňom M. Klempa, rodom Slovák, i priateľ slovenskej veci. Dovčasného boli z pre celú obec. Čo starší pamätáme si p. Ignáca Michálka, ktorý ačkoľvek musel každý deň obísť pol Poľíča, v dobre mu známych domoch sadačil si pobesedoval i posedel, ano, i miestnymi novinkami poobžil. Bol jeho rannými vydaním novín. Dnes, pri zvýšenej agende, nebolo by to asi možné.

Za I. republiky prednostami boli p. Heřman, po ňom Ringer; za Slov. štátu v II. republike pp. Miloš Oliva, Karol Kadlec, Guhajda, † Rybár. Naderaz prednostom je Miloš Oliva ml.

Na poštovom úrade či už pri vydávaní a odoberaní zásielok pri pokladnici, telegrafe, telefóne atď., pracuje 16 úradníkov a popri nich zamestnaní sú celé 3 doručovateľia, ktorí, aby jeden každý celému mestu dôkladne poznať a aby tá najneschodnejšia časť mesta nebola vyťažená stále pre jedného, mesačne sa v prideľovaní im časti zamieňajú.

Pošta spojala obyvateľov nášho mesta s celým svetom. Prevádzi úlohu pri tom plnili noviny, ktorých prichádza denne 1650 výtlačkov. Rádiokoncesionárov máme v meste 1740, telefónov 58. Porovnávajúc tieto číslice s počtom obyvateľov mesta (7.071) prídeme k výsledku, že o udalostiach dňa doma i v cudzine môže byť dobre informovaný.

Obyčajných listových zásielok pripadá na 1obyvateľa behom jedného roku 70, obal balíkov na 1obyvateľa za 1 rok činí 6 balíkov. Počet denne príšlych a odoslaných telegramov pohybuje sa medzi 89 - 105, telefonných hovorov príšlych i zaslaných býva denne cca 660. Je toho názor, ako telefon, umožňujúci skamžitý, bezprostredný styk vyliska a nahrádza telegraf. Rastie i poukážkový obrat, na čom lživ podiel majú miestne podniky, obchody a i., ktoré denný tržbu každodenne odovzdávajú na poštovom úrade.

Poštový úrad vykonáva aj službu okolo Sazky a Športky. Sazka býva podávaná za 1 týždeň v 200 až 300 páskoch, Športka býva podávaná za 1 týždeň v 3000 až 4500 páskoch.

Úrad sa zveľaďuje i rozširuje. Preprava pošty je motorizovaná a prevádza sa vlastným poštovým autom. Behom roku bola zriadená Okresná administrácia Poštovej hromadnej služby v Holíči.

V podávaní telegramov zase významný pokrok znamená, že namiesto dosiaľ telefonom podávaných a prijímaných telegramov používa sa dialkopis, ktorý latinskou abecedou podaný telegraf, telegram v tom samom znení, ako je latinskou abecedou písaný prenáša, na miesto určenia.

Úrad plnil plán na 105-110%. O úspešnom plnení plánu celým kolektívom pracovníkov svedčí, že tunajší úrad je v rámci okresu držiteľom červenej zástavy, v rámci úradu

ale dráždivým najlepšieho kolektívu prejav.

Ubytovanie kultúrnych pohľadov zamestnancov úradu poskytuje v rádiovysielačom opálenom Červenom kúdeli, kde odbavujú sa aj mesačné porady.

Pošťový úrad nachádza sa do dnešného dňa v prenájme v súkromnom dome. Obchodlá poštavníť, ranú, reprezentačnú budovu na nárožiu námestia Mieru. Pozemok ku stavbe má za pripravíť koncom r. 1958. So stavbou má sa započať v apríli r. 1959.

Železničná stanica Kolíč, pri Morave,

bola postavená v roku 1880. Pôvodná prijímacia budova, pravda, značne zrenovovaná, stojí ešte i dnes. Spočiatku slúžila cestujúcemu obecenstvu na trati Kolíč-Kodaním, ktorú postavila akciová spoločnosť, na účet ktorej z 99% akciami stál knieža Lichtenstein. Na trati premávali len osobné vlaky. Trať bola r. 1892 predĺžená až do stanice Kúty, kde nadväzovala na trať Kúty-Tmava, ktorá bola tiež v súkromnom vlastníctve. Trať Kúty-Bialistava bola už v prevádzke, takže postavením trate Kolíč-Kúty bola umožnená doprava cestujúcich aj v tomto smere.

Paralelne so stavbou trate Kolíč-Kúty v tom istom roku 1892 bola postavená aj tretia prijímacia budova, do ktorej boli premiestnené kancelárie zo starej budovy a tá bola postúpená železničnému stanovníctvu.

Súbežne so stavbou trate Kolíč-Kúty predĺžená bola trať na moravskú stranu do

Veselí nad Moravou v r. 1893-1895. Na tejto trati (Kúty - Veselí) bola už pravidelná premávka jak osobných tak nákladných vlakov, zakiaľ na trati Holíč - Hodonín premávali len osobné vlaky v ďalších spojoch. Na trati Kúty - Veselí n/Mor. premávalo 8 párov osobných vlakov za 24 hodín a 1 pár nákladných vlakov na obidva smery.

Odovzdaním tejto trati značne ožila premávka jak osobnej prepravy, tak aj nákladovej dopravy. Rozhusiaľ však, po stránke bezpečnostnej boli obidve trate, slabo zaistené, preto že v období od r. 1895 bola železničná stanica Holíč obsadená len 4 zamestnancami a technické zabezpečovacie zariadenie vôbec nemotorovalo. Až v rokoch 1918-35 zabezpečovalo premávku na žel. stanici Holíč pri Mor. 16 zamestnancov.

Za bý. Rakúsko-Uhorska jedným z posledných náčelníkov stanice bol p. Barlsch. Za I. ČSR. rep. pôsobil na zsl. Holíč p. J. Žaček ca 18 rokov, za ktor. čias tiež viedol stanicu p. Hendsch. Po oslobodení v r. 1945 sa striedali sa ako náčelníci stanice: Koneční Ľudvík, Horňák Ladislav do r. 1949, po ňom do konca r. 1952 náčelníkom bol s. Macháček Eduard. Po reorganizácii v železničnej doprave v januári 1952 r. 1953 prevzal vedenie stanice s. Šalovský Ladislav, ktorý pôsobí na nej dodnes.

Dôležitosť železničnej stanice v mnohom sa zmenila a to: prúchodná cesta bola zdokonalená, pristavená bola nádražná re-

úrad k službe cestujúcej verejnosti, nástupište pred čakárňou bolo vybudovaný, okolie záhady boli oplotené a zariadená kvetinová záhada, v poslednej dobe bol zariadený miestny rozhlas pre informáciu o chode vlakov pre cestujúce obecenstvo, v snahe spríjemniť čakanie cestujúcich na vlak je zriadený rádiogramofón a rozhlas, v budove bola inštalovaná telefonná služba pre cestujúcich a prepravcov, tak isto za ľudovodemokratického zriadenia zavedený bol v budove rodorad pre služobné miestnosti, pre potreby cestovnej verejnosti a pre naturálne byty zamestnancov. - Do vyhľadového plánu je pojaté zriadenie ihriska pre malých s kojenkami, vybudovanie čakárne pre školskú mládež a kultúrnej miestnosti pre cestujúcich.

Preprava cestujúcich v rokoch začiatočných bola veľmi slabá, v posledných rokoch však prepravuje žst. Holíč priemerne 50 m. cestujúcich a to 10 vlakov východných smerom do Hodonína, 10 vlakov končiacich v Holíči a 25 vlakov prechádzajúcich, z smerov Kúty - Veselí n/M. a opačne. Okrem uvedených vlakov premávajú na trati Hodonín - Holíč mn. 4 vlaky nákladné s prepravou zvlášť a 4 vlaky dialkové z Čerenova do Bratislavy. Tie vlaky slúžia na odťahčenie žst. Břeclav, ktorá svojim zariadením nestačí zmanipulovať značné veľký počet vlakov.

Na trati Veselí - Kúty premávajú 4 vlaky manipulačné s prepravou tovaru.

Stanica Kolíč pri Nov. je sama o sebe na 80% stanicou vykládkovou, pretože väčšina nákladného tovaru určeného pre distribúciu v okrese Skalica je vykladaná na žsl. Kolíč. Priemerný denný obrat nákladných vozňov jak pre nakládku tak aj pre vykládku je cca 30 vozňov.

Žsl. Kolíč je zapojená do socialistického súťaženia a v stanovených kritériách dosahuje dobrých výsledkov. Grafikom chodu vlakov plní stanica u východzích vlakov na 100%, u končiacich na 98.4%. Priemerné meškania prechádzajúcich vlakov činí 0.6 minút, na jeden prechádzajúci vlak.

Stanica, ako aj priľahlé trate, sú toho času ešte v štádiu výstavby a dá sa očakávať, že frekvencia na nej značne stúpne a to zavedením rýchlikovej dopravy. – Stojí ešte za zmienku, že žsl. pracuje bez nelných nehôd, hoci v mnohých prípadoch pre silnú frekvenciu je žsl. vydaná nebezpečenstvu rôznych nehôd.

Zvláštnej pozornosti zaslúhuje skutočnosť, že za kapitalistickej ČSR pri zníženej frekvencii vlakovej dopravy o 40%, obstarávalo službu na žsl. Kolíč o 25% zamestnancov viac ako v dnešnej dobe.

Telesná výchova a šport. Činnosť TJ Iskra v Kolíči.

Aby TJ Iskra svoju činnosť nekalene rozvíjal a zveladťoval mohla, zamerala sa je úsilie v prvom rade na dobudovanie štadiónu. Čiastočné práce pod vedením projektan-

bov: sl. inž. L. Vejka, V. Schaala, V. Jaborníka a V. Klemonama najviac sa zúčastnili a zaslužili pracovníci Ľanárskych závodov, Štátnych majetkov, štátnych ciest, vodiči a žiaci PHŠ, PMŠ, SSŠ, železničiari rybárskeho spolku, zo športovcov mimoriadne 1a mužstvo, poniekoľkí dôchodcovia a murári a v neposlednom rade i chlapci - chovanci Okresného detského domova. Na úprave ihriska, na humusovaní a osiatí hracej plochy, na základy ohradného múru okolo lyžiarskeho, zadového pletiva, plot z oceľových rámoch, vchodnými bránami, vodorovné a vodárenské zmalačenie bolo 360.312.- Kčs na čo KV ČSTV prispel 80.000.- Kčs pôžičkou. Veľkú ľudskú prácu usmerňovala a TJ Jelka vydatne najpomocná bola ku Rade MNV priateľmi „komisia pre vybudovanie štadiónu", zriadená z iniciatívy športovcov, členov národných výborov a to 4 členmi MNV, 3 MV a 3 členmi KNV.

Dosť na vybudovaní štadiónu urobilo sa mnoho, ešte lepšie výsledky boli by mohli byť dosiahnuté, keby sa mládež bola účinnejšie zapojila do akcie a nedala sa zahanbiť žiakom i dôchodcom, medzi nimi i dvom 84 ročným starcom.

Futbalový oddiel v súťažiach mal aktívne zapojené 3 družstvá a to: 1a mužstvo (zohralo 22 majstrovských, 14) v 1a triede, 1.5 mužstvo v II. triede a jeden dorast v pravidelnej súťaži kraja.

1.a mužstvo zohralo 22, majstrovských, 24 priateľských, spolu 46 stretnutí, zapasov 2 priateľských bolí 3 medzinárodní, jeden na domácom ihrisku, 2x Maďarsku. Všetci účastníci zájazdov,

uskutočneného v júli pre vylúčenie priateľského
vzdušia a priaznivé reprezentovanie družstva za-
služujú uznanie. Najviac zápasov v I.a tr. muž-
stva odohrali kapitán Št. Spušanský, ss. Čikoňa,
Dinka a Jankovič 48-44 zápasov, najlepšími
strelcami sú ss. Vížik, Peršena a Balák. Mužstvo
I.a z odohratých 48 zápasov vyhralo 31, remizovalo
5 a prehralo 12 zápasov - 13 mužstiev, zohralo 21
majstrovských, 14 priateľských, spolu 35 zápasov.
Viacerí hráči 13 mužstva súťažnili za zájaz-
du do Maďarska. Na ihrisku v Hodoníne 13
mužstvo nastúpilo mužstva a docielilo
pekný výsledok, keď porazilo domáce mužstvo
Slávia Uherské n/H. v pomere 4:1. V zápase s muž-
stvom Tatran Skalica sice prehralo 1:0, ale bolo
svojmu partnerovi vyrovnaným súperom. Valku
vyhralo 19 zápasov, 3 remizovalo a 8 prehralo.

Keď aj dorastu nebola venovaná dosta-
točná pozornosť, jednako v rámci vlastnej sú-
ťaže i dorastencom podarilo sa docieliť znač-
ných úspechov. V jarnej jednokolovej súťaži kaž-
dý obsadili prvé miesto. Tiež priateľskému
dorasteneckému kolektívu Dynamo Energia Bra-
tislava dovidli z remizovať 3:3. Hráči, mas-
vopolitickej výchovnej práci nevenuje sa dosta-
točná pozornosť, zásluha padá vamým do-
rastencom a ich vedúcemu s. Kobzíkovi.

Základná telesná výchova. Pod ve-
dením náčelníčky s. Masaříkovej, rozvíjená
bola práca žien v ZTV, takže nezostali s
nou ustavične v telocvični, ale s jej výsled-
kami predstúpili pred verejnosť. Tak v júni

10 žien vystúpilo na bilonžehonných slávnostiach v Trenčíne. Náčvičiek 8 mien, zúčastnili sa ss. Masárová a Šencová a 14.a 15. apríl zase nácvičiek ss. Masárová a Chodúnová. V prázdninách pripravili slarcom v Dome odpočinku odpoludňajšiu besiedku a dňa 23.X. zapojili sa hamžíkovo do oslavy 100-ročnice Jura Palcáka, choranca ústavu. Dňa 6.XI. pripojili do programu oslav 40 výročia oslav. Veľkej okt. soc. revolúcie a nácvičujú na celoslovenské slávnosti, ktoré budú v r. 1958. Zaradených je 28 cvičenček a ich počet vzrastá, no, malé percento cvičeniek je zo závodov. Cvičia v týždni 4 hodiny. Raz kontrolovali z okresu 4 razy, z kraja 2 razy. V novembri navštívili ich redaktor ČS športu a z ich nácvičného zhotovenými 28 fotozábermi propagoval výsledky ich práce. Nie inak, redakcia časopisu Slovenka ocenila ich prácu uverejnením obsiahleho článku, doplneného fotozábermi.

Predsedníctvo jednoty hodnotiac výsledky celoročnej práce oddielu TJ V a jej načlenky s. Masárovej navrhuje, aby bolo za svoju 40 ročnú prácu v telesnej výchove bola cvičenka ČSTV odmenená odznakom „Za zásluhy o telesnú výchovu III. stupňa."

Cyklistický oddiel mal jedno družstvo, pozostávajúce zo 6 členov, ktorí brali účasť na preletoch v 10 mestách od Bratislavy po Trenčín a od Hodonína po Žilinu. Na celookresnom preteku v Skalici tiež družstvo ako aj jedinci získali prvenstvo vo

všetkých kategoriách je zahanbujúce pre jednotlivcov, že títo závodníci z celomiestnej úrovne museli sa hradiť zo svojho. Bude úlohou výboru, aby po hospodársko-finančnej stránke vytvoril priaznivejšie podmienky pre rozvoj tohto oddielu.

Lyžiarsky oddiel pre nepriaznivé povodňové podmienky, málo snehu, nemohol vyvíjať systematickú činnosť. Jediné vedúci oddielu s. Pavol Gergel bol jednotlivo delegovaný ako inštruktor v zotavovni Morava v Tatranskej Lomnici. Tu zúčastnil sa súťaží v behu na 15 km a medzi 30 účastníkmi získal 13-te miesto.

V letnom športe, konanom v rámci Svázarmu na lunajšom letisku po zdarných počiatkoch a službou rozvíjaní tohto odvetvia športu znamenal 28. VIII. 1957 čierny deň pre toto letisko. Za nepriaznivosti počasia náčelníka Fr. Ajmula odcudzili dvaja bývalí členovia lunajšej stanice, ktorí pochádzali z Dolných Bojanoviec, motorové lietadlo typu Zlín z medzinárodnej značky OK-FRV a uleteli do susedného Rakúska. Od tejto doby je motorové i bezmotorové lietanie zakázané. Náčelník Ajmul bol prepustený a na jeho miesto ako dobrovoľný náčelník nastúpil holičský obyvateľ, Milan Gregor.

Činnosť TJ Družba SRD v Holíči.

Jazdecký oddiel TJ pre nedodržiavanie uznesení a nariadení a najmä pre nehospodárske opatrenie ústredného výboru bol z rámca TJ Iskra vyčlenený. Keď

jazdecký oddiel T/ jestvujúceho bol pred alternatívou: alebo odovzdať svoj majetok, živý i mŕtvy inventár a bankové konto Čs. jednote, alebo sa odrúbať a so svojim na 50.000.- Kčs odhadnutým majetkom pokúsiť sa samostatne existovať. Pre jazdecký odbor zostalo voliť si len druhú možnosť. Nielen preto, že cena práve vrcholila a jazdecký odbor nielen na Slovensku, ale i na Morave a v Čechách, tak na veľkých Pardubických v Pardubiciach, kde zúčastnili sa i naši jazdci, ss. Rapant a Šmaženka z Košíc, vyvíjal peknú činnosť, ale najmä preto, aby nikým nerušený, celým úsilím mohol sa venovať prevzatiu ťažkého, u nás už 100-ročnou tradíciou sa honosiaceho odvetvia športu.

Ustavujúca schôdza novej telovýchovnej jednoty, za účasti zástupcov okresu zadržaná bola dňa 11.11.1957. Nová jednota osvojila si prípravným výborom navrhnuté pomenovanie „Družba RD". Jednota bude mať 3 oddiely: jazdecký, turistický a stolnotenisový. Jednota spravuje 13-členný výbor. Na čele jednotlivých oddielov stoja a to na čele jazdeckého: M. Šmaženka, turistického P. Hg. Milan Srnec a stolnotenisového s. Anton Bubeník.

Počiatočný zápal, prejavovaný pri zakladaní samostatnej telovýchovnej jednoty behom času ochabnul, takže nie všetky oddiele preukázali dostatočnú činnosť. Najaktívnejším a najaktívnejším oddielom jednoty dokázal sa byť oddiel jazdecký. Svedčia o tom nielen odpredajom ušľachtilých závod-

nych koní, čo muselo sa skôr preto, aby T.Smohla vyrovnať svoje podliežnosti, kol oddiel náležite oslabený. Čoskoro však zakúpením nových zárodných koní skrátka bola vyrovnaná. Už na bratislavských jeseňných pretekoch s žiackými prekážkami, 11. VIII. vo St. Juri skôr sa víťazom s jazdcom M. Smažeňkom a koňom ADEV-om. Celku oddiel absolvoval 46 štartov, získal 5 prvých, 6 druhých, 3 tretie, 7 štvrtých a 7 piatych cien. Umiestnil sa veľkou 20 raz, takže len 11 štartov zostalo bez umiestnenia. Výhry činili veľkú 47.600.- Kčs. Najviac cien získal ADEV so svojim jazdcom a to 23.400.- Kčs.

Z jazdcov najviac, po 11 štartov absolvovali ss. Smažeňka Milan a Rapant Ivan, prvý s 29.000.- Kčs, druhý s 5.000.- Kčs výhrami. Za nimi nasledujú ss. M. Bystrický s 9 štartami získal 2.600.- Kčs a ďalší s viacmenej štartami a väčšími - menšími cenami. Treba zdôrazniť nie sú zásluhou len jazdcov, ale aj šéfa, s. K. Mališka, ktorý s ich výcvikom, neľutujúc úsilia, dal si náležitú prácu. Pochvalu si zaslúžia aj ostatní jazdci a to: Kašík Štefan, Suchovský Ľto, Fiala Ľto a Weiss Adolf. Ne vyzdvihnúť a osobitne hodnotiť treba nálež stvo mladej jazdkyne s. Polášikovej farmily, ktorá si medzi odrutanými jazdcami dokedla sa umiestniť a napokon aj zvíťaziť. Osobitného uznania dostalo sa jej v Kráľovskom Chlmci, kde ZO Družba JRD zúčastnila sa dožinkového dňa v rámci Krajskej poľnohospodárskej výstavy a v rámci akcie budovania JRD

v košickom kraji, kde uvedená jazdkyňa zvíťazila na neznámom koni a kde okrem peňažnej dostalo sa jej aj čestnej odmeny od predsedu OV, sme nazvaná pronagačnom jazdeckého športu na východnom Slovensku. Družba zúčastnila sa i veľkých dostihov v Bardejoviach. Chyba je však, že jednota nemôže sa v dostatočnej miere venovať svojmu počelnému dorastu a umožniť mu potrebný výcvik pre nedostatok cvičných koní. Vedúcim oddielu bol s. Milan Smaženka.

Horlodemisový oddiel ani novému predsedovi E. Ciderlovi nepodarilo sa vzkriesiť a dať do chodu, kedže rodprevádzajúcej klubovne, kde by mohli byť prevádzané tréningy, dosiaľ niet.

Oddiel turistický, ktorý počíta 83 členov, pod vedením Ľ. Ing. M. Smca nadviazal veľku spoluprácu so susednými turistickými oddielmi v Skalici a vo Gbeloch. Priliehavá mu bola i pomoc susedného turistického oddielu v Hodoníne. S hodonínskym oddielom mal spoločné inštruktáže ohľadom označkovania v okrese Skalica. Tunajší oddiel nadviazže na označkovanie hodonínskeho oddielu smerom na Gbely až do Brodského. Oddiel urobil nábor v školách a medzi dorastajúcou mládežou.

Na čele výboru T J Družba stál s. Št. Žiala. Hospodárom bol s. Jan Ahorňa, správcom s. Adolf Weiss. Pri spomínkom šafárení hospodára finančný stav jednoty je aktívny a vykazuje hotovosť v pokladniciach 66.55 - Kčs, na vkladoch 345.- Kčs.

Blízko ku športovcom majú naši poľovníci, ktorí spájajú príjemné s užitočným /utile cum dulci/. Keďže na príslušnom mieste zmienka o nich vynikala, uvediem len niekoľko slov o činnosti, ktorú vyvíjala.

Poľovná spoločnosť v Holíči.

Jej činnosť bola zameraná jednako na odstrel, ako aj na odchytávanie živých zajacov. Veľké kruhovky na zajace sa v r. 1957 nepreháňali, len dve menšie, z ktorých odovzdaných bolo 178 skolených zajacov a živých zajacov odchytených bolo 90 kusov. Títo boli posielaní do Francúzska, odkiaľ dostávali sme za nich rôzne prírodniny a ovocie. Poľovná spoločnosť mala povolenie na odstrel jedného srnca, ktorý bol skutočne aj odstrelený.

Finančné spoločnosti sú aktívne. Obrat vykazuje 13.000.- Kčs, pokladničný zvyšok 1.360.- Kčs.

V živote spoločnosti významný krok vpred znamenal, že v záujme lepšieho obhospodárovania zveriny spojila sa s poľovnou spoločnosťou pri ŠM v Holíči, v dôsledku čoho revír spoločnosti sa značne zväčšil, takže zahŕňa v sebe kataster obce Holíč, ŠM Kopčany, Brestov, Budkovany a Čekovú Ves. Tomu primerane zvýšil sa i počet poľovníkov zo 17 na 34 členov. Poľovnej spoločnosti majú byť pridelené i štátne lesy v Holíči.

Klub chovateľov poštových holubov v Holíči.

Klub chovateľov poštových holubov

bol založený chovateľmi: Št. Gallášom, Fr. Klemšom a Al. Roskem v r. 1933, pod názvom: Spolok chovateľov poštových holubov „Tatra" v Košiciach. Mal 8 členov. Spolok nezanikol ani počas vojny a členovia chovali dobrých holubov, ktorí súťažňovali sa letov z Jasiny /poľsky/ Podkarpatská Rus/a z Kondanecie /Rumunsko/ a iných zahraničných miest.

Po oslobodení záujem o chov poštových holubov vzrástol a zväčšil sa aj počet najmä mladých členov. Chov poštových holubov vo všeobecnosti štátu je podporovaný tým, že štát hradí náklady spojené s nákupom holubov a poskytuje prídely krmiva. Poštový holub nestratil ani v modernej vojne, pri najnovšej spojovacej technike svoj význam ako spojka hlavne pri partizánskej vojne v zázemí. Tak napr. v druhej svetovej vojne anglické poštové holuby, opatrené miniatúrnym, automatickým fotoaparátom, boli vypúšťané z okupovaného Francúzska a pomáhali tak zisťovať maskované odpaľovacie rampy nemeckých raketových zbraní „V-1" a „V-2".

Od roku 1953 sú chovatelia poštových holubov organizovaní vo Zväze pre spolupráci s armádou. Nateraz je v Košiciach 23 členov, ktorí chovajú asi 300 poštových holubov. Každý chovateľ musí svoje holuby každoročne zvičiť v lete vo vzdialenosti najmenej 250 km. Okrem toho sú pravidelne každoročne závodné lety z Chebu, vzdialenosť 320 km, poštový holub prejde za 5 hodín, zo Švajčiarska /NSR/ 680 km, pre-

leti za 12 hodín a zo Suvalok (Poľsko) 750 km., pošt. holub prileti za 16 až 18 hodín.

Tohoto roku naše poštové holuby vypustené boli z československého pavilónu na svetovej výstave v Bruseli. Tuto majú 1000 kilometrovú vzdialenosť preletieť naše holuby za dva dni.

Pre zajezdy poštových holubov dostáva klub k dispozícii vlastný poľudný inventár, ako transportné koše pre dopravu holubov na miesto vypustenia a špeciálne registračné hodiny, ktoré zaznamenávajú prílet holuba. Takéto hodiny vlastnia aj niektorí chovatelia.

Popri snahe vypestovať poštové holuby s čo najrýchlejším letom, usilujú sa chovatelia vypestovať holuby pekné a rasovo čisté, k čomu používajú moderné chovateľské a plemenárske zásady. Svoje chovateľské a plemenárske zásady propagujú na výstavách poštových holubov. Medzi popredných chovateľov pošt. holubov v Holíči patria s. Štefan Gallaš, Štefan Váňa, Ľud. Arnčík, inž. Ladislav Gaža, Ján Kopalík, Ján Polaček, Miroslav Šikula a Ľudovít Chylil z Kopčian.

Skupina včelárov v Holíči.

Títo pasionálni prílom aj odbornými znalosťami vyzbrojení včelári našli sa v našej obci i za dávnejších časov. Hlavní spomedzi tu včelárov, ktorými boli P. Grogbl, J. Liboňa, Lorenc, G. Gallaš a iní. Jednako k ubrovaniu miestnej skupiny včelárov prišlo hodne neskoro až v roku 19

Na čele 42 členov pôsobiacej skupiny včelárov stojí dnes s. František Boček, ktorý zastáva i funkciu pokladníka. Ako taký inkasuje každoročne i členský poplatok vo výške 6.- Kčs, pravidelne na členských schôdzach, vydržiavaných 2-3 razy do roka. Okrem toho platia členovia za každú rodinu asi 15.50 Kčs ročným dane, poistného, zdravotného fondu a iných poplatkov. Členom prideľuje sa každoročne 2 kg cukru za zľavnenú cenu 7.- Kčs za 1 kg.

Členovia pozreli si výstavku susednej skupiny v Skalici. Primárnuje sa taká aj v Holíči. Skupinu navštívili predseda a tajomník okresného združenia včelárov na Slovensku a vyslovili spokojnosť s jej prácou, hoci aj podmienky pre získanie produkcie medu sú dnes menej priaznivé ako bývali dávnejšie, pretože je dnes v chotári značne menej agátového stromu a skoro podzimnou podmienkou zaoberá sa slnečnica i s kalom čistca, z ktorého včielky vysávajú sladkosť.

Keď aj včelárstvo nijako nemožno pokladať u nás za nijaké zvlášť rentabilné zamestnanie, jednako naši včelári zo svojej skromy všemožne pričiňujú sa o to, aby naša krajina bola zemou „oplývajúcou - mliekom - ale aj medom.

Nakoniec zaznamenávame dáta o pohybe ľudnatosti.

Pohyb Ľudnatosti.

Podľa posledného sčítania ľudu, bolo pri ňom do povahy pri - a vyšlo v celku

počet obyvateľov v r. 1957 v meste naňom dosiahol 7.071 osôb.

Behom roku 1957 narodilo sa 112 dietok, z toho v nemocnici v Skalici 86. Podľa toho na 1.000 obyvateľov pripadá 17.2 pôrodov. No ďaleko zaostávame za svetovým priemerom, vykazujúcim až 34 novonarodených detí na 1.000 obyvateľov.

Poteší skutočnejšia ako natalita je úmrtnosť, ktorá po odpočítaní starcov, nie holičských rodákov, zomretých v krajskom ošetrovacom ústave vykazuje iba 2.2 promille, oproti krajinskému priemeru 9 a svetovému 18 promilov na 1.000 obyvateľov. Zomrelo veľkou väčšou, z toho holičských obyvateľov 58 a 29 chovancov Krajského ošetrovacieho ústavu. Prirodzený prírastok činí 35 duší.

Do manželského stavu vstúpilo 31 manželských párov. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, keď bývalo do roka 40 až 57 sobášov, v sobášnosti je znateľná, snáď klesajúca tendencia.

Rok ubehnul, zapadol do mora večnosti... Čo nám prinesie budúcnosť? Nie je v ľudskej moci poodhaliť zahaľujúce ju rúško. Správne hovorí Kriezdorlav:

„Čo nám nesie v tarši?
či starému odňal vari
obrusky len, kôrku, kosť
a či nové skvelné dary?
Ach zvedavosť žiadna dnosť...
veď on vôľku naslobí."

Rôzne doplnky a opravy:

na poslednej strane v prvom odstavci
v štvrtom riadku treba doplniť:
.... a tak bezmála dosahujeme krajinský priemer pramene 18-19 prúdov, no ďaleko

1958.

Tento rok sa započal a plynul v znamení boja za zachovanie svetového mieru v ťažkej ovzdušnej nedôvere a zaviac i neočakávaných agresívnych pokusmi. Budovaniu a upevneniu mieru mali slúžiť vzájomné návštevy štátnikov a vzájomných návštevách športovcov, turistov, vedeckých, obchodných a iných delegácií, rokovaniac aby tak lepšiemu poznávaniu sa navzájom, budovala a upevňovala sa vzájomná dôvera a porozumenie.

Zo svetového diania okolo nás so vzťahom na nás.

19.V. zavrela bola svetová výstava v Bruseli, otvorená od 17.IV. Medzi 92 vystavujúcimi panilonmi československý pavilon, výhodnotený bol ako najlepší a odmenený bol zlatou knihou, ktorú obdržalo ešte 32 pavilonov. Boci zaslúžilo si ju len 12! Naše exponáty získali na výstave ešte 170 väčších-menších vyznamenaní. Ruské exponáty 400! I z Holíča vyslali na ňu pošt. holuby.

I naša Bratislava, mala svetovú senzáciu, keď od 29.I. do 11.II. hostila vo svojom lone svetové kvasokačičiarske závody, ktoré nanštívili i viacerí obyvatelia nášho Holíča.

Z politického života vnútri vlasti.

Dňa 27.I. zasadala v Prahe, vo Smetanovej sieni celoštátna mierová konferencia, na ktorej zúčastnovania zahraničných krajov, remeselníky, z radov robotníkov, roľníkov a pracujúcej inteligencie srdečne uvažovali o českých vedúcich k zachovaniu mieru. Konferencia mala svoje odozvy v mierových manifestáciách, zadržaných po celej domovine. Tak v našom meste dňa 13.februára pri naplnenej dvorane

v Kultúrnom dome. Hlavným rečníkom bol s. Hrebíček zo Skalice, ktorý priliehavými slovami ilmočil túžbu, ale i odhodlanie všetkých: brániť vzácny poklad, mieru.

Dňa 18.VI. odvysielaný bol ministerským predsedom V. Širokým XI. zjazd KSČS v Prahe. Okrem domácich účastníkov zjazdu prítomných bolo 34 delegácií z rôznych krajín i súdruhov. Správu o činnosti ÚV KSČS podal prvý tajomník KSČS, s. A. Novotný. Medzi iným s uznaním honoroval prácu nár. výborov, ale im aj vyčítal, že ešte stále málo sa radia s ľudom, nepredkladajú svojim voličom rôzne uznesenia na posúdenie, hoci aj rozpočty, problémy mestských obcí, plány poľnohospodárskej výroby, ručenie bytovej otázky atď. A kedže sa tak nepracuje, mnohé problémy sa odkladajú. Tiež Adolf Slánska predseda MNV Praha, poukázal na pomoc spoluobčanov. V samostatnej Prahe 40.000 občanov je zapojených do práce národného výboru. Zjazd zakončený bol 21.VI.

Z domáceho politického života: Slávnosti, manifestácie. Družba s Čaľkami.

Z príležitosti 19. výročia Februárového víťazstva zadržaná bola verejná spomienková manifestácia.

Úvodnými hymnami zahájenú slávnosť otvoril s. Nováček, riaditeľ PMŠ a privítal prítomných: slávnostného rečníka, predsedu MNV zo Skalice s. Kvaldína, prítomné obecenstvo a účinkujúcich žiakov všetkých škôl. Slávnostný rečník vo svojom, až do konca s napätím pozornosťou vypočutom prejave, podal veľmi výstižné historikum februárových udalostí.

žalným, zároveň poukázal na číslicami overený rozmach na každom úseku života v hospodárstve priemysle, na kultúrnom poli i v hygiene, majúci za následok dohajúcu sa životnú úroveň jak v našom okrese tak v celokrajinskom meradle a oprávňujúci k najlepším výhľadom do budúcnosti.

Pri obsažnom slávnostnom prejave ku zdaru večera v nemalej miere prispeli recitácie, zborové recitácie, spevy a ľudové tanečky žiakov a dorastencov od najmenších z I.tr. až po žiakov z V.tr., nadšený služby novoprijatých pionierov žiakov V.tr. za účasti o vyplnenie prísažiek postaral sa hudobný zbor ČSM s novými predniesenými hudobnými číslami.

Po vrelom záverečnom prejave s. riaditeľa Morávka, spevom Internacionály bola zdarilá manifestácia zakončená.

Po zvelebom na smerniciach dané vedúcimi činiteľmi, dôstojne bol zavŕšený i MDŽ-Medzinárodný deň žien - dňa 9. marca o 16 hodine v Kult. dome. Práca našich čsl. žien, už prezident R. Zápotocký v r. 1945 zhodnotil, keď prehlásil, že, zvelebenie postavenia ženy môže byť prevedené len tým, že ženy dokážu, že sú rovnoprávne a pracovne dôležitou zložkou, bez ktorej nie je možné, za mierového rozvíjania nášho hospodárstva zaobísť." To bolo poučenie i ukazovateľ cesty, ktorou ženy majú sa ubierať. A prezident K. Gottwald dal československým ženám do vienka: „Úkolom všetkých úkolov pre nás žien je: boj za mier."

Na večernej manifestácii delí vyznačili sa

svojim maničkám podarenými vyšívaniami Maleverské školy uviedli pásmo, sviežu pôvabné pásmo smiechov a scénky i tanečky. Najmenší, z MŠ a ZŠ predviedli sa sbormi, recitáciami, pásmom, spevu a tanečkami, väčší z II. ročníka slovenskými ľudovými tancami, spevmi. Slávnostný príhovor s. Viliam Šulko, predseda Všeobecnej odborovej rady OVRmed. viazal na vzácny odkaz bojovníkov za oslobodenie ženy, poukázal na náplň, ktorou má byť jej činnosť i v budúcnosti, nesená: neúnavnou prácou a dôslednými bojmi, za udržanie mieru.

Po sbore spevu sprievodného kvietku žiakov MŠ tanečnou vystúpení žiakov ZŠ a vhodne voľnej recitácii s. Elišky Vallovej bola slávnosť zaključená.

1. mája zúčastnili sa pracujúci z Holíča na okresnej mrómájovej manifestácii v Skalici.

V predvečer 9. mája v 19. výročí nášho oslobodenia sovietskou armádou, zpod fašistického jarma o 19 hodine zadržané bolo na obecnom dome slávnostné zasadnutie plena MNV. Po zasadnutí, sprievod pohnul sa ku pomníku padlých, kde boli položené vence. O 20 hodine slávnostný spomienkový večierok v Kult. dome zahájený bol piesňou práce a recitáciou básne V. Mihálika: Bojový máj, predneseného študentom Dušanom Hoštiakom. Slávnostný príhovor, kpt. Martin Pavelka v precítenom prejave, vzdal hold žijúcim i padlým osloboditeľom, poukázal na nezvratnosť, rozmach života, na každom úseku takože; ku ktorému prišlo a prísť môže len uvoľnením výroby a výrobných prostriedkov.

Poukázal na nebezpečenstvo, ktoré hrozí ľudstvu z dnešnej prísnej vojny. No končil apelom k mierovým (mierovým) snahám v dôslednom úsilí za zachovanie mieru.

V ďalšom programe žiačka Horváthová recitovala báseň Heleny Bitzovej - Kružanovej: „Ilja Muromec." Žiaci mnohých tried ZDŠ zapôsobili na poslucháčov zborovou recitáciou, podmienenou s verzom. Z milovníkov umenia a folklóru prišli si na svoje: bilo to svieže podanie moravských tancov krojovanej a v krajskej súťaži významnej tanečnej skupiny ZDŠ tamtiež v ľahodných zvukoch moravských piesní, podaných krojovou vokálnou skupinou pôsobiacou pri ZDŠ a vo vrúcnej ľudovej piesni mieru, prednesenej ss. Oskorom a Šincovom.

Zaspievaním Internacionály slávnosť sa skončila.

Významnou udalosťou v živote našej obce stalo sa nadviazanie družby Holíč - Valtice.

Zástupcovia MNV Holíč navštívili MNV Valtice počas roku 1958 dva razy a to 18. mája a na vrelé nástojenie spolu so zástupcami VZ, komunálnych služieb a KSČ 6. septembra. MNV Valtice vrátili návštevu 10. júla. Pri návštevách účastníci pozreli si pamätihodnosti, priemyselné a poľnohospodárske podniky, KSČ a ŠK, školy, ústavy (u nás OD a KOV), ustanovizne a komunálne podniky svojich miest, zdielali sa o vzájomné skúsenosti, oboznamovali sa spôsobmi svojej práce v MNV, v rade MNV, v jeho komisiách a vo VZ. Hneď bolo prvá návšteva mala za

následok obživenie činnosti aktívu pre občianske záležitosti, ktorý na zasadaniach rady 20.II, 17.VI, 13. VIII. a plena MNV 29.I. bol novými členmi z VŽ a pracovníkov ONV doplnený, zreorganizovaný a priečinením najmä ss. Mučkovej, predsedníčky odboru, Chodúrovej, Vlkovej a s. Pavelkovej, zaktivizovaný. Pri ďalšej náväzbe členov MNV Holíč pripravili Valtice s pomocou Svázarkov a útvarov pohraničnej stráže i kultúrny program. Okrem hromadných návštev členov MNV pripravujú sa a už v bežnú návštevy jednotlivých zástupcov rady na zasadaniach MNV, za ktorým účelom vymenené boli plány práce a zasadania rady MNV a jednotlivých komisií.

Dosiahnuté výsledky nadviazanej družby treba hodnotiť kladne, nakoľko vedie ona k upevneniu československej vzájomnosti, k odstraňovaniu prípadných nedostatkov a k hľadaniu nových spôsobov ako aj k skvalitňovaniu práce rady MNV a jednotlivých komisií. /Podľa správy s. tajomníka MNV Holíčka./

V 14. výročie Slov. národného povstania dňa 29. VIII. zadržaná bola spomienková slávnosť v Kult. dome.

Do oslav SNP zapojil sa i Hodonín, spolu s Holíčom 30. a 31. VIII. otvorením nového mosta na Morave, medzi Holíčom a Hodonínom. 31. VIII. vystúpil v Hodoníne na hľadisku v prírode i kolektív umeleckej tvorivosti seníckych učiteľov a záv. klub umel. tvorivosti Vafča - Hodonín.

Hlavnosťným ruženíkom na moste bol gener

rál Zeman.

41. výročie VOSR - Veľkej októbrovej soc. revolúcie - dôstojne, zasvätene bolo dňa 6. XI. v predvečer pamätného dňa impozantným lampiónovým sprievodom hlavnými ulicami mesta ku Kult. domu, kde v doslovne nabitej dvorane zadržaný bol slávnostný večierok s bohatým programom.

Slávnostný rečník, Jaroslav Kanský, tajomník OV KSS, z lej duše hovoril všetkým prítomným, keď v obsažnom, sviežo podanom prejave, poukážuc na nepomerne väčší pokrok na každom úseku života, štátov so socialistickým zriadením nad štátmi so zriadením kapitalistickým, priklonil sa ku práve pred tým dňom v Leningrade prejavenej mienke N.S. Chruščova, že panstvo kapitalizmu ekyli, sa ku koncu aj v iných krajinách a že kapitalizmus, ako odumierajúce zriadenie je predurčený na nevyhnutný zánik. Nie je ďaleká doba, keď celý svet oslavovať bude 7. november ako svoj najväčší sviatok.

V zábavno-umeleckej časti programu vystúpili súťažiaci SSS s pôsobivo prednesenou zborovou recitáciou, lež dobre nacvičenými tancami, v ktorých povzbudzovaní až príliš hlasným súhlasom najmladšej účastky obecenstva na galérii, s veľkým elánom súťažili s kvalitnou skupinkou tanečníkov T. ročníka OSSŠ. Žiačka M. Ľ. Anna Lindvayová voľne a bezvadne recitovala

báseň Konstantina Simonova „Misnik" v Kanadě. Kvinteto Záhr. závodov pod takt. vedením s. Horváthu s cieľom zahrať niekoľko skladieb, violončelista s. Hájek skladbou Čajkovského. Na koncerte bolo časťou viera bolo vystúpenie umeleckého súboru Bratislavského kina: s. Ema Klemensovej, speváčky Slov. rozhlasu, s. Zola Klenského, herca Novej scény v Bratislave a s. Zemplinskeho, umelca na klávíri, poťažne na chromatickej harmonike, ktorý okrem samostatných sólových čísiel sprevádzal obidvoch pri vrlúcnom, svieže a s citom prednesených spevných číslach, už čí ľudských osvetových árií, či operných, šlágrov alebo ľudových piesní, tak sovietskych, ako aj našich. Prejavom umením priviedli návštevné obecenstvo čomer do vytržínia, čomu dalo výraz v odušenenom potlesku. Sovietskou hymnou a záverečným slovom konferenciéra, spr. - už. s. Lehotského bol zdarilý večierok zakončený. - MNV dňa 11.11. vyslovil účinkujúcim poďakovanie.

Práca MNV a rady MNV.

Na úseku výstavby a MH. : Za predsedu DS (Domovej správy) dňa 7.11. pôvodne navrhnutý bol Jozef Šilavecký a za účtovníka s. M. Pavelka. Čiže však s. Pavelka nebol z DSS uvoľnený, účtovníčkou stáva sa Mária Horváthová a vedúcim zostáva s. Ján Benada (28.11.), pozdejšie s. J. Šuliga. V tomže zasadaní rokuje rada o potrebe postavenia budovy pre Detské jasle, no 11.11. oznamuje sa, že v akcii „Ž" a MK prisadzujú sa nové jasle na ktoré bolo už vynaložené 100.000 Kčs. - Ďalší

bytovej komisie dňa 4.III. referuje Št. Budovič. PNŠ
dňa 1.IV. poníka sa opraviť dvoranu „Besedy" Uznesením zo dňa 29.II. rada nereflektuje na ponuku
čakárne oceľovej konštrukcie po 6.000 Kčs. Vyvinie sa
správou podávanou o činnosti požiarnikov predsedom
Rampalom uzavrelé, aby na schôdzach požiarnikov radu zastupoval s. Šuliga. Kedže ceny na
Hviezdoslavovej ulici sa neosvedčili 29.VII. vracajú
sa na Nám. mieru. Cintorínske poplatky 12.VIII.
stanovujú sa v 120.- Kčs na 20 rokov, pozadym
neupravené na 10 rokov. Aj plénum uzavrelo
28.VIII. studne na cintorínoch opraviť svojpomocou. Nazbieralo sa vyše 7.000.- Kčs. 19.VIII. s Marek Havel referuje o výstavbe štadiónu, na
ktorej odpracované bolo 9.362 hodín v hodnote práce 35.000.- Kčs. Jedná sa o získanie brigádnikov k dokončeniu práce na hracej ploche.
Uznesením zo 2.X. pre miestnu PNŠ na žiadosť
Povereníctva poľnohospodárstva obec uvoľní
260 ha ornej pôdy pre školský majetok.- Na zariadenie sobášnej miestnosti 14.X. odhlasované
bolo 16.114.- Kčs, aby i po tejto stránke vyhovovala. 29.X. prejednaný bol smerný územný plán,
obsahujúci mnohé zmeny na cestách i na plánovaných stavbách OSŠ a NV.-30.X. plénum žiada,
aby do plánu investičnej výstavby na r. 1959
zahrnutá bola aj výstavba budovy spojov v
Holiči. Tiež plénum ešte 30.III. žiada posúriť
na Povereníctve dopravy stavbu brali Holíč
- Radošovce - Senica.- MNV 27.VI. v zasadaní
plénu si uvedomil, že v Holiči do r. 1970 bude treba každoročne postaviť 50 bytových

jednotlivca a nielen namáhať na to, že 460 domov je vzhľadných, na zvalenie.

Vo veciach zásobovania v zasadnutí rady 27.II. hodnotený bol výkup v JRD a v SS a to bravčového mäsa na 20% a 10%, hovädzieho na 83 a 26%, mlieka na 81 a 97% a vajec na 33 a 30%. 8.IV. jednalo sa o súpise plnení dodávok a bolo konštatované, že obec plní dodávky mäsa, mlieka a vajec vyše 100%, no v SS nesplnia viacerí, preto aj budú predvolaní pred radu MNV. Aj 15.III. predostrela správa s. Šranovej o zásobovaní vyznela vcelku priaznivo.

V komunálnych službách obce za II. štvrťrok 1958 a za január 1959 dňa 4.II. podal správu vedúci kom. služieb s. Líderle s tým, že situácia sa zlepšila. 11.III. uznesenie zriadiť holičskú prevádzovňu pre deti, zberňu šatstva a rozšírenie očistných kúpeľov, čo bolo v plene 27.III. poludní. Za I. polrok správa podaná bola 15.III. z všetkov dopravy, zdravotníctva a technických zariadení. Žiada sa zriadiť zberňu pre veci odkázané na chemické čistenie.

Otázky politické a organizačné prišli na denný poriadok, keď sa jednalo o nadviazanie družby s Valdivami, 13.V. a 19.VIII., o oživení aktívu pre občianske záležitosti. V doplnení komisie novými členmi jednalo sa na viacerých schôdzach rady, ako 20.V. 17.VI. a 12.VIII., keď činnosť zase viazla 4.X. a v pléne 29.V. a 25.VI.- V plénu 27.III. oznámené, že obec Dubnica vyzýva na súťaž v každom úseku

národo-hospodárskeho života. Hoľič, splniť päť ročnicu do konca 1959. - Z príležitosti 14. výročia SNP, radčiane bolo slávnostné zasadnutie MNV dňa 28.VIII. keď predtým, 27.IV. plénum si pripomenulo po 13 rokoch odhalenie zverstiev páchaných slov. fašizmom, 211 povraždených detí a 3.512 dospelých.1/ Uznesením rady zo 3.II. upravená bola práca komisií s radou tak, že predsedovia komisií pred podaním správy pred radu MNV budú mať konzultácie s predsedom MNV. V zasadnutiach rady 23.XII. a plén. na 29.III. zreorganizovaná bola rada MNV tak, aby predsedovia jednotlivých komisií boli zároveň aj členmi rady MNV. Tak stal sa predsedom komisie pre výstavbu s. V. Klemon, pre zdravotníctvo J. Ščúrny, zásobovacej Št. Ivanová, finančno-rozpočtovej Eugen Farkaš, školsko-osvetovej Ľ. Ščitka, komisie pre MH J. Lukančík a poľnohospodárskej A. Baláž. Členom rady ostáva s. A. Jedlička. 10.II. rada pojednávala o zapojení osôb cigánskej národnosti do pracovného pomeru, rokovala o nepriaznivej kritickej zdravotnej situácii v cigánskej kolónii MH č.1. Bolo poukázané na to, že medzi cigánmi ešte stále je mnoho negramotných, preto sa 21.II. rada rozhodla uznášať, prijať do VŠ 2 cigánky.

V sektore kultúry, osvety a telesnej výchovy rada 14.I. uzavrela uvoľniť miestnosť v dome Všeckého pre ciele Svázarmu. 21.I. povolila za ROH-u čan. zájazdom, že môžu v piatok a v nedeľu premietať filmy v

Kult. dome. Praca kultúrno- osv. komisie viazla, kedže všetka práca uvalená bola na ss Kiška a Žálešaka, čo keď bolo v plene 30.1. konštalovaná bola táto v zasadnutí plena 27.VI. doplnená a zreorganizovaná. - Knihovník MěK, s. Steiner 28.1. podáva správu o stave s klorou sa uzavrela, apeloval na občanov, aby si čítali známosti z politickej literatúry. Ďalej 11.II. predkladá žiadosť o pridelenie ďalších vyhovujúcich 3-4 miestností pre knižnicu. V rámci zasadnutia plena 16.VIII. odovzdaný bol s. knihorníkovi diplom „vzorného knihovníka ČsK" od Osvetového školského a kultúry. Vďaku s. Marčáka za Matičnú Sl. a Osv. kultúry. Ilmovič, mu s. Žálešak, dosiahnutí pri vyhodnotení najlepších knižníc. - Rada v zasadaní 2.II. súhlasí s návrhom MNŠ o premenovaní školy na MŠ M. Kišpeca, čo by sa uskutočnilo pri postavení jeho pomníka. - V súvise so správou o OSŠ rada dňa 11.II. žiada, aby na každej schôdzi pedagogickej rady prítomný bol člen rady MNV a dňa uzavretia zo 4.III., aby všetci riaditelia škôl mesačne raz podali správu o práci v školách. - 18.II. jednalo sa o nímanie na MŠ, na klorom má (byť) mať nujav s. Chodúrová, dňa 15.II. zase o nímaní k predvečeru 1. mája, 20.II. o MDD. - Žiadosti osobitnej školy o pridelenie miestnosti v novom internáte rada 11.III. nemohla vyhovieť a 29.IV. aniže. doslí MNŠ o prepustení „Besedy." - V správe škol. osv. komisie o osvetovej práci dňa 10.II. referované bolo o družbe kun. škôl so školami na Morave, dňa 2.II. o slávnostnom

zahájení škol. roku a dňa 2. VII. vyšikané bolo
závadné chovanie sa žiakov - 555 z nich 50
má z chovania známku II. stupňa. Čo sa
dlhých dvorodov bolo schválené, aby v škol-
skom bufete nebole držané drahé veci, ako
obložené chlebíčky, ale len pečivo, mlieko, ka-
kao. - Dňa 12. VIII. uznesením bolo, podať žiadosť
na odbor kultúry rady ONV o zaplánovanie
výstavby nového kina. - 11. VI. uznesením, že pre
kancelárie geodézie a kartografie má sa u-
voľniť miestnosť v Požiarnej zbrojnici. - Dňa
2. XII. s uznesením vzalo na vedomie, že s. M.
Masárovej udelený bol titul „vzorný učiteľ".

O zdravotnej službe dňa 11. II. podal zprá-
vu MUDr. Riha, vyzdvihnúc klady a nedostat-
ky tejže. Poukázal na potrebu zriadenia
miesta ešte jedného lekára, na potrebu roz-
šírenia ambulancie, dodania diatermie a
horského slnka do ambulancie. - Zprávu o čin-
nosti OMČK, ktorá bola veľmi dobrá podal 15. II.
s. č. Uhla. MOČK má 108 členov, za I. štvrť. boli
poriadané 4 zdrav. prednášky. Dňa 3. II. bola po-
daná zpráva o pripravenosti MOČK k zdrav.
službe pri žatvených a mlatebných prácach
a o doškolovacom kurze ľudových hygienikov.
Počas žatvy a mlatby boli zriadené zdravot-
né hliadky, zo škol. mládeže a z dôchodcov.
Školenie zdrav. hliadok bolo dospešné, no
nebolo tak v Družine, mládeže 12. XII. /. - O po-
žívaní alkoholizmu jednalo sa 20. V., 3. VII. a
5. VIII. a uznesením zakázať hostinským pod-
dávať alkohol notorickým alkoholikom, zriadiť

iktu opilcov a notorických alkoholikov poslať na liečenie. - V zasadnutí 11.XI. komisia pre miestnu bezpečnosť a protialkoholická boli zložené. - Plenum MNV v zasadnutí dňa 27.XI. súhlasí so založením hostinca „Besedy" z hygienických dôvodov. Hostinec bude prebudovaný na stánok pre ČSM.

Sociálne veci. Dňa 7.I. jednalo sa o žiadostiach na vedenie Dets. jaslí. Za vedúcho DD prijatý bol s. Martin Vašina. 8.II. bolo rade hlásené, že v DD sú deti, ktoré majú oboch rodičov, nevediacich si s nimi dať rady. Tiež robia v DD rozpad. Takých sa berú, zbaviť. K secou pristavby k DS poverujú sa s. Klemon a inž. Jaborník. - 18.III. zriadená bola komisia pre miestnu bezpečnosť pod predsedníctvom s. Nedúchala. Z iniciatívy čejže vybudované bolo zábradlie na mušnej križovatke pred kinom Hurián. 25.II. - Helena Jurčková bola v zasadnutí 11.II. navrhnutá na čestný odznak materstva.

O práci výboru ženy, VŽ, dňa 21.I. podala správu s. predsedníčka. Vo febr. a v marci 2-krát v týždni pripadané boli 2 kurzy varenia a pletenia. Členkyne VŽ presviedčali roľníkov k vstupovaniu do JRD, navštevovali DS, školky, DD cieľom odstránovania zistených závad a zúčastňovali sa na kurze hygienkov. - Do plánu pre tento rok je najavy ďalší kurz pušliny, kurz pletenia, pripadanie zdrav. prednášok, konkrola obchodov, besedy s členkami JRD, mítingy VŽ a MDD, výchovné prednášky, prípadne naučenie diva-

delného predstavenia. Predseda NVV s. predsedníčke za príkladnú činnosť VŽ sa poďakoval. -

Rôzne v RD a na ŠM. Predseda RD, s. M. Macháček hneď 2.1. sa žiada, aby raz mesačne informoval NVV o hospodárskej a politickej situácii v RD. 18.II. rada schvaľuje výrobný plán RD na r. 1958. Čoveľniak dáva sa do užívania RD na uskladnenie hrozna. - 4.III. Vendelín Mesko, vedúci výroby ŠM podal správu o výrobe. Hlási, že ŠM budujú nutriovú farmu na chov kožušinových zvierat, pri rybníku, no žiada o ochranu proti zlodejom, ktorí kradnú materiál na ohradu farmy. 15.III prejednaný bol plán poľnohospodárskych jarných prác. 22.III. zistené, že jačmenné práce prevedené boli do 26.III. mladobné asi do 10.IV. Rôzne požiarnych hliadok bola, ako bolo v rade 5.III. hlásené, v čas žatvy a mlatby dobrá, no žiada sa doplniť požiarny zbor. - Výsadnutí plena 27.II. jednalo sa o členoch RD, počtom 178, ich priemerný vek je 49 rokov. Väčšina členov má 55-60 rokov, čo nie je záruka úspešného RD. Treba, aby bolo omladené.

Okrem uvedených vecí rada schvaľovala mnohé predaje a kúpy domov, vybavovala žiadosti o stavebné pozemky, stav. povolenia a o výmeny stav. pozemkov a o prevody nehnuteľností. Vybavovala žiadosti o zásobovacie príspevky, o zníženie poplatkov v Družine mládeže a Maliarskej škole, dopisovala žiadosti o štipendia a iné. - Vzhľadom na zaniach plena predsedajúci podával pra-

sídelný referát o medzinárodnej situácii, o aktuálnych miestnych otázkach a domácich problémoch. Rakovice, dňa 29. XII. podal predseda správu a výsledky o činnosti MNV a jeho jednotlivých komisií.

Odhospodárovaná pôda zvýšila sa okúhle o 200 ha, lahkže činila 734,54 ha, z čoho bolo ornej pôdy 661,52 ha. Zeriny zasiate boli vo výmere 405 ha, no úroda až na kukuricu, ktorá dosiahla priemer z r. 1957: 29,20 q na ha, bola citeľne slabšia, tak v pšenici 21,9 q, raži 16,3, jačmeni 18,2 a v ovsi 20,1 q na ha. - Cukrovka bola síce o 4 q na ha slabšia, jednako o 9 q viac proti plánu: 289 q.

Ročinné dodávky rastlinnej a živočíšnej výroby splnené boli na 100%, čo viac okrem toho na štátny nákup dodané bolo 1.320 q jačmeňa, 50 q kukurice, 345 q hovädzieho a bravčového mäsa, 89.400 l mlieka a 4.150 kusov vajec. Žo všetkých produktov viac, ako v predchádzajúcich rokoch.

Tržby dlá plánu prekročené boli o 100.000 Kčs, no náklady proti plánu tiež prekročené boli o 200.000 Kčs, následkom čoho i prihliadnutím na zvýšenie nedeliteľného, sociálneho a kultúrneho fondu, pracovná jednotka nebola dosiahnutá v plánovanej výške 16,- Kčs, ale len 14,-, v naturáliách 4,80, spolu 18,80 Kčs.-

Družstvo malo v úlohu 185 členov, z toho 186 žien. Ich priemerný vek je 50 rokov! Družstvo treba omladiť!

Na obrobenie 1 ha poľnohosp. pôdy

Poľnohospodárske JRD.

vynaložené bolo priemerne 108.7 Kč.

Dosiahnuté tržby na 1 ha činili 3.925 Kčs, náklady 1877 Kčs, takže čistý zisk na 1 ha poľnohospodárskej pôdy činil 2.048 Kčs.-

Na šunajšom JRD, na jedinom tohoročnom okrese, v r. 1957 na skúšku zavedený bol nový spôsob účtovníctva, ukolom ktorého bolo sledovať vlastné náklady na výrobu jednotlivých plodín a živočíšnych výrobkov. Čo, získaní skúseností bolo v r. 1958 čiastočne pozmenené, takže tento náklad dal sa vypočítať. Tak v r. 1958 výroba 1q pšenice stála 72.10 Kčs, raži 95.12 Kčs, kukurice 87.33, cukrovky 23.45, 1kg hov. mäsa 13.75, kravč. 8.76, 1l mlieka 2.25 a 1 vajce 1.58 Kčs.

Družstvo navštívili pracovníci z Valtíc, kde z pôvodných JRD, napospol účastníci 6 mesačného školenia na "VŠ" v Holíči. Obzreámili si s prácou v šunajšom JRD a zmenili si s funkcionármi svoje skúsenosti.

Behom roku vystavaná bola jedna výkrmňa pre 400 ošípaných typu V-200 a adaptované boli ešte 2 ošípárne.

Vo vedení JRD nenastala behom roku zmena.

Ako sa hospodárilo na iných susedných majetkoch?

Vo výmere obrábanej pôdy oproti minulému roku nenastala zmena, no hektárové nosy sú skromné: pšenice 20.46 q/1, jačmeňa 20.86 q, zemiakov 103.41 q/1 a zeleniny nedosiahli ani toho roku 1957, čo treba pripísať značne nepriaznivému počasiu, ktoré nielenže jednotlivé dni práce sťažovalo a znemožňovalo, ale malo

nepriaznivý vplyv aj na výnosy ostatných plodín. Vždy bolo u ostatných plodinách, ako u zaži, kukurice, cukrovej repy a tabaku sa výnosy vo väčšej - menšej miere zlepšili. Rastlinná výroba splnená bola na 83.05%. Celková úroda obilia činila 2.139, takže prevýšila i nadmiemerné úrodu v r. 1956.-

Hrubá hodnota živočíšnej výroby splnená bola na 94.34%. Priemerná ročná dojivosť jednej ustajnenej kravy činila 2.876 litr., ročná snáška vajec na 1 nosnicu 134 kusov, počet odstávených prasiat od 1 prasnice 11.5 kusov a priemerný ročný prírastok na 1 ovce 4 kg. Priemerný denný prírastok u hovädzieho dobytka na kus 0.56 kg, u ošípaných 0.32 kg.

Priemerný počet robotníkov v poľnohospodárskej práci činil 859 osôb. Priemerná mesačná mzda 1 robotníka dosahovala 1.023 Kčs. Hrubá produkcia na 1 robotníka činila 21.329.- Kčs a na 1 ha poľnohospodárskej pôdy 5.305.- Kčs.-

Po odchode s. Štefana Vajdu na vysokoškolské štúdium, vedenie podniku v III. štvrťroku prevzal s. ing. Eduard Nelík, ktorý vykonával v podniku funkciu hlavného agronóma.

Vedúci ŠM v čase od 5. do 13.11.1959 navštívili štátny majetok Köllitsch v NDR za účelom výmeny skúseností a upevnenia priateľstva medzi pracujúcimi oboch štátnych majetkov.

V odmenu za dobré pracovné výsledky ZK vyslala na 14 denný pobyt do SSSR s. Imbrovca Nemca, ref. práce a mzdy a s ním šlgrovú robotníkov.

Poľovná spoločnosť ROH pri ŠM v Holíči.

Spoločnosť požívajúca 16 členov združila sa s poľovnou spoločnosťou pri KD v Holíči, ktorá mala 18 členov. Združenie ku ktorému došlo 31.1.1958 malo za cieľ rozšíriť chov zveri, hlavne drobnej užitkovej srstnatej a pernatej. Názov odstúpa: Poľovnícka spoločnosť Holíč. Predsedom stal sa s. František Pinda a hospodárom Ambroz Nemec. Poľovný revír rozprestiera sa na ploche 3.420 ha poľnej pôdy a na 128 ha lesov.

Odchytené bolo 103 zajacov pre cudzinu, odstrelené 513, bažantov 53, jarabíc 96.5, srnčov 22 srny a 1 jeleň. Odstrel jarabíc prevedený bol za 1 deň.

Poľovnícka spoločnosť venovala sa zazverovaniu revíra, hlavne užitkovou pernatou zverou. Skúšobne prevádzkala komasovanie bažantov za účelom zvýšenia nosnosti vajíčok. Disciplinovanosť poľovníkov bola veľmi dobrá. Starali sa o užitkovú zver a venovali sa ničeniu škodlivej zveri.

Spoločnosť ukrižila na zver 10.420.- Kčs, vykazuje zisk: 1.488.- Kčs.

Spolok záhradkárov a ovocinárov.

Ešte za 1. republiky jestvovala v Holíči „Slovenská ovocinárska spoločnosť", na čele so zverolekárom p. Hubáčkom a všestranne činným rolníkom p. Pikoňom. Po zaniknutí bytia, dňa 23.1.1958, založený a utvorený bol „Zväz slovenských záhradkárov a ovocinárov pobočka Holíč". Prvým predsedom bytia sa stal s. Ľudovít Rybár, prednosta pošt. úradu tajomníkom s. M. Hrabnek, odb.

učiteľ, pokladníkom s. J. Činkey. Po ich boku stojí Miestny výbor. Spolok, má 35 členov, napospol pasionátnych záhradkárov a ovocinárov, ktorí vyložili si za cieľ: povzniesť ovocinárstvo v mieste a na okolí a okrášliť obec okrasnými i ovocnými stromy. Vo svojej práci, rešpektujúc obecnému dohľadu a povoleniu vonkajšieho vzhľadu obce a okolia, spolok - bohužiaľ - nesmelá sa s dostatočným porozumením ponickýchvrstiev obyvateľstva, no i v tomto smere spoľahlivá sa na účinnú pomoc MNV a rady MNV.

Členovia naprogrol odoberajú časopis: Ovocinár a vinohradník a schádzajú sa k odborným, filmami, premietaným, prednáškami, ako: „O pestovaní a reze a ošetrovaní ovocných stromov," ktoré zadržali s. Sobárik, z Lúčna a s. Bekárek, z Mojzaru. Titulom členovského platia členovia ročne 12- Kčs, z čoho 10 Kčs plynie do ústredia a pobočky, zostáva len po 2,- Kčs. Jednako miestna pobočka poriadala viac zájazdov, tak na prehliadku „Vonky", štátnej ovocinárskej školy SŠM v Senici, do Malinova a Hladkovičova, na prehliadku záhradníctva poľažne ovocných sadov do Modry.

Vo dňoch 19.-27. XII. 1958 poriadaná bola v malej sále KD Svázom záhradkárov a ovocinárov výstava ovocia, ktorá tešila, sa dosť dobrej návštevnosti, cca 1.000 návštevníkov. Výstavné boli rôzne, a to po každej stránke rozličné druhy ovocia, mnohých miestnych pestovateľov, ale z celého okolia. Ktorí ovocinári oboslali výstavy v Modre, v Senici a

v Malinove.

Už v prvom roku jestvovania spolku pôsobiacich činiteľov došla uznania a ocenenia, na dôkaz čoho predseda pobočky zúčastnil sa, mohol zájazdu slovenských ovocinárov do českých krajín.

Spolok chovateľov drobného hospodárskeho zvieratstva.

Spolok s pomocou súdruhov z Hodonína založený bol v Holíči 18. IX. 1953. Prvým predsedom spolku bol ján Bikryl, prvým tajomníkom Ladislav Novák. Z radu členov spolku behom času zomreli ss. Bikryl, Chovanec, Duda, podnes žijú a sú činnými členmi ss. Buchla, Novák a Volek.

Spolok bol r. 1960 reorganizovaný, kedy aj predsedom sa stal s. Buchla, tajomníkom Imrich Vanek. Priemerný počet členov býva cca 25. Členský príplatok inkasuje sa vo výške 20.- Kčs, z čoho 9.- Kčs odvádza sa ústredie a s pozostatkom sa hospodári doma. Pokladničný obrat sa pohybuje okolo 4.000.- Kčs, hodnosť členského 30.- Kčs.

Členovia schádzajú sa každomesačne na výborových i členských schôdzach, na ktorých pri okúsnom veterinárovi prednášky, máväjú ss. predseda Mikuš a tajomník Vanek. Z výsledkov svojej práce účastní spolok pred verejnosťou na výstavách. Od r. 1960 bolo pripadaných 5 výstav, z nich najúspešnejšia bola výstava pripadaná k 30. výročiu trvania spolku r. 1953. Členovia získali na výstavách niekoľko prvé, čestné a vďačné ceny.

Spolok k 1. I. 1958 zo súkromného prebral sa na masový. Predsedom sa stal s. Vladimír Mikuš, tajomníkom s. Imrich Vanek, pokladníkom s. J. Hesek. Súdruhovia predseda a tajomník

sú činní i v krajskej organizácii a aj ako posudcovia chovu hydiny a králikov. Dvaja členovia a to ss. Marlíny a Buchla sú adeptami na takú funkciu.

K dnešnému dňu má spolok 35 členov.

Vedúci pracovníci boli by ísli, čo v predchádzajúcich rokoch od r. 1955. STS mala v okrese 14 brigádnických stredísk, na ktorých pracovalo v celom roku priemerne 132 traktoristov. Zamestnaných bolo v celom roku priemerne 176 robotníkov, 14 obsluhujúcich pracovníkov a 20 technicko-hospodárskych pracovníkov. Priemerný stav pracovníkov bol 260 osôb. Ich pracovná morálka bola dobrá. Práca na strojovej a traktorovej stanici.

Rok 1958 znamenal pre STS rok najintenzívnejšieho vypätia síl od jej vzniku podnes. Už v tomto roku bolo badať osamostatňovanie väčšiny JRD v našom okrese, čo malo za následok menej práce strojmi STS na poľnohospodárskej pôde JRD. Preto i napriek stabilizovanému úsiliu všetkých pracovníkov, plán vo väčšine úsekov práce splnený nebol. Plánované bolo na všetkých úsekoch: v poľných prácach, v doprave poľnej i cudzej 89.100 q, no dovalnuté bolo len 76.763 q. V porovnaní rokom 1957 jednako len, vzrast o 5.624 q, čo treba pripísať rozširovaniu členskej základne JRD a zvyšovaniu strojového parku.

Finančné náklady činnosti STS čerpané zo štátneho rozpočtu v hlavných sumách obnášali 9.238.409 Kčs, čo činí na 1 ha 1225 Kčs.

Na r. 1958 pripadlo 10. výročie založenia STS v našej oblasti, z ktorej príležitosti boli na sídlach STS, tak aj na tunajšej, usporiadané slávnosti na ktorých boli odmenení pracovníci, ktorí na STS pracovali viac ako 5 rokov, zlatým odznakom a peňažnou odmenou. Takýchto pracovníkov mala tunajšia STS 20. Pracovníci, ktorí pracovali na STS viac ako 2 roky, boli odmenení služobným odznakom. Takýchto bolo 91. Okrem toho 5 pracovníkov STS odmenených bolo zájazdom do SSSR do Moskvy a na STS v tejto oblasti.

V socialistickom súťažení, do ktorého zapojení boli väčšinou všetci pracovníci, na odmenách vyplatené bolo 63.400.- Kčs. -

Kultúrna práca v ZV. Vo školách: Jedenásťročná, stredná škola.

Na NSŠ behom roku udalo sa mnoho osobných zmien. Od 1.11.1958 preložená bola vedúca dielňa Helena Hašková na OSŠ v Brodskom a s. Kamila Čermáková, zást. riaditeľa na OSŠ v Holíči. Riaditeľom od 1.11. vymenovaný bol s. Juraj Korubský z OSŠ v Brodskom a zástupcom riaditeľa s. Milan Tršo, z OSŠ vo Gbeloch. Preložení boli ďalej ss. Andrej Hašek, Viera Kubíčková, Anna Kavická, Mária Kovárová, Bernardína Malíková, František Lašák, Ladislav Dianovský, Elena a Štefan Pavčák, Gejza Rončák, Viera Kláčánková a Vladimír Gurský. Z pracovných dôvodov bol uvoľnený s. Emich Rublík.

Na školu prišli ss. Antónia Kižanská, Jozef Surový, Ernest Žálešak, Eva Prachárová, Teodor Grof, Jozef Kroker, Alžbeta Šebestová, Emil Mikuš, Ján Mikulka, Blaćina Simcová, Karol

Chanička, Mária Kovačovičová, Angela Ďuňáková, Mária Galisová a Irena Viktor Klimon.

Mnohé a časté zmeny, ako vyplývajúce k zlepšeniu výchovno-vyučovacích výsledkov na škole, tak i preto, že niektoré zmeny prevedené boli počas šk. roku:

Škola mala veľkú 832 žiakov, z nich v 10 triedach na I. stupni bolo 390, v 9 triedach na II. stupni bolo 324 a v 6 triedach na III. stupni bolo 178 žiakov. Zdravotný stav bol dobrý. Žiaci boli vyšetrení školským lekárom Dr. Richom. Sporadicky vyskytli sa prípady ochorenia na infekčnú žltačku.

Čo osobných zmenách škodil vyučovaniu i nedostatok učebných miestností. Celý II. stupeň musel mať preto striedavé vyučovanie.

K záverečným skúškam pripustených bolo 96 žiakov, 2 neboli pripustení. Skúšku vykonalo 94 žiakov s úspechom, z nich 23 s vyznamenaním, 2 boli upravení na opravnú skúšku. - K maturitným skúškam prihlásilo sa 54 žiakov. Písomnú skúšku vykonalo 53 z nich 53 žiakov, lebo žiak Milan Michalek v priebehu maturitného obdobia tragicky zahynul. Všetci maturanti prospeli. Predsedami maturitných komisií boli učitelia z SSŠ v Malackách a Galante.

Škola poriadala divadelné predstavenia, o čom viac nižšie. Na okresnej spartakiáde vystupovalo 280 cvičencov, z ktorých 60 zúčastnilo sa na krajskej spartakiáde v Trenčíne. Hokejové družstvo školy stalo sa ví-

bazom v súťaži o putovný pohár Moravského Slováka. V rámci STV tanečný krúžok ČSM skal, za sú-bazom krajskej súťaže. Na škole okrem menších slávnostných príležitostí bola oslava Dňa čsl. armády, VOSR, Dňa oslobodenia, MDŽ a MDD. Škola mala účasť na akcii Deda Mráza.

Združenie rodičov a priateľov školy pod vedením predsedu s. L. Horňáka a jeho zástup-cu V. Kožíka bolo aktívnym pomocníkom školy, najmä po stránke hospodárskej.

Predsedníčka ZŽ, Margita Hanzalíková, za dobrú prácu v školskej skupine Vrbica pozvaná do delegácie k prezidentovi republiky A. No-votnému a zúčastnila sa besedy s pohostenia pionierov na Hrade.

Do mimoškolskej práce z učiteľského zboru najčinnejšie zapojovala sa s. A. Pavelko-vá, ako predsedníčka ZŽ pri MNV s. Jozef Longa-uer pri pořadaní rozličných vítaných osláv, Valéria Bakurínska. Blačena Šmeková v ČČK atď.

Osemročná stredná škola.

Na tejto škole po odchode správcu u-čiteľa s. R. Kosťiaka prišlo behom šk. roku k mnohým osobným zmenám. Riaditeľom školy sa stal s. Štefan Rukavičík, jeho zástupcom s. A. Čumaková. K doterajším učinkujúcim pri-budli nasledujúcimi učiteľia: A. Klimová, M. Vlková, E. Bouková, I. Gažová, Br. Laskovi-čová, K. Čillárová a I. Lašák.

K 1.11. bolo na škole zapísaných 455 žiakov, z toho žiakov II. stupňa 136. Prospech žiactva bol priemerný. Neuspokojivý bol na-toľko, že pomerne vysoké % - 10-13 % - pripadalo

na prípadnajúcich žiakov. Pri záverečných skúškach prospeli všetci podrobisší sa im žiaci. Zdravotný stav žiactva bol dobrý.

Činnosť rodičovského združenia zameraná bola jednako na materiálnu pomoc škole, jednak na mimoškolskú výchovu žiakov. Z prostriedkov ZRPŠ zakúpený bol pre školu televízor Alhos II, čím sa umožnilo vhodne využiť čas pre mimoškolskú výchovu žiakov. Okrem toho predseda ZRPŠ, s. Blaha ujal sa vedenia spevokolu a ľadového krúžku, ktoré vystúpili na okresnom kole ĽVUT, na ktorom ľadový krúžok postúpil do krajského kola a umiestnil sa na 4. mieste. Dramatický krúžok, vedený tiež s. Blahom, nacvičuje rozprávkovú hru: Hrôza a Trička.

Mimoškolskú činnosť z učiteľského zboru vykazujú ss. Kollárová a Čermáková vo VZ pri MNV. V ČSČK pracovali s. Uhrík ako predseda MO a s. Langerová ako členkyňa OV ČSČK.

Začiatkom šk. roku 1958/59 pribudli na škole ako učitelia: ss. inž. Jarmila Tomšová, inž. Jozef Ondreáš, prom. pdg. Jozef Mikuš, Funkciu pdg. zástupcu prevzala od 1. septembra 1958 s. Margita Vrana.

Poľnohospodárska technická škola.

PTŠ v šk. roku 1958/59 navštevovalo v I. ročníku 47, v II. ročníku 49, spolu 96 žiakov. DUP /dvojročný učebný pomer/ mal 20, kurz predsedov JRD 30 poslucháčov. Priemerný prospech žiakov PTŠ vykazuje 2,60, maturity bolo roku 1958 nebolo. II. ročník PTŠ/mechanizačnej/ skončilo 21 absolventov s priemerným prospechom 2,13. Zdravotný stav žiakov bol dobrý.

Impozantná budova nového žiackeho domova bola odovzdaná do užívania 20 apríla. Budova môže pojať až 300 žiakov. Týmto spôsobom uvoľnilo sa viac miestností v budove ZDŠ pre školské účely.

Z učiteľského zboru viacerí prednášali v DSP v Holiči, Kopčanoch, Lopašove, Popudinských Močidlanoch a v škole práce, na STS, poskytovali pokonalnu pomoc pri zavádzaní strojového dojenia na JRD v Kunove. Učiteľ Pavol Škapik bol predsedom MNV v Popudinských Močidlanoch, všetci konali nábor do hospodárskych škôl.

Poľnohospodárska učňovská škola.

Z učiteľov, učinkovaných na bývalej škole odišli Ladislav Mikola a Pavol Dufek, učiteľia a Pavol Kováč, vedúci odborného výcviku. Nastúpili: Martin Urgonik, učiteľ, Jaroslav Jakubík a Imrich Szabó, učiteľia dielenskej práce a Jozef Fil, vedúci odborného výcviku.

V šk. roku 1958/59 školu navštevovalo v I. a II. ročníku 134 žiakov, v II. ročníku, v kloc. sú na jednoročnej praxi. 62 žiakov. V I. a II. ročníku s vyznamenaním skončili 3, prospeli 124, neprospeli 19, nemohli byť klasifikovaní 2 žiaci. Zdravotný stav žiakov bol dobrý.

Záverečných skúšok, ktoré prebiehali len vo februári, zúčastnilo sa z odboru kováč-podkúvač 40 žiakov.

Od 1. septembra 1958 platia smernice o hmotnom a finančnom zabezpečení učňov, podľa ktorých učňov vysielajú do školy poľnohospodárske podniky, ako JRD, STS, ŠM, a pod., ktoré s nimi

uzatvárajú učňovské zmluvy. Tieto podniky znášajú polovicu nákladov spojených s ubytovaním a stravovaním učňa na škole, na ktorých nákladoch podieľajú sa ale aj rodičia.

Od 1. sept. 1958 škola sa stáva aj učňovská „poľnohospodársky mechanizátor," predtým bol „kováč-nástrojár-omamár." Do 1. ročníka bolo premiestnených 36 učňov z PUŠ Gbely, ktorá bola zrušená.

Dedkovia učňov, navštevujúci školu, pochádzajú z celého Slovenska, styk s rodičmi je zväčša sporadický. No boli aj tri prípady rodičovského zdvorilostného návštevy a to s veľmi dobrým účastom.

Z učiteľského zboru mimoškolskú prácu konajú: s. Ivan Šrámek je bojovníkom ZV-ROH na škole, Milan Hanek, zase bojovníkom SSZO, členom okresnej volebnej komisie pri NVV a v tomto roku v značnej miere sa podieľal na uskutočnení výstavy ovocia. Ľudovít Jakubovič zúčastnil sa akcie v okrese pre NVV a je členom TJ. Štefan Šebesta je členom školskej a zvodovej komisie pri NVV, tiež členom TJ. Jakes a členom symfonického orchestra v Hodoníne. Zúčastnil sa pri výstavbe športového areálu. Ľudská Oto, pdg. zástupca, je členom rady NVV a predsedom školsko-osvetovej komisie, je aj predsedom ZV-ROH pri PUŠ v Holiči a tiež aj aktivistom miestneho kina. Mal rozhovory so žiakmi, navštevoval internát, zúčastnil sa brigád na športovom areáli. Riaditeľ Milan Bočan je predsedom školskej komisie pri OVUŠ, členom krajskej komisie pri KVUŠ, je aktivistom KNV a členom okresnej komisie pri NVV.

Pravidelnú, mimoriadnu činnosť vykazovali učitelia v letných mesiacoch, keď, začiatkom šk. roku v riadení práce SO-ČSM pri okresárovaní okolia. Z radu vychovávateľov vykazujú činnosť s. Štefan Štefánik ako predseda a propagandista v ZO-ZVSS a František Kóň ako učiteľ športovej výchovy v jej rôznej okresu.-

Materská škola. Pod osvedčeným vedením s. riaditeľky Bánikovej stále 140 detí, nachádza celodenné zaopatrenie v Materskej škole. Keďže obidve budovy, prispôsobené na škôlku zo súkromných bytov vyhovujú len núdzove, z roka na rok živelnejšie dolieha potreba stavby novej budovy, ktorá by zodpovedala svojmu účelu. Pri nezmenšenom počte učiteliek každého roku príde nová učiteľka, na jednoročnú riadenú prax. S. riaditeľka zúčastňuje sa prác na okresnom pedagogickom ústave ako odborná poradkyňa pri materskej škôlky. Popoludní, za dažďa, ktoré celý deň trvania v škôlke bol z 3.94 hľadí, zmiešaný na dennných 2 stáčí, za čo deti dostávajú výživné raňajky, desiatu, obed i olovrant. Po celkom zamestnaní v budove, na vychádzkach, mestom, prevádzané, vždy i dvoma učiteľkami, oboznamujú sa so svojim rodným mestom, pozoruhodnými bytliskami a vôbec z mesta obrátajú sa im oči i rozumčky, pre nesčíselné dary, rozmanité farby a nedosiahnuteľné krásy prírody.

Miestna ľudová knižnica. Do MĽK prihlásilo sa behom roku 1.330 čitateľov. Podľa toho, na celoslovenskom výjazde v Martine, na 10%, stanovenú normu čita

čitateľov, čitateľská plnica na 22.4%. Na 6.000 obyvateľov Hoľíca 18% čítalo by 1.080 čitateľov.

Behom roku požičalo sa 36.153 zväzkov a to: 19.295 zväzkov literatúry pre mládež, 13.315 zväzkov krásnej literatúry, 4.543 zväzkov politickej a vedeckej literatúry, takže i tu, stanovená norma 4 zväzky na 1 obyvateľa: 24.000, je prekročená na 151%.

Knižnica, mala veľkú 8.412 knihy, z toho beletrie a literatúry pre mládež 5.985, vedeckej politickej a iný 2.427 zväzkov. Do predpísaného počtu chýba ešte 588 zväzkov. Literatúra pre mládež dosahuje 26%, norma 20%, náučná, ktorá je na 23% (norma 32%). Ročný prírastok kníh z roka na rok vzrastá, predsa ešte nie je dostatočný. Rada i miestnosť dokazuje sa nedostatočnou, nakoľko aj čitateľov, musela byť zaplnená knihami a ako taká, nedá sa viac používať. Behom roku zadržaných bolo 12 besiedok, s čitateľmi.

Čitatelia najradšej siahajú po dielach súčasných spisovateľov. Veľký obľube sa tešia cestopisy, ako inž. Hanzelkov a Zikmundov, taktiež diela Hečkove, Mináčov, Zázvorovej, Z. Zguriškyj, Horovove, Lajčiakove a iných.

Na pomôcky behom roku vyhradený obnos 5.431.66 Kčs ohľadený bol, na zakúpenie nových kníh do MLK.

Keď bolo v kultúrnom úseku práce MNV vysedené, v súťaži o titul „vzorná ľudová knižnica" umiestnila sa aj tunajšia Mládežnícka

list vydávaný Maticou Slovenskou č. 19 pri tejto príležitosti píše o knihomilovi A. Kleinerovi, že ač pracuje len s polovičným úväzkom, venuje sa práci v knižnici s mimoriadnou láskou, obetavosťou a svedomitosťou... a pritom pracuje aj v iných odvetviach osvetovej práce. I Matici Slovenskej poskytol veľa odborného materiálu.

Iná kultúrna práca:

Hneď počiatkom roku 19.1., zavítali do Dolíča posluchači VŠMU v Bratislave a v preplnenej dvorane KD predviedli sa našim obecenstvu v Skodolovej „Bačovej žene." Ďalšieho rána, 15.11., hodovalo sa Dedinské divadlo, keď Bratislavu odpoludnia vo sperohre „Čarovná ulica" a večer v Goldoniho „Klamárom." Predstavenie VŠMU bolo síce na veľmi dobrej úrovni, no vonkajších efektoch, okolo reči a v javiskovej rutine vo svojich rolách ešte hercov pudia len prvoťáci svojich nadaných kolegov. - 2.11. Div. kružok, závodov J. Dimitrova v Bratislave uviedol P. Gronov „Tanec nad plačom" a 11.11. div. kružok „Chvojnica" pri DSS a DB v Radošovciach, Ho dukátor, za Juana od Vl. Dvořáka a Šo po dvoj rate.

23.11. vystúpil Bodrodukelský ukrajinský zbor s pásmom ľudových piesní a tancov. 1. marca za spolupráce DV-JTV v Skalici, v rámci celoslovenskej spartakiády za účasti TVJ Sokol, DSS, DHS a DHS „Telocvičnomo - hudobná akadémia" prišiahla do KD svojmi počet obecenstva. 16.III. pripadaný bol koncert vojenského orchestra bratislavskej posádky pod vedením majora

Belaja, na klavírom uvedení bolí skladby v Holíči známeho J. Vlachyho. V predvádzkach vystúpil rozprávač slovenského rozhlasu s. Fajlík.

23. III. divadelný odbor ZK „Z-Z" v Bratislave zavítal s Goldoniho hrou „Žena geniálni". 6. IV. bola repríza Egriho hry „Manželstvo" 30. IV. „SS pod vedením s. maj. Pavčáka uviedlo Palárikovo „Dobrodružstvo pri obžinkoch". V klamných ústrkach vystúpili žiačky: L. Lendvayova, Ľudmila Heidoštíková, Dáviná Krupkova a žiaci: P. Biely, J. Vašečka, J. Longauer, E. Balkoni, F. Križ a J. Vorobkovský. 12. V. bola v KD krajská prehliadka ochotníckych súborov na ktorej medzi inými zúčastnili sa aj súbory z Pezinka a Trenčína, Partizánske.

10. a 11. V. dir. odbor ZK Lán. závodov uviedol hru P. Karvaša „Cvičenie 113", námetom ktorej je dokázať, že hľbajúceho a pravý zmysel svojej práce hľadajúceho lekára nemôže uspokojiť ani tie najvymakanejšie vedecké úspechy ani tá najoslnivejšia kariéra, ale jedine nezištná služba, prenikavá ľuďom, ľudskému. Pod osvedčenou režijou Klosa dala hra ku spokojnosti početného obecenstva, mierne spadl, účinkovali: s. Lola Borkova, Eliška Vallová, ing. Gaža, L. Veselský, Bedrich Tráv, O. Bílaha a J. Oliva.

2. V. vystúpil v KD 35 členný dáčkový orchester z Hodonína, ktorý predviedol, milom, s minulého roku pripomenutom, v prednese i v súhre, pod taktovkou mladého dirigenta s. Nováka, pestrú skladbu domácich i cudzích skladateľov ako Mozarta, Rosellino (Lafolia), Smetanove, piesne

/ Nekamenujte prosby .../ Janáčkovu Suitu a Berlioza. Koncilko a Berlozovo kvinteto, sólo s obdivuhodnou virtuozitou zahral p. Dvořák, i Smetanovo pieseň so sprievodom orchestra zaspievané bolo bezvadne. V orchestri spolupôsobujú aj žiaci Holíča a to p. Blaha, Chrenka a Šilheda. Návšteva na koncerte bola bohužiaľ veľmi, ale veľmi slabá! Obecenstva nebolo viac ako účinkujúcich! Smutné to svedectvo pre „umenie milovní" obecenstvo Holíča. No účinkujúci nedali sa tým znechutiť, ich výkon bol skvelý tomu primeraný.

14. a 15. II. div. súbor ZK Čam. a kon. závod. za réžie P. Dzmku pokazil obecenstvo veselohrou Dragutina Dobričanina „Spotočný zväz" na bytových nesnadziach a kalamitách dnešných čias založená hra našla odozvu v početnom obecenstve, keďže takéto i napriek, zaťaženému úsiliu príslušných činiteľov ani u nás nemohli byť okamžite odstránené. Za pochvalné a ku všeobecnej spokojnosti prevedeným výkonom predstaviteľov hlavných úloh: p. L. Hnilicka, Inž. B. Gaču, Ed. Kňažka, R. Skubu, H. Oskerovej a O. Kňažkovej druzne radili sa aj výkony ostatných účinkujúcich, takže súbor harmonický celok.

17. II. p. Dr. Inž. Krajčovič z Bratislavy prednášal o medziplanetárnych letoch a o vzniku Zeme.

20. II. div. súbor ČOS pod. režiou V. Aklíka na novoupravenom javisku v opravenej dvorane býv. kasína / Mat. a Sokola, posledná

hru f. K. Tyla: „Čert a Káča."

22. III. bol v KD „Veselý kabaret" za účinkovania pevecko-satirického kvarteta „Kľúčiari," v ktorom účinkujú Zibr, Tomša, Hejda, Barborek a Čaušek.

24. II. radovčané bolo valné zhromaždenie MO SČSt, ktoré v zastúpení predsedu s. Elleyho viedol nám. predseda s. Ráža, v ktorom prevedená bola voľba nového výboru a podaná bola správa o činnosti MO SČSt.

11. a 12. 1. ZK ROH Lám. závodov uviedol po kriminalistickej hre H. Luckého „Kaucia" Čalickým podfarbená detektívna hra, v ktorej jednako len zdravý rozum, prieč rozpoznanosť pred vlastným predmetom a osobná úcta väčší nad vyjajeným, zo skamenko-politických obáv prichádzajúcim hlasom: do konca vedela si udržať napnutú pozornosť obecenstva, zaplnivšieho do konca poludňajšieho miesta dvorany KD. Ku zdaru večera v nemalej miere prispela efektná, s. J. Michalovičom pripravená scéna a osvetlenie, šinajúcim obchodom, nábytkom prepožičané pobytové priadenie, ale predovšetkým majstrovská hra predstaviteľov hlavných postáv, ktorí ako s. A. Kľúčková a jej partneri Mg. Dr. M. Gnec a s. L. Veselský prekonávali ešte samých. Správne pochopili svoje úlohy a vyrovnané typy policajných inšpektorov podali vo svojich výkonoch s. Viktor Kožík a inž. B. Gaža. Účelne k zdôrazneniu základnej línie hry, zameranej na dobu uvádzanú rokmi s. P. Ignáca, vystúpili aj v hre síce len v menej významnej úlohe,

treba ďakovať, že aj predošlí prednášatelia ostatných porád ako sr. Kľúčik, Šípoš, Sršeň a Škuba dobre zapadli do celkového rámca predvádzania.

Obecenstvo svojou ukáznenosťou podalo zjavný dôkaz vyspelosti i pre prijatie uvedenej hry podobných náročných hier.

24.II. 1944 prišla s Ibsenovou Novou. Doposiaľ KD naplnilo obecenstvo s porozumením prijatou a veľmi náročnou hrou, ku ktorej sám Ibsen napísal dvojaké zakončenie. Radosť, k úspechu prispela po každej stránke vďačná, na výšku umelecky úrovňová, stojaca hra hadislavských hercov a náležitých hercov z prostredia, z ktorej tunajší ochotníci mohli čerpať početné ponaučenia.

9.III. mládež združená vo Zväze ČSM na večierku hudby a poézie celoročným programom, tohtoročný pred poloprázdnou dvorano KD ukázala, že si nie nelič vzácne dedičstvo otcov a z ktorej dúfajme vzájomne čerpať ich odkaz dnešku. K tomu slúžili vhodne volení úryvky z poézie našich klasikov Hviezdoslava, Vladkoviča, Bolena, Ebena a iných. No ťažisko večera bolo na ľúbostnej poézii, uvedenej Puškinovým Oneginom, listom Tatjany Oneginovi, v podaní Elišky Vallovej, úryvkom zo Vladkovičovej Mariny (O. Zaleškaková), Marbákovej a Šípačovými ľúbostnými veršami, podfarbenými primeranou vložkou hudbou, dlhočasnými E. Uhlárovou, M. Vallovou a L. Hrušovskou, áno i básňou Kazusovou, zvelebujúcou maďarskú láčku, predneseno Ant. Kovalkovou.

Z Jesenského „Demokrator" prečítal slad. Ľud. Ľ. Longauer. Vedúca DZ SČM Eva Šilkova predniesla Hviezdoslavovu Zuzanku Hraškovie, Mária Rybecká myrok z Hájnikovej ženy, M. Tomša zo Smrti Jánošíkovej, A. Novomeského Ebenové Poludnice. Večierok bol spestrený zpevníckym kancom slovenky ľudovej piesne nacvičeným s. A. Massárovou. Jednotlivé čísla sprevádzaným popľadom do literárnej histórie uvádzal slad. Ľ. J. Jaborník. Večierok mal dobrú úroveň a obecenstvo odchádzalo uspokojené.

5. II. Dr. A. Poláček prednášal o tbc s poukazom na preventívne opatrenia a na ochranné prostriedky proti tomuto zákernému nepriateľovi ľudského zdravia.

9. II. na večierku KO vystúpila belgická speváčka (Carlis - ová.) v známej skupine pr. Carlix-a.

Žiar. klub. Šam. a kon. zásobár dňa 6a 7. XII. uviedol G. Preissovej „Jej pastorkyňu". Voľba hry bola šťastná, čo i len preto, že G. Preissová v rokoch pred I. svetovou vojnou, za jej pobytu v Kodome, často navštevovala Kolíč a okolie a vzory ku svojim postavám, najmä v Gazdinej robe, čerpala nielen zo susedného Moravského Slovácka, ale i zo Slovenska. Už i preto boli postavy Jej Pastorkyne našimi ochotníkmi podané nielen že s porozumením, ale ako nám príbuzné, s nervom a tak so zaslúženým úspechom. Platí to nielen o predstaviteľkách hlavných úloh, o ss. O. a M. Žalešákovej a B. Dorueckej, ako aj o ss. Ľ. Veselukom a Zd. Kúžkovi, ale aj o ostatných účinkujúcich v hre, tak o B. Jurišovi, E. Jeršenovej, B. Hajnej, A. Kúžkovej, V. Jaučko-

vej a Sk. Tipoldovi. Je chvályhodným zjavom, že ochotníčky naviknuté na hlavné úlohy, prevzaly i podriadenejšie úlohy. I. Cerkom skarodlene pripravená scéna, I. Michalovičom riadené osvetlenie a s. Budovičom opatrené priliehavé masky len zvyšovali úspech hry, ktorú početné obecenstvo prijalo vďačne a s porozumením.

SO ČSM pri SSS dňa 13. a 14. III. predstavil sa v hre Goedickeja a Hekella Denník Anny Frankovej. Svedomitej réžii ss. uč. Janovskej, Hlaholovej a Cerycho, niečo veľmi priliehavej scéne s. Michalovičovi, no predovšetkým mladistvému elánu a správnemu pochopeniu a zdôrazneniu základnej idey, ktorou je hra, nesená, podarilo sa premôcť všetky prekážky a dosiahnuť tak krásneho úspechu. Na javisku ani čo by sa nebolo pokytovalo pred nami naši bodrí dorastenci, ale o svojom osude ukrajnú a pred krížami koncentračných táborov sa dosiaci vyvádzanci „rasovo čistej" ľudskej spoločnosti. Do ľahko ponurej nálady za hrôzu jasu podarilo sa zmiesť predstaviteľom hlavných úloh: M. Vallovej /Anna Franková/ a jej partnerovi J. Jabornikovi. Správne pochopili svoje úlohy aj odalní nositelia a to: P. Fejko, E. Balážová, Z. Chovancová, J. Langauer, A. Horváthová, ich ochrancovia, O. Gugor a A. Novomeská a s pochopiteľnou nevôľou prijatý ďalší, skrývajúci sa nositeľ /M. Rehák/. – Hru primeraným prírezom uviedla žiačka ZSŠ s. Hlaholová. Herci a herečky boli si istí svojej veci, takže kukliarska pomoc nápovedí /E. Bohušová a M. Okenicová/

mohli byť čo najdiskrétnejšie.

Návšteva po oba večery nebola vyhovujúca, načom však snaživí herci rozhodne nemenší vinu.

Dňa 21.IV. v odpoludňajších hodinách navštívil ISŠ „Dedo Mráz." Prišiel v kočiari, na námestie a po uvítaní pionierkou s mohutnom spievode žiactva ubiral sa do KD, kde k jeho poctě pořiadaný bol večierok. V bohatom programe sólové i zborové spevy, sprevádzané školským orchestrom, zamieňali sa s recitáciami, nielen jednolinkové ale i zborovými a s hudobnými číslami žiakov, navštevujúcich hudobnú školu. Žiactvo sa pobavilo i na rýdzenejscénke a na samostatných číslach hudobného krúžku. Na nacvičení jednotlivých bodov programu, najmä s najmenšími sa dali zaťažať učiteľ zo ss. učiteľov a učiteľka, ktorú hlavným poriadateľom večierka bol s. uč. Žaľevák. Po programe bolo žiactvo ISŠ darčekmi, púsenými DM obdarené. Základné školy poriadali tiež samostatne, vo svojich triedach.

Do septembra 1954 ani čo by bola činnosť ČSM bujarila: pohrúžená v hlboký spánok. Teď od januára do septembra nebolo ani jednej členskej schôdze, ani jednoho podujatia.

Činnosť československého zväzu mládeže

Z tejto letargie bola organizácia vybrcovaná, keď v septembri s pomocou OKr. ČSM v Skalici vybraný bol nový výbor ČSM. Členovia nového výboru ČSM osobne navštívili vyše 100 mladých ľudí, takže na členskej schôdzi dňa 6.XI. zúčastnilo sa už vyše 130 mládežníkov, čo bolo pre

organizáciu, ktorá už členmi zanikla, veľmi pekný
výsledok. členmi

Nakoľko všetci mladí ľudia sú členmi zá-
vodných organizácií práca miestnej skupiny
zameraná bola prevažne na kultúrne podujatia.
Pozostávané boli literárne večierky, 2 pre verejnosť
ostatné pre členov skupiny. Tiež pozostávané boli
prednášky v knižke „nad mapou sveta" a o
Vesmíre. Cieľom zlepšenia spoločenského chovania
mládeže bývali „čaje o piatej" spojené s prednáškami o spoločenskej výchove pod heslom:
„Človek medzi ľuďmi."

Organizácia má dnes 26 organizovaných a 120 registrovaných členov. Cieľom zlepšenia po-
lupráce so školskými a zdravotnými organizá-
ciami bol na mestskej konferencii zvolený
v decembri, pre všetky miestne organizácie po-
ľovný, mestský výbor ČSM.

Úspešná činnosť miestnej organizácie sťa-
žovaná bola tým, že skupina nemala vlastnej
miestnosti. Mladí ľudia mohli sa schádzať
len keď mali voľné, zasadaciu sieň MNV, po-
žiarne hú - ktorú miestnosť v K.D. Dňa správy
s. Evy Vilkovej, predsedníčky MO ČSM.

Sociálna pá-
ca. Vedúcej Detských jaslí s. Brigite Lab-
nákovej dali ku pomoci: 5 sestier ošetrova-
teliek, 1 kuchárka, 1 upratovačka a 1 práčka.
V jaslách našlo ustrojenie, od 5 do 14 hodi-
ny, zaopatrenie 41 až 42 babičiat, za mierny
denný poplatok 2.50-5.- Kčs, ktorý bol vy-
rubovaný podľa platu rodičov. Jasle sú umis-
tnené vo 2 budovách, pri hlavnej budove i vo

ville HNV (býv. Maloranný). Pri obhabaní k dispozícii odjazdy zeleninovej záhradky výdatnú pomoc poskytuje HNV. - V hlavnej budove prikročilo sa ku preložke 2 miestnosti, prijímačke a spálne, alebo herne, na ktorú preliminované je 45.000.- Kčs a na ktorej pod vedením s. Tatkaša, rodičia vojakov opatrovaných detičiek z vďačnosti odpracovali asi 500 brigádnických hodín. Dve miestnosti sú vo ville HNV.

V krajskom ošetrovacom ústave po boku dosadnej správy stojí spolu s ošetrovateľkami 45 pracovníkov. V počte ošetrovaných chovancov nenastala podstatná zmena. Behom roku vstúpila do života samospráva chovancov. Predsedom samosprávy je Ján Urban, členmi Mališ Revický má na starosti žiadosti, sťažnosti, prosby, rozdelenie prác v záhrade atď. Ďalší členovia sú Jozef Golčovský, Júlia Martinkovičová a Valéria Holíman nová. Dôverníci samosprávy majú na starosti službu bezpečnostnú, prevádzkovú, hospodársku v kuchyni a práčovni, pri hlavnom vchode atď. Čakateľským referentom je s. Hronec. Zdravotný stav chovancov bol veľmi dobrý, jednako do roka zomrelo 43 chovancov.

V parkovaní okolia sa pokračovalo. Ústav má vlastné hospodárstvo a to 40 ošípaných, 600 kusov drúbežie a 150 novníc. Na jedného chovanca sa padli priemerne 2 slepky. Čistý výnos hospodárstva činil cca 50.000.- Kčs, z čoho zadovážený bol televízor za 5.000 a kino - aparát za 7.000 Kčs. Vybudovaná bola nová, 280 m hlboká studňa, nákladom 222.000 Kčs a budujesa pre-

čerpávacia a čistiaca stanica na fekálie pri kanalizácii nákladom 225.000 Kčs. Za 2 roky na betónové opravy budovy vynaložilo sa 150.000 Kčs. Čo do zákuhady, zadovážený bol motorobot za 8.000.- zalievacia súprava za 15.000.- a do kuchyne robot za 10.000.- Kčs.-

V Okresnom Detskom Domove (ODD), počet chovancov, napospol Albínov priemerol na 70. Tunajší DD zaradený je do kategórie 4, teda medzi DD ústavného výchovného zamerania. DD kategórie 3 patria DD so zvýšenou výchovnou starostlivosťou a do kategórie 2, DD-bývalé polepšovne. Záchytný DD v Trnave, ktorý má svojho psychológa i psychiatra, rozmiestni chovancov dľa toho, kam ktorý patrí. V tunajšom DD sú len chlapci od 10 do 15 roku, nakoľko chlapci vo veku od 3-6 a od 7-10 rokov sú zase v iných ústavoch. Výchove chlapcov po prie návštevě školy vo skupinách vychovávateľov, medzi nimi miesto J. Čavečku nastúpil s. Vladimír Bezák, venovaná bola náležitá pozornosť. Chovanci zhromaždovali sa v DD k poučným a zdravotným prednáškam, ktoré zadržali ss. A. Jedlička o založení KS a o prvých jej krokoch v Holíči, predsedníčka HŽ, Pavelková, Jirina Chodúrová, Hrušecká zo Slov. pečiarní, Ivanová z SRD a Dr. Gális z zdravotní prednášky. Keďže z nepatrnosti niektorých chovancov vzniknul na poli, v sklade slamy, menší požiar, bolo zrak. beáda i návšteva HZ a poučenie prokuratúra. Na pomoc vo výchovnej práci školský zákon MV obstaral pre DD televízor Athos. Cez prázdniny chlapci zúčastnili sa letného tábora v Mikulovských horách. Deda Mráza prinášajúceho

štedré dary, prinášali chorancí na domácom večierku.

DD navštívila delegácia učiteľov z Mikulova a Gottwaldovského kraja. Vedúci DD spolu s vychovávateľom Brzom zúčastnil sa zájazdu 30 vychovaných pracovníkov Bratislavského kraja k návšteve DD Gottwaldovského kraja.-

Zdravotná služba.

Starosť o zdravie obyvateľstva vykazuje stále stúpajúcu tendenciu. Dôkazom toho je skutočnosť, že počet vyšetrených a ošetrených pacientov prevyšuje vlaňajší a vystúpil až na cca 17.000 na jedného lekára. Za rok pripadlo na jedného lekára 3.151 odpracovaných hodín, čiže denne konal službu až 11 hodín. Na osobnú, priamu liečivú činnosť pripadá z toho 5½ hodín. Z celkového počtu pacientov za 1 hodinu bolo ošetrených 11-12 nimovených.

Spolupráca s radom MNV je dobrá. Hygienický lekár býva pozvaný do zasadnutí rady MNV, keď ide o problémy zdravotnícke a je aj členom zdravotnej komisie protialkoholickej a pre miestnu hygienu. Takisto pracuje aj v ďalej komisii zdravotnej pri rade MNV, zúčastňujúc sa pravidelne jej zasadaní. Aj spolupráca s ČSČK je dobrá. Okrem mytov Dr. Riha zúčastňuje sa všetkých podujatí miestnej skupiny. Na SZŠ ako aj na OSŠ vyšiel kladky dorastu ČSČK a behom roku previedol školenie ľudových hygienikov, úzko spolupracujúcich s VZ pri MNV.

V tomto roku bola prevedená akcia hromadného vyšetrenia obyvateľstva na TBC. Prejazdným röntgenom bola vyšetrená väčšia časť obyvateľstva. Choré osoby boli ihneď zaslé

do odborného liečenia. Táto akcia svedčí o veľkej starostlivosti nášho ľudovodemokratického zriadenia o zdravotný stav nášho ľudu.

Cieľom zvýšenia účinnej úrovne našich obyvateľov i po stránke zdravotnej dňa 9.1. v Kasičkom dome otvorené boli účelné kúpele, ktorých dosiaľ v meste nebolo. Stalo sa tak začiatkom rady MNV, ktorej veľmi ležala na srdci. Náklad zriadenia obnášal cca 53.000 Kčs.

Do zdravotnej služby činne sa zapojil MO Červeného kríža, najmä po jeho reorganizácii, previedenej na výročnej členskej schôdzke, kde po odstúpení s. Mg. Ph. Fejku za predsedu vyvolený bol s. A. Uhrka, za podpredsedu Mg. Ph. Smic, za pokladníčku s. Jacková a pokladničku s. Harčárová. Počas roku odznelo 5 prednášok miestnych lekárov: MUDr. Noska, Riha a Vidlára o reumatizme, o chorobách srdca, o ochrane proti jadrovej zbrani, o hromadnom vyšetrení obyvateľstva na TBC, jedna so zameraním na úrazovosť, všetky spestrené kultúrnymi vložkami, polačne poučnými zdravotnými filmami, počas pobytov na zdravotných aktívoch. Na mestských schôdzach /počtom 15/ jednalo sa o zaktivizovaní odboru, o získavaní nových členov, darcov krvi, ktorých získalo sa 14, pripravil sa kurz prvej pomoci pod vedením MUDr. Riha, ktorý školenie 24 členov MO ČK a napokon dokončovací kurz ľudových hygienikov a veliteľov zdravotných hliadok. Tieto vyplatili sa najmä pri žatevných prácach a pri mladobách. Pred širšou verejnosťou predstavil sa MO ČK na okresnom kole súťaže zdravotníckych

hlavách, dňa 15.11. v zámockých valoch, ktorú zahájila s. uč. Langerová. O význame práce ČK na školách prehovorila s. uč. Bahurinská. Žiaci škôl z okresu predviedli ukážky prvej pomoci a ošetrenia zranených, ktoré boli zhodnotené. Za najlepšie boli uznané zdravotné hliadky SSŠ v Košiciach a ZSŠ v Gbeloch. Priestory boli vyplnené kalligrafmi dôležitými a hudbou PMŠ. Vzorné valné zhromaždenie zadržané bolo 3.XII., v ktorom funkcionári podali správy a vyvolený bol nový výbor.-

Miestna jednota ČS Požiarnej ochrany, ktorá má patronát nad SPO, SŠTS a SŠ4, získala behom roku 9členov. Mala na starosti prednášky na školách a priateľ v miestnom rozhlase. Zapojila sa do akcie „Chráňme deti pred požiarom a medzi mládežou podporovala snahu o získanie odznaku „Mladý požiarnik." V týchto snahách a akciách očakáva podporu rady MNV. Usiluje sa získať i ženy najmä vo VŽ pre požiarnické. V obvode Hurbanovej a Polárikovej ulice mieni položiť vodné nádrže.

Za spoločenského života.

„Večer tanečnej hudby a veselej nálady priviakol si dňa 24.11. pekný počet návštevníkov, pravda z kruhov tých, ktorým taká nálada vyhovovala.

Namiesto 1.11. až 31.1. zadržaný bol PDO na štadióne. Sprievod detí všetkých škôl, od škôlky po SSŠ, pod vedením a dozorom učiteľov o 16. hodine pohnul sa zpred budovy MNV na ihrisko, kde boli predvedené zimné hry a ukážky zo sparťakiády. Príležitostný príhovor predniesla s. J. Chodúrová.

2. a 3. VIII. bola športové dni v Holiči s bagetovou zábavou a futbalovým turnajom.

11. IX. pobavilo sa početné účastníci na karnevalovej ľudovej revue „Skelmuchi o polnoci", ktorá bola dňa 15. IX. zopakovaná. Naproti dňa 16. IX. ŽV MNV poriadal tradičnú hodovú zábavu.

Priemyselná výroba v miestnych národných podnikoch. Lanárske a konopárske závody.

V súvise s celoštátnou reorganizáciou priemyslu i v tomto podniku nastali zmeny, nakoľko s účinnosťou od 1. III. pričlenený mu bol n. p. Tepáreň v Bánke pri Nitre, takže podnik má teraz 9 pobočných závodov a to: Chynovany, N. Mesto n/V., Dun. Streda, Trňa, Bránka, Sládkovičovo, H. Saliby a Bratislava. Podnikovým riaditeľom sa stal s Jur. Ličko. Úlohy plnil i podnik dobre. Hrubú výrobu splnil na 94%, čo treba pripísať dobrej pracovnej morálke v prevažnej radě robotníkov.

Plán investícií splnený bol na 114.5%. Aj tunajší závod plnil plán hrubej výroby na 102.7%. Vedúcim tunajšieho závodu od 1. I. 1959 stal sa s. Št. Bocko.

Veľmi pekne sa rozvíjalo i kľúčovačské hnutie. Zo 172 podaných kľúčovacích návrhov prijatých bolo 109 a z týchto 104 aj realizovaných. Hlavný podiel majú tu pracovníci Holičského závodu, nakoľko títo podali najviac, až 74 kľúčovacích návrhov, pričom veľmi hodnotné, najmä s. Lovas a Cypris.

Dobrým pracovným výsledkom a pracovnému nadšeniu zamestnancov treba pripísať, že podnik veľmi pekne obstál v súťaži sociálnych podnikov. V I. a II. štvrťroku vyznamenaný bol

prepočítaním Červenej zástavy vlády a ÚRO. Za III. štvrťrok odovzdal zástavu Ministerstva spotrebného priemyslu a odbornejších svázov ČMS. Za vynikajúcu prácu vyznamenaná bola pradiarka Ján. záv. s. Mag. Smolinská.

Činnosťou závodného klubu ROH pri Ján. a kom. závodoch, ktorý pracoval v niekoľkých krúžkoch, obživený bol aj kultúrny život Holíča. Pracovníci hudobného krúžku pod vedením s. Richarda Horváthá čestne sa umiestnili na celoštátnej súťaži ĽUT ľudových orchestrov v Plzni. Orchester klubu pôsobil v Holíči koncerty ľudovej hudby a účinkoval pri rôznych spoločenských a verejných príležitostiach. Do spoločensko-kultúrneho života zapojila sa aj dychová hudba, ktorá pri hodnotení takýchto hudieb v okrese uznaná bola za najlepšiu. Výtvarný krúžok pôsobil v miestnej výstavu 70 obrazov, maľovaných svojimi členmi-amatérmi. Fotokrúžok pôsobil výstavu i fotografický krúžok z obrazov ktorých niektoré dostali sa na stálu výstavu ĽUT do Bratislavy. Bohatá činnosť divadelného krúžku uvedená bola v kultúrnej práci. Účinkoval aj na okolí a v rámci družby čechov a Slovákov usporiadal zájazdy do Nekdanic a iných obcí Moravy. Pôsobil aj príležitostní filmové predstavenia, najmä filmov kultúrnych.

Kultúrny dom, stojaci v správe záv. klubu je plne využívaný a na odohratých sa v ňom podujatiach zúčastnilo sa okrúhle 30.000 návštevníkov. Pre činnosť v letnom období započalo sa s budovaním svojpomocou prírodného amfiteátra cca pre 3.000 návštevníkov. Práce majú byť ukončené

v polovici roku 1959.

Závody 23. augusta v Holíči.

Vo vedení závodu nenastali zmeny, takže – vďaka dobrej spolupráci – kolektív pracovníkov pod vedením s. Hummela v plnení štátneho plánu dosahoval pekných výsledkov. Treba to pripísať i socialistickej súťaži, zameranej na splnenie úloh štátneho plánu, tak vo znižovaní kvality, najmä však ako v znižovaní nákladov. Tak, pri dobrej pracovnej morálke a dobrej dochádzke bolo možné splniť predčasne plán a to 22.12. 1959.

Závod vyrába obuv pánsku šabránky, skúšenom podrážkou. Dobré výsledky v plnení plánu bolo dosiahnuté najmä v II. štvrťroku, keď v socialistickej súťaži v rámci podniku závod obsadil I. miesto, čím bol odmenený červenou vlajkou podnikového riaditeľa a vecnou odmenou. Dobré boli aj ročné výsledky, tak v plnení plánu hrubej výroby dosiahnuté bolo 101.5%, v kvalite 100.1% pričom plán nákladov dosiahnutý bol na 99.95%. V nadplánne vyrobené bolo tovaru v hodnote 126.300 Kčs, v obuvi 3.300 párov.

V priebehu roku 1958 bolo viac zamestnancov najlepších ko pracovníkov, vyhodnotených a odmenených za vzorné plnenie úloh štátneho plánu na základe svojich individuálnych a kolektívnych pracovných záväzkov.-

Slovenské pečivárenské a cukrárske závody Holíč.

Pod vedením starej overenej správy závod i tohto roku zamestnával cca 250 pracovníkov. Ich dochádzka do zamestnania i pracovná morálka bola dobrá, takže plán výroby splnený bol na 102.8%. Celková výroba kvalitného pečiva, pernikov a rôznych druhov sušienok, dosahovala

v roku 630 vagónov. Na celoslovenskej súťažnej prehliadke bravčového mäsa v Bratislave získal závod odmenu diplom za umiestnenie na 1. mieste. - Najlepším pracovníkom v závode bol s. Vladimír Rosík, ktorý bol navrhnutý na ústredné vyznamenanie. Ďalší traja pracovníci, ktorí v socialistickej súťaži obdržali peňažnú odmenu.

ZV- ROH spolu s vedením závodu usporiadali 2 zájazdy, jeden pre najlepších pracovníkov a druhý pre kultúrny kolektív. -

Za predsedu Dozorného výboru bol zvolený zase Ján Kovač, obchodný zástupca v Brodskom. — Všeobecové ľudové družstvo.

Družstvo zamestnávalo 107 pracovníkov. Že ich dochádzka bola iba 92%, - na, treba pripísať značnej chorobnosti, najmä v zimnom období. Družstvo - nákladný, všetky jeho prevádzkárne, rozhodlo sa v priaznivých mesačných - nemalo dosiaľ možnosti, vybudovať tieto na takom stupni, aby i v zimnom období plne uspokojovali pracujúcich. Dosť značná bola aj úrazovosť, najmä pri práci na cirkulách, kde sú pracujúci úrazom veľmi vystavení.

Družstvo malo 5 prevádzkární a to: na Čile, kde sa vyrábali bedničky na ovocie a zeleninu, dodávané prevažne do Čiech, dosahujúce 90% celoročnej výroby. V prevádzkarni na Dolnokubínskom námestí, u p. Havelu, pre zákazky opravy a údržbu pre obyvateľstvo a všeobecnom stolárstve a v ďalšej drobnej stolárskej produkcii plnila sa celoročná výroba na 20%. V ďalšej prevádzkarni konalo sa narážanie elektromotorov, v ďalšej oprava rádií a elektrických prístrojov a v piatej maliarstvo a natieračstvo. Na konci roku boli tri posledné prevádzkárne vypustené a priľúčnené

HH / Komunálnym službám / v Holíči.

Hoci aj celoročný plán výroby tovaru splnený bol na 105%, naúnak i oprava a údržba pre obyvateľstvo na 131%, pracovná morálka nebola taká, aká by sa od členov jednoho, Družstva očakávala.

Behom roku pripadané boli mnohopočetné súdržné medzi ženami, skupinami, kdy jačov bedmúch. Títo skupiny boli mesačne vyhodnocované a ti najlepší z nich mesačne odmeňovaní 600 korunami.

Pod vedením predsedníčky kultúrnej komisie, s. M. Slehlikovej, pripadaný bol autokarom spoločný zájazd k návšteve predstavenia v ND v Bratislave, náčelníka, dedu Mráka pre dielňu družstevníkov v hodnote 5.000.- Kčs a iné drobnejšie podujatia.

Komunálne služby

Komunálne služby plnili veľku svoju úlohu uspokojivo. Plán výroby splnili behom roku až na 131.7%. Tento pracovný výsledok treba pripísať dobre organizovanej socialistickej súdržnosti, záinteresovaním pracujúcich na plnení úloh a rozšírením činnosti podniku o 13 ďalších prevádzkární v službe i údržbe. Ako nové pribudli profesie: elektro- údržba, navíjanie, motorov, radio- opravovňa, kvalačníctvo, maliarstvo, výroba náhrobníkov, kováčstvo a kolárstvo, očistné kúpele a prečerpávanie motorových vozidiel. Jedinným úsekom, ktorý nesplnil plán na 100, ale len na 93 polročných %, je doprava a nákladná doprava.

Na zlepšenie celkovej činnosti služieb pristúpené bolo k premene zastaralého zariadenia v prevádzkarniach kolárstva a pokrývačstva, výstavba oplotenia, zhotovenia parkovísk v záhradníctve, ventilácia očistných kúpeľov a zakúpené bolo zariade-

nie pre prácu ženy. Pre spríjemnenie času zákazníkov dodané boli do prevádzkarní rádioprijímače.

Plán tržby plnený bol na 112%, náklady dosahovali 126%, hospodársky výsledok vykazuje 186.7%.

Na počesť VI. zjazdu KSČ a 41. výročia VŠP prijalá bola v podniku viackrokovníková socialistická súťaž, do súťaže okresnej sa dala prevádzkareň rádiotechniky, vedená s. A. Grundajom a sklenárstva, vedená s. Bubeníkom. V rámci celoštátnej súťaže umiestnil sa podnik v rámci kraja na druhom mieste.-

Na základe rozhodnutia krajskej delimitačnej komisie v priebehu roku zlúčila sa veľkoobchodná činnosť družstevná so štátnou. Výsledkom toho dňom 1.VII. prišlo k zlúčeniu veľkobchodnej činnosti v jeden veľkobchodný podnik so sídlom v Bratislave s názvom Spojený veľkoobchod v Bratislave, závod 14-43, priemyselný tovar v Holiči. No napriek tejto skutočnosti nedošlo k zmene predmetu podnikania a ani ku zmene zásobovacieho zázemia.

Spojený veľkoobchod v Bratislave, závod 14-43, priemyselný tovar, Holíč.

Dňom 1.VII. prišlo k zmene vedúceho závodu, ktorým sa stal s. František Balkovič, vykonávajúci dosiaľ funkciu predsedu Jednoty ľudového spotrebného družstva v Skalici. Závod splnil ročný plán tržieb na 111.16%.

Celé osadenstvo závodu, t.j. asi 40 osôb je zapojené do socialistického súťaženia a na základe dosiahnutých výsledkov v súťažení dvoch ročných, v priebehu roka bolo vyhodnotené a plnačkou odmenou odmenené viacerí zamestnanci, ako aj celý kolektív.

Spoločenská činnosť TJ Družba KD Holíč.

Činnosť TJ Družba kladné stránky zamie

ňali sa vo záporných. Najagilnejším oddielom jednoty bol jazdecký, ktorý vykazuje na 11 podujatiach 61 štartov, na ktorých získal 8 prvých, 5 druhých, 7 tretích, 11 štvrtých a 1 piatu cenu, - ostatných 29 zostalo bez umiestnenia. V peniazoch získalo za celkove 55.750.- Kčs z čoho pripadá na závodníka koňa Nero 35.400.- Kčs. Okrem toho jazdec Kapanec s koňom Milič, Skašek s koňom Žila a Mala s koňom Saldán zúčastnili sa majstrovstva vo skoku, pre krátku prípravu bez umiestnenia.

Medzi jazdcami tunajšieho oddielu prvé miesto zaujíma jazdec Kapanec, ktorý z 19 štartov získal 5 prvých cien - medzi nimi i 1. miesto, na Tatry Bratislavskej ceny vo Sv. Juri -, 2 druhé, 2 tretie, 2 štvrté a 1 piate miesto a to v Čardubiciach, v preparmom dostihu na Velkú pardubickú. V peniazoch získal jednole 38.150.- Kčs. Za ním nasleduje Milan Smaženka s 10 štartami a s celkovou výhrou 8.700 - Kčs, potom Ing Suchovský so 17 štartami a výhrou 8.600.- Kčs. Za nimi nasledujú jazdci Kákoš - s výhrou 300 - Kčs - a Skašek, ukáznení a obetaví jazdci, zpravnijúci k peknym výsledkom do budúcnosti. Kladne treba hodnotiť aj prácu trénera, s. Mališka, a správcu stajne s. Weissa.

Cyklistický oddiel aktívne sa zapojoval do všetkých, v okrese pripadajúcich akcií. Za účasti oddielov Hodonín a Banka Gbely, premiestil zmáhovanie vo svojom obvode. Do akcie 100 jarných km zapojilo sa 31 členov jednoty, žiaci, školská mládež, cyklisti a motoristi. Oddiel usporiadal aj jeden závod.

Oddiel stolného tenisu sa pripadal 13. 11.

v KJ okolnoštiarsky turnaj, no bola by bývala žiadúca širšia činnosť v roku. Vedúci oddielu funkciu vykonával. Vzniknutý oddielu pred majstrovstvom kolíča vzal sa s. Čederle, ktorý zaklasifikoval členov oddielu, takže oddiel mohol sa majstrovstva zúčastniť.

Na čele jednoty stál ako predseda s. Štefan Fijala, ako podpredseda s. Čederle. Predsedom jakt. oddielu bol s. Škorvánek, ktorý bol novým predsedom TJ Družba.

Dokončovanie nového, požiadavkám dnešných čias zodpovedajúceho štadiona vnorané bolo zvrchované úsilie. Bolo treba previesť úpravu svahov a vnútorné oplotenie, podlaziť oporný múr, upraviť príjazdné cesty, dokončiť bežeckú dráhu a hokejové ihrisko, ktoré vyradil 2 500, sloma kor. Dokončovaní boli ubytovacie, v ktorých sú sklady, kancelárie, šatne a WC. Tak práce podľa v r. 1955 schválených projektov, v rámci akcie „T" započaté, prebrali ku každoročnému zakončeniu.

Tieto práce vyžiadali si až značného, 29.195 Kčs nákladu, na ktorý TJ obdržala 40.000 Kčs podporu, ktorého vyplatené bolo za práce 29.410 a za materiál 40.590.- Kčs. Okrem platených 8200 hodín, 3318 brigádnikov z radov športovcov, členov NV, učiteľov a žiakov škôl, pracovníkov podnikov, úradov a závodov a iných, odpracovalo spolu 10.657 brigádnických hodín, takže na jedného pripadnú priemerne 3 hodiny. 17 najobetavejších brigádnikov odpracovalo 2.470 hod. z nich najviac: 710 s. M. Havel, po ňom M. Vlček 257, St. Cuchor 179 atď...

Futbalový oddiel, o ktorom možno hovo-

Záznamy TJ „Baňa" v Koláči.

vil s uspokojením, mal v pravidelných súťažiach zapojených 5 družstiev a to 1.a mužstvo v 1.a hride, 1.B družstvo v 1.hride, dorast v 1.hride a 2.žiacke družstvá v okresnej súťaži. Futbalisti pri domácich zápasoch už od r. 1956 užívajú vlastné ihrisko. V jarnej a jesennej polovici majstrovských súťaží 1.a mužstvo zo 46 zápasov vyhralo 23, remizovalo 9, prehralo 14 zápasov, skončilo na 4. poločne 3 mieste. 1.B mužstvo zo zohratých 43 zápasov vyhralo 21, remizovalo 4, prehralo 18 zápasov, umiestnilo sa na 8. poločne na 3. mieste. Dorast z celkového počtu 25 zápasov vyhral 14 remizoval 2 a prehral 9, umiestnil sa na 4. poločne na 3. mieste. Žiacke 2 zo 4 zápasov 6 vyhrali 2, remizovali 6 družstvo zo 7 zápasov 4 vyhrali a 3 prehrali, skončili dámi na 2. mieste na 4 mieste.

Keď ide o umiestnenie celkových družstiev bolo priaznivé, nemožno sa uspokojiť s vlaňajšou prabelskými zápasmi. Hodnotnejší prabelský zápas bol ten s Bankom Kokava. Ku kladne treba hodnotiť účasť A družstva žiakov na turnaji v Hodoníne, kde medzi 16 žiackymi družstvami umiestnili sa na 4. mieste a získali cenné odmeny spolu s diplomom.

Pri kladoch boli i nedostatky ako že získavaniu mládeže nebola venovaná pozornosť a že odborné vedenie 80 žiakov bez skúseného zverené bolo jedinému vedúcemu s Mazarykovi. Tým vyčlenenejšia je jednota vecná darovaním 5 dresov pre družstvo hygienickej zo strany Dr. Jána Noska, okresného funkcionára futbalového oddielu.

Cyklistický oddiel môže sa pochváliť

úspešnou činnosťou. Tento najmenší, 6 mladých chlapcov účastňujúci oddiel, získal v prekokoch 3 prvých, 2 druhých, 2 tretie a 2 štvrté miesta. Mimo toho preteká Oldrich Gregor, v kategórii mladšieho dorastu získal titul majstra kraja a v kategórii mužov Jozef Barbas získal titul výkonnostný triedy. V rámci mesiaca SOSP pořiadané boli cyklistické preteky. Celkove súčastnili sa pretekári výsledkom 11 závodov.

Lyžiarsky oddiel vyvíjal slabšiu činnosť. Len 2 členovia boli počas letného obdobia vyslaní a súčastnili sa krajských pretekov Dukelských závodov krajmi, okresnosti na Kl. Turej, kde pretekár s. Gergel obsadil 1 miesto a ako prvý pretekár v histórii nášho oddielu získal šak II. výkonnostný triedu.

Základná telesná výchova. Z radu žiakov 32 cvičeniek a z radov mládeže 40 dorastenek a žiačok súčastňovalo sa, ak na letnú mesiace, celoročného cvičenia. Najmenších hodín na celoslovenské slávnosti, ako aj na II. celoštátnu spartakiádu súčastňovali sa súdr. Chodulíková, Masárová a Valašková. Vedúcou dorastenek je s. Šuková, žiačok s. Ľaščiaková, pomáhajú ss. Bučková, Galnerová, Šimová a Švrčková. Pre chor. mača s náplňou „Radosť a harmónia" a „Cvičiteľky" pořiadaná bola akadémia, na ktorej vystúpilo 12 a 25 cvičeniek. Dňa 8.VI. okr. spartakiády v Skalici súčastnilo sa 32, dňa 20. 15.VI. verejného vystúpenia v Modrovke 28, dňa 19-22.VI. krajskej spartakiády v Trenčíne 32 a v dňoch 2. - 6.VII. Československých slávnosti v Bratislave 16 žien. Počas okresných a krajských sparta-

kiaď bola nadviazaná družba s krajom Gottwaldovským, Plzenským a Karlovarským. Mimo domácich súťaží sa zúčastňovali aj ženy na poniekolkých celoštátnych kodinách v Skalici a v Rodoníne cieľom porovnania a zdokonalenia sa v prípravách na celoslovenské slávnosti.

Behom roku zavítali do telocvične v hodinách cvičenia s. Klímeš z redakcie „Úpravy", náčelník Chmelíček a ss. Hurkova, Rybárova, z Bialoskovy. Súc z okresného videnia ZTV s. Lajommík Buchta a s. Drábková, z domácich s. Pecho a s. M. Havel, ktorí odchádzali keď aj málo, nie uvedičení, ale iste aspoň uspokojení.

TJ Iskra s vďakou kvituje všetku finančnú a hospodársku, ako aj morálnu a politicko-výchovnú pomoc, ktorú jej venujú miestne Ľudové a konsumárske závody a pre potreby futbalu i závody 29. augusta v Holiči. Spolupráca jednoty s vyššími orgánmi, KVČSTV bola dobrá. Pokuľhávala spolu-práca so školami, kde nedostávalo sa dosť ochotných spolupracovníkov z radu učiteľov.

Z činnosti klubu chovateľov poštových holubov

Členovia klubu zameriavali sa na činnosť závodnú. Pořiadaných bolo 6 závodných letov a to z Rokycian, Tábora a Chebu a zo zahraničia: zo Schwerina a zo Sawaliek. Z príležitosti celoveľkej výstavy v Bruseli boli tam vypustené pošťové holuby z ČSR, medzi nimi i z Holiča, ktoré vrátili sa na druhý deň po vypustení. Týmito závodmi vzbudil sa o chov pošťových holubov živý záujem, takže prihlásilo sa 10 nových členov. Spolu s klubom chovateľov pošť. holubov v Skalici bola

prevádzaná okrúhla výšivka pošlových holubov v Skalici, ktorá ležila na veľmi peknej nárošlevé. -

Obyvateľstvo. Pohyb ľudnatosti.

Behom roku narodilo sa v Holiči 15, no rodičom, holičským obyvateľom, v okresnej nemocnici v Skalici 102, spolu 117 dietok. V nadalšie čísla zaznamenal pokles, keďže na 1000 obyvateľov pripadá len 15.8 pôvodov proti 17.2 v roku 1957, čísla promile o 1.4. Krajinský priemer - 18-19 promile-sme zase nedosahovali.

Zomrelo 93 obyvateľov holičských, okrem toho v KÚ 45 cudzích. V úmrtnosti krajinský priemer - 9 promile - o 1 úmrtie, sme prevyšovali a dosahovali sme až 10 promile.

Z pomedzi mŕtvych 2 vlastnou rukou vyhasili si život, obesili sa a to Martin Knosp a Karol Brunda. Nešťastnou náhodou, tragicky zahynul, utopil sa Josef Svíček.

Počet sobášených je najväčšia, sobášnosť. Počet sobášených manželských párov - 41 oproti roku 1957 vzrástol o celú tretinu a dosahuje priadneko ročného priemeru 40-50 párov.

Behom roku sa prisťahovalo 492, odišlo 357 osôb. Vďaka, prebudlo 170 osôb.

Počet obyvateľov obnášal 7.400.

V nábožemskom a národnostnom rozvrstvení obyvateľstva nenastali podstatné zmeny. -

K zodaveniu jednotlivých statí, okrem osobne získaných skúseností, potrebnými údajmi poprí zapisničiach zo zasadnutí Rady MNV, mysličtí / valných / zhromaždení spolkov, jednôt a podnikov poslúžili: s. riaditelia škôl, školky a p.,

ss. Steiner /MUK/, Gvečka /URO/, Kovalovský /ŠH/, Nemcovičný /STS/, Hrdinek Mikuš, Cudzíš /KOH/, Vašina D., Dr. Riha, L. Hromiak /ĽKZ/, Baláž /ZO aug./, Kovač, Pihorňa, Munkorá, Galláš a iní.

Z naklepanej a radom MNV schválenej pôvodiny do Kroniky obce vniesla s. Antónia Hrnčiarska, učiteľka SŠ. Menovaná spísala celú osnovu kroniky za rok 1957 a druhú časťku za rok 1958. Za roky 1953 až 1956 prvú časťku spisovala z naklepanej pôvodiny do knihy s Kaldenbachová.

1959

Rok 1959 započal sa v znamení udalostí svetodejinného významu. Hneď 2. januára o 20.tej hodine moskovského času vypustená bola sovietska kozmická raketa, ktorá v 6.-8.000 km vzdialenosti preletela popri mesiaci a uviazla v medziplanetárnom priestore miliónov km (do 8.1. veľkou 145 miliónov), vzdialila sa od zeme na 1 milión km a stala sa umelou planétou slnečnej sústavy, obiehajúcou okolo slnka.

Po prvom úspechu prišiel ďalší. Hneď 12.1. bola vypustená sovietska raketa na mesiac, ktorá 13.1. v 20.tej h. povrch mesiaca skutočne aj dosiahla. Obidve udalosti, svedčiace o prevahe sovietskej vedy a techniky vo svetovom meradle, spôsobili u nás veľmi veľký rozruch.

Konferencia ministrov zahraničných vecí Veľkej Británie, USA, Francie a SSSR, ktorá sa začala v Ženeve dňa 11. mája, aby pripravila otázku mierovej zmluvy s Nemeckom (NDR a NSR) a otázku západného Berlína, dokazuje fakt, že váha SSSR medzi svetovými veľmocami v roku na rok vzrastá.

Vo vlasti našej dňa 7. marca vstúpilo do života uznesenie ÚV-KSČ o ďalších opatreniach k zvýšeniu životnej úrovne pracujúcich, ktoré sa prejavilo v uznesení vlády ČSR o znížení maloobchodných cien spotrebného tovaru, vo zvýšení a úprave prídavkov na deti a v úpravách v oblasti sociálneho zabezpečenia. Toto v poradí už siedme zníženie cien spotrebného tovaru znamená v ročnom rozpočte 2,3 miliardy Kčs úspory z platností od 8. marca 1959.

Z verejného a politického života v obci.

Slávnosti, manifestácie.

Dňa 25.II. bola verejná oslava Februárového víťazstva v KD pri veľkej účasti občianstva. Slávnosť zahájili internacionálou, zaspievanou hudobným súborom PLŠ. Slávnostný prejav predniesol riad. JSČ s. J. Dorubský. Stručne zrekapitulil deje pamätného „Februára", poukázal na vzácne dôsledky udalostí, na nevídaný rozmach života vo všetkých jeho úsekoch, na poli hospodárskom, kultúrnom, na poli priemyselnej výroby, ale súčasne nabádal k bdelosti a ochrane proti nebezpečiu hroziacemu zo Západu. Program bol zrozumený pásmom výstupov zobrazujúcich pamätné deje, ktoré predviedli žiaci PLŠ a robotníčky JČ a iných podnikov, ktorých slávnostne pripravil s. Oblášek. V druhej časti programu zaspievali PLŠ s mládežníckym členom predviedli niekoľko výstupov a piesní. Eliška Jagošová a s. Šiflová sa dobrovoľne prihlásili v kultúrnosti, pričom v dvojhlasom prednese ľudových piesní Moravského Horáka. Pieseň práce, ktorou bola manifestácia zakončená, ako aj úvod ku niektorým piesňam podal predseda PLŠ.

Verejnú oslavu MDŽ dňa 8.III. za hustého dažďa vo dvore kultúrneho domu zahájila predsedníčka výboru žien pri MNV s. učiteľka Pavelková. Príležitostným prejavom prispel aj s. Bobiač tajomník MNV ČSV. Maníčkám a ostatným mužským zaspievali sa žiaci a žiačky bohatým programom, počnúc od najmenších z Materskej školy v Lúčke až po najväčších v JSŠ a PVŠ. Pôvabné tanečky, pásmo spevov a básní, zaviečali sa s dramatizáciou a bo: O zubárčiku" a „Ježkovi bonsza ženili."

Slávnosti, manifestácie.

Recitované a vhodne volené básne v prednese žiakov ISŠ a OSŠ ako „Matka a mier", „Líst matke," ľudové piesne, tanec II. triedy ISŠ a OSŠ a tanec II. triedy ISŠ vyniekolili v prostredí viečnej siene TVJ, predstavujúcou ľadnosť a harmóniu. Na oslave boli odovzdané odenaby maliarstva III. stupňa nimi vyznamenanými žiakmi a na záver bola prijatá rezolúcia proti atómovému zbrojeniu. Prestávky vypĺňovala hudba žiakov ISŠ.

Od 24. III. do 16. IV. prebiehalo v našom meste školenie občanov o „Ochrane občanov proti zbraniam hromadného ničenia". Dva razy do týždňa vo večerných hodinách súčasne na 4 miestach prednášali zdravotníci, sociálni, protipožiarni a bezpečnostní pracovníci a pracovníčky, ktorí svoju látku doplňali praktickými ukážkami (zdravotná služba).

Na 1. mája pracujúci celého okresu i nášho mesta zúčastnili sa prvomájového sprievodu v Skalici.

Pri krásnom počasí dňa 9. mája prebiehala v Holíči, Šeberná slávnosť mieru a čsl.-sovietskej družby, na ktorej sa zúčastnili všetky podniky, robotníci z tovární, JRD, kolektívne spoľby z celého okresu, mládež miestnych škôl atď. Hárenská, ktorá bola na Námestí mieru, otvoril svojhový referent OVV s. Gábriš, slávnostný reč predniesol s. Karol Malys, ktorý poukázal na veľký význam nášho priateľstva so SSSR. Na večernej zábave, ktorá sa konala v kultúrnom dome, vystúpili JŠ-ČSM pri ISŠ so zbormi revitálnou a v ďalšom programe Milánia Oláryová, Karol Vlach, Ján Marek a Valentová a iní.

Medzinárodný deň detí sa pre nepriaznivé počasie musel odložiť na 1. júna, ale sa vydaril 7. júna. Veľké radi žiakov zo samým impozantným prekvapením z Námestia mieru na ihrisko ISŠ získali si srdcia prítomných divákov. Jednotlivé oddelenia stupňovali za sebou nasledujúce čísla od najmenších prekvapujúcich pod, mávnu až po najväčších, vrcholných s

červenými balónmi a obrancami. Hlávnosť odovzdal s. vedúcí JSŠ Svatobý. Na konci boli odovzdané odmeny víťazom dopoludňajších podujatí.

V dňoch 11. a 12. VII. prebiehala na novom štadióne miestna spartakiáda, spojená s odovzdaním nového štadióna. V sobotu 11.VII. popoludní odohrávali sa futbalové zápasy žiakov, dorastu i dospelých. Slovana Rodovín, i Senica, žiaky Kolíň. Večer bola slávnostná schôdza (členská) TJ Jiskry Kolíň s kultúrnym programom a tancom. V nasledujúci deň predseda KV-ČSTV s. K. Bílý po slávnostnom prejave odovzdal štadión do užívania. Mládež i dospelí pokračovali vo športových vystúpeniach a vo futbale porazila žiaky Kolíň Slovan Rodovín v pomere 8:3. Večerným večierkom v záhrade pracujúcich bolo slávnostné otvorenie štadióna zakončené.

Súťaž protifašistických bojovníkov za oslobodenie dňešnú VŠ, postavili sa v dňešnú sobotu 15. výročia SNP o nástup medz. 22. VII. bol o 18. hod. v. Záhrade pracujúcich festival športových a tanečných hudieb okresu, na ktorom sa zúčastnilo 9 hudobných súborov. Dňa 24. VII. o 16. hod. bola otvorená v KD výstava „Po stopách fašizmu", upravená a zostavená starostlivosťou Okresného domu osvety v Skalici. Dňa 29. VII. bola slávnostná zasadnutie okresných výborov zväzu protifašistických bojovníkov (SPB) okresov Skalica, Rodovín, Senica, Veselí n/m. so účastou KV-SPB, ktorí v popoludňajších hodinách položili vence k pamätníku padlých na Námestí mieru.

30. VII. po voľnení účastníkov siedlych okresov slávnostný sprievod prešiel mestom, a napokon tichúcový zástup, bol svedkom položenia základného kameňa ku pomníku hrdinov SNP Mikuláš Nápravu. Slávnostný úvodný prejav predseda KV s. Šaško podal život a martýrium Mikuláš Nápravu, predstavil ho prítomným, najmä mládeži ako vzor hodný nasledovania. Takýmto prejavom na základný kameň uložili: predseda KV Šaško, pred-

seda ONV s. Kvalbín, predseda MNV Dobnálek, predsedkyňa VŽ Pavelková, predseda DO-ROH Šrámek, predseda MV-ROH Fodek, zástupca vedúcej a iní. Internacionálou bola slávnosť ukončená.

Na súťaži dychových hudieb prvé miesto obsadil v Zjazdový súbor ľudových a tanečných súborov v Košiciach pod taktovkou s. Ignáca Kováča. Z tanečných vedúcich boli súbor bývalých záverov pod taktovkou s. Kováča. Vystúpili aj súbory ZDT a STM. Za ľudovými súbormi nasledoval súbor z Mikulášov. Nakoniec zahrali ľudové súbory pri ľudovej veselici.

Pomník Miku Kúpova má byť postavený do dňa oslobodenia Mikuláša – do 15.III.

Dňa 3. októbra zavítala do Košíc Mária Ivanovna Kašincevová, matka sovietskeho dobrovoľníka, ktorý padol pri Čejči. Prišla spolu s dcérou Verkovou, medičkou. Bývajú v Puškine, 102, Donskej Pavlovskaja oblasť, SSSR. Každý kadenec písal matke posledný list z Košíc. Ranený bol do hlavy a pleca a po operácii zomrel. Pochovaný bol pôvodne v Čejči, potom prevezený a pochovaný na vojenskom cintoríne v Kolonine. Obyvateľstvo Košíc prijalo matku i dcéru veľmi srdečne. Dňa 5.X. navštívili SŠ a Ľud.-kom. súdy, kde mali rozhovor s pracovníkmi súdov. Ilmuvníkova vrkla s. prof. SSŠ K. Dobrucký. V ten deň večer bol na pôdiu kostola v zasadacej sieni MNV priateľský večierok večierok, na ktorom pani i vzdialených priateľov privítala predsedníčka VŽ s. Pavelková. Ďalej OSŠ a SSŠ pod vedením s. Uhlára a Lengyelovej predviedli pútnický program piesní, tancov, zborov v ruštine i v slovenčine. Krojovaná skupina VŽ súborov predviedla niekoľko slovenských a moravských ľud. piesní. V kroji sa zjavila aj Zoldán. Matka a Zoldán v sprievode predsedu pútnických zborov. Napokon podakovala pútnickým za veľké prijatie, za srdečnosť, bratsko-sesterskú lásku a vy-

zjavili všetkých k oslavám dňa a chránenia sa mieru. Dňa 2. X. sa pania prenesli naše mesto, závody 29. augusta, Slovenské pušárne, SRD, STS atď., sprevádzané s. Dudekovou a Dobrucovou. Obdarení vždy upomienkovými darmi (kozjarovou pamenkou) odchádzali s pocitom vďaky. My všetci ľubili sme, že vo dvoch súdružských vinali sme k srdcu všetkých bojk, ktorí položili životy za naše oslobodenie. Naša sloboda, veľký rozmach nášho života v našej krajine je cestou ich ideí. Spolu s nimi s pocitom večnej vďaky zaslali sme nad mohylami padlých na zbor so slovami prosby, aby bol ze žiadnými nami i našimi dielami, za čo jej cena nevyslovia ty, oj hrdinovia (M. Rázus).

Dňa 7. XI., v deň 42. výročia VOSR vo večerných hodinách priviel mestom kampónový sprievod žiakov všetkých škôl, ktorý sa vliek do dvorany KD. Slávnostný prívetal a slávnosť zahájil s. Celery, ktorý odovzdal slovo učiteľovi s. Dudekovi. Pozdravil OV KSS v Italii pozdravil na jeho a úspechy dosiahnuté v päťročniciach v SSSR i u nás. V kultúrnom programe vystúpili žiaci a žiačky ZDŠ a OSŠ pod vedením s. Janovskej. Žiačky Vallová a Valachovičová predniesli ruské básne: „Rus" a „Para cvoj", ktorým číslom prispel žiak ZDŠ Hodiš. Večierok zakončil s. M. Celery.

Koncom dňa 20. XII. o 18. hod. za prítomnosti zástupcov Združenia partizánov skaličkého a hodonínskeho okresu, zástupcov OV, MV, úradov, škôl, žiakov i žiakov, podnikov, závodov, spolkov a korporácií konalo sa oddalenie sochy hrdinu SNP M. Nižnára, zhotovenej akad. sochárom s. Kučkom v Bratislave, postavenej na priestranstve pred internátom ZDŠ. Žiakom sa tam veľký zástup z Kobeľ i okolia, ktorý priviedol s. kpt. Pavelka, predseda vele rajnú zástupcov skupiny partizánov. Príležitostnú básňou Ivana Majera predniesla

Prísen o Mierovi Nápravovi predniesla číslica ŠŠŠ M. Vallová. Predniesla o M. Nápravovi povedal s. Rigan, predseda ballarinovského oddelenia na ŠVŠ, predstavitel ku mládeži dlhoročný skautský a výtvarný. Spevokol skalických učiteľov predniesol príležitostnú skladbu pod vedením s. Longauera, číslo ŠŠŠ pod vedením s. Janovskej sborovú recitáciu, na čo za ním sborová recitácia Ševčík a závodný pobúrili ku pomníku vence. Slávnosť sbormila internacionála.

Prísen MNV a rady MNV

O veciach výstavby a HH jednalo sa v posledných časoch na zasadaniach rady i plena. Stol. Ľ. r. vydalo rozkaz na vypracovanie domu, obývacího St. Výstavbou, kde bude stáť plánovaný dom slúžiť. Stanovený bol aj poplatok za odvážanie popola a to vo výške 10 Kčs za jednu mestnosť. Dňa 24.11. bol rade predložený plán bežných správ na budovách. Domový správy v sume 239.000 Kčs. Na bežné údržby plánovaných 171.000, vyčerpaných bolo 173.000 Kčs (17.11.). Na obsluhe na mieste 1.480 bytových odpracovalo z plánovaných cca 14.700, odvážalo 8.600 bytových hodín, čo bolo rade 13.V. a plena 23.V. zamietnuté. Dňa 25.11. bolo plénu oznámené, že na Sasinkovej ulici bola postavená autobusová čakáreň. Nové ulice dostali 2.11. mená: Ul. 29. augusta, R. Skaličova a ulica prírodná. Predseda komisie pre HH s. Polanecký už 28.V. pokračal na bášlosti s pridelovaním bytov, na 30.XI. referovali plénu o prevzatí 23. byt. jed. plus. bežných na Sasinkovej ulici a 12. byt. jed. na Ulici M. Nápravovi do domovej správy. S.M. sa začalo so stavbou Domu služieb a 1.VIII. so stavbou novej pošlovej prevádzkovej budovy s moderne vybavenou telefónnou ústredňou. Na r. 1961 naplánovaná je výstavba 12-ročnej strednej školy. Do dnešnej výstavby sa prihlásilo 120 záujemcov, na ktorí ubúdajú v individuálnej výstavbe (9 miest voľných. 25-30) novobytných. V rámci investičnej výstavby boli na 24 poslanci s. Kačinec, susiaci

ludstva, pristavok k lekárni a bravín T-77. Každého obvodného miestnosti môžu byť zase len pre obvod, HLK nemôže byť prestahovaná do bývalej lekárne (div. uznesenia z 12. 6. a 2. 11.). V pohovoroch s občanmi boli odstránené mnohé nepríjemnosti.

Plynulé zásobovanie obyvateľstva malo na starosti zásobovacia komisia. O činnosti komisie podávala správu predsedníčka s. Ivanová v zasadnutí rady 16. 11. a plénu 26. 11. Komisia má aktívistov, mesačné schôdzky komisie sa konajú pravidelne. Komisia okrem obvodov slúži sa v zásobovaní materských škôl, detských jaslí, internátov, závodov a KDK. Zhotovuje ročný plán a riadi činnosť občianskych kontrolórov. 30. 11. bola rade podaná správa o plnení plánu poľnohospodárskej výroby. K prevádzkovým doménam zakúpeným bolo vydaných 433, na dodávkovým 64 povolení. Podľa prevedeného súpisu domáceho zvieratstva bolo dňa 7. 7. v rade konštatované, že v meste je 11.900 ks hydiny, skoro 1.400 prasiat atď.

O plnení plánu komunálnych služieb podával správu riaditeľ s. Čederle. Základná úprava plnila plán len na 75%, okrem vybavenia aj všetky kúpele a prádrovňa. Posledné preto, lebo pre prevádzanie opráv technického zariadenia bola v mesiaci zatvorená. Podnik má 71 robotníkov a 6 administratívnych pracovníkov.

Veci policajné a organizačné boli prejednávané v rade i v pléne. C. 1. bolo schválená kandidátka 110 vyšetrovateľov. V sociálnej oblasti medzi Kolíčom a Skalicou vyhral Kolíč (v 9 kolách) s 30 bodmi) 13. 1., keď aj v dvojzápase pobehu 17. 2. klesli rady, že miesto odstahovaných členov 1111 (Kolíč, Mesto) v doplňovacích voľbách boli vyvolení s. Ľubomír Hanuška a Ján Kováč. V rade 24. 2. sa predseda finančno-rozpočtovej komisie namiesto s. Farkaša za

valmitý bol s. Hanžárik. Dňa 5.6. boli vyhodnotené súťaže v. 1.5. a konala sa príprava k 9.5., keby bola verejná manifestácia na námestí. Dňa 9.6. bola podaná správa o činnosti sklbov pre občiansku záležitosť, ktorá pokračuje. Z 29 úrodov do života len vo 2 prípadoch obišli sa bez cirkevného obradu. Dobrú činnosť vyvíjajú s. Munková, Vilková, Hanková, za Vž Pavelková a Veselá a s. Klein. V rade 28.III. a v pléne dňa 30.4. uznesené bolo podať na príslušné miesto návrh na žiadosť o titul „mesto priekopy“, na ktorý nášo okres má právoplatný nárok. V týždni zasadaniach bola ustanovená miestna plánovacia komisia, predsedníctvo, ktorej sa ujal s. J. Chodúrová. V pléne poučený bol dôvar na pokrokový členov HNV s volbami.

Sektor kultúry, osvety a telesnej výchovy:

Sektor kultúry, osvety a telesnej výchovy:

Podľa správy predsedu komisie kníh sa dňa 17.2 (zasadanie rady) bolo na školách 1618 žiakov, z nich neprospelo 3,09%. Chodenie žiakov je závodné u 2,96%. Valka je na školách 67 a učiteľov. Riaditelia žiadajú o zjednanie nápravy v chodení žiakov. V materských školách je 144 detí.

17.II. bola podaná správa o HLK (Sokoloch), ktorá so svojimi 8.686 súčtami predstavuje silno stupajúcu tendenciu. O HLK jednalo sa aj v zasadnutí rady 14.III., kde sa jednalo o prepustenie miestnosti v kostinci Bytbirského pre HLK, ktorá plán na 93%. Dňa 17.3. bolo uznesenie rady HNV, že Vž podnikne akciu na zmiernie negramotnosti cigánov, a že sklad. Pavelková sa podujme viesť kurz pre negramotných cigánov. (14.II.) 7.II. sa jednalo o príprave oslav 1.5., ktoré bude v jeho predvečer. Program ku slávnosti mája dodá PKŠ. 2.6. bolo ustanovené, že HDO bude 7.6. a dňa 16.6. zase, že zakončenie školského roku sa bude konať dňa 27.II. na dvore ZŠ slávnostným prejavom a ľahkoatletickými pretekmi. Dňa 27.2. bol ustálený program oslav VSZ a za predsedu Osvet. besedy

bol zavolaný s. D. Polička. Dňa 14.11. bola znova zvolená komisia pre výchovu ilgánov a 22.11. zhromaždenie a schválená komisia MNV pre výstavbu štadiónu. Bohom roku mimo iných odovzdali nasledujúce výsledky a naučné prednášky: Výchova dieťaťa v rodine a škole, Manželstvo, deti a rozvody, Deti do rozvodu, Priestupky mladých v priemysle, Zábrana úrazovosti atď.

Zdravotná služba

O zdravotnej službe bola podaná správa dňa 13.1. Bolo zdôraznené, že mužstvá, ktoré sú k dispozícii v OV rozvíjajú. V JRD nie je núdzová služba, ktorú treba zaistiť a preto treba vyjsť pred vyjednávateľov a 3 na 6. Rada v zasadnutí dňa 27.1. žiada prísne dodržiavanie núdzovej služby v MNV, aby nemohlo byť viac postihovaných pred pomsty. Dňa 3.11. predseda MO-ČSČK podáva správu, ako je OK pripravený na začiatok. 18.11. bola podaná správa o boji proti tbc. Zdravotná služba spolu s ČSČK a aktivistami žiadajú vyhovujúce byty pre chorých na tbc a do roka aspoň 2 zdravotné prednášky o tbc. Inštruktáž dorobiť podáva správu Dr. Polička dňa 1.11. za ne. Prečítaná množstvá vidí v nekvalitnej pitnej vode, preto sa treba usilovať o zriadenie vodovodu a kanalizácie v meste. Žiada sociálno-zdravotná komisia úrady, aby zmali nevyzpávali kocúrky, ale len na stanovené miesta. 27.1. rada žiadny, aby bola v lekárni zriadená núdzová služba a nedeľná služba.

Práca v JRD a na JH

V zasadnutí dňa 20.1. bola schválená kandidačná listina funkcionárov JRD na r. 1959. Správu za 1. štvrťrok podáva Rada dňa 24.IV. s. Ovečka. JRD má 185 členov, pracujúcich na výmere 736.50 ha. Na rok 1959 je plánovaných 50.000 Kč. V dodávke kŕdľadného a bravčového mäsa, vajec a mlieka je plán prekročený. Plánovaná je výsadba 2 kukurice a kukurice T-77. 15.X. a 3.XI. bolo zaznamenané, že bolo zlikvidovaných 9 súkromne hospodáriacich roľníkov. Dodávajú sľúb dojníc.

Výbor žien

O činnosti (VŽ) Výboru žien podáva správu jeho predsedkyňa

s. Pavelková v zasadaní Rady dňa 7.III. za prvý pokrok. VŽ zapojil sa do prípravy HDŽ, 1. a 9. mája, HDD, pomáha riešiť a spolupracuje na vojsťání cigánskej otázky, spoluúčinkuje pri organizovaní brigád, atď. V smysle uznesenia z 5.XII. bol VŽ podstatne rozmnožený a rozšírený.

V zasadnutí Rady dňa 27.X. boli menovaní 4 zdravotníci z ľudov. 31.X.II. bola podaná správa o činnosti HS- ČSPO za 1. školský rok s. predsedom Rampalom. Spoločné bolo školenie 34 členov PO a ďalej 24 dovolencov. Brannej časti bolo cvičenie 24 členov PO. Ďalší cvičenie žiarlov konalo sa dva razy.

Organizačné

Rada HNV zasadila sa takto: Predsedom sa stal s. František Dobnáleď, nám. predsedom s. Ján Nedáčkal, tajomníkom Milan Kolčík, predsedom komisie pre výstavbu a HH Viktor Klemon, komisie sociálno- zdravotnej Jozef Kotora, zásobovacej Štefánia Ivanová, finančno- rozpočtovej Eugen Farkaš, pre jeho odsluženú Ľadovú Hnilčík, školsko- osvetovej Otto Kiška, pre HH Josef Palančík, poľnohospodárskej Anton Balážy, bez portefeuillu - Anton Jedlička.

Pri iných bežných záležitostiach, ako schvaľovaní účtov a predajov, stavebných miest, doporučovaní k udeleniu štipendií prebrala prijímanie prihlasujúcich sa nových pracovníkov do pracovného HNV.

Sociálna práca

Detské jasle - ľudia prístavba dosiaľ miestnosti spojené k zdravotnému zariadeniu a pôrodníci ustálili sa v priemere na 32, boli tiež rozšírené do dlhej budovy. Menšiemu počtu malých obyvateľov primerane i počet sestier mohol byť znížený z 5 na 4. Ľudová kuchyňa vydala s. Brigita Gilová s. Labinákovú, ktorá s pomocnými pracovnými silami obsluhovala pohotovú agendu. Pracujúci rodičia radi prispievali na úhradu detí stravovaniu mierumi poplatkami o tom vedomí, že ich príspevky sú pre účely ďalšieho rozvoja ich pracovnej pôsobnosti dô-

sa opatrná.

V Okresnom detskom domove ustanovizili sa mnohé osobné zmeny. Miesto učovníčky s. Ery Ševčenovej nastúpila s. Helena Lasičková. Odišla aj vychovávateľka s. Hudecká na OŠS v Košiciach a s. Bera sa do Malacek na OM - ústav Školstva. Na ich miesta ako vychovávateľky nastúpili absolventi Pedagogickej školy v Komárne s. Ladislav Kopa a Štefan Zaňek, ktorí sa ihneď zapojili do kolektívu skupiny, takže výchovná práca sa veľmi zlepšuje.

V ústave bolo počas roka 1953 prijatých 118 detí s rodičmi chovancov, potom s ich opatrovníkmi, v rámci rodičovského združenia. Zúčastnilo sa to 25 rodičov, čo je na pomer dosť pekný počet. Celkom sa zúčastnili aj učitelia OŠS, ktorí skupiny učia, vedúca MNV na čele so súdr. Dohnálkom a niektorí VŠ. Rodičia sa tu dozvedeli o svojich deťoch všetko potrebné, čo už po stránke výchovnej, mravnej, hygienickej alebo inej.

Chovancom bola venovaná náležitá pozornosť nielen zo strany výchovných pracovníkov ústavu, ale i zo strany MNV a VŠ a to najmä po stránke mravnej a odborovej. Počas roka bolo prevedené besedy s členmi OSS, pracovníkmi MNV, lekárom ústavu, s rodičmi M. Nápravy a iné. Počas chovanci v rámci oslavy navštívili Múzeum v Hodoníne, Lánarske a textilárske závody v Skov. priemyselnej v Košiciach, kde im bola denná možnosť prezrieť si výrobu.

V krajskom očistovacom ústave (KOÚ) sa v r. 1953 prevádzkovalo očistenie na ústav k ďalšej pripútanej, chronickej chorobe podstúpilých chorých, odsúdených na slobodu lekárske očistenie. Ústavným lekárom bol aj naďalej Mudr. Ribay; Mičurínom sa stal Teofil Krúcny. Počas roka bolo do ústavu prijatých 86 pribúdajúcich obyvateľov. Zomrelo 57 ľudí.

Počet členov v ústave činil 175. Zamestnancov bolo v ústave 47. Samosprávu členov, ktorej predsedom bol i mňa, s. Ján Urbanský vyvíjala len slabšiu činnosť. Na ubytovný pokiaľ: na ústave prispeli členovi na náklady KOÚ zo svojich dôchodkov len jednou šestinou. Ostatné náklady pripadajú na ťarchu štátnej pokladnice.

Dňa 28. júla zomrel v ústave inž. Oskar Dovičák, ktorý svojho času projektoval budovu KOÚ a ešte už za prvé sa rozhodol posledné roky svojho života strávit v ústave. Na jeho občianskom pohrebe zúčastnili sa všetky zložky miestneho obyvateľstva ale aj zástupcovia OVV a NVV. Veľká vďačnosť obyvateľov ústavu mu sprevádzala na poslednej ceste.

Zdravotná služba

Vo dvoch zdravotných obvodoch obce i v tomto roku zdravotnú službu konali Mudr. Vidlár a Mudr. Dika, ktorý mal pridelený i Všeobecnú ľudovú družstvo. V priemyselných podnikoch, po odchode Dr. Al. Poláška do Bratislavy, nastúpila Dr. Dibáková. Po boku lekárov pracujú zdravotné sestry a to s. Nádaská a Pavličková. Zubno-technickú prax prevádzali s. Sochor a Vyskočil. Rontgenový detský lekár Bohumil Gális pracuje pre obidva obvody. Od sept. 1959 v gynekologickej poradni pracuje s. Mudr. Baňár. Ošetr. lekárni vykazujú 2.040 - 2976 odpracovaných hodín, čo znamená denne 7-10 hodín a cca 12.000 i výš. Ďalšiu rôzne okrem preventívnych prehliadok zamestnancov potravinárskeho odboru, členov JRD, dojičov, kominárov, atď. prevyšovali 2.000 osôb. Ošetrovateľky činnosti vykonali lekári 70 - 100 hodín do roka.

Medzi najviac rozšírené a najväčšiu pôrenosť zavinujúce choroby patrili: nervové horúčky a dolnými dýchacích ciest, zápalového ochorenia, chrípka, choroby tráviace, nervové, očné, úrazy a iné. Z infekčných chorôb prevládali úplavice, tiahne a ďalšie epidémie ako Hepatitis a Parotitis epidemica a iné. Po doposiaľšnej evidencii v KNV i KOÚ

v odpoludňajších hodinách konajú sa nácviky v rámcových prípadoch ľadovcových a chemických.

Spolupráca s HW je veľmi dobrá. Okresný lekár okrem zasadnú komisií: zdravotnej, protialkoholnej a pre miestnu bezpečnosť zúčastňuje sa aj práce v komisii pre riešenie problémov cestí cigánskeho pôvodu.

Miestni lekári brali účasť i na práci Červeného kríža, ktorý - ako bolo dňa 26.XI. na výročnej členskej schôdzi HS-ČSČK vedenej členom výboru s. P. Prokšom, s. A. Uhlíkom, predsedom spolku, referované - vykazuje veľmi pekú činnosť. Okrem 3H.L. pozostával spolok ČK pod záštitou HW spoločenský večierok s kabelúnom vlôňou. Účastne konala sa veľká podnová zbierka v prospech alčúskych detí, ktorá vyniesla v peniazoch 1.500 Kčs a v obnosnom ženskom i mužskom šatstve, bielizni a obuvi, hlavorčne oceniteľnej na 20.000 Kčs. Že sa v zamotnom Kolíni viac nezbierało ako v ubom okrese, je svedectvom zmaklivorenej činnosti HO-ČSČK. Dňa 26.I. v poradni HW prednášal Dr. Vidlár o nemaličnom, jako prijavoch, účinkoch a liečení. Dňa 13.II. na členskej schôdzi, radovanej pod predsedníctvom A. Uhlíka vo dvorane KD s prítomnými verejnosti, odborne a pútavo prednášal Dr. Al. Prokšek o transfúzii krvi. Ďalej ČSČK obšírnil večierok kabelúnom vlôňou. Recitácia básne M. Bendovej a žiarok krvi skúšala sa s klavírnym úsilím a chutnou zmienou zo školského zdravotníckeho prostredia, nacvičenou s. uč. Baukuiskou. Po premietaní priemyselných filmov odovzdali 16 dobrovoľných darcov krvi vymenovaní. Mudr. Čiba prehovoril o dobrovoľnom školení zdravotníkov a MUDr. o jarnom opatrovaní v domácich lekárničkách. 24.I. prebiehala vo Valnej dvorane bola súťaže zdravotných družstiev dorastu ČSČK. Súťaž otvoril súdruh OV-ČSČK. Zdra-

Zdravotná dlieskey súťažili i s kkadlami požiarnikov. Kalorickú bol vyhlásený výsledok súťaže. 29 mája 1958 na verejnej členskej schôdzi ročnej predsedom s. Kellam, prednášal Mudr. Riku o „Osobnej hygiene". Pre pobavenie bol aj poučný zdravotný film a filmová groteska. Kultúrnu vložku dodal dorast ČSČK pri PTŠ. 15. III. bola zaujímavá a poučná besiedka verejná členská schôdza ČSČK, na ktorej prednášal prom. lekár B. Gállis o „Základných zásadách správnej výživy" (s diskusiou rečou.) Po zdravotnom filme a filmovej grotesky bol program doplnený kultúrnou vložkou, pripravenou dorastom ČSČK „Mladý technik" pri PTŠ v Rakši. Konečne 4. IV. prednášal Mudr. Fr. Vidlár o „Základných vedomostiach o poranení HHV. Len ľutovať možno, že ľudí odborná, na publikácie ponesenia bohatú prednášku, vypočuť si prišlo len veľmi málo záujemcov. Po prednáške premietli dva zdravotné filmy, slúžiace však k pobaveniu ako k poučeniu. Kalorickú predsedníčka MO s. Pavelková predstavila prítomným novú knižku v kolískovom kroji, ktorú v mesiaci priateľstva ČSSR vydala poslanú sovietskym ľudom z SSSR. Okrem zdravotných prednášok spolok pod vedením Mudr. Riku stavil sa v šírení zdravotných hliadok, dorastu, sedier i Družiny ČSČK, ktorá aktívne pracuje na zdravotnom poli obc. (Výbor) Výbor spolku zasadol v roku 21 zás. Jedná práve 110-ich konsorvanú bola slovami uznania i za skvelý na rabrom zhromaždení prítomníkov predsedu OOČK v Skalici, Mudr. Jána Krišlofíka. Na rabrom zhromaždení pre záhavno-kultúrnej vložky dorastenci ČSČK, pripravenej s. uč. Langerovou, rozpisala sa živá diskusia a volba členov výboru pre budúce obdobie. Dňa 10.-15. X. bola premiestnená lekáreň zo súkromného bytu na Stalinovej ulici, do činžiaku s 23 bytovými jednotkami na Jasienkovej ulici. Lekáreň je zariadená kom-

fodne a moderne, ale aj účelne s osobitnou miestnosťou pre prípravu liekov, laboratóriom, skladiskami, kanceláriou a čakárňou. Na potrebu ich bolo by možné použiť budovu v obci Bratislavskom kraji, ktorá by mala byť vzatá zariadenie a boli tak hygienicky v novostavbe umiestnené. Vedúcou lekárne zostáva naďalej Ok M. Štolmilová, pri nej Ok M. Ernec, Ok Mg Hrotková a 2 pomocné sily.

Poľnohospodárske práce.

Ako hospodárili na JH?

JH hospodárili na výmere 3568 ha poľnohospodárskej pôdy. Poľnohospodárske práce v II. polroku 1953 museli byť ešte ovplyvnené za krajne nepriaznivého počasia, ktoré jednotlivé druhy prác nielen, že sťažovalo a opozdrovalo, ale malo nepriaznivý vplyv na vývoj vegetácie plodín, čo značne ovplyvnilo celú poľnohospodárska produkcia. Plodiny zhromaždené na jeseň, v rozhodujúcom štádiu boli poškodené mimoriadnym suchom. Vďaka tomu dosiahnuté výnosy prerýchovali ľanšie a dosiahnuli výšku na 1 ha: pšenica 24,34 q, jačmeň jarný 22,38 q, cukrovka 174,75 q, tabak 9,31 q, repka ozimná 16,65 q, ovos 26,14 q.

Celková výroba bola splnená na 90,30 %; čerpaná na 90,97 %. Hrubá hodnota výroby na 1 ha poľnohospodárskej pôdy činila 6.488 Kčs a na 1 poľnohospodárskeho robotníka 27.052 Kčs. Priemerná mesačná mzda jedného poľnohospodárskeho robotníka bola 1.017 Kčs. Priemerný počet robotníkov v roku 1953 bol 318 osôb. Štátne boli sídla pod správou Inž. Eduarda Ridlu. Zo 40 majetkov na Slovensku boli JH v Holiši a v Martine vybrané na skúšobnú dobu jedného roka k zvýšeniu produkty robotníkov. Pustaba priniesla poľnohospodárskemu robotníctvu rozšírenie medzného kurzu pri úprave nového priemeru o 37 %.

Na dvore „Baťovbaca" bola vybudovaná po vzore novej sachrologie výkrmňa pre sudy, výkrm ošípaných s kapacitou pre 800 kusov, ktorý sterz ma na starosti jeden všeobecný valach. Priemerná denná prírastky v byte výkrmní pri sudom kmeni boli 0,45 kg. Priemerný mesačný zárobok sachrovalcov činil 1.300 Kčs.

Ako hospodárilo SRD?

Obhospodarovaná orná pôda vzrástla z 5 ha na 739,54 ha a pracovalo na nej 185 registrovaných, pričom 135 pracujúcich členov. Napriek dobrej pracovnej morálke pre nepriaznivé počasie, najmä dlhé trvajúce sucho, obrovskú kalamitu pri ktorej miesto plánovaných 80 q bolo dosiahnutých 49,60 q, nemôžme konečne s vynikajúcich výsledkoch, ktoré nám plánované výsledky nebolo dosiahnuté. Na záhrade po dlhotrvajúcom sucha nepretržitými dažďami obsiatej úrody dňa 25. a 26. júla v sobotu a v nedeľu pobiehala „Talonová brigáda". Vďaka tejto vynikajúcej mierne vynaloženému úsiliu priemerný výnos z obilovín bol 23,40 q; z cukrovky 246,20 q; a z semien 31,40 q. Pri pestovaní poľnej zeleniny, ktorá mohla byť vďaka sucha zavlažovaná ako je pri pestovaní cibule dosiahnutý bol priemerný výnos 381 q a skoro-nadsadušiel 123 q. Úrovňné dodávky rastlinnej výroby boli splnené na 100%, živočíšnej výroby na 110%.

Plán hrubej stanovený bol na 2,917.000 a splnený na 2,992.662 Kčs. Náklady plánované vo výške 793.000 Kčs boli čerpané do 1,365.521 Kčs a to v dôsledku slabej úrody krmovín pre sucho, takže bolo museli byť zakúpené za 315.000 Kčs, ktoré následkom prevozu skrojov o 37% pri tak vysoké výnosy vzišli vo 165.000 Kčs a ej pitie, čo mnohé pomôcky bolo treba zaradiť a znova pokiaľ. Pracovná jednotka proti plánovaným 16 Kčs v peniazoch a 5,30 Kčs v naturáliách bola len 10 Kčs a 4,66 Kčs v naturáliách.

Za obdobie 1 ha bola vynaložená čiastka 20 Zł, keďže je to priemer, ani hodnota 20 nebola dosiahnutá. Práca na 1 ha poľnohospodárskej pôdy činila 4.032 Kčs, 2.201 Kčs, čistý zisk 1.831 Kčs.

Predsedom JRD č. 1953 bol Vojtech Duffek, podpredsedom Oldrich Sovava, členmi výboru: Marian Šoltés, Jakub Šiška, Ladislav Jaša, Barbora Stará, Emília Hrušecká, Ján Hladík a Mária Švrgalová. Pri hlasovaní účtovníkovi s. Ovčárovi pomocnou silou je s. Mária Schrötterová, pokladníkom voleným, skladníkom je Mária Prášilová, predsedom revíznej komisie Ján Sika. Skupinári rastlinnej výroby boli Ján Zlocký, Ján Nedušek, živočíšnej Štefan Polák a Štefan Kopálek.

Počas roka bol postavený kurín T-37 náladom 37.000, kôň dvojný, murovaný za 42.000, prístavba kôlnika stála 32.000, elektrická prípojka 80.000 Kčs. Rozostavaný je kurín pre 100 kráv.

Riaditeľom strojno-traktorovej stanice zostáva nadálej s. Josef Dabecký, jeho zástupcom sa stal s. Miroslav Marhoušek, ktorý po 4-ročnej brigáde na JRD-Holíč vrátil sa na STS. S. Ján Pavlíček pešiel za vedúceho výrobného úseku Únsv. Ekonomickým námestkom zostáva s. Teodor Gajdoš.

Práca na STS

V zmysle uznesenia 11. zjazdu KSČ počas roka začalo sa odpredávať stroje do JRD. Vo dvoch etapách odpredaných bolo 23 kolesových traktorov, 47 mlátičiek i s príslušným závesným náradím. Spolu so strojmi odišli do JRD i niektorí s. traktoristi.

Podľa plánu malo byť absolvovaných 63.100 €, no dosiahnutých bolo 63.439 €. Na poľných prácach dosiahlo sa síce menej o cca 5.000 €, pre zníženú náročnosť už v 4. štvrťroku a pre polabnutie obilia; no dopĺňalo sa prácami v doprave poľnej a pre vedúcich.

Výkon na hektarová jednotka, kedže JRD pri stabilizovaní stávali sa sekundárnymi proti roku 1953, o málučko poklesol, a to zo 420,30 na 417,41 C ha.

Stanica mala 243 pracovníkov, plán bol splnený na 94,5 %. Príjmy stanice proti plánovaným 5,054 400.- Kčs činili 4,774 247 Kčs, teda plán bol splnený na 93,27 %.

V rámci vnútropodnikovej súťaže odmenených bolo 42 pracovníkov, prevažne z radov traktoristov. Na štúdijnej ceste v 3332 bolo troja pracovníci. Usporiadaný bol autobusový zájazd do Vysokých Tatier, kde sa zúčastnilo 100 pracovníkov s rodinnými príslušníkmi. Čechrucké pracovníci boli na štúdijnom zájazde v poľnohospodárskych závodoch v Čechách a na Morave.

Celoštátne vyznamenanie dostali z budovateľmi soc. poľnohospodárstva sa stali traktoristi Baníček Oldřich a Uher Fridrich. Vynikajúcim pracovníkom soc. poľnohospodárstva stal sa Mačina Juraj, traktorista.

Poľovnícka spoločnosť

Poľovnícky revír poľovnosti rozpustenia sa na 3.880 ha pozemkov so svorou vysokou i nízkou, srstnatou i pernatou. V r. 1953 členovia spoločnosti odstrelili: 2 jelene, 2 danie, 5 srncov, 7 sín, 167 zajacov, 247 jazvéc a 163 bažantov - kohútov. Odchyt živých zajacov bol prevedený v revíre poľovnej spoločnosti na pozemkoch Holič (JRD) v počte 245 kusov. V komasovanej stanici Zrnávka (okr. Galanta) vymenených bolo 31 živých zajacov, ktoré boli vypustené do revíru za účelom zvýšenia krvi.

Dodávky bydliny na verejné zásobovanie PS splnila na 115 %. Na obšírovanie kož bolo zakúpených 30 bažantích slepák a 6 kohútov, ktoré boli vypustené do voľnej bažantnice SH - Čunovo.

PS za pomoci ŠH Holíč v r. 1959 postavila poľovnícku chatu v bučinnici ŠH-Čunín nákladom 30.000.- Kčs. Behom roku PS pokračala družba s mysliveckou spoločnosťou Valtice, okres Mikulov.

Predsedom spoločnosti, ktorá má 32 členov je s. František Pindar, hospodárom je s. Ambróz Nemec.

Zväz slovanského dobrovoľného hospodárskeho a vinárskeho

V členstve a vo vedúcich úvorníkoch funkcie nenastala zmena. Zväz v Holíči založil novú pobočku v Jakubovciach. Behom roku bola pripadaná výstava v Holíči, vo dome bývalého hotela Hrnčiarky, ktorá mala účasť le s.500 návštevníkov.

Živý záujem o výstavu prejavovali školy od Materskej po 333. Deti z materskej školy vyplatili vstupné, čiastku po 50 Kčs.

S. Vančová podarilo sa vyšachtiť 2 druhy králikov, ktorým sa navzájom mená: 1. Holičský rex biely
2. Rex čakovák šedomodrý
na ktoré druhy bolo zakúpené samičacie pokračovanie.

Behom roku zbúrili v Martine poradovateľské služby králikárske s. Buchta a s. Mikeš.

Spolok záhradkárov a ovocinárov

V osobe spoločných úvorníkov nenastali zmeny, zostáva i počet členov výboru a členov spolku. Členovia, ktorí svojmu programu: prijímať sa o úkladný a záhrad- ných aj učebný rozvíjajú vzklad obce, zamerali sa na skvorenie zelených pásov na obidvoch stranách ulice Jasinkovej a Bernolákovej. S pomocou samojších obyvateľov vysadili stromky (ovocné) na Ružovej ulici a v celom meste čiastočne doplnili stromky úvorolistí. Z jara postarali sa členovia spolku o to, aby krásne stromky boli vsikané vo všetkých uliciach obce.

Spolok zakúpil stolíčkačku na postrekovanie ovocných

skromov za 1.200 Kš. Pre prenosporu a vidiacu, ktorá katastrofálne poškodili vinohrady, čiže pre krutú zimnú mrazy, ktoré zničili úrodu ovocných stromov, nemohlo prísť k výstavám ovocia v miestnej ani k obsadeniu výstav inde, lebo ani k miestnej výstave, ktorej nebolo. Nepodnikli sa zájazdy a nepostavili sa námety pre podnikky.

Len ľutovať prichodí, že veľký množstvo výťažku z napomínaniam bak zo strany spolku ako zo strany HSV, pri oberaní hrdla na lipách, miestami, najmä v okolí zámku sa vyskytli s vandalizmom hraničiace skazy nešetrnosti. Spolok sa všemožne pričiní o to, aby v plnom úsilí v plnení svojho programu bádal a pestoval lásku k matke prírode.

Kultúrna práca: Školy:

f: V školách.

Jedenásťročná stredná škola.

Príslušné uznesenie strany a vlády zameralo riadiace školské práce na užšie spojenie školy so životom. Zabezpečené bolo riadne vyučovanie najmä výrobnej práce v ľanárskych a konopárskych závodoch pre žiakov VI. tr. Žiaci IX. a X. triedy prevádzali výrobné práce v iných závodoch. Závody mali pre prácu žiakov porozumenie, čo dokázali nielen umožnením prevádzania výrobnej práce, ale i vyslaním majstrov pre odborné vedenie. Cieľom intenzívnejšieho vyučovania predmetov práce v dielni a na školskom pozemku bol na školu príchodom s. Teodor Grôf, absolvent priemyselnej školy strojníckej. Na školu prišiel aj s. Ľudovít Lášik z OSP v Holiči. Pre školu bolí s. uč. Jozef Turoň za ved. na národnú školu v Ivanovci, Karol Chanúčka na PTŠ v Holiči a s. Alojz Krajčír za asistenta na Geografický ústav.

Škola mala 23 tried, v nich 934 žiakov. Prospech

žiakov - vďaka starostlivosti učiteľov - sa zmiene zlepšili, dôkazom čoho je, že všetkých 55 maturantov prospelo, a nikto z nich nie s vyznamenaním. Z zdravotný stav žiakov bol dobrý, keďže všetci žiaci boli proti všetkým ochoreniam očkovaní a boli stále školským lekárom prístupní. Prípady ochorenia na infekčné žltačky boli riedke.

K dôležitým, takmer rokmi organizovaným dňom spomenutie zaslúžujú: pripomienka Medzinárodného dňa študentstva; 64 výročie narodenia Klementa Gottwalda; 76 výročie narodenia Antonína Zápotockého; 36 výročie smrti V. I. Lenina. Kolášť pekne bola pripravená dňa Dňa Matiek. K príležitosti odhalenia busty národného hrdinu Ing. Miloš Nižnan, škola bola pomenovaná jeho menom.

Pri svojej práci s. učiteľka účastnovali sa všetkých spoločných činností a to najmä s. Pavlíková ako predsedníčka RŠ, s. Bakuninská, Langerová v ČK, pri riaditeľovi s. Dobrucká, Janovský, Bainbrský, Longauer a iní v kultúrnej práci.

V školskom roku 1959/60 mala škola 512 žiakov, ktorí boli rozdelení do 16 tried. Okrem 2. a 3. postupného ročníka všetky triedy mali paralelky. K 1. septembra 1959 bola na hornej škole zriadená 9. trieda, ktorú okrem žiakov z Kolíšť navštevovali aj žiaci z Kopčian, Rovníc a Radošoviec. Osemročná škola

Na školu k dozoru bo učinkujúcim pričlenení boli s. Helena Celerýsová, Angela Durňáková, Anna a Eva Hrušecká, Anna Polláková a Pavol Lešák.

Pri bánej školskej práci i v mimoškolskej činnosti najmä v odbore polytechnickej a estetickej výchovy dosiahla škola v tomto roku pekných výsledkov. Veľkú zásluhu mladých technikov v okresnej súťaži ot-

sadil 11. miesto. Každým členom krúžku bol udelený odznak „Mladý lichár". Päť ročníkov, hodnotených podľa výsledkov v súťažnej krúžkovej činnosti dosiahol víťazstvo v okresnom kole STM v Skalici, a navyše ročníkový krúžok zvíťazil i v krajskom kole STM v Bratislave. Z jednotlivcov dosiahli víťazstvo: v sólovom speve Jana Hekličová a v prednese prózy Miroslav Droksa. Jednotlivci súťažiaci nielen že značnou mierou prispievali k estetickej výchove žiakov, ale splnili aj dôležité poslanie krajinní vystúpeniami pri rôznych oslavách, prísažných v meste.

Päť pekne úspešných žiakov v pracovnej výchove pripísať treba aj tomu, že boli vzadine (al) účelne a dobre vybavené dielne školské, v ktorých sa žiaci tak v práci krúžkovej ako v priebehu vyučovania oboznamovali so základmi práce s drevom a kovmi. Päť práce na školskom pozemku vedené boli viacerodmenne. Vhodnou pôsobnosťou pre pracovnú výchovu žiakov bolo poskytnutie dobrovoľných brigád na pomoci JRD v Jiť, na obrábaní ovocia v okolí školy.

Pri dosiahnutých dobrých výsledkoch v riadnych predmetoch výučby zdravotný stav žiakov bol veľmi dobrý. V ich dochádzke žiakov zo zdravotných dôvodov veľmi nebolo, vplyv malo ochorenie infekčné i epidemické, pre ktoré niektoré triedy museli karantény. Vyskytli sa prípady onemocnenia chronickým zápalom pľúc, šarlachu a pod., ovšem všetci len v rodinných príslušníkoch. Zdravotné prehliadky žiakov konali sa pravidelne, podľa plánu, školským lekárom.

V učiteľskom stave behom roka nastali podstatné zm... Poľnohospo-
ny. Miesto Fr. Moravčíka, ktorý odišiel na ďalšie štúdium dárska ľudo-
na VŠP do Nitry, od 1. X. riaditeľom sa stal s. Pavol vná škola
Skřipek. Ing. Jan Klečka odišiel zo školských služieb,
odišiel i vychovávateľ Michal Uhrín, Karol Sedlák prišiel
za správcu žiackeho domova pri PTŠ a Jarmila Tomšíková
preložená bola na PTŠ do Trnavy. Na školu
prišli: Ján Krupár z PTŠ v Modre, Karol Chanečka z
SSŠ v Holíči, Emil Urbanič z PHŠ Cerová-Lieskové ako
vychovávateľ a Mária Zongorová, vychovávateľka. Od
21. VI. do 23. I. vyučoval na škole aj inž. Ľudovít Slánor-
ský, pridelený na výpomoc z PHŠ v Záhlaví. Odchod
tohto inž. Tomšovej a zriadenie kurzov pre vedúcich
pracovníkov JRD nastolilo nedostatok učiteľov, od-
pomôcť preložením Ing. Karola Kupku z PTŠ v Ga-
lošovci do Holíča.

V školskom roku 1959/59 bolo na škole 92 žiakov
v štyroch. 9 prospelo s vyznamenaním, 79 prospelo,
4 neprospeli. V šk. r. 1959/60 bolo zapísaných 123 žia-
kov. Zdravotný stav žiakov bol dobrý. Pre vážnejšie o-
chorenie len 1 žiak nemohol postupiť do vyššieho roč-
níka.

Pre vedúcich pracovníkov JRD boli zriadené na ško-
le kurzy. Na záver prvého, 6-mesačného kurzu, ktorý 25.
a 26. marca sa podrobilo záverečnej skúške 32 po-
sluchovačov. Ďalšie kurzy boli od 1. VII. s 13 mi 7. IX. s 22
účastníkmi. Posledný pre nedostatok účiteľov bol pre-
rušený na PTŠ do Trnavy. Školské slávnosti boli z prí-
ležitosti oslav HDŽ, dňa 7. II. a na 42. výročie VOSR, 7. II.
Žiaci sa účastnili kultúrnych podujatí a to:
23. II. na kultúrnom pásme, priadanom pri oslavách

dedinským divadlom, oslav 1. a 9. mája, 42. výročia
1918, šlachty a lampiónového sprievodu, 20.6. odhalenia
pomníka (makety) H. Nedpsd. s kultúrnym programom
vystúpili v Ďubalove z príležitosti uzavretia dvaby
medzi SRD-Dolič a SZD-Predín, okr. Púchov. S divadel-
nou hrou „Svorúchica" vystúpili okrem Dolíča v
Papradinských Množiankach, v Kalove a v Závode.
21.10. prisadli večierok Ľeda Mára s bohatým
kultúrnym programom. Na obrannej spartakiáde
vystúpilo 70 žiakov - cvičencov. Aj športová čin-
nosť sa rozvíjala prísnejšie.

Škola nadviazala dvaby s DSŠ v Mikulove a
národnou mikulovskými v 4.4. kunajší deň 13.6.
spútovali. Škola dňa 1.11. navštívil predseda ONV s.
Kvaltín, líaď vedúci školského oddelenia PŠ s. Ha-
muš, krajský inšpektor pôdohospodárskych škôl s.
Grebný a inšpektor s. Kurčík.

Školské exkurzie, osobitne so žiakmi 1. a 4. roční-
ka, konali sa do Brna - dvojdňová a výjazdová; do
Lednice, Gottwaldova, Púchova, Martina, Bojnic a
Vysokých Tatier. Všetci žiaci navštívili pôdohospodár-
ska výstava v Bratislave, líaď vojenské cvičisko a
arboretum v Hodoníne.

Dodržovanie zdravotné malo v roku 4 návštevy, pra-
videlne a zámerne pred klasifikačnými poradami a
vždy s kultúrno-výchovným programom.

V obrannej zbehlosti súťaži sa žiaci školy umiestnili
na 4. mieste. Okresného školenia, líaď bezpečnostných
technikov, bezpečnosti práce vyučujúcich CO zúčastnili
sa M. Ukrin, Fr. Mrázek, J. Mikuš a O. Všetečková. Vše-
ci učitelia previedli okrem 3. triedy maximálne

IV. zjazdu SRD v 7. SRD okresu. Riaditeľ sa zúčastnil ekonomickej konferencie v Malackách. 7. ZKŠ bol 14 dní vedúcim družbov vedúcich pracovníkov SRD v Modre-Harmónii. Riaditeľ ing. Štěpán, pedagogická spolupracovníčka riaditeľa M. Vraná, odb. uč. ZKŠ v Jahuáš vyučovali na D.Ú. a vedúci odborní učitelia vyučovali na V. SRD.

Škola od 20.II. mala patronát nad SRD v Holíči, v dôsledku čoho žiaci v rámci ušľachtilej práce bokom za deň a v prázdninách vykonali cca 3.000 brigádnických hodín práce.

Z učiteľského zboru odišiel učiteľ Martin Ozonek, majster Alojz Rajčák bol preložený na PHŠ (z. PHŠ) v Harmónii a s. Štefan Mach bol uvoľnený.

Počet žiakov vo dvoch ročníkoch: kolárov, kováčov a mechanizátorov bolo v 1. ročníku 74, v 2. ročníku 50, spolu 124. Okrem III. ročníka v počte 73 na praxi v Holíči pracovali vo 4 učebných podnikoch, do školy prichádzajú na konzultácie a to za 10 mesiacov na 4 týždne. Prospech vyučených žiakov je priemerne 2,5. Skúškam sa podrobilo 62 učňov a to 19 kolárov a 43 kováčov. Pri absolvovaní učňovských pomôcok škola umiestnila sa na III. mieste v kraji. Zdravotný stav žiakov bol dobrý. Treba to pripísať i hygienickému bezvadnému ubytovaniu žiakov v novom internáte, v ktorom bývajú spolu so žiakmi PTŠ. Zámok slúži len pre účely vyučovania a pre kancelárske miestnosti. K vyučovaniu používajú sa aj medzi dielne. Pomocná škola PHŠ previedla celoslovenské školenie učňov vykliesková farmová v odbore kováč-podkúvač a kolár.

Škola prispievala večierok Deň Matiek a kultúrno-spoločenský úsek školy zúčastňoval sa miestnych osláv a večierkov.

Poľnohospodárska učňovská škola

Pri riadnom vyučovaní pracovalo 45 učňov v týchto učebných odboroch, ktoré sú zamerané pre naše poľnohospodárske podniky, pre ktoré sme boli školiacim centrom pre okresy Banská Bystrica a Banská Štiavnica.

Keďže veľký počet učňov je z iných miest, rodičovské združenie bolo zvolané 2 razy do roka.

Z pedagogického zboru PMŠ mimoškolskú činnosť bohatá Otto Kiška, ktorý je členom rady MNV a predsedom ZV-SSM, s. Milan Kranec je vedúcim spolku záhradkárov a včelárov, Štefan Tibitka je členom symfonického orchestra v Dolnom Kubíne, Milan Bzdúch je členom stálej komisie KVUS a SVUS a hudobnej komisie pri MNV v Dolnej.

Materská škola

V obci stále chýba materská škola, na Námestí mieru i na Studienkovom dostalo sa v r. v. 1959 všetkým, stavebníctvo zaopatrenia pripravuje 130 detí, z ich predškolskú výchovu sa stará 8 učiteľiek. Namiesto s. ried. Pánikovej, presťahovanej do Bratislavy, nastúpila s. Anna Miklášová od 1. 11. 1959 ako riaditeľka. Prišla z MŠ v Radimovej, kde si prácu medzi pokrokovými deťmi a uvedomelými rodičmi pochvalovala. Aby nová sila nastúpila v s. Eva Tršanová. Pri učiteľkách zamestnané sú v MŠ 2 kuchárky a 1 školníčka. Poplatky i možnosti umiestnenia zostávajú nezmenené.

Miestna ľudová knižnica

B: Miestna ľudová knižnica (MĽK) mala 3.563 zväzkov: náučnej literatúry 2.587, b. j. 27%, beletrie 1.244, čiže 44,5 % a pre mládež 2.732 zv. b. j. 22,5%. Prvé dva druhy dosahujú normu na 8%, posledný je o toľko prevyšuje. Počtom rokov pribudlo 1.188 zväzkov, stratilo 59 zväzkov. Na 1 obyvateľa pripadá 1,5 zväzku.

Behom roka bolo požičaných 44.448 zväzkov, v porovnaní s rokom 1953 o 36 tisíc zväzkov viac a to náučnej literatúry 15%, beletrie o 20%, pre mládež 53%. Návšteva č. j. 4 knižníc na 1 obyvateľa bola splnená na 105%.

Priblásených bolo 1.348 čitateľov, z toho 70% dospelých a 547 zo radov mládeže. Knižnicou behom roka navštívilo 33.362 čitateľov, ktorí si prišli požičať knihy a 432 títo, ktorí si prezreli noviny a časopisy v čitárni.

Behom roka bolo zadržaných 16 besiedok, o uskutočnenie ktorých sa pričinili najmä s. uč. Kalavinský a s. profesorka Janovská.

Celoročný príjem HZK stanovil 5.686.- Kčs, z čoho zaplatilo sa 390 zväzkov kníh a na kancelárske potreby obstarané bolo 5.592.- Kčs.

Miestnosti HZK vyhovujú. Nie je možné rozhodiť viacero 9 druhov literatúry na tak tesnom mieste a čitáreň, zaplnená knihami, nemôže byť používaná ako taká. Bude sa treba postarať o 3 vyhovujúce miestnosti a to: o požičovňu, čitáreň a oddelenie pre mládež. Zároveň bude treba postarať sa o samostatnú knihovničku pre mládež a ísť s jednou pomocnou pracovníčkou z HZK.

C: Iná kultúrna práca. Iná kultúrna práca

Dňa 23.4. Slovácke divadlo z Uh. Hradišťa uviedlo dňa dr. Jiráska: Vojnarka. Dňa 29.4. predaním kladiska vianeč miestni ochotníci z okolníčky prišli sa pokochať a popriekom i čiže pre svoja ochotnícku prácu z ľubovolnej javiskovej tvorby povolaných umelcov.

Ochotníci cigánskeho pôv. pomocou svojich ochotníkov 15.4. predviedli sa v Skalici navštívenou hrou Cigánskom

tábore." Predstavenie bolo zopakované v Kodaňme dňa 13. II.

JO-ČSM pri ZSČ 21. I. zopakovala pred porotou hru: „Denník Anny Frankovej". Po tomto predstavení sálou dostal sa do ohňového kola.

Dňa 20. I. bola zadržaná v zasadačke MNV nie valná mestská predmestská úsk. Klemona „O lebkoch do rosolu".

Červený kútik pri Slov. pružiarňach 28. II. a 1. III. uviedol asi po roku v mieste a podaní TJS známu F. K. Srobárovu veselohru: „Posledný muž". Od osvedčených účinkujúcich s. Srdenka jak mužské, tak ženské úlohy, bolo obsadené mnými ochotníkmi, a nielen s. O. Rošický a Ľ. Veselský (navštevovali nem.), konfliktami ktorého s celou rodinou, počínajúc líčiacim záletníkom končiac bola hra nesená. Ku nezvyklej, výraznejšej partnerovi boli i ostatní účinkujúci: s. M. Nováková, O. Hlubanková, A. Kičáková, E. Lukáčiková, B. Novotná, Škoda, J. Šandorý a s. P. Novotný. I nemenovaní boli dobrí ochotníci. Snímky pri kozmyle závodov a školách založeno závodisk v palome vôbec, čo možno pripísať tomu, že si ochotníkov aj odmietali pozvolávajú a že pri účinkovaní aj veselohrách (J. Mikulajčič) muzikou (J. Szabóvič) a spevák (B. Vobruba) zvláštnym vzrušením pobúdzajú. Divadlo bola vypredaná, takže hra musela byť 5. III. zopakovaná.

Mnohých priláka do KD dňa 4. III. „Smiech Prahy a Bratislavy", pásmo humoru a prednes umelcov z Prahy a Bratislavy.

Živ. kúzok ZK - Lun. záv. dňa 29. a 30. marca uviedol Pfeiferovú hru „Lampiónová slávnosť". Jeho ľu-

úroveň priekopníkov, že časopis, nanajvýš skladný, zaslúžil si, aby sa mu venovalo viac pozornosti a aby sa mu dostalo viac podpory. Nuž, ale ani to nie je dôvodom, prečo by sa mal zrušiť. Ak sa nám nedarí, treba sa usilovať o to, aby sa nám darilo. Ak sa nám nedarí, treba hľadať príčiny, ktoré nám bránia v tom, aby sa nám darilo. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako tieto príčiny odstrániť. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť lepšie. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými a všetkými. Ak sa nám nedarí, treba hľadať spôsoby, ako sa nám bude dariť najlepšie vždy a všade a všetkým a všetkými

srdečnom podnikom boy pobavili obecenstvo.

Dňa 20. a 21. jána Zás. organizácia ČSM - Ľaš. a kongr. závodov na scéne, ktorú navrhol s. Š. Veselský pod skúsenou účinkou s. B. Sklenka, ktorí boli zárovňa predstaviteľmi dvoch hlavných úloh, uviedol J. Solovičovo „Búrlivé dňa". Za skvelých úloh predstavitelov protikatolického ľudového úsvitu úprajúca, výborne hra mnohe začiatkovala na pôvabe posluchačstvo, nielen svojou neobyčajnou, málo známou tematikou, ale aj výpelou hrou predstaviteľov tak hlavných úloh i vedľajších úloh; ako s. Kičiba, Š. Kičibovej, A. Pribudu, J. Šantavého, V. Abelovičá, J. Jankovičá, L. Jelínkovej, M. Štefánkovej, J. Jakubíka, D. Kalmančíka, ktorí úspešne účinkovali výsledkom, zamenaním boy hladenými návrhmi. Primerané masky a svetelné efekty tiež zvýšili úspešné prevedenie hry.

V rámci oslav 15. výročia SNP dňa 29. VIII. ZO-ROH Ľaš. a kon. závody usporiadal slávnostnú schôdzu venovanú hrdinom V. Markovičovej - Záhurskej „Za frontom", pod účinkou s. V. Košíka na scéne navrhnutej s. Michalovičom. SS mojor fašistického „Tchromadla", scénu podanú Ľ. Stančíkom, pastiera, ako aj s navodením vzrušujúceho života obyvateľov, prežívajúcich obavy, nádeje, no mnohí ku spomienke svojho mučenia sa pripojovaní prepisy, ale aj fotky zjavili meniacu občianku v podaní Márie Lášťalovej, Betky Gregorovej, pôs. inž. Gejza a Š. Veselského, zaujalo početné obecenstvo do pomimulej doby útlaku, ktorú odňala našim osloboditeľom, jeho nenávratnej minulosti a rodení čiernymi písmenami zaznamenaných na stránkach našej histórie.

Deň uvedomil boj k uctenia pamiatky padlých bojovníkov vyzval z príležitosti SNP predseda MNV s. Fr. Dobránek.

Dňa 15.11. začalo do Kolčíc Horácke divadlo s klasickým hrádkom s hrou Ladislava Deáka „Vypočujné hody sv. Kalúzny".

Dňa 26.11. Divadelný súbor vojenskej prípravy v Banskej Bystrici v KD Makarenko „Jánošík", hrou známou mládeži, ocenilo, vrelé ešte za prvej ČSR mali sme sa možnosť oboznámiť s ňou v jednej DSK v Lidskej úlohe s nebohým Fr. Bezdekom.

Na javisku KD. 12.1. vystúpilo zjuž Horácke divadlo s Uherského Hradišťa so známym obsadením Kolčíc hrou známou hrou L. Stroupežnického „Naši furianti" uvedenou MO - Malice Horenskej za prvej ČSR.

Na pamiatku 200. výročia narod. velikého klasika nemeckej literatúry, básnika - revolucionára, Fridricha Schillera div. súbor ZK-ROH Kal. - boz. zájazd po bystrickej hre a okolí, kúrky a vedorad básnického života a v dňoch 12. a 13. 11. Kolčíc. na sále KD revolučnú drámu „Obhaby a lásky". I keď vypočty a valinorovaný zábor okolo je kamejší, mal hodne práce, aby vyhovel očakávaniu, zodpovedal požiadavkám a previedol prekážky, skladáce sa z iného predstavenia. Ku očakávanej úspech nevydel, takže hra bola hrba i po tejto ráz vypadnuť. Treba to pripísať v prvom rade premyslenej a dobre prebranej réžii s. L. Vasilského a jeho pomocníka P. Bycka, predstaviteľov dvoch hlavných úloh, ako aj peciálnej a správnej usmernenej hre všetkých členov ensemblu, čak slabých odvičajúcich herečiek ako nedbajúcich nedopijúcich rekvizitiek a t. ď.

M. Zálešákovej, A. Dvoreckej, M. Pološovej, E. Vallovej, Mg. M. Ivnca, V. Kováča, O. Hrubú, I. Šipoldu, až po ľavo posledných pandúrov v podaní J. Sandavého, V. Abelovičaď. Veľmi podľa návrhu D. Veselského riešená scéna, na ktorej bekom 3 kočov s minimálnymi prestávkami bolo mätie viesť 6-obrazov hru, Armádny súd v Martine prepustiaca dvoj, primerané, s. Michalovičom viedené rozdelenie a s. Budovičom opatrené masky len prispeli k vojnovým efektu, na ktorom iste mali účasť aj v nejväčšej skromnosti pôsobiaci, ale deci pohotovo sledujúci: s. V. Zálešáková a B. Vrbata.

Naposledy na Vianoce, 26. a 27. XII. predviedol Div. kúrok 20-C.314 Čsr. a kom. zásobov svoje obecenstvo veselohrou J. Paula: Hlavu má babička. Bolo to bekom 2 rokov už dozadu div. predstavenie dobrého súboru, ktorý neúmorne sa stará o pobavenie, zároveň však i o poučenie širokého kruhu svojich návštevníkov. Hlavu ju len ku chvále učiteľovi s. B. Jelenkovi, že roli hry ktorú hovi aj vypočívajú ale salon smiechu, jedna ko nepochádzajú aj veľmi úžitkové ponaučenia, ktoré správne zdôvodnila a vyhrala v hre predstaviteľka hlavnej úlohy, babičky, M. Kuchavičovej. Predstavila babičku, akú má byť, aby pobavila a získala cim, 2 b, doplňujúcim hladenými, 5 pl. Vo malej aj rovnocenných partnerov v manželoch, dvojici Kúčkovie, s. M. Javorovej, G. Illovej a nie menej aj v rozhapujúcich vedľajších úlohách z rady mládeže: s. Marie Štefánikovej, Ľudovítovi Kopovi a J. Juríkovi, ktorí svojim vystúpením úskali si pochvalu nielen učiteľa, ale aj obecenstva. O výpravu a masky postarali sa jako vždy, s. J. Michalovič a s. Budovič, ľud

sledoval s. Vobruba.

Vlastné div. predstavenia ŽK-DH Čas. kon. súrodov nav-štívilo celkom 3.000 návštevníkov, čiže súbor vystupoval s nimi pohostinsky aj v okolitých obciach.

Kedže fašiangy boli tohto roku mimoriadne krátke, aby milovníci tanca nebolí ukrátení OO-ESS už 10.1. pripadala v sále „Besedy" spoločenský ples s tombolou, na ktorom prišlo k vylosovaniu šiesteho 13 kg prasiatka. Do 7.2. pri obchodníkoch, Mäsoprodukte a Raji konečné zábavy pripadali aj kadiliáci v r. Čankonope a iné.

20.1. na koncerte v KD pohostinsky vystúpil 200 členný súbor „Uherjinských ľudových piesní". Dňa 26.11. zbor v Čebrade pracujúcich, pričom v KD vystúpil Vojenský súbor piesní a tancov „Jánošík" z Brna, ktorý sa predstavil humorným obecníkom s pestrým pochodom piesní a tancov.

23.2. pokračoval na novom ihrisku priateľský zápas: Slovan Senica – Iskra Holíč. 27.11. sme Dynamo Bernolákovo – Iskra Holíč.

15. a 16.11. na „holičské hody" boli pripadané konečné zábavy. Vo dvore „Besedy" pripadol taký 12 pri MNV.

V r. 1959 sa narodilo rodičom holičských obyvateľov 133 detí, v samom Holíči z ľeho počet len 8, ostatné humenské maličkí v okresnej nemocnici v Skalici. I z toho vidno, že jak vo vysokej miere je u nás dnes podporné o matky, aby deti pred pôrodom ako aj po ňom boli ošetrené a odborne ošetrené v špitálne, aby sa tak o zárodku predišlo nežiadúcej úmrtnosti novorodenca.

Zo spoločenského života.

Obyvateľstvo-Pohyb obyvateľstva.

Zomrelo a v 99% civilovými spôsobmi pochovaných bolo 34 kanijských občanov, z ktorých medzi nich 55 v roku 1944, takmer všetko sú kanijských rodákov. Z odumretých dňa 25.11. pri kopaní verejnej studne balenými plynmi otrávený krajčír zahynul mladý rodák Václav Špaček, ktorý v službe hlúpych sám sa obetoval svojho povolania. Šastrček mnohých spravodlivá do hrobu. Dňa 7.6. sám neveduc prečo zastrelil sa Josef Pšeničný, kominár 34. Pluk 4.11. pre nevyliečiteľnými chorobami konec učinil svojmu životu Pavol Remeselný, za ním dňa 9.11. Bedřich Blaha a 20.11. Ľudovít Pivka.

Svatočenských bolo 45 manželských párov. Z tohto počtu dosahujúci priemerný priemer narodených domov, že Hyvaleliči zvládajú sa ako za časov bratských mien a nižšom nerozvinutosti, kvasličkových pomerov.

Prisťahovalo sa 550, vysťahovalo 282 obyvateľov, takže počet všetkých obyvateľstva v dôsledku prí- i odlivu, pôžitie prirodzeného prírastku zase vzrástol na 7.031 osôb.

Vzrastajúcemu počtu obyvateľstva primerane rastie aj počet bytových jednotiek. Pod 6.5. predaní 1111 prevalo do spôsobu obce vybudovaní novoslavba na ulici Kirkej Kôpovej, obsahujúcu 12 bytových jednotiek. Pluk činžiak s 23 b.j. na Pasinkovej ulici prevzaly bol 1111 dňa 10.6.

Budovy, tvoriace východnú ulicu Stalinovej a Kámenskej mieru, na ich miesto má stáť nová bytová spojovacia ulica. Práce na rozbúrať dňa 8.11. a Židovský dom v novembre 1111, kde má stáť Dom služieb. K niektorým dňa za týmto dňa 1.111. Dom služieb začali stavať začiat-

tom jálal, badowu próby 3. jálal. Skuška próby má byť dokončená do konca marca 1961.

Priemyselná výroba v miestnych závodoch. Ľanárske a konopárske závody.

Vo vedení závodu nastala zmena v osobách námestkov podnikového riaditeľa. Ekonomickým námestkom sa stal s. Marko a obchodným s. Ján Lipa.

Zamestnanosť počas predchádzajúcim rokom sa mierne zvýšila, počet zamestnaných žien v závode prevládal. Zamestnanci sú nielen z Kolíňa ale aj z bližšieho, či ďalšieho okolia. Títo dochádzajú vlakom alebo autobusom, časť ktorí sú z ďalší bývajú v závodnom internáte. Koncom roku 1959 mal závod okolo 100 ubytovaných internistov.

Pracovná morálka bola dobrá, dokazom čoho je pracovníčka s. Anna Kubálová bola vyznamenaná a bol jej udelený titul „Najlepší pracovník spotrebného priemyslu". Vyznamenanie dostala za dobré výsledky v práci, za iniciatívne uplatňovanie nových metód práce a za jej súdružský postoj ku spolupracovníkom. Výrobné úlohy za celý rok boli úspešne splnené a to hrubá výroba na 100,5%, výroba tovarov, ľanovej priadze, lenty, ľanových motúzov a kolovínu na 100-101%. Mimo toho prekračovaním plánu výroby, samoviazacích motúzov, ako jediný podnik na Slovensku, pomohli nášu a úspešne uhádnuť i žatevné práce. Pravda za týchto dobré výsledky v plnení úloh treba podakovať v prvom rade pracovníkom vo výrobe. Preto podnik aj odmeňoval týchto pracovníkov zájazdom do SSSR, ako napr.: S. Pelikána, Baláža, Kopečka a ďalších.

Podnik koncom roka previedol previerku výkono-

výchovu mládeže a tak vytvoriť predpoklady pre úspešné zavedenie „Novej nadovej súťaže". Podnik môže sa hrdiť prekvapilo vedúcou národnou delegáciu z Holýšiec SSR. Od apríla 1951 pracovali v závode sovietski montéri na montáži 10 vysokovýkonných dopravných strojov, potrebných sovietskej výroby, ktoré prejdú anglickým a nemeckým strojom majú až o 40% vyšší výkon, čo umožní kapacitnému podniku podstatne zvýšiť výrobu. Podnik v Holýšiec s pobočným závodom v Bratislave má už v tomto roku krytí takmer 80% potreby spadajúcej na Slovensku.

Podnik bežom roka na strojových investíciách preinvestoval 1,645.000.- Kčs a na stavebných 1,078.000.- Kčs. V samotnom Holýšiec z týchto prostriedkov bol postavený sklad rezív a drevených výrobkov ako aj garáží.

Kultúrna a výchovná činnosť v závode, ktorá čiastočne bola krytá i kultúrna činnosť v meste, koval závodný klub dňa týchto článkov:

1.) objasňovanie ideologických otázok
2.) propagácia aktuálnych politických, odborných a domácich udalostí.
3.) zoznamovanie ekonomických, technických a všeobecných znalostí pracujúcich.
4.) pohybová činnosť
5.) ŠLT - kultúrny a spoločenský život.

V rámci týchto činností bolo v závode letovaní „Spoločnosti pre šírenie politických a vedeckých poznatkov" zadržaní prednášky ako: Postavenie a úloha Vatikánu v politike XX. storočia, Je možné

ný život na svojich plantážach? O súčasnej medzinárodnej situácii; Príčiny maďarských rozvratov a rozvratov; Zdravotné predpisy pre Mudr. Štúra a to: Význam akcie dobrovoľných darov krvi. O dospievajúcej mládeži." Pred Ďjadom sociálistickej kultúry malí pracovníci závodu besedu s kultúrnymi pracovníkmi, ktorej sa zúčastnili za ÚSAV Dr. J. Boor, CSc. s. Blaškovič a akademik Dr. Stanek.

Celkove ZK-ROH usporiadal: 18 vlastných divadelných predstavení, hosťov v KD uvítali 13. Prízvom ľudových zábav 12, 22 filmových predstavení + spoločné návštevy divadla a to ND v Bratislave a v Brne a národnou vzorkového veľtrhu v Brne.

Na výšku je aj knižok fotografickej a výtvarníckej.

Závody 23. aug. n.p. Partizánske, závod Holíč.

Kolektív pracujúcich závodu pod vedením hlavného správcu závodu s. Jána Hummela v plnení úloh štátneho plánu dosiahlo pekných výsledkov. Hrubá výroba a výroba tovaru bola splnená na 100%, produktivita práce na 100,5%, hospodársky výsledok vykazoval 103%, plán vlastných nákladov 99,3%, základný, mzdový fond čerpaný bol na 98%.

Tieto dobré výsledky treba pripísať pracujúcim celého závodu za úzkej spolupráce ZO-KSS a vedúcich technických pracovníkov. Je to aj výsledkom socialistickej súťaže, organizovanej v závode v intenciách vlastného odboru a vlády, zameraných na úspešné plnenie plánu výroby, hodnoty výrobkov a hospodárnosť. Dve kolektívy, zvlášť v závode v Holíči a dobrú kvalitu výrobnej oblasti. Jeden ko-

kolektív prihlásil sa do súťaže o titul „Brigáda socialistickej práce". Za výsledky dosiahnuté najmä v IV. štvrťroku bol závod vyhodnotený v celoštátnej súťaži medzi závodmi na 1. mieste a odmenený zástavou riaditeľa VHJ a peňažnou odmenou. Táto odmena bola použitá na krytie výlohy spoločného posedenia, na ktorom bola prevedená výmena skúseností, ale aj uľahčovanie kolektívov, aby závod aj v budúcnosti dosahoval čo najlepšie výsledky. Najlepší pracovníci závodu boli slovne ocenení a odmenení. Všetky tieto výsledky sú dôkazom toho, že v závode bola dobrá pracovná morálka, ale aj dobrá pracovná disciplína do práce a že pracujúci v počte cca 250 robotníkov si navzájom pomáhali pri zabezpečovaní plánovaných úloh.

Vedenie závodu spolu so ZV organizovalo aj výmenu skúseností najlepších pracovníkov s pracovníkmi niektorých pobočných závodov. Táto výmena skúseností mala prispieť hlavne k tomu, aby závod pripravil podmienky pre nahromadenie na rýchlejší zmenu výroby, k čomu (k čomu) podnikol i prístavbu budovy, ktorá v roku 1960 má slúžiť pre skrojovú pásovú výrobu s dojsmernou pracovnou prevádzkou.

Slovenské pivovarné n. p. Holíč

Vedúcim závodu zostával až do r. 1959 s. Jozef Mačus, pri ktorom ani v obsadení správy nenastala zmena. S priemerným počtom pracovníkov – 248 – dosahoval dosiahnuté výsledky. Tak dodržiaval do zamestnania, ale aj pracovná morálka je dobrá.

Plán výroby na rok 1959 bol splnený na 100%. Výsledná kvalita skrojov pri dojsmernej prevádzke bola vyvážila tiež na 100%. V tomto roku bola

zavedená po novom pustotu rotolačných miest, ktorá v očistných priemyselných podnikoch sa s nemalým úsilím podarilo.

Na počesť 10. SR boli uvedené socialistické súťaže a ukončené boli tri brigády socialistickej práce a vyhlásil sa aj jeden kolektív socialistickej práce. Celkom roku bolo vyhodnotených sedem kolektívov. V rámci podniku súťaží aj celý závod.

V r. 1959 postavený bol výťah s výťahovou šachtou a sklad. Vo výrobe boli zlokalizované: glazúrovanie pás a balenie automaty, ktoré nahradia väčšinu ručného balenia.

Kolektívnym kolektívom závodu uvedená divadelná hra: F. L. Svoboda: „Posledný muž" dosiahla (do) i s predstaveniami mimo Hodíš 9 repríz.

Do správy družstva v r. 1959 znovu boli zvolení Ján Kováč z Brodského ako predseda, František Biloský a Mária Skalková ako členovia správy družstva. Nanovozvolení členovia správy sú: Ján Prokl ako podpredseda a Emil Čápal z Dubovice, poťažne po jeho odchode Antonín Smolinský z Dolnej Víi. Po odchode vedúceho výroby Ladislava Dubovičá, jeho miesto zaujal Ján Prokl.

V družstve pracovalo 103 osôb, ich dochádzka do práce bola dobrá. Cca 10%-ná absencia bola prípisná úrazmi, ochoreniami a ospravedlneniami. Dielo aj plán výroby bol splnený na 109,25%.

Družstvo sa zaoberalo výlučne len drevárskou výrobou. Z celkovej výroby 80% robili debničky na ovocie a zeleninu, vrátia 240.489 kusov, z ktorých do celých rokov dodaných bolo 85% výrobkov na Slo-

Všeobecný ľudový družstvo

Z výroby 8% bola oprava a údržba pre obyvateľstvo, prevádzaná v slabonedolárskych prácach, 12% pripadá na ostatné výrobky, ako škrabáky na obuv, rohože do kúpeliek, nosidlá na náradie, stoly a lavice do pa-delien, poličie a liby na sudy, laby, krable na sud a iné drobnosti.

Behom roka družstvo vykúpilo prevádzkové budo-vy bývalej Pily v hodnote 140.000.- Kčs a prevádzalo čiastočnú pôsobnosť hlavnej haly nákladom 130.000 korún.

Na rekreačné liečenie vyslaných bolo 14 osôb a to do Karlových Varov, Poděbrad, Mariánskych Lázní, Dešného a inde. Rekreáciu hradilo Družstvo zo sociálnych, osobných fondov.

Komunálne služby obce Hôrč

V r. 1959 mal podnik veľku 34 prevádzarní, ktoré boli rozmiestnené v piatich obciach okresu. Pri zvyšovaní úrovne poskytovaných služieb podnik sa zameral na ďalší ich rozvoj. Činnosť podniku bola rozšírená v 4 prevádzarne a to o výrobu a údržbu náhrobníkov, kominárstvo, požičo-vňu sklenného a porcelánového riadu a vysávačov a výrobu pekáčov, takže za rok poskytoval podnik pla-tené služby. cez 31 rôznych odborov činnosti, ktoré boli obyvateľstvom už či cez služby kleskovičky, plagátov-ateliérov miestneho rozhlasu doporučované. Plán výro-bov v službách obyvateľstvu bol plnený na 113,2%. Plánované úlohy nesplnili len 2 profesie a to: pra-čovňa, lebo sa v nej prevádzala nákladná adaptácia zariadenia a fotoslužba, v ktorej miesto vedúceho nie je obsadené odborná silou. Plán platených hrčiek od obyvateľstva bol plnený v priemere na 105,7%.

Najlepších výsledkov dosiahli v prevádzkarňach kaderníctva v Kútoch a Gbeloch, ale aj v Dolíčí a na úseku prevzdušnenia a údržby. v profesii sklenárstva a stolárstva.

Vlastné náklady čerpané boli na 93%. Vo vlastných nákladoch bola dosiahnutá celoročná úspora vo výške 186.000.- Kčs. Zavinením vyššími vlastných nákladov bol dosiahnutý priaznivý hospodársky výsledok.

Najlepší výsledok dosiahla prevádzkareň kominárstvo, potom maliarstvo a kaderníctvo, najslabší servis práčovňa a fotoslužba.

Základné prostriedky podniku boli rozšírené o niektoré predmety zariadenia, bol v parný kotol v práčovni, parná sušiareň, 2 skúšky pre práčovňu, počítač stroj Zeta, vodáreň pre kaderníctvo, sacie helmy pre kaderníctvo, dva motorky, prevzaté od Okresných kominárskych podnikov v Bratislave v dôsledku delimitácie kominárskej činnosti.

Finančná situácia v podniku bola veľmi priaznivá. Mzdový fond bol čerpaný do výšky 99,9%, hoci že i tu bola dosiahnutá úspora.

K dosiahnutiu priaznivých výsledkov pri dobrej pracovnej morálke dopomáhala aj socialistická súťaž, do ktorej boli zapojené všetky kolektívy a jednotlivci a výsledky ktorej boli pravidelne zverejňované na celozávodných schôdzach KSČ. Za dobré politicko-hospodárske výsledky v III. štvrťroku obdržal podnik, okresný výbor dňa úseku 1st, okresný výbor v dejinách kovania miestneho podniku, čestné uznanie KNV a KSK.

V r. 1954 pričlenil podnik k výstavbe Domu služieb, ktorý ako prvý dom takéto druhu v okrese kraji od r. 1961 má zabezpečovať čo najnáročnejšie služby obyvateľstvu. Dnes na staveb práce má

byť vynaložená suma 375.000.- Kčs. Budú v nom. moderne vybavené prevádzkarne holoholačky, holičstvá, kozmetiky; kvetinová sieň, požičovňa priemyselného tovaru a mimo iných aj „svadobka", ktorá obstará pre novomanželov všetko, čo len bude potrebné ku svadbe.

Obyvateľstvo si nových služieb komunálnych, nehovoriac už o tom, že bude „svadobka" mávať záujemcov už so susedného Hodonína.

Vo vedení podniku behom roka nenastala zmena. Podnik vo všetkých svojich profesiách zamestnáva 101 pracovníkov.

Spojený veľkoobchod v Bratislave, závod 14-43 priemyselný tovar, Holíč.

V r. 1959 plánované úlohy závod plnil priebežne a to už 9.11. 1959 bolo celkové plnenie k 31. 10. vykazuje 107,2%. Celkom plnenia veľkoobchodného obratu závod vykazuje ešte úsporu na nákladoch v čiastke 86.000.- Kčs, prekročenie hospodárskeho výsledku o 28.000 korún. V jednotlivých štvrťrokoch plán bol plnený medzi 104 až 114%.

Priaznivé výsledky vykazuje závod i v plnení produktivity práce a to v hodnotnej činnosti 114,2%, v administratívne 116,1% a v prevádzke 112,4%. Uvedené dobré výsledky mohli byť dosiahnuté len v dôsledku dobre chápanej a správne prevádzanej socialistickej súťaže, v rámci ktorej bol miestny závod v celopodnikovom meradle po tri štvrťroky vyhodnotený.

V priebehu roka bolo utvorené 2 kolektívy, ktoré sa prihlásili do súťaže o titul „Brigáda socialistickej práce." Vedúcimi týchto súťažných kolektívov sú s. Ľudmila Chovanec a s. Štefan Svinel.

Rozsah činnosti závodu v priebehu roka 1959 pro-

bi r. 1958 zmenil sa v tom, že v M. Štiavnici závod prevzal závlahovanie aj Štiavnicko-Hronsku prídelovú hrádzu okresov mydlom, mydlovými práškami a čistiacimi prostriedkami.

Ostatné zmeny vo vedení závodu behom roka nenastali. Vedúcim závodu zostáva aj naďalej František Pobjecký, predsedom ZO-KSS s. Marek Havelka a predsedom KV-ČSM je s. Jaromír Pikorná.

Jednota má dohromady 360 členov, teda nedosahuje výšky, ktorá by podľa počtu obyvateľov a smerníc ÚSTA (3% obyvateľstva) mala dosiahnuť. (624) Jednako už tohto roku mohla sa pochváliť významnými dielami: odovzdaním športového štadiónu do užívania verejnosti. Keď aj práce nie sú celkom dokončené, do užívania odovzdané boli: futbalová ihrisko, dráha, basketbalové ihrisko, detské ihrisko a okolie štadiónu, ihriská boli vysadených 7.500 stromčekov. Dobudovaný bol i detský bazén na kúpanie a upravené boli prísadné cesty. Členky ČSŽ za obrany KVK a členovia a kompasových závodov, boli tiež práce medzi aj ukončené. Na dokončenie, bolo treba naučiť sa nespoliehať na iných. Na výstavbe štadiónu odpracovalo veľkou obyvateľstvo 14.677 hodín, z ktorých brigádnické - neplatené. Jednotlivých členov najviac, 79 až 99 brigádnických hodín odpracovali Balogh Bruno, Miroslav Pikorná a Fr. Weichard. Z funkcionárov vyše 200 hodín pracoval Fr. Kozák, vyše 100 hodín Otto Skodáček, Miroslav Vítek a Ján Knížek, bezmála 100 hodín Josef Masaryk, Št. Perky a. Kačírek a J. Kolísek. Výdatne pomáhali Čsm-boa, závody, ktoré odpracovali 641 hodín, Lalsko SSŠ 641, PMŠ

Telesná výchova a šport. Žiactvo TJ Iskra Hodš.

446,000 Zčs 1 v 90 hod. a iné. Na zrekonštrukcii s prácami spojených výdavkov TJ obdržala od KV-ČSTV podporu v sume 50.000.- Kčs, zo svojich prostriedkov doložila obnos 40.000.- Kčs. Iskru, zmenu do výbavy. No TJ má po čom lumajší športovci túžili a čo mnohé TJ postrádajú: vlastné moderné ihrisko, zodpovedajúce dnes kladeným nároku požiadavkám. Miestna TJ čo do počtu členov dosiahnuta najvyššiu v okrese, stratila svoje vedúce postavenie a to bok dobyjúce členstva ako aj oddielov. Má len 4 oddiely a to: futbalový, kolejový, oddiel cyklistov a ZSV, nie členovia týchto presvedčujú sa každoročne, že postavenie telesnej kázne, výbory prospievu nielen zdraviu, ale zvyšujúc prispieva i ku pracovnej schopnosti človeka a to až na 10%.

Z klasnej činnosti TJ pri bežných riadiacich a administratívnych prácach bodnor spomenúť konanie jarného behu vŕtavstva, usporiadanie miestnej spartakiády, v príležitosti odovzdania štadióna do užívania, usporiadanie krajskej štafety na počesť VOSR a organizovanie turnaja prvomájových kolejistov. K činnosti na spoločenskom poli patrí aj usporiadanie reprezentačného plesu športovcov a hodových tanečných zábav.

Jednou činnosťou sa môže pochváliť futbalový oddiel. Mužstvo I. A trénovalo odohralo jarných 13 zápasov 10 výhier a len 2 prehry, mužstvo I.B. zo 14 zápasov 6 výhier a 7 prehry, dorast zo 12 zápasov 6 výhier a 1 remízu, ostatní vo všetkých 9 zápasoch. Priateľské zápasy a to s ČH Bratislava končili v pomere 3:3 so Spartakom Senica 2:7, Skalica Králová 3:2, Odeva Senica 2:5, Nové Zámky 5:3, Hlohovec Senica 4:2. Ďalej mali ešte priateľské zápasy s mužstvami najlepšími v Mikulkove.

S uznaním treba konštatovať, že finančnú agendu celej TJ riadob pokladník futbalového oddielu, pretože hospodárskej otázke zo strany TJ a jej výboru celom roku venovaná dostatočná pozornosť.

Veľmi iniciatívny bol oddiel hokejistov, ktorý, hoci sám na seba odčasaný, vyvíjal i v tomto roku pomerne slabnú činnosť, a ktorý má výklad na to, že niekoľ dobré mená bývalej TJ. Hokejový oddiel spolu s 10 hokejovými oddielmi iných TJ je zapojený do dlhodobejšieho hokejového turnaja o Hodonínu a po dvoch kolách vedie si v ňom veľmi úspešne.

Oddiel cyklistov, reprezentovaný niekoľkými mladými, rozvinými a odvážnymi športovcami, ktorí sami na seba odčasaní, bez akejkoľvek inostrannej pomoci i v tomto roku mohli pokračať na veľmi pekné úspechy a získať pre TJ zaslúžené poctivá. Cyklisti aj za pomerne ťažkých podmienok pravidelne sa zúčastňovali týždenne všetkých pretekov, na ktorí boli pozvaní a často získavali prvenstvá v príslušných kategóriách. Tak pretekár Havlík vo svojej kategórii získal krásny titul, majstra kraja Bratislavy, a to práve v tú nedeľu, keď pri otváraní štadiónu konala sa miestna spartakiáda.

Napriek niektorým nedostatkom v spolupráci, výbor TJ pomohol futbalovému oddielu po finančnej a materiálnej stránke. Všestrannú pomoc odovzdala sa nebo aj základná dlesná výrobou v Jednote.

V oddiele ŽTV treba vyzdvihnúť systematickú a pravidelnú v týždenných 2 hodinách konanú prácu ženských zložiek, z ktorí 7/8 žiačok s pomocou svedčiacich učiteliek viedla s. Ľ. Gabrhelová, vedúcich pre 29 dorastiniek bola s. Alena Kňažková, s ktorými nacvičovala skladby

„Zapálle ohne na horách". 16 dorastenie s PHS vedie s. Kriš. Spomedzi 64 zasadených žien 13 je z Kožiarskych závodov. Vedúcou je s. Masárová, ktorej pomáhajú s. Fialová, Šefl. Tilová, Galanová a občas s. Kriš. Krajských nácvikových sa 11. CS zúčastnila sa so s. Kučerová - chodárova vedúca Masárová, ktorá brala účasť aj na krajskej konferencii v Trnave dňa 13.11. Tiež na okresných náučných boli vždy zastúpené cvičenky z Holíča. Ženy brali účasť na okresných akadémiách v Brodskom a vo Gbelcoch, na verejnom cvičení v Lužiciach. Až 72 žien z Holíča zavítalo sa do cvičenia „Dorastenáč" na okresnej spartakiáde v Skalici a pri odovzdaní Štadiónu v Holíči do bežeckej skladby až 80 žien, z toho 14 žien z Lužíc, ktoré zabavili nielen svedkov z okresu, z ktorých nepršla ani jedna. Až 23 žien zúčastnilo sa výjazdu na spartakiádu v Kadani, v slávnostnom obore pochodovalo 72 žien, šlisli i ku odkaleniu zvláštneho kamenia ku pomníku Mirka Nejposa, a i slávnostných spievorodok májových. Konečne oblúčna 4 cvičenky s obvodielnou vybranosťou brali účasť na školení ZKV v Skalici. V polovici júla 42 žien sa zúčastnilo pobytu cvičenky A. Hollej v Mračdlanoch, ktorá vomela následkom úmrtelného úrazu, zadovážného pri cvičení na skúšky k slávnostnému obdaniu tamojšího Štadiónu.

Cvičebné hodiny, ktoré bývali v pondelok a vo štvrtok navštívili z miestnych činiteľov s. Ruttkay, Kožík, Havel, z ZKV s. Čierny a tiež s. Fialová.

Z činnosti TJ „Družba" RO v Holíči.

Najsilnejším a najagilnejším bol zase oddiel jazdecký, ktorý sa zúčastnil na 11 dostihových dňoch a z 57 štartov jazdci oddielu získali 4 prvé, 14 druhých, 13 tretích, 7 štvrtých, 1 piate cenu a 18 cien súťažili

bez umiestnenia. V jazdení sa najlepšie umiestnil Otto Suchovský, ktorý získal 2 prvé a 10 ďalších miest a len 5 razy býval bez umiestnenia. Jeho výhry činia 32.350.- Kš. Zvíťazil na veľkom, jesennom pelištárovom dostihu vo Sv. Jari na koni Beliar. Hneď za ním sa umiestnil majstarší jazdec Ivan Rapant s 5 druhými a 6 ďalšími cenami, vynášajúcimi 21.500.- Kš. Na Veľkej pardubickej z 18 jazdcov umiestnil sa ako prvý čsl. jazdec za sovietskymi olympijskými jazdcami, majstrami sveta Ivuchovom a Sališkinom, na koni Corra. Na veľkých pelištárových dostihoch vo Sv. Jari len nešťastným pádom pripravil sa o 4. miesto. Ďalším bol známy obľúbený jazdec, Milan Smazinka, ktorý sa umiestnil 2 razy na prvom a 7 ráz na ďalších miestach a získal pre jednotku 13.900.- Kš. Na 4. mieste figuruje jazdec Štefan Kušel s dvoma cenami, na 5. Hlavomír Kaloš s dvoma cenami v sume 2.350.- korún, pričom 1.200.- Kš. Všetci spolu získali na výhrach 71.350.- Kš. Dvaja noví jazdci: Milan Rapant a Ján Hnilica sa predbežne neumiestnili, no opätovňajú k najlepším nádejám. Všetci jazdci i s najmladším Milanom Kollárom zúčastnili sa na obrovskej sparteliáde v Italii, kde Milan Rapant a Hlavomír Kaloš pri skúškach jazdectva Suchovským a Smazinkou vyrodili vo skokoch. Ba išli aj s Milanom Rapantom vyjsť si i v skoku výškom a to až do 160 cm.

Aj v mieste sme mali jazdecké dostihy a to 26.IX. odpoludnia na miestnom letisku v prítomnosti 3.-4.000 diváctva, na ktorých sa miestnych jazdcov vyjsť si, popri iných, jazdec Ivan Rapant. Pádom z koňa nebezpečne zranený bol na hlavu jeden z cudzích jazdcov.

Z koňov jednoty pekne sa umiestnili a ceny získali:

Dúža, Lička, Branka, Havzy, Motor. Výbory nedosiahli Aden a Jena.

Cieľom zaistenia brnírov pre jazdecké kone, dá členovia jazdeckého oddielu odpracovali na sene a na Štavci miesto plánovaných 1.050 až 2.321 brigádnických hodín.

K oživeniu jednoty v nemalej miere posłúžili aj nástenné noviny, o zhotovenie ktorých sa často na čas sa postarali sami členovia jednoty.

Oddiel stolno-tenisový mal síce svojich 20 členov, ale keďže výbor nemal možnosť zaobstarať pre nich ohrádnu miestnosť, členovia schádzali sa nie pravidelne, ale len akoby náhodou a to tam, kde sa práve naskytlo voľné miesto. Samozrejme nedosiahla by mal odpovedať MV-ČSTV.

Členovia šachového oddielu schádzali sa po celý rok, no vedúci s. Pološ nemohol sa na pravidelnú jednej súťaže, už či v rámci oddielu, či v súťaži s inými šachovými oddielmi. V tomto smere sa žiadna náprava.

Športový oddiel pod správou vedúceho oddielu Ján. Mg. Š. Bezeldu a členkyne výboru s. Polišákovej organizoval sa cez „jarných kilometrov", ktorá sa bývá miesto, kde bolo jazdecké preteky, čo malo svoju výhodu v tom, že pri brnení i stany 15-20 členov jednoty, ktorí takýmto neorganizovaných účastníkov mohli byť doprevadení vo svojom s dostihovými koňmi. Zájazdy týrali 4-4 dňové a okrem členov oddielu účastníkov sa išlo aj priemerne cca 20 motoristov.

Z činnosti Miestnej organizácie ČSM.

Na všetkých pracoviskách v školách, ba aj v podnikoch v poľnohospodárstve i v kultúrnom živote, slovom na každom úseku bola účasť tá, že dúfajúca ráno

a „jara pokladníč" – náš mládež. Ak obraz nebol by úplný, keby sme nenavštívili do jej vlastného sídla MO-ČSM.

Koncom r. 1959 mala organizácia 27 organizovaných členov. Pri organizovaných bolo členovia registrovaní, t. j. organizovaní v zárodku a školách. Predsedom MO-ČSM bol s. Teodor Grósz, ktorý spomínaný s. Štefánia Vaňurová, členmi výboru s. Lašák, Klemonová, Čillová, Jarošová, Bytčká a Jablonková.

Výborové zasadnutia organizácie konajú sa každý piatok v klubovni ODŠ. Členské schôdze bývajú na mesiace.

Po dlhom čakaní bola konečne vyriešená a vybudovaná vďačnou úlohou „čiadok" MO a bola jej pridelená malá klubovňa v budove ODŠ na Štúrovej ulici, kde organizácia mohla sa oficiálne kultúrnej práci. Klubovňa bola vybavená kde-čím prostriedkov školy, ale z prostriedkov organizácie rôznymi spoločenskými hrami, pri ktorých členovia buď pred schôdzkami, či po ich skončení mohli spestriť a spríjemniť svoj pobyt v klubovni rôznymi hrami, pričom účastníci kníh, ktorými je malá knižnica klubovne vybavená. V klubovni odznelé prednášky s. Ršňa o úlohe sovietskej mládeže, ku príležitosti spoločenským posedeniam a pri televízii. V rámci krúžku „nad mapou sveta premietaný bol film „U. S. Chruščov v Amerike" a pripadané boli 2 prednášky o medzipalnetárnych letoch spojené s filmom. Komentárom k medzinárodnej situácii podľa časopisu MV-ČSM.

V rámci verejných podujatí pripadala MO-ČSM „Celá veselica" v čísle kanjiónov v Žabade prevažných. Pomáhali členovia MO- v spolupráci s dir. krúžkom ZK-RSM Lemešlyde a konsp. zárobok navštívili dir. kra „Blázniva nedeľa". Žiarodná organizácia týchže zárobok viedla Solo-

večerov kw: „Lákavá dráha". Plánovaný kurz spoločenského tanca pre nedostatok záujemcov zrušiť bol uskutočnený.

V rámci pomoci ZKO a Štátnym majetkom vzišli odpracovali 500 brigádnických hodín a na odstraňovaní kovolinových a zelených pásov v ulicách mesta 60 hodín. Styk so vzišli sa agilnými členmi aktívov pre občianske záležitosti pri MsNV.

Styk s inými vzišlými organizáciami je koordinovaný NO-ČSM.

K vypracovaniu kroniky za rok 1959 obrem z autopsie, z vlastného videnia a počutia, ústavných skúseností poslúžili:

1) Zápisnice - ročné výročné - komplexné - správy:
   a) zápisnice zasadaní MNV a rady MNV,
   b) správy zdravotnej služby,
   c) správa MNO,
   d) komplexná správa komandálnych služieb,
   e) zápisnica volného zhromaždenia TJ Iskra,
   f) zápisnica výročného zhromaždenia TJ Družba ND.
2) Písomne vypracované dotazníky:
   a) za SM s. Kovalevský
   b) za SKD s. Kovača
   c) za školy a DO s. riaditelia škôl
   d) za Čan. a kon. zbory s. Horniak
   e) za Záv. 29. aug. s. Bališ
   f) za Slov. pôžičkové s. Kladilová
   g) za Všeobec. ľud. družstvo s. Kobiľa
   h) za Spojený Včelárstvo s. Dilsnia
   i) za NO-ČSM s Vilkovi
   j) za SZŠ s. O. Kerušný
3) Údaje ústne podané:

a, za Svíci dovolelov s. Mikeš
b, za Spolek záhradníkov s. Krámek
c, za Dětské jesle s. Liková
d, za KOH s. Bejsovník
e, za Malovskú školu s. A. Milčišová.

I. svetová vojna. Spoločenský život a kultúrna práca po vojne.

Doplnky ku kronike z r. 1918 - 1945.

31. VII. 1914 bola vyhlásená totálna mobilizácia, ktorá aj u nás vyvolala nepísateľný rozruch. Čo bolo zdravé a vojnopovinné muže až na „nepostrádateľných", všetci, takrečiac vyložením z najsúrnejšej práce svojho povolania bolo povolaní do zbrane, už či hneď do samej bitevnej čiary, potážne do služby v zázemí. Z nich, ako pomínal vo svetovej vojne padlých, sotvaký nevrátili sa 1917-mi. Aj ich krvou bola vykúpená naša sloboda. Položili svoje životy v krvavom hosťovaní národov, v ktorom rúcali sa mocnárstva, padali tróny a na ich troskách povstávali slobodné štáty, medzi nimi i naša vlasť: Československá republika.

Po skončení vojny, po prechode niekoľko bojových dní bezprávia a neistoty, dňa 6. XI. 1918 zavítala do Košíc prvá vláda, poverené predstaviteľka Československej republiky. Za nadšeného jasota obyvateľstva zadržané bolo na hlavnom námestí verejné ľudové zhromaždenie, na ktorom rečnili: Dr. Juraj Slávik, Dr. Ivan Dérer, Anton Štefánek, referenti a Miloš Uhla designovaný okresný náčelník okresu košického-okolského. Na zhromaždení bol prítomný i minister s plnou mocou pre Slovensko, Dr. Vavro Šrobár.

Kultúrna práca. Školstvo.

Po konsolidovaní pomerov prevratu činitelia sa ihneď pustili do práce, ktorá najmä v národne odnárodnenom školstve bolo treba započať od samých základov.

Hneď v prázdninách r. 1919 prišiel do Košíc referent školstva Dr. Anton Štefánek, ktorý na ankete zadržanej vo dvorane „Besedy" kvôli množstvu miestnych

otvoriteľstvom, vyhlásil, že školským rokom 1919/20 bude v Hlbokom zriadená meštianska škola a v najbližšej budúcnosti otvorí sa aj pôdohospodárska škola. Meštianska nasťahka otvorená bola v septembri v r. 1919. Prvým riaditeľom stal sa P. Jaromír Hradil, odborný učiteľ a súčasne s ním započal vyučovať na škole aj Ján Baumert, ktorý i so svojím bratom Jaroslavom vytrvali tu viac rokov. Po odchode Jaromíra Hradila riad. na meštianskej škole sa stal odborný učiteľ Josef Mach. Na štátnej ľudovej škole správcom sa stal František Čalík, ktorý sa svojou manželkou Máriou rod. Kárničkovou zdržali tu až do roku 1934. Súčasne s menovanými riaditeľmi účinkovalo tu na meštianskej i na ľudovej škole, ľudíc vlastného učiteľského dorastu spočiatku už na učiteľov S. Šebesta, J. Kollára, Máriu Kollárovú, a J. Sedlačka sme nemali viac učiteľov príslušných spisu Nosary, ako odb. uč. Janda, Divíšek, Divíšková – Čapová, Klaus, Sedlina, Sedlinová, A. Böhmová, Hlaváčová, Zd. Christinová, Eberlová, Pánková, Hobdová, uč. ručných prác a iní. Všetci títo, mnohí z prvých robotníkov vlastného vzdelávania slovenskej školy vykonali na svojom mieste kus záslužnej práce.

Meštianska škola umiestnená bola v bolíškom zámku v miestnostiach pre školské účely obzvlášť vhodne adaptovaných. Nebolo to umiestenie vrovne ideálne, no ale za ministra školstva Dr. Ivana Markoviča pri návšteve školy vyslovil, množstvo žiakov na Slovensku bolo v rovnako horšom postavení. Štátna ľudová škola zostala v budove bývalej štátnej školy a na Kisckovom. Pri štátnej ľudovej škole ponechané boli i cirkevné školy vo svojich budovách. Po odchode učiteľov spisu Nosary, riaditeľom sa stal Josef Rusko (meštianskej školy), po ňom Andrej Marcinka, štátnej ľudovej Josef Rusina.

Úradné návštevy na školách konali školdozorcovia zo školského inšpektorátu v Skalici a to: Ľudovít Bunčák, P. Vdtf. Ján Obelič, J. Bima, D. Klačanský, krajský inšpektor J. Ballo a iní.

Odborná hospodárska škola.

Po premiestnení okresného úradu z Kolíčan do Skalice v roku 1922 v Kolíčanoch ako náhrada bola hneď zriadená pri otvorení meštianskej školy sľubovaná roľnícka škola, čiže hospodárska škola. Pôvodný názov školy bol „Jednotriedna odborná hospodárska škola." Škola bola slávnostne otvorená dňa 2. III. 1923 v prítomnosti Dr. Pavla Blaha, referenta poľnohospodárstva, ktorý ju odovzdal svojmu účelu, čiže v prítomnosti zástupcov úradov, škôl a početného obecenstva. Škola bola umiestnená v budove bývalého slúžnovského (okresného) úradu. Prvý školský rok bol ukončený 26. VI. 1924. Absolvovalo ho 19 žiakov. Prvým riaditeľom školy bol J. Kišáč. Zariadenie školy, čo sa týka učební, učebných pomôcok, knižnice a iného školského zariadenia bolo priemerné.

Druhý školský rok začatý bol 6. X. 1924 s ubytovaním vyučovaním. V rámci osvetovej činnosti prednášané boli hospodárske problémy pre roľníkov v prednáškach v obci tak pri škole ako aj v obciach celého školského obvodu. Aby hospodárstvo na škole mohlo byť prevádzané i v praxi, 9. II. 1925 škola dostala majetok „Horný dvor" za odstupné 100 000.- Kčs.

Dňa 12. IX. 1925 začali sa konať adaptačné práce budovy školského majetku a riaditeľ Zábranský bol poverený správou školy a majetku. Dňa 17. II. 1930 bola na škole komisia za účelom novostavby v starej budove umiestnenej školy.

Tretí školský rok 1925/26 začatý bol s 22 žiakmi 1. X. 1925.

V nasledujúcich rokoch škola prešla rôznymi premenami. Tak v roku 1931 bola škola premenovaná na „Dvojročnú odbornú roľnícku školu". Prvú absolventi tejto školy skončili 30. VI. 1933. V r. 1935 bola zriadená ľudová škola hospodárska pre chlapcov i pre dievčatá. V tom samom roku bolo 2 ročníky chlapcov i dievčat dva ročníky. Od r. 1942 bola škola premenená na „Roľnícko - seminársku" školu dvojročnú. 1. septembrom 1952 bola škola premenovaná na Poľnohospodársku majstrovskú školu, odbor mechanizačný. Končiac 1. septembrom 1957 premenovaná (premenovaná) bola na Poľnohospodársku technickú školu, odbor chovateľský.

Od r. 1930 do r. 1955 vystriedali sa na škole riaditelia: Ing. Bobák, Ing. Albín Oláh, Šebek, Ing. Šimek, Hanus, Hlušek, Filo, Večerka, od 1. VI. 1950 Ing. Jozef Hudík, od 23. VI. 1953 František Jaučka a po ňom od januára 1955 s. František Moravčík. (Dľa údajov riaditeľa Fr. Moravčíka).

Spoločenský život a kultúrna práca v Miestnom odbore Matice Slovenskej.

Hneď po prevrate cieľom pestovania spoločenských stykov a konania kultúrnej práce v širokých vrstvách obyvateľstva stala sa Slov. občianska Beseda. Oslávila hneď prvé výročie oslobodenia umeleckým večierkom v réžii ktorého uvedená bola hra Fr. Kráľa: Kráľ Kráľovho ja. Tisíc robotníkov. Na slávnom výročia nasl. A. Hadlovičová venovala pamiatku pevca ľudovo-umeleckým večierkom s prednáškou, besjomníka, spevom, recitáciami a kultúrnymi číslami.

Z príležitosti storočnia Matice Slovenskej, ktorý prevzal dedičstvo i funkcia Obč. besedy rozšírenú o program Matice: prospešné národ kultúrne i hospodársky, dňa 24. XI. 1861 zadržaný večer kultúrno-umeleckej večierok s prednáškou besjomníka (vyšla tlačou) o Matici Slov., kultúrnymi

Miestny odbor Matice Slovenskej.

číslami, (Z príležitosti storočnice MO Matice Slovenskej, ktorý prevzal dedičstvo i jubilea Obč. besedy)
(Sv. Sklár, B. Slezgrová, Fr. Čermák.) a speváci miešaného sboru SDB pod vedením p. Malvíny Borovej. Prvým predsedom MO Matice sa stal Pavel Grochal, tajomníkom p. P. Bosz, pokladníkom P. Vyskočil, napotom po P. Grochalovi predsedom tajomník, tajomníkom Ján Kollár, pokladníkom G. Gallaš. Počiel členov pohybovať sa medzi 100 - 150. MO MS postarali sa o prvý maľobok jazyka slovenského, na ktorom za spoluúčinkovania učiteľského sboru ústavných štôl vyučovalo sa mluvnici, pravopisu, histórii a dejinám literatúry. Počiatkom MO MS zadržaný bol koncert huslového virtuosa Jaroslava Kociana, ktorý koncert Olgy Borovej-Valúškovej v Jindry Kvatorej (3. II. 1913). K svojim narodeninám B. Smetanom 17. II. 1924 zadržaný bol koncert spevokolu „Hlahol" z Hodonína a 16. II. 1924 mužský sextet Smetanovej „Jabĺčky" podal profesor Polívka a spevádzaná prof. Zmíkom dúo sa zo Smetanových opier spievala p. O. Hillová. V zimnom období niekt. z predníšali: Prof. Polívka o B. Smetanovi, Dr. Býšil o duševnom rozvoji lekárskej vedy, riaditeľ Hladík a prof. Hlb. o Janovi Kollom a jeho básnickej tvorbe prednášal Dr. Štefan Krčméry. Pianistka Jarosl. Vlčka, správca a Dr. J. Janíška, predseda MS večer MO pekným spomienkovým večerom 23. II. 1930. K stému výročiu vydania Slávy dcery dňa 30. II. 1932 MO pripadol prednáškový večer, ktorý k 70 narodeninám E. Marošky-Šoltésovej literárno-hudobný večierok s prednáškou a ukážkami diel jubilantky. 250-ročnú pamiatku úmrtia J. A. Komenského 15. II. 1929 MO MS a PTS uctili si pietnym spomienkovým večer-

tom. Pomiatlu Jána Husa usilii si pokrokové spolky a organizácie, korporácie už 6.VII. 1923 s predsihlbor bojomilov HOHS. Na pomiatlu 60. výročia založenia Matice Slovenskej HO uviedol hru HAV „Milica Nikolićová" a Fajgoslého „Slaby". V týchto rokoch vedené boli nasledujúce hry: Codoovo „Strýčko Váňa", Urbanovičov „Zlatý mešec", Pinerovi „Chudobná rodina", Molièrov „Lakomec", Sabirilovo „Inkognito" (spolu s TJS), Hrubého „Veľbratského „Tá naša Mariša", Hroszpeňmického „Naši furianti", Čechovo „Medveď", Gogolovo „Ženba", J. Záhlavo „Následky dostaveníčka", Urbánkovo „V lic zemy", „Slobodní manželia", M. Bonnovej „Zemiak", HAV-ka „Závoj" a Čechovo „Pytač". K 16. výročiu oslobodenia, 20.I. 1923 HO uviedol HAV-ka Ľudovíta Fláša, šľachtic mešťanka Baldessari-Plamborskej „Keď nad zlato hrádzny prejav mal na námestí bojomilov HO.

Sčíza dir. predsedníctvo absolvovali pr. sč. J. Kollár, J. Mach, Fr. Čillík, spoločenka s bojomilov HOHS, sich pomocou.

Pod patronátom HOHS v Červenici bčza. abs. aj PJS viac razy hostovalo v bonto obdobi v Holíči aj „Hlboo národné divadlo z Brdiskovy a uviedlo: J. Hlobodo „Náš pán minister a Čaj" a pána senátora" J. G. Fajgoslého „Bella - mužky a ženský zástoj", Osterreicher - Bamaerovo „Kondac" a 29.4.1923 Gabriely Zápolskej „Morálka pani Balsky". Vedúcim výpravy bývá pravidelne Janko Borodáč, ktorý mal prejav. Hrú boli predstavení bojomilov HO. Dňa 25. júna r. 1939 za účasti predstaviteľov úradov, všetkých spolkov a korporácií a mnohého obecenstva odhalený bol na námestí pomník padlých vo svetovej vojne, ktorý postavila obec, zhotovil Fojtík zo Skalice.

Telesná výchova a kultúrna práca v TJ Sokol

Pietnu slávnosť otvoril predajší starosta M. Mahľ, v zastúpení cirkví prekonali ich duchovní správcovia, prejavmal Dr. J. Baránek. V rámci vinšácií a hádby J. Kačera položené boli vence.

TJ Sokol založená bola v januári 1920. Na prvom valnom zhromaždení zvolení boli funkcionári a to: starosta, tajomník, zdelávateľ, pokladník, náčelníčka a výbor jednoty.

Jednota si vytýčila cieľ: posilňovanie telesne a duševne životných dosiaľ slabučkého národa. Cvičiť začali jak mužské tak i ženské zložky, počnúc žiactvom, pokračujúc dorastom, končiac mužmi a ženami. Cvičiť sa začalo v zasadacej sieni MNV. Pozdejšie MONV prepustil nám užívanie dvorana, prevzatú od bývalého kasína, jednote k cvičeniu a ku kultúrnym podujatiam. Táto dvorana bola pozdejšie predĺžená a prístavené ku nej bolo javisko so šatňami. Táto práca, a väčšej časťky, previedli členovia jednoty vlastnými cvičeniu sa sústavne pokračovalo pod vedením vyspelých cvičiteľov a to: M. Glupala, pozdejšie Pavla Lelbicka, s. Smerdovej, Remišíkovej, Kryzovej, Masárovej a iných. Členovia jednoty sa účastňovali slétov v Prahe v rokoch 1920-26-32-38. Doma sa pripadali telocvičné akadémie a verejné cvičenia, najmä v predsletových rokoch a to v okresnej a susedných jednotách. Na verejných vystúpeniach zúčastňovali sa všetky zložky jednoty.

Vzdelávateľská činnosť bola prevádzaná pravidelne. Vzdelávatelia mávali pred sebou kratšie poučné, výchovné, potážne príležitostné prednášky.

Divadelná činnosť bola v jednote tiež na pre-

nej úrovni. Pod vedením Jaromíra Hradila a Josefa Macka, vzdelávateľov miestanskej školy uvedené bolo mnoho divadelných hier a to: Svätopluk, Lucerna, Narýsal, Božova žena, Bitka na nemostí, 24K, Matky, Svätojánski, Jelenčíný vlak, Mikeš Lomikarov, Tvanda sadlár, Radúz a Mahulena, Betlehemský svätý, Princezna Pampeliška, Skolláci, Dojčivý Bobrodružstvo pri obžinkách a iné.

Jednota každoročne pořiadala hudobné „Zábavky", ktoré boli vždy veľmi navštevované. Pořiadali sa divadelné ochotnícke večierky a besiedky. Keďže jednota disponovala vždy stálym javiskom spolu s KSM umožňovala aj zájazdy Slovenského národného divadla z Bratislavy.

Na jar r. 1939 bol Sokol zlikvidovaný, jeho činnosť zakázaná a majetok zabavený. 16. Mníšik časlla telovýchovného náradia bola previezená do Hodonína, väčšia časlla majetku, čo sa zvolalo, ako telovýchovné náradie, zariadenie javiska, knihovňa, stoličky atď. bola rozmesnená a postupne zničená.

V r. 1946 bola činnosť TJ-Sokol obnovená. Prihlásilo sa vyše 100 členov. V tom istom roku sa pořiadala telovýchovná akadémia a začalo sa riadne cvičiť. Sokol v Prahe r. 1948 zúčastnil sa veľký počet členov a dorastu, ako aj verejným vystúpením pred Sokolom v Skalici, Hodoníne, Kúčnici, Malackách a inde.

Po sloke začalo sa zlučovanie Sokola s telovýchovnými jednotkami ROH, ktoré boli založené pri jednotlivých podnikoch. TJ Sokol sa slúčila s TJ Iskra pre činnosťných zárodok. V telovýchovnej činnosti pokračuje dodnes len úzky pod odeminí neúnavnej sa. M. Masárovej.

Zaradenie do záznamov býv. členov a funkcionárov TJ Sokol

Iná kultúrna činnosť

Divadelné predstavenia pripadalo pod vedením svojich funkcionárov v „Združenie ev. mládeže". Hneď v druhé výročie oslobodenia, 29. X. 1946 uviedlo hru G. Zoela „Z otroctva k slobode" a v ten istý večer D.T. v Lotrinskom dome Fr. Kalliovu hru: „Písmárova dieva". Ďalej boli uvedené hry: Makenzov Mŕtve more, Hollého Amerikán a Kubo, Urbánkove Prevrátený svet, Prokla, Hriešnica, Striebsk, Kvetoslavci, Jakobčíkova Búde doba, Horváthovej povinnosti, Krylovova Vmúdra, Mjasnickeho Zajac, Jochánova Sedliacka nevesta, J. B.-ho Ži len rozumom, Pán profesor na vakáciách, Endrejfyho Klub Jeleho, Polského Prvý pálenka, Chalupkov Kocúrkovo a iné.

Tieto predstavenia štyrikrát vo dvorane MNS a T.J. Sokola vrátane v Kamenciach a Veľkom Ondrejovi sociálnych.

Sociálna práca

Najvýznamnejším činom na poli sociálnom (kultúra) bolo za 1.-ej ČSR postavenie rodinných domčekov, ktorá práca ide až k cieľu, počiatne k účinkovaniu Martina Škvorenka, ktorý časa starostu obce Kolíčí.

Martin Škvorenk stal sa starostom obce ako člen soc. demokratickej strany po Jakubovi Kostyálovi, ktorý zastával tiež funkciu po Josefovi Prílyglovi za hlinkovskej strany do júna 1934. Martin Škvorenk vzdával vo funkcii starostu do vtrhnutia Hlinkovských gardistov, po ňom prevzal starostenstvo Martin Malík. Martin Škvorenk bol členom poradnej a podnikavý, v čom svedčí, že za jeho účinkovania bolo postavené v obci 40 rodinných domkov so štátnou subvenciou a to dňa zákona čís. 61/1936 Sb. z., podľa ktorého štát prispel dvoma bulinami na hlavu na stavbu domkov. Stavba rodinných domkov

bola prevedená v rokoch 1936-37. Starosta Škrovánek bol prvý v republike, ktorý sa dopísal bytu výsledky a to hneď ráno, keď ešte ani kompetentné úrady s jeho prevádzkou nebolí si na ústom. Nemôže sa obávať sa mne do uvedy ešte pol hodiny a bolo treba prekonať ťažkosti, ktoré ale všetky sa bojov účovnatrokov a obchodníkov ako aj porozumením patričných úradov aj prekonali, takže obec Holíč bola dávaná za vzor v bleskle výsledok pre ďalšie obce.

Starosta Martin Škrovánek zaslúžil sa o obec Holíč i rozhodovaním chodníkov. Venoval veľkú pozornosť rýsovaniu ovocných stromov, ktorých sa za jeho úradovania vysadilo niekoľko 100 a to hlavne na Holliči ceste, ktorá z svojou šírkou pre ktorú celú ročnú dobu vyhovovala.

Starosta Škrovánek venoval pohrebnú pozornosť i občerstvenie nezamestnaných, o čo úroky ročnú sádzbu. Hľadel jej odpomôcť tak, že sociálne do dobu mnohé práce s obecnou sa štátnou podporou a úsilal vždy najväčší podiel o obce na podpory o nezamestnaných, aby títo boli, keď nie zaučkaná, ale aspoň zamestnaná. (Dla údajov tejto bojomníka obce s. P. Nováka.)

Dňa 14. II. 1937 navštívil bývalý prezident Československej republiky T. G. Masaryk. Jeho pobyte v Prahe sa zúčastnili z Holíča mnohí.

Dňa 14. III. 1939 problamovaný boh samostatný „Slovenský štát". Dňa 15. III. 1942 bývalý minister A. Mecht zúčastnil sa v Holíči symbolického pohrebu na bojišti padlého poručíka Fr. Gabrielčíka.

Nasledujúce dáta sú spracované podľa záznamov s. A. Jedličku.

Už r. 1905 pomiešaní obyvatelia, prevažní v Hodoníne, Kvôli obyvateľstva v Holíči.

boli organizovaní v bansjčej soc. dem. strane. Hodonínski sudcabovia zavše zavítali do Kollína a skádzali sa s banskými v krčmičke u „Vaizerů", kde bola kolláreň. Za pozvaduvali Kollčanov, aby si založili vlastnú, politickú organizáciu, čo sa v r. 1909 za účasti asi 20 uvedomelých robotníkov aj stalo. Prvým predsedom bol s. Adolf Martini, podpredsedom s. Miloš, popri niel s členmy rýchlo.

V r. 1912 bola založená k soc. dem. strane pridružená dobrovolnícka telocvičná jednota, ktorá mala cca 120 riadnych cvičiacich členov, asi 80 dorastencov, žiakov v jednote bolo tiež málo. Do roku 1913 na výzvik do Hodonínskej telocvičnej chodilo 4-6 členovia v kr. p. Janigal, M. Lalšíček, Fr. Bilovský, K. Sredy a už 3 boli v bytdni. Z bytia sa potom dali cvičiteľia v banskej telovýchovi, navštevovaní sa vo dovezne veľkej kopanej (M. Čvanka). V jáni 1914 mala DTJ svoje prvé verejné vystúpenie vo dvore bývalého kasína popoludní. Hor. obč. besedy. Prvé vystúpenie jednoty vydarilo sa skvele a obecenstvo z Kollína i Hodonína prijalo ho s potleskom už i preto, že cvičenie pozadovo, no i na hrade a na hradlách bolo šťastlé v čas k nacvičovaniu hrdly. Predcvičiteľom bol Mikuláš Lukáčii, náčelníkom Fr. Bilovský.

Členovia dorastu nosili odznak: emailový červený kapitál, členovia Tel. jednoty v kopjakolníku DTJ a ako od r. 1920 RTJ. Noviny, ktorú Kollčanský - Telocvičný vestník a Telocvičné novinky vydával Josef Kollár.

Stanu vládla aj dirndelný kúrok, členmi ktorého boli: sl. M. Kuvská, E. Vymyslická, R. Sandová, M. Jagošová, A. Fišková, E. Bedlovská, K. Jarůšek, J. Šanyjec, V. Matuščík, Jan Mašík, A. Kapránek, Št. Hloboda, J. Kabadaj, Hlobodová;

Mala i 4-členný hudobný sbor a včmi často pořadala divadelné predstavenia, v ktorých vyhrávala i na nádeji. Na predstavenie v Annie mala brigádu dobre: samozrejme 2 milenci, bohatý a chudobný, ale vo hre, ze ich potom vždy nakoniec vymrvskali kamením a sliepkou.

Po rozšírení sbory na pravica a ľavica v. 1920, keď v osadnej. domác. pravici rozdelo 52 podielnicov a ľavica zbavilo 22 podielnicov, v obci pravica nebol Ján Prikryl, ľavica s. Anton Jedlička. Ubytovanie 110 KS vtedy sa k jeho menu.

Anton Jedlička narodil sa v Holíči 11. 1. 1899. Obec bol vždy bohatá, mala vzdelávacia knižnicu, čítáreň a Hodoníne. Skončil 4-triedny obecnej školy a už ako 13-ročný začal pracovať v hodonínskej tehelni. Potom do nastúpenia vojenskej služby v. 1910 mnohé zamestnanie. Z vojenskej služby vrátil sa až po skončení vojny v. 1918, keď ej pričlenil sa hneď do sok. dem. sbory. Po rozšírení sbory na pravicu a ľavicu v. 1920 pristúpil do nejta. V. 1922 absolvoval obecnú pokračovaciu školu v Hodoníne, na ktorej prednášal s. Fran Obrtel, E. Vojtašek, R. 1922 presťahoval sa do Holíča, kde založil KPČSČ, pri čom pomáhal aj s. Kadlný z Hodonína. Prvým predsedom sbory bol v. 1921 Emil Čáran, po ňom Josef Hemala, potom Adolf Krusser. Prvými pokračovateľmi v sbore boli: Alois Vyskočil (bol aj tajomníkom), Ferd. Vašek, Pavel Skřivánek, Vojtech Matušík, Stanislav Randa, Ján Benada, Stanislav Galina, Adolf Obrdlík, ba ktorým sa postupom časa pridružovali ďalší ako Florián Marušík, Pavel Blaha, Emília Vymyslická, Lucina Randová, Robert Dočkal, Ján Hanák, Ján Nedvěchal, a ďalší iní. Roku 1925 stal na predsedom sbory A. Jedlička a bol ním až do rozpadenia sbory v 1938. Za prvej ČSR pri prvých voľbách do Obecného výboru vrelený, bol členom

v zobrazb v ňom 5 robotn. Potom sbal sa členom obecného vý-
bytilstva až do rozpustenia strany. Po rozpustení strany
vrátil do jeho bytu žandári s nábytom Ellérom a všetké
maľovidlá strany zbalili a odniesli. Po idú vrátili
aj v miestnosti komunistickej strany u Hrušovského. Pod
3.V. bol spolu s Marlom Čulenom zvolený (r. 1939) do
15. aug. 1939 v Kase.

Roku 1938 strany bola rozpustená, maliarske zbalova-
ný. Na čísodok Ľudovíta Benadu v byte Pavla Obd-
bola bola zadržaná schôdza, na ktorej okrem (okrem) v-
vedenýjch účastníkov sa čítu Karol Vášek, Ján Nedúchal
a Pavol Slodičel. Tu boli pobrané zápisky ilegálnej čin-
nosti, ustanovení ilegálni pracovníci, obsbrali sa kas. knji-
hy (jedna z druhej nevedela), až sa zistilo 41 členov, kto-
rí sa platili si členské v sume 2.- Kčs, s ktorým pokladníkom
Karol Vášekom, z ktorých prostriedkov bolo všetkým zbor
v Side sa nachodiacim ss. podporovaní. V roboch okupácie bo-
li členovia gestapom v Košiciach vyšetrovaní. Keďže
A. Jedlička všetka zodpovednosť za činnosť vzal na sba
bol zaistený. Po oslobodení bol ako jednohlasne zvolený za
predsedu kom. strany v Košiciach, v ktorej funkcii zotrval až
do 12. II. 1947.

A. Jedlička vyznamenaný bol Řádom práce, z ktorej
príležitosti denník „Ľud" v č. májovom čísle v 1958
priniesol článok hodnotiaci jeho politickú činnosť
za ťažkých čias pod titulom „Oplatilo sa bojovať".

Zmieniť slušší, že A. Jedlička založil a mal na
starosti s komunistických organizácií v okolitom
v 2 v smeroch okres.

(Nasledujúci text bola vypísaní podľa úda-
jov s. V. Malaščíka).

Po založení DSS v Dolíči v r. 1921 v následujícím roce 1922 byla založena Federovaná dělnická tělocvičná jednota a to za pomoci soudruhů z Kolomuta. Prvním starostou jednoty byl Ferdinand Vilém z Dolíče, až do roku 1924, v kterém roku se z Dolíče odstěhoval. Na jeho místo nastoupil potom Pavel Skodíček.

Federovaná dělnická tělocvičná jednota.

První veřejné vystoupení jednoty bylo krátce po jejím založení v 1922. Další veřejné cvičení bylo v r. 1926. Prvním náčelníkem jednoty byl s. Antonín Dýč z Dubnian; po kterém této funkce převzal s. František Kovařík. Ten byl velmi svědomitý a nikdy nebyl, že by nějaké cvičení členstvo kontrolu se na jeho dvory, dokud nestála jednota k dispozici mistrovství v kopanou a družstvech na prostranství. Podporujícími náčelníky byli Josef Smaženka, Felix Vaněk a jiní. Jednota vystupovala ej na veřejných cvičeních v okolních obcích, kde byla založené federované jednoty. Při vystupování jednoty spravidla účinkovala ej kojice za vedení paní Kaňkovské.

Při jednotě založený byl ej divadelný ochotnický kroužek, který byl velmi dobrý a činnost svoji dokazoval pořádáním divadelních představení.

Roku 1926 přišel do Dolíče okresní náčelník Dr. Kožíšek ze Skalice s jistým tím. kat. farářem z Bratislavy cílem založení Mičurovci (r. kat. na protikladácké) skupiny. Když členovi DSS nemalo být povolené slovo, vzbudila se tak ostrá polemika, že, když hostia viděli, že proti nám skupina nemůže by ani jeden klas, odišli bez toho, že by skupina bola založila.

Dolíčský župní sraz. Hodnotné podrobnosti o tomto sletu a demonstraci.

V r. 1931 bylo v okrese cca 1000 nezaměstnaných. V slavnostný den všech nezaměstnaných okresu, ze všech 8 organizácií v okrese, z Bordského, Kálnoj, Jabloňa, Kopříčan,

Hollica, Kalvoa, Vrádište, prúdom asi 2.500 osôb, dali sa na pochod k okresnému mestu. Hladového pochodu zúčastnil sa aj s. Karol Valúchy jediný zo nez. dem. strany. U kaštieľskeho stáčiska domka ako aj na vrádišťskom moste nie ináč aj pri stoke sv. Barbory pochodujúci vyšli sa žandárskym kliadbam. Ne pred samým vchodom do mesta Skalice bola prítomná silná a stál v pohotovosti silný kordon žandárov s bodákmi. Nezamestnaní mesta hlásili s vyslaním deputácie na okresný úrad, keže na konci bol nútený prísť vyjednávať okresný náčelník. Za Hrinčeč s jedným inžinierom technického oddelenia žiadne nezamestnaných vyjednávali ss. A. Jedlička, obvod. hrnčiar z Kopčian. Výsledok vyjednávania bol, že hneď na druhý deň 330 nezamestnaných dostalo prácu. Pokiaľ nebola práca zistená pre všetkých, predseda Jedlička práca - aj akokoľvek bezplatnú - nechcel prijať.

Roku 1932, roku tr. veľkej nezamestnanosti, okresná konferencia strany v Holiči uzniesla sa podať rozličné na Krajský úrad v Bratislave a na ministerstvo sociálnej starostlivosti o verejných prác v práv pre robotníkov. Keď žiadna na odpoveď nepríšla, na novej konferencii uznesené bolo požiadať zase pochod hladu, ktorý bol stanovený na štvrtok. Dopoludnia pred týmto ako vypukla sirénka, bol A. Jedlička ráno ako dôverník robotníkov na holičskom okresnom hejtmanstve do kancelárie štábneho veľkostrážmajstra Dadka predvolaný, kde však hneď v prítomnosti správca St. Varma bol žandárom Krajčírom zaistený a odvedený do väzenia v Skalici.

Robotníci, pochodujúci v hladovom sprievode medzi Kopčanmi a Holičmi narazili na odpor žandárov, ktorí ich bili, ba i vystrelili, takže robotníci ne-

bara z Kopčian bol ťažšie zranený. Mnohí z demonštrantov boli hnaní deprivovaní do obecnej väznice, odkiaľ na druhý deň boli prevezení do Bratislavy na súdny dvor č. 2. Do 14 dňovom väzení spolu s Jedličkom prepustených bolo 16, zadržaných 12 robotníkov, ktorí sa dožadovali, čo kôdrali kamene do žandárov. Boli odsúdení na niekoľko mesiacov, ku príkladu Ján Pindr z Kopčian dostal 4 mesiace.

V r. 1934 získala strana v mestskom obvode 4 mandáty. V obvode bolo 8 organizácií, v senickom obvode 2.

V r. 1935 zavítal do Kolíčk minister Dr. Ivan Dérer na schôdzku soc. dem. strany, ktorá bola v kolíčk Hránek. Rozčúlili ju i komunisti. Schôdzu otvoril M. Škrovánek, predseda miestnej soc. dem. strany, ktorý hlásiacemu sa Jedličkovi právo hovoriť neudelil. Vždy dosť minister Dérer hovoril pre soc. dem. stranu, Jedlička pre nezamestnaných. Napokon účastníctvo vypratalo dvoranu, A. Jedlička odsúdený bol na 4 dni podmienečne.

V obvode sa previedlo 7 väčších akcií, z nich neúspešné boli len tie, ktoré rušili prívrženci soc. demokratov.

V r. 1929-36 pripadné boli v Kolíčk 4 úspešné demonštrácie v prospech strany. R. 1929 počas veľkej nezamestnanosti demonštranti vynútili si od obecného zastupiteľstva prácu v obecnom kameňolome pre 25 členov K.S.S. Kameň povážky bol na úpravu ciest v Kolíčk.

Druhá demonštrácia bola ber. remeselná, ktorou demonštranti vymohli si od obecného zastupiteľstva po 4 kg. zemiakov na osobu. (A. Hruškový dostal 100 kg). Preto toma, aby robotníkom boli pridelené zemiaky sa zhodli A. Jedlička. R. robár behom 8 dní služby obstarať aj obstarať zemiaky dobrú, zdravé.

Tretia demonštrácia bola ber. mäsová. Sopár mäsa roz-

delované boli i bez „ospravedlnenky".

Ďalej demonštrácie sa zúčastnili mnohí robotníci, ktorí si vyhodili kopanie šľuka v oceľovom šľakovisku.

(Vypísané dňa záznamov M. Olšiny.)

Ilegálna práca za bez. „Slovenského štátu".

Ako aj Košice boli silnou baštou fašizmu, hneď v r. 1939/40 začalo sa organizovať v našom meste podzemné hnutie. S príchodom bez. „Slovenského štátu" utvoril sa ilegálny výbor, ktorý sa skladal z týchto súdruhov: A. Karvina, A. Jedlička, K. Valúch, P. Skodáček, V. Kubašček, J. Nedáčal, J. Kollár. Schôdzky týchto ilegálnych výborov bývali zamiešané v záhrade, patriacej s. Nedáčalovi, ktorý býval na Kollárovej ulici v Štefánikovej ulici. Bolo sa nutným reorganizovať hnutie na záchranu ľudí, najmä ľavých intelektuálov, nachodiacich sa v nebezpečí do úpadnutia gestapa, poukázajúcich z Čiech a Moravy, kde hneď po 15. marci 1939 boli obsadení gestapom. Vytvorili sa 2 skupiny, jedna pod vedením Martina Škrovánka, býv. starostu, a druhá na čele s Milošom Čábelkom, podporovaná aj Milošom Olšinom, prešovským úradníkom. Pomocou týchto a niekoľko menších skupiniek prevedených bolo cez hranice Moravy vyše 600 ľudí. Títo 2 skupiny prepravovali ukrývajúcich sa cez hranice z Moravy na Slovensko pomocou falšovaných prepustiek, ktoré vystavoval veliteľ miestnej polície Ladislav Soldán. Prevážanie diala sa autami. Všetci boli zaopatrovaní slov. a maďarskými penězmi a vypravovaní do Trenčína a Čeklísa na maďarské hranice, alebo prevážaní na Bzovú pod Brezinami ich dopravoval šofér Ján Černák z odvetvia

val k ďalšej príprave.

Špičkou činnosti Nik. Oliva v r. 1939-45 spočívalo v tom, že zabezpečoval telefonické správy, dôležité pre členov odboja, potajme ich bezpečnosť, podávané HHG a VHG, alebo o uväznení niektorého člena ako bolo u Dr. Janova, alebo M. Čabelku, ktorým pred odvlečením gestapom podarilo sa v tom deň ukryť.

Doklady pre upečiatkov, úsluž. rajakov a dôstojníkov zabezpečoval M. Oliva a doručoval ustne pôstového bajomníka Jindru v Hodoníne a s. Mikalíka. Nápomocný bol aj J. Oliva v Bratislave, mlynár Klavačík v Senici a Michal Šrovec, zamestnanec ministerstva dopravy vo Vrádišti.

Počas Slov. nár. povstania r. 1944, keď s. Jedlička v s. Marcina bol odvlečený do Kazy, z príkazu GS HSLG bol Oliva s telegrafnej a telefonnej služby ale pôdozrivý odstránený. Vilgahlo sa nariadenia KSS pôstaveckú bola vedúcich... Oliva bol síce vedúcim pôstového úradu, Kubričanom, ktorá pridelený k telef. a telegr., no musel sa ospravedlňovať, že prijo nedokázal rozkaz. od januára 1945 služby na pôšte už nevykonával, zato však bol v pohybech gardistov sledovaných o čsl. vlastencoch ustne Karola Kabelku, pôstového úradníka, informovaný. Tento venoval zvláštnu pozornosť udavačským listom z Malého Kováloveca od ich Špičla na adresu PVHG, - ktorých bolí upozorňovaní na ľudí, pracujúcich čsl. vlastencov a ruských rajakov. Títo boli potom zatvorení. Dobré služby konal aj doručovateľ P. Jaroš a Ľudovít Bylák.

Pri prechodoch cez hranice prenasledovaných a

a akékajšich výdalne nápomocní bolí a najmä v prípadoch obsadenia kaníc novými gestapálmi na zmienu zavčasu upozorňovali bývalý zamestnanec pohraničnej stráže Kondrótka a bývalý žandár Kollár.

Do podpornej činnosti okrem uvedených mala byť zahrnutá aj rodina s. Ľudovíta Benadu a rodina Sadaborišov evakuovaná z Bratislavy do Kolíšť.

Ilegálna skupina KSS stála pod vedením A. Jedličku, robotníka v A. Marcinej, riaditeľa, za Slov. štátu učiteľa meštianky. Členom skupiny v r. 1942 stal sa i M. Oliva. V lone tejto skupiny počal sa organizovať i HNV, členom ktorého bol menovaný od počiatku až po svoj odsud v Kolíšť v r. 1950. Sekretárom HNV bol po oslobodení medzi Červenou armádou, a spočal svoju činnosť, mal veľmi rozvetvenú prácu na revolučné dni a vykonával dobú služby Červenej armáde tak, ako aj otec. (Spravidlá údajov môžu doplniť bývalí vel. partizánov s. Lepša na Myjave a vdova po nebož. E. Šandorovi, zapojenom do odboja.)

Písomný materiál o ilegálnej činnosti v Kolíšti a okrese.

(Podľa záznamov A. Jedličku.)

V lete r. 1944 s. Pomaník, propagačný referent HNV v Kolíšti pravil A. Jedličkovi so zbieraním ilegálneho materiálu v okrese. Okrem iného 20 až 25 ročníkov materiálu, ako fanšo-typistický vládny program, košický vládny program, sbierka kandidátky a iné písmi sa legitimácie, vydané sídlom v Trenčíne, ktoré ostával s. Marcinej, ktorý sa podarilo zdr-

veň o to, aby sa dostali na miesto určenia. Spolu s nimi legitimáciami boli opatrené osoby z Moravy a Čiech, napokon aj osoby zajaté ku zajateckého tábora v Bučkovej (skupina Romanenkova), ktorí preplávali Moravu, ktorým ss. Marcina a Válka spravidla obstarali civilné šaty a posielali ich cez Radošovce s. Repkovi na Myjavu.

Keď sa J. Nedúchal viezol na stanicu Púchanovú Mačiarovi, dali mu dabali do Bratislavy. Na tele bola obtiahnutá nádherne malá, gumová blačiarovi, ktorú s. Uhrínová prepašovala do Hodonína. Doklady boli vydané s. A. Jedličkom a K. Válkom zostavené letáčky „Od jasnej už po deň, obnovme vlasť mňu." Cestou sudruha Havelku dostali sa letáčky do okresu malackého a pomocou Št. Fialu a Ľud. Krnčiarika do Kostolian, odkiaľ zase pomocou Št. Gibovom do Senice a senického okresu. Rozšírené mali byť v deň podmalia Dostova.

Tento ilegálny materiál ležal ladom na KNV v Skalici a nebol na výstave ani v Prahe ani v Bratislave. Na pokyn ss. Kvalbyna a Žúrka vydaný bol tento materiál KNV v Bratislave.

Ľudácko-fašistická hrôzovláda vyžiadala si v mnohom mnohé obete i na ľudských životoch. Popri početných spoluobčanoch mnohí, ktorí sa nevzdali z koncentračných táborov v cudzine prinieslo v obeť mladý svoj život vysokoškolák Miško Neuper, jehož životopis pre memoriál ku pripájame:

Mirko Nešpor

Narodil sa v Skalici dňa 23.12.1904. Jeho otec bol učiteľom hudby. Krátko po narodení Mirkovom bieda vyhnala ho do Ameriky, odkiaľ sa vrátil po 5 rokoch, keď Mirko začal chodiť do školy. Vtedy presťahovali sa do Holíča, kde skončil ľudovú školu s výborným prospechom. Po jej skončení prešiel na gymnázium v Skalici, kde bol dlhý najlepším žiakom, takže profesori (pri inšpekčnej návšteve (zavše podávali si ho z biedy do biedy) sa s ním pýšili. Vypomáhal si kondíciami, ba kto by ním – ale dotiahnuť žiakovi-sebavalo mu času, pribrať v prázdninách aj prácu na pile a v najkrajších dňoch vo Gbelciach.

Už ako žiačik nazhromaždil si množstvo kníh, nástrojov, drôtov, cievok, dlimov, kolísok, žiaroviek a náradia, ktoré pohotoval pri svojich prírodovedeckých pokusoch.

Keď vypukla vojna bol v VI. gymnáziu, hneď, na vedel sa už politicky správne orientovať. Už vtedy povedal kaplánovi Vladimírovi: Jedine Sovietsky zväz môže nás zachrániť. Že vojna ZSSR bude mocným a rozhodujúcim činiteľom. Už na gymnáziu okrem nemčiny, angličtiny a francúzštiny začal sa učiť ruský a v štátnych čase štúdií navštevoval triedy v pôvodnine. Skúšky dospelosti zložil s výborným prospechom a dal sa na štúdiu odboru stavebného inžinierstva na bratislavskej technike. No i tu prebehol sa s údelom chudobného študenta: biedou a strádaním. Jednako vydržal prebiť medzi najlepších študentov.

Leto pred prázdninami prišiel M. Nešpor na prac-

ku stavbe priehrady v Oščadnici nad Oravou, spolu so skupinou spolužiakov, vôdcu v pionierskych, revolučných činnostiach. Ziskal to okno aj inž. Linhard, ktorý na stavbe priehrady a na Orave pôsobil ako ilegálny pracovník s politickými úlohami, pod tajným menom Michal Florek. Zaujímavé je zapojenie sa do konšpiračnej práce. Za najschopnejšieho považoval M. Nešpora, o ktorom vyjadril toto svedectvo: „Výnimočný študent s vyhrateným zmyslom pre presnosť politickej a technickej práce pre povinnosť a to i bez nejakej stopy šovinistického nacionalizmu, ale s jasným revolučným vlastenectvom, s túžbou byť čo najviac užitočným vo všetkých dobrých rozjímavých prípravách s úžasnou mravnou silou i so zmyslom pre krásu a radosť života. Človek - napriek svojej mladosti - už vtedy svojmu spôsobom ako dôverčivý, ľudský bojovník. Kocúr nebol vtedy ešte v strane, bol pravým komunistom i bez straníckej legitimácie."

Už v auguste 1944 zdôveril sa inž. Linhard M. Nešporovi so svojím poslaním a získal v ňom spoľahlivého spolupracovníka. Svoju revolučnú zmýšľanie „premietol" v čin, naskytla sa mu hojná príležitosť po vypuknutí SNP. nár. povstania.

Na hneď prvú úlohu bolo pomáhať Florekovi pri vojenskom zabezpečovaní (zabezpečovaní) Horného Vrchu, hraničiarej s Nemcami obsadeným Poľskom. Okresný národný (pracovný) výbor si bolo dôležité všetkých nevšímol a vojenské zabezpečenie od Dolného Kubína, ktorej posádky bolo treba takticky vyvádiť, v čom pomáhal M. Nešpor. Vyjadril a usporiadal vec

Keď sa postavenie povstalcov na Orave zhoršovalo, i ja som prišiel nemeckým obsadeným územím s dôležitým posolstvom do B. Bystrice a naspäť a nalodiec prosený bol sám riesiť zodpovedné práce na Orave. Pri tejto príležitosti oddiel, pri ktorom M. Mišpor pôsobil, bol v Lučivnej. V období navrátil sa k štúdiám, ale zdržal sa povstaním do konca, až prišiel so svojím oddielom, keď bol fašistami zatlačený z Oravy do Nízkych Tatier.

Z diaľky Jozefa v kopci, v dažďoch, zime a nepohode Mirko v polovici novembra vrátil. Vedenie skupiny rozhodlo, aby sa vrátil domov. Lebo obsadené územie v podzimnej nepohode, cesta necesta Mirko na smrť unavený koncom novembra prišiel domov. Bolo to radostné prekvapenie pre všetkých, veď nemali o ňom žiadnej správy.

No doma nebol v bezpečí, lebo slídili po ňom USB a gardisti. Preto skrýval sa rôznych a v starého otca v Skalici. Rozhodol sa odísť do Bratislavy, kde by sa snadnejšie mohol ukryť. 13. III. 1944 vybral sa do Skalice, odišiel cherb nepozorovane na vlak. Ešte v Žiline v moste išiel pozornosti gardistov, no v okamžiku, keď chcel vystúpiť na vlak 2 gardisti, veliteľ HG v Skalici Ján Vrabec, surovec a sadista, a Alojz Galan ho zadržali a ihneď odviedli do miestnosti PÚHG v Skalici, kde bol výsluchovaný. Žiadali na ňom, aby vyzradil svojich spolupracovníkov v povstaní a kde všade sa bol zúčastnil. O ničom neviem, nikoho nepoznám, nikde som nepartizánčil, na Orave som bol na práci a na

zárobkov, boli jeho stále odporcovia k záujmom hnutia gardistov.

Otcovi ani bratovi, ktorí hneď v deň zaistenia chceli ho navštíviť, nedovolili prístup k nemu. Až na druhý deň pripustili k nemu matku v sprievode dvoch ozbrojených gardistov, ktorá uspokojila ho o stave otcovom, ako aj bývní, že doma je všetko v poriadku.

15. III. v piatok, predviedli ho zase k výsluchu v prítomnosti 3 gardistov. Kratlec kládol otázky a gardista Slováň zapisoval. Keď zápisnicu odložil na stôl, Mirko vyskočil za gardistom z úľ, schytil zápisnicu a roztrhal ju na drobné kúsky. Gardisti ho začali biť päsťami. Mirko sa im však zase vzpriamil, schytil písací stroj a hodil do najbližšej skupiny gardistov. Slováň a Ivánka. O chvíľu podarilo sa mu dostať sa k stolu, na ktorom ležala pištoľ. No gardistom podarilo sa ho premôcť. Bili ho znova, kopali a tĺkli päsťami do tvári. Potrhaným a skrvaveným prezliekali rady a znova vrážili. Na druhý deň 16. III. Kratlec s Jánkom odviezli ho do Bratislavy na Vlčkovu 53, kde bola gardistická mučiareň. Čakali ho zadržaného celý deň a už v noci predviedli na výsluch. Vyšetrovali na ňom všetky svoje spôsoby týrania a mučenia.... Bili ho kyjakmi, kopali a pohŕdavorili.

Jeden z spolužiakov Mikorjak spomína, že, keď ho počas ďalšieho výsluchu správal sa veľmi slušne. Keď sa gardistom napriek nehoráznemu mučeniu nepodarilo prinútiť ho k tomu, aby niekoho

prezradil, zviazali ho na zátylku a na nohách a polomŕtveho odvliekli do pivnice. Tam mu sňali z nôh krvavé paničky a obesili ho na hák vo výške 2 m od dlážky.

Bibelný nález svedčil o bojiskovej vražde. Ozýva na krku prebiehala vodorovne a nie šikmo ako v samovrahov. Po celom tele mal krvavé podliatiny a odreniny, zjavne na ňom bolo dobiehané, že včelka svedčila o surovom biti. Na tvári mal zvlášne, červenohnedé fľaky vo veľkosti fazule, stopy to po gardistickom mučení horiacimi cigaretami.... Ale mŕtvy pre pravdu a slobodu obetoval svoj mladý život.

Slovenský národ, môj otec a komunistická strana vysoko vyzdvihli a ocenili život a činnosť Mirka Nešpora. Darovali mu čestný titul „Hrdina SNP", Slovenská vysoká škola technická udelila mu titul „Ing. in memoriam" a jeden z najväčších študentských domovov v Bratislave nesie jeho meno.

Po uplynutí ťažkých rokov vojny, dusivej atmosféry stáleho útlaku a hrôzaplnej neistoty, i v našom meste dočkali sme sa radostného oslobodenia, ktoré urobilo koniec všetkým útrapám.

Oslobodenie Košíc Červenou armádou ZSSR.

Od pondelka Veľkonočnej soboty, 31. III., keď nad Košicami prvý raz zakvitla „Hálinova sviečka" až do 11. apríla 1945 bolo nám svedkami najvzrušujúcejších udalostí. Časté poplachy, veľké presuny vojsk, nasadenie k nám poľných formácií dávali tušiť, že bitevná čiara sa ne-

zadržateľne mitlčuje k nášmu mestu. Na „Kvetnú nedeľu" zadržané bolo išle na námestí ľudové zhromaždenie, na ktorom P. Mach hovoril o dejstvovaní sovietskej armády na Slovensku, najmä vo Dipl. Mestskej. Všeobecné nadšenie prišlo sme išle pomerne v tichosti, ako v protektorátnom týždni bolo sme zaplavené mestá nasledujúcimi vojenskými formáciami, ale i evakuovanými civilnými obyvateľstvom, ako i samou vládou bez. Slovenského štátu, na čele s bývalým prezidentom Tisom. V noci z 5. na 6. apríla padli na naše mesto prvé bomby z nemeckých lietadiel, nedaleko železničného spoločenstva. 5. IV. rozdelované boli nahromadené zásoby zo skladovní, 6. IV. boli tieto už samovoľne prisvojované a to aj zo skladov v židovskom kempli a z liehovaru, obchody boli pozatvárané, život v meste nadobro beh zmenený. 7. IV. za obkľučovania a bombardovania časť. opatrovalo, tak o 9.00; 10.00; o pol 11 a o 12 hodine kanonáda sa približuje, v noci vidno požiare na okolí. Nálety na Hlohovec vyčiadali si aj obete na životoch viacerých obyvateľov. 8. IV. za veľkého silný letecký útok Kopčianskeho vlieva, 9. i 10. IV. nálety sa vystupovali, kanonáda sa približovala, až konečne po odchode posledných formácií nemeckého „Wehrmachtu" bolo naše mesto 12. IV. ráno o 6.30 hod. oslobodené a obsadené ruským vojskom. Tak sme sa dostali späť do Československej republiky. Na účet č. 4000 poslaného bol odbokový účel A. Marina.

Zo odchodných nálotoch nemeckého letectva

a odvetnej kanonáde ustupujúcej nemeckej armády, ktoré ničivo zasiahli bývalé domy (Kadúchová, ob. S. Čirmálová, ob. Kuchárková a iné) vyžiadali si aj životy ruských vojakov a dôstojníkov. Tak pri kanonáde na Nové domky padlo viac ruských vojakov, u Kuchárkov bol čmudelne zasiahnutý ruský major s manželkou, ku ktorým boli pridelení pobočníci, no napokon aj s ostatnými ku podmorúbkami vojakmi červenej armády v počte 33 boli prevezení do Banskej Bystrice a tam s ostatnými krajanmi prebytými na Slovensku k poslednému odpočinku na Slatine uložení. Z radov bansjších obyvateľov vyžiadala si 11. sviatok vojna 13 obetí.

Slovenského národného povstania zúčastnilo sa z Dolian 65 osôb.

Konečne dňa 9.V. dočkali sme sa uloženia nemeckých zbraní a bol konečného víťazstva ruskej armády a jej spojencov.

1960

Do roku 1960 vstupovali sme nielen my - obyvatelia ČSSR, ale ľudia všetkých svetadielov, s tými najkrajšími nádejami, veď na máj tohoto roku bola plánovaná schôdza na najvyššej úrovni, kde to dosiaľ najmocnejších štátov sveta, ktoré reprezentujúcich dva rozdielne svety, socializmus a kapitalizmus: prezidenta USA D. Eisenhowera a predsedu rady ministrov SSSR N. S. Chruščova. Však, bohužiaľ, 1. mája 1960 rozhrešené bolo nad územím SSSR americké špionážne lietadlo, vyslané na USA. Konferencia bola síce dňa 16. mája v Paríži nakážená, kedže však sovietskej delegácii nebola daná nasledujúcemu, za skazy USA nebolo vyslovené ospravedlnenie, ani nebolo dané uistenie s príslubom, že podobné špionážne lety opakované nebudú, konferencia bez toho, že by bola dosiahla akéhokoľvek výsledku, sa rozišla 17. mája.

Deň pred konferenciou, 15. 5. 1960 bol vypustený v SSSR kozmický kozák vo váhe 4 a ťa tony. To je dôkazom toho, že v SSSR venujú sa mierovej, pokojnej a hlavne ľudstvu slúžiacej práce.

Dňa 19. júla nás bol vypustený II. kozmický kozák v Moskve i so živými cestovateľmi, psami Bielkou a Strelkou, myšami a chrobáčom. Kozák a 330 kg. výšky 21. augusta vrátil sa na stanovené miesto na zemi. Pätodňové udalosti, pochopiteľne, vzbudili i v našom meste značný rozruch.

V našej okresnej úrovni stál pod vplyvom ďalekosiahlejšej reformy územnej organizácie, ktorá vstúpila 1. júla 1960 do života a čakala na seba aj nové voľby na všetkých stupňoch samosprávy. Sídlom nášho rozšíreného okresu stala sa Šmilica a naša obec i so susednou Skalicou rovnocennými mestami. Tým bol odstránený hlavný nedostatok, ktorým bolený bol po dlhé roky náš okresný pomer, kde stáli sme sa rovnakými a to, o čo sme závodili, dosiahnuť bolí. Aj iné reformy, menovite po nej nasledujúce (roky) voľby mali značný vplyv na náš život v meste.

Obyvateľstvo

Obyvatelia našej obce žili so (žili sa) a míňali ako po iné roky. Ženili sa, vydávali, rodili a umierali, kupovali a predávali, pracovali, stavali a búrali... O samom obyvateľstve a dôsledku toho nastali zmeny:

Rodičom, bolíšskym obyvateľom, narodilo sa počas toho dieťok ako predchádzajúceho roku, bolí 133, no v samom Bolíši prišlo na svet 20. Ostatní sa narodili v okresnej nemocnici v Skalici, kde boli mladé matky pri pôrode ako náleží starostlivo opatrené a ošetrené.

Zomrelo a nadobro (na 100%) ukončilo svoj pobyt na tomto svete 76 osôb, z toho v Krajskom ošetrovacom ústave 31. Je pobúšivé, že medzi nimi nebol ani jediný samovrah a ani jediný násilnou smrťou a ani následkom smrteľného úrazu zomretý. Bolo by to svedectvom o zmenšujúcej sa úrazovosti ako pri práci tak pri cestovaní.

Sobášených bolo 82 manželských párov. I tu je pôvabok - o 19 párov viac proti vlaňajšiu - pobúšivé.

Rozšťahovalo sa 328, vysťahovalo 148 osôb, takže počet prihlásených obyvateľov v r. 1960 obnášal 6.984 k tvrdému pobytu, prihlásených iba na prechodný pobyt 1.113 osôb. Kedže počet stálych obyvateľov ešte znamu prevyšuje 7.000, je jasné, (je jasno) že naša obec si dlho jej upísaná miesta v plnej miere nezaslúži.

Do spoločenského života v meste.

Občania, snáď na malé výnimky a stávajúce nedorozumenia medzi susedmi, míňali v láske, svornosti. Spoločné boli ich radosti ako aj prípadné sklamania a žiale. Ročné záujatkom roku rôzne zábavy, podniky a organizácie použili dlhé fašiangy k tomu, aby pripadajúcim plesov a tanečných zábav poskytli svojim členom, priaznivcom a priateľom príjemné pobavenie. Preto pravidelne pripadala DO-ROH "Ikra" športový ples, Zábavy 23. augusta otvárací ples, Záhradné a kompársky zábavy, Slovenské priateľstvo, Spolok ČSBK svoje hradobné plesy. Pravda nevynikal ani ako jeden k tomu

z. najpovolanejších: ples 110-ČSM.

Živý rozruch spôsobilo dňa 23.VI. vyhlásenie „Uznesenia ÚV-KSČ o ďalších opatreniach na zvýšenie životnej úrovne obyvateľstva," aj v našom meste. V zápätí po uzavretí novovzniknutého dozoru miestne obchody naplnili sa kvalitným tovarom a kvalitnými obyvateľstvom.

Dňa 2.VII. prijemné pobavenie podala pôsobivým vo dvorane KSČ „Veselá estráda" s vystúpením Olgy Scholtz, maďarskej ľúrovej speváčky, Evy Holand, bývalej chansoniérky, p. Holanda, maslíčka, Vášu a Scholtza pod správou p. Čerňuka.

Do najväčšieho svetla bolo naše mesto, pričom pokoplinstvá v ňom postavení obžalobou, ktorá bola dňa 13. septembra projednávaná pred ľudovým súdom. Žaloba bola podaná proti zamestnancom Raj-a, ktorí s jara predávali nevšedným nedbalým spôsobom, nemorito rušili rajčiaka, a ktorých vinou a používateľov lahôdok-lačných vzbudili, mnohí sa pohoršili. Projednávaniu senátu ľudového súdu, zasadajúcemu v mysliveckej dvorane KSČ (zasadal) predsedal s. Vašek.

Priťažujúcich bolo až 23, a medzi najťažších bývalých Pomíra, ktorý musel byť podrobený viacdňovému nemocničnému liečeniu, a to nielen v Skalici, ale aj v Bratislave a len liečbe v Skalici stálo štátnu pokladnicu 21.000 Kčs útratu a len vrátlivými liekmi a injekciami podarilo sa mu zachrániť život. Hlavný vinník, vedúci Samoobsluhy Raj-a s. Vašlo odsúdený bol na 2 roky (väzenia) nepodmienečne a na 5 rokov stratu zamestnania, vedúca kuchyne s. Olivová na 1 rok podmienečne a na 2 roky vylúčená zo zamestnania, tak isto aj s. Ilgovská, ktorá síce 13.VI. nadšívala dovolenku, takže v osudný deň, keď sa skazené jedlá predávali (23.VI.) v zamestnaní nebola, s. Mária Gergelová na 10 mesiacov väzenia podmienečne a 2 roky vylúčenia zo zamestnania, ostatní vinníci na dlhšie-kratšie lehoty väzenia podmienečne a vylúčenia zo zamestnania.

Dňa 24.VI. zavítal do nášho mesta umelecký súbor Ministerstva vnútra a predstavil sa tunajšiemu, najmä časti a kvalitnú mlá-

júcemu obecenstvu „Veselou estrádou."

Dňa 26. XI. prebiehala vo „Dvorane KD" slávnosť odovzdania maturitných vysvedčení za účasti 27 nádejných maturantov, ich vodičov a pracovného zboru SSČ. O pestrý program pre návštevníkov tak pamätného večera postarali sa nádejní maturanti pomocou svojich učiteľov.

11. XII. na zakončenie mesiaca SČSP navštívili do Kolíča mladí umelci z NDR, z radu poslucháčov VŠMU v Bratislave, ktorí vo večerných hodinách sa predstavili v KD v prevedení vysoko kvalitného programu na kultúrnej úrovni.

Počas decembra nadväzovaní boli členmi OSP v Senici vedený pokrok s občanmi o tom, ako sa máme sami pričiniť o to, aby sme všetci prinášali, dobre a včasne bývať mohli, mimoriadne s upriamením na stavajúce sa a naplánované bytovky vo všetkých miestkach a obciach našej vlasti.

Na Vianoce, dňa 26. XII. prebiehal vo veľkej dvorane KD spoločenský večierok s bohatým zábavným programom. Na večierku konferoval inž. Gaža, spievala s. Vašíčková.

Výbor priateľov SČSP počas februára zvažoval svoje výročné valné zhromaždenie pod predsedníctvom s. M. Kršu, na ktorom po podaní správ funkcionárov premietnutý bol film „R. I. Chruščov v Amerike."

Dňa 25. II. pripomenuli si pracujúci Kolíča výročie pamätného februárového víťazstva na slávnostnom večierku, pozvaní boli miestnymi osvetovými orgánmi a činiteľmi vo dvorane KD. Zhromaždenie zahájený večierok otvoril námestok riaditeľa SSŠ s. Cilerecký o veľkom význame a hrdinskom dosahu dňa slávnostnej chvíle prehovoril k. zástupca riaditeľa SSŠ s. M. Kršu. V kultúrnom programe, uvedenom prísnymi a bravúrnymi recitáciami žiačky 8. tr. SSŠ Pavelkovej, zúčastnili sa hudobné čísla so sborovými recitáciami, z ktorých

pri vystúpení hudobného krúžku PDŠ pod taktovkou s. Obleščila 2 žiačky hudobnej školy v Hodoníne (klavírištka Zdena Potúčková a husličtka Mária Vaculovičová) až do vyčerpania privítali vďačných poslucháčov. Po záverečnom slove konferenciéra slávnostný večer bol zakončený Internacionálou.

K oslavám MDŽ pripojili sa obyvatelia nášho mesta už dňa 6.III., v pekné nedeľné popoludnie, kultúrno-zábavným programom, starostlivo pripraveným školami, školou, osvetovými krúžkami, medzi nimi i spoluobčanmi cigánskej národnosti. Slávnosť zahájila s. Pavelková, predsedníčka ZV pri úvodnom prejave oslavu MDŽ a odovzdala slovo slávnostnému rečníkovi s. Milanovi Kolníkovi, ktorý v prejave poukázal na predošlý vzostup a vzrast na každom poli, v obci, okrese i v kraji za posledných 15 rokov, na ktorom sa primerane podielajú aj naše ženy. V zábavno-kultúrnom programe zaručili sa svojimi mamičkami výstupmi, recitáciami, spevmi, tancami, ukážkami z chystanej spartakiády, počnúc od najmenších v materskej škole po vyššie ročníky strednej školy, napokon hudobnými číslami tamburášskeho súboru DSŠ pod vedením s. učiteľky E. Hrušeckej a hudobného krúžku PDŠ pod vedením s. Obleščka.

Zvláštnu záľubu obecenstva získali si kompozične podané cigánske tance a piesne spoluobčanov cigánskeho pôvodu pri sprievode cigánskej kapely pod taktovkou s. Blaku, za účinkovania niekoľkých dospelých členov súboru, ale aj malého žiaka Vaška a 6ty ročný, ale ešte skúsený mladučký tanečníček. Výsledok programu odovzdaných bolo vyznamenania viacerými maľbami II.-ho stupňa a vylosovaný bol voľný lístok na dvojtýždňový zájazd do SSSR, ktorý sa dostal DSŠ. Slávnosť zakončili Internacionálou. Škoda, že mnohí muselí odísť napriek tomu, keďže veľká dvorana KD nie je v stave pojať naraz ďalšie množstvo ľudí ale by bolo potrebné.

Dňa 11.IV. apríla pripomenulo si obyvateľstvo mesta 15 výročie oslobodenia Holíča sovietskou armádou na slávnostnom večierku, pozostávajúcom v KD pri veľkej návštěve obecenstva.

Riaditeľ ZŠ s. Poubský v slávnostnom prejave poukázal na vinu vlády niekdajšej ČSR, ustupujúcej pred hrozbami Hitlerovými. Nebyť tejto ustupčivosti bolo by sa predišlo obrovským obetiam, z ktorých najväčšie je pre nás priniesol ZSSR. V bohatom programe sa vhodne voľné recitácie, prednesené žiačkami ZŠ Šumichrastovou, M. Valovou, zamerali so obzvlášť recitáciou básne Cl. Hálnického v podaní žiakov OŠ a klavírnou hrou žiačok Kocákovej a Oklešťekovej. Milo sa musia kvojovaná tanečná skupina žiakov OŠ, ktorí pri ladových zvukoch ľudového súboru, vedeného s. Blahom boli naj nerýchopalelní v predvádzaní ľudových a to i čardášových a valašských spevov a tancov. Zaslúženú pochvalu získala si aj „Rytmická skupina" hudobníkov pod vedením inž. Klemena, ktorá pri čísle „Tancujme swing" za sólového spevu M. Vallovej nadchla publikum rýchlych. Hovedením výjazdnej scény za chybného predstavenia „Pobrežnej omše" a nakoniec zaspievaním Internacionály bola slávnosť zakončená.

Dňa 21. IV. pripomenulo si obyvateľstvo Dolíča 90. výročie narodenia zakladateľa komunistickej strany v ZSSR V. I. Lenina. Na slávnostnom večierku, pozostávajúcom z kl. recitácií s. Hanský, tajomníka OV-KSS, v prejave presvedčivo poukázal na pravdivosť socialistického zriadenia pred kapitalistickým, že je na bielom dni už i pre tých socialistické zriadenie má za sebou masy pracujúcich. Z toho vyplýva, že mierové úsilie štátov so socialistickým zriadením nie je znamením ich slabosti, ale ich sily. Napriek tomu, hrozbou vojny kapitalistické štáty len zdôrazňujú svoju slabosť. V ďalšom programe hudobne prednesené recitácie žiačok ZŠ M. Valovej („Vasilievna: Biela breza"), Valachovičovej a Šumichrastovej (O Leninovi) zamerali sa s vystúpeniami hudobno-spevokrými a to asi 50 členného súboru ZDŠ pod vedením učiteľky Gey Hrusecky, a asi 35 členného súboru ZŠ pod vedením s. Oklešťeka.

Týmnamerí nadejinú slávnosť bola Internacionálou zakončená.

27.IV. v rámci kúpne nadviazaného vzťahu s plnej vôle KD otvorená bola „Agitačné stredisko" k nadchádzajúcim voľbám. Otvorenia agitačného strediska zúčastnil sa aj predseda KNV v Bratislave s. Štefan Bečvář, ktorý mal pútavú a poučnú prednášku o štátoch Latinskej Ameriky, Mexiku, Panamy, Venezuely, Guatemale, Peru, Chile, Brazílii a predovšetkým o Kube, ktoré mal možnosť navštíviť s československou delegáciou. Z vlastnej skúsenosti získanými údajmi predniesol na mieste úvodnú i ďalšiu úvahu o týchto krajinách, na ich hospodársku odvislosť, ale i pomalé prekladanie sa k slobodnému životu. Účastný ľud bol privítaný riaditeľom JUDr. a žiačkami OSŠ. Hneď prednáška bystrými hudobno-spevácky súbor DHŠ s viac hodnotnými číslami, slovenými i sólovými spevmi. Do nijaký nezapadol do vzácneho programu hudobníka-rozprávača s. Ferka s jeho viac-menej vydarenými v jazyku ľudu podanými historkami.

29.IV. zadávaná bola v KD ďalšia schôdza v agitačnom stredisku, na ktorej po kultúrnom programe DJS a prejdí členov NV a v najbližších úlohách HNV referoval tajomník HNV s. Krommerský.

V predvečer 1. mája v rámci kultúrneho programu pobúchalo hudobné postavenie „mája". Manifestačnej oslavy 1. mája zúčastnili sa pracujúci Dolíča v hojnom počte v štýlovom krásnom meste v Skalici.

Celoštátna oslava 15. výročia nášho oslobodenia sovietskou armádou prejadali 9.V. HV-HSS a DO-HSS so všetkými zložkami NF v Dolíči. Mohutný spievok rozlial sa na Dolíčí ulic. Hárnosť bola zdôjinená štátnymi hymnami na mieste hlásenými zástupmi obadvoch priateľských pred vedom Mirka Mrázika. Dostal a dorazil, mnoho smútku do i skalického i do Bratislavy (nášho vodiča) pivítal a predniesol pozdravlechý zapálený s. Pavella Hanuštianý prejav predniesol tajomník NV-HSS s. Jaroslav Hanský, ktorý veľmi výstižnými slovami vzdal úctu Sovietskej armáde - osloboditeľke - záchrankyni sbory umučenej námi živoť Dostala sa slúpajúcou tendenciou v slobodnom štáte, ale nás aj zaväzuje k štátnemu a občianskemu bdeniu. Príhovaní básní predniesla Studentka JUDr. Valachovičová, sbormi recitácia viedla s. profesorka Janovská. Spevokol

ZSŠ v Skalici pod vedením s. učiteľky Jančíkovej podal hodne znejúci zmes ľudových piesní a časť obrazného učiteľského spevokolu pod vedením s. učiteľa Bongarcea zbor predniesol Mozartov sklad „Aká si mi krásna"... Popoludní v rámci vystúpenia súborov DŽS bola ľudová veselica a večer vystúpila v KD inštrumentálna a spevácka hojnorará skupina „Cigánan" z Dubnian s ľudovou estrádou pod dirigentúrou Pavličky a celého radu mimo iných i z Galanskej Amnibyi, čarovných odevov, zo ZSSR a NDR.

19.V. večer o 7. hod. v rámci predvolebnej schôdze pirátanej bol predseda NVR a doraziebanmi Vieru ČSM, ktorej podali hostiri kytice a upomienkový dar (miniaturnú sošku) s. Mikoš, meteorológ a astronóm, účastník sovietskej výpravy na Arktídu a Antarktídu. Vzácny hosť pútavo prednášal o výsledkoch, ktoré nás vedu meniacich — objavoch našej armády. Prednáška bola sledovaná so živým záujmom, dôkazom toho bola i živá diskusia, viac vecných dotazov prítomných poslucháčov; medzi nimi najmä študentov, na ktoré mal prednášateľ pohotovú a uspokojujúcu vysvetlenie. Pred prednáškou koncertovala dychová hudba ZK-ZSM Kanáškych a konopárskych závodov.

Ďalšia predvolebná schôdza bola dňa 20.V. v agitačnom stredisku spojená s predstavením kandidátov a s prednáškou Dr. Fischera o Nemeckej otázke, v priestoroch s vystúpením hojnorarej tanečnej skupiny DŽS pri hradbe ľudového súboru, ktorý pod vedením s. Blaha. Táto predvolebná schôdza, ktorá sa jednala k potvrdeniu ale ku porušeniu volitelov, bola tiež filmovaná.

Dňa 20.V. o príležitosti predstavenia ďalších kandidátov bola v agitačnom stredisku najmä beseda s voličmi, ktorú viedol docent učiteľského inštitútu v Trnave Dr. Václavík a účastníci sa jej spisovateľka, medzi nimi Oľga Ďuríková, umelci, výborníci a poľnohospodárski odborníci. V plodnej diskusii vodpovedali najmä výborníci poľní dotazy.

Pátok 21.V. bolo predstavenie ďalších kandidátov do národných výborov. Program obstarali ľudovou spevácky, tanečný krúžok Slovenských pesničiek.

Dňa 5.II. na miestnom ihrisku oslavovaný bol „Medzinárodný deň detí". Jadiaci bol s. Poruba, rodák 1935, ktorý kládol rodičom vojčenú starostlivosť o ich dietky na srdce, lebo vonkoncom sa jej mňau vo vojčenej miere už i preto, lebo značnú časťou týchto starostí ako opatrenie žiakov pohybnými učebnicami a predpísanými školskými pomôckami preberá na seba štátna pokladnica.

O ďalší program, ktorým zaujali sa deti svojich rodičom, učiteľom a výchovateľkám postaralo sa žiactvo nielen na školy, ale aj mimo školských škôl, počnúc od nižšieho stupňa DŠ až po najvyšší druhý stupeň DŠ. Početné obecenstvo sledovalo program so živým záujmom a napätím pozornosťou.

Vo veľkej dvorane ZO (v agitačnom stredisku) prebiehala dňa 6.II. schôdza voličov, ktorú navštívili Emil a Oana Dolopkovie. Kultúrnu účasť, hudobno-spevácke vystúpenie pásmo „Nový život na dedine" predviedala DŠ pod vedením s. Oklešťka. Veľa pozdravným vrúcnym hostom bolo podané upomienkové dary a to 2 vázy a krásnych dvojdielových dek. Žiakom s. E. Čižovič prekovoril o svojich úspechoch na závodoch doma i v zahraničí, v ktorých zvíťazili a pokračovať vzorne dohovoril.

Napokon dňa 9.II. v plne obsadenej dvorane agitačného strediska namiesto pristátenej predníšky inž. dr. Štefana Jančára, pôdohospodárskeho rýnovníka sa predviedol prejav bojovníka OV-KSS v Skalici s. Kňazka, ktorý pádne poukázal na úlohy, pre ktoré máme hlasovať na úradnú kandidátku. Program obohatili hudobný kútok DŠ pod vedením s. Oklešťka, rýchlená skupina s. Inž. Klimovou a hudobno-spevácky súbor DŠ pod vedením s. učiteľky Ery Hnilicovej. Ku koci aj mnohí vtipní a čo bolo v ich silách, jednako pekne účastníkov odmenil hudobný súbor „Skalička" pod vedením Dr. Fiala.

Konečne 11.II. sviatočný deň voľieb a voľieb nádejné pracovný a výsledkami pristupovali k urnám, aby odovzdali svoje hlasy tým, ktorých uznali za hodných ich, aby ich zastupovali. Voľby prebiehali v 3 volebných miestnostiach a to: 1. v zasadačke MNV

2.) v agitačnom stredisku KD
3.) v kancelárii SRD
4.) na Dostávnej u Hrušeckého
5.) v Krajskom dělnickom domove

Ešte počas predvolebných schôdzí v agitačnom stredisku v menšej sieni KD vkusne a účelne upravené boli nástenky, na ktoré rôzne podniky, ako školy, SRD, SH, zdravotná služba, HH, atď., umiestnili si obrazy, plagáty, grafy atď., zobrazujúce pokrok na úseku-kterom úseku života v obci za 15 rokov socialistického snaženia na poli kultúrnom, priemyselnom, politickom, hospodárskom, zdravotnom a sociálnom. Účinok potom, že voľby vyzneli v meste Kolíni v tejto jednomyseľnosti, že lepšie ani vyzniesť nemohli.

V pamätný deň 15. výročia SNP, dňa 27.IV. večer uctievaná bola v KD verejná schôdza KSS, na ktorej slávnostný prejav mal plukovník Šimko, účastník SNP a kultúrnymi vložkami pospestili žiaci ZDŠ a SDŠ. Taktiež dňa 28.IV. konalo sa odhalenie pamätnej dosky, postavenej na priečelí budovy HNV a príležitosti 15. výročia kladného pochodu. Spomienková slávnosť začatá bola čsl. štátnou hymnou, i sovietskou štátnou hymnou, načo predseda MNV s. Karol Vášek, ako účastník kladného pochodu uviedol 15 rokov, podal retrospektívny pohľad na pomery, ktorými boli tieto vyvolané, na útoky a demonštrácie, konané pre skyvu chleba... Napokon v nedušenej mimoriadnosti pristúpil na radostnejšiu príležitosť i budúcnosť, ktoré nemajú a nebudú znať viac kladné pochody, ale stavebnú mierovú prácu, účiacu kladu a nedostatku. Po recitácii M. Valtorty (Milan Kajúch - Partizánska), nie veľmi početný sprievod hnul sa ku pomníku M. Nápravy, aby tam položil vence. Večer usporiadal Krajský dievčenský a ženský kroj D. Dekanizka „Malvínka" vydarenú zábavu pamätného dňa primeranej nálady s výsledkom priučiť sa zo svojej skrine o dôslednú zabezpečenie konaných spomienkových osláv.

Dňa 25.V. o 15 hodine konala sa vo dvorane KD voľba predsedníčky VŽ, súčasne uviedli sa aj výbor. Predsedníctvo až dodatky, čím

nájde sa síce náhrada, núlená bola ponechať sa dosiadna predsedníčka s. učiteľka A. Pavelková. Kultúrnym programom poslužili hudobno-spevácky súbor pri ZŠ a OŠ.

Pamätný, 43. výročie VOSR pripomenulo si obyvateľstvo mesta dňa 6. (septembra) novembra v rámci slávnostnej manifestácie, jednalo kultúrnym večierkom, lampiónovým sprievodom, prechádzajúcim hlavnými ulicami mesta. Po nalajnení slávnostnej hymnami príležitostnú básňu J. Hoska: „Červená hviezda" s verou predniesla študentka M. Valková. Ďalším bájomníkom OVV za Genie s. Korelli v primeranom slávnostnom prívete predával na hlahonsná stanu, ktorú VOSR prinášila mierom národom ZSSR, ale vďalším národom sveta, angažujúcim do socialistického sektoru. Žiak ZŠ Hodáň, sprevádzaný na klavíri žiačkou ZŠ viditeľne zahral na husličke niektorých národných skladieb. Hudobno-spevácky súbor ZŠ pod taktovkou s. učiteľa Longauera s mládežníkom elánom podal niekoľko piesní a skladieb ako „Naši vojaci", „Idyjú do Prahy rudé vojska jdú" a iné. Pod vedením s. učiteľky Zmušeckej vynikol hudobno-spevácky súbor OŠ dobre nacvičenými a bezvadne podanými piesňami ako „Účastný azom, Prajka" a iné. S. učiteľka Studenková sprevádzala vojsk. spevácky a hudobníkov hrou na chromatickej harmonike. Do programu dobre zapadla aj zborová recitácia nacvičená a vedená s. profesorkou Jaroslavou. Po záverečných slovách s. predsedu Pozdelského pozdravu obyvateľstvo s najlepšími dojmami rozchádzalo sa do svojich domovov.

Dňa 17. 11. Jižná zóna Čiaľby prialožila a mieru nacvičila sa vo svojom boku v našom meste, kde ju prevzali zástupcovia Západoslovenského kraja. Hlavu posádok predseda rady MNV s. Vaľuch, ktorý napokon prečítal aj uznanie o priateľstve a družbe medzi ZSSR a ČSSR. Mestským študentka ZŠ M. Valková predniesla primerané básne.

Práca MNV a rady MNV.

MNV napokon MNV a rada MNV zasadali do dňa volieb taktiež rada raz v týždni, MNV raz za mesiac, pre voľbách rada raz za 2 týždne a MNV raz za mesiac. Z množstva prejednávaných predmetov a rozh-

senných uzavretí v rade si v plénu zaznamenávame tu aspoň tie, ktoré sa dotýkajú širokej verejnosti - všetkých občanov.

V sektore „Výstavby a HH dňa 10.4. pri výstavbe Domu služieb zistené boli medzi rozpočtom a skutočnými nákladmi veľké nezrovnalosti, z čím pokračovanie činnosti pri stavbe musia prerušiť. V dôsledku toho 12.III. bolo uznesení, že predseda HV HH a predseda komunálnych služieb mesta majú sa postarať o zaistenie pokračného obnosu (350.000 Kčs) pre D.S. 19.4. prejednaný bol rozpočet, vykazujúci výšku 4,853.400 Kčs. 21.4. jednalo sa o čistení obce a o údržbe cintorína. 1.III. Komunálne služby prevzali cintorín do svojej správy, na zasadnutí výbor prerokúva si HW. Zasadnutie dňa 12.V. predčítaná bola správa o Mierovom dni obce, ktorú pod predsedníctvom s. Pavla Bystrického - pri jeho boku stojí vedomie s. Jána Pikarína - prijala 17 členov a prejaví na upokojení prebehlo. Ďalšie, na ktorú prišiel bolo vyrubených 99.000 Kčs. Dňa 10.V. s. Klemm podaní bolo správu o výstavbe: v štátnej prevádzke bolo sa stavba prežiť, dotovaní nákladom obvodu 1 miliónu Kčs. Domu služieb do bola aprila nákladom 381.000 Kčs a pripravuje sa výstavba 4 bytových jednotiek. Na stavby rodinných domčekov vydané boli 3 povolenia. Jedná sa o stavbe 12-bytovky. 13.V. prijatý bol jednotný Domový poriadok pre jednotlivé bloky novostavieb. Do dlhodobej bytovej výstavby dňa hlásenia v rade 9.VIII. prihlásených je 13 členov, ktorí majú záujem o 3,5 izbové byty. V plénu dňa 14.4. oznámené, že podľa získaných informácií Daňový úrad má záujem o Kolíčo v každom čase opustiť. Ďalší v plénu 30.VI. oddelení pre výstavbu mesta boli schválení.

V zasadaní rady 7.V. bol prijatý list vlády ČSSR, v ktorom bolo Poľnohospodárske a odporúčané členom HW za ich prácu. List bol prijatý aj v plénu. V tomto záujmové veci. zasadnutí predseda oznamuje, že činnosť oddelení pre občianske záležitosti, ktorí aj počet obradov býva na pekný úroveň odstaje a preto je žiadaný jeho zachovávanie. Ďalší bolo rade oznámené, že ČSAD zriadiť u nás miestnu dopravu na úseku Kolíčo mesto - Kolíčo nádražie. Dočasná komisia 18.X. oboznámi predčítanej jesenskému plánu pre predčítaní Jánskeho plánu navrhne mo

no: Bytovú ulica a pre stavebný úrad za STS: Miroň Kolónia. Že však by prípravné práce ku sčítaniu ľudu sú skončené a že pozvánky ku školeniu sčítacích komisárov bolo rade dňa 23.V. známené. V pléne, dňa 11.VI. a pilulčivosti 15. výročia oslobodenia pozvánky bolo slávnostné zasadnutie s projavom s. J. Chodúrovej-Žuškovej. 23.VI. predstavení boli plénu kandidáti do MNV, počtom 89, do OVV počtom 5 a do KNV 1 a to s. Jiřina Žuškovú. V zasadnutí pléna dňa 24.V. v prítomnosti 36 z celko počtu 39 poslancov za predsedu MNV zvolený bol s. Karol Vašíček za tajomníka s. Ján Homerinský a za členov rady MNV: Ján Nedúchal, Ľudovít Demčišák, Oldo Hiža, Ján Mica, Milan Zelík, Mária Stehlíková, Helena Jakusa, Štefan Polák, Ján Kamoš, Jozef Pekaníček, Viliam Klemovi. Na voľbách do VV zo 4.389 zapísaných voličov zúčastnilo sa 4.341 čo je 99,5%. Súčasne zvolených bolo 9 komisií. 22.VI. pracovníčky MNV zaslali zapísnice jednotlivých komisií. Počet pracovníkov MNV stanovený bol OVV na 12 pracovných síl, čo bolo 10.VI. známené. Plénum 22.VI. sa uznieslo, aby z miestnych členov OVV 1 člen zasadol v rade OVV v zastúpení mesta Košice. Podľa výsledný správy podanej v pléne dňa 30.VI. z 39 poslancov MNV bol 1 bolo takých, ktorí sa zúčastnili každého zasadnutia pléna.

Kultúrna, osveta a telesná výchova

Rada bola dňa 13.V. informovaná o prípravách súvisiacich k oslave Februárového víťazstva, a tiež MDŽ. Komisia pre výchovu vzdelávých občanov vykonávala svoju činnosť tým, že s. Jozef Polaka podujal sa nacvičovať s chlapčinkami a dievčinkami cigánskeho pôvodu program k MDŽ. Ďalšia hlásenia v rade 2.III. na MDŽ účinkujúcich bolo 350 osôb, takže oslava vyvrcholila veľ dôstojne. Výsledkom bola kultúrne vložka, ktorú s občanmi cigánskeho pôvodu nacvičil s. Polaka. V zasadnutí 15.VI. dal podaný správu knihovníčka, keďže by bolo vzhľadí samostatné oddelenie pre mládež, čo sa však momentálne pre nedostatok miestnosti nedá. V tom istom zasadnutí rada poctila imr. Jozefa Čábelku, dlhoročného vodiča pri jeho 50-tke a udelenia mu čestného titulu-diplomu dobrého-inžiniera. Bolo konštatované, že návštevnosť v tomto sále klesá, čo sa vysvetľuje tým, že občania sú ľa-

raz viac valapujúci lekárovi. 17.IV. na konferenciu vedúcich knihovníkov, ktorá konať sa má v Martine, vyzvala sa s. Mária Blahová. V zasadnutí dňa 3.V. jednalo sa o prípravě MDO a zdôraznené bolo, aby program bol súci pre deti ako divákov a nie vyplnený deťmi ako účinkujúcimi. Rade dňa 7.V. podaná bola správa o zalúčnení školského roku na školách a po prázdninách rase podobné boli prípravy ku zapa začiu nového. Síce ustálený bol nápis na pomníku Mirka Nešpora. 29.XI. cieľom výchovy občanov cigánskeho pôvodu zriadená bola ko misia. Koncom dňa 20.XII. jednalo sa o ustálení plánu na OSP (Obec vedecej školy práce).

Rada MNV v zasadnutí 5.1. opätovne žiada o zavedenie nočnej a nedelnej služby v miestnej lekárni. O zdravotnej službe rokovalo sa aj 16.1., kedy aj Ing. Ph. Školníková sdelúje, že bude nočná i nedelná služba, i zabezpečení lieky, ale nálla bezjiká správa lekárni do umývárni. Dňa 23.VIII. pre opravu miestnych lekárov a zdravotnej komisie bolo konšta tované, že je potrebné v našom meste zriadiť vodovod a kanali záciu, nakoľko situácia so zásobovaním vodou v našom meste je kri tická. Prvočasne pristúpiť sa ku vypracovaniu plánu. V rade dňa 29.XI. rokovalo sa o nedostatkoch v detských jasliach a prostre bolí školy k ich odstráneniu. Zdravotná služba.

V zasadnutí rady dňa 16.2. s. Karol Rampala, predseda MO-ČSPO podal správu o činnosti miestnej organizácie. V práci MO-PO pokra čovala doba, svoj záväzok plnila na 160%, zaň bola odmenená čes tným uznaním MNV ako najlepšia jednotka v kraji. Počas žatvy a mlatby do strážnej služby zapojených 19 členov strážilo v nij vcel ku 450 hodín. Zapojený bol i pionierský útvárok so 11ti žiakmi. Po strážnej ochrannej zaistkovala MO-PO všetky kultúrne podujatia v mieste a prevádzkala školenie po školách. Jednotka volá po vytvá rovaní dvoch požiarnych mládežníckych v meste a to na ulici Šalá jkovej a Hurbanovej. Jednotka stojí pred 75. výročím svojho vzniku, ktoré mieni dôstojne si pripomenúť. Dňa 3.V. na správy hrebňej Sociálne a bytové veci.

komisie bola vyedrikovaná, že hrešných prípadov je stále menej, čo bola pripísať dobrej výchovnej práci povolaných činiteľov medzi občanmi. Hrešná komisia dňa zprávy podanej 1.11. zišla sa 2 razy a menším priestupkovým obvinila menších hriešnych. No väčšie priestupky páchajú notorickí nikdonici. Cieľom zdokonalenia bývalo bolo zaktivizovať komisiu pre miestnu bezpečnosť.

Zásobovanie

O zásobovanie obyvateľstva starala sa komisia. Úrad pre účastnom rolu prevedený bol súpis domáceho zvieratstva (11.1.), podľa ktorého je v meste 1.630 kusov hydiny, 2.764 kusov ošípaných, 729 kusov hovädzieho dobytka, 80 koní a 47 kôz. 15.11. bola podaná bola správa o plnení dodávok. V dodávkach hovädzieho mäsa ŠD predstihuje ŠH, no v dodávkach hovädzieho mäsa je to naopak (21% - 47%). V mliečnej zaostáva SS (69 - 6%) no vo vajciach ŠD (212 - 5%). Aj 2.11. podáva s. Martinovská správu o plnení dodávok. ŠD i SS plnia síce dodávky dobre v mäse, ale v dodávkach mliečnych zaostávajú. V tomto ohľade zasadnutí rada bola pobúrená správou ČSD o zasadaní, ktorá priamo z vagónov nájmuje občanmi cigánskeho pôvodu, čo nedaj sa z mäsa, nedostatku, ale iste len z nedôslednosti pokladníkov. 23.VIII. bola rada informovaná o plnení dodávok. ŠD v obilí a vajciach má dodávky splnené na viac 100%, no SS zaostáva. Dňa zprávy podanej 30.IX. dodávky v obilí a v zemiakoch plnia nad 100% ŠD i SS, no v dodávkach mäsa a mlieka, najmä silomovej sklzy, zaostávajú. V zasadaní, dňa 4.X. volalo sa po zjednaní nápravy, aby sa v zásobovacích nevyskytovali krádeže! Je to hyzi dôležitá, lebo situácia v zásobovaní je veľmi v mnohom meste dobrá. 29.11. opätovne a dôrazne pokračovať bolo ale veľmi chýba v meste zriadenie aspoň 1 reštaurácie. V mnohé uzavretia plnia 25.VI. občianskymi kontrolórmi bola daná značná právomoc a veľká zodpovednosť, ktorú pri kontrolnej práci nikto zneužíval k dobru a v záujme konzumentov.

Práca v SBD a na ŽSA šla každoročným úrovňom. V rade 29. III. vznamené bolo, že politickohospodárska komisia pri KNV zišla sa 2 razy a to vo februári a v marci. Vo februári bola podaná správa o priebehu zabíjačiek a o príprave na jarné práce v SD a na ŽSA. V marci prejednaný bol priebeh jarných prác v SBD, na ŽSA a v SSJ, príprava sít a sadbových zemiakov a iné. Dňa 8. IV. podal s. Rudíchal vyhodnotenie práce v SBD za I. štvrťrok. V zasadnutí dňa 8. IV. s. r. vyvolaním hliadok ČSŽK počas žatvy a mlatby poverujú sa s. Anton Jedlička. 12. IV. referované bolo o II. etape jarných prác, v ktorých pracovný elán značne poklesnal. Referované bolo aj o prípravách na žatvu a mlatbu. 26. IV. už aj podávaa sa správa o žatve v SD a na ŽSA a v SS. Dňa 16. V. o jesenné práce v SBD sú uložené. V zasadnutí pléna dňa 30. III. schválený bol rad uznesení pre politickohospodársku komisiu.

Dňa správy podanej dňa 19. I. zriadený bol kurz ručných prác pre ženy. Plánovaný je kurz šitia a varenia pre prihlásených 42 žien a 11 mužov a kurz ručných prác v zime. 23. II. podaná bola správa za zimné obdobie. 29. I. zadržaná bola kurzy ručných prác a varenia pre 42 žien. Prednášali Dr. Zuklová „O rodinnom práve", Dr. Vidlár „O tuberkulóze" a iné. Uskutočnené boli zájazdy do prírodu na lyžovanie atď. (šľadom). Absolvované boli návštevy v cigánskej kolónii v Skalici, v SSD, v ŽSA a iné. Dňa správy podanej dňa 1. V. VŠ splnil svoj záväzok a odpracoval 130 brigádnických hodín. Zapojil sa do žatvy voľnej ženy, previedli sa exkurzie do miestnych závodov.

Ako po iné roky rada a plénum ÚV SČSP v Bratislave venovalo mimoriadnu pozornosť otázkam výmeny skúseností, výmeny rôznych uznesení a stanovísk sveduvedomelo a rozhodovaniu pôvodných uznesení.

Práca v SBD a na ŽSA

Výbor ženy

Priemyselná výroba v mies. nych závodoch

Ťažarske a hospodárske závody

Dňom 15.1.1960 nastala zmena vo vedení podniku, nakoľko podnikovým riaditeľom menovaný bol s. Dezider Šalman, predtým vedúci tajomník OV-KSS.

V r. 1960 získalo 10. výročie založenia prevádzky. Na počesť 15. výročia oslobodenia našej vlasti vznikajú noví kolektívy pracovníkov, súťažiacich o titul BSP, takže koncom roku 1960 súťažilo už 12 kolektívov o tento titul. Každý titul „Brigáda socialistickej práce" pridelený bol kolektívu s. Vaškovej na oddelení Vozhlovňa. Za úspechy socialistickej súťaže v roku podniku bol vyznamenaný štandardou VHJ a závod ako závod najlepší v podniku. Odznakom „za vynikajúcu prácu" bola vyznamenaná s. Margita Smolinská a odznakom „najlepší pracovník VHJ v NSP" bola vyznamenaná s. Salakova.

Počas r. 1960 podaných bolo 49 zlepšovacích návrhov, z nich realizovaných bolo 15 a dosiaľ nerozhodnutých 10. Úspory nimi dosiahnuté činia 96.000 Kčs. Autori zlepšovacích návrhov sa v 10 prípadoch z toho v 5 žien a 13 mužov.

Pracujúci závodu splnili úlohy druhej päťročnice už 15. 11. 1960 a do konca roka vyrobili navyše prídel v hodnote 120.000 Kčs.

V príprave plánu pre druhú päťročnicu a pri vypracovaní plánu na r. 1961 zaviazal sa podnik prispieť do fondu druhej päťročnice časťou 3,500.000 Kčs, a ľudo miestny národný výbor zaviazal sa participovať 500.000 Kčs.

Vyznamenaním medzníkom v histórii do posledného roku 5. päťročnice bolo inštalovanie 10 sovietskych diagnostických strojov a jedného kvalitného stroja na oddelení predpravárne. Každého monteára na oddelení Karola Marxa v Leningrade a to s. Vitalija Demidova a Ing. Valerija Akselja bolo možné hneď stroje prevádzame dať do prevádzky. Na znak vďaky pracujúci závodu uzavreli s pracujúcimi bratského strojárenského závodu v Leningrade družbu a vzájomné pozvánky, ktoré sú do Leningr

gradského závodu zaznamenáva a od pracujúcich závodu prijímané sú dôležitým upevnením hradskej dôvery pracujúcich.

Závod mimo iných dôležitých rokov navštívila delegácia Nemeckých učiteľských odborárov NDR, manželia Žalpdorovci a hudobná SNP, plakovník s. Šimko (Slovenský Mesiac).

Cieľom upevnenia hradby školy s pracujúcimi závodu prebiehal výcvik žiakov SSP, v ktorom boli žiaci po prvý raz klasifikovaní. 10 žiakov skončilo výcvikové prax s vyznamenaním, 25 prospelo. Od septembra pokračuje výcviková prax ďalších žiakov 10 ročníka SSP.

Pracujúci závodu vyvíjali bohatú kultúrnu činnosť. Všetky divadelných predstavení v ktorých je veľa na inom mieste (Bolnovská omša, Hádzovia), v týchto mesiacoch bolo divadlo plné návštevníkov a hostí. Za účelom poznania socialistických krajín pracujúci boli zájazdy do nich, boli zájazdov do SSSR zúčastnilo sa 6 pracovníkov, ďalší navštívili NDR, Poľsko, Bulharsko, Maďarsko.

Vo vedení podnikovej závodu nenastala zmena, vedúcimi dielní boli s. Imrich Šútorák a František Pella, majstrami s. Halalová, Ubrová a Salajka. Během roku ustanovovaná bola zásadná zmena výroby a to zo ručnej na dopravníkovú výrobu, čím sa otvorí kratší výroby podstatne zvýšil a možno bude prijatých ďalších 50 robotníkov do zamestnania v závode.

Závody 29. aug. n.p. Partizánske, závod Nováky.

V úzkej spolupráci so závodnými organizáciami vedeniu závodu podarilo sa previesť na spoluúčasti všetkých zamestnancov plnenie plánovaných úloh, a to hrubej výroby na 102% a výroby tovaru tiež na 102%. Produktivita práce splnená bola na 105% vlastné náklady na 99,1%.

Týmto splnená bola v závode uznesenia celoštátnej konferencie zvyšovať smennosť v závodoch, týmto zaktivizovať rýchlu produktivitu práce a tak splniť 1 rok uznesenia XII. V rámci

podniku prebiehala súťaž v čírovaní zásluhou vedúceho ÚNV. Na základe výsledkov a kolektívnych záväzkov do soc. súťaže zapojené bolo 70% celkov vedenstiev. Výsledky boli zamerané jak na nové formy práce, tak rozvoj socialistickej majetku. Čestitky tak na oddelie vzorných účtov - materiálu po rozvoj čerčovlonej, čím bolo dosiahnuté na materiále úspor 37.450 Kčs, z čoho bolo vyplatené zamestnancom na dovozitežných prémiách 11.600 Kčs. V závode bol utvorený 1 kolektív súťažiaci v titul BSP a to na úseku manipulácie. V celopodnikovej súťaži závod umiestňoval sa v priemere na 2.-3. mieste.

V závode bola prevedená prístavba budovy, slúžiacej k účelom skrojovej výroby s celkovým nákladom 1.000.000 Kčs. Aby tak bolo možné zabezpečiť rozširovanie plánovanej výroby. Účelom rýmernej skúsenosti závod usporiadal zájazd 50 najlepších technických pracovníkov a to do čokoládní P. Milanských a obuvníckej výroby v Bardejove, aby tak dobré skúsenosti z tamojších závodov uplatnili sa tu doma, kdže účelo v novej spôsob výroby v II. polroku v tamojšom závode. Tento zájazd do veľkej miery pomohol i pri utvorení kolektívov a lepšieho plnenia plánovaných úloh.

Slovenské pečiatkové n. p. závod Košice

Závod založený roku 1948 bratmi Studenčovcami, v r. 1949 v dobe II. etapy znárodnenia pričlenený do vlastníctva štátu a bol pričlenený k n. p. Koh-i-noor v Bratislave. Po reorganizácii priemyslu v roku 1953 utvorený bol samostatný n. p. Slovenské pečiatkové so sídlom v Košiciach, kde tiež bol závod pričlenený.

V závode je zamestnaných okolo 240 pracovníkov, z ktorých asi 75% prichádza z Košíc. Z okolitých dedín najviac zamestnancov dochádza z Kopčian a Ďubravy.

Výrobný plán plnený je pravidelne nad 100% a v obdobie vzostupu hospodárskej situácie svedčí okolnosť, že výroba v

do kvantity sa za posledných 10 rokov takmer zdvojnásobnila. V závode vyrába sa predovšetkým perník pšeničný a na objednávku ako jediný na Slovensku a dnes Sušienky.

Významným činiteľom a pomocníkom v plnení výrobného plánu a iných hospodárskych ukazovateľov je na širokej báze rozvinutá socialistická súťaž, do ktorej je zapojených vcelku 122 zamestnancov vo 12 rôznych kategóriách. Do socialistickej súťaže vyššej formy o titul „Brigáda socialistickej práce" zapojených je 5 kolektívov. Jeden zamestnanec závodu je nositeľom „Radu práce."

Závod kladne sa stará o rozvoj novej techniky a zlepšovateľského hnutia. Tak len v r. 1960 bolo podaných 23 zlepšovacích návrhov s dosiahnutými úsporami v sume vyše 64.000 Kčs.

Vo vedení družstva bohom roku nastali značné zmeny. Voľné bolo miesto za 5 členov pozostávajúce predstavenstvo, na čele ktorého stojí s. Milan Holička, ktorý stal sa tak záhrevníkom predsedom družstva. Miesto dvoch do iného zamestnania odišlých členov predstavenstva a to Jána Pongráca a Františka Imrišeka zvolení boli za radu členov Jozef Šajdík a Ferdinand Jurlovič. Všeobecné údaje o družstve.

Družstvo zamestnávalo 11 technických a administratívnych pracovníkov. Na píle pod vedením majstra Jána Kováča pracovalo 71, v stavebnom stolárstve pod vedením Jána Karla II a v cukrárňach pod vedením Antona Kovačka 13, spolu 100 osôb.

Pracovná morálka síce v porovnaní s národnými podnikmi nebola na žiadnej úrovni, jednako v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa značne zlepšila. V dochádzke do práce bolo síce zaznamenať značné absencie, ale len v dôsledku značnej chorobnosti a z čiastky aj menšej úzkostlivosti. Taktiež práca dala sa dobre. Plánovaná výška výroby splnená bola na 94,59%. Príčinou nesplnenia plánu bol nedostatok materiálov (cukru) pre 8 pracovníkov na píle, kde za týždeň pre nedostatok

zeleninu a minerálnu vodu. Na túto prevádzkáreň pripadalo z celkového plánu výroby družstva 84%.

Vo výrobnom programe pozoruhodnejšie zmeny nenastali. Vaňšiu sťažky družstvo vyprevádzalo, len miesto prestavbou bola vybudovaná kaličná miestnosť, ktorá slúži zároveň za šatňu pre robotníkov.

Komunálne služby mesta Holíča.

Počet prevádzkární v ktorých boli služby poskytované vzrástol z 34 na 40. Schopn sebe podnik zviadil 10 nových druhov služieb, tak zberňu na farbenie šatstva, fotografiu, požičovňu predmetov rôzneho, manikúru a iné. Na úseku zásobovania podnik zaviedol aj zásielkovú službu. Kúpeľ dom služieb nebol dokončený, podnik všetky profesie - ako by bolo náležalo - prevádzať nemohol. Prevádzkáreň mal podnik umiestnené v 8 obciach, patriacich do Holíča. Podnik propagoval svoje služby nielen miestnym rozhlasom, ale i letákmi. Záujemci mali možnosť oznámiť svoje žiadosti, či návrhy, čo sa stalo v 5 prípadoch. Všetkým bolo vyhovené, pokiaľ odpomôcť.

Podnik plnil plán výroby (výkonov) na 104%, v porovnaní s predošlým rokom vzrástol o 11%. Najlepšie, v priemere na 110%, plnila plán údržba. I tu maximálne výsledky dosahovali elektro a maliarstvo. V zdravotno-kozmetických odboroch najlepšími, až 115% výsledkami pochválil sa mokrý kozmetik, i pedikúra už dosiahla rýchly priemer a čistiaci kúpele 102%. Najviac zaostávalo pílenie dreva na 50%, pre časté poruchy stroja a fotoslužba (69%), asi pre nízku konkurenciu množstvo amatérov.

Plán služby najlepšie plnil odbor zdravotno-kozmetický a v ňom kozmetik, na 111%, ktorý prevádzal rýchle služby vyzvalečstvom. Dobre plnili plánované úlohy aj čistiaci kúpele a pohrebníctvo. Aj sektor údržby plnil plán služby vcelku na 105%. Nedostatkovali ho len elektro-údržba, čalúnictvo a dopravu, ktorí sa proti predošlému roku zlepšila. Ostatní profesie plán služby, ktorí len s nepatrným 1% nedobodlom, ale kolektív, nesplnili mesačné

pílenie dreva a prášovňa, ktorá nemala vyhovujúcu sušiareň.

Vlastné náklady čerpané boli na 97%, pri čom bola dosiahnutá úspora v sume 79.325 Kčs.

Finančná situácia bola v priebehu roku priaznivá. Premiestané, prekládkové činili cca 7–9.000 Kčs, no všetky sú režijné a snáď len 1 dutkôčka.

Rozpočet domu služieb stanovený pôvodne na 375.000 Kčs zvýšený bol na 658.800 Kčs. Je žiaduce, aby stavba, ktorá bude jednou z najpopredajších stavieb Domov služieb v kraji, čím skôr dostala sa pod strechu.

Počas roku bola prevedená prvá etapa prestavby robotníckej mzdovej ústavy a to ku spokojnosti pracujúcich.

K 15. výročiu oslobodenia pretrvávala v podniku socialistická súťaž, ktorá v pláne výborne predstavovala hodnotu 25.250.– Kčs a v znížení vlastných nákladov 8.500.– Kčs. Štyri kolektívy zúčastňujú sa súťaže o čestný titul BSP.

Domáce potreby, závod 08-65 Holíč.

Dôležitá úloha, ktorú vykonával „Spojený veľkoobchod" pamenovaný bol na uvedenie (prevádzku) pobočiek závodu v Bratislave, pobočka v Trnave. So zmenou mena prišli aj iné zmeny, ústrojné, organizačné i technické. Vedúcim závodu v Holíči zostáva s. František Palkovič, vedúcim obchodného oddelenia zostáva s. Ferdinand Sedlovský, vedúcim prevádzky na miesto s. Pavla je Pavol Poláčik.

K reorganizácii závodu prišlo v súvise so zmenou územnej reorganizácie dňom 1. VIII. 1960. K dnešnému dňu vyradené boli rôzne tovary pre veľkoobchod v Bratislave, záručný oddelenie boli veci patriace do drogérie, ďalej kraciny, športové potreby, papiernické výrobky a v časti aj vozový park. Prevažná časť bola dopravená do Bratislavy, odkiaľ sa ním zásobuje celý smolenický okres. Táto reorganizácia priniesla so sebou mnoho nedostatkov, najmä na úseku zásobovania niektorými druhmi tovaru ako mydlo, mydlové prášky a potravinárske. Niekoľko prišlo k nedostatku bohatého tovaru v predajniach

čísle len preto, že z Bratislavy nestačili zásobovať a to hlavne pre nedostatok motorových vozidiel. Pri reorganizácii bola miestnemu závodu pridelená aj doprava. Kedže delimitované boli tri vozidlá značky RV, ktoré nestačili na zásobovanie, prikúpené bolo ešte jedno. Závod začal zásobovať predajne tovarom elektro, železo, kuchynčina, sklo a porcelán, mechanika, šijacie stroje, bicykle, motocykle a podobne. Kedže jedno skladové miesto nebolo, časť tovarov, spadol, zásoby bol miesto nebo druhý u Weissov.

Plán veľkoobchodného obratu splnil závod pre celý rok zúsobovne na 100%. I ostatní ukazovatelia VOP/obchodného finančného plánu/ boli pravidelne plnené, za čo bol závod zúsobovne odmeňovaní a to vždy čiastočne. Treba doma, že plán bol dobre plnený bolo pociťovať na ňom najmä nedostatok ľahkopriemyselného tovaru ako ľadničiek, televízorov, pletiarní, rodinní, pianín, bicyklov a ďalších tovarov, ktoré závod snažil sa zabezpečiť vo výrobe, už či v nadpláne alebo v predstihu na budúce obdobie.

V závode bolo prevádzané skrátené školenie: Závodná škola práce. O ľudový titul BSP súťažili v závode dva kolektívy a to s. Ivánka a s. Chovanca.

Poľnohospodárske práce.

JRD

JRD hospodárilo na pôde o výmere 736,54 ha, z čoho bolo ornej pôdy 714,52 ha. Z plánovaných 105.000 pracovných jednotiek pracovníci družstva vyčerpali 93.993, brigádnici 5.200 PJ.

Tržby JRD plánované v hodnote 4,130.000 Kčs splnené boli až na 2,9.991.- Kčs. Hlavnou príčinou nesplnenia tržieb bolo nesplnenie dodávky mlieka a vajec. Náklady boli síce podplánované, jednalo sa však o prečerpanie nákladov v hodnote 750.000 Kčs, za čo prispadá na hlavné opravy 130.000 Kčs, na spotreby tovarov 245.000 Kčs a v dôsledku novej úpravy o zúčtovaní odpisov vzniklo ďalšie prečerpanie v sume 245.000 Kčs. Plánovaná hodnota PJ v hotovosti a v prídavkoch bola 12.40 Kčs, no skutočná len vo výške 11.20 Kčs.

Celková hrubá produkcia práce družstevná bola v sume 6.149.500 Kčs, z čoho pripadá na rastlinnú výrobu 3,146.479 na živočíšnu 2,900.829 Kčs a na ostatnú produkciu 164.197 Kčs. Z celkovej hodnoty poľnohospodárskej produkcie pripadá na jednotku pracovníka 38.500 - Kčs čo je o 9600 Kčs viac ako bolo predpokladaných úloh. Dobré výsledky boli dosiahnuté na úseku živočíšnej výroby ako v odchove mladého dobytka, kde priemer 13,5 kusov, v odchove teliec do roka 86,2 ks, vo výrobe hovädzieho, dosiahnutej váhy 112.522 kg hovädzieho mäsa vo váhe 60.140 kg a hydiny vo váhe 6.775 kg. Ovčiarstvo primerane bolo splnené na 100% až na dodávku mlieka a vajec.

Predsedom JRD vyvolený bol s. Jan Gergely, podpredsedom Vojtech Buffek, členmi 11-člennej správy sú: Ľudovít Jaša, Pavel Fiška, Ignác Kapánek, Mária Burgálová, Barbora Hasá, Emília Hučecká, Ján Kusčík, Martin Bučík a Oldrich Šavara. Účtovníkom je s. Oldrich Šavara, Jozef Očka, pomocnou účtovníkov je s. Helena Gyúrová. Predsedom revíznej komisie je s. Ján Ačka, jej členmi: s. Štefan Bučík, Ján Hromek, Ján Maďačík a Izidor Molek. Vedením živočíšnej výroby bol s. Štefan Poláček, jeho pomocníkom s. Štefan Kopálek. Skupinármi v rastlinnej výrobe boli s. Ján Zlock a Ján Nedúchal, skupinovou zeleninárskej skupiny Ján Čilaček. Agronómom družstva bol Michal Jokeb.

Družstvo nema dostatok pracovnej sily, čo si vyžiadalo zbavit sa priemerne viac 57 robot.

Družstevníkom pomáhali brigádnici. Od 17.VI. do 10.VIII. v žatevnej špičke, ktorí neviali dlhodobejšie dáždi. Ako významnú pomoc treba: 2 kombajny zasadené do žatevnej - mladotnejšej práce na poliach JRD pracovali s denným výnimkom 100 q, obsluhovaní pracovníkmi Šavarovo, Duffelom, Okenicom. Pomoc i brigády, najmä patronátnych závodov, komunálnych podnikov z okolitých obcí napr. iných s. učňovského Hospodárskeho pridelenia s dielov, čiže: 100 st spravcom 120 s. Vačanom, pravda aj žiaci stredných škôl so svojimi s. mäkkými

ako s. učiteľka Petrášová so žiatmi a pomocnými dôchodcovia. K výročiu založenia (10 rokov trvania) JRD bola slávnosť, na ktorej boli odovzdané vázny a diplomy tým pracovníkom, ktorí pomáhali vzdelávať družstvo. Sú to: Mária Fábiková, Štefánia Ivanová, Klaudia Lavríšová, súd. Ján Kečkéš, Ján Šeman a Štefan Polanček.

Štátny majetok Kolíň.

V súvise s reorganizáciou územného usadenia prešiel ŠM Kolíň z priameho riadenia KNV v Bratislave pod priame riadenie ONV v Senici.

Okhospodárovaná pôda vzrástla z 3.568 ha na 3717 ha, z čoho bolo ornej pôdy 3.165 ha. Nepriaznivé počasie predchádzajúcej jesene a nástup mrazov na jar 1960 obmedzili stav ornej pôdy natoľko, že muselo byť vyoraných a znova posiatych až 500 ha zimných obilnín, viacročných bonitných a zimnej repky.

Jarné práce boli vykonané v niektorých kampaňových termínoch, no zväčšia sa v dôsledku dažďivého počasia natoľko zaostrili, že jemné práce, najmä výsev múkalného hnoja, ktorý cukrovej repy a kŕmnej cukrovky musí byť len s minimálnou stratou vykonané.

V rastlinnej výrobe najlepšie výsledky boli dosiahnuté v obilninách a v cukrovej repe, kde v zimných obilninách 25.55 q na 1 ha, v jarných obilninách 27,73 q, v kukurici 336,23 q a v cukrovej repe 96,7 q. Pôlne výsledky boli dosiahnuté aj v živočíšnom smere. Priemerná ročná dojivosť kravy činila 2697 litrov, kolná snáška vajec na jednu nosnicu 135 kusov. Priemerný prírastok hovädzieho dobytka na kus a deň činil 0.54 kg, ošpanených vo výkrme 0,33 kg.

Hrubá hodnota poľnohospodárskej produkcie splnená bola v rastlinnej výrobe na 97,04 % a v živočíšnej výrobe na 93,19 %.

Hrubá hodnota výroby na 1 ha poľnohospodárskej pôdy činila v r. 1960: 6.220.- Kčs. Priemerná mesačná mzda jedného poľnohospodárskeho pracovníka činila 1047.- Kčs.

Za celé 12 ročné obdobie existencie ŠM môžeme konštatovať,

Kabaka bola na celej severnej ploche v začiatku otvorená a neskôr zničená oplotením na „Prenosnom kabaníku"

V mesiaci novembri 1960 v rámci SČSP mešťanka Kláry majetok v Holíči delegácia súdruhov zo Gottwaldov zväzu a Čaklov oblasti.

V sále budovy Majetku bola vybudovaná pridružená výstava na ktorej vystavovali dosky, zvané „Triplušky". Triplušky slúžia k odpočinku miesto vankúša mládaťa (zvieraťa, kačaťa, ošiatka). Výstava bývalo dosiahnuť na štátnom majetku Holíč bola zavedená v rámci pokrokovej technológie.

Vedúcim závodu – štátneho majetku – r. 1960 Ing. Eduard Petlič

Poľorná ploda za tohoto roku nevmerila. V priebehu roku bolo možné pozorovať, že bola v mastňovaná v umínskom zmiešanom zvere – diviačmi.

Poľorná spoločnosť v Holíči.

Následkom čoskoro zamorenia zajacov skutkom chorobou – tularemiou – nebol tohoto roku prevedený odlov zajacov. Odstrel bol prevedený v menšej miere, (443 zajacov 130 jarabíc, 140 bažantov 1 kačí, 42 srnčov). Plán sa nepodarilo preto, aby normované počty zveri nebolo prekročené nanešené. K tomuto rozhodnutiu prišlo pre dlhodobo trvajúce dažde, ktoré spôsobilo úplnú deštrukciu zveri v dobe hniezdenia mládaťa a hniezdenia bažantov a jarabíc.

Odstrelilo sa i škodnej zveri a to cca 70 líšok, nad tohoto času, 50 kún, 50 jazvíc, 50 ohárok, 50 psov, mačiek a 4 kusy vzácnej a pamätnej zveri.

V rodení nenastala zmena.

Družstva s mysliveckou jednotou Valtice sa rozšírila a prejavovala sa hlavne vo vzájomných návštevách.

Na STS došlo k ďalším zmenám a to následkom odpredaja chovných jatier na JRD. Pôvodných bolo 42 kusov až 17 kusov chovných kobýl. S odpredajom chovných zvierat sa BG a prišli všetci kultivátori, opravári a elektrikári skladiska JRD, čo spôsobilo s ujmou na

Práca na chovnej a kultivovej oblasti.

a zootechnikmi, tvorili základ stredísk na JRD. I za týždeň
dokončili bol plán splnený na 134 %.

Na základe uznesenia ÚV KSČ o jesennej reorganizácii zo dňa
1. VII. vzniklo STS prešlo na STS v Senici nad Myjavou a STS Ho-
lič stala sa prevádzkovňou. V rámci činnosti prevádza STS opravy,
zásobovanie náhradnými dielmi, technickú poradenskú službu a
výcvik kádrov. Základňa tejto bol na STS výstavný pohotovostný počet
traktoristov a kombajnistov na JRD.

Celá STS bola zapojená do social. súťaže; uzavrelo sa aj
vlastné záväzkové kniže, ktoré uvádzalo dokončiť 2 mechanizované
stavby senáž.

Počas roka usporiadané boli zájazdy a to týždenný pre vše-
tkých pracovníkov a iné rodinný príslušníkov do Čes. Budě-
jovic. Ďalší zájazd bol spojený s exkurziou do Holíč, kde si pracovníci oboznámili s novým spôsobom mechanizácie živočíšnej výroby. Ako bo-
dovanie, tak aj bolo roku 2. pracovníci boli na zájazde v SSSR
na všeobecnej exhibícii.

Väzby chovateľov hydinového hospodárstva.

V mesiaci bola schôdza okresnej pobočky Zväzu chovateľov drobného hospo-
dárskeho zvieratstva Senického okresu, pobočky obce Holíč stáva sa súčasťou okresnej pobočky. Predsedom okresnej pobočky stáva sa s. Mikuš, tajomníkom s. Ka-
mel.

V apríli bola založená pobočka malokého zväzu pri Kanisbyer a kom-
pasných závodoch, podliehajúca závodnému výboru ROH.

Miestne JRD dalo do užívania 2 ha polá SCHD 4Z k spoločnému ohrá-
vaniu a ha spoločnému oddeleniu domáceho úradu o prospech zvieratstva ča-
nujúcich členov Zväzu.

V dňoch 26. a 27. novembra na dvore bolo Krámel pracoval miestny
SCHD 4Z výstava, na ktorej 94 vystavovateľov máličko mesta a okolia vy-
stavilo tie najvýznamnejšie exemplare. Okrem každého vystavované boli ta
postavené súťažky a kolektívy (každý do 100 kusov!) Všetko vystavované
zvieratstvo malo hodnotu 120.000.- Kčs. V miestnosti bola vyčlenená výs-

na pletená vesty, svetry, čiapky, rukavice, až po eleganntní bundy, spa-
kované jemnou podšívkou z domáceho zajaca. Na slovenské niekoľ množ-
stvo diplomov, ktoré získali členovia tunajšieho Spolku na rôznych výs-
tavách.

Výplatou navštívili miestnu školu, spolu asi 2.000 žiakov, hneď v pr-
vý deň, na druhý deň rovnako asi 4.000 návštevníkov.

Pod vedením osvedčených funkcionárov /s. K. Hánek a Ž. Rytíř/ spo- Miestna pokroč-
lok vzmáhal sa najmä na počte členov, ktorý vzrástol za 30 na 60. ka čs. sväzu
Členovia vynorili sa hlavne pestovaním ovocných stromkov v meste. Asi záhradkárov a
200 kusov japonskej škôlky bolo predsádzaných a väčšky stromky na ovocinárov.
uliciach Hodonínskej, Kollárka, Ružovej, Jasinkovej, Bernolákovej a Štúrovej
boli pozbierané a prebádané. Čiže bolo zalúpených 2.000 ovocných stromkov
za 11.500.- Kčs, z nich 100 stromkov a 180 záhuškov zgnúlo, ktoré bolo nepredané.

Pre vzdelanie pre odbornej stránke zalúpených bolo 2 sväzkov názorného die-
la J. Čížka: „Pomológia" za 200.- Kčs. K ďalšiemu šíreniu odborných znalostí pos-
lúžili i prednášky z riaditeľa školy Čižmárka z Myjavy o pestovaní ovocia a
ovocinárstve pre 2 razy; a vedúceho vinárskych záhrad zo Skalice o vinárstve.
Prednášky bývali v zasadacej sieni M.N.V., čo je jasným dôkazom toho, že M.N.V. má
pre práce Spolku plné porozumenie.

Dozor nad Spolkom prevádzala Okresná pobočka Čk. sväzu záhradkárov a ovoci-
nárov.

A) Školy: V komb. roku bola škola premenovaná na 55ú hodinu stor. náz. pod. Kultúrna práca.
Miska Nejezchleba; Pri tejto príležitosti bola vo vestibule školy umiestnená so-
cha inú. Miska Nejezchleba, dielo akademického sochára Čížka. Škola usporiadala viac Všeobecná vzdelanostná, z ktorých najvýznamnejšia bola slávna medzinárodného dňa detí. vzdelávacia škola.

Školský rok na inú školy pedagogický boli: uč. učiteľky Anna Kobzarovičová,
Jana Filipková a Antónia Ničíanská. Na škola písala s. učiteľka Božena Va-
lušiaková ako skupinová vedúca PO, učiteľ Vladislav Pospíšil, ktorý počas roku
nastúpil výjazdy pracovníci dlužba a s. učiteľka Ludmila Štefanovská.

Škola mala 329 žiakov, z ktorých len 8% nepospelo. Vzdelávací stav
žiakov mal na starosti Mudr. Otto Čížka. Maloletný školský predstavil sa 37 žiakov

V tomto roku bol na škole organizovaný maturitný kurz pre zamestnancov rozličných závodov. Počas kurzu viacerí z účastníkov absolvovali. Na maturitnú skúšku sa prihlásilo 13 kurzistov a úspešne 11 prospelo.

Členskú schôdzu robotníc rozvíjalo aktívnu činnosť. Výbor sa schádzal pravidelne a počas roka bolo zvolané 4 plenárne schôdze. Okrem plenárok učiteľky zvolávali i hlavne aktívy robotníc. Vo svojej činnosti zdôrazňuje sa zameriavalo hlavne na materiálnu pomoc. Činnosť predsedu vykonával s. Ladislav Kocniak, zamestnanec Čínárskych a konopárskych závodov v Košiciach.

Pilotom „vzorný učiteľ" bol vyznamenaný Juraj Bombský, riaditeľ školy. Vo výbore žiaci boli odmenení knihami.

Učiteľia pracovali najmä na poli kultúrnom a v rôznych masových organizáciách. Tak súdružka uč. Anna Pavelková aktívne pracovala vo vo Výbore žien pri MsNV, s. uč. Valéria Bakošinská v Červenom kríži. Viacerí učiteľia sa do mimoškolskej práce nezapojili, následkom čoho ani učiteľia boli predvádzaní. Vo svojej prospešnej práci škola sa zameriavala v prvom rade na pomoc miestnemu JRD vo forme brigád a tiež na úpravu mesta a okolia školy.

Poľnohospodárska škôlka

Do učiteľského zboru, pozostávajúceho spolu s riaditeľom z 10 členov, pribudol nový člen, s. inž. Milan Kanda. Na miestne ONV prišiel s. uč. Gavor Kríž.

V školskom roku 1960/61 škola mala 143 žiakov. V tom istom školskom roku otvorený bol aj 1 ročník dialkového hospodárskeho štúdia pri ONV Košice, do ktorého bolo zapísaných 23 poslucháčov. V tom istom roku bol otvorený prípravný 6-mesačný kurz na rýchlo šitie. Navštevovalo ho 22 pokrvných dievčat. Všeobecný priemerný prospech žiakov vyjadrený v učiteľských číslach 2,29. Z celkového počtu žiakov vyznamenaných bolo 7,7%, prospelo 89%, neprospelo 3%. Zdravotný stav žiakov bol celkom dobrý. Väčšie ochorenia sa nevyskytli. Všeobecným ochorením vyskytnutým v škôlke bolo celkom 3,21% vyšetrených hodín.

Materské školičky sa nachádzali v troch obvodoch bývalej vidiekovej rad.

v r. 1961.

Školské slávnosti sa konali príležitostne. V novembri všetci žiaci a učitelia školy zúčastnili sa prvého mieru, ktorý sa konal pod hadrovou žiackeho domova pri ZDŠ. Cieľom zblíženia kolektívu vyučovania s prácou pracujúcich škola besedy žiakov s odborníkmi z praxe. V januári konal sa prvý študentský ples, pripadnutý ZO-ČSM, riaditeľstvom školy a KRPŠ. Škola zúčastnila sa Komenského olympiády. Žiaci pod vedením učiteľov zúčastnili sa II. celoštátnej spartakiády v Prahe. V mnohých žiaci vyšších ročníkov zúčastnili sa týždennej edukácie po Čechách a na Morave. V žiackom domove pri ZDŠ v dňoch 17-19. XI. 1960 uskutočnená a slávnostná škola maďarská stranícka delegácia. Dňa 10. III. 1960 odovzdané boli novým najlepším maturantom maturitné skúšky.

KRPŠ zorganizované bolo rad školských akcií. Na týždňových zasadaniach boli riešené problémy s výchovou a vyučovaním žiakov. Výbor KRPŠ pomáhal škole v mnohých ohľadoch, ako napríklad v materiálnom vybavení školy a iných.

Z príležitosti Dňa učiteľov za pracovné úspechy pedagogických boli 3 učiteľia a riaditeľ školy. Pri slávnení školského roku 1960 odmenil riaditeľ školy Štefánika peňažnou odmenou. Žiaci dennej školy za dobré pracovné výsledky a slávnie získali za ktorú brigádu na melioračných stavbách vo Gbelciach okresu najlepšej súťaže školy. 6 žiaci boli 80-ČSM odmenení čestným odznakom ZSM.

Do mimoškolskej práce zapojení boli všetci učiteľia. Učiteľia všetkých predmetov vyvíjali činnosť na úseku kultúrnom, s programom žiaci vystupovali najmä na členských schôdzach JRD; i v obciach okresu. Odborní učiteľia zúčastňovali sa predmetov v DŠP v školských obciach. V 4 obciach spravovali ekonomické vedenie JRD. Okrem učiteľia boli boli vedúcimi pracovných skupín, ktoré zabezpečovali predsjazdové úlohy na JRD. Odborní učiteľia zúčastnili sa aj poradenskej činnosti na jednotlivých JRD v okolí, na JRD Veľká, JRD Bojničky Moštenec v Kálnici, JRD Kátly, vykonali vedenie hospodárenia školských majetkov DŠP v Kamiciach a Komárne.

Základná deväť ročná škola.

V novými školskými rokom, nastali v učiteľskom zbore zmeny. Na 5 stupeň (9.-5.r.) prišli s. Angelika Kubovičová a Dagmar Zlatňanská, absolventky pedagogickej školy, pre vyššie ročníky boli ustanovení súd. František Kubovič a Ľudovíta Študentová, absolventka VŠP.

Školu navštevovalo 563 žiakov, z toho 264 dievčat. Z celkového počtu prospelo 537, nehlasifikovaných bolo v nižších ročníkoch 7 žiakov. Zdravotný stav žiakov bol počas celého roku dobrý.

Záujmová činnosť na škole podľa nových smerníc nebola. Školský dochádzku ukončilo 39 žiakov, z nich pokračuje v 9.r. 28 v 2 triedach, do rýchlo rozvíjajúcich škôl bolo zaradených 12 žiakov, ostatní boli zaradení do učňovského pomeru.

Veľmi dobre si počínala pionierska organizácia. Táto sa v jubilejnom roku 40. výročia založenia KSČ zapojila do akcie „Za červenou vlajkou". V rámci akcie sa na škole uskutočnili besedy s členmi KSČ, funkcionármi NF a v ďalších masových organizáciách, s účastníkmi SNP, ktorí zájazdov do SSSR a inde. V rámci tejto akcie aby pozdrav slovné" žiaci odprevzdali zo 6.000 bojovníkom hodiny, nazbierali surovín v priemere na žiaka za 10.- Kčs. Za vynikajúci bohatú činnosť v akcie dostala PO čestné uznanie OV - ČSM.

50 žiakov 2. skupina školy zúčastnilo sa ozdravného zájazdu do Poľskej ľudovej republiky.

Žiaci školy spolupôsobili v rámci miestnych osláv, ako VOSR, Februárových udalostí, MDŽ, 1. mája a iných, na samostatnú pôdu dostala škola v amfiteátri oslavu MDD, ktorú všetkých žiakov navštívilo do 1.500 občanov.

Z 27.8 v troch tr. s. sa akcie zapájalo najmä do pomoci školy pri zapájaní do polytechnickej výchovy výchovy, ktorí pôsobili v 10. Priemyselné a výtvarné súťaže sa konali podľa ustáleného plánu. Plánované schôdze pre nedostatok miesta na škole prevádzané byť nemohli. Na 21 učiteľov boli odmenení krajo učiteľa: s. E. Kovačická, s. Kamenická a Gačová; MDD pri tejto príležitosti finančnými darmi odmenili 7 učiteľov.

Žiacke loptičky na STH boli odmenené nasledovne: Prvé miesto v rámci okresu a kraja získal tanečný trúčok. Prvé miesto v rámci okresu získali trúčky: hadrový, cvičiaci, fotografický, speváca úderka. Z jednotlivcov v súťaži výtvarných prác získal prvé miesto v rámci okresu žiak 9. tr. Jozef Švánek a druhé miesto žiačka 9. tr. Viera Rosičárová.

Učitelia hravej školy sa zapájali do mimoškolskej práce v rámci miestnych i okresných funkcií. Hrajú ale členmi MV-ZSČK, MV-NF, MsNV, VZ, komisií NV, vedúcimi rady miestneho časopisu Ročan, ale lektori a funkcionári spoločenskí pre účenie politických a vedeckých poznatkov, SČSP, ale vedúci LDP atď.

Názov školy behom roku bol premenený na hore uvedený. Z učiteľského zboru odišiel Jozef Šil, nastúpil s. Ferol Kiš, Blanka Krupárová, Mária Kozúrová. Učitelia pracovali aj na úseku mimoškolskej činnosti. Riaditeľ kišla je členom rady MsNV, predsedom školskej kultúrnej komisie pri MsNV a vedúcim večernej školy marxizmu-leninizmu v Ročiči. S. Hrúnek je hospodárom spolu záhradníkov a ovocinárov. S. Kiš berá prednášky v DSP, je členom školskej komisie ZK pri Západoslovenskom kraji, je členom výboru ZO-SSS a je vedúcim večernej školy ekonomiky. S. riaditeľ Bočan ponechal si funkcie ale aj s. učiteľ Feksa zostáva členom symfonického orchestra v Rodomíne.

Škola mala 313 žiakov. Všeobecný stav žiakov bol priaznivý. Priemerný prospech bol v učebných predmetoch dosiahnutý dobrý priemer 2,7. Škola udržovala družbu so ZDŠ Dúbky, v rámci školy sa tiež konala národná žiakov a žiackeho súboru. Žiaci navštívili aj skvojaceskú výstavu v Brne a 20 učňov školy sa zúčastnilo brigádnickej zájazdu na Moravu. (pracovali si vzorné poľnohospodárske podniky).

Žiadne učiteľské mať žiakov a celkom Slovensku, schôdze ZDPŠ pozadajú sa len občas. V tomto roku boli len 3 razy. Bývajú na nich triedničky, individuálne pohovory s rodičmi žiakov.

V klasnej budove MŠ umiestnených bolo 97, v pobočnej budove 37, spolu 134 detí. O záhradné prevádzku pobočne v posledných rokoch pôdohospodárske odborné a učilište.

Materská škola.

výchovu staralo sa denne 6 učiteľiek. Na miesto vaditeľky Mikšásovej nastúpila Božena Šišťalová z Chorvanova, bývajúca rodičov. V škole sú 11 detí finančne slabých rodičov umiestnených je úplne zdarma, no i pre ostatné deti bol poplatok znížený, na denných 1.50 — K. —.

So spisorodom malých chovancov žiadosť sme sa obrátili nielen na rýchlokluky, na úradoch mäkkého mesta, a HŠ usporiadala pre nich aj celodenný výlet do skalických kúp. (bez nákl.). Sprejmi vyplývajúcimi pobudli v prírode celé svojich rodičov, ale aj niektorých účastníkov HDO, HKŠ, priateľstva Čeda Mráca.

Miestna ľudová knižnica.

Počet čitateľov HLK vzrástol o 1.749 kusov, takže činí 11.298 čitateľov. K celkovému počtu pripadá na náučnú literatúru 3.539 (31,4%) na beletriu 4737 (42,1%) a na literatúru pre mládež 3.022 (26,5%). Najčítanejšia je náučná, potom beletria, a posledná je prevažujúca posledná. Celkom bolo vypožičaných 14 svazkov toto nakladených.

Vypožičalo sa 50.127 svazkov, takže na obyvateľa pripadá namiesto predpísaných 4 až 7,15 svazkov (179,5%). Stáli knihy vybrali si 1457 čitateľov, z ktorých menšia polovica, 637 ukazujú sa z radov mládeže do 14 rokov.

Celoročný príjem bol 6.266,90 Kč, ktorý sa použil na zakúpenie nových kníh. Na vydržanie knižnice bolo čeda vynaložených 24.937,60 Kč.

Stanovy HLK je podrobnejší. Za posledné roky počet kníh vzrástol o cca 2.000 svazkov, počet čitateľov o 1.100 osôb, počet vypožičaných kníh o 42.000 svazkov. Knižnicu navštívilo vcelku 38.436 čitateľov, čítaniu navštevovalo 611 osôb. Knižnica je čítaniu vždy otvorená nasledovne: každý deň od 10 do 12 hodiny.

V knižnici sa nakabinetov 8 bezidiek a to 1 za telesné, 3 z náučnej literatúry a 4 z literatúry pre mládež. Jednalo činnosť knihovníkov vo bola dostatočná. Skrinka v príci je nedostatok miesta. Výbor knihovníčky s. Šlesingerovej, ktorá sama obstarala cca 70% čitateľov si želá knihovňu klasiku, dobrú, ale nemá vypožičaných kníh, bola jej vzdelanou

o 12% pelesčená.

Iná kultúrna práca.

Dňa 16.1.1960 JO-ESM s úspechom uviedlo v KD divadelnú hru Anice Dobrého „Prváčikovia", s ktorou si zašlo i do súťaže. (JO-ESM pri PTP).

V dňoch 6. a 7.II. hrali JO-ESM na SPŠ predstavenia za so sálavou vedúcou G.F. Kvitla - Osvoriančkho „Pacák Filmenter", v ktorej pri piatich účinkoch SPŠ A. Pavelkovej, M. Hlaškovej, M. Gulášovej, K. Kanalášovej J. Chovancovej; hudobný M. Vallo, Hodáň, Šoudová, Maďučík, Zemlička, sa dobre postarali o málopočetné obecenstvo. Herci i cvičitelia javorová a s. Hakalová si zaslúžia plné uznanie. Malej návštevu bolí na prísne dosť silné mrazy (12 - 16 stupňov).

Dňa 14.II. Slovácke divadlo z Uherského Hradišťa pod vypredaným hľadiskom uviedlo hru Otka Šafránka „Pobáčka v kampy". Výborný herecký obecenstvo odmenilo uznaním, ale samobežnému deju nemohlo prísť na chuť, pre mišmaš slušnosti s fantáziou pochmúrna.

Divadelný súbor mestského divadla v Ponave vystúpil prvý raz v mestom. meste s hrou Jána Palárika „Drotár".

Dňa 26.II. bol v sále Čsmárskych a kompárskych národov pozvaný ľud účitelov, ktorého sa zúčastnili účitelia bývalého okresného okresu.

K príležitosti 15. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou divadelný krúžok ZK - ROH pri ZK Z v Žolíči dňa 17. a 18.II. uviedol divadelnú hru Petra Karvaša „Prebudená omša". Naradovalkia s. Veselý, Dyrda, prípravovalkia scény Michalová, Šíra, osvetlovalkia Petrlík, Olexy muselí pobonať voľa prekážok. Divácky a dobre pochytená hra mnohým hlavným predstaviteľov, dvorí hrajúci na protivnom póle Z. Kúčerom a Kamilarom Špoldom aj s. Olgy z Mária Ďáleváčovej a Jarmily Vallovej, Richarda Šeuka, inž. B. Garu a Mg. Ch. Milana Šenca dobre dopadli. Návštevu bola slabá, škoda ľúbovať.

Dňa 24.II. Krajové divadlo z Ponavy uviedlo Davidovej hru „Magdušku". Hra zanechala veľký dojem, hlavne pre mamy bábiek rozpustilých.

Záverečný účet - ROH Čsmárskych a kompárskych v dňoch 28. a 29.V.

predstavil sa s R. J. Eben - Jerselého veselohrou „Stádlová", pod režisu B. Dobeka za účinkovania P. Dyndu. Pre, že na sprevedu vydania možno pripísať všeobecnom vedomia dirigenta 15-členného orchestra s. Richarda Zvarála, ktorý aparatu (spoločne s hercami hudobníkov) zladil. Obchodníci M. Šarvarová, Alena Kučerová, Eliška Vallová, Marta Štefánková, Jelena Kičeck, Rudolf Vrabec, Ľudovít Kopa, Ľubor Veselý a Karol Dyndu, spolu s 20 člennými zborom predniesli pútavé sólové i zborové spevy. Obecenstvo v preplnenej sále KD odmenilo pozitívom účinkujúcich i počas predstavenia. Rozličnými boli vypočúvané a počúvanie bujaro, musely pripustiť s. Badovič a Kováčik, hudobné vedenie hry s. Michalovič, inšpicientom boli s. Elena a Vobruba. Predstavenie malo asi veľký úspech, na čom majú účinkujúci veľkú účasť.

Dňa 8.II. Slovácke divadlo z Uh. Hradišťa uviedlo hru prekrásneho dramatika Pigueizdo-u „Kúska z hrozna".

Krajské divadlo z Banskej zase 19.II. po popoludňajšom predstavení pre deti „Siene vernosti", uviedlo večer Chalupkov a Bzdúchov. Predstavenie malo príliš kyprezmerané účinky a preto veľa nadšenia domácu obecenstvo, ktoré hru dôverejšie uviedlo.

Vo sídle divadla dňa 21. augusta uviedlo hru Jána Ordu „Na prázdnach s čertom". Vzdelávom na lehú počúvanie, návštevu bola malá. (2/3 sály.)

V dňoch od 12. do 31. októbra pripadaná bola v malej sále KD výstava diel výtvarných umelcov. Výstavných bolo 29 obrazov známych maliarov J. Alexyho, Borku, Bellušovej, Gecíkovej, Gyssa, Krasnice, Studeného, Smazíka, Hrabza, Španrovej, Vaškeckého a Vobruba. Predstavovali krajinky (zpod Tatier, zpod Sitna) pohľady z našich miest, Bratislavy, Renčína (Staré radnice Stelka), jazer a búrlivé more. Výstavu si pozrelo do 1.000 dospelých ľudí. Žiaľ spolu s učiteľmi bolo len málo. Exhibovaných bolo niekoľko obrazov, ktoré ceny boli prístupné.

19. novembra (na kroky) miestni ochotníci pod režisu P. Dyndu pripravili „Kolotoč humoru a ľudových melódií", na ktorom popri starých ochotníkoch (Vaľovej, Štefánkovej, Vaškeckej) a mnohých (M. Studen-

kovej a M. Štefanovskej), K. Kmeťoviča, K. Veselského, P. Dyrda čestnými výsluhami, správni a lancami potavili počelné obecenstvo, ktoré zaplnilo veľkú sálu KD do posledného miesta.

Dňa 19. XI. Krajové divadlo v Šmrove uviedlo hru Alexeja Arbuzova: „Pýcha na brehu rieky". Po náročných miestnych podmienkach nácvikov bola skúšaná.

Dňa 5. 12. zavítalo do Košíc divadlo P. Jilemnického zo Žiliny s časovou hrou Ľudovíta Ondrejova: „Rodný kraj". Návšteva hru sa všetka s porozumením a obecenstva.

10. decembra 40-ČSM pri čítaných a kompárskych zápasoch pozdravil súťažiť s volaním a nadšením Dobu Mráza.

Na Vianoce, 25. decembra, zapalovaný boľ „kolotoč humoru a taneč-ných melódií" v hore istom trvaní dňa 13. novembra.

Pýcha 40-ČSM možno hodnotiť kladne. Súčiari mali na zreteli nie- Ko životná miestna
len rozvoj svojej organizácie, ale aj rozvoj nášho mesta. Pýcha súčia- nej organizácie
kov bola zameraná na tri smery: jej náplňu tvorili hlavne: ČSM.

1. kultúrna a politická činnosť s pomocou agitačného strediska.
2. brigádnické hodiny
3. telovýchovná činnosť

Kultúrna práca začiatkovala sa vôbec krúžku „Rad mojeho srdca", vedeného s. Mičušom. Pýcha síce po čas zahata, nakoľko vedúci krúžku bol preložený na iné pracovisko. Po rozpadnutí krúžku súčiari boli pridelení do „Kola stavebného školenia" pri OSČ a JSŠ, kde nácvikova v krúžku boli vedúcim krúžku kontrolovaní. Výsledkom toho bolo, že súčiari sa ubránajú diskusiám s protivníkmi politickými, vedeckými a náboženskými. Pričom bolo hlásať o tom, že netoč o nich ani o ženy hlúč, ani sa odbornými časopismi dostatočne informovaní. Po odbere odborných i politických časopisov nastala nápravu. Všetci súčiari sa zúčastnili diskusie o „Rodný kraj", ktorá prebiehala v JSŠ a OSČ.

V rámci predvolebnej kampane vyšli súčiari sa zapojili do práce tejto

agitačnej medzi voličmi. Všetci mladí učitelia a učiteľky – okrem ústrednej účasti sa agitácie ako agitačná skupina. Vrátil sa zgenerovala učiteľka Eva Hanušová, učiteľka OBŠ, ktorá v ňou vedenom hudobnom čísle nacvičovala piesne pre vystúpenia v agitačnom stredisku.

Riadne účastia miestneho SKL pri jarných prácach (oprava kalamitiva) stávala sa tradíciou, výbor MO-ČSM vzdelával sa organizovať brigády pri odpratávaní. Niekoľko dní, o ďalšie brigády (na SKL, pri zvládnutí mesta) sa rozdelili. Najmä v časť žiaky, nebolo ani jedného študenta, ktorý by nebol odpracoval pri žiadne na SKL aspoň dva pracovné dni.

Ako vedúci učiteľka na 11. celoštátnom sparťakiáde bol s. Tušil a s. Kováčiková, jadro ich učiteľov tvorili: mládeži. Behom roka robili sa rozličné prípravy k zabezpečeniu kamerálnej účtu, no pre nedostatočný počet prihlásených sa neuskutočnil.

Finančné MO-ČSM dali do pozičky, takže konkrétny, ktorá pozičku s. Kr. Šalovičke, člen DO-ČSM KSČ, dopadla dobre.

Sociálna práca
Detské jasle

Pre doloženej pôdohospodárskej v ktorej budove, mohli byť konzervatórnou pod jednou strechou 51 detí, čo je preplnená kapacita jaslí (48). Na prijatie čaká ešte ďalších 12 batoliat. Pre nedostatok miesta to nie je možné.

Počet rastlín sa ustálil na 5. Pre vedúcej s. Kikovej dňom 1.1.1961 stala sa s. Klasla Sedlovská. Deti v jasliach sú od 3 mesiacov do 3 rokov a opatrujú sú po celú pracovnú dobu dňa od 5. hodiny do 17. hodiny. Z celkového počtu detí 8 finančne najslabšie dotovaných rodičov umiestnené sú zdarma, denné poplatky ostatných prispievajú sa medzi 1.50 – 4.– Kčs, podľa majetkových pomerov rodičov. Ekonomický chod ústavu bol vedený dobrý. O jeho prevádzkovú schopnosť starali sa ľudia do. Gálisi, ktorý navštevovali jasle.

Tri roky sa účastnili na 200 hodinovom kurze pre pestúnky, ktorý sa konal v Sedlici.

Verejný sociálny kontrol

V Skolarovi v. 1962/63 zamestnávajú účelne zmenu vo výchovných pracovníkov. Pre odchode vychovávateľov Štefana Čmúcha, do vojenskej služby.

u Čudovského kopca na výsluní školy ktorýchsi do Bratislavy naslúpili na ich miesta s. Pavol Skaláč a s. Mária Skaláčová, po ktorom celej, ktorá od 1. 10. 1960 do 1. 1. 1961 bolí len 2 vyučovacích, čo pre to ubytovanie ostalého a pojazdu sa na ich chodní, najmä v škole. Po polročnej pôsobnosti sa situácia zlepšila príchodom s. Skaláčovej, ktorá má najmä k mládeži dobrý vzťah.

Bohoslužba bola konaná celkom 2222, na ktorej sa zúčastnilo 27 rodičov a pútnikov. Jednotlivých chorancov. Títo prejavili svoju spokojnosť tak s pozbudnutím ako aj s výletovou deň.

V pobožnejšej púťadnici pokračovaný tak s chorancami 000 svätobrežný zájazd Zadovín - Bacilov - Bacilovica - Lúžná - Gottwaldov - Lukačovice.

Chlapci si domáci zo zájazdu cenné pamätky pre každý oddiel.

V máji sa zúčastnilo 20 chlapcov na Čakoslovenskej výstavke vo stolnej, postavili a obsluhovali domček v Domčove, odkiaľ si mnohí priniesli ceny a diplomy.

Krajský úchovný ústav (KÚÚ)

Bohoslužby spočívajú celkom 180 chorancov, odišlo 14, ostalo 36 a prišlo 53 nových chorancov. I vo vedení ústavu nastala zmena, namiesto doterajších správcov Cudzíša prevzal Štefan Šiala (od 1. 11. 1960) a vedúcu vychovávateľku po s. Matúšovi s. J. Šajerová, ktorá spolu s výborom mala na starosti ďalšiu výstavbu, dokončenie na dobudovanie domáceho pracovného, zadržovala práce pri dome a v záhrade tými, ktorí sú jej bodne odporúčaní. O odchovi chorancov starali sa ústavný lekár Dr. Šiša, ktorý dochádzal do ústavu každodenne, včetne pracovníkov od 7 - 9 hodiny. Ústav navštívili rozličné návštevy domáce z okresu a kraja.

Vedúci ústavu spolu s chorancami odchovnými chlapci a ostatnými sa zúčastnili na 5-ročnom zájazde do Prahy, kde všetky pamätihodné miesta navštívili. Dom ďalekých v Krásnohorskej, v ktorom sa ubytovali, dal brať a sušiť.

V budúcnosti sa plánuje ďalšia výstavba na pozadí.

Odchovateľská služba

Ani v radení, ani v personálnej úrovni ústavu nenastala podstatnejšia zmena (s odchodom odchovateľských pracovníkov).

V čase služby pripadalo na deň priemerných 8-10 ošetrovaných chorých /za deň cca 50-60 pacientov/. Okrem aj čiar. a tbc. chorôb majú svoj chirurgickú a vedúcimi aj ostatný detský lekár a ženský lekár, jednako je zrejmé pretáženie lekárov.

Zo najviac rozšírených chorôbtom patria choroby pohybového ústrojenstva chroby nervov, cievneho a lymfatického obehu. Ďalej chroby zapríčinené alkoholom a najviac prípadov pracovnej nespôsobilosti. Ďalej zapríčinené vo väčšine prípadov arteriosklerózou, ktorá stará pliaga tiež je na poradnom mieste.

Na nápravu zdravotného stavu by vo veľkej miere prispelo zavedenie otvorenia a zriadenie konzultácie v meste. Voda niektorých studničiek je hygienicky závadná, nevhodná na pitie. Kanalizácia je len čiastočná. Potrebné je len odkanalizovanie niektorých častí a väčších činžiakov. Aj osobitné vaše tiež zlepšia. Ďalej celý /mliekový/ rajón je nutné a nikde nie asfaltových chodníkov.

Určitú zdravotnú osvetu pre školskú mládež nie je dostatočne vykonávané. Je žiadúce vybrať osobitne lekárov, dislokovaných v jednotlivých obvodných lekárskych nemajú k dispozícii ani vozidlo, len na detský ambulancii dispenzár detský s pediatrom.

Spolupráca s MO-ČSČK je dobrá. Obvodný lekár Dr. Rika bol členom výboru, vedúci družiny ČSČK a pre svoje práce v ČK bol vyznamenaný čestným uznaním predsedníctva. Aj osobitne jednotlivý činitelia verenie mier to povinných HO už 21 hodín svojho času.

MO-ČSČK vyvíjal zdravotno-osvetovú činnosť, keď konala kvôli demonštrácie chorých členov ako aj účelnosť ČK k svojmu zdravotníckym predmetom. 22.1.1960 bola prednášaná členská schôdza pre širokú verejnosť, na ktorej mal prednášku Dr. Gális „O škodlivosti alkoholických nápojov pre zdravie človeka. Večerná prednáška bola s besedou ČK pri SSP prejasnila s. uč. Bakuniská. Zdravotný film nácvaru použil o škodlivosti pijanstva. Je mimo diskusie uznesenie bolo: podporovať zdravotnú a protialkoholnú činnosť rady MsNV a jej zložiek, smerujúcej ku poli-

zania alkoholizmu v meste. Prednášku „O správnej životosprávě" predniesol Dr. O. Lička dňa 22. marca. Po prednáške bol premietnutý poučný zdravotnícky film. 5. mája na schôdzi prednášal Dr. Ďuka o reumatizme a to o reumatickej horúčke, o chorobách a zhybtoroch, o epalobk a o svalových zvlk. Z OV-ČSČK o zdravotnej službe v rámci mojej ústavy prehovorila s. učiteľka Langerová. Po diskusii bol premietnutý náučný film. Ďalšia verejná členská schôdza v neprítomnosti novozvoleného predsedu Dr. Gálisa bola v malej sále KD pod vedením členky výboru s. Kopáčkovej. O jednej z najobľúbenejších chorôb staroch „O artérioskleróze", prednášal Dr. Lička. Organizovaná bola brigáda členov ZK na pomoc JRD. Dňa 25. II. na valnej, najmä ženami - matkami dobre navštívenej členskej schôdzi debatný večer Dr. Gális prednášal „O nočnom nracovaní na dieťati." Kultúrny program podali žiaci ZDŠ. Premietnutý bol i zdravotnícky film. Posledná valná členská schôdza bola v malej sále KD dňa 15. III. Schôdzu viedol predseda Dr. Gális, kultúrne vložka deti žiaci ZDŠ „O bolestiach a o šalatánoch" prítomných prednášal Dr. Fr. Vidlář. V diskusii sa zúčastnili s prednášateľom všetci prítomní. Premietnutím zdravotníckeho filmu bola táto schôdza ukončená.

Výročná členská schôdza MS-ČSČK bola dňa 15. IV. v KD. Po zahájení predsedom Gálisom, členky predviedli kultúrnu vložku, ktorú predseda podal výročnú správu o činnosti MS za rok 1960. Po voľbe členov nového výboru a diskusii bola schôdza ukončená.

V roku II. celoštátnej spartakiáde, ktorej otvorenie na prvého mája bolo v TJ Štart. Organizačná práca nebola ešte stále na žiadnej úrovni. Schôdze jednoty vo väčšej radovčiavosti pravidelnejšie, no medzi členmi výboru a futbalistami dochádzalo k rozporom. Rozpor spôsobil v tom, že futbalisti si určili sami tiež otázky, ktoré mali byť predkladané výboru.

Miestna TJ má 250 členov, takže na výbore 9 NV - ČSTV o získanie 10% členstva u dychovkárov by bolo treba zaregistrovať viac 500 členov! Následkom územnej reorganizácie miestna jednota stratila povestný, čo do počtu členstvo rámci okresu.

Telesná výchova a šport.

K činnosti TJ „Jastrab".

Dňa 25. januára okresná spartakiáda prebiehala na kurajšom novom štadióne dňa 15. 2., ktorej sa zúčastnili i súťažné zložky. Spartakiádu zahájil predseda TJ s. Duffek. V predvedení cvičení a skladieb rýmili dorastenky z Hoštíc, ktoré cvičením s obručami („radostná melodie") a cvičení s loptami zaslúžene zvíťazili. Okresnej spartakiády zúčastnili sa hlavne cvičenky - ženy (64) z dedín so skladbou „Rozsievačka" a 16 žien so skladbou „Rej" pod vedením s. Masárovej.

V oddelení ČTV cvičí 70 žiačok pod vedením s. L. Gelfovej. Okresnej spartakiády zúčastnili sa žiačky s skladbičkami „Pohádka" „Radostná jar", „Červená čiapočka". Vo vedení dorastenok skvelejšie sa s. Kosť, s. Fialová a s. M. Kňažková, ktoré svedomitými nacvičeniami skladby „Rozprávka okolo nás" pripravili 16 dorastenok k vystúpeniu na 9. CS v Prahe. S. Masárovej pomáhali i s. Šiflová a Jagošová. Pomáhali im ss. Pechoš, Bodog, Havel, Dolnáček, Zoločík, Bozubský. S. Pechoš a Havel organizovali najmä cestu do Prahy (späť). Cvičenky sa zúčastnili i OS v Malackách, okresnej a krajskej spartakiády v Bratislave, oblast 9. mája a iné.

Hokejový oddiel zapísal svoju činnosť 5. 11. na ihrisku štadióna v Hošticiach. Zaregistrovaných bolo 16 hráčov, oddiel bol zaradený do 4. t. súťaže bratislavského kraja. Boli veľmi úspešný a tak postúpil do 1/7. t. Západoslovenského kraja. Počas hokejovej sezóny od 5. 11. 1959 do 29. 2. 1960 odohral oddiel 15 zápasov, z ktorých 11 vyhral, remizoval 2, prehral 2. Výsledkovými bodmi vyhlasovač hráčov Havel, kanonier a Blažek, ktorí boli v najúspešnejšími strelcami bránok a to Havel 45 bránkami, Kovalý s 30 bránkami. V sezóne 1960/61 zapísal oddiel úspešne na štadióne v Hošticiach. (4. 12.) Svoj zápas odohral s dorastom Hoštíc, s výsledkom 9:6 pre Hoštice, druhý proti Banke Dubňany s výsledkom 6:6. Strelci hráčov oddielu Hoštíc odohrali spolu 23.

Cyklistický oddiel, čo do počtu členov je najmenší, no svojou agilitou a úspešnými vystúpeniami robí česť farbám jednoty. Aktívne vystupovali len 2 preteckári, s. Petrovič a z dorastencov Janáč, ktorí sa zúčastňovali niektorých pretekov pořadatelských v rámci Západoslovenského kraja ale i pretekov pořa-

domácich rezjmi Rimar a Gottwaldov a zaslúžajú si uznania a pochvalu jednoty.

Najpopulárnejším oddielom je futbalový. Ženatí v zimnom období súťažili sa s kúpeľným, ktorý vďaka výbornej práci bývalého s. Ferdinanda Sotáka, ktorý vychovával Vlada Kongára, 1. mužstvo sa dostalo do divízie. Tam sa umiestnilo na 7. mieste, keď 5 zápasov vyhralo, 3 remizovalo a 5 prehralo. Najlepším strelcom bol J. Marenčík. 2.B mužstvo po reorganizácii postúpilo do II. triedy okresu Senica. Dr. jesennom kole umiestnilo sa súťaž na 4. mieste so 16 bodmi, keď 7 zápasov vyhralo a 2 remizovalo a 5 prehralo. Ako najlepší strelec bol Milan Jaborník. Dorastencom bola venovaná malá pozornosť a preto do 9. mužstva nie je z čoho doraziť. Dorast v I. triede Záp. oblasti vedený trojicou sa umiestnil na 8. mieste s 18 bodmi, keď 9 zápasov vyhral, 2 remizoval a 5 prehral. Pôsobením žiackeho družstva bol s. Bajnovič, a nový výbor čiadam činnosť. V oddiely je zaregistrovaných 50 riadnych hospodárov a 35 dorastencov.

Činnosť futbalového oddielu možno hodnotiť kladne. Ku nej činnosť jednotlivých funkcionárov, ktorých práca bola rozdelená racionálne. Jednotlivé si plnili svoj povinnosti vo funkcii predsedu s. Karnoš, hospodár Fo, v úzkom spojení jednoty s. Olexa, ktorý bol v najväčšej miere prehľadnej práce, pokladník Gogolka, zapisovateľ Machúček, s ostatnými výbormi vedúci 1. a 2. mužstva Čička a Kačava, ďalej s. Masarik, s. hospodár Poliak, ktorí boli obetavými pracovníkmi. Nevyhovoval s. Starič ako vedúci dorastu, takže bol zamenený s. Valaškom a s. Celerom, činnosť ktorého ako výkonného pracovníka, čeliac ani jedným hráčskej schôdze sa nezúčastnil, bola minimálna.

Hospodárenie jednoty bolo aktívne. Podiel 147.000 Kčs, cca 140.000 Kčs tvorí príjem zo vstupného na futbalových a hokejových zápasoch, na ktorých sa účastníkuje priemerne: na futbalovom 505 a na hokejovom 107 platiacich divákov. Z účtovníckych finančných prostriedkov len súperom v zápasoch bolo vyplatené 56.000 Kčs!

Na výstavbu štadiónu prijalo sa v roku 230.000 a vydalo 315.000 Kčs.

Práca pri výstavbe štadiónov nepriechádzala tak, aby stačila s plánom čerpať, ktorí z s. Marek Karel, Fabián Kozák, Beuno Balogh, títo štyri (SSČ, PHS, PTŠ) odpracovali od 100 až po 700, priemerne 1250 brigádnických hodín, keď aj práca postupovala takto, plán sa nesplnil.

Zo života TJ „Družba" RD.

Po úspešnom r. 1957 dokončenú činnosť TJ Družba odvalila. Malo oddiel jazdecký, ktorý existuje najaktívnejším v Jednote. 27. VIII. pokladní konali sa na letišti Zoltě veľké jazdecké dostihy, ktorých sa aktívne zúčastnili i tunajší jazdci. Vďaka (i na iných miestach republiky) získali jazdci miestnej Jednoty v 53 štartoch 7 prvých cien, 7 druhých cien, 6 tretích, 13 štvrtých cien a 20 raz jazdili bez umiestnenia. Jazdec Ivan Kapanik zo 12 štartov 2 krát zvítazil, 4 razy získal ďalšie ceny, 6 krát štartoval bez umiestnenia. Vyhral vďaka 12.000 Kčs. Výborne roku tento jazdec sklamal, možno preto, že mu vymenili koňa Cosy za Bystrú, s ktorým si mnohí rozumel. Vďačnejší najúspešnejší jazdec Otto Suchovský, ktorý z 20 štartov 12 raz vyhral 11. a III. ceny, 2 raz štartoval bez umiestnenia. Trikrát bol iný. Stanislav Solárik, ktorý zo 6 štartov 2 razy zvítazil a aj ostatné jeho štarty boli veľmi úspešné. Vyhral vďaka 5.400 Kčs. Štvrtý bol Milan Smažinka, ktorý zo 9 štartov 5 krát jazdil bez umiestnenia. Dostal Jednote 5.200 Kčs. Svoje prvé víťazstvo slávil tohto roku piaty jazdec, Vlavomír Kálosi, keď v Rimavskej na novovybudovanej dráhe, v rovinnom dostihu na 1.800 m. vyhral Slovenské derby trojročných polokrvníkov. Jednote získal 2.750 Kčs. Aj Jozef Šavara spolu s najmladším jazdcom Jánom Demčíkom získali 1.000 Kčs pre Jednotu, čiže táto suma v súčine činí 36.300 Kčs, čo je len polovica sumy z r. 1957. Pripočítal sa i výcvik mladých jazdcov, medzi ktorými vynikli zvlášť Darka Bačinská, Jaroslav Chorný a Jozef Zelenka.

K úsmi Jednoty k najväčším víťazným výkonom dopomohla kobyla Bystrá, za ňou žrebec Orba, Gamin, Darry. Posledným bol kôň Beliar, ktorý mal zlomenú nohu. Odpredajom niektorých,

bola docielená bola hospodárska rozvrátka Jednoty.

Pri práci spojenými so zaistovaním členov odpracovali členovia Jednoty takmer 2.721 brigádnických hodín.

Na návrh hajonníka Jednoty s. P. Blaha výbor má sa zamerať k obživeniu činnosti rôznych oddielov, ktorá bola slabá. Najmä oddiel šachový je slabý.

Oddiel stolno-tenisový mal 20 členov. Keďže oddiel nemal vlastnú miestnosť, členovia museli tréningy v inej miestnosti, ale sa chceli pripraviť na medzimestské súťaže, ktoré pripadol OV-ČSTV Galanta. Do konca roka vrátiť činnosť nepreukázal.

Oddiel turistický - vinou vedúceho - obmedzil sa len na niekoľko výletov do okolitých hôr a zájazdov na dostihové dni. Mimo-riadna v oddiely pôsobila samo mládež, ktorá si radovánky pobytné výletovanie a s batôžkami na chrbátoch vychádzala na turistické cesty. Výletom sa nedostávalo organizovanosti. Stávalo sa, že títo nadšení turisti venovali väčšinu svojho času cez deň vareniu a večer vyspevovaniu nie práve najvhodnejších piesní. Takto to ďalej ísť nesmie, a preto bude úlohou nového výboru, aby turistiku usmernil a uviedol na pravú cestu.

Pozrámka:

Zápisy do kroniky, okrem niektorých vzatých z autopsie, až na niektoré malé výnimky, zavedené boli na základe dokumentov; kompletné, výročné správy - alebo v predkladajúcich rokoch.

Kronikárka kroniku dala prevzdušniť
dňa 7. januára 1966. [illegible]
členka mládež
v Galante

1964

1. Podnebie a príroda.

Naše medo leží v dosť priaznivom podnebnom pásme. Prejavuje sa to jednak v množstve zrážok, striedajúcich sa s podnebnou pohodou.

1. Podnebie.

Za bežný rok, tak ako vlastne na celom území našej Republiky, nebolo toľko zrážok ako snáď bývalo v rokoch minulých, neboli ani tak výdatné, ako kedysi. Priemer ročných zrážok bol hlboko pod bežnou úrovňou predchádzajúcich rokov. A tento nedostatok vodných zrážok iste sa odrazil najmä v poľnohospodárstve, kde je voda veľmi dôležitým činiteľom, ale nedostatok vody pocítoval sa všade. Nebolo zvláštnosťou, že studňa, kedysi na vodný prameň bohatá, studňa bola prázdna, alebo že v studniach poklesla hladina tak veľmi, že bolo treba s ňou rozumne hospodárne zaobchádzať.

Zrážky

Živelných pohrom u nás tohto roku nebolo, čomu - pravda, netreba len ďakovať. Kedysi však tiež podnebná nepohoda - povodeň - nebola u nás zvláštnosťou. Mnohí z obyvateľov pamätajú si na povodeň, keď priestranstvo okolo Slovenských pečiarní (vtedy Nové mlyny) bolo celé pod vodou. Pamätajú aj na obete, ktoré si táto živelná pohroma vyžiadala. Príčinou nebolo len výdatnejšie a častejšie vodné zrážky, ale myslím, že príčinou bolo to, že vodné toky boli neupravované (neregulované). Dnes je tomu inak: regulácia potokov, melioračia pozemkov je bežnou potrebou v záujme hospodárstva a prírody.

Živelné pohromy

Hovoriac o živelných pohromách, treba konštatovať, že ani požiarov, ktoré by vo veľkom rozsahu pričinili materiálne hodnoty nás všetkých, u nás nebolo. Ak sa vyskytli, pohotový zásah našich požiarnikov ho rýchlo dusil hneď v zárodku.

Ani iných živelných pohrôm: ľadovce, víchrica a pod. u nás nebolo.

Treba však konštatovať, že požiare v našom kraji

Ráz prírody v r. 1964

r. 1964 (najmä v zimnom a letnom období) toto mimoriadne. Prudká a pomerne dlhotrvajúca zima citelne zasiahla do všetkých komponentov nášho života; najmä doprava bola najviac ovplyvnená. Len rýchlená pracovná obetavosť zabránila úplnej kalamite. Letná časť kalendárneho roka zasa suchom a horúčavami ohrozila našu úrodu. Oko komu, kedy boli k nám tak zvláštne klimatické podmienky. Pochopiteľne, že sa to odrazilo aj na úrode, a to či pri obilovín, okopanín, alebo aj trávy. Mnoho obilia kolisť dozrelo predčasne, alebo „zahorelo"; takisto úroda trávy bola slabá; iba ďakujeme zemiaky a cukrová repa dali aspoň obstojnú úrodu. Občasné, najmä však pravidelné dažde ako-tak im pomohli.

Iba ďakujeme patrí vďaka všetkým tým, ktorí i vo veľkých horúčavách s vypätím síl pričinili sa o zber našej úrody.

2. Príroda.

Typickým prírodným javom nášho mesta je z jednej strany sa prostierajúci široký (až od Skalice) pás lesného porastu (až po Brodské a ďalej na Moravu) a na protiľahlej strane sa rozkladá Biele Karpaty. Medzi nimi sa prostiera pás pôdneho fondu, obrábaného podľa zásad socialistického hospodárstva.

Flóra Holíča

Flóra Holíča - tak ako celého Záhoria vôbec - nie je v ničom typická a zvláštna. Pás lesného porastu tvoria väčšinou borovica sosna, dub, brest, hrab, jaseň, jelša, breza, topoľ a pri vodných tokoch vŕba. Zvláštnosťou - priamo v meste - sú dve gaštanové aleje (cez 2 diely M. Terézie). Mnohé ulice mesta sú po obidvoch stranách vysadené jednak okrasnými (od Hrabinky až po Veľkého), jednak ovocnými stromami; námestie 1. mája, Záhumenská ulica sú po obidvoch stranách lemované zasa lipami. Škoda len, že mnohí z občanov nechápu potrebu stromov priamo v mestských uliciach a preto s nimi aj tak zachádzajú.

Námestie mieru je akousi malou náhradou parku. Zmiesica niekoľkých starých gaštanov, mladších líp a kríkové okrasné porasty rozmiestené po celej ploche námestia, okolo a za pomníkom padlých hrdinov v 1. a 2. svetovej vojne, tvoria podstatu porastu tejto časti nášho mesta.

Rázcestie na Hurbanovej ulici (pred cintorínom) je iba pričinením tamojších občanov upravené a vyzdobené kvetinami. Posledný úsek cesty na cintorín po obidvoch stranách je lemovaný gaštanmi. Škoda, že tento gaštanový porast, tak typický pre Holíč, sa nepodsádza, najmä tu, u cintorína.

Z hospodárskych plodín v chotári nášho mesta popredné miesto zaujímajú obilniny a až na druhom mieste sú okopaniny.

Kedysi (v 70. rokoch min. stor.) bolo v Holíči na výške aj záhradníctvo, najmä pestovania hrozna (Vinohrádky 3). Jeden po starých záznamov uvádza: „... Zvláštneho spomenutia zasluhuje, že holíčski záhradníci svoje hrono z väčša predávajú za dobré ceny prekupcom, ktorí ho po svedmej severnej železnici do Krakova, Lvova ba i do Varšavy prevážajú ...." Dnes pestovanie hrozna je doménou Skalice – a že je to na škodu Holíča, netreba zdôrazňovať! Rekultivujúci sa záujem o pestovanie hrozna (Bd Zadnom horom) u nás dohorí niekdajšiu slávu Holíča i v tejto oblasti poľnohospodárskej výroby ?

Z ovocných stromov pestuje sa u nás jabloň, hruška, slivka, marhuľa, orech.

A takisto poľnohospodárstvo Holíča – i keď hovoríme o súčasnom stave – bolo pestovanie liečivých bylín. Bola to druhá slávna stránka, nerozlučne spätá s menom Jozefa Agnelliho, r.k. farára v Holíči, aj tu pochovaného. Výsledky jeho práce aj na tomto poli boli kvitované a ocenené aj cudzincov. A takisto aj nim vypestovaná nová

Pestovanie liečivých bylín.

sorta semiakov – agnellov – bola premenená sudainou.

Liečivé byliny pestoval vo vinohrade, kedysi patriacom tun. p.k. fare, ktorý však prišiel do vlastníctva súkromníka. Na túto skutočnosť mňa pôr. vojko času upozornil spolupracovník, dnes už nebohý profesor Dr. Ján Dobrucký, ktorý mi aj ukázal rele plochu, na ktorej tento plávny botanik pestoval vo veľkom „tovje" liečivé rastliny. Škoda, že smrťou pestovateľa „vymreli" aj jeho liečivé byliny.

Fauna liečivého chotára.

Fauna nášho chotára je taktiež pozmanitá. V lese žije množstvo „vysokej" – veľ je srnčiastrstia ani diviak. Z ostatných obyvateľov nášho chotára už je zriedkavosťou líška; z ďalších v hojnom počte žije v chotári zajac poľný, v posledných rokoch vymierajúci u nás králik poľný. V dostatočnom množstve žije u nás bažant a prepelica.

Z vtákov, žijúcich u nás, najrozšírenejším je vrabec; z ďalších škehlík, kos, škorec – nachádzajú sa u nás aj pôsne druhy sov. Vo veľkých kŕdľoch u nás žije vrana, aj havran. Z dravcov vidieť u nás kaňu.

Neprekvapuje, že táto tak bohatá fauna vyvoláva aj u našich občanov záujem o poľovníctvo. Ide o spoločnosť, združujúcu všetkých poľovníkov nášho mesta. Títo okrem poľovačky sú povinní aj opatrovať zverinu, najmä v zimnom období. Ich poľovný revír rozprestiera sa v obvode nášho chotára. U Cimínskeho potoka majú postavenú aj poľovnú chatu.

Záujemci o rybolov organizujú sa rovno v rybárskej spoločnosti. Týchto je u nás značný počet. Ani im nejde len iba o lov – ale aj o šetrovanie, podvádzanie je ich povinnosťou. Propagátorom tohto druhu športu sú ich organizácie – aj tohto roku – pripadané preteky v love rýb.

Udomácňuje sa u nás aj včelárstvo – čo je taktiež rozširujúcim poľnohospodárstvo.

Z domácich zvierat chovajú občania rôzne druhy drobného domáceho zvieratstva: sliepky, kačice, husi, morky, perličky, králiky, holuby. Mnohí z nich združujú sa v Spolku chovateľov drobného zvieratstva a skoro pravidelne rožne — tohto roku tiež — usporadúvajú aj výstavu ako prehliadku svojej chovateľskej práce. Tohročná výstava (24.-25. X.) bola v priestranstvách Hudobného domu. Výstavu navštívilo dosť záujemcov o drobné zvieratstvo, a to aj z okolia.

Treba tiež spomenúť, že výskyt škodcov našich záhradných a poľných porastov v tomto roku nebol. Jedine pásavka repniaková je ešte stále nežiadúcim hosťom našich repniakových porastov. Šťastný zásah dosahuje však aj tu svoj cieľ.

Nákazlivé choroby divej zveri sa nevyskytli — aspoň nie v takom meradle, že by to ohrozilo zdravie občanov. Vyskytli sa ojedinelé prípady tularémie a to bolo všetko.

II. Opis mesta.

Mie je cieľom tohto oddielu našej kroniky robiť celkový opis mesta. Zameriame sa len na takýj opis, ktorý zachytí zmeny bežného roku.

Výstavba.

Zmeny názoru ulice v tomto roku nebolí: Nové ulice, vzniklé pri stálej výstavbe mesta, nemajú ešte dosiaľ svoje pomenovanie. Myslím tu najmä na ulice časti „Pod Tiburicou" a na novom sídlisku. V priebehu ďalšej výstavby Holíča v časti, kde má stáť nové činžiaky, bolo treba odstrániť tam stojace staré domy s priľahlými záhradami. A tak pre potreby tejto novej výstavby boli zrúcané: rožný dom býv. Hodkovej ulice a Posvätnej; v Hodkovej ulici murovaná veľká stodola (Mandelíkova stodola), užívaná v posledných rokoch ako skladisko PMZ.

Devastovaný rožný dom bol „historickým" domom. Kedysi tu bola hospoda. Podľa ústnej tradície tu

bola ustanovená soc. dem. strana Holíča. Predtým však pichli tu „holíčsky perník"; preto až prvšia staršia generácia volá dom „U perníkárů." Demolácion domu zapadla zasa ďalšia časť holíčskej minulosti, pripomínajúce nám obdobie manufaktúrnej výroby u nás, jednak aj rodiacu sa politickú aktivitu založením soc. dem. strany u nás.

Potrebám novej výstavby musel ustúpiť aj susedný dom s priľahlými hospod. stavieskami a záhradou. Demolácion domu bola rušivá aj pred ním stojaca studňa. Bola to jedna po starých studní Holíča; celý jej mechanizmus na ťahanie vody bol z dreva. V posledných rokoch bola už síce znečistená, stala sa „smetnou", už nepoužívanou studňou.

A tak postupom ďalšej výstavby v tejto časti Holíča budú odstránené tu stojace „staré" domy (i keď v posledných rokoch renovované, alebo aj znova postavené). Tým stará časť Holíča, zvaná Rosvaltina, zmizne a na jej troskách vyrastie nový, moderný Holíč. Napredovanie života i v tejto oblasti dostane i tu svoje nové zrýpranenie. A tak na týchto miestach zatiaľ je postavený komplex budov, ktorý má slúžiť školským potrebám a to tým, že v nich bude umiestená materská škola. Ďalšie v tejto časti „Rosváltnej" budú následovať.

Kniha druhého čísla na Šafárikovej ulici začína sa so stavbou „nového" ďalšieho objektu, ktorý architektonicky bude nadväzovať na komplex budov už stojacich v tomto priestranstve. Dva doteraz tu stojace súkromné domky boli prícané, ďalšie sú zatiaľ ešte obývané. Síce zasa v ďalšej etape ustúpia stavebnému ruchu v tejto časti nášho mesta.

Okrem toho aj v ostatných častiach Holíča vidieť na miestach starých domov vyrastať nové obytné domy, stavané vo vlastnej réžii majiteľov. Mnohé z nich sú už dlhšiu dobu nedokončené.

Oprava hotelového zámku.

Nr mierne rúcanie starých domov, stavba nových moderných činiakov je typické pre terajší Hlohovec. Príjemne prekvapujúcou je skutočnosť, že jedna z najtypickejších stavieb Hlohovca, ktorá nám vtlačila tvrdý výraz, tak charakteristický pre - zámok - dostáva vonku niekdajšiu svoju podobu. Ruky skúsených reštaurátorov pod prianým dozorom Pamiatkového úradu v Bratislave dávajú mu jeho niekdajšiu farbu. Celá budova je už dlhší čas obložená lešením, z ktorého majstri - odborníci vymieňajú okenné rámy a potom prevádzajú farbenie (líčenie) stien - zatiaľ len vonku - v niekdajších pôvodných farbách. Iskrie rešpektujúci čin, ktorý zasa pre ďalšie generácie uchová túto historickú pamiatku, pripomínajúcu obdobie vlády Márie Terézie, ale zároveň aj dobu starších, kedy tento zámok bol ešte majetkom uhorských veľmožov.

Oprava „okresného úradu"

Okrem toho ešte ďalšia historická budova mesta, niekdajší „okresný úrad" prešla tiež rokmi úpravou. Bolo na nej vymenené okenné rámy. Žiaľ, že nie v pôvodnej ich podobe, ale miesto nich boli vsadené okenné rámy trocha súčasnej doby. Šikovne si stálo pri renovačných prácach na niekdajšej „keramickej fabrike." Patina starobylosti, štýlovosť celej budovy bola tak porušená.

Je to jedna stránka budovateľského ruchu v našom meste. Poteší ľudí skutočnosť pre každého obyvateľa Hlohovca a pádny dôkaz napredovania nášho života v tejto oblasti.

Prípravné práce stavby kúpaliska.

Druhou potešujúcou skutočnosťou, zatiaľ len v štádiu prípravy, je stavba kúpaliska v našom meste. Potreba kúpaliska v našom meste pociťuje sa už niekoľko rokov, zvlášť keď všetky tie miesta, kde sa kedysi mladý Hlohovec kúpavala, zanikli, alebo pre tieto ciele sa viac používať nemohli (Válcha, u Hynkova a pod.).

Už pred rokmi uvažovalo sa so stavbou kúpaliska v tzv. „Stávoch", ale pre nedostatok porozumenia, ísť aj finančných prostriedkov, plán zostal plánom a potom aj stavebným pro-

blémom.

Až teraz, kedy človek a jeho potreby a záujmy sú stredobodom každej našej činnosti, otázka ožíva a začína sa o jej realizáciu. Vyhliadnuté bolo miesto „v stavu", teda to, kde sa ešte nedávnejší uvažovalo snáď kúpaliskom, už boli aj prevedené rememeračné práce inž. Schaalom ml. spolu so žiakmi SVŠ, PDU (brigádnicky). Teda rok 1965 je pokrm nádeje, že Holíču vyrastie opäť jedna tak prepotrebná vec, ktorá slúžiaca zdraviu našej nevodorastajúcej generácie.

Rok 1964 - ako vidieť - je pokrm zaistného budovateľského ruchu pre nové mesto.

Obnova pouličnej elektrickej siete.

Obraz by nebol úplný ak by sme nezaznamenali vôbec aj ďalšie, do tohto rámca zapadajúca skutočnosti. V tomto roku Energetické závody, n.p. Senica previedol v našom meste celkovú obnovu elektrickej pouličnej siete a MsNV zároveň zása rozšírenie siete miestneho rozhlasu. Okresná správa spojov zase telefónnú automatickú ústredňu pre mesto Holíč a blízke okolie. Teda Holíč i v tomto sa modernizuje. Podľa správ stavebnej rekonštrukcia verejného osvetlenia vo väčšej časti mesta bola prevedená v náklade 280.000.- Kčs. Holíčania sa teda tiež dočkali neónového osvetlenia.

Pokračovanie opravných prác holíčskeho zámku.

No aké však bolo prekvapenie, keď začiatkom novembra tam, kde spod rúk pracovníkov vynárala sa nová tvár zámku so dňa na deň viditeľnejšie, nastalo pracovné ticho. Štúdne prebiehajúce renovačné práce pre nedostatok finančných prostriedkov boli prerušené. A tak miesto radostnej spokojnosti a priebehu prác ohradol sa do rúk všetkých pracovníkov s nemou otázkou: „Na ako dlho?"

Nová autobusová linka.

Nemôžeme nespomenúť, že koncom novembra bola zriadená aj nová autobusová linka: Skalica - Holíč - Šaštínske Skálie - Brn. Peter, čím sa umožnil pohodlnejší a výhodnejší príchod pracovníkov na svoje pracoviská a odchod domov.

III. Hospodárstvo.

A) Poľnohospodárstvo JRD

Socializácia poľnohospodárstva v našom meste priniesla okrem aj nové spôsoby obrábania pôdy, nové metódy a mechanizáciu práce na poli v priebehu veľkého hospodárskeho roka. Opisovať všetko toto nie je môjmým cieľom, najmä nie mi dnes, kedy na všetkých týchto úsekoch práce možno mi hovoriť o stabilizácii. Rozhodne mi neslúpili nové formy práce na všetkých úsekoch nášho poľnohospodárstva, lebo však inak ani po jeho socializácii byť nemohlo, ani nemôže byť. Mechanizácia prác pri pestovaní aj v tomto úseku nášho poľnohospodárstva. Zavedenie rýchlych nových foriem práce, rozširovanie mechanizácie aj na našom JRD vyžaduje – prirodzene – aj šikovného človeka, ktorý tejto oblasti práce rozumie. Nepokrytecky, že i u nás sú takí, ktorí držia krok s vývojom a prispôsobujú sa tak v skorom zakotvení nových foriem práce i v poľnohospodárstve. Len tak i naše družstvo vie vyhovieť všetkým nárokom kladeným úlohy našej spoločnosti.

Príkladom nech je kombajnová osádka kombajnu ŽM 330, ktorú tvoril prof. Karol Chamčka s pomocníkom Michalom Pomanom, ktorá sa umiestnila v tohročnej žatve medzi prvými súťažiacimi kombajnovými osádkami a ako taká bola aj na výkazy v tohročnej žatve odmenená. Vďaka následnému vedeniu!

Vedenie družstva sa nezmenilo. Je v rukách osvedčených ľudí, ktorým prosperita družstva je veľmi blízka. Správa družstva je umiestnená priamo v hospodárskych budovách družstva.

Družstvo obrába tú istú výmeru poľnohospodárskej pôdy, ktorú. Preto ani v tomto roku celková štruktúr chotára sa nijako nezmenila.

Hlavným ťažiskom výroby nášho družstva je živočíšna a rastlinná výroba v úzkej a čoraz užšej súvislosti. V rastlinnej výrobe ide najmä o zdokonaľovanie obilnín a krmovín; v živočíšnej výrobe ide o plnenie dodávok mäsa, ale aj o reprodukciu vlastného stáda, a to ako u hovädzieho dobytka, tak aj v chove ošípaných, o plnení plánu výroby vajíčok a pod.

Súkromní poľnohospodári.

Súkromníci poľnohospodári sú u nás už asi len nepatrný počet. V rámci plánu i oni majú plniť svoje výrobné úlohy, vyplývajúce z umiestnenia obrábanej pôdy.

Ak by sme rozvinuli výrobné výsledky sektorov tohto sektoru, rozdielu by nám najlepšie ukázali čísla štatistiky. Boli by síce dosť, boli by nadmieru výmluvné. To však nepotrebujeme štatistiku.

Prejdime sa preto aspoň na tie najdôležitejšie: splnenie celého výrobného plánu, ako aj závázku, daných pri príležitosti 20. výročia SNP. Aj títo družstvo bolo medzi tými, ktorí si úspešne splnili svoje závázky, dané pri tejto slávnostnej príležitosti. (O tom píše aj na inom mieste kronika.)

Hovoríme o poľnohospodárskej výrobe, nemôžeme však nespomenúť aj ďalšie jeho komponenty: ovocinárstvo, včelárstvo a vinohradníctvo.

Ovocinárstvo.

Ovocinárstvo, ako sa zdá, zapísalo u nás krásne. Mať zadá príhody, v ktorej by nebolo ovocné stromy, ktorých plody v zime doplňajú organizmu chýbajúce živobytárne plátky. Vo väčšej, systematickej miere, venujú sa u nás ovocinárstvu len niektorí obyvatelia (Rybár, Bzdúch, Popelka). Keďže ich výroba nestačí kryť spotrebu mesta a preto všetkým podstatnú časť potraby všetkých bežných druhov ovocia (najviac jabĺk) musí sa kryť dovozom.

Z bežných u nás pestovaných ovocných stromov je: jabloň, hruška, marhuľa, čerešňa, menej broskyňa, višňa a slivka.

Mnohí z občanov sú organizovaní v odborárskej organizácii záhradkárov. Organizácia vykonáva kus záslužnej práce medzi obyvateľstvom nášho mesta, a to či už v propagácii všetkého ovocinárstva a hlavne jeho práce, či už tým, že robí akúsi distribúciu ovocných stromkov, snažiace sa tak, aby len najvhodnejší a výnosné odrody jednotlivých druhov ovocných stromkov sa u nás vypádali. A prave tak zásluhou formou propagácie ovocinárstva je aj okresná každoročne usporadúvaná výstava ovocia. Je to asi kus záslužnej práce niekoľkých obetavých jednotlivcov, ktorí na úkor svojho zdravia

čam obtovali sa tejto práci.

A zrovna tak pečiam u nás zapúšťať hrozne aj vinohradníctvo. Vinohradníctvo.
Čerí dlabáru „Pod Žaduru hrozí" je postupne vyňímaná viničmi, kedže tato čerí dlabáru bola menej výnosná pre detskú poľnohospodárstvo. Pôvodne je to správne. No nie je však nič správne, že miesto pôvodného vinica dovoľuje sa vysádzať viniče neušlachtilej, čo „samorodák". Vďaka tejto ušlachtilej sorty, pestovanej v oblasti, boli výnosným obchodným artiklom s cudzinou. Nie je preto na zamyslenie, zvrátiť výrobu (nie „samorodák", ale ušlachtilé sorty) na úroveň nízkej kvality nášho vinohradníctva, ktorá nepriaznivo mohla by sa dotknúť na vhodnejšiu úroveň, ak by i o túto čerí poľnohospodárstva bol u nás väčší numerujúci príjem prodanými na to činiteľov? Veríme, že i tu nestane obrat v prospech ušlachtilých odrôd.

Nie neúmyselne na posledné miesto kladieme včelárstvo. Včelárstvo.
Táto naj ušlachtilá čerí nášho poľnohospodárstva je u nás ešte vždy okolo popoluškou. Vďaka stále ešte len nízkou obyvateľov nášho mesta venuje sa včelárstvu, i keď aj tu ich stále sa - i keď pomaly - rozširuje. Nebolo by od veci viac propagovať úžitnosť, potrebu včelárstva a to nielen čo sa týka hľadiska potrieb čisto poľnohospodárskych, ale aj výsledkov ekonomického efektu? Nech školy kladú tu základy, hoci len tieto ďalej rozvíjať. Nájsť a stále hľadať formy propagácie včelárstva bude úlohou nových pracovníkov na poli nášho verejného života.

Dotknutie sa ešte jednej podstatnej veci, úzko súvisiacej s poľnohospodárstvom - stave dobytka u nás. Prepisovať štatistické číslice o stave dobytka u nás nie je cieľom krátkeho článku. Chcem uviesť niekoľko poznámok o tejto veci z nášho stanoviska. Stav dobytka.

O zdravotný stav dobytka a jeho bezpečnosť sa stará u nás Veterinárne paviadenie. Ani formy jeho práce nechcem do- Zdravotný - Veterinárne zariadenie
podrobne opisovať. Žianer ide práce je jednostranný: udržať

zdravotný stav dobytka, vybudovať jeho zdravé stádo dobytka, postaviť tak jeho chov na žiadúcu úroveň. Je však, pravda, nie je akcia jednoročná, ale dlhodobá, a preto aj výsledok práce bude zjavný až po viac rokoch. Vďaka ich úsiliam možno s uspokojením konštatovať, že sa nevyskytli u nás žiadne nákazlivé choroby, ktoré by citeľne ohrozili stavy dobytka u nás. Ani u ostatných druhov hospodárskych zvierat nevyskytli sa choroby podobného rázu. Možno to pripisovať len ich dôslednej prevencii, prevádzanej očkovaním všetkých druhov zvierat, ako aj celoročnej liečebnej starostlivosti o tie zvieratá, ktoré ochoreli.

inseminácia:

Inseminačné stredisko

V tejto súvislosti treba ešte pripomenúť, že u nás, zrovna tak ako v celom okrese (až na malé výnimky u mikromužského sektoru) prevádza sa inseminácia, úradná, tak ako aj ostatné plemenárske práce, Štátnou plemenárskou správou v Prahe. U nás prevádza túto prácu Inseminačné stredisko, ktoré tu má aj svoje sídlo. Práca tohto strediska, ako aj ostatných v okrese, riadi celookresné Plemenárske stredisko v Senici, sídlo v Štátnozvlnkových Hájoch.

Chov koní:

Treba sa nám ešte zmieniť aj o chove koní u nás. Nezbýva než konštatovať, že chov koní u nás z roka na rok klesá. Jedince ŠM a niektorí jednotlivci pestujú ešte koňa jednak

na poľnohospodárske práce

pri poľnohospodárskych prácach (ako doplnok ťažného koňa, napr. ŠM, alebo na niektorom JRD), jednak pri doprave a oprave krmovín a drobných inými poľnohospodárskych prácach.

plemenné

Na ŠM sú umiestnení aj plemenné žrebce.

jazdecké

Zvláštnou skupinou u nás, v chove koní, sú jazdecké kone (miestny jazdecký oddiel má 9 jazd. koní), čo je ešte pozitívnosťou, určite povedať, celého okresu.

Zdá sa, že tento druh zvierat zjavne sa tomto úseku nadväzuje na predvojnú tradíciu; v ostatných úsekoch určite povedať, že definitívne je vytlačený traktorom. Dnes sa ešte tam, kde nemôžno využiť ani použiť stroj.

Ďalším účastníkom poľnohospodárskom plátkom u nás sú Semenárske štátne majetky. Riaditeľ pri písaní a štúdiu v Bratislave. Jeho organizáciu na tu nič nemenilo. Riaditeľom je ing. J. Bobbenek. SŠM

Hlavnou výrobnou náplňou SŠM je pestiteľská výroba, zameraná hlavne na výrobu semien repných druhov poľnohospodárskych plodín. Ostatná výroba, hlavne živočíšna, je skôr len prídavnou výrobou. Ostatné zložky výroby (stavebná časť) sú i naďalej.

V pestiteľskej výrobe najlepšie výsledky dosiahli u obilovín, cukrovej repy, no najmä však u tabaku. Výsledky, dosiahnuté v pestovaní tabaku, stoja za zaznamenanie. Sokto pokiaľ dosiahli takéto najvyššiu úrodu za posledné roky, keď z 34 ha výmery, zasadenej tabakom, zabrali po 26 q tabakového listu z ha. Nielen mešto len o kvantitatívnu úrodu, ale aj o kvalitu. Z celkového množstva 885,9, ktoré odpredali, bolo 63,4% v 1. akostnej triede, 21,2% v 2. akostnej tr. a 13,7% v 3. akost. tr. Len 1,5% bolo nešpandardných listov. Za odpredanú úrodu utŕžili 2,482.454- Kčs. To znamená, že z 1 ha 40.725- Kčs. Po odpočítaní vlastných nákladov čistý zisk z celej výmery tvorí 272.000- Kčs, čo predstavuje 8.000- Kčs z ha.

Na úseku živočíšnej výroby - i keď ju semenári - pekné výsledky dosahujú v chove HD a aj ošípaných. Na našom pokoli sú jedinými chovateľmi oviec (farma Hostkovce). Pri návšteve kúpaliska v Zlatníckej doline nešlo si nepokúšať na Hostkovce pre čínačov, alebo ďalšej ovčí pýr. A tak práve SŠM nadväzujú i v tomto na steré miestadajšie tradície v chove oviec u nás.

B. Priemysel a chov.

Počet priemyselných podnikov je tu ostý ako v predchádzajúcich pokoch. Aj ich pracovné zameranie sa nezmenilo. Nezmenila sa ani ich vonkajšia podoba a nezväčšil sa ani počet ich objektov.

Denno-denné prúdy prichádzajúcich a odchádzajúcich pracovníkov sú dôkazom, že pracovné tempo podnikov

nautička, ale každý z nich pliní v celoštátnom meradle na nich kladené výrobné úlohy. Excentricky položené Ľanárske a konopárske závody a Slovenské pečiarne akosi unikajú mojej každodennej pozornosti, zato však Kožiarske závody 29. aug. (v Holíči: Bočkovce známe pod menom Kufrio), ktorce na jednej z hlavných ulíc Holíča, hlučným spôsobom dokazujú aj za ostatné podniky, že aj u nás sa na úsvite prezmyselnej výroby točí pobeh v prospech celej mojej spoločnosti. Hukot strojov, spev pracujúcich, jas svetelných lámp vo všetkých pracovných halách mi dôkazom nielen nového života, ktorý svojim čarovným prútikom dotkol sa aj môjho mesta.

Každý zo závodov pliní, plní svoje výrobné úlohy. Patrí zato vďaka všetkým pracovníkom.

LKZ

Na potvrdenie pravdivosti mojich slov uvediem správu jedného zápisu z tlače, ktorá, myslím, dostačujúcim spôsobom potvrdí moje výroky. V správe, uverejnenej v Žalkoráku, roč. III., č. 9 z 5. III. 1965 pod nadpisom: Kvalita - produktivita - hospodárnosť sa hovorí: „Už v samotnom referáte predsedu ZV-ROH Hromovinského sa ukázala skutočnosť, ako boli všetci pracovníci zapálení za plnenie úloh minulého roku (roz. 1964). 96% zamestnancov závodu (roz. Ľanárske a konopárske závody) bolo zapojených do social. súťaže, ktorej hlavnou platňou boli: Brigády social. práce. V závode je BSP viac ako 60% pracujúcich. Rok 1964 bol rokom prelomu v samotnom závode, kde sa kvalita výroby v plánovaných 93% prvej voľby plnila na 96,5%. Všetci dobré výsledky dávajú záruku, že kvalita, produktivita a hospodárnosť stali sa hlavným vodítkom všetkých pracujúcich a podnikového riaditeľstva pre zoleďovanie úloh roku 1965."

V krátke zhrnutí pracovné výsledky a znamenitá perspektíva závodu, ktorý nesie titul „Závod obranca mieru" a ktorý sa zapojil aj do súťaže o získanie titulu „Závod 20. výročia

oslobodenia ČSSR". Do tejto súťaže sa medzi prvými prihlásili kolektív z valachovne, držiteľ čestného titulu Držiteľa XII. zjazdu, dvojnásobní držiteľia čestného titulu BSP v mykárni, ďalej kolektívy z mechanických dielní, Brigády socialistickej práce v zvlákňovni a kolektív z jedálne závodného stravovania.

Rovnajúci tohto závodu hneď od začiatku snažili sa vytvoriť na pracoviskách také podmienky, aby vytvorili predpoklady pre úspešné splnenie úloh r. 1964.

V socialistickej súťaži je zapojených 92% zamestnancov, ktorí navrhli 362 individuálnych a 73 kolektívnych záväzkov.

V I. štvrťroku úlohy nielen splnili, ale výkon prekročili (tak napr. výroba tovaru splnili na 103,6%, na vlastných základoch vyprali 160 tis. Kčs, na elektr. energii ušetrili 22 tis. KW a pod.), za čo v rámci podniku L'KZ Hodič bol vyhodnotený ako prvý – všetci zamestnanci pochodovali v prvomájovom sprievode pod putovným štandardom najlepšieho závodu.

Medzi najlepších pracovníkov závodu (podľa výsledkov I. štvrťroku) patria: Ľ. Pekárková, K. Veselý, Ľ. Nemerová, J. Gubrica, A. Hlôšková, V. Mrkus, P. Hnuščický a pod.

Celkové zhodnotenie tejto súťaže bude prevedené až k 9. máju 1965, teda k 20. výročiu oslobodenia ČSSR.

A s podobným pracovným nadšením pracovali aj ostatné naše závody.

Nebol by však obraz dokonalý, keby sme nespomenuli aj iné úlohy, ktoré tieto podniky plnia. Myslíme tu konkrétne na výsledky práce, vyplývajúce napr. z patronátnych vzťahov týchto podnikov. Veď koľko hodín odpracovali tieto podniky na svojich patronátnych družstvách, a to najmä v náročných prácach: žatve, zbere okopanín, alebo kŕmovín, hlavne repy. Z toho, pravda, vyplýva aj hodnota tejto práce, prejavujúca sa nielen vo finančnom efekte družstva, ale aj v materiálnej hodnote, ktorú nám tieto podniky svojou po-

mocnou prácou pomohli zachrániť."

Ide-li však ale o iné ostatné druhy a formy pomoci patrónskym družstvám? Opísať všetky vyžadalo by dosť času a zabralo značný počet fólií papiera. Pre ilustráciu a pravdivosť tvrdenia nech však poslúžia aspoň niektoré kronikárskou formou podané správy, uverejnené v Hlasi (Žáková, r. V., č. 49).

Slovenské pečiarne

Cituj em: „Holičské pečiarne si vyslúžili pochvalu. Družstevníci v Priesrške chvália svojich patrónov zo Slovenských pečiarní v Holiči za pomoc, ktorú im v družstve poskytli. A nebola malá ako ukazuje hodnotenie. Náhradným autom, ku ktorému dali aj pásovníkov, odviezli 22 vagónov cukrovky do Hodonína, jeden mesiac im pomáhal pracovník pečiarní Štefan Jurkovič ako traktorista a urobil pekný kus práce, dva mesiace mali v družstve opravára z pečiarní – pána 2. rad. Štefana Mikuláška, ktorý starostlivo pracoval a získavol si úctu bohatou kolekciou. Za zdá sa, že sa prehodnotí po vyriešení pracovných miestom JRD ako opravár – traktorista. Pouhané hospodárske stroje „patrónmi" včas a starostlivo opravili. Družstevníci v liste ďakujú za túto veľkú pomoc patrónatnemu závodu Slovenských pečiarní v Holiči, riaditeľovi súdruhovi Hlaškovi za pochopenie a podičovi nákład. pánu Otovi Nosičákovi a Milanovi Podmajerskému zvlášť za obetavú pomoc."

Kultúrno-spoločenská záhradná činnosť

Nebolo by však úplné v zápiskoch, keby sme nepoukázali ešte aj na kultúrno-spoločenskú a záhradnú činnosť Jednotlivých podnikov.

Najagilnejším na tomto poli sú Šaľárske a konopárske závody, ktoré sú pre túto činnosť aj najlepšie vybavené. Majú bol do správy pridelený Kultúrny dom s pitchlým prírodným amfiteátrom a tu práve sony na poli kultúrno-spoločenskom vykonali najviac. Ostatné podniky sú menej, ba niektoré na tomto poli neurobili nič. Nemožno, pravda, tiež myslieť, aby bol výber žiadnym aktivistu odmeňovať. Veď nie každý podnik

je vybavený na vyvíjanie plodnej aktivity na poli kultúrno-osvetovom, ani finančne dotovaný na realizovanie tejto činnosti. Šíla hrdosť v piánci svojich možností a schopností podieľa sa aktívne na práci kultúrno-osvetovej. Čiže aktivitu však vyvíjali všetci v tomto - voľebnom - roku na predvolebných schôdzach, alebo aj v Agitačných strediskách jednotlivých obvodov. A toto bola istotne najdôležitejšia práca všetkých Agitačné stredisko v Kultúrnom dome je toho najmarkantnejším dôkazom.

V novom meste tohto roku nepribudlo v podstate k jestvujúcej zmene ani k nás už jestvujúcich obchodov, ani k ich početnej zmene, ako ani aj k zmenám personálnym. Premiestené boli Klenoty a hodiny z doterajšej predajne (bývalá Kňažkova trafika) do upravených obchodných miestností na p. k. fare; odtiaľto zasa Mestská knižnica na prestahovala do púžitných miestností bývalej p. k. ľud. školy na Nám. 1. mája. V prebratých púžitných miestnostiach bolo umiestnené od jeho zriadenia Obvodné veliteľstvo VB. Predajňa mäsa na pivku bola premiestená do novoupravených obchodných miestností na Kohútovom (kedysi kaviareň) a do týchto miestností bola zasa premiestená predajňa rýb a ryb. výrobkov z doterajšej predajne na nichdajším Černákovom obchode. Obchod - predajne

Zásobovanie všetkých našich obchodov v priebehu celého roku bolo v podstate plynulé bez väčších výkyvov, alebo prerušení. Čiastočne krutá zima narušila zásobovanie uhlím, ale aj tu nemôžeme hovoriť o zásobovacej kalamite. Ťažkosti prechodného rázu vďaka iniciatívnemu riešeniu MsNV bola zatiahnaná a tak ľuďom sa odstránilo palivo aj v týchto dňoch.

I v tomto roku zadržiavajúcou skúškou prešli nové predajne tovarov priemyselnej výroby, vyplývajúca z nehotovosti ľudí - spotrebiteľov na nové a nové druhy tovarov tejto výroby. Možno konštatovať, že i tu nestal veľký obrat. Predajne sú zaj dosť tiež ne a plynule zásobované, takže vedia v podstate uspokojiť

dopyt. Ukážem len na jednom article. Nie tak dávno tomu, čo spotrebitelia vyčkávali pred predajňou „Elektro" pondelka na chladničky. Koľko rekuttujeli scén a úskokov, aby kupujúci dostal tento druh tovaru. A dnes? Bez vyčkávania môžno si ju kúpiť. Znak a dôkaz, že tovaru priemyselnej výroby je, predajne ním mimi zásobené v dostatočnom potrebnom množstve. A tak je to v podstate aj s inými výrobkami tejto výroby. Jokeď rozhodujúcim činiteľom je tu sám vedúci, ktorý posudzuje dopyt spotrebiteľa pracuje sa nim vyhovieť uspôsobením svojich požiadaviek na veľkoobchodnú distribúciu. Kde tomu tak je, niet nedostatky medzi kupujúcim a predávajúcim. A môžno konštatovať, že u nás vo veľkej miere tomu tak už je – a to je správne.

Do celkového rámca obchodnej siete nášho mesta zapadajú aj Komunálne služby nášho mesta. Aj tu môžno konštatovať, že tieto služby veľkou plnia si svoje úlohy voči občianstvu a snažia sa vyhovieť náročnosti občana kvalitou svojej práce. Dosiahnutá sieť služieb sa v podstate nijako nerozšírila. Jokeže postupom času bude treba aj tieto prispôsobiť, aby sa vyhovelo stupňujúcim sa požiadavkám občianstva.

IV. Kultúrne pomery.

Školy:

Postavením dvoch školských budov v podstate školský problém, týkajúci sa umiestenia košických škôl, je vyriešený.

V školskej budove v Bernolákovej ulici je materská umiestená 1. ZDŠ, v novej budove na Školskej ulici sama 11. ZDŠ a SVŠ (od septembra r.r.). Na Bernolákovej ulici okrem ZDŠ-ky je Stredná poľnohospodárska technická škola; v záujme je Poľnohospodárske učilište; v bývalom ev. a. v. ľud. škole je Osobitná škola (predtým bola umiestená v zámku). Do skupiny škol. zariadení treba zahrnúť aj 1. materskú školu na Nám. mieru a 11. mater. školu pri internátoch ĽKZ ako aj detské jasle na Kálovskej ulici. Pre úplnosť k týmto zariadeniam treba pripočítať ešte aj Detský domov v Košiciach ako aj internát (prislúchajúci PU a PTŠ) na Moyzesovej ulici.

SVŠ v Holíči

SVŠ v Holíči ako samostatná školská jednotka začína svoju činnosť od sept. t.r., t.j. od škol. roku 1964/65. Umiestená je v novej škol. budove na Školskej ulici, na druhom poschodí. Správou školy bol poverený inš. V. Klemon, pedag. zástupcom riaditeľa bol určený prof. Riška.

II. ZDŠ

II. ZDŠ po tomto rozčlenení ostala v ostatných časiach tejto budovy a správou bol poverený dosavádny pedag. zástupca školy, s. Celexy. Zástupcami boli poverení sč. Škapanovský a Bamborský.

Do septembra (šk. r. 1964/65) obidva typy školy boli pod jedn. správou. Riaditeľom bol s. Oto Hliška, zástupcami in. inš. V. Klemon a Celexy. Učiteľský zbor má 36 učiteľov, a to: pre 1.-5. roč. 11 učiteľov; pre 6.-9. roč. 15 učiteľov a pre SVŠ 10 učiteľov. Počet žiakov: v 1.-5. roč. 396; v 6.-9. roč. 414; na SVŠ 163.

Pri pohľade na prácu školy s uspokojením môžeme konštatovať, že svoje úlohy, či už na poli výchovno-vyučovacom, či na poli práce mimoriadnej, splnila. Celý učiteľský zbor pod starostlivým vedením riaditeľa s. O. Hliška snažil sa dať svojim žiakom určité vedomosti, na ktorých by mohli stavať ďalej vo vyšších počiatkoch. Pritom, pravda, nezanedbávali ani tak dôležitý a potrebný výchovný moment. Takže potom vyučovací proces na škole tvoril organicky uzavretý celok s celým výchovným zámerom. Učiteľom pomocníkom im bola ČSM a PO ako aj ZRPŠ, predsedom ktorého je s. V. Kožík.

V mimoriadnej miere zameriavali sa na činnosť žiakov v krúžkoch, a to: v telovýchovnom (ved. s. Hanzalík), výtvarnom (ved. s. Činera, člen ZRPŠ), technickom (ved. in. Klemon, Celexy, Chamčka, Grék), hudobno-speváckom (s. J. Longauer), tanečnom (s. Bráková, Machátková), fotografickom (s. Ravčák, Serše, člen ZRPŠ), divadelnom (s. Bahurinská) a počítačkom (s. Bamborský). Zvlášť treba vyzdvihnúť prácu krúžku technického, členovia ktorého pod vedením sč. učiteľov zhotovili skúšobný automatický stroj, ktorý na krajskom kole STM zís-

kal 2. ročn. Šikolo divadelný krúžok predviedol hru Medový domček, kvitovaný jednak mladými divákmi z radov žiakov školy, ale aj ostatnou verejnosťou. Zvolávateľom bol na škole pracujúci krúžok jaz. nemeckého, ktorý viedla s.uč. Richterová. Žiaľ, že prvé nadšenie ochablo. Bude potrebné na základe získaných poznatkov v tejto práci pokračovať ďalej.

Mimoškolská činnosť bola zameraná dvojakým smerom: na prácu zameranú na žiakov a ZRPŠ, na prácu s verejnosťou.

V 1. skupine uč. zbor spolu s ČSM predstavili sa verejnosti veselým estrádnym pásmom „Študentský život je tak krásny" a zúčastnili sa týmto programom aj na Krajskom kole SSM v Bratislave. V spolupráci so ZRPŠ predviedli verejnosti dív. predstavenie „Božkova žena". V zimnom období plesov usporiadali tradičný „Študentský ples" v priestoroch Kultúrneho domu.

V 2. skupine členovia uč. zboru vyvíjali svoju činnosť rôznymi smermi, a to či ako straníci predsedníctvo (I. Klemon predsedá na VKML v Senici; na pečenských školách MV KSS spolu so zást. predsed. Celerym), či ako osvetoví pracovníci (Longauer, Celery, Klemon, Kajánková), alebo ako funkcionári v rôznych zložkách NF (Bachuriková - ČSČK; Pavelková, Fojáková - VŽ; Hanzalík - Zväz a ČSTV), alebo v komisiách MsNV (ss. Kiška ako predseda školsko-soc. komisie; Petráková, Mikuš, Longauer - členovia tejto komisie; vo finanč.-rozpočt. komisii: Celery; v komisii pre obč. záležitosti: Grúň, Celery; v komisii bud. kontroly: Škorpanová, Pavelková, Fojáková; v komisii pre riešenie problémov občanov cigánskeho pôvodu: s. Lalešák).

V ČSM pracovali ss. Daniel ik a Grúň. Vedúcou PO na škole bola s. Musilová.

Okrem toho členovia uč. zboru zapájali sa aj do prác na úseku poľnohospodárskych prác (JRD, SSM), vypomáhajúc tak v špičkových prácach, najmä v žatve a zbere okopanín. Zdravotne tak vypomáhali aj pri ošetrovaní mosta.

Školu odpracovala celkom asi 11.000 brig. hodín na úsekoch verejno-prospešných prác.

Celý vyučovací proces v podstate prebiehal v jednej, a to predpoludňajšej zmene počas celého škol. roku. Striedali jedine 2., 3. a 4. triedy ZDŠ.

Školským lekárom bol Dr. O. Rika; zubárske práce prevádzali dentisti: Mrekýček, Jaskor a Vyskočil.

Patronátnym závodom školy bol ĽKZ v Holíči, kde aj žiaci SVŠ konajú svoju výrobnú prax.

Zvlášť treba spomenúť agilnú a iniciatívnu prácu riad. O. Kiška, ktorý majúc na pretelí aj dobrú materiálnu vybavenosť tejto „novej" školy, dosiahol (za podpory kompetentných miest), že na škole bola vybudovaná (aj za pomoci učiteľov a žiakov) fyzikálna, biologická a chem. učebňa a dielne. Jeho pričinením začalo sa aj s priestorovo odbor. učebne spolu s príslušenstvom (umyvárne, príručňa, garáž) ako aj škol. skleníka. Šarisko bol podmurovaný B blok budovy, pretože toto voľné priestranstvo najmä v zime ochladzovalo učebne umiestené nad týmto blokom natoľko, že to ohrozovalo pokrok žiakov tzv. tried, ktoré boli umiestené nad týmto voľným priestranstvom tohto bloka budovy.

Ak všetko toto považujeme, musíme uznať, že vedenie školy vykonalo na škole hodný kus príslušnej práce na každom jej úseku. Výdatným, obetavým a aktívnym pomocníkom jej bol vo všetkom ZRPŠ, najmä jeho agilný predseda s. V. Kružlík. Po zásluhe na obetavú prácu v prospech tejto školy, vyznamenaný vedením školy, s uznaním ukázala aj naša tlač. Základy boli pevne položené, len treba ďalej na nich budovať.

V škol. r. 1964/65 pribudlo ku zmene vo vedení školy. 1. ZDŠ
namiesto s. Pukančíka bol na školu ustanovený do funkcie riaditeľa školy s. Oto Kliška. Zástupcom pred. školy je s. K. Čermáková. Členstvo MČ zborov pre 1.-5. roč.: 10; pre 6.-9. roč.: 11 (z nich jeden neukončil základ. voj. službu).

V tomto škol. roku sa venovalo zvýšené úsilie doplňovaniu odborných učební, doplneniu kabinetov učebnými pomôckami ako aj zriadeniu kabinetu pre metodickú prácu učiteľov; pokračovalo esteticko-hygienickej úprave vnútorného zariadenia a učebne školy.

V tomto škol. r. sa venovala zvýšená pozornosť zlepšeniu učebno-výchovného procesu. Rada MZ a PK bola postavená na novú báze a bola venovaná pozornosť štúdiu psychológie ako prípravy k zavedeniu diferenciácie, ktorou tunajšia škola bola poverená od zač. šk. r. 1965/66. Škola bola doplnená zariadením a úprava okolia školy bola plánovite prevádzaná tak, aby sa v nej mohlo pokračovať i v ďalších rokoch. Svedectvom toho je, že v súťaži, ktorú vypísal Odbor školstva a kultúry Rady ONV v Senici k 20. výročiu oslobodenia našej vlasti, sa škole umiestnila na druhom mieste v okresnom meradle a v čistote bola vyhodnotená ako najlepšia v okrese.

Na škole pracovalo 17 záujmových krúžkov; z nich najlepšie činnosť vykazali tanečno-spevácky, matematický, dramatický a telovýchovné. Šachový krúžok vystúpil úspešne 2 razy, dvadsaťdňový pokrok úspešne dir. hru „Ľúbka". V rámci PO boli úspešne prevedené detské karnevaly. V tomto škol. roku bola zaktivizovaná činnosť ZRPŠ, ktorý sa stal účinným pomocníkom školy v jej rôznych podujatiach.

Po odchode s. J. Šamsona funkciou skupinového vedúceho PO na škole bol poverený s. Pavol Lašák.

PTŠ

Aj v tomto roku navštevovali školu okrem vonajších žiakov jednotlivých ročníkov aj poslucháči diaľkového trojročného štúdia pri škole ako aj poslucháči 6-mesačného kurzu na výchovu školy.

Cieľ školy: vychovávať mládež poľnohospodárstva študovať odborné každej technickej sa plniť s vedomím plnej zodpovednosti, a to nielen po stránke uč.-výchovnej, ale aj žiakov, ktorí sú si vedomí dôležitosti ich poslania v našom hospodárstve, a preto aj z tohto rámc-

ho vhlu pristupuji k celému vyučovacímu procesu školy. Škola, ako
vždy, i teraz pre zblíženie teórie s praxou pripadala besedy žia-
kov s odborníkmi z praxe; okrem toho pripadala aj exkurzie, aby žia-
ci na tých miestach mohli konfrontovať teoretické poznatky s pra-
xou.

Účinným pomocníkom školy bolo ZRPŠ, ktoré na svojich za-
sadaniach pomáhalo škole riešiť problémy výchovno-vyučovacie
na škole.

Členstvo MS, okrem toho, že sa zapojení aj do mimoškolskej práce,
a to učitelia odlišných predmetov na úseku kultúrnom, odbor-
nom učitelia rôzna na svojom úseku ako predsedníctvo na okresných
JRD; niektorí sa zúčastnili aj pracovnej činnosti na patronát-
nom družstve v Dolnej, alebo aj na iných družstvách.

Školská skupina ČSM vyvíjala svoju činnosť v rámci svo-
jich možností, zameriavajúc sa jednak na prácu v škole a
mimo nej, najmä v letnej aktivite: brigády a odborná prax.

Poľnohospodárske odborné učilište pripravovalo učňov POÚ
v odboroch: poľnohospodár-mechanizátor, kováč-podkovár, ko-
lár a opravár poľnohospod. strojov (tiež v individuálnom učebnom
pomere opravárov). V odbore poľnohospodár-mechanizátor bola
učebná doba dvojročná, v ostatných trojročná. Začiatkom šk.r.
evidovalo POÚ 405 učňov, koncom šk.r. 387. Okrem týchto zabezpe-
čovalo POÚ výučbu učníc LKZ v Dolnej (pradiarka - 2-ročný u-
čebný pomer) vo dvoch triedach, ktoré mali spolu 56 učníc. Sú-
stredné odborné učilište pri LKZ v Dolnej je priadené už pred 2 rokmi.
Učnice bývajú v internáte LKZ. Dievčatá pri iniciatívne a praco-
vité. Zaoberali sa aj niekoľko krúžkov, a to: baletkársky, tanečný, spevác-
ky a recitačný. Baletkársky krúžok vystúpil niekoľkokrát v ma-
terských školách a na ZDŠ, uskutočnili aj verejné vystúpenie.
Ostatné krúžky nacvičili pásmo spoločne estrádne pásmo, ktorým
prispeli do programu pri verejných oslavách sviatočných sekčných a
tiež v súvislosti s predvolebnou kampaňou na JRD Kátov. Okrem to-

ho venujú sa aj športu. Na behu Smeny zúčastnilo sa 42 súťažiačok (všetky učnice sú členkami ČSM); na okresnom behu Smeny v Skalici Vl. Jamiščková vytvorila okresný rekord.

Na POÚ v tomto roku skončilo učebný pomer 97 učňov; 54 sa vyučilo za opravárov, 17 za kovačov-podkovačov, 2 za kolárov a 24 učňov skončilo dvojročný učebný pomer poľnohospodár-mechanizátor. Všetci zložili do podnikov, ktoré im podpísali učebné zmluvy.

Na POÚ je riaditeľ a 10 učiteľov, 16 majstrov odborného výcviku, 5 vychovávateľov, kuchárky (aj ved. kuchyne) a upratovačky: 5; 5 administr. zamestnancov a jeden údržbár - domovník, vedno 43 zamestnancov. Ako noví zamestnanci nastúpili 3 majstri.

Žiaci zúčastnili sa aj verejno-prospešnej práce. Vedno odpracovali 12.886 brig. hodín, z čoho na patronátnom JRD Kopčany 7.653 hod., a to pri jednotkení repy, zbere kukurice a remeniakov, v jarných prácach pri padení vinohradu a pod. Pri skrášľovaní mesta a okolia školy odpracovali učni 3.154 brig. hodín.

Aj učni mali na škole plnú hrúšky. Z nich najaktívnejší bol futbalový, ktorý viedol s. Kloiš a hrúšok hudobný, ktorý viedol s. Oklešťek. V tomto roku zúčastnili sa na akciách verejného života. Najvernejšiemu bolo vystúpenie estrádnej skupiny, ktorá v predvolebnom období vo viacerých obciach v okolí Holíča predviedla svoj estrádny program pod heslom: Veselá myšlienka budovateľskému úspechu. Žiaľ nie na vzorovom programu okrem učiteľov majú vychovávatelia Oklešťek a Kloiš.

Oprava pámuka - finančné náklady.

Treba tu spomenúť, že sme v r. 1963 započali opravu rámuku - sídla POÚ -. Dvorial bol však opravený len stenu núdvoria a zadná časť okrem balkóna. Na túto pôvodnú prácu sa vyčerpalo 285.322- Kčs; celkový rozpočet bol na 390.659- Kčs. Práce však boli prerušené v novembri 1964 a nie sú predpoklady, že by sa

v dohľadnej dobe ukončili. Financujúce prostriedky ŽoKNV na túto akciu nebolo poskytnuté.

Detský domov.

V tomto roku, oproti rokom predchádzajúcim, kapacita Domova bola znížená na 70 chovancov, ale i tak ešte je to dosť značná kapacita, a to ako z hľadiska celkového objektu, jeho kapacity, tak aj stavu administratívno-výchovných pracovníkov.

Aj v obore vychovávateľov nastali tohto roku dosť značné zmeny. Odišiel s. B. Stehlík na ZDŠ v Redovšiciach, s. Bílé na Ústredný dom v Senici. Do stavu prišli: s. Jenková z DD v Bytči; s. Hlaholka zo ZDŠ (1-5.roč.) v Kálnici, kde bol riaditeľom školy. Stav administratívno-výchovných pracovníkov bol v tomto roku: 1 vedúci (s. Vašina), 5 výchovných pracovníkov a 1 pomocný vých. prac. Okrem týchto DD zamestnáva 1 administratívnu silu (s. Ševáková), 4 pracovníčky v kuchyni, 2 upratovačky, 1 údržbárka prádla, 1 skladníka (v zimnom obd. je aj kuričom).

Celá práca v DD je usmerňovaná vedením DD a výchovnými pracovníkmi. Jej základom je režim dňa, a to rozličný na pracovný, rozličný na sviatočný deň. Základom obidvoch je učenie - príprava na vyučovanie -, doplnkom je organizované voľno, zhovorca - žiaka, zamerané na jeho výchovný prerast. Vidieť, že hlavným poslaním DD je umožniť chovancom (náhradnú rodinu) získať potrebné základné školské vedomosti a dať im základy výchovy spoločenského správania sa. Táto práca je kumulovaná s prácou školy. V ostatnej oblasti (v prevažnej miere výchovnej) je DD rozhodujúcim činiteľom. Výchovní pracovníci pretože aj svoju činnosť zameriavajú na túto oblasť. Spomenieme aspoň niektoré ich podujatia, zamerané na oblasť výchovy: cez jarné obdobie usporadúvali pravidelne dni detskej radosti s kultúrnym programom; zaužívaný je aj tzv. „kvíz", obsahujúci otázky z učebnej látky, z domácej a zahraničnej politiky, športové aktuality a pod. Na letné obdobie bývajú zasa v chovancov obľúbené Letné olympiády, v ktorej súťažia v ľahkoatletických

disciplínach, futbale, volejbale a pod.

Pred ukončením škol. r. bol všetci chovanci DD spolu s výchovnými pracovníkmi na výjazde v Bojniciach. Cez prázdniny bola na stanovom tábore v Skalických kopcoch. Okrem toho 10 najlepších chovancov súťažilo na jednotýždňovom Celoštátnom zrazu mladých turistov v DD v Čiernom Balogu. Chovanci z DD Hodíň umiestnili sa na 3. mieste.

Zvláštnou formou spoločensko-výchovného procesu boli aj návštevy z iných DD. Tak tohto roku navštívili chovanci DD z Žirmiešova náš DD. Výchovní pracovníci vymieňali si skúsenosti, skúsenosti a aplikovali ich na všetkých podujatiach, kým chovanci rýchlo spriateľovali sa pri športovom.

Účinným výchovným prostriedkom sú aj brigády. Už niekoľko tradičných vypomáhajú viacerí chovanci priamo vo výrobnom procese v Slovenských pecivárňach (najmä pred Vianocami). Okrem toho chovanci súťažiacich sa pôvodných zberov papiera, finančný výnos z čoho sa použije potom na spoločný výjazd a pod. Všetci pracovníci DD spolu s chovancami pravidelne každoročne odpracovávajú každý hektárový záväzok na odpracovanie 4 hektárov brig. hodín pri skrášľovaní mesta a 1200 brig. hodín pri poľnohospodárskych prácach.

Po zavŕšení ZDŠ chovanci odchádzajú. Odchádzajú, aby sa ďalej pripravovali pre život. Niektorí pokračujú na ďalšiu formu štúdia (SVŠ, odbor. štúdium), niektorí zasa do učebného pomeru. V tomto roku (1964) po zavŕšení ZDŠ odišlo z DD 36 chovancov. Väčšina odišla do učeb. pomeru, a to: banícstvo - 7; poľnohospodárstvo - 4; stavebníctvo - 11; inštalatér - 2; ošetrovateľ - 2; záhradníctvo - 1; krajčírka - 4; kancelárske práce Mesto a/Vh. - 1; ČSAD - 1; chem. závody - 1; 1 chovanca rozdal nezaradený. Dvoja chovanci pokračujú v štúdiu na SVŠ.

Je chvályhodné, že všetci pracovníci DD zvýšenou aktivitou vo svojej práci idú cieľavedome za svojim cieľom: vychovať z chovancov platných členov spoločnosti, lebo úspešný cieľ nedá sa uskutočniť náhlym

Kultúra.

Organizátorkou a usmerňovateľkou kultúrnej činnosti je Osvetová beseda; pochopiteľne že so štábom ľudových a aktívnych spolupracovníkov. Bez toho akákoľvek činnosť je nemyslieľná a neprevediteľná. Preto aj táto činnosť, až na niektoré podujatia nižších národov a škôl, je, vzhľadujúc a potrieb našej spoločnosti, nedostatujúca. Práve na tomto poli bude treba ešte veľa vykonať."

Nechcem maľovať čierň pred tento obrázok nášho života. Nebolo by to správne, lebo vieš aj na tomto úseku vykonalo sa dosť. Nezamieňaj to však, že by sa nemohlo viac. Veď ľudí schopných pracovať na tomto úseku je v našom meste dosť a aj u štátnych je záujem o túto činnosť (napr. v divadle a pod.). Škoda preto len ešte viac aktivizovať všetkých, aby sa vykonalo ešte viac.

Dôkazom môjho argumentovania je práve v Holíči kedysi tak slávne sa rozvíjajúca oblasť ochotníckeho divadla. V tomto roku dvakrát prišla ochotnícka scéna späť hrou nášich herov, i keď pod rôznymi firmami. Raz to bolo ZRPŠ pri ĽVŠ v Holíči, ktoré sa predstavilo hrou B. Skodolu: „Bačova žena" sa prišiel p. V. Škrážik. Inscenácia, réžia vytvorila nielen obraz miestami až sugestívne pôsobiaci na publikum. Najväčší starých hercov predstavitia sa pravda na javisku demonštrujúc tak, že ešte vždy by vedeli vytvoriť umelecký zážitok pre publikum a prispieť tak aj touto formou na formovaní mysle nášich občanov. Učiteľky: Šoltésová, Kajanková, starý herec Skrapil, Hrnčiarik, Križák a ďalší ukázali, že ešte vždy ich vôľa je silná, treba ich len častejšie aktivizovať. Len o padesiat percent viac koncentrovať, že v hre je stránka herecká, režijná a inscenačná nebolo kazov. Bol to zaiste umelecký zážitok, ktorý vedeli vytvoriť naši (aj starší) divadelní ochotníci.

Ochotnícke divadlo.

Inokedy to bol zase divadelný krúžok pri LKZ v Holíči, ktorý sa predstavil divadelnou hrou: „Pre cudziu vinu". Hru režíroval známy ochotnícky pracovník u nás, Pavol Dinka. Medzi hercami, ako sú: Dinka, Skrapil, O. Žálešáková, Mária Žálešáková, objavila

sa na pôde spätne aj pí. SVŠ, s. Krajánková a pri nej aj pracovníčka Oľga Ľalešíková, ml. Hra pre pánske herecký výkonnostný bola na žiadúcej výške.

A to je celá naša pôsť „divadelná pätvrť".

Profesionálne divadlo.

Otvára sa ešte raz v tomto roku, ale to už príslušní profesionálnych divadelníkov, ktorí navštívili do nášho mesta.

Najčastejšími hosťami našej div. scény v Kultúrnom dome bolo Krajové divadlo v Šuranoch. Z ďalších slovenských profesionálnych divadelníkov navštívilo k nám v rámci Kultúrneho leta divadlo Jonáša Záborského z Prešova, ktoré predviedlo na pôdii prírodného amfiteátra hru Vodičova - Wericha - Jurka: „Kat a blázon". Obecenia mali tak mimoriadny úspech, akú sa ešte na letnom javisku nebola predvedená.

Sekisto navštívili hosťami boli aj moravskí pokrokári. I oni boli u nás prijatí s úprimnými priateľa a ich herecké výkony boli ocenené prísľubu návštevy.

Súbor pre divadelníctvo u nás. Vidíme, že na tomto úseku vykonali u nás veľkú prácu, ale ešte ostáva. A tak sme aj pochopili, prečo tak pesimisticky prijímali pre tento náš návrh.

Ľudový súbor

Jedným z ďalších kultúrnych podujatí v našom meste bolo vystúpenie jedného z najlepších slovenských ľudových súborov, a to súbor „Magura" z Kežmarku, ktorý sa dňa 26. VI. 1964 (v piatok) predstavil miestnemu publiku svojím pásmom nazvaným „Pozdrav z Pätier". Celý program pripadený do ľudového celku vyznel priaznivo a bol prijatý s povzbudením.

Výstava obrazov

V malej sále Kultúrneho domu bola v dňoch 21. VI. - 2. VII. 1964 inštalovaná práca akad. maliara Karola Nováka, odb. asistenta Pedagogického inštitútu v Jelšavskom. Tento umelecký umelec z nedalekého Hosťovského sa predstavil košickému publiku súborom svojich prác, tematicky zaujímavých bude pozornosť z nášho mesta, alebo jeho príbuzného okolia, ako aj z oblasti Slovenska.

Úradom usporiadateľov (Odbor školstva a kultúry ONV v Senici a OO v Senici) je pobádať záujem a širokej verejnosti aj o tento pôvabný druh umenia, zobrazujúci, ako iné druhy umenia, život našej súčasnosti.

Vrcholom letných kultúrnych podujatí v našom meste bolo po prvýkrát aj v Holiči usporiadané Kultúrne leto. Keďa už pri- „Kultúrne leto."
lem Smrdáky, ako tomu bolo zvykom už niekoľko rokov, budú strediskom týchto záhoráckych kultúrnych podujatí, ale aj Holíč (napr. Myjava, Šaštínske Skaličky) bude jedným zo štyroch miest, kde tohto roku sa predstaví v upravenom prírodnom hľadisku bude tiež Kultúrne leto. Celá akcia bola starostlivo pripravovaná po každej stránke. Aj úvodná naša tlač (Záhorák, roč. II, č. 25) v článku: Kultúrne leto, aké ešte nebývalo" konštatuje, že ... v Holiči, kde sa na kult. leto veľmi starostlivo pripravujú a brigádnicky rozširujú svoj amfiteáter, akcia bude pokračovať po nedeliach vždy vo večerných hodinách".

Prvým programovaným vystúpením u nás v rámci Kult. leta bolo vystúpenie Gotzaldi so San Sekestiano za účasti Španielska dňa 5. VII. 1964. Už v cit. článku Záhoráka sa píše: .... „to nás páli viac zaväzuje pripraviť v rámci svojom pôvodný program ako v Smrdákoch, tak na Myjave a v Holiči...." Výzva a účinka nezostala bez ozveny v účasti: nadšené prijatie a ocenenie výkonu temperamentných Španielov bolo im ešte umocnené uznaním za ich účinkujúci výkon.

Druhým vystúpením bolo 12. VII. 1964 vystúpenie Juhoné-zanov, ktorí sa predstavili piesňou, prevzatou „Piesne a tance 3000 otrokov." Aj vystúpenie týchto umelcov, ktorí zožali búrlivé potlesk a melodičnosťou svojich piesní, bolo prijaté potleskami účastníkmi s plným uznaním o ocenením ich výkonov.

Štvrtým vystúpením bolo vystúpenie pražských umel-cov v ľahkom piesňovom „Bylo nás jedenásť." Toto vystúpenie bolo zasa hojne navštívené. Pretože ten pravý umelecký zážitok, bláznivá hudobná melódia - boli hlavné dôvody tak početnej návštevy.

Toto bola prvá časť Kultúrneho leta, vyplnadarského a ľud.

Druhá časť Kultúrneho leta začala prvú nedeľu augusta (2. augusta 1964) pásmom: „Stretnutie na Záhorí", v ktorom sa predstavili vokálnej skupiny bratislavskej estrádnej umelci spolu so sprievodným umeleckom Frant. Krištofom - Veselým.

Nasledujúcu nedeľu svoj moravský umelci predstavili vo pásmom: „Zaspievaj slavíčku".

Jedno i druhé predstavenie zaneckalo u obecenstva hlbokej dojem.

16. aug. 1964 v rámci 2. časti Kultúrneho leta hostovalo v Holiči divadlo Jozefa Záborského z Prešova (už bola spomenuta).

Biograf. V rámci tejto časti Kroniky spomenieme sa aj o kine. V Holiči je už dlhé kino (ešte v prvých rokoch jestvovania prvej ČSR bol v Holiči dve kiná). Dnes máme v Holiči jedno kino Hrivňú pred pár rokmi opravené, upravené na skutočné kinosálu, vybavené novým premietacím pultrojom, napojeným premietať filmy úzko i širokoúhle. Kino premieta každý deň (okrem piatka). Kedysi návštevu bola pekná. Dnes, kedy televízia-tento najmodernejší výdobe filmovej techniky - vkradla sa do našich domácností, čo badať na pokles návštevnosti. A tak na miesto úbohej, kedysi preplnenej kinematografii, prežíva dnes televízia. Je to vlastne len prenos pásmom z jednej na druhú oblasť. Myslím, že podobný úkaz je možno pozorovať aj inde.

Mestská knižnica. Do oblasti kultúry nášho mesta patrí aj činnosť Mestskej knižnice. V personálnom obsadení knižnice nenastali zmeny. Po prestúpaní zo do miestnosti v býv. r. k. ľud. škole umiestnené pracovisko knižnice bolo doplnené o ďalšie najnutnejšie kusy a celkove bola pracovná tak, aby vyhovovala rozšíreným požiadavkám zo strany čitateľov, teda novým poslaniu - požiadavkám modernej knižnice. O tohto roku možno s potešením konštatovať, že vzrastá nielen knižný fond našej knižni-

sa, že aj záujem o knihu u mestských čitateľov, v hojnej miere práve u mladých čitateľov. Ako jedna z najlepších verejných knižníc v okrese plnila svoje úlohy aj v tomto roku.

Doplňujúcou zložkou tejto oblasti sú aj zábavy, realizované v rôznych ich podobách. V priebehu roka mnohé z miestnych politických a spoločenských organizácií usporiadali verejné zábavy v miestnostiach Kultúrneho domu. Bola pravidelná hudba navštevovaná, lebo vedú ide o najbežnejšiu spôsob zábavy, vplývajúci aj na spoločenské formovanie účastníkov, najmä mládeže. Je len pokračovať, že už niet nežiaducich výstrelností a iných nepríjemností na týchto zábavách ako tomu bolo kedysi. Zábavy.

Ďalšou formou verejných spoločenských zábav boli „čajové večierky" pre len v miestnostiach Kultúrneho domu, usporiadané ÚNŽ v Hodeči. Po ich boli zábavy výlučne mladých. Treba s uznaním konštatovať, že mládež touto formou, jej mladému temperamentu vyhovujúcou, bola vedená k spoločenským zásadám platným v normálnom občianskom živote.

I keď sú to dnes už akosi pri pomaly nepovšimnuté, predsa len veľmi účinnou formou pôsobenia na obyvateľstvo je v komplexe týchto služieb aj ich miestny rozhlas. Jeho denné správy, oznamy sú pomocnou formou riadenia mesta. Okrem týchto relácií vysiela miestny rozhlas pri rôznych príležitostiach (pamätné dni, výročia a pod.) vhodný program na spoločenskej časti, hrá, niekedy aj iných služieb. A tak i miestny rozhlas je jedna zo spôsobov, vplývajúcich na pretváranie občianskeho obyvateľstva v tejto oblasti. Miestny rozhlas.

V našom meste je aj pomerne čulý aj športový život. Najobľúbenejším je futbal. Pre uspokojenie svojej športovej činnosti má svoj dôstojný štadión, za ktorý by sa nemuseli hanbiť aj väčšie mestá. Reprezentantom nášho mesta na tomto úseku je TJ Jiskra. Už viac rokov I. a majstrov je účastníkom Krajskej súťaže, v ktorej sa v tomto roku umiestila na dôstoj- Šport: Futbal.

nom mieste. Okrem toho v mičiarik súťažiach zaujíma I.6 miestnosť, odvaha a čiarci.

Cyklistika. Ďalším oddielom TJ Sokola je cyklistický oddiel, ktorý v posledných rokoch začína v Holiči nachádzať čiernu pôdu. Oddiel má pomerne slušný počet pretekárov, z ktorých najmä Petrovič, Hladík zúčastňujú sa aj iných usporiadaných pretekov. Aj títo dosiahli čestného umiestnenia. I títo, a nás pomerne mladý šport, nachádza obľubu u mladých.

Hokej. Hokejový oddiel sa stále pomedzi dobrom stále na slušnej úrovni. I pri pomerne slabých priaznivých podmienkach (ošetrené kluzisko na štadióne) sú v tomto roku nevyhrali športová a pretekárska činnosť.

Jazdectvo. Od vojny založenia (r. 1952) súťažil TJ Sokol Holíč aj jazdecký oddiel. Od r. 1957 však pod novým pomenovaním, a to „Družba JRD Holíč" veľmi aktívne zúčastňuje sa pretekárskej činnosti. Tohto roku sa zúčastnili na medzinárodnej konkurencii v Šamoríne, kde obsadili dokonca prvé miesto, takisto na výberových pretekoch v Olomouci, Bratislave, kde opäť prinášali Holíču dobré meno. Žiaľ len, že tento veľmi aktívny športový oddiel v Holíči nenachádza taký podporu (ani morálnu, ani materiálnu) u širokej verejnosti, akú by si zaslúžil. Škoda by bolo, keby pre nepochopenie musel tento oddiel prestať s aktívnou športovou činnosťou. Z úspešných pretekárov spomenieme napr.: Šmatzeka, Rapanta, Ing. Soleníka, Škrovánka.

Šachový krúžok. Zvláštnou skupinou tvoria „šachisti", a to najmä futbalisti. Nič na to len miestni občania. Mnohí pravidelne chodia na futbalové majstrovské podujatia z Hodonína, zo Skalice ako aj zo susedných dedín - najmä Chorvátsk. Je teda potom i šport mocným obhiadom v rečiach vplyvov najširšieho približovania a poznávania sa ľudí navzájom.

Ing. Škarvad - predseda TJ Sokola. Predsedom TJ Sokola je Ing. Škarvad, ktorý už niekoľko rokov v tejto funkcii pre starú a túto platia - šport - v našom

meste. Toto nedávny športový funkcionár spolu so svojimi spolupracovníkmi stará sa o svoj „úsek" rady verne a nadmiera obetavo. Hodno pripomenúť, že pritom si nijako nezasadzuje ani svoje pracovné, ani a dôležité funkcie vyplývajúce z jeho miestnosti.

Než by som zavrel túto časť našej kroniky nemôžem tu viac nespísať dve zaujímavosti, z ktorých jedna priamo, druhá už nepriamo súvisí (v užšej podobe) dotýkajúci sa nášho mesta.

Výstava holičskej fajansy v Prahe.

V tomto roku bola v Prahe inštalovaná výstava holičskej majolitky. Vystavovali tu množstvo pamätných výrobkov holičskej majolitky. Pri tejto príležitosti objavili sa odborné články aj v českej tlači, ktoré hodnotia exponáty - výrobky H (rannej holičskej fajansy) a ich umeleckú (aj remeselnú) hodnotu. Spomínam preto, aby sme si uvedomili, že to, čo aj cudzina obdivuje, my doma, neuvidíme. Nedali by sa urobiť fotografie najlepších exponátov, ktoré sú u nás vo verejných múzejných zbierkach a tieto (zatiaľ) asi v námorskej „čínskej izbe") vo forme stálej výstavky inštalovať?

Slovanské výkopávky v Kopčanoch.

Druhá: Slovanské výkopávky v Kopčanoch. Vďaka tejto pamiatke sa získala táto archeologická zaujímavosť nedaleko nášho mesta objavením viac- menej náhodou. Vďaka tejto histórie už od r. 1960, kedy sa pri premývaní piesku v priestore „kaštieľnice" objavili ľudské kostry a slovanské nádoby. Preto aj Slovenské národné múzeum v Bratislave, ktorému prípad oznámili, vyslalo sem svojich odborných pracovníkov, ktorí tu potom previedli odborný výskum (previedli 11 sond a odkryli 63 kostrových hrobov a zaregistrovanie nálezov (4 nádoby, 4 zdierka s kovaním, železné sekery a železné nože, kopija, sekerky, nákoba, ocielka s kamienkami, náhrdelník z pôvodkom a striebornú gombík.) Odborníci konštatovali, že pôvodné nálezy sa nešli na pohrebisku v Skalici a v Sturom meste. Keramika je zastúpená hrncami, s obyčajou výzdobou, robenými na kruhu, ale aj menšími nádobkami, vypálenými v pukách.

Okrem týchto pamiatok sa na náleziskú nachádzajú pozostatky slovanského sídliska, jamy a obydlia. Nešli sa tu ale aj

sídliská s dobou halštatsko-laténskej, ako aj nálezy keramiky a drobných železných slovanských kultúr.

Na základe rôznych pamiatok sídlisk sa usudzuje, že hustota tohto osídlenia s predpokladom v Skalici a pohrebiskami v Starom Meste a Mikulčiciach. Kým v Mikulčiciach bol zrejme pochovávaný šľachtický vládnúci vrstvy veľkomoravskej spoločnosti, pohrebisko v Hodeňanoch súviselo so sídliskom prepolitického ľudu. Môžu ho datovať do 2. polov. 9. storočia.

V. Verejnopolitické pomery.

Nový rok, že v ňom deň nastávajúceho roka prekonajú hlavy štátu k občianstvu, poprajúc im ďalšie pracovné úspechy a osobné šťastie v nastávajúcom novom roku. Tak bolo aj tohto roku. Prezident republiky s. Antonín Novotný na Nový rok prednesol svoj novoročný prejav. Poukázal v ňom na vykonanú prácu a pracovné výsledky v uplynulom roku a naznačil perspektívy do nastávajúceho roku s prianím všetkým občanom ďalších pracovných úspechov a osobného šťastia.

Novoročný prejav prezidenta republiky.

A potom už bol nového roka začal.

Našim cieľom, hovoriac o verejnopolitických pomeroch, bude pokúsať aspoň na tie, ktoré svojím významom dotýkajú sa života aj nášho mesta.

Oslavy víťazného Februára.

Už tradične každým rokom aj v našom meste sa konajú oslavy víťazného Februára. Slávnosť v predvečer tohto pamätného medzníka vo vývoji našej povojnovej spoločnosti, odbavovalo sa už tradične vo veľkej sále Kultúrneho domu. Program, i keď nie pompézny, zato ale dôstojne vzbudzujúci slávnostnú vzrušenie u všetkých prítomných. Slávnostný pečiatok vo svojom výtažnom prejave pokúsal myšlienku na spoločnosti, vedúce k Februáru, ale zdôrazňujúc význam víťazstva februárovej revolúcie v r. 1948 pre ňu spoločnosť. V kultúrnej časti účinkujúci žiaci miestnych škôl príležitostným hudobno-recitačným programom spestrili túto slávnosť, vytvárajúc tak príslušný kolorit celkovej sviatočne vznášajúcej nálade všetkých prítomných.

Už tradičné každým rokom aj v našom meste sa konajú oslavy 1. a 9. mája. Ešte tomu bolo aj tohto roku.

Oslavy 1. mája.

Od skorého rána 1. mája bola v celom meste slávnostná nálada. Vyzdobené domy, vykladné skrine, ulice mesta – to všetko prispievalo slávnostnú prvomájovú náladu. Dychovky, reprodukovaná hudba boli nepretržite súčasťou týchto osláv. O 9. hod. celý slávnostný sprievod zo zraziska sa pomaly hudby odpochodoval na námestie mieru, kde si vypočuli slávnostný prejav a potom sa odišli do Kultúrneho domu, kde v amfiteátri bol ďalší kultúrny zábavný program.

Oslavy 9. mája.

Oslavy 9. mája prebehli tiež v slávnostnej nálade. Od rána vyhrávala hudba; výzdoba mesta k tomu zodpovedala slávnostnú náladu v celom meste. O 9. hod. bol podvod účastníkov osláv k pomníku Mirka Nešpora, hrdinu SNP, odtiaľ potom, po položení venca, k pomníku padlých hrdinov v 1. a 2. svetovej vojne, kde už do špalierov, vytvorených škôlkami, vychodovali dospelí účastníci osláv. Po slávnostnom prejave s. Krupca, tajm. KV SČSP z Bratislavy, boli vymenovaní pionieri za ich vzornú prácu v PO. Po tejto časti programu boli cyklistické preteky pre všetky vekové kategórie, na ktorých okrem domácich pretekárov zúčastnili sa aj cudzí. Tým aj veľkolepá športová časť pretekov skončila. Popoludní zase v Kultúrnom dome vystúpil súbor z Hlohovca. Bolo to pekné zakončenie týchto, asi radostných osláv 9. mája.

Voľby.

V ďalšom bol rok 1964 (hneď v prvých mesiacoch) v znamení volieb do NZ, SNR a všetkých stupňov národných výborov. Bol to ďalší významný medzník na ceste ďalšieho zdokonaľovania činnosti týchto orgánov a významný prostriedok, ktorým sa prenesie podielajú na výkone štátnej moci.

Môžeme konštatovať, že voľby a ich príprava mali masový ráz a plne vyjadrili zásadu, že pevným volebným programom je ďalší rozvoj socialistickej vlasti.

Bez nadsázky môžno povedať, že politicko-organizátorská

a propagandisticko-agitačnú prácu počas celého obdobia predvolebnej kampane kladla veľké nároky na funkcionárov strany, NV, občianskych výborov ako aj kolektív pracovníkov, zgrupovaných okolo agitačného strediska a členov volebnej komisie.

Všetci si plnili svoje úlohy, lebo jeden - každý si bol vedomý, že zdar volieb je nielen vyjadrením vzťahu k nášmu socialistickému štátu, ba čo viac, upevnením jednoty pracujúceho ľudu pod vedením KSČ.

Deň volieb.

Vyvrcholením predvolebnej kampane bol 14. jún 1964 - deň volieb. Už v predvečer volebného dňa vládol nielen u nás, ale aj inde, sa organizovali kultúrne podujatia. Vlastný volebný akt začal 14. júna 1964 o 7. hod. ráno a skončil sa o 16. hod. Už od rannej predpoludňajšej hodiny prúdy voličov išli do svojho volebného strediska, aby tu manifestačným spôsobom odovzdali svoj hlas kandidátom NF. Hudba, vyzdobená bola pôvodným doplňujúcim článkom celého tohto slávnostného aktu. Nikde nedošlo k narušeniu slávnostného volebného aktu.

Kultúrno-zábavné podujatie po skončení volebného dňa bolo zakončením vo voľbách vyvrcholenej volebnej kampane.

Naši kandidáti:

a) NZ

Do NZ vo volebnom obvode č. 27 so sídlom v Holíči bol zvolený Ľudovít Hanúsek, tajomník Strany robotníkov, ktorý pracuje v Geologickom výskume v Bratislave, Cyril Morávek, predseda JRD Drječ.

b) SNR

Do SNR bol za poslanca zvolený Ján Meštánek.

c) ZSKNV

Do ZSKNV bola za poslankyňu zvolená Jiřina Hučková, ved. úradníčka MsNV v Holíči.

d) ONV

Do ONV boli zvolení za poslancov: Etela Bodnárjerská, úradníčka, Milan Holečík, úradník, Emil Čederle, riaditeľ KS v Holíči, Michal Urža, predseda pôdnej komisie, Ján Šuliga a Ferd. Karas.

e) MsNV

Do MsNV boli zvolení za poslancov: Ján Veselý, Ferd. Dohnálek, Ján Nedvěchal, Jozef Šimša, ing. Jozef Ovečka, Štefan Budorič, Ferd. Šenigla, Ján Šuliga, Kamila Čermáková, Old. Kliška, Helena Jokrová, Kamila Blažková, Viktor Klemon, Pavel Chodúr, Emília Zlá-

nková, Dr. Bohumil Gális, Ľudovít Hrnčiřík, inž. Josef Macháček, Michal Jobek, Mária Heklíková, Marek Havel, Jaroslav Bukančík, Milan Holčík, Mária Blahová, Richard Dohnalek, Viktor Klíčík, Josef Kotrasa, inž. Vladimír Hlavný, Anna Šiková, Jasmín Hlásna, Helena Haltenbachová, inž. Viktor Schaal, Ondrej Schultz, Mária Sirková, Ota Marek, Anna Petráková, Milan Gregor, Josef Caletka, Josef Čechovala, Miroslav Mikulášek, Jaroslav Baláž.

Voľby skončili - život svojím tokom vedie ďalej. A tak aj novozvolením poslancami MsNV sa uviedli dňa 8. VII. 1964 na ustanovujúce plenárne zasadnutie MsNV. Novozvolení poslanci MsNV zložili sľub, zvolili predsedu, podpredsedu a tajomníka MsNV, ako i ostatných členov rady MsNV. Plenárne zasadnutie MsNV schválilo zriadenie komisií, zvolilo ich predsedov a členov. Programové vyhlásenie uvoľnej MsNV v nastávajúcom volebnom období predniesol novozvolený predseda MsNV, s. M. Holčík.

Vedenie mesta

Predsedom MsNV bol zvolený: Milan Holečík, podpredsedom MsNV bol zvolený: Ján Šuliga a tajomníkom MsNV bol zvolený Josef Caletka.

Rada MsNV

Členmi Rady MsNV boli zvolení: Milan Holečík, Ján Šuliga, Josef Caletka, Ľudovít Hrnčiřík, Viktor Klemon, inž. Josef Macháček, Marek Havel, Dr. Bohumil Gális, Josef Čechovala, Helena Jokyová a Viktor Klíčík.

Komisie MsNV

Predsedami komisií MsNV boli zvolení: 1) finančnej: Ľud. Hrnčiřík, 2) výstavby: Viktor Klemon, 3) poľnohospodárskej: inž. Josef Macháček, 4) miestneho hospod. a priem.: Marek Havel, 5) sociálno-zdravotnej: Dr. Bohumil Gális, 6) verejného poriadku a pracovných pomerov: Josef Čechovala, 7) pre školstvo: Helena Jokyová, 8) školstva a kultúry: Viktor Klíčík.

Administratíva MsNV

Administratíva MsNV: vedúci úradu: Jiřina Hučková, matrikárka: Magdaléna Hrabková; pracovníci: Věra Kvaltínová, Libuša Slobodová, Danica Valášková; vedúci pôžičiek: Štefánia Matulíková, účtovníčka: Eva Vitková, pokladníčka pôžičiek: Irena Kotrasová, pokladníčka: Helena Haltenbachová, ved. poľnohosp. odboru: Štefánia Martinovská.

Domová správa

Domová správa: vedúci: Ferd. Dohnalek, účtov.: Klaudia Ba-

pánová, pomocná účtov.: Mária Gergelová.

Odbor výstavby

Odbor výstavby: ved. Ján Šuliga, účtov.: Beatrica Jankovičová.

Šalóm a vnútropolitických udalostí, dotýkajúcich sa nášho mesta, boli oslavy 20. výročia SNP:

Oslavy 20. výročia Slov. nárd. povstania

August 1944 - mesiac, ktorý nikdy nevymizne z mysli Slovákov, lebo tento mesiac je významným medzníkom v histórii Slovenska a Slovákov. Mesiac, kedy slovenský národ sa zbraňou v ruke písal svoje dejiny: SNP.

August 1964 - mesiac, kedy si celý slovenský národ pripomína 20. výročie SNP - výročie tohto veľkého historického vystúpenia slovenského ľudu.

SNP žije vo vedomí nášho ľudu; SNP - sila, zdroj, opora na formovanie našej súčasnosti, tým väčší záväzok i našej budúcnosti.

Aj ľud nášho okresu prispel, i občania nášho mesta prispeli svojou krvou v tomto hrdinskom vystúpení - preto zneuctiť jeho výsluch bolo by vonkoncom nesprávne. Veď Povstanie treba chápať ako celonárodný akt; preto aj upredniť vať jednych teritórií pred druhými bolo by vonkoncom nesprávne, lebo jeden každé - podľa svojich podmienok - prispelo tejto celonárodnej veci svojím podielom.

Preto aj OV KSS vydal tiež stručný dokument o účasti ľudu nášho okresu, ktorý má pripomenúť nám všetkým, aby sme spomínali v týchto dňoch slávy na všetkých hrdinov SNP - známych i neznámych -, ako aj na účasť ľudu nášho okresu, ktorý mobil, v priebehu týchto udalostí, každý na svojom mieste to, k čomu ho viedla KSČ.

V nás v Hlohovci začali tieto oslavy vlastne už 15.-16. augusta 1964, kedy sa začali oficiálne oslavy v našom okrese. Zásluhou ÚV ČSM v Bratislave a KV ČSM Západoslovenského kraja sa pokračovalo „Štafetovitie mládeže v Slovenských krajoch". Toto štafetovitie bolo nielen vonkajším prejavom bratskej úcty tých

Štafetovitie mládeže v Slovenských krajoch

mladej generácie, ale zároveň aj pripomienkou, že tieto miesta, kde sme žijú svoj mierový, radostný život, je miestom, kde pred 20-mi rokmi zápasil sa leu tlmenej túžbe bojacich sa hrdinov bojacich sa nie nad vlastným osudom, ale nad osudom celého národa. Uvedomili si, že toto miesto je prechodným miestom do nového života, života plného nádejí a tvorby. Uvedomili si, že toto miesto je miestom, dokumentujúcim tak bratstvo našich národov - Čechov a Slovákov -, ktoré nepremohli ani hranice. Uvedomili si, že toto je miesto medzinárodnej solidarity, miestom upevňujúcej sa priateľskej Slovanstva.

Mládež z blízkych Krajov na miestach, kde v časoch okupácie prechádzali mnohí vlastenci na územie Slovenska, aby potom sa zbrojne v poke proti bojovali v boji proti okupantom, si pripomenula onú dobu, dobu plnú hrdinstiev, v období 20. výročia SNP. Dokumentovala tak i naša mládež, že bude pokračovať v mierí tých, z ktorých mnohí i vlastným životom kládli základy dnešku.

V našom meste Odzavy 20. výročia SNP boli v dňoch 28.-29. augusta 1964. Prvý deň oslav, odbavujúce sa v Kultúrnom dome, boli oslavy, kedy rečník pôsobivo zhodnotil celkový dosah týchto veľkých celonárodných udalostí a pohľadu dnešku a hudobno-recitačný program bol doplnkom týchto slávnostných slov rečníka. Druhý deň osláv, 29. august 1964, bol dňom, kedy účastníci SNP boli slávnostne vyznamenaní medailou SNP. V podvečer potom v amfiteátri Kult. domu bolo slávnostné vystúpenie Súboru ľudových piesní a tancov - Družba z Vracova. Tento súbor, program ktorého čerpal z bohatej pokladnice ľudového umenia, zaviedol nás do kraja zákrutného, malebného a zvláštneho Slovácka (ktoré spolu s mnohými bojovníkmi bojovalo počas okupácie za oslobodenie ako účastníci odboja), a to pekne znými melodickými piesňami a rozmanitými tancami mládencov a dievčat. Príjemným doplnkom bola dychovka, ktorá svojim precíznym hrou upútala dlho a získala priazeň všetkých prítomných.

Oslavy SNP

No však nie len rečníci, pracovné kolektívy, ba aj zástupcovia

Titul: „Podnik, kolektív, dielňa 20. výr. SNP.

sládili toto slávne výročie prácou, získajúc tak hrdý titul: „Podnik, kolektív, dielňa 20. výročia SNP." Preto mi je dovolené spomenúť aspoň tieto: Predsedníctvo OOR v Senici udelilo tento hrdý titul: 1) tkáčej dielni 621 – 1 Závodu 29. aug. v Holíči; 2) kolektívu kartonáže Kvety gazovej v Závode 29. aug. v Holíči; 3) kolektívu Manipulačného strediska ĽŽ Holíč.

Záväzky k 20. výr. SNP

Na mnohých pracoviskách rovno splnili ďalší záväzky k 20. výr. SNP. Tak záväzok OV KSS, ONV a VPS: splniť celoročný plán nákupu obilia, bol 29. augusta 1964 splnený na 100,02%, z toho pšenica až na 112%. Tento záväzok bol splnený súčinkom viacerých družstiev, medzi nimi i našo.

Pamätnica

Z príležitosti slávy 20. výr. SNP Pripravný výbor oslávy vydal aj „Pamätnicu", obsahujúcu spomienky veliteľov a zúčastnených pracovníkov, ako i bohatý dokumentačný materiál.

Záverom pamätám nepoznamenám, i keď to priamo nezapadá do rámca a nás kronických dát. Vedie ma k tomu vedomie, že ide o to skutočnosti, ktoré patria k dejinám. Ide o články, uverejnené v Rovnosti, časopise OV KSČ v Hodoníne pod nadpisom Moravsko-slovenským pomerám (II.) v podtitulku „Jeho učitelé", „Vraní koně" a „Karetky." Nech mi je dovolené ich prepísať aj do Kroniky pre pamäť ďalších našich potomkov.

3 články v Rovnosti

1. Jeho učitelé.

Jeho učitelé.

Andrej Marcinec učil na mŠtiankach v Holíči a vždycky sa snažil tráviť učiteľské voľno, keď prišiel po žiaka Jaroslava Jaskovičovi nevrasumitelné písanie nebo skoro jeho otec Jozef do Radošoviec. „– Ale, pán učiteľ...? Podeli pi a tvrdé pliskli puce, učiteľ a jedenásťročný žiak. Od Antona Jedličky z Holíče, inštruktora ilegálneho okresného výboru Komun. strany Slovenska tedy chodilij so Skalice, Senice a do Brezovej príležitostné inštrukcie bez závad a bez odkladu. Mladý Jaroslav vozíval domov i balíky (byly v nich šaty) a preto nikdy nezameškal školu!

A kdyže bylo jednou moc ple a nemeškal přijíti delí vynikovi do úst

pistoli, aby prověřil, kam utekl otcův bratr? Jaroslav toho viděl příliš mnoho, a proto nenáviděl muže. Hledali k nich. Ale, kde byl ukrýván i jeho druhému příteli konec! V mudelských Kovářovicích organizoval Karel Kučera tajné sokolské družiny a profesor Ivan Nosovskij – tam, co se dlouho skrýval u Jankovičů – jim předmašoval pravdu o sovětské armádě. Když německé četnictvo zatklo konec mučil se kterési noci ruský profesor opět u Jankovičů.

„Který můžeš byl lepší?" „Žádného bych nedal za nic na světě!"

Učitel Andrej Marcina na mučírníce doklepal svým jedenáctým pí-lem slovenského národa, ruský zajatec – utečenec profesor Ivan Nosovskij naučil malou azbuku a sovětské písničky. Pískacími písmenky azbuky mu napsal do památníku: „Jaroslave, Tobě je dneš jedenáct let.... Až budeš inženýrem."

Jednou v noci se museli poloučit. „Strýčka Ivana" odvezli do Švarcu na plak...

Vrané koně.

2. Vrané koně.

... Předseda stranické organizace Josef Jankovič otevřel mkoulil skro líšavé oči: „Už to mám! Čuj, Tomášu – zajtra se zdesnice u tobja na poradu. Platí? Pán generál bude v jedný izbe, partizáni v druhej."

Stalo se. Tomáš Pobuda rozložil po stole své papíry z práce mlékařského a inseminačního kontrolora a tak se německým důstojníkům porada o mléce zamlouvala, nerušili ji.

Pán generál byl dokonce velmi ohleduplný a dovolil pojíst své bojové vraníky i se sanicí, když jej Tomáš poprosil „Pán generál – přijde mi zajtra večer inšpektor, či byste nedovolili zavézt ho do Holiče a potom nespet..."

Oj, to byla panská hodina! Vždyť generál přidal k ochraně „úřadové osoby" ještě dva samopalníky! Spokojený „inšpektor" – partyzánská spojka Jan Prostek z Holiče – dal cestou postavit u Švegra řezníka v Popudinách pro palbu, každému z ozbrojených průvodců přidal padesátikorunu.

„Kdy sese přijede Herr Inspektor?" denně se ptávali generálští služkové „Kanoniera", postupáka Tomáša Bloudy.
„Ja, tě o tem rozhodují jiní páni", cukl se Tomáš.

3. Karetky.

Karetky.

Bolali jankovičé do Bukance, aby prověřil nabídku černého vyprošťovala. Vyšlo to – i bude domluveli na několik měsíců dopředu. To bylo doma radosti! Ne, ať nikoho nechytnou, kdo půjde prostřednictvím jejich skupiny do odboje a na front. Zařídili se tedy načisto „úřadně": Anton Fojtík krásný závěrek vyfotografoval, Andrej Marcina usil z nohtíkového úřadu čisté legitimace. A tak – nepovalo se jméno, oholil se pelec a dalo jasné razítko. A potom směla, s úředním osobním průkazem na jisté místo.
„Šuduch, napíš, kdyby Šimbuda dobre. Bolí karetku: Ostal som práca."
Všichni poslali kontrolní potvrzení o vyřízené konspiraci.

Oslava VOSR

V pátek večer zahájili, uspořádanými v místním městě, byli aj oslavy VOSR v dnech 6., 7. XI. 1964. Dne 6. XI. 1964 na Nám. míru položili věnce u pomníku padlých hrdinů v 1. a 2. svět. válce o 17 hod. Odtiaľ potom lampiónový průvod šel do Kulturního domu, kde byl potom kulturní program, který obstarala SVŠ v Holíči. Dne 7. XI. 1964 byla symbolická štafeta městem. A tak aj naše město v tomto měsíci, ako aj inde, v celej republike, oslavilo 47. výročie VOSR, která tak mocne zapůsobila okrem iného nielen na vrstvy medzi lidmi, ale aj národmi.

Měsíc SČSP

Už tradičně krásným pokrm odkazuje se u nás Měsíc čsl.-sovětských přátelství. A tak aj tohto roku. V deň zahájenia Měsíca bol mestom lampiónový sprievod a potom v Kult. dome pútičavý kultúrny program.

Družba odborárov

V tomto jubilejnom roku oslav 20. výročia SNP, uskutočnila sa aj – družba medzi odborármi Šenicka a Hodonínska v dňoch

16.-24. XI. 1964. Táto dvojica vyplynula z tradície obrancov týchto okresov, pretože na ich hraniciach prebiehali spoločné revolučné boje za vydobytie politických a sociálnych požiadaviek už v r. 1945-1918, ako aj v ďalšom období. Sám napr. ked' boli v r. 1918 zakázané oslavy 1. mája na Slovensku, zúčastnili sa májového zhromaždenia v Holíči, Gbelc, Brodského manifestácie v Kodaňskej a spoločne prijali heslo: „Zdravučenie národov, pôda ľudu, továrne robotníkom, mier a slobodu." Táto dvojica vyplynula aj z toho, že obidva okresy majú spoločné úlohy a ciele pri zvýšení úrovne prevýchovy, zdokonalenia a pod. Ďalšia spolupráca bude sa vyvíjať na poli odborárskej činnosti.

V decembrovej štrajkovej r. 1920 boli ss. Čulen, Valíček v úzkom spojení s revolučnými pracovníkmi z Kodaňska, spoločnými silami manifestovali za svoje práva, tak ako v 30. rokoch sa spojili sily pracujúcich z okolia Skalice a Radejova a vybojovali si zriadenie miestnych úradov.

Takáto bojová spolupráca komunistov a červenejek a Rudých odborov pokračovala celú 1. republiku. A tento jubilejný rok boli opäť obnovené putá spoločnej bojovej tradície, aby sa ony ďalej, ako kedysi, rozvinuli opäť ďalej a priniesli svoje ovocie.

Napokon nemožno nespomenúť ešte jednu udalosť, dotýkajúcu sa aj nášho mesta. Je to udalosť, ktorá zaujala vedomie nás všetkých - udalosť, ktorá slávnostným aktom vyvrcholila dňa 12. XII. 1964 na Hrade. Tam zaujali naše oči, pretože práve spolu s priamymi účastníkmi tejto významnej pamätnej akte - voľby prezidenta Republiky. Ženy naše vpíjali sa do obrazoviek televízorov, aby im nevošiel žiadny detail z celého priebehu tohto slávnostného aktu. Hoci mnohí nepriamo počúvali, ale spočne sledovali celý priebeh tohto aktu na obrazovke pred vykladaním obsiahlom predajne rádio-potrieb.

Voľba prezidenta

Dňa 12. XII. 1964 NV na svojom mimoriadnom zasadnutí v reprezentačnom Vladislavskom sále na Hrade jednomyselne

zvolilo po uplynutí funkčného obdobia znova za prezidenta Republiky s. Antonína Novotného.

Novozvolený prezident s. Antonín Novotný narodil sa 10. XII. 1904 v robot. rodine v Štětíanoch. Od r. 1921, teda od svojej mladosti pracoval v KSČ, venujúc sa proletárskej telovýchove ako vedúci jednotlivých a jej organizácií. Od r. 1928 až do r. 1938 vykonával celý rad dôležitých stranických funkcií. R. 1935 zúčastnil sa VII. kongresu Komunistickej internacionály v Moskve. V r. 1937-1938 pôsobil ako krajský sekretár strany v Rodnúne. Za okupácie pracoval ako člen vedenia ilegálneho KSČ v Pražskom kraji. V r. 1941 zatklo ho gestapo a uväznilo ho v nemocničných žalároch a koncentračnom tábore v Mathausene.

Po oslobodení pokračuje so zápalom v práci ďalej ako tajomník Kraj. výboru KSČ v Prahe; na VIII. zjazde strany r. 1946 bol zvolený za člena ÚV; r. 1951 stal sa tajomníkom ÚV a členom Predsedníctva ÚV KSČ. R. 1953 bol menovaný za podpredsedu vlády a za prvého tajomníka ÚV KSČ. R. 1957 bol zvolený za prezidenta Republiky. Na XII. zjazde bol znova zvolený za prvého tajomníka ÚV KSČ.

A tak sa opäť s. Ant. Novotný ujal výkonu svojej funkcie na obdobie piatich rokov.

Pri opätovnom nastúpení do funkcie hlásil mu najstarší predseda NZ tak výstižne, že i my nemôžeme inak, než znova s ním zopakovať:

„... želáme Vám, s. Novotný, z celého srdca veľa úspechov vo Vašej zodpovednej práci, v ktorej Vás v zaujatie všetkého úsilia budeme všestranne podporovať. Želáme Vám veľa tvorivých síl, dobré zdravie i osobné šťastie a radosť nad úspechmi, ktoré náš ľud bude dosahovať v ďalšom úsilí, v jednote síl socializmu a mieru. ..."

VI. Obyvateľstvo.

Vývoj obyvateľstva.

V bežnom roku podľa matričných záznamov narodilo sa , zomrelo občanov. Okrem toho pribudlo obyvateľov náš-

ho mesta príliv obyvateľov z dediny, ktorí v záujme skvalitnenej výstavby v našom meste sem sa prestahovali. Muži z nich pohodlili sa pre prechod do mesta z dôvodov pracovných, mnohí sem vyvítili tým domáce bytové núdzu, vedomí pritom si aj osobnou účasťou mať moderný byt v mestskom prostredí, poskytujúcej im možnosti ďalšieho spoločensko-kultúrneho života než aký mal v dosavádnom svojom prostredí. Nejeden mladé manželské dvojice zaujali novovybudované bytové jednotky v našom meste. Mnohovrstvový dôkaz o zvyšovaní životnej úrovne nášho občianstva.

Hovoriac o prílive obyvateľov do nášho mesta, nejdem sa vyhnúť aj s ním súvisiacej otázke, a to problému splynutia týchto nových obyvateľov s miestnymi obyvateľstvom. Myslím, že ich terajšie pracovisko, styk so spolupracovníkmi ako aj akomodačné schopnosti nášho človeka pokrajú aj na tomto úseku svoju úlohu. Nebude tu nijakých ťažkostí, ktoré by narušili tento proces.

Spolu s týmto stúpajúcim životným štandardom obyvateľstva ako súvisí aj bytová kultúra. Ak na každom úseku pozorujeme pokrok, nie je tomu inak ani tu. Súčasťou pokroku, moderného, účelného prejavujúceho sa aj na poli bytovej kultúry. A to nielen u mladých! Badať, že vplyv doby vykonal svoje dielo premeny aj u ostatných obyvateľov. Pokiaľ tento pokrok pramení priamo z potrieb človeka, je to správne. Ak však prameňom prestane byť boľ pokrok, snaha prevýšiť jeden druhého, potom by to bol nezdravý jav nielen nášho spoločenského, ale napokon aj ekonomického dosahu. Žiaľ táto negatívna stránka tu nebadať — aspoň nie u prevažnej časti obyvateľstva.

bytová kultúra.

Úsilie spolu súvisí aj kultúra obliekania sa. Doba vtlačila svoju pečať aj tu. Praktickosť, jednoduchosť a účelnosť je dominantným znakom. Špecifickým znakom týchto je pochopiteľne módnosť, i keď v minulých prípadoch pramenená osobným vkusom jednotlivca. Nežiaduce takýchto výstrelkov (ohrom

málo prípadov) u nás niet. Môda splýva, najmä u dievčat (zriedkavo aj u chlapcov) aj na úpravu hlavy. Koľko módnych druhov účesov vidieť u dievčat! Či však aj skutočných? Koľkých záľub chemických prísadov v mene po pohodlnosti! Veríme, že nepokoj turistov aj u nich prevládne a tým aj ich nepeknú vrásu hrôza mladosti vynikne. Mali by si uvedomiť, že prenesťažná módnosť prestáva pôsobiť esteticky, stáva sa odporným odpudivosťou a nepokojom aj výsmechu.

Spoločenské správanie sa.

Kultúra spoločenského správania sa – najmä u mladých – niet bez kníh. Systematickú výchovu – nie mravoučenie – musí nahradiť, a to veríme, vykonať svoje osožné dielo aj na tomto úseku.

Ľudová tvorivosť

Pod vplyvom novej doby badať zmeny aj v oblasti ľudovej tvorivosti. Prejavuje sa to najmä v panikaní ľudových zvykov, zábav, piesní a tancov. Nedotknuté dobou ostalo len nárečie. Žiaľ však plasty je obohatený mnohými, častokrát nežiaducimi novotvarmi.

Hustota obyvat.

Hustota obyvateľstva na počet domov je ešte vždy v nepriaznivom pomere. Dúfajme však, že rast výstavby v našom meste odstráni túto nežiaducu disproporciu.

Úrazy, nešťastia, neštěstie.

Úrazy, nešťastia, vraždy a krádeže vyskytujú sa v každej spoločnosti, nevie to ani náš život. Okrem vrážd ostatné spurovodné úkazy vyskytujú sa aj u nás. Ktože by však poľutovaných úkazov v našom živote nebolo. Drobné pracovné a nepracovné úrazy vyskytli sa aj tohto roku. Neobišlo sa ani bez ťažkejších havarijných úrazov. Najčastejšími miestmi dopravných nehôd je križovatka „pred Hrádkom". Príčina? Nerešpektovanie dopravných predpisov, a to z ľahkých pohnútok.

Občianska vigilančného pôvodu

Pre úplnosť tejto kapitoly ešte niekoľko slov aj o občanoch nášho mesta – o občanoch vigilančného pôvodu.

Nejdem opisovať ako žili doteraz, ani ich spoločensko-morálny profil. Chcem len konštatovať, že sú ľudovodemokratickej

režim - socialistická ČSSR - umožnil im v plnej miere využívať všetky výdobytky, najmä v oblasti sociálno - kultúrnej. Prejavuje sa to v úsilí dať týmto občanom možnosť bývať kultúrnejšie než ako bývali dovtedy. Preto nie je dnes vo despochopitelnou polištiarstvo, keď občan cigánskeho pôvodu býva v meste medzi ostatnými občanmi. U niektorých má pozorovať vplyv tohto, pre nich nového prostredia, takisto aj ich vlastné snaženie vymaniť sa z dosavádnych ich priklostí. U niektorých, ktorí všetko toto považujú za samozrejmosť, nebadať snahu po „novom" živote, ale zotrvávajú skoro vo hrdzavejúcej na dosavádnej svojej platforme spôsoba svojho života a priklostí.

A tak je to aj s ich školskou dochádzkou. Škola je aj pre nich otvorená. No však ešte rady, ziaľ, mnohí jej vzdychajú; i keď vedenie školy, iniciatíva mnohých učiteľov zameriavali si na to, aby ich presvedčili o nesprávnosti ich konania. U mnohých bolo toto úsilie plytočné. Verme, že výchova - zdĺhavá a obtiažna - dá im časom nový životný smer a pochopenie nesprávnosti svojho dosavádneho konania.

Nájdu sa vo tak, ktorí sú v trvalom pracovnom pomere, čistotne žijú svoje rodiny a správajú sa aj spoločensky vo verejnom živote. No však ešte rady u mnohých prevládajú ich „staré" vlastnosti. Pochopiteľne, že sami sa takto diskvalifikujú od ostatných svojich spoluobčanov.

Mnohokrát sa zdá, akoby všetko úsilie vynaložené jednotlivcami, inštitúciami, MsNV bolo plytočné. No verme, že systematická a cieľavedomá výchova vykoná aj tu svoje zdarné dielo.

V. Sociálne pomery a zdravotníctvo.

A keď formálne začlenenie do novej kapitoly našej kroniky, predsa len je to viazať predchádzajúcej; lebo veď dotýka sa problematiky občianstva. Preto, že k iného pohľadu, preto aj v novej kapitole.

Sociálna starostlivosť:

Ošetrovací ústav

Náš štát vynakladá obrovské sumy peňazí na sociálnu starostlivosť o občanov. „Živým" dôkazom, ako jeden z mnohých, je aj u nás zriadený Ošetrovací ústav. Tu našli prestárlí, telesnými vadami postihnutí občania (a to nielen z Holíča, ale zo širokého okolia) svoj útulok, kde môžu bezstarostne pod pravým dozorom lekára a zdravotníckymi rukami ošetrovateliek a ošetrovateľského personálu tráviť svoj život. Niet azda humánnejšieho prejavu než práve tento.

Detský domov

Ďalším dôkazom humánnosti nášho zriadenia je aj u nás jestvujúci Detský domov (o ňom už zmienka).

Detské jasle, Materské školy.

Súčasťou celej štruktúry sociálnej organizácie sú aj detské jasle, materské školy (dve) v našom meste.

Vo všetkých týchto ustanovizniach pracovníci realizujú snahu nášho štátu na tomto úseku nášho verejného života.

Zdravotnícke zariadenia

Ďalším argumentom prejavu starostlivosti o nášho občana je aj celková sieť zdravotníckych zariadení.

V budove OÚNZ na Námestí 1. mája ordinujú dvaja lekári – Dr. Marko a Dr. Markovič. Boj o miesto Dr. Riku, ktorý odišiel do Senice na ONV ako pneumológ, vyhrala Dr. Panova. V budove ružovej ambulancie – dentisti: Vyskočil a Šochor a okrem toho aj detský lekár Dr. Gáliš. Okrem týchto pracovníkov všetkých priemyselných podnikov a SSM v Holíči ordinuje v ambulancii ĽKŽ v Holíči ďalší lekár – Dr. Mikula. Tento má na starosti aj Ošetrovací ústav. Tu ordinuje aj dentista O. Macháček.

Všetci títo spolu s ďalšími zdravot. pracovníkmi tvoria štáb pracovníkov v zdravotníctve nášho mesta.

V priebehu roka nevyskytli sa v našom meste žiadne rozšírené infekčné choroby, ktoré by zásadne odlyšovali bežný normál chorobnosti u nás. Bolo však niekoľko ochorení na TBC – včasné odhalenie choroby (štátkové prehliadky) je

zábranou ďalšieho jej rozšírenia.

Stojí za zmienku, že úplná samostatnosť obyvateľstva, štandartná jeho životná úroveň vplýva aj na ostatné nikšie komponenty tejto sociálnej skupiny: na pokles kriminality (motivovanej predtým sociálne), bitiek a pod. No nie však priaznivo sa to odráža v ďalšom prejave nízkeho života: v alkoholizme. Bojujeme proti fajčeniu. Nehovoríme, že nespodobatňujeme. Zdá sa, že boj proti alkoholizmu bude treba taktiež zintenzívniť. Veď koľko osobných, rodinných nešťastí aj z nás práve vplyvom alkoholizmu! Široké pole pôsobnosti pre všetky kategórie pracujúcich pracovníkov!

A takisto prejavom sociálnej životnej úrovne nízkeho obyvateľstva je aj to, že mnohí vlastnia pekné obuvy motorových vozidiel (auto, motocykel), myslím, že každá rodina vlastní rádio, mnohé aj televízor, chladničky, práčky, vysávače a iné elektrické spotrebiče, uľahčujúce prácu v domácnosti. Je to jeden z typických prejavov života tejto oblasti. Sociálna úroveň.

A zrovna tak pekné formy rekreácií, kúpeľného liečenia, všetky formy kultúrno-rekreačných pôžitkov (domácich i rekreačných) sú dôkazom a prejavom mojej sociálnej politiky.